

Cyngor Caerdydd

Aseiad Digonolrwydd Gofal Plant 2022 - 2027

Fersiwn Terfynol

Contents

<i>Crynodeb Gweithredol</i>	9
<i>Cyflwyniad a chyd-destun</i>	9
<i>Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau</i>	9
<i>Prif ganfyddiadau</i>	10
Galw posibl heb ei fodloni	10
Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a'r Gymraeg	11
<i>Fforddiadwyedd</i>	11
ADY, AAA ac anabledd	11
Cymorth i'r sector gofal plant.....	12
Gwella ansawdd, cywirdeb a chysondeb data	12
1. Cyflwyniad a chyd-destun	15
4. Poblogaeth	22
Cyfraddau geni a newidiadau yn y boblogaeth yn y dyfodol	26
Newidiadau yn y Dyfodol	27
Poblogaeth: Cyflogaeth; patrymau gweithio; cyfansoddiad aelwydydd.....	30
Plant ar aelwydydd heb waith (ar ddiwedd 2018)	33
MALIC – Amddifadedd Plant.....	33
Tlodi incwm aelwydydd	35
Cynllun Datblygu Lleol	36
Cymudo.....	39
Y Gymraeg.....	41
AAA ac Anabledd.....	42
Dosbarthiad Plant ag AAA	49

Y Mynegai.....	51
ADY y Blynyddoedd Cynnar	52
Ethnigrwydd	53
5. Covid-19.....	54
Cau Lleoliadau Gofal Plant	54
Achosion positif o Covid-19 wedi’u cadarnhau yn y lleoliad; yn ôl math o ddarpariaeth, ACC	60
Achosion positif o Covid-19 wedi’u cadarnhau yn y lleoliad – plant yn unig; yn ôl math o ddarpariaeth, ACC.....	61
Achosion a gadarnhawyd yn ôl ACC; % yr holl blant ar y llyfrau	62
Covid-19: Effaith ar leoliadau	63
Cyfarpar Diogelu Personol	64
Profion Llif Unffordd.....	65
Yr effaith ar hyfforddiant	66
Rhesymau dros lai o hyfforddiant	67
Mynediad at hyfforddiant	68
Rhesymau dros fethu â chael gafael ar yr hyfforddiant sydd ei angen:.....	69
Nifer a % y darparwyr a ddywedodd eu bod yn gallu cael mynediad at hyfforddiant Rheoli Atal Heintiau penodol	70
Gweithredu ar gapasiti llawn.....	71
6. Trosolwg – Mathau o Ofal Plant, Gwasanaethau a Lleoedd	73
Nifer y plant rhwng 0 a 14 oed o gymharu â lleoedd gofal plant cofrestredig yn ôl ACC	75
Data Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC): Cofrestriadau 2016 - 2021.....	76
Darpariaeth cyfrwng Cymraeg.....	81
Plant ar lyfrau darparwyr cofrestredig, yn ôl math, oedran a math o bresenoldeb.....	83
Math o bresenoldeb.....	84
Crynodeb.....	85
Plant ar y llyfrau yn ôl oedran a math o ddarpariaeth.....	89

Lleoedd gwag yn ôl ACC - yn ôl gwasanaethau, pob math o ddarpariaeth	92
7. Cyflenwad Gofal Plant.....	98
7.1. Gwarchodwr Plant	98
Gwarchodwyr plant: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran	100
Gwarchodwyr plant: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb	100
Gwarchodwyr plant: Caerdydd - Rhestrau aros a lleoedd gwag.....	102
Gwarchodwyr plant: ieithoedd.....	105
Gwarchodwyr plant: Cynnig Rhagweithiol.....	106
Gwarchodwyr plant – ieithoedd eraill	107
Gwarchodwyr plant: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC.....	107
Gwarchodwyr plant – Ffioedd yn ôl oedran	108
Gwarchodwyr plant: Oriau agor ac oriau annodweddiadol.....	114
Gwarchodwyr plant: Cynnig Gofal Plant.....	117
7.2 Meithrinfa Gofal Dydd llawn	119
Gofal dydd llawn: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran	121
Gofal dydd llawn: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb	122
Gofal dydd llawn: Caerdydd - Rhestrau aros a lleoedd gwag.....	123
Gofal dydd llawn: ieithoedd	129
Gofal dydd llawn: Cynnig Rhagweithiol	130
Gofal dydd llawn – ieithoedd eraill.....	131
Gofal dydd llawn: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC.....	131
Gofal dydd llawn – ffioedd yn ôl oedran.....	132
Gofal dydd llawn: Oriau agor ac oriau annodweddiadol.....	138
Gwyliau.....	139
Gofal dydd llawn – Dechrau'n Deg	142
Gofal dydd llawn: Dechrau'n Deg – ieithoedd	143
Gofal dydd llawn: Cynnig Gofal Plant.....	143
Gofal dydd llawn: Talebau Gofal Plant neu Ofal Plant Di-dreth.....	144
Gofal dydd llawn: Addysg Gynnar.....	145
Gofal dydd llawn: Crynodeb o gryfderau a gwendidau.....	145
7.3. Gofal Dydd Fesul Sesiwn.....	147
Gofal dydd fesul sesiwn: plant ar y llyfrau yn ôl oedran	150
Gofal dydd fesul sesiwn: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb	151
Gofal dydd fesul sesiwn: Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag.....	152
Gofal dydd fesul sesiwn: ieithoedd.....	156
Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Rhagweithiol	157

Gofal dydd fesul sesiwn: ieithoedd eraill.....	157
Gofal dydd fesul sesiwn: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC.....	157
Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd yn ôl oedran.....	159
Gofal dydd fesul sesiwn: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis	162
Gofal fesul sesiwn: Oriau agor ac oriau annodweddiadol.....	163
Gwyliau.....	164
Gofal dydd fesul sesiwn – Dechrau'n Deg.....	166
Gofal dydd fesul sesiwn: Dechrau'n Deg – ieithoedd	166
Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Gofal Plant.....	167
Gofal dydd fesul sesiwn: Talebau Gofal Plant neu Ofal Plant Di-dreth	168
Gofal dydd fesul sesiwn: Addysg Gynnar	168
7.4. Y tu allan i oriau ysgol.....	170
Y tu allan i'r ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl oedran	172
Y tu allan i oriau ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb	172
Y tu allan i oriau ysgol – rhestrau aros a lleoedd gwag	173
Y tu allan i oriau ysgol: ieithoedd.....	177
Y tu allan i oriau ysgol: Cynnig Rhagweithiol	178
Y tu allan i oriau ysgol: ieithoedd eraill	178
Y tu allan i oriau ysgol: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC.....	178
Y tu allan i oriau ysgol - ffioedd yn ôl oedran: yn ystod y tymor	180
Y tu allan i oriau ysgol - ffioedd yn ôl oedran: gwyliau ysgol.....	184
Y tu allan i oriau ysgol: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis	188
Y tu allan i oriau ysgol: oriau agor ac oriau annodweddiadol: yn ystod y tymor	188
Gwyliau.....	190
Y tu allan i oriau ysgol: oriau agor ac oriau annodweddiadol: gwyliau ysgol	192
Gofal y tu allan i oriau ysgol: Dechrau'n Deg	192
Y tu allan i oriau ysgol: Cynnig Gofal Plant.....	192
Y tu allan i oriau ysgol: Talebau Gofal Plant neu Ofal Plant Di-dreth	192
Y tu allan i oriau ysgol: addysg gynnar	193
7.5. Darpariaeth chwarae mynediad agored	194
Darpariaeth chwarae mynediad agored: plant ar y llyfrau yn ôl oedran	195
Darpariaeth chwarae mynediad agored: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb.....	195
Darpariaeth chwarae mynediad agored – rhestrau aros a lleoedd gwag	195
Darpariaeth chwarae mynediad agored: ieithoedd a'r Cynnig Rhagweithiol	195
Darpariaeth chwarae mynediad agored: ffioedd yn ôl oedran: yn ystod y tymor	196
Darpariaeth chwarae mynediad agored: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis	196
Darpariaeth chwarae mynediad agored: oriau agor ac oriau annodweddiadol: yn ystod y tymor	196

Darpariaeth chwarae mynediad agored: Dechrau'n Deg; Cynnig Gofal Plant; Talebau Gofal Plant a gofal plant di-dreth	196
7.6. Creche	197
Creche: yn ystod y tymor a gwyliau ysgol.....	197
Creche: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran.....	198
Creche: Plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb.....	198
Creche: rhestrau aros a lleoedd gwag	198
Creche: ieithoedd a'r Cynnig Rhagweithiol.....	198
Creche: ffioedd yn ôl oedran: yn ystod y tymor	198
Creche: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis	199
Creche: oriau agor ac oriau annodweddiadol: yn ystod y tymor	199
Creche: Dechrau'n Deg.....	199
Creche: Cynnig Gofal Plant	199
Creche: Talebau Gofal Plant neu Ofal Plant Di-dreth.....	199
7.7. Nanis	200
8. Deall Anghenion Rhieni/Gofalwyr	201
8.1. Defnydd presennol	201
8.2. Galw am Ofal Plant (arolwg rhieni)	206
Siart: Cael mynediad at Dechrau'n Deg	213
9. Addysg Feithrin am ddim a darpariaeth Dechrau'n Deg	255
Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen - ysgolion.....	255
Lleoliadau addysg gynnar nas cynhelir	259
Dechrau'n Deg	260
10. Darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg a'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA)	266
10.1. Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg – CSCA	266
10.2. Darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg	268
11. Darpariaeth Clwb Brecwast am ddim	278
12. Credyd Treth Gwaith/ Credyd Cynhwysol a Gofal Plant â Chymorth Cyflogwyr/ Gofal Plant di-dreth	279

13. Cynaliadwyedd	284
Y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant	287
14. Trawsffiniol/Daearyddol	288
15. Hyfforddi a Datblygu'r Gweithlu.....	289
16. Ymatebion i'r ymgynghoriad	295
Cefndir.....	311
Beth a wnaethom ni	311
Yr hyn a ganfuwyd gennym a'r hyn rydym yn bwriadu ei wneud	312
Methodoleg	312
Canlyniadau.....	312
Galw posibl heb ei ateb	312
A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?	312
A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?.....	313
Darpariaeth Gymraeg	313
A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?	314
A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?.....	314
Fforddiadwyedd.....	314
A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?	315
A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?.....	315
Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY), Anghenion Addysgol Arbennig (AAA) ac Anabledd	316
A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?	316
A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?.....	317
Cymorth i'r Sector Gofal Plant	318
A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?	318
A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?.....	318
Gwella ansawdd, cywirdeb a chysondeb data	318
A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?	319
A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?.....	319
A oes unrhyw beth arall yn gysylltiedig â gofal plant yr hoffech wneud y Cyngor yn ymwybodol ohono? .	319
17: Dadansoddiad o'r Bylchau a Meysydd i'w Gwella	323

Dadansoddiad o'r bylchau.....	323
Crynodeb o anghenion heb eu bodloni	327
18: Cynllun Gweithredu.....	330
19: Nodiadau esboniadol	332
Canllaw i'r ADGP.....	332
Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau	332
Y Cynnig Rhagweithiol	333
Codio data	334
Data DHG a Dewis	334
Iaith a therminoleg a ddefnyddiwyd.....	334
Oriau agor/cau	335

Crynodeb Gweithredol

Cyflwyniad a chyd-destun

Mae'r dull a gymerwyd wrth gynnal yr asesiad hwn wedi'i seilio ar fodloni gofynion

- y ddogfen ganllaw statudol *Canllawiau Statudol Gofal Plant (2016)* a'r
- cylchlythyr WGC 003 2021/WG21-28 "*Canllawiau Statudol Gofal Plant (2016): Sicrhau Gofal Plant Digonol ac Aseidiadau Digonolrwydd Gofal Plant*" a gyhoeddwyd ar 15 Mawrth, 2021

Yn unol â'r canllawiau, rhaid i awdurdodau lleol:

- Fapio'r ddarpariaeth bresennol o ofal plant, gan ystyried:
 - y math o gofrestriad a'r gwasanaethau a ddarperir
 - yr ystod oedran y darperir ar ei chyfer
 - yr oriau gweithredu
 - iaith y ddarpariaeth
 - y lleoliad
 - lefelau ffioedd
 - gallu i ddarparu darpariaeth gynhwysol
 - unrhyw wasanaethau/cyfleusterau ychwanegol a ddarperir.
- Mapio patrymau presenoldeb cyfredol, ynghyd â lefel y lleoedd gwag neu blant sy'n aros am le ar unwaith
- Arolwg rhieni
- Ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol i gael gwybodaeth am y galw presennol a'r galw yn y dyfodol
- Defnyddio dogfennau cynllunio strategol a data poblogaeth presennol a'r dyfodol; tueddiadau demograffig ac economaidd-gymdeithasol, i nodi'r galw tebygol yn y dyfodol
- Nodi lefel a math y galw sydd heb ei ddiwallu ar hyn o bryd ac yn y dyfodol, a gyfrifir drwy ddadansoddi'r bwch rhwng y ddarpariaeth bresennol (math, capasiti, lleoliad) a'r galw ar hyn o bryd a'r galw a ragwelir yn y dyfodol

Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau

Mae'r Aseiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant yn defnyddio Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau (ACCau) Caerdydd fel is-adrannau daearyddol y ddinas a'r sir. Dangosir wardiau etholiadol pob ardal drosodd.

Tabl: Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau Caerdydd

Ardal Cynllunio Cymdogaethau	Wardiau Etholiadol
Gogledd Caerdydd	Rhiwbeina, Y Mynydd Bychan, Llys-faen, Llanisien, Cyncoed, Pen-y-lan, Pentwyn, Pontpennau a Phentref Llancwys
Dwyrain Caerdydd	Llanrhymni, Rhymni, Trowbridge
De-ddwyrain Caerdydd	Gabalfa, Cathays (rhan ohoni), Plasnewydd, Adamsdown, Y Sblot
Canol a De Caerdydd	Canol y Ddinas, Butetown, Grangetown, Cathays (rhan ohoni)
De-orllewin Caerdydd	Trelái, Caerau, Treganna a Glan-yr-afon
Gorllewin Caerdydd	Creigiau / Sain Ffagan, Pentyrch, Radur a Phentre-poeth, Yr Eglwys Newydd a Thongwynlais, Y Tyllgoed, Llandaf, Ystum Taf

Prif ganfyddiadau

Mae canfyddiadau'r Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant yn dangos bod digon o ofal plant ar draws Caerdydd yn bennaf i ddiwallu anghenion rhieni sy'n gweithio neu'n ymgymryd â hyfforddiant. Fodd bynnag, mae'r data'n dangos bod rhywfaint o alw heb ei fodloni mewn rhai ardaloedd, ar gyfer rhai mathau o ddarpariaeth gofal plant ac o ran gwasanaethau gofal plant penodol.

Mae'r data a ddefnyddiwyd i ddod i'r casgliadau hyn wedi'i dynnu o sawl ffynhonnell wahanol, gan gynnwys yr amcangyfrifon canol blwyddyn diweddaraf o'r boblogaeth, data disgyblion a ddarparwyd gan Addysg, a chofnodion darparwyr gofal plant a gedwir ar gronfa ddata Dewis. Prif ffynhonnell data'r asesiad hwn oedd y wybodaeth a ddarparwyd gan leoliadau gofal plant i Arolygiaeth Gofal Cymru, drwy'r Datganiad Hunanasesu Gwasanaeth (DHG).

Mae pryderon ynghylch cywirdeb rhywfaint o'r data DHG a ddarparwyd, ar ôl nodi nifer o allanolion data. Bydd angen ymchwilio ymhellach mewn rhai achosion i gadarnhau canfyddiadau'r data. Lle mae angen ymchwilio ymhellach, nodwyd hyn yn y cynllun gweithredu.

Mae pum prif faes gweithredu wedi'u nodi yn yr asesiad, fel y dangosir isod:

Galw posibl heb ei fodloni

Mae lefelau is o ddarpariaeth yn Nwyrain Caerdydd o gymharu â Chaerdydd yn gyffredinol, a phocedi o alw posibl am wasanaethau penodol mewn pedair ACC arall (Gogledd Caerdydd, Canol a De Caerdydd, De-orllewin Caerdydd a Gorllewin Caerdydd). Bydd yr ymchwiliad cychwynol yn ceisio

cadarnhau lefel y galw heb ei fodloni, a chynllunio camau gweithredu sy'n seiliedig yn briodol ar y canfyddiadau hyn.

Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a'r Gymraeg

Mae'r data'n nodi'r galw cyfrwng Cymraeg posibl am sesiynau bore yng Ngogledd Caerdydd; sesiynau gofal dydd a Chylch Meithrin llawn yng Ngorllewin Caerdydd; a gofal ar ôl ysgol yn Ninas a De Caerdydd, De-orllewin Caerdydd a Gorllewin Caerdydd. Os caiff ei gadarnhau yn dilyn ymchwiliad pellach, byddwn yn mynd ar drywydd cyfleoedd gan weithio'n agos gyda phartneriaid Addysg i ddefnyddio cyllid cyfalaf presennol ac yn y dyfodol sydd ar gael i gefnogi Cymraeg 2050 a Chynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Caerdydd (CSCA), i ddatblygu neu ehangu gofal plant cyfrwng Cymraeg sy'n gysylltiedig ag ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg.

Bydd hyrwyddo cyrsiau blas ar y Gymraeg wedi'u hariannu a'u cynllunio ar gyfer y gweithlu gofal plant a'r blynyddoedd cynnar yn ceisio mynd i'r afael â'r niferoedd isel o warchodwyr plant cyfrwng Cymraeg a sgiliau Cymraeg cyfyngedig llawer o staff gofal plant.

Fforddiadwyedd

Mae fforddiadwyedd yn parhau i fod yn fater allweddol i lawer o deuluoedd sydd eisiau neu sydd angen cael gofal plant. Mae Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd yn bartneriaid allweddol wrth wella gwybodaeth rhieni a gofaldwyr am yr ystod o gymorth ariannol sydd ar gael i helpu gyda chostau gofal plant. Mae lle i annog mwy o leoliadau i gofrestru i ddarparu Gofal Plant di-dreth i gynorthwyo rhieni sy'n gweithio.

ADY, AAA ac anabledd

Dengys data nad yw pob lleoliad gofal plant yn ymwybodol o Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 a'u cyfrifoldebau.

Mae'r cynllun gweithredu yn tynnu sylw at gamau gweithredu i gynyddu ymwybyddiaeth ar draws y sector a lleoliadau a gwella eu mynediad at gyngor, cymorth, arweiniad a hyfforddiant, er mwyn ymateb i anghenion plant.

Cymorth i'r sector gofal plant

Mae adborth gan ddarparwyr yn amlygu pryderon sylweddol ar draws y sector o ran gallu lleoliadau i recriwtio a chadw gweithwyr gofal plant cymwysedig. Mae cyfleoedd i weithio gyda Gwasanaeth i Mewn i Waith y Cyngor ac Addewid Caerdydd i gyfrannu at gefnogi'r sector.

Gwella ansawdd, cywirdeb a chysondeb data

Wrth gynnal yr asesiad, mae'n amlwg nad oes gan bawb a gyfrannodd ddealltwriaeth gyffredin o rywfaint o'r iaith a'r derminoleg a ddefnyddiwyd wrth gyflwyno'r data sydd ei angen. Mae hyn yn arwain at anghywirdebau wrth adrodd data ac felly'n effeithio ar gadernid yr asesiad.

Mae angen gwaith i sicrhau bod y diweddariadau blynyddol, ac Aseidiadau Digonolrwydd Gofal Plant yn y dyfodol yn cael eu llywio gan y data mwyaf cadarn posibl, felly er nad yw'n benodol i Gaerdydd, mae camau gweithredu gyda phartneriaid rhanddeiliaid allweddol i wella cywirdeb data hefyd wedi'u cynnwys.

Mae camau gweithredu manylach a gymerwyd o brif gorff y ddogfen wedi'u cynnwys yn y tabl drosodd.

Darpariaeth: galw posibl heb ei fodloni	<p>O ystyried bod y gwahaniaeth mwyaf rhwng lleoedd gofal plant cofrestredig a nifer y plant 0-14 oed yn Nwyrain Caerdydd, bydd ymchwiliad pellach i'r ffactorau lleol sy'n dylanwadu ar y galw a'r cyflenwad yn cael ei gynnal. Fodd bynnag, dylid nodi nad yw'n ymddangos nad oes gan unrhyw wasanaeth yn yr ACC hon unrhyw blant sy'n aros am le ar unwaith. Os bydd angen, bydd cynllun gweithredu lleol yn cael ei ddatblygu.</p>
	<p>Ar gyfer y pedair ACC (Gogledd Caerdydd; Canol a De Caerdydd; De-orllewin Caerdydd; Gorllewin Caerdydd) lle mae'n ymddangos bod y galw'n fwy na'r capasiti, cynhelir ymchwiliad manwl i ganfod cadernid data. Os oes galw, cysylltir â darparwyr gwasanaethau a nodwyd yn lleol i archwilio'r gallu i ehangu'r ddarpariaeth o safleoedd sy'n bodoli eisoes.</p>
	<p>Ymchwilio i'r galw posibl am ddarpariaeth gofal dydd fesul sesiwn, Boreau a Chinio, yng Ngogledd Caerdydd</p>
	<p>Nodi a oes unrhyw alw heb ei fodloni am ddarpariaeth y tu allan i oriau ysgol yn Nwyrain Caerdydd ac ardal Canol a De Caerdydd</p>
Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a'r Gymraeg	<p>Bydd y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant yn mynd ati i dargedu unigolion sydd â sgiliau Cymraeg wrth farchnata'r hyfforddiant cymhwyso ar gyfer gwarchod plant</p>
	<p>Nodi a oes tystiolaeth gadarn ar gyfer y galw am ofal y tu allan i oriau ysgol cyfrwng Cymraeg heb ei fodloni yn Ne-orllewin Caerdydd.</p>
	<p>Ymchwilio ymhellach a yw'r galw yn fwy na'r capasiti ar gyfer gofal dydd llawn cyfrwng Cymraeg neu sesiynau Cylch Meithrin yng Ngorllewin Caerdydd. Archwilio gyda darparwyr presennol o fewn ardaloedd lle y cadarnheir bod y galw'n fwy na'r capasiti i weld a oes posibiliadau i ehangu'r ddarpariaeth bresennol</p>
	<p>Ymchwilio ymhellach a yw'r galw yn fwy na'r capasiti ar gyfer sesiynau Bore cyfrwng Cymraeg yng Ngogledd Caerdydd. Archwilio gyda darparwyr presennol o fewn ardaloedd lle y cadarnheir bod y galw'n fwy na'r capasiti i weld a oes posibiliadau i ehangu'r ddarpariaeth bresennol.</p>
	<p>Nodi a oes tystiolaeth gadarn ar gyfer y galw am ofal y tu allan i oriau ysgol cyfrwng Cymraeg heb ei fodloni yn Ninas a De Caerdydd, Gorllewin Caerdydd a De-orllewin Caerdydd. Nodi a oes gan ddarparwyr presennol y tu allan i'r ysgol y gallu i ehangu'r lleoedd a gynigir.</p>
	<p>Gweithio gyda phartneriaid gan gynnwys Llywodraeth Cymru, Addysg a Mudiad Meithrin i gyflawni'r camau a nodwyd yn CSCA Caerdydd 2022 – 2031</p>
	<p>Cyfeirio'r rhaglen hyfforddi estynedig ar gyfer ymarferwyr y blynyddoedd cynnar (cynyddu prentisiaethau, rhaglen yr Academi a rhaglen Croesi'r Bont sy'n trochi ymarferwyr newydd yn y Gymraeg) fel y nodwyd yng Nghynllun Gweithredu Cymraeg 2050 2021-2026, er mwyn cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg o fewn y gweithlu gofal plant, yn enwedig mewn lleoliadau Saesneg / y ddwy iaith.</p>

Fforddiadwyedd	Annog mwy o leoliadau, gan dargedu gofal dydd fesul sesiwn i ddechrau, i gofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant. Dim ond 13 (33.3%) o ddarparwyr gofal dydd fesul sesiwn sydd wedi cofrestru ar hyn o bryd, y gyfran isaf o unrhyw fath o ddarparwr.
	Parhau i roi gwybodaeth am gymorth ariannol i rieni/gofalwyr gyda chostau gofal plant drwy Gyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd. Bydd y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant a Chyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd yn datblygu ac yn marchnata adnodd gwybodaeth sy'n nodi'r amrywiaeth o ffynonellau cymorth ariannol gyda chostau gofal plant.
ADY, AAA ac anabledd	Gweithio gyda phartneriaid Gwasanaethau Cynhwysiant Caerdydd, Datblygu'r Gweithlu a Chwlmw i barhau i hyrwyddo'r hyfforddiant a gynigir i ddarparwyr gofal plant. Mae'r hyfforddiant yn darparu gwybodaeth a chyngor i gynyddu ymwybyddiaeth o'r Cod Anghenion Ychwanegol a gwella ymarfer ADY/AAA
	Gweithio gyda darparwyr gofal plant a phartneriaid i nodi unrhyw rwystrau rhag cael gafael ar hyfforddiant a chyngor ynghylch ADY/AAA
	Parhau i hyrwyddo'r Grant Lleoedd â Chymorth, sy'n darparu cyllid ar gyfer cymorth staffio ychwanegol i ganiatáu mynediad i ofal plant i blant rhieni sy'n gweithio na allent fynychu'n ddiogel fel arall.
Cymorth i'r sector gofal plant	Yn dilyn y cyllid grant ychwanegol diweddaraf (Ch3, Ch4 20231-22) a ddarparwyd drwy'r Grant Gofal Plant a Chwarae/Plant a Chymunedau, cysylltir â darparwyr i gynhyrchu data cynaliadwyedd wedi'i ddiweddarau i'w gynnwys yn y ADGP terfynol a gyflwynir i Lywodraeth Cymru ym mis Mehefin 2022
	Parhau i hyrwyddo gofal plant fel gyrfa o ddewis drwy Addewid Caerdydd a Gwasanaeth i Mewn i Waith Caerdydd i annog mynediad i brentisiaethau a chyfleoedd hyfforddiant cymhwysio i bobl ifanc, pobl ddi-waith ac unigolion o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol
Gwella ansawdd, cywirdeb a chysondeb data	Gweithio gyda chydweithwyr Addysg, Llywodraeth Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru, i sicrhau bod darparwyr gofal plant yn deall yn gywir y defnydd o derminoleg sy'n ymwneud â lleoliadau addysg gynnar ac ystyr y derminoleg yn gywir, er mwyn gwella cywirdeb DHG ac ymarferion casglu data eraill yn y dyfodol
	Gyda chydweithwyr Dechrau'n Deg, Llywodraeth Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru, sicrhau bod darparwyr gofal plant yn deall yn gywir y defnydd o derminoleg sy'n ymwneud â Dechrau'n Deg ac ystyr y derminoleg yn gywir, er mwyn gwella cywirdeb DHG ac ymarferion casglu data eraill yn y dyfodol

1. Cyflwyniad a chyd-destun

Mae'r dull a ddefnyddir wrth gynnal yr asesiad hwn wedi'i seilio ar y ddogfen ganllaw statudol *Canllawiau Statudol Gofal Plant (2016)* a'r cylchlythyr WGC 003 2021/WG21-28 "*Canllawiau Statudol Gofal Plant (2016): Sicrhau Gofal Plant Digonol ac Asesiadau Digonolrwydd Gofal Plant*" a gyhoeddwyd ar 15 Mawrth, 2021.

Yn fras, mae'r dull hwn yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol ymgymryd â'r canlynol:

- Mapio'r ddarpariaeth bresennol o ofal plant, gan ystyried:
 - y math o gofrestrriad a'r gwasanaethau a ddarperir
 - yr ystod oedran y darperir ar ei chyfer
 - yr oriau gweithredu
 - iaith y ddarpariaeth
 - y lleoliad
 - lefelau ffioedd
 - gallu i ddarparu darpariaeth gynhwysol
 - unrhyw wasanaethau/cyfleusterau ychwanegol a ddarperir.
- Mapio patrymau presenoldeb cyfredol, ynghyd â lefel y lleoedd gwag neu blant sy'n aros am le ar unwaith
- Arolwg rhieni
- Ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol i gael gwybodaeth am y galw presennol a'r galw yn y dyfodol
- Defnyddio dogfennau cynllunio strategol a data poblogaeth presennol a'r dyfodol; tueddiadau demograffig ac economaidd-gymdeithasol, i nodi'r galw tebygol yn y dyfodol
- Nodi lefel a math y galw sydd heb ei ddiwallu ar hyn o bryd ac yn y dyfodol, a gyfrifir drwy ddadansoddi'r bwlch rhwng y ddarpariaeth bresennol (math, capasiti, lleoliad) a'r galw ar hyn o bryd a'r galw a ragwelir yn y dyfodol

Ystyriaethau allweddol - y ddarpariaeth bresennol

Roedd tair prif ffynhonnell ddata ar gael ar gyfer yr asesiad hwn.

Datganiad Hunanasesu Gwasanaeth (DHG)

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg / This document is available in English

Wedi'i rhoi i Gyngor Dinas Caerdydd gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC), casglwyd y ffynhonnell ddata hon gan ddarparwyr gofal plant Caerdydd yn ystod haf 2021 drwy'r Datganiad Hunanasesu Gwasanaeth (DHG). Casglwyd y data drwy holiadur ar-lein, a gwblhawyd gan 'Unigolyn/Unigolion Cyfrifol neu Unigolyn/Unigolion Cofrestredig' lleoliadau gofal plant cofrestredig.

- Roedd y wybodaeth a oedd wedi'i chynnwys yn y ffurflenni DHG yn cynnwys deunydd y gellid ei ddefnyddio ar gyfer yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant (ADGP). Roedd hefyd yn cynnwys gwybodaeth arall sy'n ofynnol gan AGC a chan awdurdodau lleol er mwyn bodloni'r canllawiau statudol sydd wedi'u cyhoeddi i gyd-fynd â Deddf Gofal Plant 2006 a Deddf Fframwaith Safonau Ysgolion 1998. Fel rhan o'r fethodoleg, roedd angen tynnu o'r DHG y wybodaeth angenrheidiol a pherthnasol yn unig ar gyfer cwblhau'r ADGP.
- Cyfradd ymateb gyffredinol DHG ar gyfer Caerdydd oedd 89%, gyda chyfraddau ymateb yn amrywio ar draws mathau o gofrestriadau. Cyflwynodd 85.4% o warchodwyr plant, 88% o leoliadau y tu allan i oriau ysgol a 97.6% o leoliadau gofal dydd llawn DHG wedi'i gwblhau. Mae'r gyfradd hon yn adlewyrchu lleoliadau a oedd yn gymwys i gyflwyno DHG yn unig. Nid oedd yn ofynnol i wasanaethau nad ydynt wedi'u cofrestru, sydd newydd eu cofrestru, neu sydd wedi'u eu hatal dros dro ar adeg y DHG gyflwyno datganiad.

Tabl: Cyfradd ymateb i'r DHG yn ôl math o leoliad. Caerdydd, 2021

Nifer y Gwasanaethau a gyflwynodd ffurflenni DHG yn ôl Math o Wasanaeth

Awdurdod Lleol		Caerdydd
Math o Wasanaeth	Gwarchodwr Plant	187
	Creche	2
	Gofal Dydd Llawn	83
	Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	1
	Gofal y Tu Allan i'r Ysgol	44
	Gofal Dydd Fesul Sesiwn	38
Cyfanswm		355

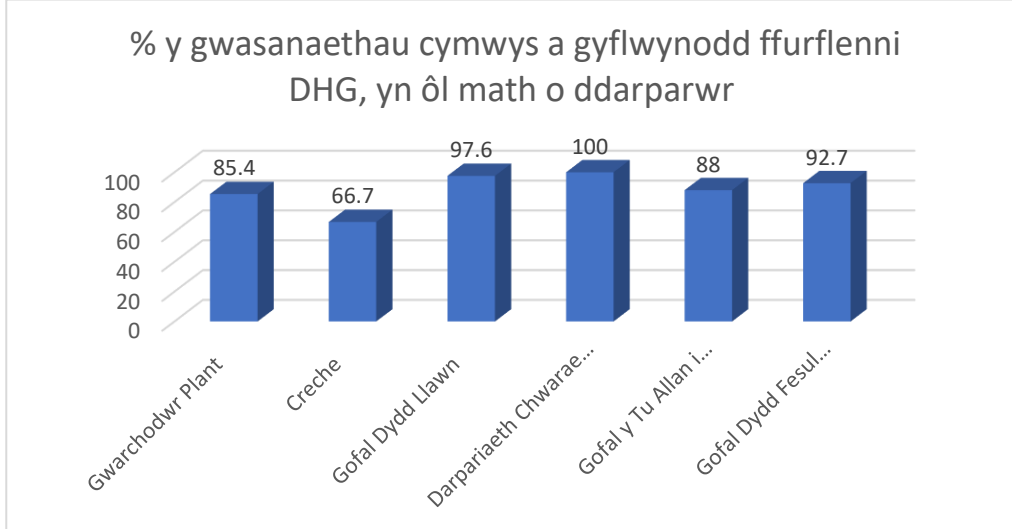
Nifer y Gwasanaethau sy'n gymwys i gyflwyno ffurflenni DHG yn ôl Math o Wasanaeth

Awdurdod Lleol		Caerdydd
Math o Wasanaeth	Gwarchodwr Plant	219
	Creche	3
	Gofal Dydd Llawn	85
	Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	1
	Gofal y Tu Allan i'r Ysgol	50
	Gofal Dydd Fesul Sesiwn	41
Cyfanswm		399

% y Gwasanaethau Cymwys a gyflwynodd ffurflenni DHG yn ôl Math o Wasanaeth

Awdurdod Lleol		Caerdydd
Math o Wasanaeth	Gwarchodwr Plant	85.4%
	Creche	66.7%
	Gofal Dydd Llawn	97.6%
	Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	100.0%
	Gofal y Tu Allan i'r Ysgol	88.0%
	Gofal Dydd Fesul Sesiwn	92.7%
Cyfanswm		89.0%

Siart: % y gwasanaethau cymwys a gyflwynodd ffurflenni DHG, yn ôl math o ddarparwr

- Cynhyrchodd Llywodraeth Cymru, AGC a chydweithwyr o Gymdeithas Cymru Gyfan o Gynrychiolwyr Partneriaethau Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant (AWARE) ganllawiau ar gyfer lleoliadau cofrestredig i helpu i gwblhau'r DHG.
- Roedd yr adolygiad o'r ymatebion yn dangos naill ai nad oedd y canllawiau wedi'u dilyn, neu fod y canllawiau wedi'u dehongli mewn amrywiaeth eang o ffyrdd. Pan fo gwallau (neu wallau posibl) wedi'u nodi, o ystyried nad yw'n bosibl diwygio neu gywiro'r data ffynhonnell,
 - mae ffont coch wedi'i ddefnyddio mewn tablau,
 - mae data wedi'i gylchu mewn coch ar siartiau, ac
 - mae sylwadau wedi'u cynnwys ar ddiwedd pob adran.

Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd - cronfa ddata Dewis

Mae Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd yn gweithredu Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Caerdydd, ac yn yr un modd â phob awdurdod lleol arall yng Nghymru, cedwir data ar ddarpariaeth gofal plant ar gronfa ddata Dewis.

Dewis Cymru yw'r gronfa ddata Cymru gyfan a sefydlwyd o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru i roi gwybodaeth i deuluoedd a gweithwyr proffesiynol am wasanaethau sy'n cefnogi lles. Anogir darparwyr gofal plant i greu a chynnal cofnod cyfredol ar Dewis Cymru o'u gwasanaethau.

Defnyddir Dewis Cymru hefyd fel ffynhonnell ddata ar gyfer y ADGP gan y gall fod yn ddefnyddiol cymharu rhywfaint o'r data a gedwir ar Dewis Cymru â'r hyn a ddarparwyd drwy'r DHG. Mae'r ddau yn ddibynnol ar ddarparwyr gofal plant yn cofnodi gwybodaeth gywir. Gall croesgyfeirio'r ddwy ffynhonnell ddata fod yn ddefnyddiol wrth dynnu sylw at aliniad a gwahaniaethau, er enghraifft, o amgylch lefelau ffioedd a gofnodwyd.

Arolwg rhieni/gofalwyr

Gweithiodd Llywodraeth Cymru gyda phartneriaid AWARE i ddatblygu arolwg rhieni/gofalwyr cyffredin dros Gymru gyfan ar gyfer yr ADGP. Cafodd hyn ei hyrwyddo ar lefel genedlaethol a lleol, a'i ddosbarthu i ysgolion, lleoliadau gofal plant a rhanddeiliaid perthnasol eraill. Gweler pennod 8: Deall anghenion rhieni a gofalwyr i weld canlyniadau'r arolwg hwn.

Derbyniodd Caerdydd 406 o holiaduron wedi'u cwblhau, sy'n cynrychioli ychydig dros 1% o'r teuluoedd â phlant dibynnol 17 oed ac iau yng Nghaerdydd, yn seiliedig ar ddata Cyfrifiad 2011. Er na fyddai'r arolwg yn berthnasol i bob cartref â phlant dibynnol, mae'r ymateb cyfyngedig i'r arolwg yn golygu nad yw'r data'n ystadegol arwyddocaol ac felly mae cyfyngiadau ar faint y gellir defnyddio'r ffynhonnell hon i hysbysu'r ADGP. Dylid ystyried unrhyw sylwadau a wnaed gan rieni mewn ymateb i'r arolwg ac a ddefnyddir yn yr adroddiad hwn fel barn a safbwynt y rhiant hwnnw ar adeg cwblhau'r arolwg ac ni ellir ei allosod i fod yn berthnasol i'r boblogaeth ehangach. Dylid nodi gan nad oedd pob ymatebydd wedi ateb yr holl gwestiynau, mae nifer yr ymatebion a dderbyniwyd (n) wedi'i chynnwys.

2. Gweithio mewn Partneriaeth ac Ymgynghori

Yn unol ag atodlen 2 y canllawiau statudol, ar ôl cyhoeddi'r Aseiad Ddigonolrwydd Gofal Plant (ADGP) drafft ar wefan y Cyngor, gofynnir am ymatebion ffurfiol gan y canlynol:

- Bwrdd Diogelu Plant Rhanbarthol
- Fforwm Addysg Cyfrwng Cymraeg
- Grŵp Monitro Chwarae
- Swyddfeydd y Ganolfan Byd Gwaith

Mae'r ymatebion a gafwyd gan randdeiliaid eraill wedi'u cynnwys ym mhennod 16: *Ymatebion i'r ymgynghoriad*.

Fel rhan o'r broses ymgynghori ar yr Aseiad o Ddigonolrwydd Cyfleoedd Chwarae ar gyfer plant, mae nifer o gwestiynau wedi'u cynnwys yn benodol ar gyfer plant sy'n mynychu lleoliadau gofal plant. Bydd canlyniadau'r ymgynghoriad hwn yn cael eu cynnwys yn fersiwn derfynol y ADGP a fydd yn cael ei chyflwyno i Lywodraeth Cymru ym mis Mehefin 2022.

3. . Yr Aseiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant ac Aseiad o Anghenion Lles Lleol

Cafodd y crynodeb isod ei gynnwys yn yr Aseiad Diweddaraf o Anghenion Lles Lleol (2017)

Mae'r aseidiadau diweddaraf yn dod i'r casgliad nad oes unrhyw fylchau sylweddol o ran digonolrwydd gofal plant ar hyn o bryd, a bod darpariaeth gofal plant y mwyafrif helaeth yn diwallu anghenion teuluoedd yng Nghaerdydd. Fodd bynnag, nodir y disgwylir i'r galw am ofal plant y tu allan i oriau ysgol godi oherwydd newidiadau yn y system les a'r twf a ragwelir ym mhoblogaeth Caerdydd. Gallwch ddarllen mwy ar wefan y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd.

Bydd Crynodeb Gweithredol a Chynllun Gweithredu ADGP 2022-2027 yn cael eu rhannu gyda'r tîm Aseiad o Anghenion Lles Lleol i'w galluogi i gynnwys crynodeb perthnasol yn ei aseiad.

4. Poblogaeth

Poblogaeth Caerdydd yw 369,202 yn seiliedig ar Amcangyfrifon Canol Blwyddyn 2020

(<https://cy.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/populationandmigration/populationestimates/datasets/wardlevelmidyearpopulationestimatesexperimental>) .

Er bod hyn yn gynydd o 12,042 o bobl o ffigur Amcangyfrif Canol Blwyddyn 2015 o 357,160, nid yw'r twf yn y boblogaeth wedi bod mor gyflym â'r disgwyl.

Mae 64,357 o blant rhwng 0 a 14 oed, a 23,232 yn rhagor o bobl ifanc 15 i 19 oed. Plant a phobl ifanc dan 19 oed yw 23.7% o boblogaeth yr awdurdod lleol.

Tabl: Poblogaeth yn ôl ACC: % yn ôl grwpiau oedran (ACB;2020)

DS: Mae'r ffigurau sy'n uwch na chyfartaledd Caerdydd mewn **print trwm** ac mae'r ffigur ACC uchaf wedi'i lwydo.

Siart

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Demograffeg a Dynmeg							
Poblogaeth Breswyl	97,859	38,218	69,537	43,317	57,384	62,887	369,202
% y boblogaeth 0-14 oed	18.7	22.2	11.6	14.3	20.9	18.0	17.4
% y boblogaeth 15-19 oed	6.0	6.0	8.5	6.0	5.4	5.5	6.3
% y boblogaeth 20-64 oed	55.5	56.7	73.5	72.4	61.0	56.4	62.0
% y boblogaeth 65+ oed	19.8	15.1	6.5	7.3	12.8	20.1	14.3

DS. Cyfrifwyd ffigurau ACC gan ddefnyddio data AGEHI. Mae ACEHlau wedi'u neilltuo i ACCau ar sail y ffit orau. Ffynhonnell: Cyfrifwyd y strwythur poblogaeth/oedran gan ddefnyddio amcangyfrifon poblogaeth ardaloedd bach canol 2020.

Daw'r holl wybodaeth arall o Gyfrifiad 2011

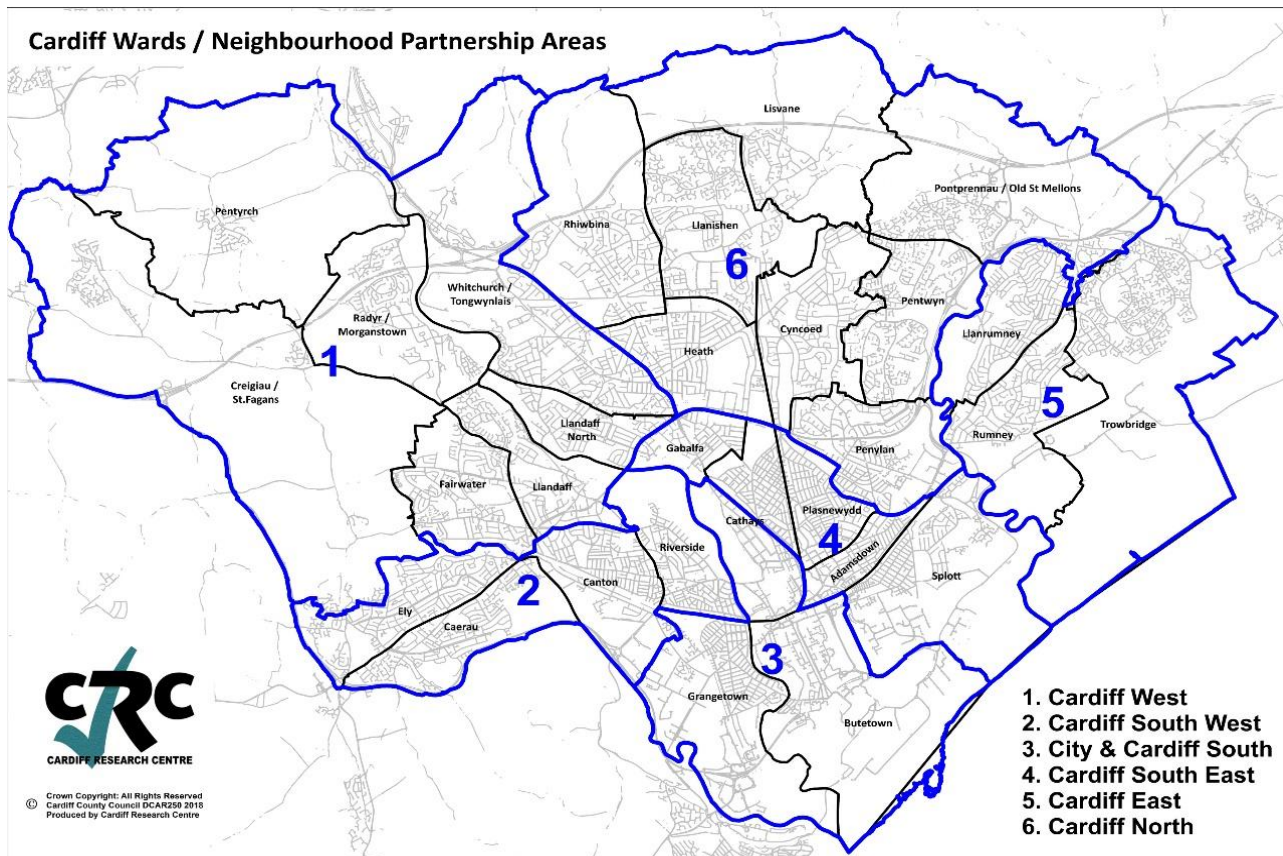
Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau

Aildrefnodd Papur Gwyn 2013, "**Creu Cymunedau: Dull Newydd o Weithio yn y Gymdogaeth**" y 29 ward yn 6 Ardal Partneriaeth Cymdogaeth, sydd bellach yn Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau (ACCau). Nodir y wardiau ym mhob un o'r Awdurdodau Cynllunio Cymdogaethau hyn isod ac fe'u defnyddir drwy weddill yr ADGP hwn.

Tabl: Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau Caerdydd

Ardal Cynllunio Cymdogaethau	Wardiau
Gogledd Caerdydd	Rhiwbeina, Y Mynydd Bychan, Llys-faen, Llanisien, Cyncoed, Pen-y-lan, Pentwyn, Pontprennau a Phentref Llanelirwg
Dwyrain Caerdydd	Llanrhymini, Rhymni, Trowbridge
De-ddwyrain Caerdydd	Gabalfa, Cathays (rhan ohoni), Plasnewydd, Adamsdown, Y Sblot
Canol a De Caerdydd	Canol y Ddinas, Butetown, Grangetown, Cathays (rhan ohoni)
De-orllewin Caerdydd	Trelái, Caerau, Treganna a Glan-yr-afon
Gorllewin Caerdydd	Creigiau / Sain Ffagan, Pentyrch, Radur a Phentre-poeth, Yr Eglwys Newydd a Thongwynlais, Y Tyllgoed, Llandaf, Ystum Taf

Map: Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau (ACCau) Caerdydd

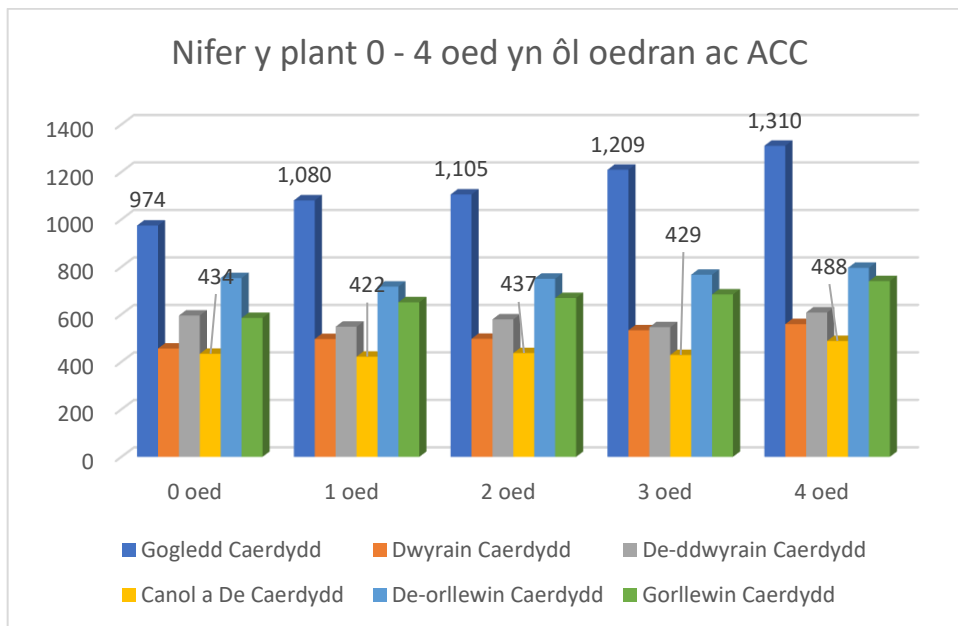
Tabl: Poblogaeth fesul ACC: nifer fesul grwpiau oedran (ACB;2020)

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Poblogaeth Breswyl (pob oed)	97,859	38,218	69,537	43,317	57,384	62,887	369,202
Poblogaeth 0-14 oed	18,300	8,484	8,066	6,194.3	11,993	11,320	64,357
Poblogaeth 15-19 oed	5,871	2,293	5,911	2,599	3,099	3,459	23,232
Poblogaeth 20-64 oed	54,312	21,670	51,040	31,362	35,004	35,468	228,856
Poblogaeth 65+ oed	19,376	5,771	4,520	3,162	7,288	12,640	52,757

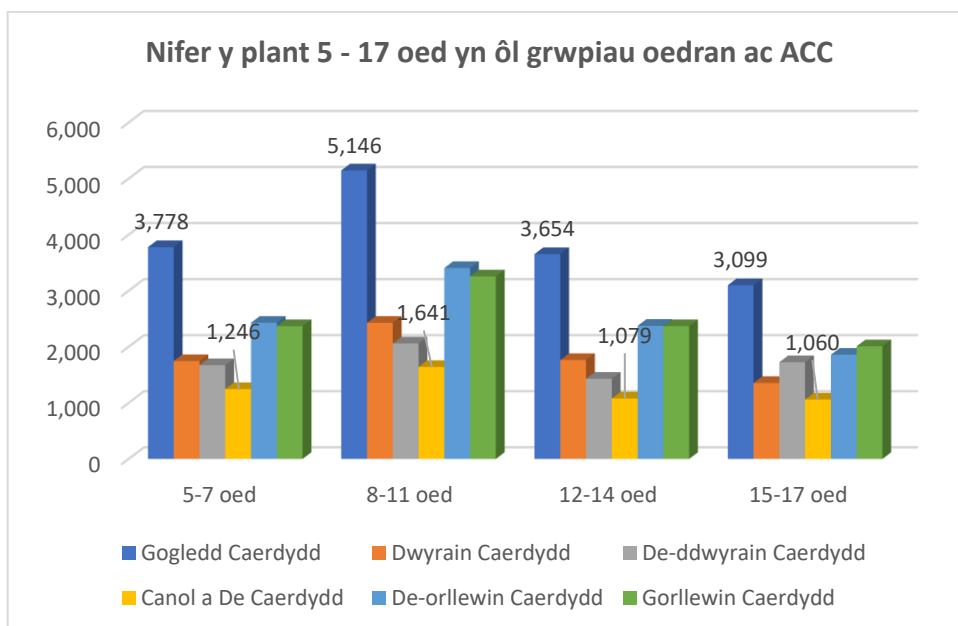
Tabl: poblogaeth yn ôl grŵp oedran a ddefnyddir yn Datganiad Hunanasesu Gwasanaeth

Oedran	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
0 oed	974	456	595	434	753	585	3,797
1 oed	1,080	496	548	422	717	651	3,914
2 oed	1,105	497	579	437	750	669	4,037
3 oed	1,209	533	546	429	767	684	4,168
4 oed	1,310	559	608	488	796	740	4,501
0-4 oed	5,678	2,541	2,876	2,210	3,783	3,329	20,417
5 oed	1,233	576	569	438	797	782	4,395
6 oed	1,251	598	549	398	840	779	4,415
7 oed	1,294	572	554	410	792	807	4,429
5-7 oed	3,778	1,746	1,672	1,246	2,429	2,368	13,239
8 oed	1,357	645	522	419	860	815	4,618
9 oed	1,310	612	527	439	901	850	4,639
10 oed	1,261	588	527	390	815	777	4,358
11 oed	1,218	583	483	393	830	814	4,321
8-11 oed	5,146	2,428	2,059	1,641	3,406	3,256	17,936
12 oed	1,241	612	487	365	850	804	4,359
13 oed	1,251	597	454	357	773	805	4,237
14 oed	1,162	555	490	357	752	760	4,076
12-14 oed	3,654	1,764	1,431	1,079	2,375	2,369	12,672
15 oed	1,053	477	539	365	630	667	3,731
16 oed	1,058	426	559	331	618	684	3,676
17 oed	988	452	628	364	611	658	3,701
15-17 oed	3,099	1,355	1,726	1,060	1,859	2,009	11,108
Cyfanswm 0-17 oed	21,355	9,834	9,764	7,236	13,852	13,331	75,372

Siart: Nifer y plant 0 - 4 oed yn ôl oedran ac ACC

Siart: Nifer y plant 5 - 17 oed yn ôl grwpiau oedran ac ACC

- Gogledd Caerdydd sydd â'r nifer uchaf o blant o bob oed a grwpiau oedran, gyda bron i dair gwaith y boblogaeth plant rhwng 0 a 17 oed (21,355) na phoblogaeth Canol a De Caerdydd, yr ACC gyda'r nifer leiaf o blant rhwng 0 a 17 oed (7,236)
- Fodd bynnag, mae plant 0-17 oed yn ganran uwch o'r boblogaeth yn Nwyrain Caerdydd (22.2%) a De-orllewin Caerdydd (20.9%) nag yng Ngogledd Caerdydd (18.7%; Caerdydd = 17.4%)

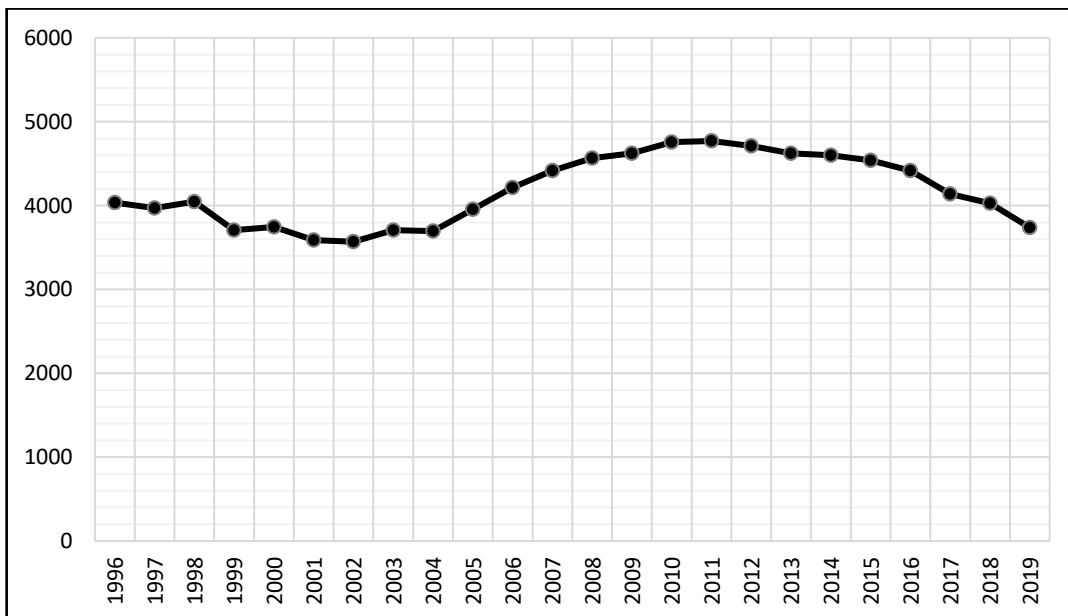
Cyfraddau geni a newidiadau yn y boblogaeth yn y dyfodol

Mae cyfraddau geni yng Nghaerdydd wedi amrywio'n sylweddol yn y blynyddoedd diweddar. Mae data poblogaeth a gyhoeddwyd ar wefan Llywodraeth Cymru (Stats Wales) yn dangos patrwm cylchol dros y 25 mlynedd diwethaf.

Mae'r siart isod yn dangos bod nifer y genedigaethau wedi gostwng rhwng 1996 a 2002, ac ar yr adeg honno fod y nifer wedi gostwng i 3,569.

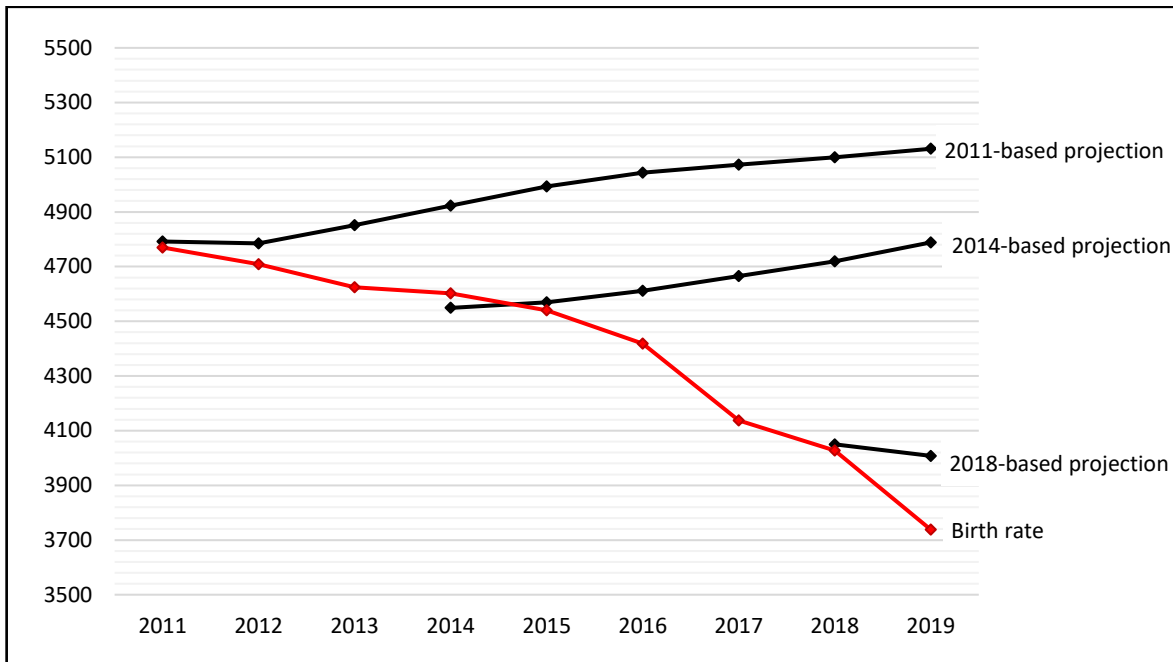
Dilynwyd hynny gan gyfnod o dwf tan yr uchafbwynt o 4770 yn 2011, cynnydd o dros 33%. Dechreuodd genedigaethau ostwng yn 2012 ac maent wedi bod yn gostwng oddi ar hynny. Yn dilyn y patrwm hwn, mae'n fwy tebygol y byddwn yn parhau i weld y gyfradd genedigaethau yn codi a gostwng yn hytrach na chynnydd mwy graddol a chyson dros amser.

Siart: Genedigaethau yng Nghaerdydd 1996 – 2019 (Stats Cymru)

Mae'r cylchred hwn a welwyd yn nata cyfraddau geni Caerdydd yn wahanol i'r amcanestyniadau poblogaeth a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru yn 2011 a 2014, ac mae'n wahanol i'r amcanestyniadau diweddaraf yn seiliedig ar ddata 2018 a gyhoeddwyd yn 2020:

Siart: Amcanestyniadau Llywodraeth Cymru ar gyfer nifer y plant 0 oed o gymharu â'r gyfradd genedigaethau

Mae'r Cyngor yn casglu data cofrestru meddygon teulu gan y GIG bob blwyddyn sy'n dangos y bydd y gyfradd genedigaethau yng Nghaerdydd yn 2020, pan gaiff ei chyhoeddi, yn is na'r gyfradd genedigaethau a ragwelir gan Lywodraeth Cymru.

Newidiadau yn y Dyfodol

Mae Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi amcanestyniadau poblogaeth ar gyfer Cymru, sy'n seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth cenedlaethol y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG) ar gyfer y Deyrnas Unedig. Cyhoeddwyd y set ddiweddaraf o amcanestyniadau, yn seiliedig ar ddata 2018, ar 4 Awst 2020. Maent yn cwmpasu'r cyfnod o 25 mlynedd rhwng 2018 a 2043.

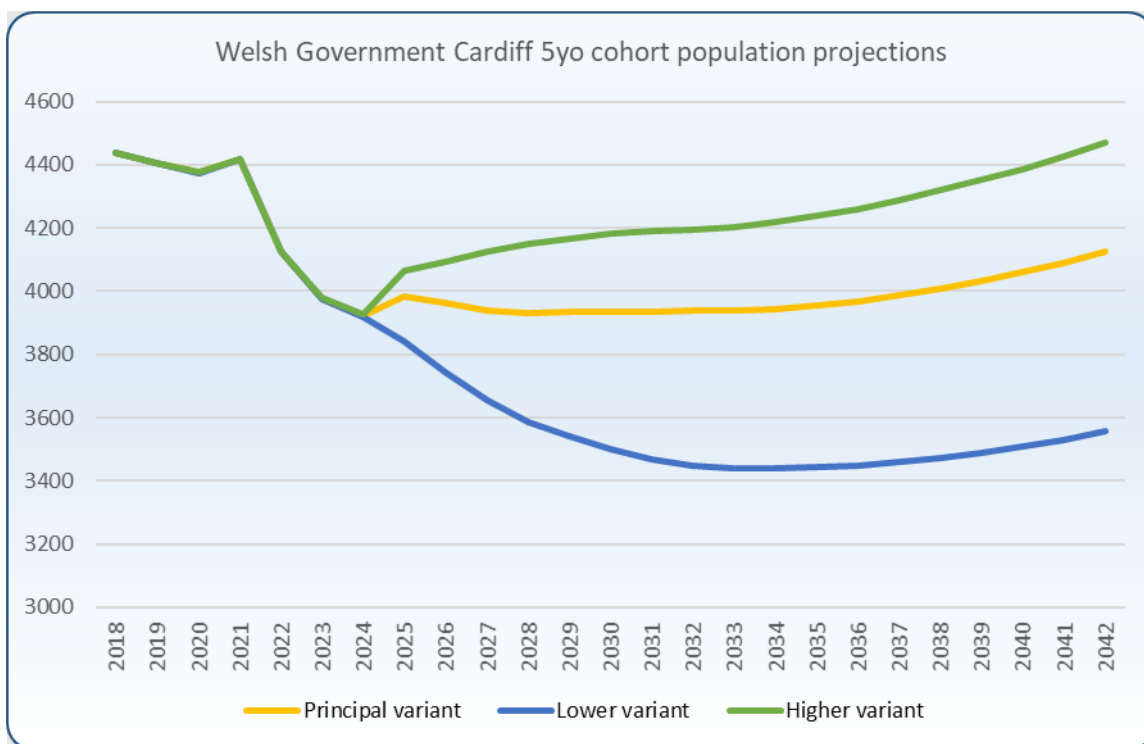
Nid yw'r amcanestyniadau'n darogan yr hyn fydd yn digwydd yn yr un modd ag y byddai rhagolwg yn ei wneud. Yn hytrach, maent yn gwneud rhagdybiaethau am newidiadau yn y dyfodol ac yn dangos beth fyddai'r boblogaeth pe bai'r newidiadau hynny yn y dyfodol yn digwydd. Nid ydynt yn rhagweld effaith ffactorau allanol fel polisïau'r Llywodraeth neu amodau economaidd.

Cyhoeddwyd tri amrywiolyn gwahanol yn 2020: prif, uchel ac isel. Mae'r rhain yn seiliedig ar ragdybiaethau am ffrwythlondeb, marwolaethau a mudo yn y dyfodol. Y prif amrywiolyn yw'r prif amcanestyniad h.y. yr adlewyrchiad gorau o batrymau demograffeg. Mae'r rhai uchel ac isel yn cynnig senarios amgen yn y dyfodol, gan ystyried tybiaethau gwahanol ar gyfer y tri ffactor poblogaeth. Nid yw'r amrywiolion wedi'u gosod fel terfynau, ond yn hytrach maent yn rhoi lefel o hyblygrwydd sy'n adlewyrchu'r ansicrwydd o ragweld newidiadau poblogaeth.

Mae amcanestyniadau 2018 yn dangos cynnydd is yn y boblogaeth yng Nghaerdydd na'r amcanestyniadau blaenorol yn 2014. Mae'r cynnydd yn y boblogaeth o 6.8% yn is na'r amcanestyniadau o gynnydd blaenorol. Fodd bynnag, rhagwelir y bydd poblogaeth Caerdydd yn dal i gynyddu 3.2%. Er nad dyma'r cynnydd canrannol mwyaf yng Nghymru, Caerdydd yw'r awdurdod lleol mwyaf o hyd gyda phoblogaeth ragamcanol o dros 375,700 erbyn 2028.

Yn wahanol i ardaloedd eraill, mae'r cynnydd ym mhoblogaeth Caerdydd yn deillio'n bennaf o nifer uwch o enedigaethau na marwolaethau, gyda chynnydd bach yn unig o fudo net. Er bod yr amcanestyniadau'n dangos gostyngiad yn nifer y plant a'r bobl ifanc rhwng 0 a 15 oed, rhagwelir y bydd nifer y genedigaethau'n cynyddu rhwng 2018 a 2028.

Siart: Amcanestyniadau Llywodraeth Cymru ar gyfer nifer y plant 5 oed yng Nghaerdydd 2018-2043

Fodd bynnag, fel yr amlinellir ar dudalen 8, mae cyfraddau geni yng Nghaerdydd wedi dilyn patrwm cylchol dros y 25 mlynedd diwethaf. Mae'r cyfraddau geni wedi gostwng yn is na phob un o dri taflwybr amcanestyniad poblogaeth Llywodraeth Cymru a gyhoeddwyd yn 2011, 2014 ac yn fwyaf diweddar yn 2020 (yn seiliedig ar ddata 2018).

Poblogaeth: Cyflogaeth; patrymau gweithio; cyfansoddiad aelwydydd

Tabl: Dangosyddion poblogaeth yn ôl ACC: Diweithdra; oriau a weithiwyd

DS: Mae'r ffigurau sy'n uwch na chyfartaledd Caerdydd mewn **print trwm** ac mae'r ffigur ACC uchaf wedi'i lwydo

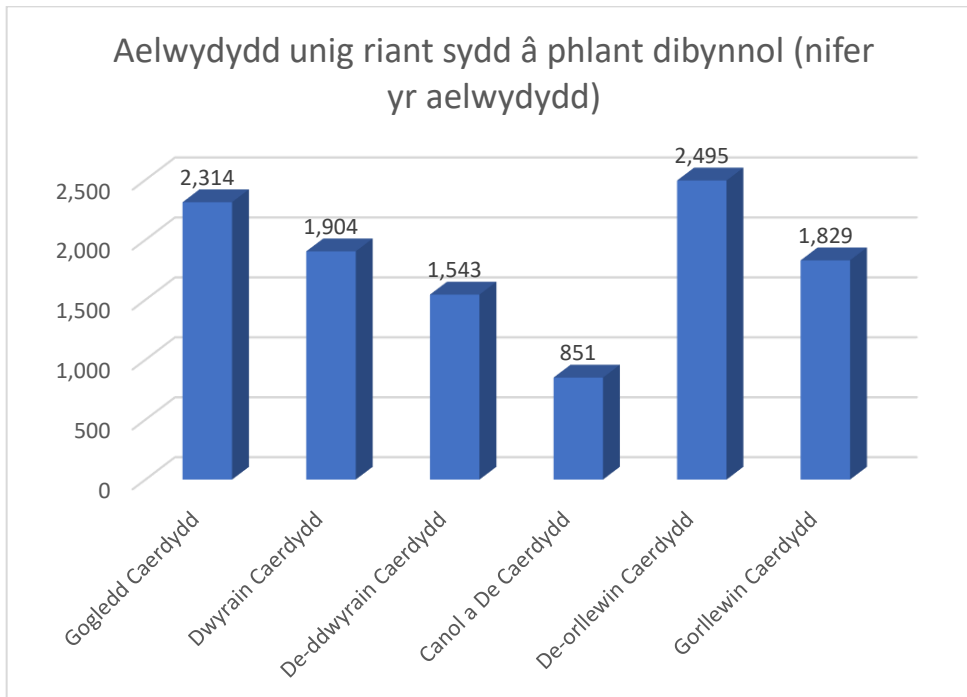
Diweithdra (% o drigolion 16-74 oed)							
	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
% Di-waith	3.5	6.1	4.5	4.7	5.8	3.6	4.4
% sy'n Ddi-waith: Erioed wedi gweithio	14.9	18.6	19.6	19.4	20.9	15.2	18.1
% sy'n Ddi-waith: Di-waith am gyfnod hir	37.3	41.2	35.5	38.6	37.2	38.0	37.7
Oriau a Weithir gan y rhai mewn Cyflogaeth (% y preswylwyr 16-74 oed mewn cyflogaeth)							
% Rhan-amser (hyd at 15 awr)	9.2	7.8	18.4	8.4	8.2	9.0	10.4
% Rhan-amser (16 i 30 awr)	19.1	22.4	18.6	16.0	21.4	20.4	19.6
% Llawn-amser (31 awr neu fwy)	71.7	69.8	63.1	75.6	70.4	70.6	70.0

Ffynhonnell: Cyfrifwyd y strwythur poblogaeth/oedran gan ddefnyddio amcangyfrifon poblogaeth ardaloedd bach canol 2020. Daw'r holl wybodaeth arall o Gyfrifiad 2011.

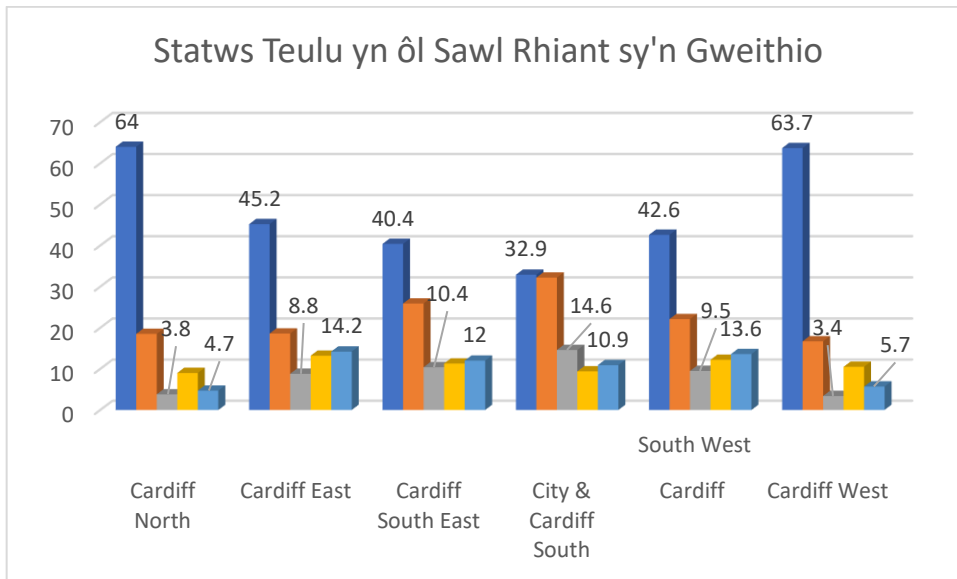
Tabl: Cyfansoddiad yr aelwyd a Statws Teulu yn ôl Nifer y Rhieni sy'n Gweithio

Cyfansoddiad yr Aelwyd							
	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	Caerdydd De-orllewin	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Unig Riant sydd â Phlant Dibynnol (nifer yr aelwydydd)	2,314	1,904	1,543	851	2,495	1,829	10,936
Statws Teulu yn ôl Nifer y Rhieni sy'n Gweithio (Pob riant 16 oed a hŷn sydd â phlant dibynnol)							
% Teuluoedd cwpl: Y ddau riant yn gweithio	64.0	45.2	40.4	32.9	42.6	63.7	52.8
% Teuluoedd cwpl: Un riant yn gweithio	18.5	18.6	25.9	32.2	22.1	16.7	20.7
% Teuluoedd cwpl: Dim un riant yn gweithio	3.8	8.8	10.4	14.6	9.5	3.4	6.9
% Teuluoedd unig rieni: Rhiant yn gweithio	9.0	13.2	11.3	9.4	12.2	10.5	10.7
% Teuluoedd unig rieni: Rhiant ddim yn gweithio	4.7	14.2	12.0	10.9	13.6	5.7	8.9
DS. Cyfrifwyd ffigurau ACC gan ddefnyddio data AGEHI. Mae ACEHlau wedi'u neilltuo i ACCau ar sail y ffot orau. Daw'r holl wybodaeth arall o Gyfrifiad 2011.							

Siart: Aelwydydd unig riant sydd â phlant dibynnol fesul ACC

Siart: Statws Teulu yn ôl Nifer y Rhieni sy'n Gweithio (Pob rhiant 16 oed a hŷn sydd â phlant dibynnol)

- O ran y bobl ddi-waith, mae'r ganran uchaf o bobl sy'n ddi-waith am gyfnod hir yn byw yn Nwyrain Caerdydd (41.2%), ac yna Canol y Ddinas a De Caerdydd (38.6%) a Gorrlewin Caerdydd (38%). Y cyfartaledd yng Nghaerdydd yw 37.7%.
- Mae'r nifer uchaf o deuluoedd unig riant sydd â phlant dibynnol yn Ne-orllewin Caerdydd (2,495), ac yna Gogledd Caerdydd (2,314). Mae'r nifer leiaf yng Nghanol a De Caerdydd (851)
- Yr ACC sydd â'r ganran uchaf o deuluoedd lle mae pob rhiant yn gweithio yw Gorrlewin Caerdydd (63.7% o deuluoedd dau riant, 10.5% o deuluoedd unig riant). Yr ACC sydd â'r ganran isaf yw Canol a De Caerdydd (32.9% o deuluoedd dau riant, 9.4% o deuluoedd unig riant). DS: rhaid i bob rhiant mewn teulu fod yn gweithio ac yn ennill o fewn yr ystod incwm a ganiateir i fod yn gymwys ar gyfer y Cynnig Gofal Plant (gan dybio bod ganddynt blentyn o oed cymwys)
- Mae % y 'ddau riant yn gweithio' yn amrywio 31.1 pwynt canran rhwng yr uchaf (Gogledd Caerdydd ar 64%) a'r isaf (Canol a De Caerdydd ar 32.9%). Mae % yr unig rieni sy'n gweithio yn amrywio 4.2 pwynt canran rhwng yr uchaf (Dwyrain Caerdydd ar 13.2%) i'r isaf yng Ngogledd Caerdydd (9%)

Plant ar aelwydydd heb waith (ar ddiwedd 2018)

Tabl: Nifer a % y plant sy'n byw ar aelwydydd heb waith, 2018

Caerdydd	9,200	13.1
Cymru	68,700	12.6

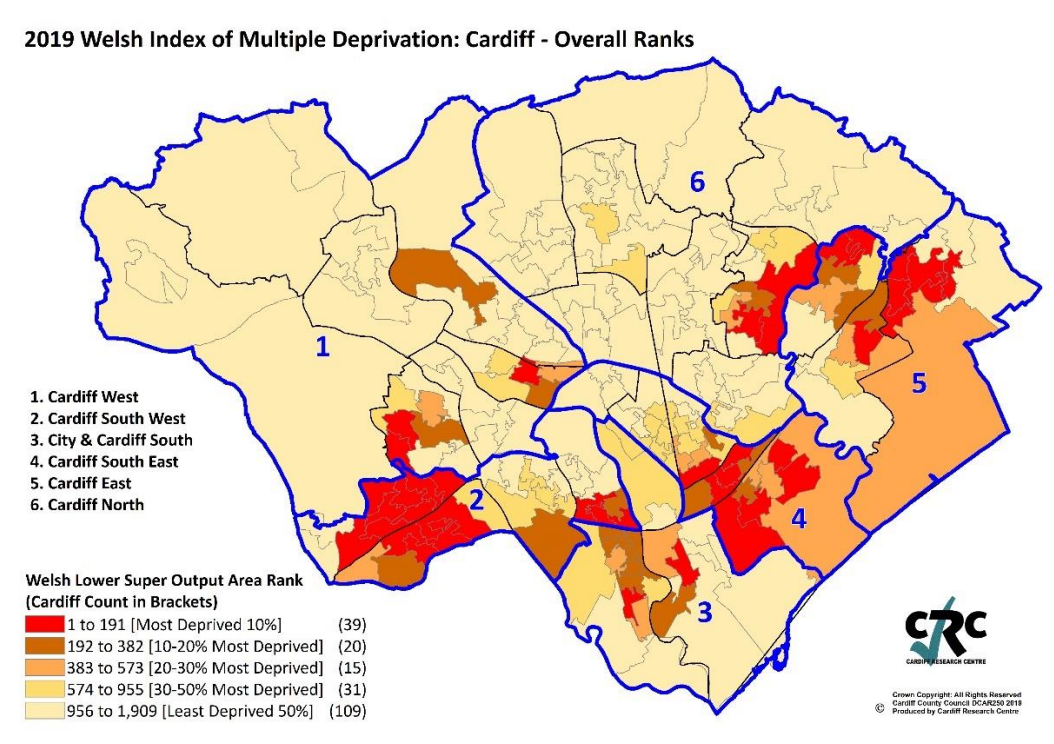
Ffynhonnell: Stats Cymru [Plant sy'n byw ar aelwydydd heb waith yn ôl ardal, newidyn a statws yr aelwyd \(llyw.cymru\)](#)

- Mae gan Gaerdydd ganran uwch o blant sy'n byw ar aelwydydd heb waith (13.1%) na chyfartaledd Cymru (12.6%)

MALIC – Amddifadedd Plant

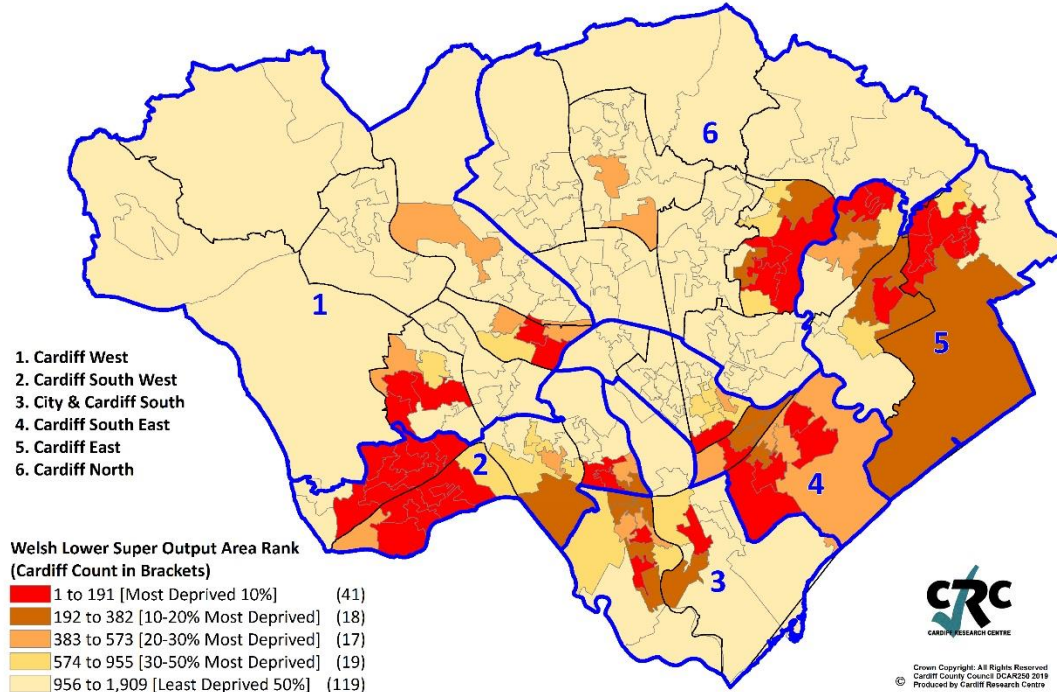
Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) yw'r mesur swyddogol o amddifadedd cymharol² ar gyfer ardaloedd bach yng Nghymru. Fe'i cynlluniwyd i nodi'r ardaloedd bach hynny sy'n cynnwys 1,000 i 3,000 o bobl, a elwir yn ardaloedd cynnyrch ehangach haen is, lle ceir y crynodiadau uchaf o wahanol fathau o amddifadedd. O ran perfformiad cyffredinol yn ôl y MALIC, dim ond dau awdurdod lleol arall yng Nghymru sydd â chanran uwch o bobl sydd ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

Map: Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019: Caerdydd - Safleoedd Cyffredinol, ACCau

Map: Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019: Caerdydd – Maes incwm, ACCau

2019 Welsh Index of Multiple Deprivation: Cardiff - Income Domain

Mae'r tabl isod yn dangos y dangosydd amddifadedd incwm plant, canran yr ardaloedd bach (ACEHlau) ym mhob Awdurdod Lleol a oedd ym mhob un o'r grwpiau cronol canlynol: y 10%, 20%, 30% a 50% o ACEHlau mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Gellir ystyried bod y dadansoddiad hwn yn nodi crynodiad yr ardaloedd mwyaf difreintiedig mewn Awdurdod Lleol, yn hytrach na lefel gyfartalog o amddifadedd

Tabl: dangosydd amddifadedd incwm plant

Awdurdod lleol	Nifer yr ACEHlau mewn awdurdod lleol	% yr ACEHlau gyda 10% o'r cyfraddau uchaf (46 - 99%)	% yr ACEHlau gyda 20% o'r cyfraddau uchaf (37 - 99%)	% yr ACEHlau gyda 30% o'r cyfraddau uchaf (31 - 99%)	% yr ACEHlau gyda 50% o'r cyfraddau uchaf (22 - 99%)
Caerdydd	214	20.1	33.2	42.5	52.3
Cymru	1909	10.0	20.0	30.0	50.0

[Dadansoddiad Ardal o Amddifadedd Plant 2014 \(Dangosyddion MALIC 2014\) \(ioe.ac.uk\)](http://ioe.ac.uk)

- Yr Awdurdod Lleol â'r gyfran uchaf o ACEHlau sydd yn y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer amddifadedd incwm plant oedd Caerdydd (20.1 y cant).

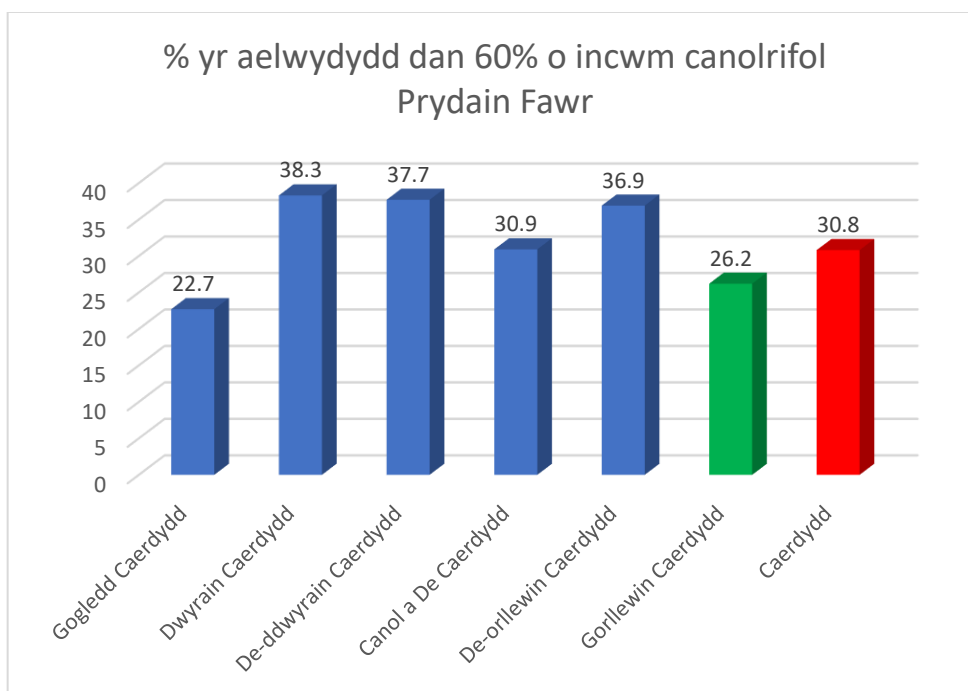
Tlodi incwm aelwydydd

Tabl: % yr aelwydydd yng Nghaerdydd dan 60% o incwm canolrifol Prydain Fawr yn ôl ardal partneriaeth cymdogaeth, 2015

ACC	Cyfanswm yr Aelwydydd	Nifer yr Aelwydydd dan 60% o Incwm Canolrifol Prydain Fawr	% yr Aelwydydd dan 60% o Incwm Canolrifol Prydain Fawr
Gogledd Caerdydd	40,739	9,230	22.7
Dwyrain Caerdydd	15,932	6,105	38.3
De-ddwyrain Caerdydd	27,085	10,219	37.7
Canol a De Caerdydd	15,551	4,804	30.9
De-orllewin Caerdydd	24,156	8,917	36.9
Gorllewin Caerdydd	26,754	7,002	26.2
Caerdydd	150,217	46,276	30.8
Cymru	1,333,073	459,283	34.5

TLODI INCWM AELWYDYDD 2015 Ffynhonnell: Gwiriad Cyflog, CACI

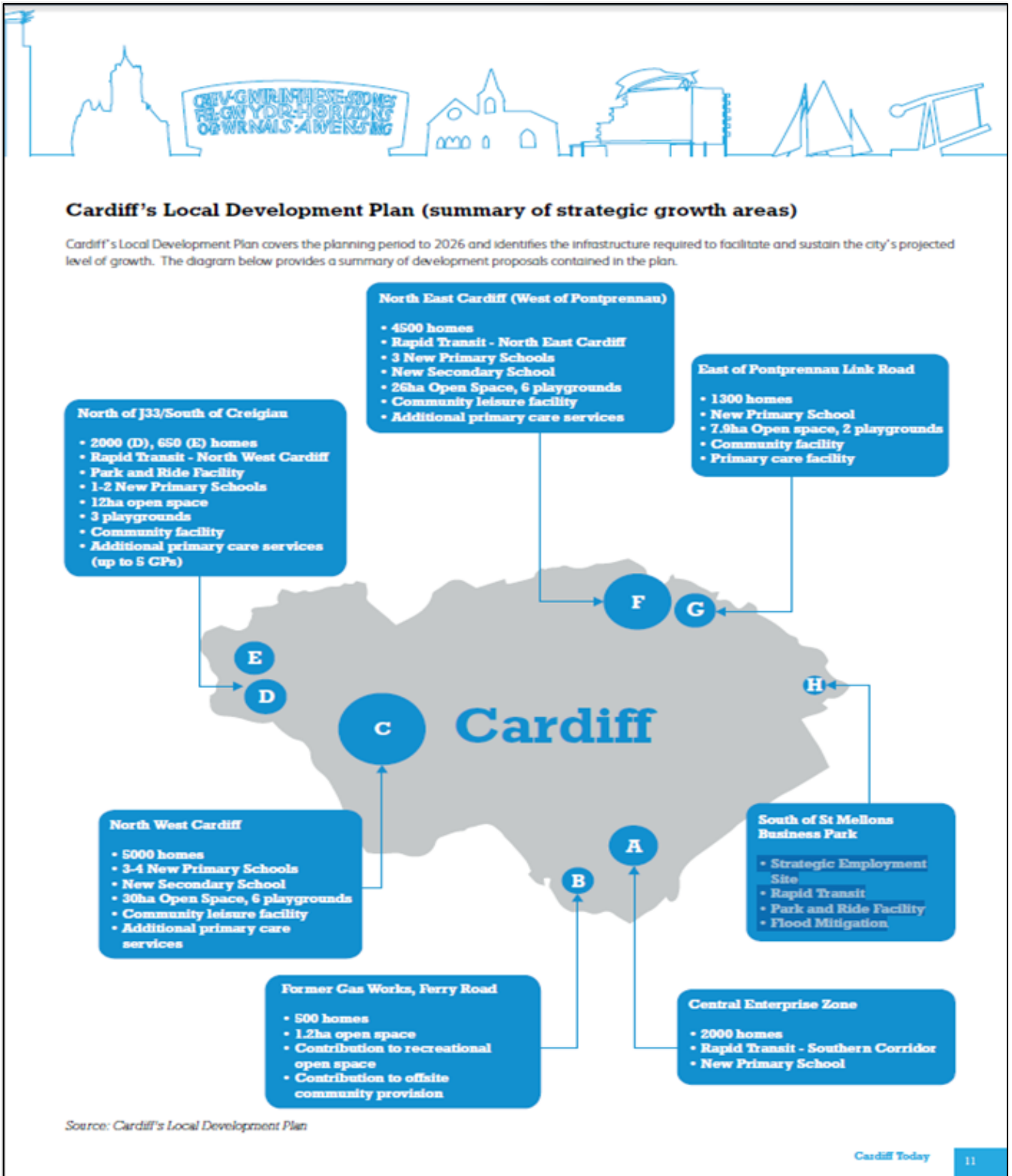
Siart: % yr aelwydydd yng Nghaerdydd dan 60% o incwm canolrifol Prydain Fawr yn ôl ardal partneriaeth cymdogaeth, 2015

- Mae gan bedair ACC fwy na chyfartaledd Caerdydd (30.8%) o aelwydydd sy'n ennill llai na 60% o incwm canolrifol Prydain Fawr (Canol a De Caerdydd, De-orllewin Caerdydd, De-ddwyrain Caerdydd a Dwyrain Caerdydd)
- Mae gan De-orllewin Caerdydd, De-ddwyrain Caerdydd a Dwyrain Caerdydd fwy o aelwydydd sy'n ennill llai na 60% o incwm canolrifol Prydain Fawr na chyfartaledd Cymru (34.5%) hefyd

Cynllun Datblygu Lleol

Yn y ADGP diwethaf, cynhwyswyd safleoedd datblygu strategol allweddol a nodwyd yn y Cynllun Datblygu Lleol gan y rhagwelwyd y byddai'r rhain yn dylanwadu ar y galw am ofal plant. Gweler y map isod:

Mae'r tabl isod yn dangos y datblygiadau hyd yma a amlygwyd yn y Cynllun Datblygu Lleol. Roedd y datblygiadau hyn i fod i gael eu cwblhau yn 2026. Dangosir y cynnydd o ran niferoedd tai yn ôl nifer a % y tai a gynlluniwyd a gwblhawyd mewn cromfachau

Tabl: Datblygiadau allweddol hyd yma

Ardal ddatblygu	Ardal Cynllunio Cymdogaethau	Datblygiadau Allweddol	Cyflawniadau erbyn 2021
Gogledd-ddwyrain Caerdydd (i'r gorllewin o Bontpennau)	Gogledd Caerdydd	<ul style="list-style-type: none"> • 4500 o gartrefi • Cludiant Cyflym - Gogledd-ddwyrain Caerdydd • 3 Ysgol Gynradd Newydd • Ysgol Uwchradd Newydd • 26ha o fannau agored, 6 maes chwarae • Cyfleuster hamdden cymunedol • Gwasanaethau gofal sylfaenol ychwanegol 	122 (2.7%)
I'r dwyrain o Ffordd Gyswllt Pontpennau	Gogledd Caerdydd	<ul style="list-style-type: none"> • 1300 o gartrefi • Ysgol Gynradd Newydd • 7.9ha o fannau agored, 2 faes chwarae • Cyfleuster cymunedol • Cyfleuster gofal sylfaenol 	720 (55.3%)
Ardal Fenter Canol Caerdydd	Canol y Ddinas a De Caerdydd	<ul style="list-style-type: none"> • 2000 o gartrefi • Cludiant Cyflym – Coridor y De • Ysgol Gynradd Newydd 	102 (5.1%)
Yr Hen Ffatri Nwy, Ferry Road	Canol y Ddinas a De Caerdydd	<ul style="list-style-type: none"> • 500 o gartrefi • 1.2ha o fannau agored • Cyfraniad at fannau agored hamdden • Cyfrannu at ddarpariaeth gymunedol oddi ar y safle 	0
Gogledd-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	<ul style="list-style-type: none"> • 5000 o gartrefi • 3-4 Ysgol Gynradd Newydd • Ysgol Uwchradd Newydd • 30ha o fannau agored, 6 maes chwarae 	437 (8.74%)

		<ul style="list-style-type: none"> • Cyfleuster hamdden cymunedol • Gwasanaethau gofal sylfaenol ychwanegol 	
I'r gogledd o C33/i'r De o Greigiau	Gorllewin Caerdydd	<ul style="list-style-type: none"> • 2000 (D), 650 (E) o gartrefi (gweler y map drosodd) • Cludiant Cyflym - Gogledd-orllewin Caerdydd • Cyfleuster Parcio a Theithio • 1-2 Ysgol Gynradd Newydd • 12ha o fannau agored • 3 maes chwarae • Cyfleuster cymunedol • Gwasanaethau gofal sylfaenol ychwanegol (hyd at 5 meddygfa meddyg teulu) 	101 (3.8%)

Cymudo

Yn y ADGP diwethaf, cynhwyswyd y canlynol:

"Mae diagram drosodd yn dangos patrymau cymudo i Gaerdydd. Fel y nodwyd yn yr Adroddiad Dinas Fyw, Dinas Byw

"Mae bron i ddwy o bob tair swydd net a grëwyd yn Ne-ddwyrain Cymru dros y deng mlynedd diwethaf wedi cael eu creu yng Nghaerdydd. Bob dydd mae dros 80,000 o bobl – neu dros draean o'r 200,000 o weithlu'r ddinas – yn cymudo i Gaerdydd o fannau eraill ym Mhrifddinas-ranbarth Caerdydd (Bro Morgannwg, Pen-y-bont ar Ogwr, Rhondda Cynon Taf, Merthyr Tudful, Caerffili, Blaenau Gwent, Torfaen, Sir Fynwy a Chasnewydd)."

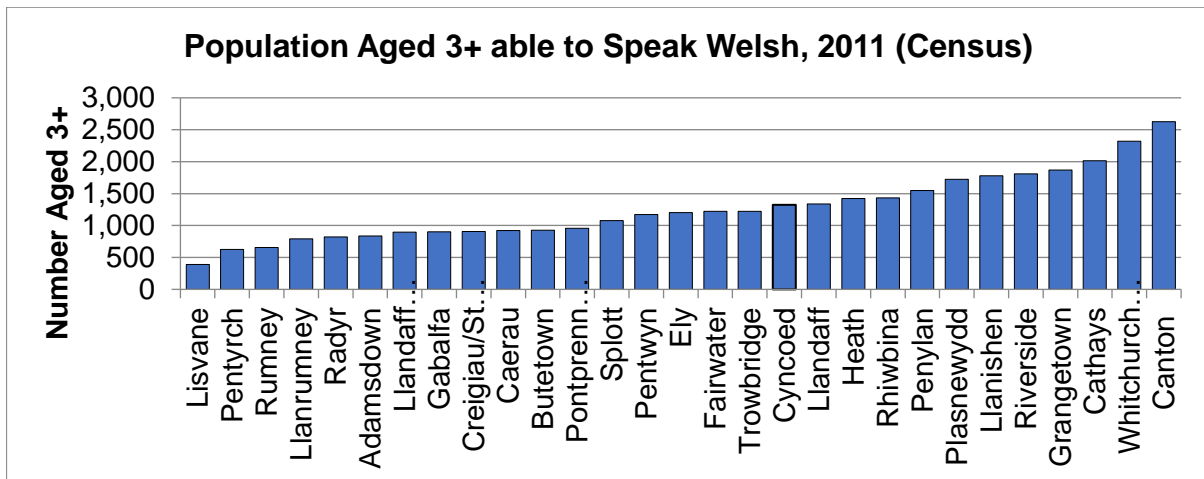
- Nid yw'n bosibl nodi effaith lawn Covid-19 ar 'deithio i'r gwaith' yn y dyfodol ac ymddygiad cymudo, a'r effaith gysylltiedig ar y galw am ofal plant yng Nghaerdydd. Mae llawer o gyflogwyr, yn enwedig yn y sector cyhoeddus, wedi cyflwyno patrymau gwaith newydd a'r opsiynau 'gweithio gartref' a 'gweithio hybrid' (gyda gweithwyr yn treulio peth amser yn gweithio gartref a pheth amser yn y swyddfa). Serch hynny, nid yw hyn yn effeithio ar bob swydd a rôl, a bydd angen gofal plant ar lawer o rieni o hyd naill ai i weithio y tu allan i'r cartref, neu i'w galluogi i weithio'n effeithiol o gartref. Er gwaethaf hyn, nododd yr arolwg i rieni fod 207 o'r 401 o ymatebwyr (51.6%) yn credu y byddent yn defnyddio mwy o ofal plant yn ystod yr ychydig flynyddoedd nesaf. Fodd bynnag nid yw'n glir a yw'r ymatebion hyn gan rieni sy'n defnyddio gofal plant ar hyn o bryd ac a fydd yn ceisio cynyddu'r oriau y maent yn eu defnyddio, neu a ydynt yn deuluoedd a fydd yn defnyddio gofal plant am y tro cyntaf. Nid yw'n glir ychwaith a yw hyn yn ymwneud â gofal plant cofrestredig, neu ofal plant a ddarperir gan deulu a ffrindiau. Nododd 94 o ymatebwyr mai meithrinfa ysgol fyddai'r gofal plant y byddent yn ei ddefnyddio.

Y Gymraeg

Mae cyfrifiad 2011 yn dangos bod gan 16.2% o boblogaeth Caerdydd un neu fwy o sgiliau yn y Gymraeg (y gallu i ddarllen, ysgrifennu a/neu ddeall Cymraeg) ac mae 36,735 neu 11.1% o boblogaeth y sir yn siaradwyr Cymraeg. Yn seiliedig ar Arolwg Blynyddol y Boblogaeth Llywodraeth Cymru a Data Proffil Awdurdodau Lleol, rhagwelir y bydd nifer y siaradwyr Cymraeg yn 2021 fydd 42,584. Caiff yr amcanestyniad hwn ei ddilysu, a chaiff yr holl dargedau cysylltiedig eu diwygio yn ôl yr angen, ar ôl cyhoeddi data Cyfrifiad 2021.

Mae'r crynodiad o siaradwyr Cymraeg ar draws wardiau etholiadol y ddinas yn amrywio o 7-9% mewn ardaloedd fel Llanrhymni, Adamsdown a Butetown i 17-19% yng Nghreigiau / Sain Ffagan, Pentyrch a Threganna. Rhagwelir y bydd canlyniadau Cyfrifiad 2021 yn dangos cynnydd parhaus yn nifer a chanran y siaradwyr Cymraeg ar draws dinas Caerdydd.

Siart: Canran y boblogaeth 3 oed a hŷn sy'n gallu siarad Cymraeg fesul ward, 2011 (Cyfrifiad)

Mae'r twf yn nifer y siaradwyr Cymraeg yng Nghaerdydd wedi ei yrru gan ddwy duedd amlwg:

1. Mae nifer sylweddol o siaradwyr Cymraeg wedi mudo i Gaerdydd ers y 1980au.
2. Ehangu addysg gynradd ac uwchradd cyfrwng Cymraeg, wedi ei sbarduno gan bolisi, ymarfer ac ymrwymiad rhieni a staff addysgu

Ar hyn o bryd mae 3 ysgol uwchradd Gymraeg ac 17 o ysgolion cynradd Cymraeg yn y ddinas (dw y ohonynt yn ysgolion cynradd dwy ffrwd). Mae'r data diweddaraf o niferoedd cofrestru yn cadarnhau bod 4707 o ddisgyblion yn mynychu ar lefel gynradd a 2756 o ddisgyblion 11-16 oed ar lefel uwchradd (Ebrill 2021).

AAA ac Anableded

Mae'r tabl isod yn cynnwys data a gasglwyd yng nghyfrifiad ysgolion 2021 ar gyfer Disgyblion ag anghenion addysgol arbennig yn ôl y math o ddarpariaeth

Tabl: Disgyblion ag AAA yn ôl math o ddarpariaeth

Pob disgybl ag Anghenion Addysgol Arbennig				Pob disgybl ag Anghenion Addysgol Arbennig
Sydd â Datganiad	Cyfanswm nifer y disgyblion ag Anghenion Addysgol Arbennig ond dim Datganiad AAA		Cyfanswm nifer y disgyblion ag Anghenion Addysgol Arbennig ond dim Datganiad AAA	
	Gweithredu gan yr Ysgol	Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy		
2,143	4,187	3,116	7,303	9,446

Mae'r tablau canlynol yn dangos nifer y plant yn ôl Datganiad AAA, AAA Gweithredu gan yr Ysgol a AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy yn ôl ysgol ac Ardal Cynllunio Cymdogaethau. DS: Efallai na fydd y cyfansymiau yr un fath a swm yr elfennau cyfansoddol oherwydd talgrynnu.

Tabl: Gogledd Caerdydd: Datganiad AAA, AAA Gweithredu gan yr Ysgol a AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy

ACC	Ysgol	Cyfanswm Disgyblion	Datganiad AAA	AAA Gweithredu gan yr Ysgol	AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru yr Holl Seintiau	151	1	15	8
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Birchgrove	412	4	20	15
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Bryn Celyn	188	5	11	
Gogledd Caerdydd	Ysgol Uwchradd Caerdydd	1769	44	77	94
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Crist y Brenin	233	1	13	5
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Coed Glas	548	30	39	5
Gogledd Caerdydd	Ysgol Uwchradd Gatholig Corpus Christi	1087	13	43	95
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Glyncoed	370	7	27	38
Gogledd Caerdydd	Ysgol Greenhill	64	64		
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Howardian	438	6	8	10
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Lakeside	493	11	6	8
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Llanedern	435	44	34	7
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Llanisien Fach	504	24	9	19
Gogledd Caerdydd	Ysgol Uwchradd Llanisien	1632	98	49	106
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Llys-faen	449	7	17	6
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Marlborough	528	22	17	1
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Pontprenau	413	9	11	20
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Rhiwbeina	708	4	20	2
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Rhydypennau	496	3	4	4
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Springwood	248	39	16	12
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Bernadette	265	4	14	18
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Dewi Sant	247	4	13	9
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Philip Evans	393	3	16	24
Gogledd Caerdydd	Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Teilo Sant	1427	55	87	81
Gogledd Caerdydd	Ysgol The Court	42	42		
Gogledd Caerdydd	Ysgol The Hollies	109	109		
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Draenen Pen-y-graig	461	9	22	4
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Ton-yr-Ywen	479	8	8	6
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Edern	881	6	51	108
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Gymraeg Pen-y-Groes	112		8	18
Gogledd Caerdydd	Ysgol y Berllan Deg	444	4	2	2
Gogledd Caerdydd	Ysgol y Wern	654	8	29	17
Cyfanswm		16680	688	686	742
% yr holl ddisgyblion: Unrhyw AAA; Datganiad AAA; AAA Gweithredu gan yr Ysgol; AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy		12.7	4.1	4.1	4.4

Tabl: Dwyrain Caerdydd: Datganiad AAA, AAA Gweithredu gan yr Ysgol a AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy

ACC	Ysgol	Cyfanswm Disgyblion	Datganiad AAA	AAA Gweithredu gan yr Ysgol	AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Childs	221	2	13	8
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Bryn Hafod	439	33	42	43
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Uwchradd y Dwyrain	1095	30	124	181
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Glan-yr-Afon	148	3	25	16
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Greenway	249	7	13	58
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Meadowlane	342	11	11	49
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Oakfield	482	12	29	145
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Pen-y-Bryn	243	9	28	45
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Tredelerch	480	13	22	45
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sain Cadog	352	5	23	37
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Uwchradd Gatholig Illtud Sant	915	15	60	106
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant John Lloyd	325	3	13	69
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg	106	1	3	6
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Trowbridge	195	3	10	24
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Willowbrook	456	6	19	8
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Bro Eirwg	435	2	12	11
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Pen y Pîl	215	2	6	8
Cyfanswm		6698	157	453	859
% yr holl ddisgyblion: Unrhyw AAA; Datganiad AAA; AAA Gweithredu gan yr Ysgol; AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy		21.9	2.3	6.8	12.8

Tabl: De-ddwyrain Caerdydd: Datganiad AAA, AAA Gweithredu gan yr Ysgol a AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy

ACC	Ysgol	Cyfanswm Disgyblion	Datganiad AAA	AAA Gweithredu gan yr Ysgol	AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Adamsdown	413	4	33	33
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Albany	434	12	24	
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Allensbank	218	7	13	9
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Baden Powell	361	9	37	53
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Uwchradd Cathays	1037	31	43	74
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Moorland	445	10	40	52
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Parc y Rhath	481	11	22	4
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Alban	130	9	11	8
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Joseff	215	3	11	1
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Pedr	472	4	31	37
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Stacey	211	1	22	14
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Tredegarville	234	5	12	40
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Feithrin Tremorfa	62			1
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Uwchradd Willows	730	11	83	55
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Glan Morfa	257	6	9	9
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Mynydd Bychan	256	5	4	21
Cyfanswm		5956	128	395	411
% yr holl ddisgyblion: Unrhyw AAA; Datganiad AAA; AAA Gweithredu gan yr Ysgol; AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy		15.7	2.1	6.6	6.9

Tabl: Canol a De Caerdydd: Datganiad AAA, AAA Gweithredu gan yr Ysgol a AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy

ACC	Ysgol	Cyfanswm Disgyblion	Datganiad AAA	AAA Gweithredu gan yr Ysgol	AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Gladstone	226	2	1	10
Canol a De Caerdydd	Ysgol Feithrin Grangetown	134		7	3
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Grangetown	388	8	43	48
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Mount Stuart	461	7	25	33
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Parc Ninian	685	10	53	75
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Cuthbert	107	1	4	6
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru'r Forwyn Fair	206	3	17	67
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru y Santes Monica	126	1	10	2
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Padrig	272	5	14	21
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru'r Sant Paul	233	8	8	4
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Gymraeg Hamadryad	233	1	5	7
Cyfanswm		3071	46	187	276
% yr holl ddisgyblion: Unrhyw AAA; Datganiad AAA; AAA Gweithredu gan yr Ysgol; AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy		16.6	1.5	6.1	9

Tabl: De-orllewin Caerdydd: Datganiad AAA, AAA Gweithredu gan yr Ysgol a AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy

ACC	Ysgol	Cyfanswm Disgyblion	Datganiad AAA	AAA Gweithredu gan yr Ysgol	AAA Gweithredu gan yr Ysgol A
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd	893	38	109	195
De-orllewin Caerdydd	Canolfan Blant Trelái a Chaerau	109	1	14	
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Uwchradd Fitzalan	1790	34	131	217
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Herbert Thompson	511	10	74	70
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Hywel Dda	455	10	79	65
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Kitchener	462	7	22	52
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Lansdowne	407	5	24	22
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Uwchradd Mair Ddihalog	789	24	76	69
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Millbank	252	8	31	24

De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Pencaerau	257	6	27	26
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Radnor	279	6	3	14
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Riverbank	69	69		
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Severn	503	16	22	72
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Yr Eglwys yng Nghymru Sain Ffagan	212	4	14	7
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Ffransis	352	12	25	15
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair	246	2	18	17
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Trelái	372	6	27	48
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Tŷ Gwyn	195	194	1	
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Windsor Clive	443	15	65	99
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Uwchradd Woodlands	139	139		
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gymraeg Nant Caerau	245	4	20	4
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gymraeg Pwll Coch	378	6		16
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gymraeg Treganna	689	13	29	10
Cyfanswm		10047	629	811	1042
% yr holl ddisgyblion: Unrhyw AAA; Datganiad AAA; AAA Gweithredu gan yr Ysgol; AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy		24.7	6.3	8.1	10.4

Tabl: Gorllewin Caerdydd: Datganiad AAA, AAA Gweithredu gan yr Ysgol a AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy

ACC	Ysgol	Cyfanswm Disgyblion	Datganiad AAA	AAA Gweithredu gan yr Ysgol	AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Bryn Deri	253	6	4	2
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Uwchradd Cantonian	844	49	77	104
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Coryton	221	5	9	9
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Creigiau	418	6	11	3
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Danescourt	473	7	13	69
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd y Tyllgoed	209	9	22	12
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Gabalfa	264	14	7	4
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Hawthorn	245	3	11	25
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig y Teulu Sanctaidd	153	1	8	21
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llandaf	416	5	17	28
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Meadowbank	40	40		
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Pentre-baen	226	25	17	24
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Pentyrch	143	1	2	2
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Peter Lea	351	5	7	14
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gyfun Radur	1290	15	42	97
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Radur	464	8	9	1
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Uwchradd Yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf	1239	84	8	94
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Tongwynlais	214	3	17	15
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd	2416	118	74	38
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Yr Eglwys Newydd	710	20	36	10
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Glan Ceubal	196	1	15	16
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf	1329	27	70	126
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr	1146	14	69	79
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof	278	13	19	21

Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gymraeg Melin Gruffydd	466	6	4	11
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Gwaelod-y-Garth	282	4	8	22
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Pencae	205	6	8	10
Cyfanswm		14491	495	584	857
% yr holl ddisgyblion: Unrhyw AAA; Datganiad AAA; AAA Gweithredu gan yr Ysgol; AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy		13.4	3.4	4.0	5.9

Tabl: Plant ag AAA: Dosbarthiad yn ôl anghenion ac oedran

	Anawsterau corfforol a	Anhwylder diffyg	Anhwylderau 'r	Anawsterau ymddygiadol,	Anawsterau Dysgu	Nam ar y Clyw	Anawsterau Dysgu	Anawsterau Dysgu Dwys a	Anawsterau Lleferydd,	Anawsterau Dysgu Difrifol	Nam Gweledol	Dyslecsia	Dyspracsia	Nam Amisynnwyr	Arall	Cyfanswm
Meithrin	2	0	4	0	0	0	0	0	12	1	1	0	0	0	61	81
Dosbarth Derbyn	12	0	24	7	2	1	3	1	37	3	3	0	0	0	30	123
BI 1	20	0	38	4	8	0	0	0	39	3	2	0	0	1	18	133
2	23	0	56	16	4	2	0	0	57	3	0	0	0	1		162
3	16	0	47	31	8	6	0	1	48	4	2	0	0	0	1	164
4	13	4	55	27	18	1	0	1	38	5	3	0	1	0		166
5	20	2	51	40	26	3	0	1	33	5	3	0	0	0		184
6	29	9	51	51	29	2	1	1	34	10	2	1	0	0		220
7	20	9	68	48	31	5	0	0	24	7	3	2	0	0		217
8	37	7	58	61	24	5	0	2	21	8	2	1	0	0		226
9	23	8	58	63	23	5	0	2	19	14	6	0	1	0		222
10	30	9	67	61	17	3	0	1	16	13	5	2	0	0		224
11	31	8	41	52	12	8	1	4	25	17	4	3	0	0	1	207
12	25	3	40	26	15	1	1	2	19	20	0	8	0	0		160
13	16	1	43	13	5	2	1	1	11	16	1	0	0	1		111
Cyfanswm	317	60	701	500	222	44	7	17	433	129	37	17	2	3	111	2600

Dosbarthiad Plant ag AAA

Mae dosbarthiad plant o oedran ysgol gynradd sydd â datganiad AAA, neu sy'n destun Gweithredu gan yr Ysgol neu Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy yn amrywio'n sylweddol ar draws yr ACCau, o 12.7% yng Ngogledd Caerdydd i 24.7% yn Ne-orllewin Caerdydd. Ar draws pob ysgol, mae 9,446 o ddisgyblion â datganiad AAA,

neu ar gynllun Gweithredu gan yr Ysgol neu Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy, sy'n cynrychioli 16.6% o'r holl ddisgyblion. Mae hon yn gyfradd uwch nag a gofnodwyd gan ddarparwyr gofal plant, a nododd cyfanswm o 417 o blant sydd wedi'u "nodi yn ffurfiol bod ganddynt anawsterau neu anableddau dysgu". Mae hyn yn 3.8% o'r 10,828 o blant ar lyfrau darparwyr gofal plant. Efallai na fydd rhieni'n hysbysu lleoliadau gofal plant bod plentyn wedi cael ei "nodi'n ffurfiol fel un ag anawsterau neu anableddau dysgu", a fyddai'n effeithio ar y niferoedd yr adroddir amdanynt. Nid yw'n glir ychwaith a fyddai plentyn ar AAA Gweithredu gan yr Ysgol neu AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy yn bodloni'r meini prawf ar gyfer cael ei "nodi'n ffurfiol fel un sydd ag anawsterau neu anableddau dysgu".

Y Mynegai

Cyfeiriadur gwirfoddol i blant a phobl ifanc ag anableddau neu anghenion ychwanegol yw'r Mynegai a gynhelir gan wasanaeth Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd fel rhan o ymateb Cymorth Cynnar y Cyngor (www.teuluoeddcaerdydd.co.uk) . Gwahoddir rhieni a gofalwyr plentyn neu berson ifanc ag anabledd neu anghenion arbennig i gofrestru ar y gronfa ddata ac yna rhoddir gwybodaeth yn rheolaidd iddynt am wasanaethau cymorth, gweithgareddau a digwyddiadau. Mae cofrestru gyda'r Mynegai yn rhoi'r cyfle i rieni a gofalwyr gyfrannu at y gwaith o gynllunio a datblygu gwasanaethau'r dyfodol.

O fis Tachwedd 2021, roedd modd crynhoi'r cofrestriadau gyda'r Mynegai fel y dangosir isod:

- Cyfanswm o 799 o gofrestriadau

Prif Reswm dros Gofrestru:

Anhwyllder ar y Sbectrwm Awtistig	254
Anawsterau Ymddygiadol/Emosiynol	121
Anawsterau Cyfathrebu/Cymdeithasu	29
Oedi Datblygiadol	137
Nam ar y Clyw	5
Anabledd Dysgu	82
Anabledd Corfforol/Salwch Cronig	57
Anawsterau Lleferydd ac Iaith	39
Nam ar y Golwg	10
Arall	65
Cyfanswm	799

ADY y Blynyddoedd Cynnar

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y plant cyn oed ysgol ledled Caerdydd sydd ag ADY fel y'i diffinnir gan y Cod ADY.

Tabl: Plant cyn oed ysgol ag ADY, fesul angen amlwg

ANGEN ADY	Nifer
Cyfathrebu a Rhyngweithio	11
Gwybyddiaeth a Dysgu	11
Ymddygiad, Datblygiad Emosiynol a Chymdeithasol	0
Synhwyraidd a/neu Gorfforol	8
CYFANSWM (CDU ALI)	30

Nifer y plant a gyfeiriwyd i Fforwm y Blynyddoedd Cynnar sydd ar y llwyth achosion gweithredol ac sydd ag angen ychwanegol neu rai sy'n dod i'r amlwg ac nad ydynt wedi dechrau mynychu'r feithrinfa yw **188**.

Ethnigrwydd

Mae'r data isod wedi'i dynnu o Broffil Ystadegau Allweddol a Chyflym Cyfrifiad 2011. Sylwch fod y data hwn yn ymwneud ag unigolion ac nid teuluoedd.

	Caerdydd	Cymru
Cyfanswm Preswylwyr Arferol	%	%
Gwyn	84.7	95.6
Prydeinig	80.3	93.2
Gwyddelig	0.7	0.5
Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig	0.2	0.1
Gwyn arall	3.5	1.8
Ethnigrwydd Cymysg	2.9	1.0
Gwyn a Du Caribiaidd	1.1.	0.4
Gwyn a Du Affricanaidd	0.5	0.1
Gwyn ac Asiaidd	0.7	0.3
Cymysg arall	0.6	0.2
Asiaidd	8.0	2.2
Indiaidd	2.3	0.6
Pacistanaidd	1.8	0.4
Bangladeshaid	1.4	0.3
Tsieineaidd	1.2	0.4
Asiaidd Arall	1.3	0.5
Du	2.4	0.6
Affricanaidd	1.5	0.4
Caribiaidd	0.4	0.1
Du Arall	0.5	0.1
Grwpiau Ethnig Eraill	2.0	0.5
Arabaidd	1.4	0.3
Grwpiau Ethnig Eraill	0.6	0.2
Cyfanswm	100.0	100.0

- Ceir cymhariaeth o ethnigrwydd poblogaeth Caerdydd o gymharu ag ethnigrwydd ymatebwyr yr arolwg rhieni ym mhennod 8: *Deall anghenion rhieni a gofalwyr*

5. Covid-19

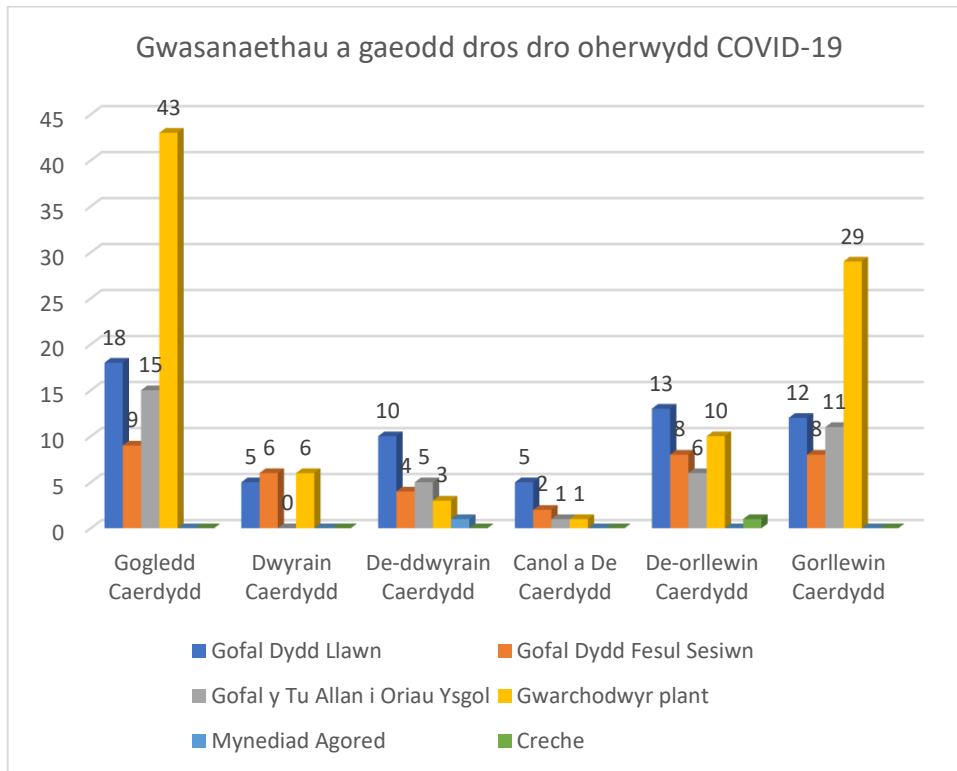
Cau Lleoliadau Gofal Plant

Mae'n bwysig cydnabod y rôl sylweddol y mae darparwyr gofal plant yn ei chwarae drwy gydol pandemig Covid-19, ac fel rhan o fodel Ymateb ac Adfer Llywodraeth Cymru. Roedd y Cynllun Cymorth Gofal Plant, a oedd yn cefnogi gweithwyr allweddol i ddarparu gwasanaethau hanfodol, yn dibynnu ar ddarparwyr gofal plant yn cynnal darpariaeth ac yn darparu gofal plant mewn modd diogel o ran Covid. Rhoddwyd cyngor, cymorth a chefnogaeth ymarferol i leoliadau gofal plant, gan gynnwys cyfarpar diogelu personol, er mwyn sicrhau y glynir wrth ddeddfwriaeth berthnasol a'r canllawiau, a bod y plant, y teuluoedd a'r staff yn cael eu cadw mor ddiogel â phosibl. Hoffai Cyngor Caerdydd ddiolch i'r sector am yr ymrwymiad, yr holl waith caled a'r dewrder dros yr ugain mis diwethaf.

Tabl: Cau dros dro, yn ôl math o ddarparwr ac ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De- ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De- orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Gofal Dydd Llawn	18	5	10	5	13	12	73
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	9	6	4	2	8	8	41
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	15	0	5	1	6	11	38
Gwarchodwyr Plant	43	6	3	1	10	29	92
Mynediad Agored	0	0	1	0	0	0	1
Creche	0	0	0	0	1	0	1
Cyfansymiau	85	17	13	9	38	60	232

Siart: Cau dros dro, yn ôl math o ddarparwr ac ACC

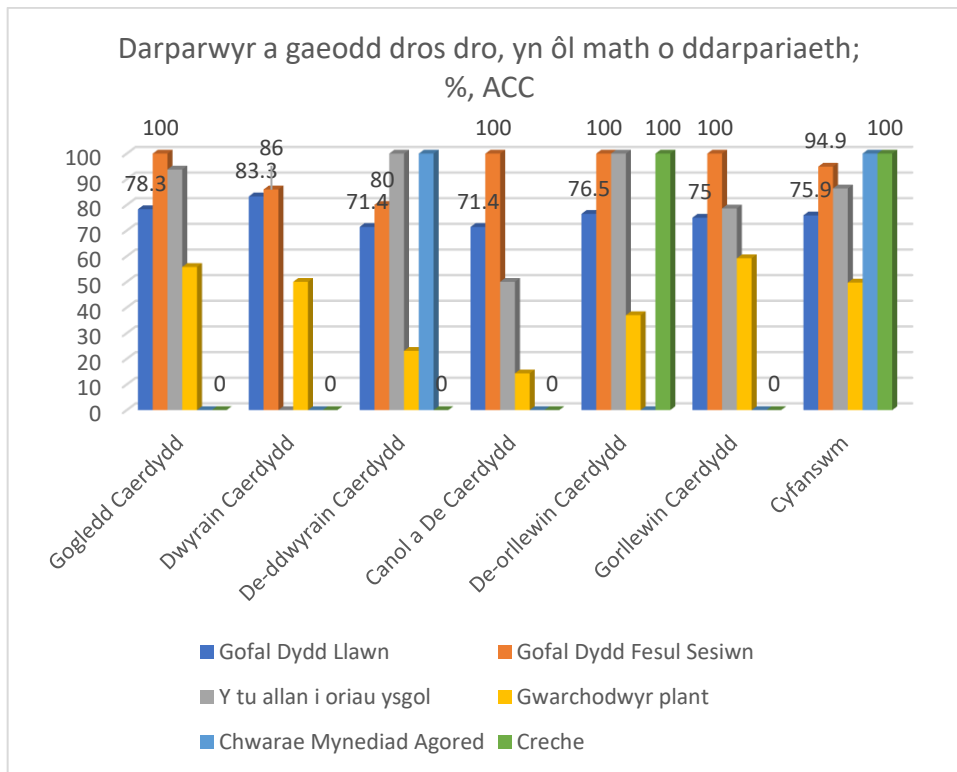

Tabl: darparwyr sy'n cael eu cau dros dro; %, ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Gofal Dydd Llawn	78.3	83.3	71.4	71.4	76.5	75.0	75.9
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	100	86	80	100	100	100	94.9
Y tu allan i oriau ysgol	93.8	0	100	50	100	78.6	86.4
Gwarchodwyr Plant	55.8	50.0	23.1	14.3	37.0	59.2	49.7
Chwarae Mynediad Agored	-	-	100	-	-	-	100
Creche	-	-	-	-	100	-	100

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg / This document is available in English

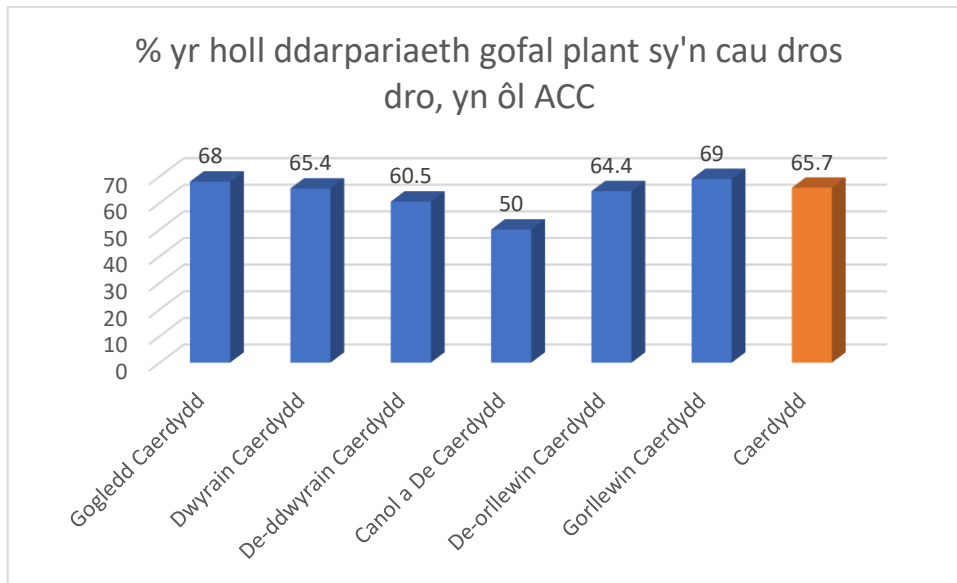
Siart: darparwyr sy'n cau dros dro, yn ôl math o ddarparwr; %, ACC

Tabl: % yr holl ddarpariaeth gofal plant sy'n cau dros dro, yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Lleoliadau yn yr ACC	125	26	38	18	59	87	353
Ar gau dros dro	85	17	23	9	38	60	232
% o'r cyfanswm	68.0	65.4	60.5	50.0	64.4	69.0	65.7

Siart: % yr holl ddarpariaeth gofal plant sy'n cau dros dro, yn ôl ACC

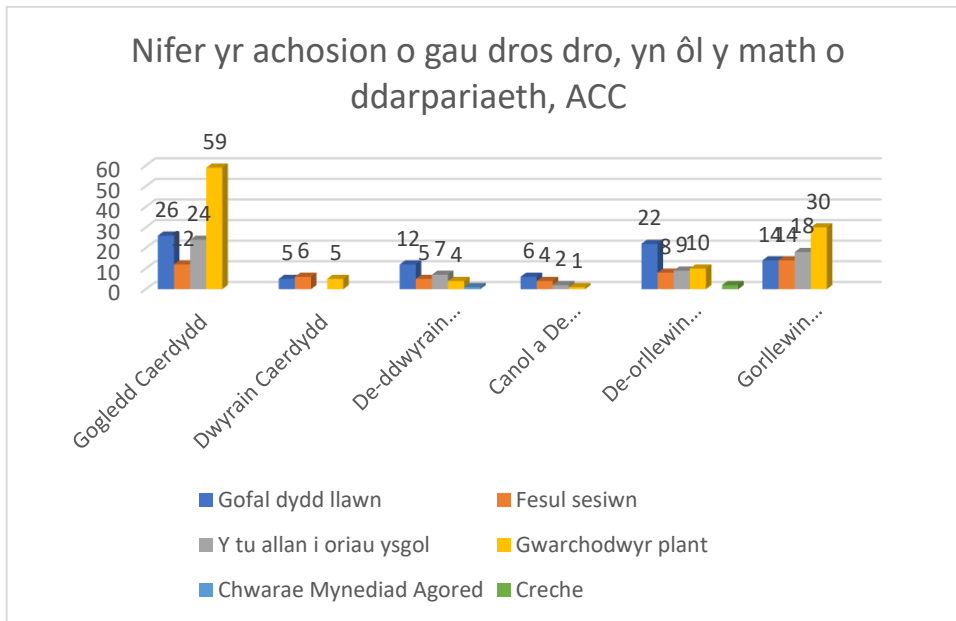

- Roedd % yr holl leoliadau gofal plant mewn ACC a fu'n rhaid cau dros dro yn amrywio o 60 o 87 o leoliadau yng Ngorllewin Caerdydd (69%) i 9 o 18 (50%) yng Nghanol a De Caerdydd
- Yn gyffredinol, roedd 232 o 353 o leoliadau (65.7%) wedi gorfod cau dros dro o leiaf unwaith oherwydd Covid

Tabl: Nifer yr achosion o gau dros dro, yn ôl y math o ddarpariaeth, ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Nifer gyfartalog o gau dros dro fesul lleoliad
Gofal dydd llawn	26	5	12	6	22	14	1.2
Fesul sesiwn	12	6	5	4	8	14	1.2
Y tu allan i oriau ysgol	24		7	2	9	18	1.6
Gwarchodwyr Plant	59	5	4	1	10	30	1.2
Chwarae Mynediad Agored			1				1.0
Creche					2		2.0
Cyfansymiau	121	16	29	13	51	76	1.3

Siart: Nifer yr achosion o gau dros dro, yn ôl y math o ddarpariaeth, ACC,

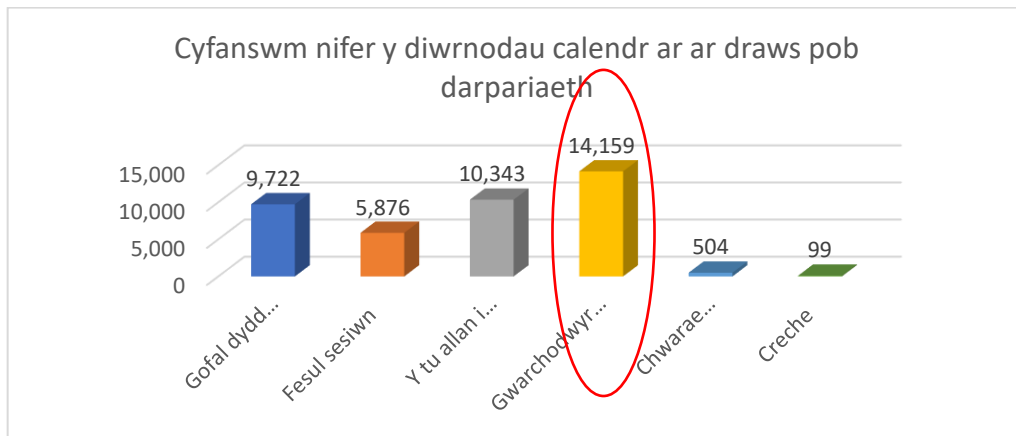
- Ar draws yr holl fathau o ddarparwyr ac ACCau, y nifer o weithiau ar gyfartaledd y bu i leoliad gau dros dro oedd 1.3.
- Y nifer uchaf o gau dros dro oedd 4 (3 gwarchodwr plant yng Ngogledd Caerdydd; 1 gofal dydd llawn yn Ne-orllewin Caerdydd)

Tabl: Diwrnodau calendr ar gau yn ôl math o ddarparwr; hyd – hiraf; byrraf; moddol

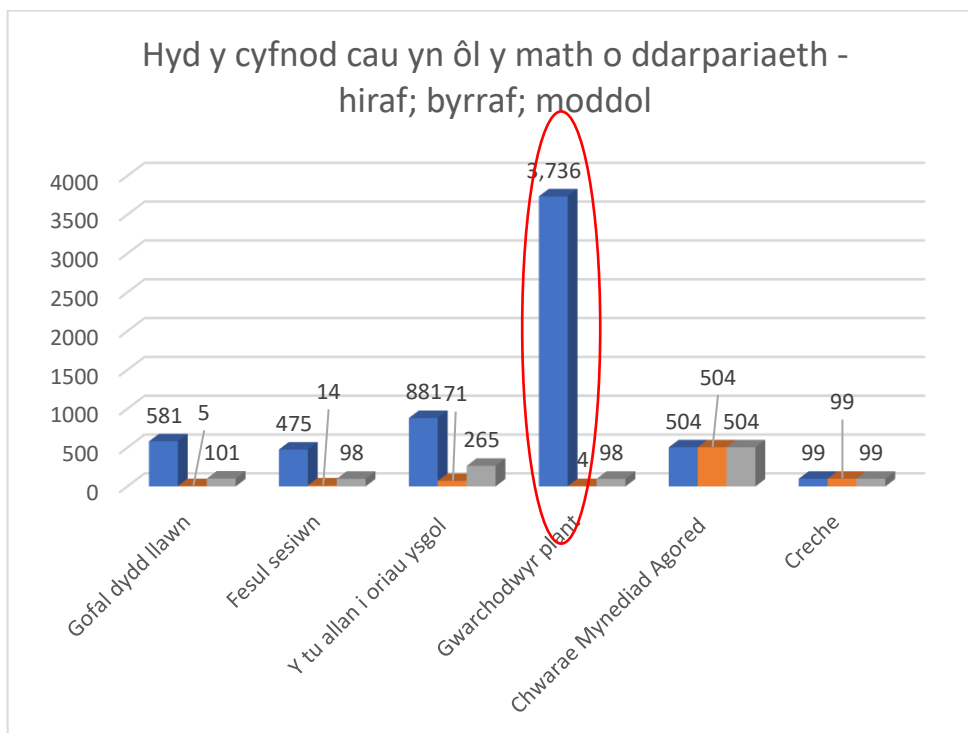
	Cyfanswm y diwrnodau calendr ar gau ar draws yr holl ddarparwyr	Cyfnod hiraf ar gau	Cyfnod byrraf ar gau	Cyfnod cau moddol
Gofal dydd llawn	9,722	581	5	101
Fesul sesiwn	5,876	475	14	98
Y tu allan i oriau ysgol	10,343	881	71	265
Gwarchodwyr Plant	14,159	3,736	4	98
Chwarae Mynediad Agored	504	504	504	504
Creche	99	99	99	99

DS: Roedd y cyfnod cau o 3,376 o ddiwrnodau a adroddwyd gan warchodwr plant wedi dechrau ym mis Mawrth 2010 a dod i ben ym mis Mehefin 2020. Ni chredir bod y cau hwn yn gysylltiedig â Covid. Mae'r data hwn yn effeithio ar gyfanswm y diwrnodau a gollwyd ar gyfer gwarchodwyr plant, gan ffurfio bron i 24% o gyfanswm y diwrnodau a gollwyd

Siart: Diwrnodau calendr ar gau yn ôl math o ddarpariaeth

Siart: Hyd y cyfnod cau yn ôl y math o ddarpariaeth - hiraf; byrraf; moddol

- Ar gyfer gofal dydd llawn, gofal dydd fesul sesiwn a gwarchodwyr plant, y cyfnod cau moddol oedd tua 100 o ddiwrnodau (101,98 a 99 diwrnod yn y drefn honno). Cafodd yr un cyfnod ei adrodd gan y crèche.
- Nododd gofal y tu allan i oriau ysgol gyfnod cau moddol uwch o 265 diwrnod. Mae hyn yn debygol o fod â chysylltiad agos â chau ysgolion, a'r gofynion a roddwyd ar ysgolion wrth ailagor

Tabl: Lleoliadau ar gau ar ddyddiad dychwelyd y DHG

	Gogledd Caerdyd d	Dwyrain Caerdyd d	De- ddwyrain n Caerdyd d	Canol a De Caerdyd d	De- orllewin Caerdyd d	Gorllewin n Caerdyd d	Caerdyd d
Gofal dydd llawn	0	0	0	0	0	0	0
Fesul sesiwn	0	0	0	0	0	0	0
Y tu allan i oriau ysgol	2	0	0	0	0	2	4
Gwarchodwyr Plant	0	0	0	0	0	1	1
Chwarae Mynediad Agored	0	0	1	0	0	0	1
Creche	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm	2	0	1	0	0	3	6

- Roedd 4 ysgol (2 yng Ngogledd Caerdydd, 2 yng Ngorllewin Caerdydd) ar gau ar adeg dychwelyd y DHG.
- Dywedodd 1 gwarchodwr plant yng Ngorllewin Caerdydd a'r lleoliad chwarae mynediad agored hefyd yr oeddynt ar gau bryd hynny.

Achosion positif o Covid-19 wedi'u cadarnhau yn y lleoliad; yn ôl math o ddarpariaeth, ACC

Tabl: Achosion positif o Covid-19 wedi'u cadarnhau yn y lleoliad; yn ôl math o ddarpariaeth, ACC

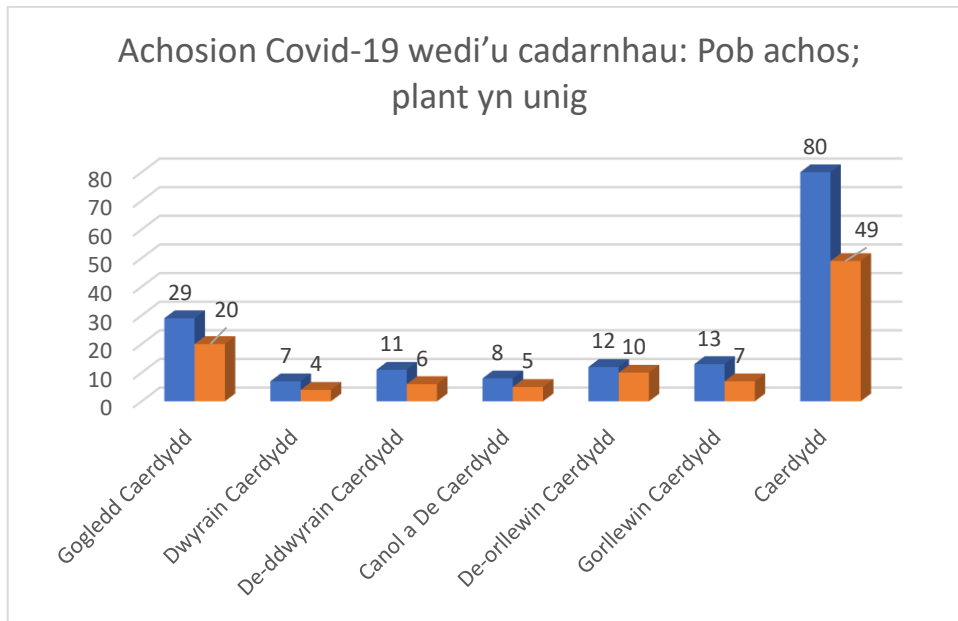
Achosion wedi'u cadarnhau	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De- ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De- orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Gofal Dydd Llawn	11	3	8	3	8	4	37
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	4	3	1	2	2	3	15
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	3	0	0	0	1	1	5
Gwarchodwr Plant	11	1	2	3	1	5	23
Cyfanswm	29	7	11	8	12	13	80

Achosion positif o Covid-19 wedi'u cadarnhau yn y lleoliad – plant yn unig; yn ôl math o ddarpariaeth, ACC

Tabl: Achosion positif o Covid-19 wedi'u cadarnhau yn y lleoliad; yn ôl math o ddarpariaeth, ACC

Achosion wedi'u cadarnhau - plant	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Gofal Dydd Llawn	11	2	4	2	7	3	29
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	3	2	1	2	2	3	13
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	2	0	0	0	1	0	0
Gwarchodwr Plant	4	0	1	1	0	1	7
Cyfanswm (plant yn unig)	20	4	6	5	10	7	49
Cyfanswm (pob achos)	29	7	11	8	12	13	80
% yr holl achosion sy'n ymwneud â phlant	69.0	57.1	54.5	62.5	83.3	53.8	61.3

Siart: Achosion Covid-19 wedi'u cadarnhau: Pob achos; plant yn unig

Achosion a gadarnhawyd yn ôl ACC; % yr holl blant ar y llyfrau

Tabl: Achosion a gadarnhawyd yn ôl ACC; % yr holl blant ar y llyfrau

Achosion wedi'u cadarnhau	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Achosion	20	4	6	5	10	7	49
Plant ar y llyfrau	3584	590	1336	820	1946	2552	10828
Achosion fel % o'r holl blant ar y llyfrau	0.6	0.7	0.4	0.6	0.5	0.3	0.5

- Adroddwyd am gyfanswm o 80 o achosion positif gan leoliadau gofal plant
- O'r rhain, roedd 49 o achosion (61.3%) yn ymwneud â phlant. Roedd % yr achosion yn ymwneud â phlant yn amrywio o 7 o 13 (53.8%) yng Ngorllewin Caerdydd i 10 o 12 achos yn Ne-orllewin Caerdydd.
- Dangosir % y plant sy'n profi'n positif fel cyfran o'r holl blant ar lyfrau pob darparwr gofal plant, yn ôl ACC, uchod. Ledled Caerdydd, adroddwyd bod 0.5% o'r plant ar lyfrau darparwyr gofal plant wedi profi'n positif drwy'r ffurflenni DHG.

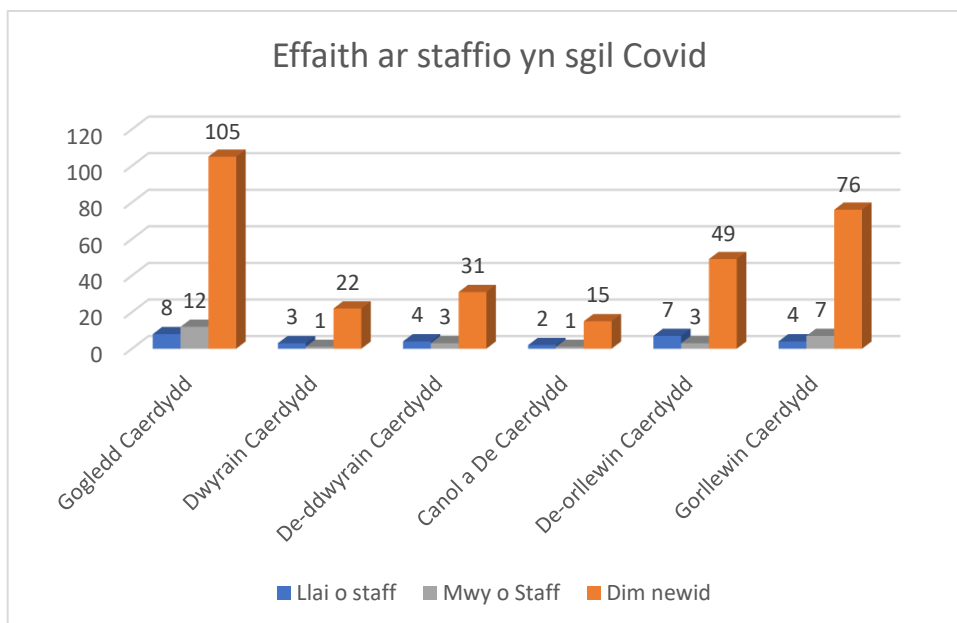
Covid-19: Effaith ar leoliadau

Tabl: A yw'r pandemig wedi effeithio ar gymarebau staffio yn y gwasanaeth?

Effaith staffio	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm	%
Llai o Staff	8	3	4	2	7	4	28	7.9
Mwy o Staff	12	1	3	1	3	7	27	7.6
Dim newid	105	22	31	15	49	76	298	84.4

- Ni nododd y rhan fwyaf o'r lleoliadau (298 o 353, 84%) unrhyw newid i gymarebau staffio
- O'r rhai a wnaeth hynny, ychydig iawn o wahaniaeth oedd yn y niferoedd a ddywedodd fod llai o staff (28,7.9%) o gymharu â'r rhai a nododd fod mwy o staff (27, 7.6%)

Siart: A yw'r pandemig wedi effeithio ar gymarebau staffio yn y gwasanaeth?

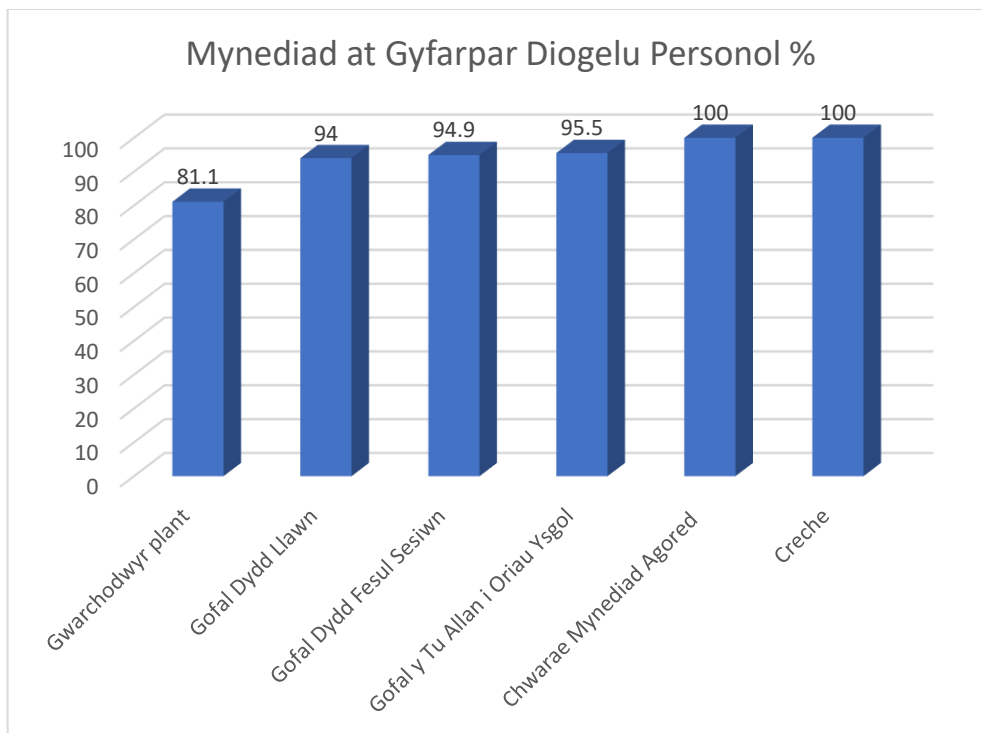

Cyfarpar Diogelu Personol

Tabl: Mynediad at gyfarpar diogelu personol drwy gydol y pandemig

Mynediad at gyfarpar diogelu personol	Do	
	Nifer	%
Gwarchodwyr Plant	150	81.1
Gofal Dydd Llawn	78	94.0
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	37	94.9
Gofal y Tu Allan i'r Ysgol	42	95.5
Chwarae Mynediad Agored	1	100
Creche	1	100

Siart: Darparwyr gofal plant sy'n nodi mynediad at gyfarpar diogelu personol drwy gydol y pandemig, yn ôl y math o ddarparwr; %

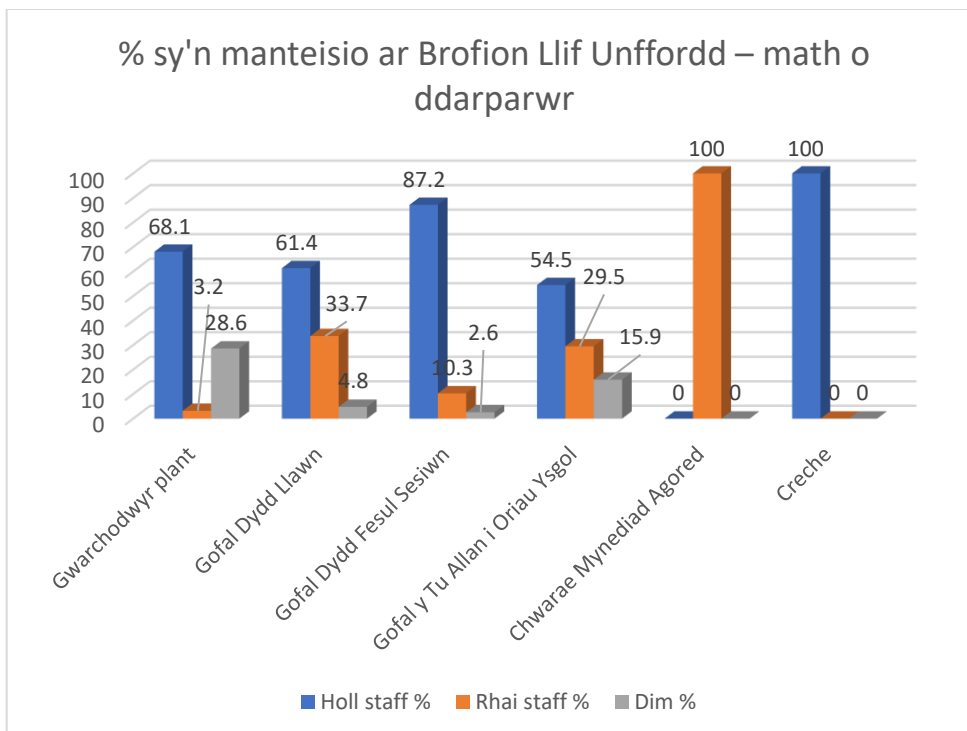

Profion Llif Unffordd

Tabl: Nifer sy'n manteisio ar Brofion Llif Unffordd – math o ddarparwr, %

Mynediad at Brofion Llif Unffordd	Holl staff		Rhai staff		Dim	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Gwarchodwyr Plant	126	68.1	6	3.2	53	28.6
Gofal Dydd Llawn	51	61.4	28	33.7	4	4.8
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	34	87.2	4	10.3	1	2.6
Gofal y Tu Allan i'r Ysgol	24	54.5	13	29.5	7	15.9
Chwarae Mynediad Agored	-	-	1	100	-	-
Creche	1	100	-	-	-	-

Siart: Nifer sy'n manteisio ar Brofion Llif Unffordd – math o ddarparwr, %

- Manteisiodd yr holl staff ar brofion llif unffordd mewn 34 o 39 o leoliadau gofal fesul sesiwn (87.2%) a 51 o 83 o leoliadau gofal dydd llawn (61.4%), a chan rai staff mewn 4 arall (10.3%) a 28 o leoliadau (33.7%).
- Dywedodd 126 o warchodwyr plant (68.1%) fod 'pob aelod o staff' yn manteisio ar y profion, gyda 6 yn nodi bod 'rhai staff' yn gweud hynny, er nad yw'n glir a yw hyn yn cyfeirio at gynorthwywyr neu aelodau eraill o'r cartref neu'r teulu.

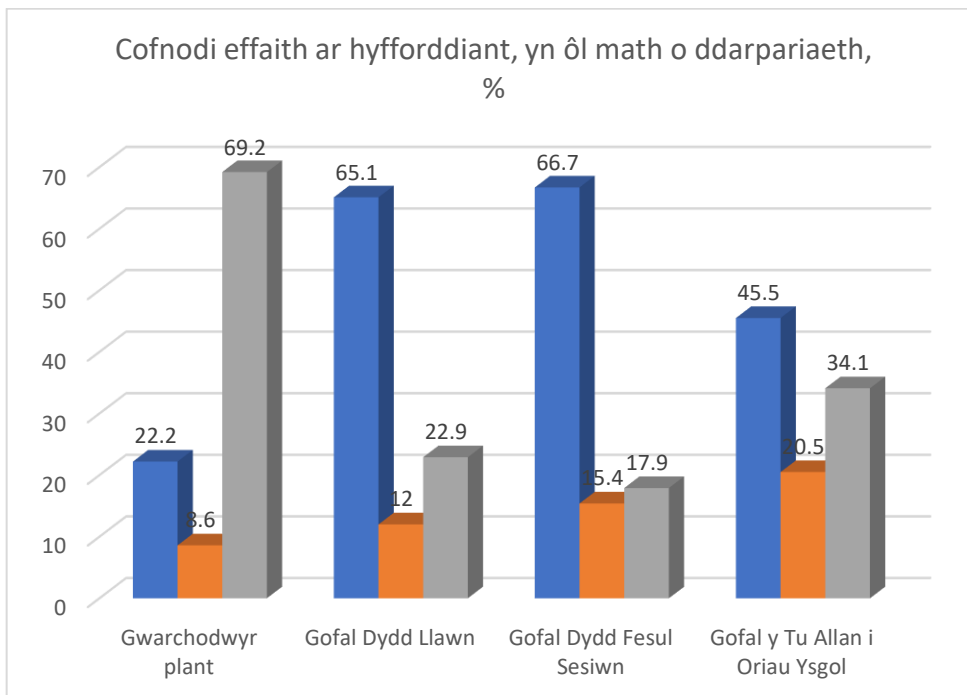
DS: cyflwynwyd profion llif unffordd am ddim i bob lleoliad gofal plant llai a gwarchodwyr plant ar gais gan Gyngor Caerdydd

Yr effaith ar hyfforddiant

Tabl: effaith a gofnodwyd ar hyfforddiant, yn ôl math o ddarpariaeth, nifer, %

Yr effaith ar hyfforddiant	Llai o hyfforddiant		Mwy o hyfforddiant		Dim newid	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Gwarchodwyr Plant	41	22.2	16	8.6	128	69.2
Gofal Dydd Llawn	54	65.1	10	12.0	19	22.9
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	26	66.7	6	15.4	7	17.9
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	20	45.5	9	20.5	15	34.1

Siart: effaith a gofnodwyd ar hyfforddiant, yn ôl math o ddarpariaeth, %

- Adroddwyd am y gostyngiad mwyaf mewn hyfforddiant gan leoliadau gofal dydd fesul sesiwn (26 o 39 o leoliadau, 66.7%) a gofal dydd llawn (54 o 83 o leoliadau, 65.1%)
- Adroddwyd am y cynnydd mwyaf mewn hyfforddiant gan leoliadau gofal y tu allan i oriau ysgol (6 lleoliad, 20.5%)

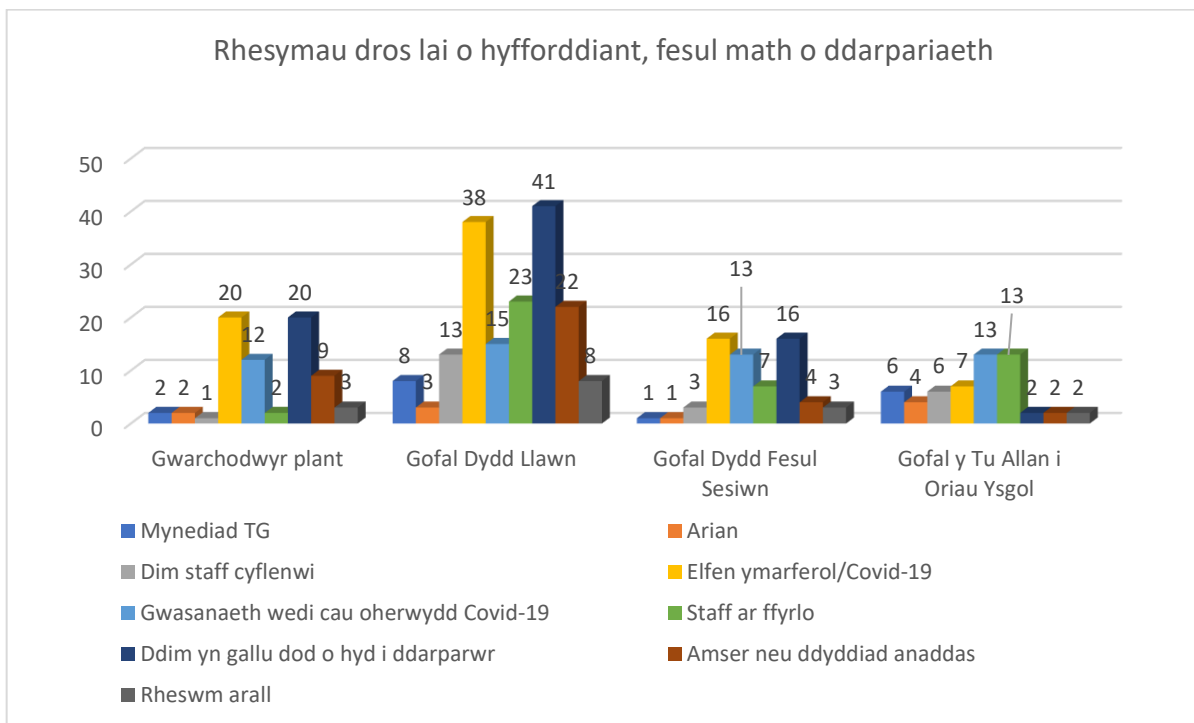
- Dangoswyd y newid lleiaf gan warchodwyr plant, gyda 69.2% (128) yn nodi dim newid i faint o hyfforddiant yr oeddent yn ei gael

Rhesymau dros lai o hyfforddiant

Tabl: Rhesymau dros lai o hyfforddiant

	Mynediad TG	Arian	Dim staff cyflenwi	Elfen ymarferol/Covid-19	Gwasanaeth wedi cau oherwydd Covid-19	Staff ar ffyrlo	Ddim yn gallu dod o hyd i ddarparwr	Amser neu ddyddiad anaddas	Rheswm arall
Gwarchodwyr Plant	2	2	1	20	12	2	20	9	3
Gofal Dydd Llawn	8	3	13	38	15	23	41	22	8
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	1	1	3	16	13	7	16	4	3
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	6	4	6	7	13	13	2	2	2

Siart: Rhesymau dros lai o hyfforddiant, fesul math o ddarpariaeth

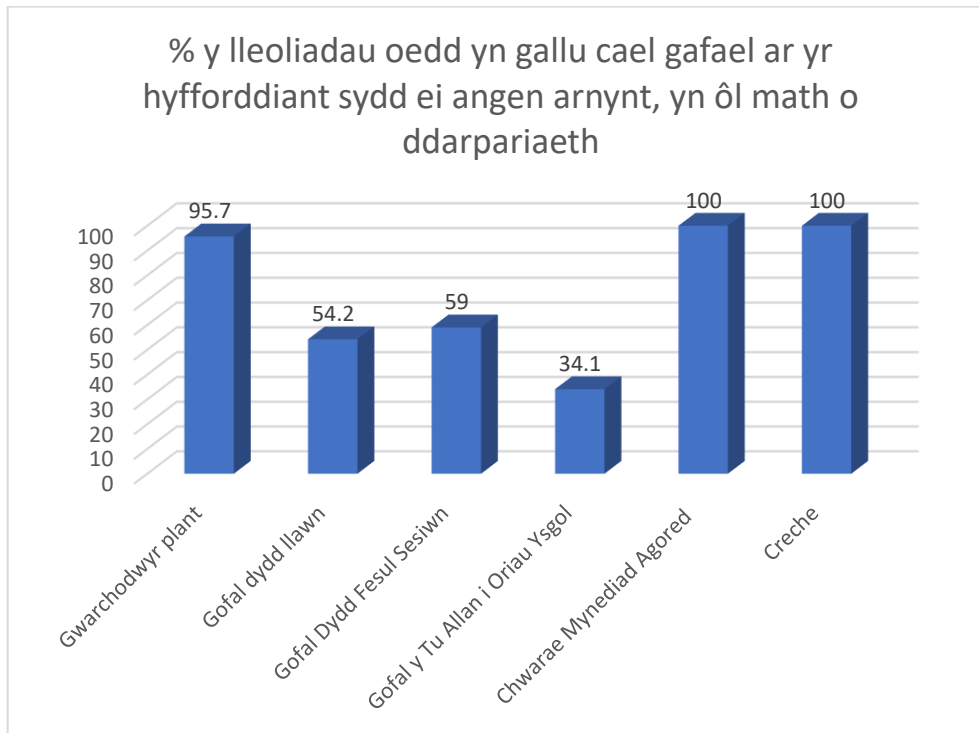
- Y rheswm mwyaf cyffredin a roddwyd gan warchodwyr plant (20), gofal dydd llawn (41) a gofal dydd fesul sesiwn (16) oedd "Ddim yn gallu dod o hyd i ddarparwr hyfforddiant/Dim hyfforddiant addas ar gael". Mae hyn er gwaethaf y rhaglen hyfforddi a gynigiwyd gan Ddatblygu'r Gweithlu Cymorth Cynnar (gweler: pennod 15: *Hyfforddi a Datblygu'r Gweithlu*)
- Dim ond 8 lleoliad gofal dydd llawn, 6 y tu allan i oriau ysgol, 2 warchodwr plant ac 1 lleoliad gofal dydd fesul sesiwn a nododd Dim hyfforddiant addas. Byddai hyn yn awgrymu bod gan y rhan fwyaf o leoliadau fynediad at TG addas i gyrchu hyfforddiant ar-lein.

Mynediad at hyfforddiant

Tabl: Nifer a % y lleoliadau oedd yn gallu cael gafael ar yr hyfforddiant sydd ei angen arnynt, yn ôl math o ddarpariaeth

	Do	
	Nifer	%
Gwarchodwyr plant	177	95.7
Gofal dydd llawn	45	54.2
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	23	59.0
Gofal y Tu Allan i'r Ysgol	15	34.1
Chwarae Mynediad Agored	1	100
Creche	1	100

Siart: % y lleoliadau oedd yn gallu cael gafael ar yr hyfforddiant sydd ei angen arnynt, yn ôl math o ddarpariaeth

- Dywedodd 100% o leoliadau chwarae mynediad agored a creches (un o bob math o ddarparwr), a 95.7% o warchodwyr plant eu bod yn gallu cael yr holl hyfforddiant sydd ei angen arnynt. Mae hyn yn gostwng i 59% ar gyfer lleoliadau gofal dydd fesul sesiwn, 54.2% ar gyfer lleoliadau gofal dydd llawn a 34.1% ar gyfer lleoliadau y tu allan i oriau ysgol

Rhesymau dros fethu â chael gafael ar yr hyfforddiant sydd ei angen:

Tabl: Rhesymau dros fethu â chael gafael ar yr hyfforddiant sydd ei angen, yn ôl y math o ddarparwr

	Mynediad TG	Arian	Dim staff cyflenwi	Elfen ymarferol/Covid-19	Gwasanaeth wedi cau oherwydd Covid-19	Staff ar ffyrlo	Ddim yn gallu dod o hyd i ddarparwr	Amser neu ddyddiad anaddas	Rheswm arall
Gwarchodwyr Plant	1	1	0	4	1	0	3	1	0
Gofal Dydd Llawn	1	2	3	3	0	1	6	4	0
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	0	0	2	1	1	1	2	2	0
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	0	1	0	2	0	1	4	0	0

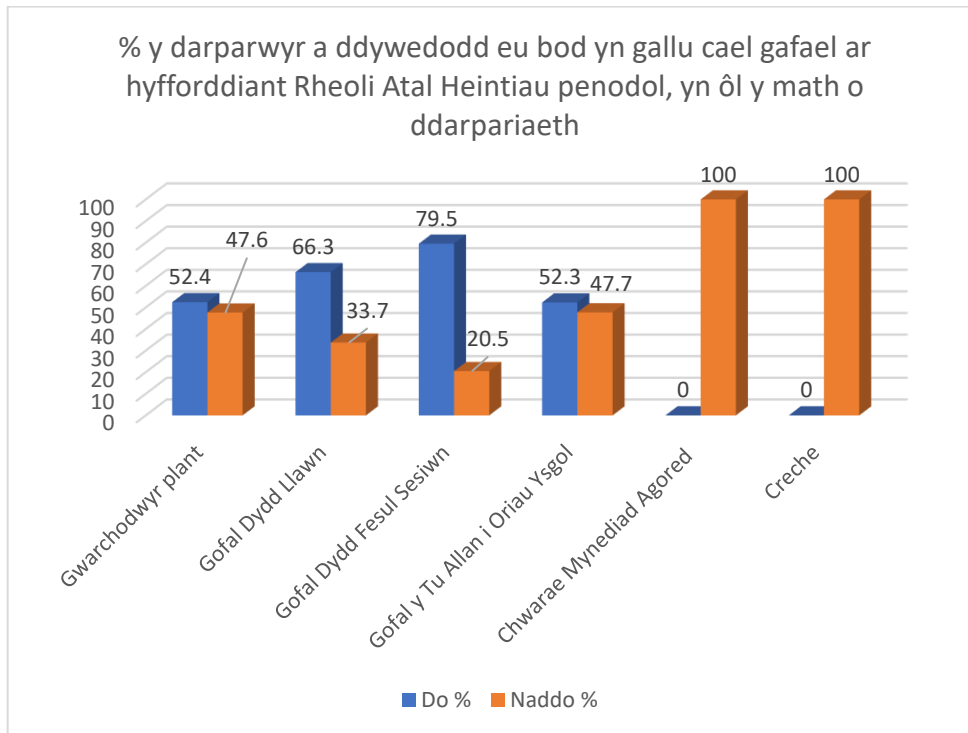
- Yn yr un modd â chael gafael ar hyfforddiant yn ystod y pandemig Covid-19, y rheswm "methu dod o hyd i ddarparwr/dim hyfforddiant addas ar gael" oedd y mwyaf cyffredin a grybwyllwyd, er gwaethaf y rhaglen hyfforddi a gynigiwyd gan Ddatblygu'r Gweithlu Cymorth Cynnar (gweler: pennod 15: *Hyfforddi a Datblygu'r Gweithlu*)

Nifer a % y darparwyr a ddywedodd eu bod yn gallu cael mynediad at hyfforddiant Rheoli Atal Heintiau penodol

Tabl: Nifer a % y darparwyr a ddywedodd eu bod yn gallu cael mynediad at hyfforddiant Rheoli Atal Heintiau penodol, yn ôl y math o ddarpariaeth

	Do		Naddo	
	Nifer	%	Nifer	%
Gwarchodwyr Plant	97	52.4	88	47.6
Gofal Dydd Llawn	55	66.3	28	33.7
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	31	79.5	8	20.5
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	23	52.3	21	47.7
Chwarae Mynediad Agored	0	-	1	100
Creche	0	-	1	100

Tabl: % y darparwyr a ddywedodd eu bod yn gallu cael mynediad at hyfforddiant Rheoli Atal Heintiau penodol, yn ôl y math o ddarpariaeth

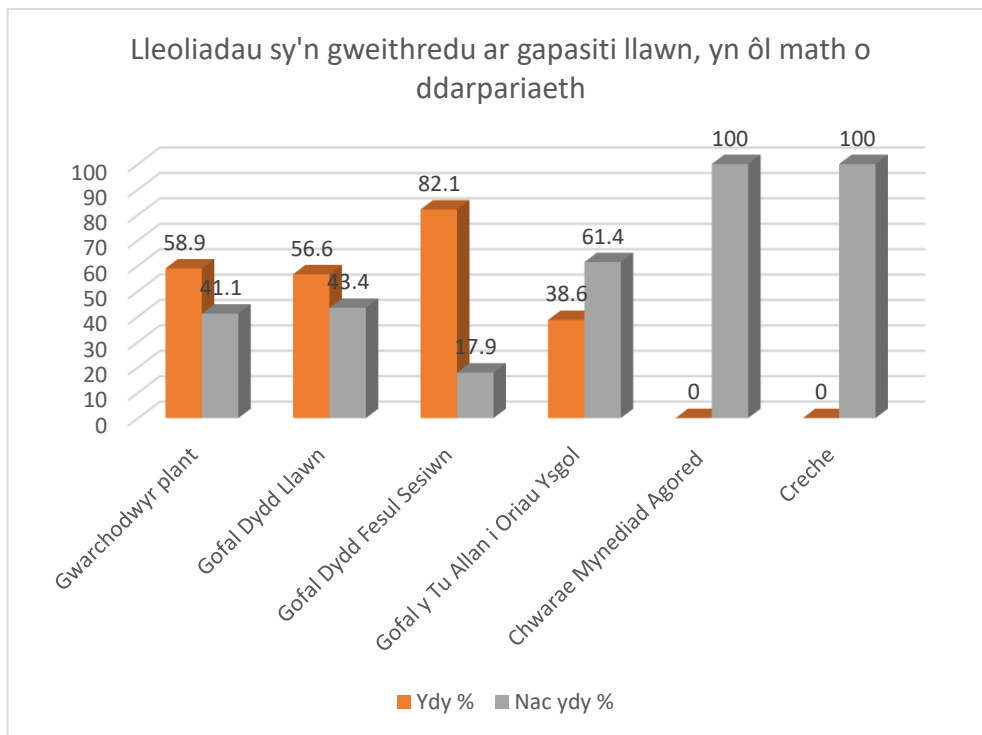
- Dywedodd dros hanner yr holl fathau o ddarparwyr fod 50% neu fwy (52.3% ar gyfer gofal fesul sesiwn - 79.5% ar gyfer gofal dydd llawn) wedi gallu cael hyfforddiant rheoli atal heintiau penodol.
- Gwnaeth tîm Datblygu'r Gweithlu Cyngor Caerdydd yn E-fodiwl "Rheoli Atal Heintiau" ar gael i bob lleoliad gofal plant cofrestredig am gost o £5.00 a rhoddodd fanylion am sut i gael gafael ar yr hyfforddiant hwn i bob lleoliad gofal plant.

Gweithredu ar gapasiti llawn

Tabl: Lleoliadau sy'n gweithredu ar gapasiti llawn, yn ôl math o ddarpariaeth

	Ydy		Nac ydy	
	Nifer	%	Nifer	%
Gwarchodwyr Plant	109	58.9	76	41.1
Gofal Dydd Llawn	47	56.6	36	43.4
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	32	82.1	7	17.9
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	17	38.6	27	61.4
Chwarae Mynediad Agored	0	0	1	100
Creche	0	0	1	100

Siart: Lleoliadau sy'n gweithredu ar gapasiti llawn, yn ôl math o ddarpariaeth

DS: Nid yw'n bosibl dweud o'r data uchod:

- Faint yn llai o leodd, neu oriau, y mae'r gwasanaeth wedi gweithredu arnynt
- Cyfnod y lleoedd/oriau gostyngedig
- A yw'n effeithio ar yr holl wasanaethau a gynigir gan ddarparwr
- Achos y gostyngiad mewn capasiti – llai o alw; prinder staff; gofynion lle neu ddiogelwch; ayyb.

Ymhlith y camau a gymerwyd i gefnogi darparwyr gofal plant yn ystod y pandemig Covid-19 gan Dîm Cymorth Busnes Gofal Plant Cyngor Caerdydd oedd datblygu *Datgloi Darpariaeth Gofal Plant yng Nghaerdydd*

[Datgloi-darpariaeth-gofal-plant-yng-Nghaerdydd-14.8.2020.pdf](https://teuluoeddcaerdydd.co.uk/Datgloi-darpariaeth-gofal-plant-yng-Nghaerdydd-14.8.2020.pdf) (teuluoeddcaerdydd.co.uk)

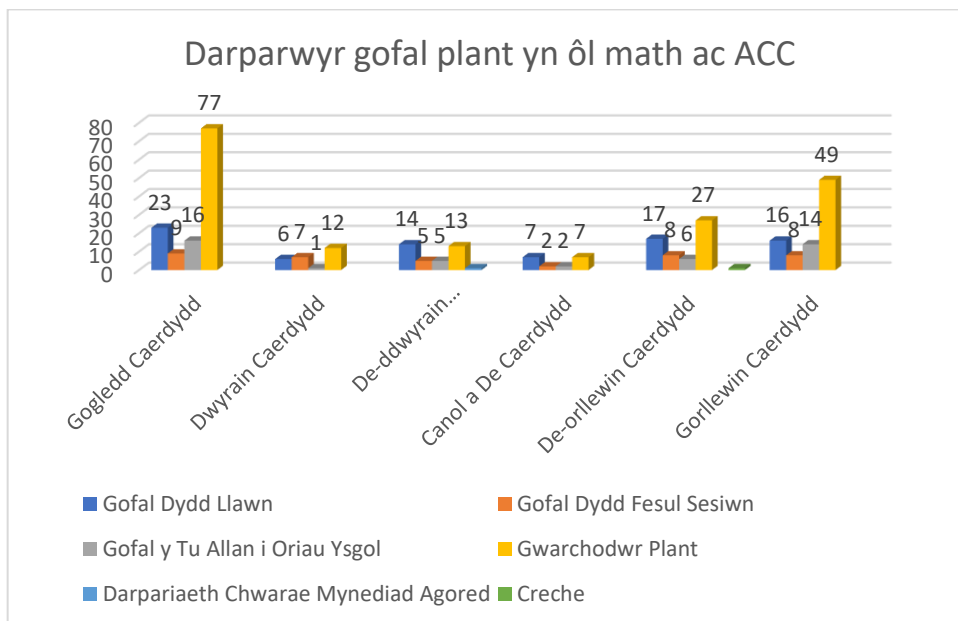
6. Trosolwg – Mathau o Ofal Plant, Gwasanaethau a Lleoedd

Mae'r tablau data a'r siartiau canlynol yn seiliedig ar ddata a gasglwyd drwy'r DHG. Dychwelodd cyfanswm o 353 o leoliadau cofrestredig ddata.

Tabl: Darparwyr cofrestredig yn ôl math ac ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Gofal dydd llawn	23	6	14	7	17	16	83
Fesul sesiwn	9	7	5	2	8	8	39
Y tu allan i oriau ysgol	16	1	5	2	6	14	44
Gwarchodwyr Plant	77	12	13	7	27	49	185
Chwarae Mynediad Agored			1				1
Creche					1		1
Cyfanswm	125	26	38	18	59	87	353

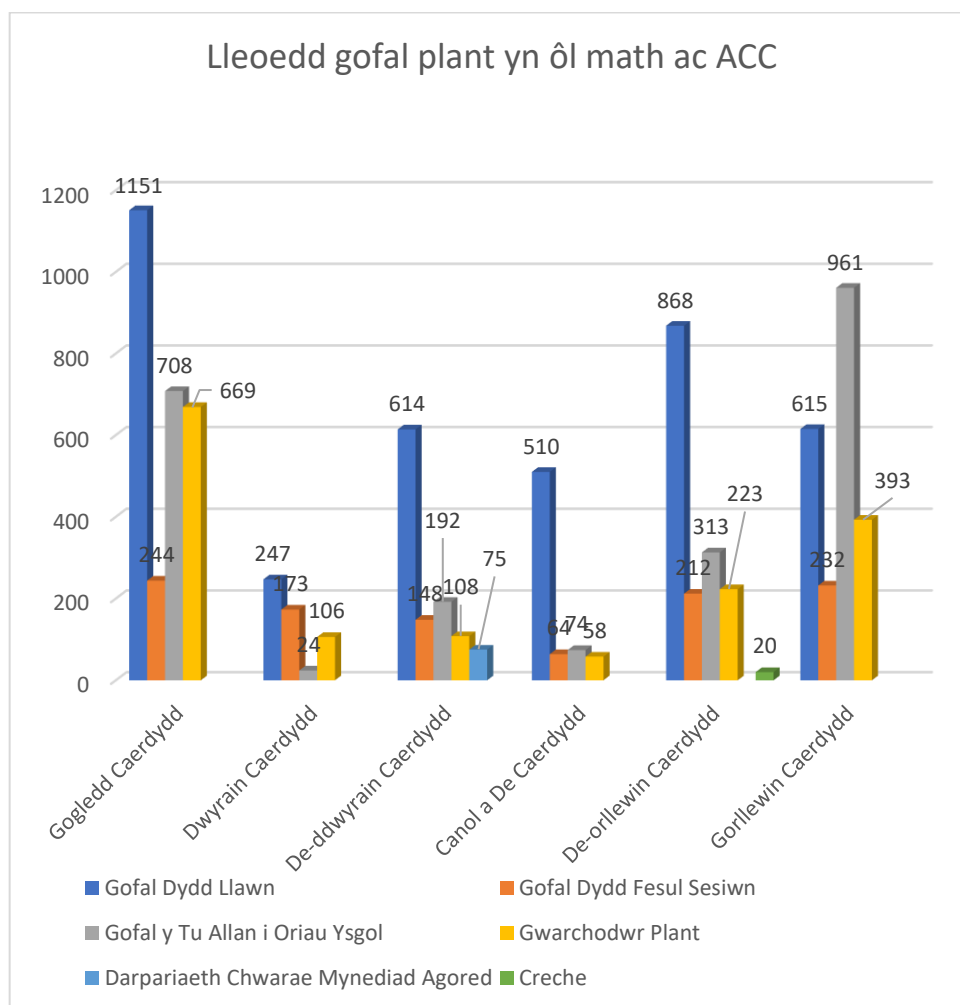
Siart: Darparwyr cofrestredig yn ôl math ac ACC

Tabl:Lleoedd cofrestredig yn ôl math ac ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Gofal dydd llawn	1151	247	614	510	868	615	4005
Fesul sesiwn	244	173	148	64	212	232	1073
Y tu allan i oriau ysgol	708	24	192	74	313	961	2272
Gwarchodwyr Plant	669	106	108	58	223	393	1557
Chwarae Mynediad Agored			75				75
Creche					20		20
	2772	550	1137	706	1636	2201	9002

Siart: Lleoedd cofrestredig yn ôl math ac ACC

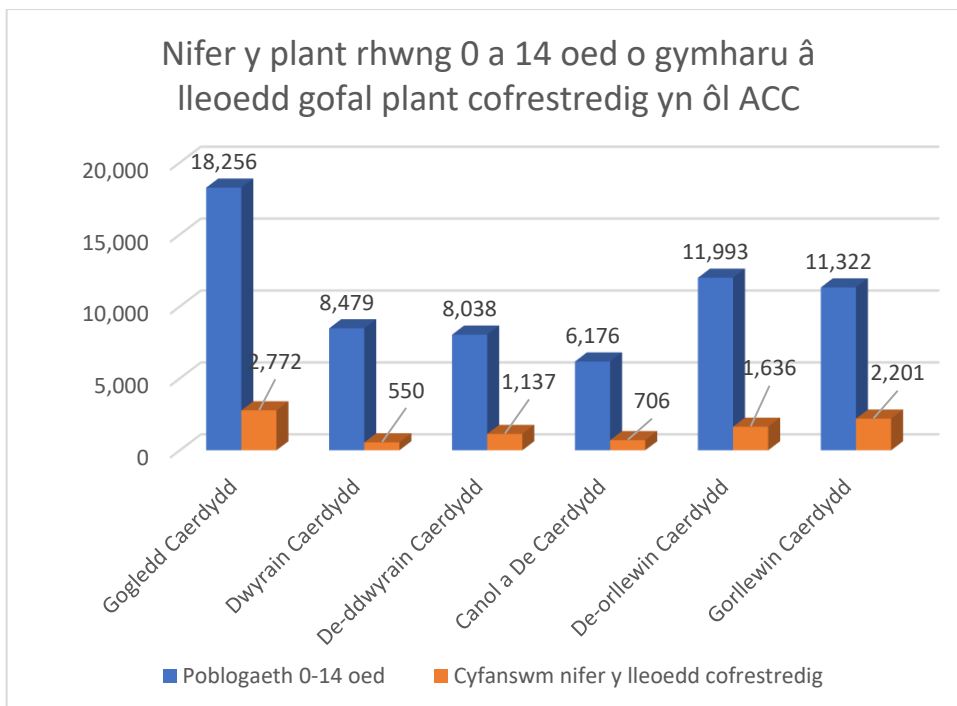
- Mae nifer y lleoliadau cofrestredig yn amrywio o 18 lleoliad sy'n darparu 706 o leodd yng Nghanol a De Caerdydd i 125 o leoliadau sy'n darparu 2,772 o leodd yng Ngogledd Caerdydd.

Nifer y plant rhwng 0 a 14 oed o gymharu â lleoedd gofal plant cofrestredig yn ôl ACC

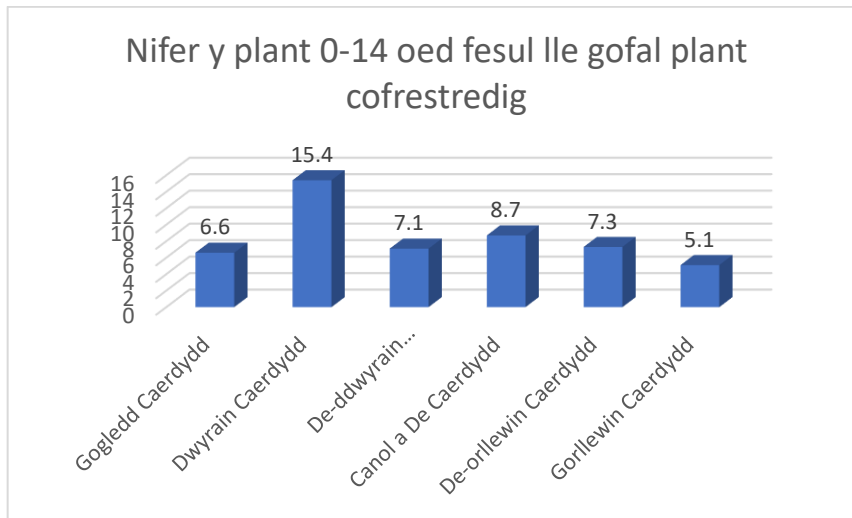
Tabl: Nifer y plant rhwng 0 a 14 oed o gymharu â lleoedd gofal plant cofrestredig yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd
Poblogaeth 0-14 oed	18,256	8,479	8,038	6,176	11,993	11,322
Cyfanswm nifer y lleoedd cofrestredig	2,772	550	1,137	706	1,636	2,201
Nifer y plant 0-14 oed fesul lle gofal plant cofrestredig	6.6	15.4	7.1	8.7	7.3	5.1

Siart: Nifer y plant rhwng 0 a 14 oed o gymharu â lleoedd gofal plant cofrestredig yn ôl ACC

Siart: Nifer y plant fesul lle gofal plant cofrestredig yn ôl ACC

DS: Dylid ystyried cymharu cyfanswm poblogaeth y plant 0-14 oed â nifer y lleoedd gofal plant cofrestredig i gyfrifo nifer y plant fesul lle fel mesur procsi lefel uchel ar draws ACCau. Nid yw'n ystyried y galw gan rieni, dewis rhieni ar gyfer y math o leoliad, argaeledd lleoedd gofal plant gwag, math ac iaith y ddarpariaeth, ac ati.

Cam Gweithredu: O ystyried bod y gwahaniaeth mwyaf rhwng lleoedd gofal plant cofrestredig a nifer y plant 0-14 oed yn Nwyrain Caerdydd, bydd ymchwiliad pellach i'r ffactorau lleol sy'n dylanwadu ar y galw a'r cyflenwad yn cael ei gynnal. Os bydd angen, bydd cynllun gweithredu lleol yn cael ei ddatblygu.

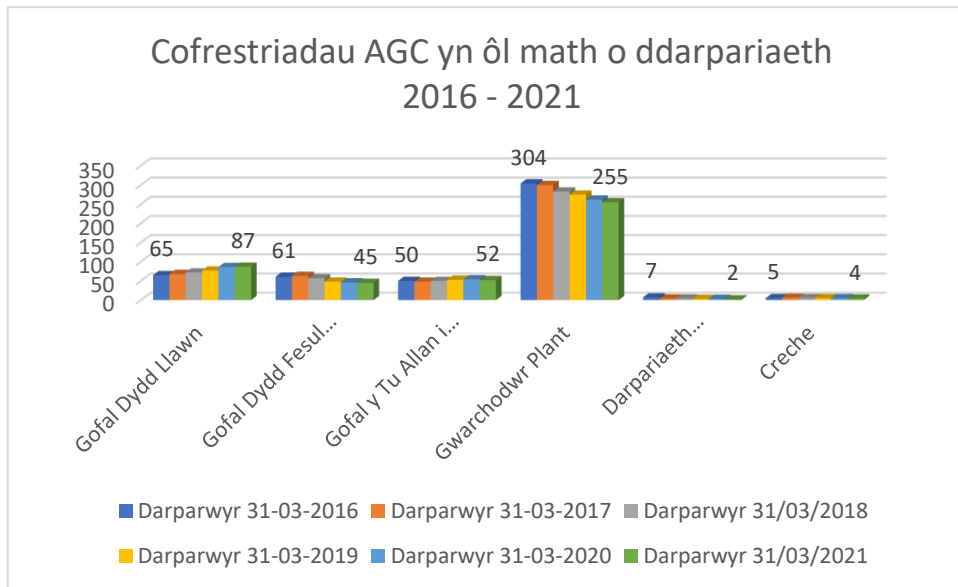
Data Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC): Cofrestriadau 2016 - 2021

Cymhariaeth o nifer y darparwyr a'r lleoedd cofrestredig AGC yn flynyddol, rhwng 31.03.2016 a 31.03.2021

Tabl: Cofrestriadau AGC yn ôl math o ddarpariaeth 2016 - 2021

	Darparw yr 31-03-2016	Darparw yr 31-03-2017	31-03-2018 Darparw yr	Darparw yr 31-03-2019	Darparw yr 31-03-2020	31-03-2021 Darparw yr
Gofal Dydd Llawn	65	68	72	77	86	87
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	61	63	57	48	46	45
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	50	48	50	53	54	52
Gwarchodwr Plant	304	300	283	275	262	255
Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	7	4	4	3	3	2
Creche	5	6	5	5	5	4
Cyfanswm	492	489	471	461	456	445

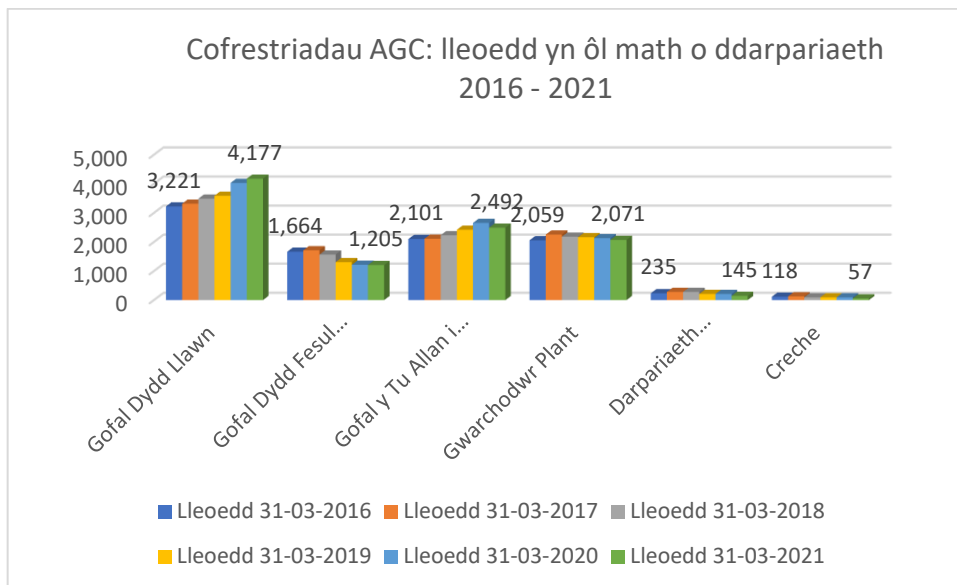
Siart: Cofrestriadau AGC yn ôl math o ddarpariaeth 2016 - 2021

Tabl: Cofrestriadau AGC: lleoedd cofrestredig yn ôl math o ddarpariaeth 2016 - 2021

	Lleoedd 31-03- 2016	Lleoedd 31-03- 2017	Lleoedd 31-03- 2018	Lleoedd 31-03- 2019	Lleoedd 31-03- 2020	Lleoedd 31-03- 2021
Gofal Dydd Llawn	3,221	3,315	3,490	3,589	4,031	4,177
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	1,664	1,713	1,567	1,307	1,214	1,205
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	2,101	2,112	2,231	2,421	2,654	2,492
Gwarchodwr Plant	2,059	2,255	2,180	2,163	2,132	2,071
Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	235	280	280	210	210	145
Creche	118	128	97	97	97	57
Cyfanswm	9,398	9,803	9,845	9,787	10,338	10,147

Siart: Cofrestriadau AGC: lleoedd yn ôl math o ddarpariaeth 2016 - 2021

Tabl: Newid mewn cofrestriadau yn ôl math o ddarparwr a lleoedd cofrestredig 31.03.2016 – 31.03.2021

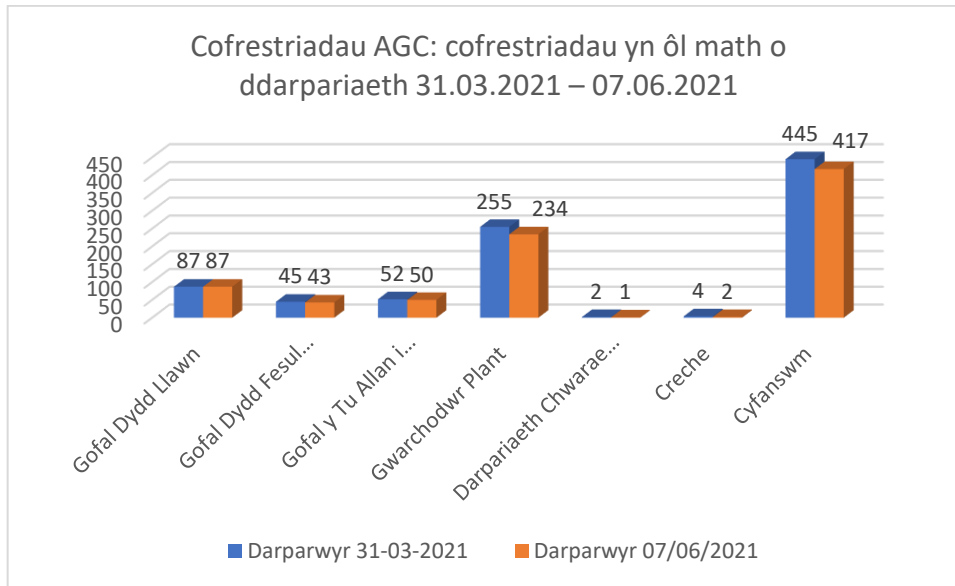
	Darparwyr	Lleoedd
Gofal Dydd Llawn	+22	+956
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	-16	-459
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	+2	+391
Gwarchodwr Plant	-49	+12
Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	-5	-90
Creche	-1	-61
	-47	+749

Mae'r adran nesaf yn dangos data ar newidiadau mewn cofrestriadau rhwng 31.03.2021 a'r wythnos yn dechrau 07.06.2021, sef yr wythnos gyntaf a gwmpesir gan ffurflenni data'r DHG.

Tabl: Cofrestriadau AGC: cofrestriadau yn ôl math o ddarpariaeth 31.03.2021 – 07.06.2021

	Darparwyr 31-03-2021	07/06/2021 Darparwyr
Gofal Dydd Llawn	87	87
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	45	43
Gofal y Tu Allan i'r Ysgol	52	50
Gwarchodwr Plant	255	234
Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	2	1
Creche	4	2
Cyfanswm	445	417

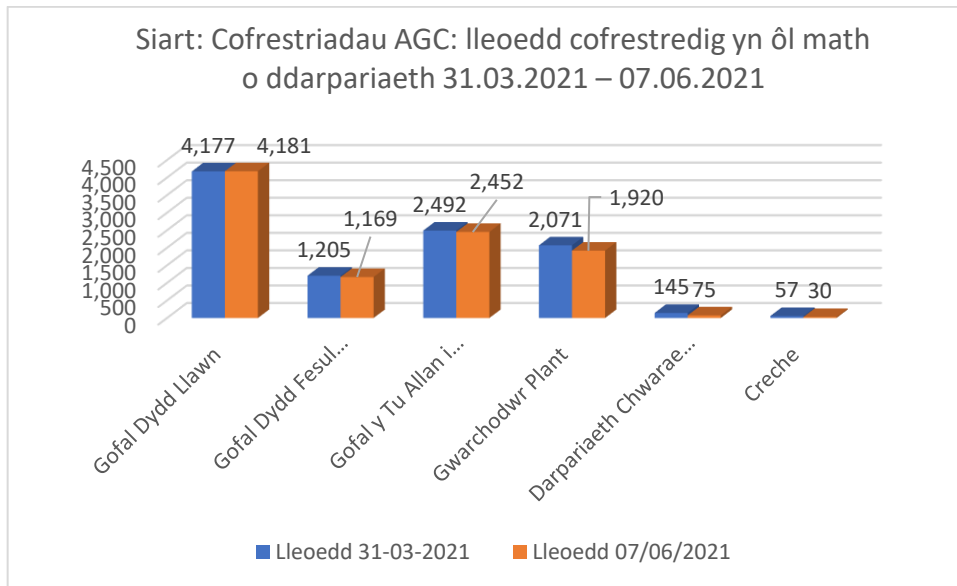
Siart: Cofrestriadau AGC: cofrestriadau yn ôl math o ddarpariaeth 31.03.2021 – 07.06.2021

Tabl: Cofrestriadau AGC: lleoedd cofrestredig yn ôl math o ddarpariaeth 31.03.2021 – 07.06.2021

	Lleoedd 31-03-2021	07/06/2021 Lleoedd
Gofal Dydd Llawn	4,177	4,181
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	1,205	1,169
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	2,492	2,452
Gwarchodwr Plant	2,071	1,920
Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	145	75
Creche	57	30
Cyfanswm	10,147	9,827

Siart: Cofrestriadau AGC: lleoedd cofrestredig yn ôl math o ddarpariaeth 31.03.2021 – 07.06.2021

Tabl: Newid mewn cofrestriadau yn ôl math o ddarpariaeth a lleoedd cofrestredig 31.03.2021 – 07.06.2021

	Darparwyr	Lleoedd
Gofal Dydd Llawn	-	+4
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	-2	-36
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	-2	-40
Gwarchodwr Plant	-21	-151
Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	-1	-70
Creche	-2	-27
Cyfanswm	-28	-320

Newid 31.03.2016 – 31.01.2021

- Erbyn diwedd y cyfnod rhwng 31.03.2016 a 31.03.2021, cofnododd AGC ostyngiad net mewn lleoliadau cofrestredig o 47. Daeth 49 o warchodwyr plant, 16 o gofrestrïadau gofal dydd fesul sesiwn, 5 cofrestriad chwarae mynediad agored ac 1 cofrestriad creche i ben, ond adroddwyd am 22 o gofrestrïadau gofal dydd llawn newydd ac 1 cofrestriad y tu allan i oriau ysgol.
- Er gwaethaf hyn, a gostyngiad yn nifer y lleoedd gofal dydd fesul sesiwn cofrestredig (459) a lleoedd chwarae mynediad agored a creche (90 a 61 yn y drefn honno), arweiniodd y cynnydd mewn lleoedd gofal dydd llawn, y tu allan i oriau ysgol a gwarchodwyr plant* at gynnydd net mewn lleoedd o 749.
- *Mae'r data ar gofrestrïadau a lleoedd gwarchodwyr plant yn awgrymu bod nifer gyfartalog y lleoedd fesul gwarchodwr plant wedi cynyddu o $2,059/304 = 6.8$ lle fesul lleoliad, i $2,071/255 = 8.1$ lle fesul lleoliad rhwng 2016 a 2021. Gallai hyn fod o ganlyniad i fwy o warchodwyr plant yn cynyddu eu nifer uchaf o leoedd cofrestredig i 10 (a ganiateir o dan y Safonau Gofynnol Cenedlaethol). Dylid nodi, er eu

bod wedi'u cofrestru ar gyfer uchafswm o 10 o blant, na fyddai llawer o warchodwyr plant yn gallu llenwi pob un o'r 10 lle oherwydd eu plant eu hunain, ac oedran y plant y gofelir amdanynt.

Tabl: Newid 31.03.2021 – 07.06.2021

	Darparwyr	Lleoedd
Gofal Dydd Llawn	-	+4
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	-2	- 36
Gofal y Tu Allan i Oriau Ysgol	-2	- 40
Gwarchodwr Plant	-21	- 151
Darpariaeth Chwarae Mynediad Agored	-1	- 70
Creche	-2	- 27
Cyfanswm	-28	-320

- Rhwng 31.03.2021 a 07.06.2021 nododd AGC ostyngiad o 28 lleoliad, a 320 o leoedd.
- Mae hyn yn lleihau'r cynnydd net mewn lleoedd yn y cyfnod rhwng 31.03.2016 a 07.06.2021 i 429
- Y gostyngiad mwyaf mewn lleoedd oedd gwarchod plant (151), gyda 21 o warchodwyr plant yn rhoi'r gorau i gofrestru yn y cyfnod (o gymharu â 49 yn y 5 mlynedd flaenorol).
- Nid yw'r mater hwn yn benodol i Gaerdydd, gan fod data AGC Cymru gyfan yn dangos gostyngiad o 15% mewn gwarchodwyr plant cofrestredig, o 1,729 ym mis Mawrth 2020, i 1,504 ym mis Tachwedd 2021, gan arwain at ostyngiad o 13% mewn lleoedd (1,607 o leoedd). Mae'r golled yng Nghaerdydd o 21 o warchodwyr plant rhwng mis Mawrth 2020 a mis Mehefin 2021 yn cyfateb i golled o 10.6% o gofrestrïadau gwarchodwyr plant a 9.9% o leoedd gwarchodwyr plant cofrestredig o ganrannau Cymru gyfan.

Darpariaeth cyfrwng Cymraeg

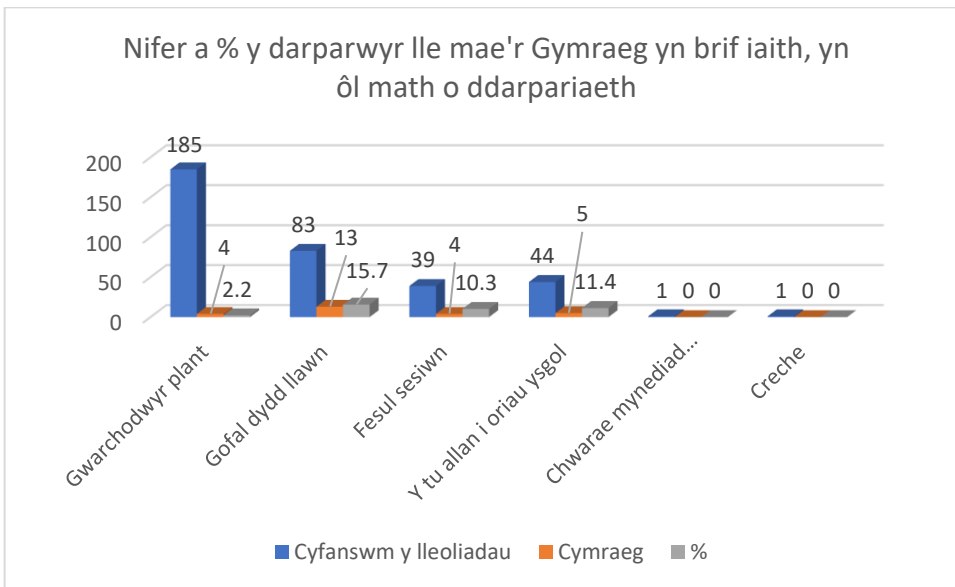
Mae'r adran ganlynol yn rhoi gwybodaeth am nifer a chanran y lleoliadau gofal plant a'r lleoedd cofrestredig a ddarperir gan ddarparwyr gofal plant a nododd mai'r Gymraeg oedd prif iaith eu darpariaeth. Nid yw'n cynnwys lleoliadau a ymatebodd 'Y ddwy iaith'.

Tabl: Nifer a % y darparwyr a'r manau cofrestredig lle mae'r Gymraeg yn brif iaith, yn ôl math o ddarpariaeth.

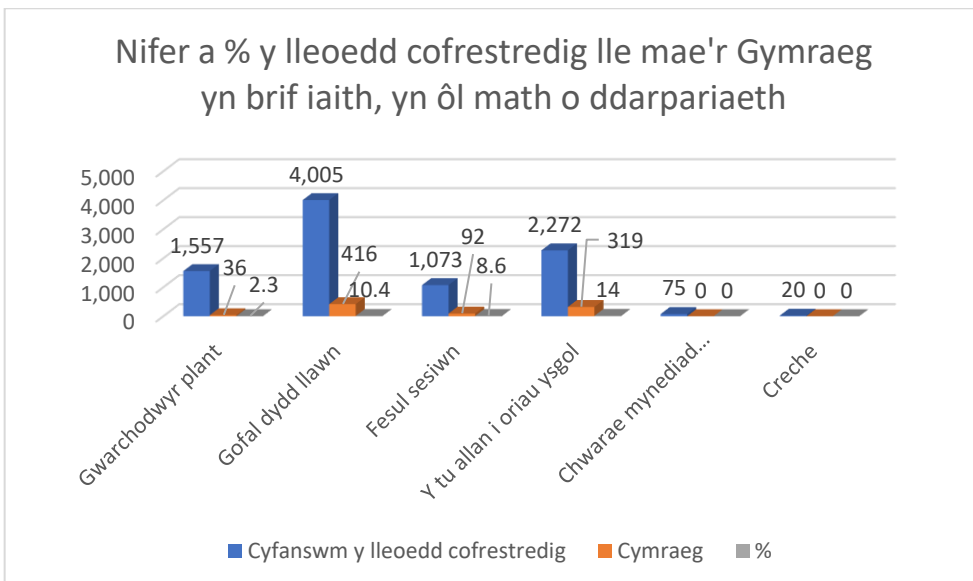
	Cyfanswm y Lleoliadau	Cymraeg	Cyfanswm y Lleoedd Cofrestredig	Cymraeg
Gwarchodwyr Plant	185	4	1,557	36
%		2.2		2.3
Gofal dydd llawn	83	13	4,005	416
%		15.7		10.4
Fesul sesiwn	39	4	1,073	92
%		10.3		8.6

Y tu allan i oriau ysgol	44	5	2,272	319
%		11.4		14.0
Chwarae Mynediad Agored	1	0	75	0
%		0		0.0
Creche	1	0	20	0
%		0		0
Cyfanswm	353	26	9,002	863
Cyfanswm %	7.4		9.6	

Siart: Nifer a % y darparwyr lle mae'r Gymraeg yn brif iaith, yn ôl math o ddarpariaeth.

Siart: Nifer a % y manau cofrestredig lle mae'r Gymraeg yn brif iaith, yn ôl math o ddarpariaeth.

- Nododd 26 o'r 353 o leoliadau mai'r Gymraeg yw eu prif iaith. Mae hyn yn cynrychioli 7.4% o'r holl leoliadau. Roedd 863 o'r 9,002 o leoedd cofrestredig yn cael eu darparu drwy gyfrwng y Gymraeg, sy'n cynrychioli 9.6% o'r lleoedd cofrestredig.
- Mae'r ganran uchaf o leoliadau cyfrwng Cymraeg wedi'u cofrestru fel gofal dydd llawn (13 o 83 o leoliadau) a'r isaf yw gwarchodwyr plant (4 o 185, 2.2%), creche a chwarae mynediad agored (un lleoliad o bob math, y ddwy'n ddarpariaeth Saesneg)
- Fodd bynnag, darpariaeth y tu allan i oriau ysgol sy'n cynnig y ganran uchaf o leoedd cofrestredig cyfrwng Cymraeg, gyda 319 o 2,272 o leoedd (14%), ac yna gofal dydd llawn (416 o 4,005 o leoedd, 10.4%)

Plant ar lyfrau darparwyr cofrestredig, yn ôl math, oedran a math o bresenoldeb

Mae anghysondebau yn y data a ddarparwyd ynglŷn â phlant ar lyfrau darparwyr cofrestredig wrth gymharu'r dadansoddiad o blant yn ôl oedran â'r dadansoddiad o blant yn ôl y math o bresenoldeb. Er y nodwyd bod 10,828 o blant ar y llyfrau yn ôl y math o bresenoldeb, ceir ffigur o 10,951 o blant wrth ddadansoddi fesul oedran.

Nodir bod rhai lleoliadau wedi nodi plant o oedran sy'n anghyffredin ar gyfer eu math o leoliad ar eu llyfrau (e.e. lleoliadau y tu allan i oriau ysgol sy'n adrodd am blant 0-2 oed; gofal fesul sesiwn yn adrodd am blant 5-17 oed) felly nid yw'n bosibl nodi pa rai o'r ffigurau hyn, os o gwbl, sy'n gywir.

Diffiniadau

Darparwyd y diffiniadau canlynol fel canllawiau i ddarparwyr cofrestredig sy'n cwblhau'r ffurflen hunanasesu. Fodd bynnag, nid yw'n bosibl canfod i ba raddau y dilynwyd y categorïau hyn.

Llawn Amser h.y. yn archebu i fynychu pob sesiwn sy'n berthnasol iddynt yn ystod yr wythnos e.e. yn defnyddio eich darpariaeth "gofal dydd llawn" neu "wasanaeth ar ôl ysgol" bob dydd o'r wythnos

Rhan Amser h.y. yn archebu i fynychu rhai sesiynau sydd ar gael sy'n berthnasol iddynt yn ystod yr wythnos e.e. yn defnyddio eich darpariaeth "gofal dydd llawn" neu "wasanaeth ar ôl ysgol" ar ddydd Llun, dydd Mawrth a dydd Mercher yn unig. Mae'r sesiynau wedi'u harchebu ymhell ymlaen llaw ac mae patrwm presenoldeb wedi'i sefydlu.

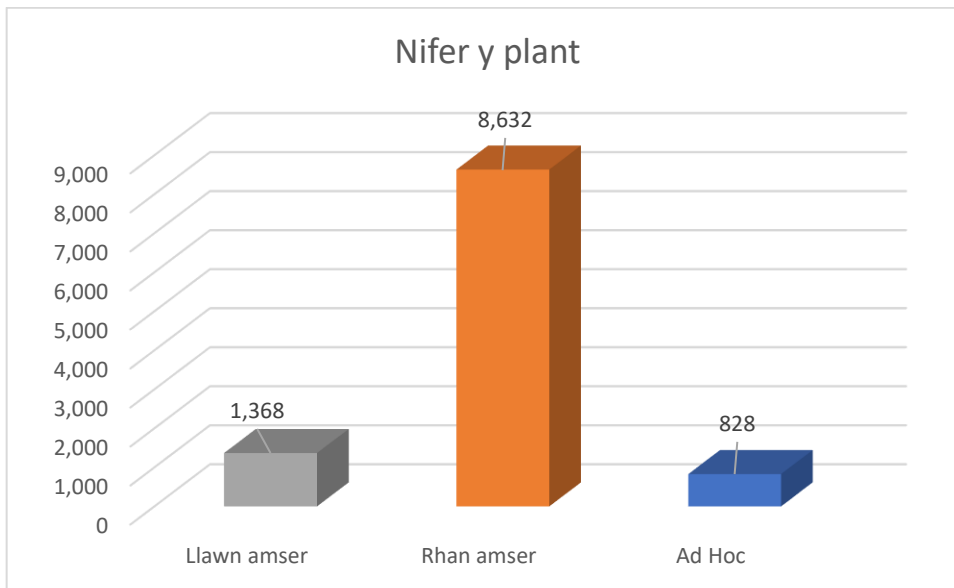
Ad-hoc h.y. nid oes patrwm penodol i bresenoldeb e.e. defnyddio eich "gofal dydd llawn" neu "wasanaeth ar ôl ysgol" yn ôl yr angen ar sail patrwm gwaith y rhieni.

Math o bresenoldeb

Tabl: Plant sydd ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb (pob darparwr; pob ACC)

Math o bresenoldeb	Nifer y plant
Llawn amser	1,368
Rhan-amser	8,632
Ad Hoc	828
Cyfanswm	10,828

Siart: Plant sydd ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb (pob darparwr; pob ACC)

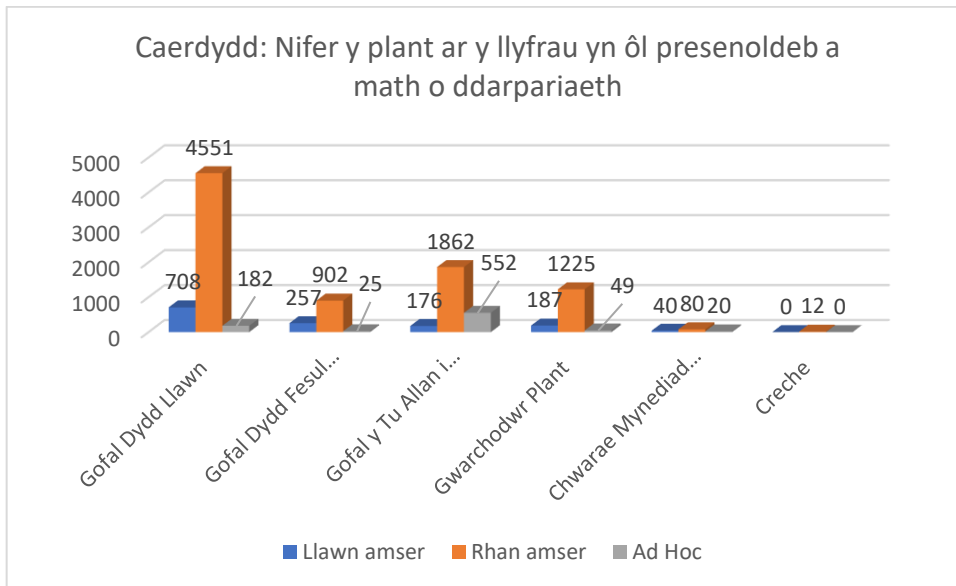

Mae'r tablau a'r siartiau canlynol yn rhoi dadansoddiad o'r plant sydd ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth ar gyfer Caerdydd gyfan.

Tabl: Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Caerdydd	Llawn amser	Rhan-amser	Ad Hoc	Cyfanswm
Gofal dydd llawn	708	4551	182	5441
Fesul sesiwn	257	902	25	1184
Y tu allan i oriau ysgol	176	1862	552	2590
Gwarchodwyr Plant	187	1225	49	1461
Chwarae Mynediad Agored	40	80	20	140
Creche	0	12	0	12
Cyfanswm	1368	8632	828	10828

Siart: Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

DS: DS: Nid yw'r ffigur hwn yn cyfateb i gyfanswm nifer y plant ar y llyfrau yn ôl y math o bresenoldeb (10,951). Adroddir am 128 yn llai o blant yn ôl y math o bresenoldeb nag yn ôl oedran.

Crynodeb

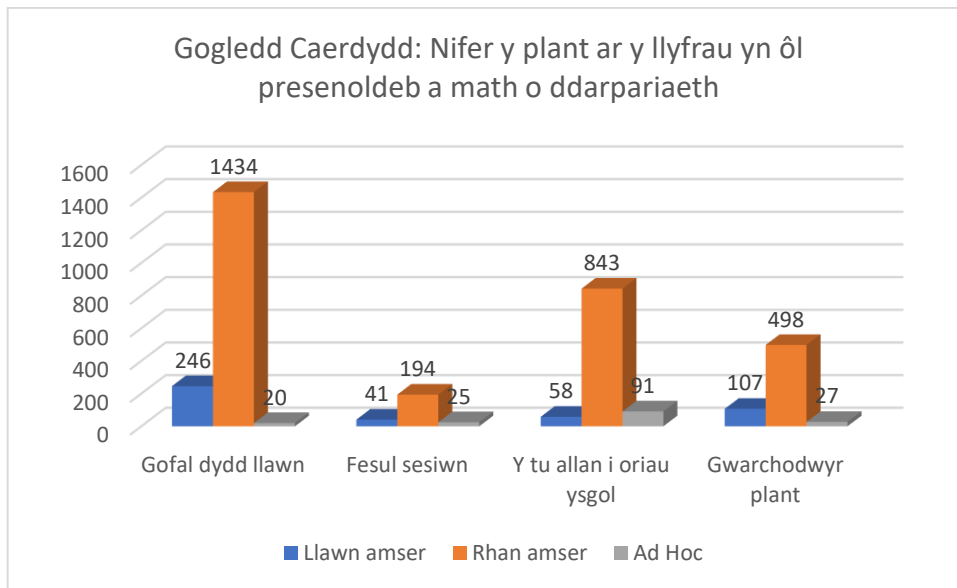
Mae'r gyfran fwyaf o blant sy'n mynychu gofal plant cofrestredig yng Nghaerdydd yn mynychu'n rhan-amser, h.y. mae rhieni yn archebu i'w plant fynychu rhai sesiynau sydd ar gael sy'n berthnasol iddynt yn ystod yr wythnos e.e. defnyddio "gofal dydd llawn" neu "wasanaeth ar ôl ysgol" ar ddydd Llun, dydd Mawrth a dydd Mercher yn unig. Mae'r sesiynau wedi'u harchebu ymhell ymlaen llaw ac mae patrwm presenoldeb wedi'i sefydlu. Mae hyn yn wir ar draws pob math o ddarpariaeth, fel y gwelir o'r tabl a'r siart uchod, ac ar draws pob ACC ar wahân i ddarpariaeth gofal fesul sesiwn yn Ne-ddwyrain Caerdydd, lle mae 92 o blant yn mynychu'n llawn amser, ac mae 75 o blant yn mynychu'n rhan-amser.

Mae'r tablau a'r siartiau canlynol yn rhoi dadansoddiad o'r plant sydd ar y llyfrau yn ôl math o ddarpariaeth, math o bresenoldeb ac ACC.

Tabl: Gogledd Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Gogledd Caerdydd	Llawn amser	Rhan-amser	Ad Hoc
Gofal dydd llawn	246	1434	20
Fesul sesiwn	41	194	25
Y tu allan i oriau ysgol	58	843	91
Gwarchodwyr Plant	107	498	27
Cyfanswm	452	2969	163

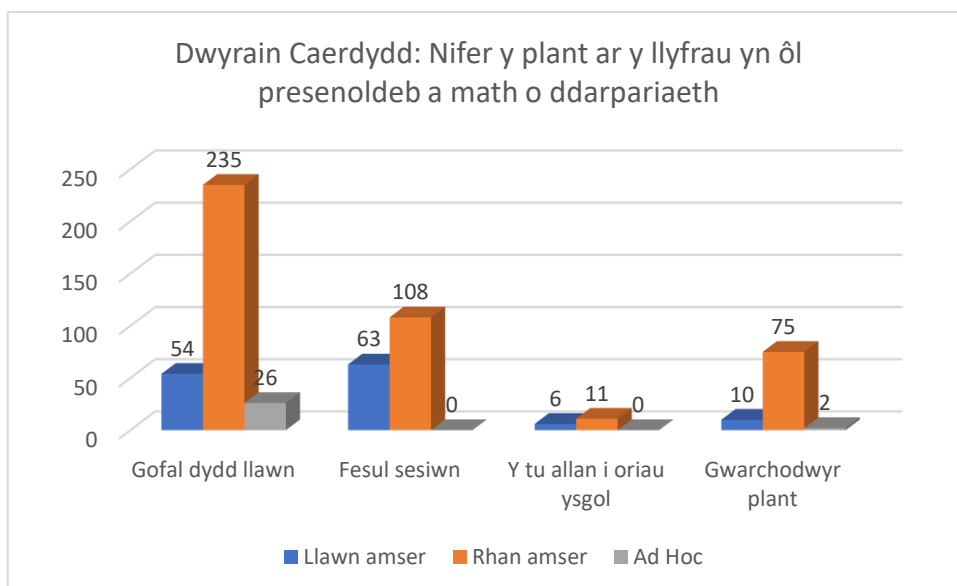
Siart: Gogledd Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Tabl: Dwyrain Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Dwyrain Caerdydd	Llawm amser	Rhan-amser	Ad Hoc
Gofal dydd llawn	54	235	26
Fesul sesiwn	63	108	0
Y tu allan i oriau ysgol	6	11	0
Gwarchodwyr Plant	10	75	2
Cyfanswm	133	429	28

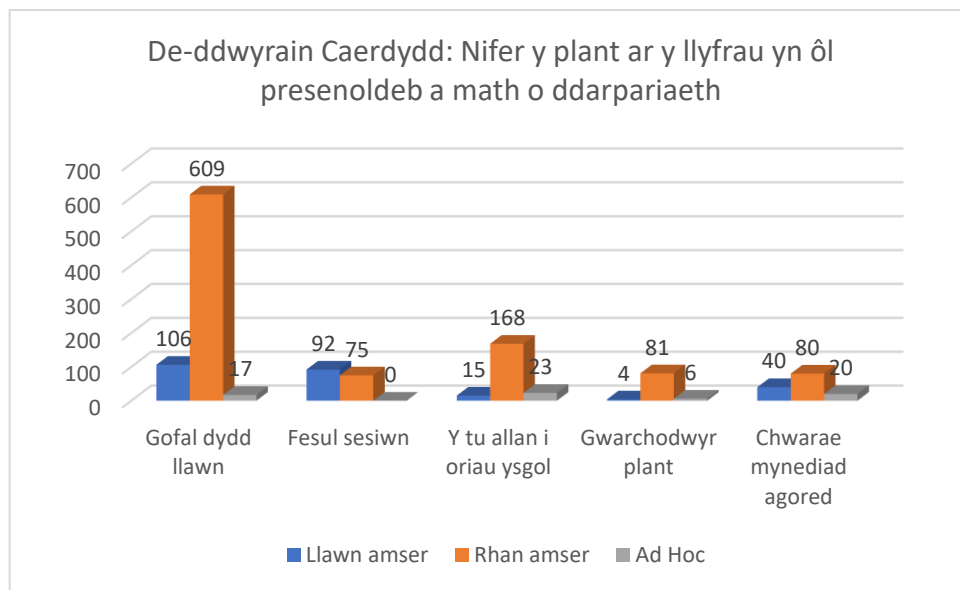
Siart: Dwyrain Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Tabl: De-ddwyrain Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

De-ddwyrain Caerdydd	Llawm amser	Rhan-amser	Ad Hoc
Gofal dydd llawn	106	609	17
Fesul sesiwn	92	75	0
Y tu allan i oriau ysgol	15	168	23
Gwarchodwyr Plant	4	81	6
Chwarae Mynediad Agored	40	80	20
Cyfanswm	257	1013	66

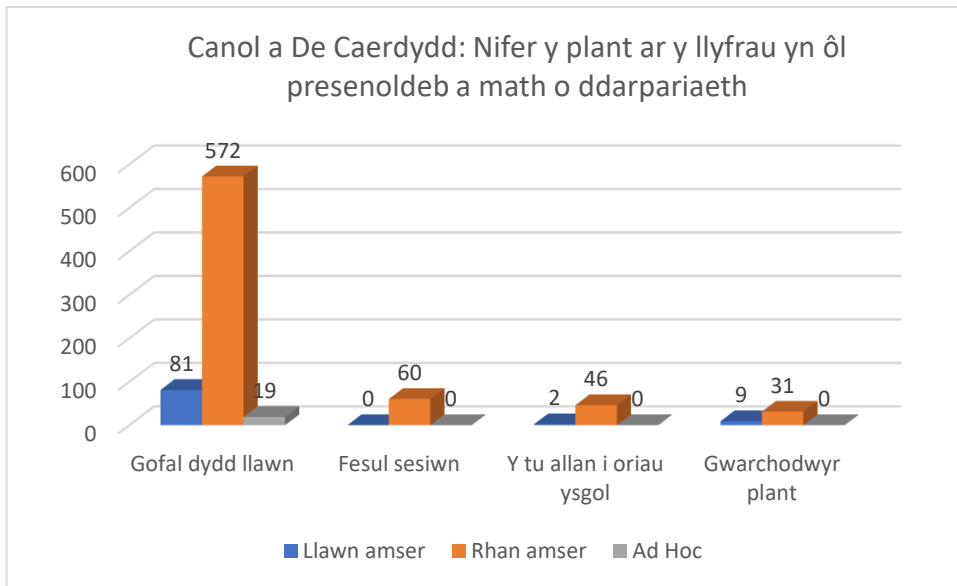
Siart: De-ddwyrain Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Tabl: Canol a de Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Canol a de Caerdydd	Llawm amser	Rhan-amser	Ad Hoc
Gofal dydd llawn	81	572	19
Fesul sesiwn	0	60	0
Y tu allan i oriau ysgol	2	46	0
Gwarchodwyr Plant	9	31	0
Cyfanswm	92	709	19

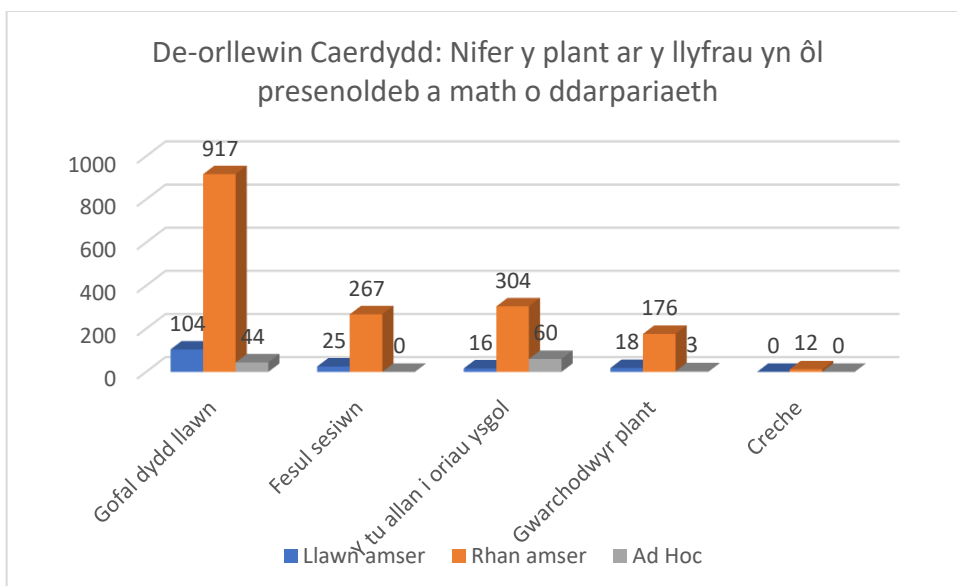
Siart: Canol a De Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Tabl: De-orllewin Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

De-orllewin	Llawm amser	Rhan-amser	Ad Hoc
Gofal dydd llawn	104	917	44
Fesul sesiwn	25	267	0
Y tu allan i oriau ysgol	16	304	60
Gwarchodwyr Plant	18	176	3
Creche	0	12	0
Cyfanswm	163	1676	107

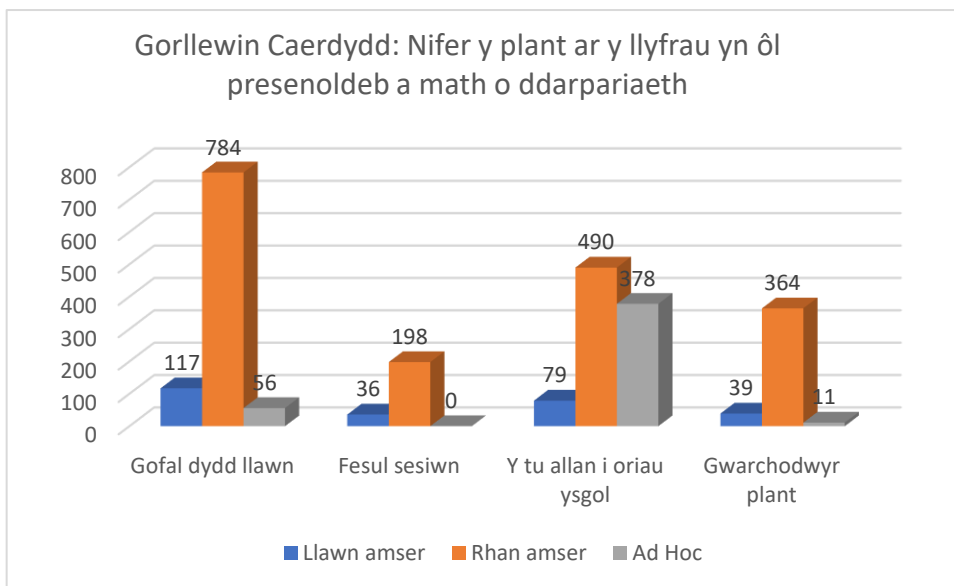
Siart: De-orllewin Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Tabl: Gorllewin Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Gorllewin	Llawn amser	Rhan-amser	Ad Hoc
Gofal dydd llawn	117	784	56
Fesul sesiwn	36	198	0
Y tu allan i oriau ysgol	79	490	378
Gwarchodwyr Plant	39	364	11
Chwarae Mynediad Agored			
Creche			
	271	1836	445

Siart: Gorllewin Caerdydd: Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl presenoldeb a math o ddarpariaeth

Plant ar y llyfrau yn ôl oedran a math o ddarpariaeth

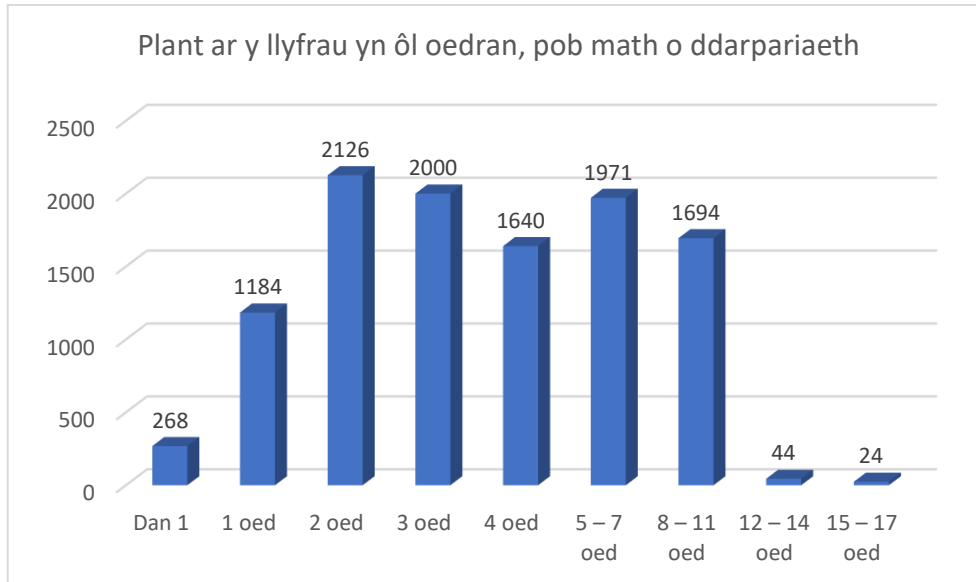
Mae'r tablau a'r siartiau canlynol yn dangos nifer y plant ar lyfrau darparwyr yn ôl oedran ar gyfer pob math o ddarpariaeth

Tabl: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran, pob math o ddarpariaeth

Caerdydd; pob math o ddarpariaeth	
Dan 1	268
1 oed	1184
2 oed	2126
3 oed	2000
4 oed	1640
5 – 7 oed	1971
8 – 11 oed	1694
12 – 14 oed	44
15 – 17 oed	24
Cyfanswm	10,951

DS: Nid yw'r ffigur hwn yn cyfateb i gyfanswm nifer y plant ar y llyfrau yn ôl y math o bresenoldeb (10,828). Adroddir am 128 yn fwy o blant yn ôl oedran na'r math o bresenoldeb.

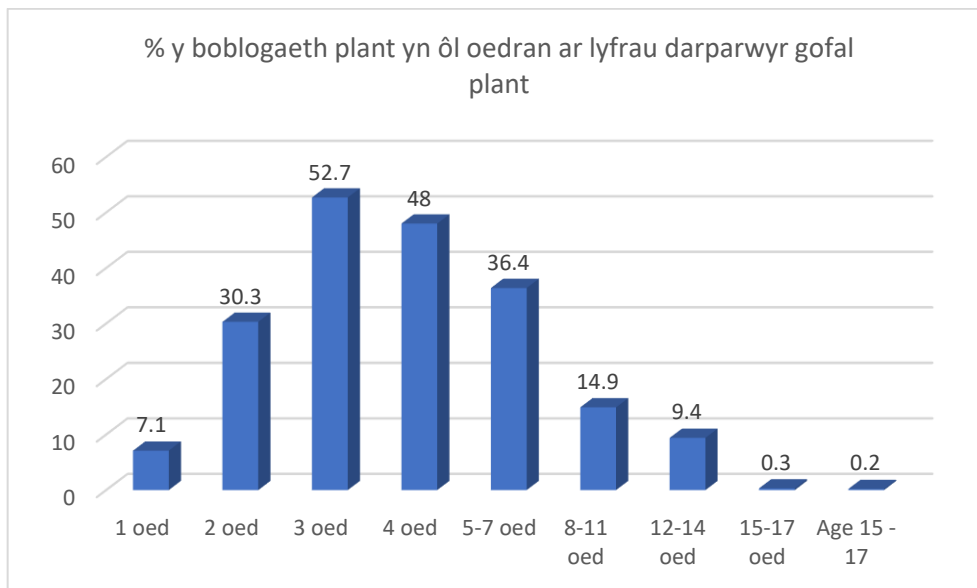
Siart: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran, pob math o ddarpariaeth

Tabl: % y boblogaeth plant yn ôl oedran ar lyfrau darparwyr gofal plant

	Poblogaeth	Ar y llyfrau	%
0 oed	3,797	268	7.1
1 oed	3,914	1184	30.3
2 oed	4,037	2126	52.7
3 oed	4,168	2000	48.0
4 oed	4,501	1640	36.4
5-7 oed	13,239	1971	14.9
8-11 oed	17,936	1694	9.4
12-14 oed	12,672	44	0.3
15-17 oed	11,108	24	0.2

Siart: % y boblogaeth plant yn ôl oedran ar lyfrau darparwyr gofal plant

- Dim ond 268 o blant dan 1 oed sydd ar lyfrau darparwyr gofal plant ar draws pob math o ddarpariaeth.
- Mae 68 o blant dros 12 oed, gyda 24 dros 15 oed. Nodwyd bod nifer o'r plant hyn hyn ar lyfrau'r mathau o ddarparwyr sy'n fwy cysylltiedig fel arfer â darparu ar gyfer plant iau (30 wedi'u cofnodi ar lyfrau gwarchodwyr plant; 25 ar lyfrau darparwyr gofal dydd llawn; a 30 ar lyfrau darparwyr gofal fesul sesiwn). Efallai fod gan rai o'r plant hyn anghenion ychwanegol ac y gallai'r darparwyr hyn ddiwallu'r anghenion hyn, ond nid yw'n bosibl cadarnhau hyn o'r data sydd ar gael.
- Mae 52.7% o'r holl blant 2 oed a 48% o'r holl blant 3 oed ar lyfrau darparwr gofal plant. Mae'r cyfraddau uchel yn debygol o fod o ganlyniad i'r rhaglenni gofal plant a ariennir gan y Llywodraeth (Dechrau'n Deg, y Cynnig Gofal Plant)
- DS: gall plant fod ar lyfrau mwy nag un darparwr, felly gellir eu cyfrif ddwywaith

Mae dadansoddiad o'r plant ar lyfrau darparwyr yn ôl oedran a'r math o ddarpariaeth wedi'i gynnwys yn yr adran math perthnasol o ddarparwr.

Lleoedd gwag yn ôl ACC - yn ôl gwasanaethau, pob math o ddarpariaeth

Mae'r tablau data canlynol yn dangos y lleoedd gwag net cyffredinol (neu'r rhestrau aros, a ddangosir fel ffigurau negyddol) ar draws pob math o ddarparwr fesul ACC. Yn ôl y data hwn, mae'n ymddangos bod pocedi bach o alw posibl nas diwallwyd am rai gwasanaethau mewn rhai ACCau. Amlygir hyn yn y crynodeb ar ddiwedd yr adran hon, fodd bynnag:

- Mae angen ymchwiliad pellach i ganfod a yw'r data'n gadarn
- Yn y rhan fwyaf o achosion, hyd yn oed os yw'r data'n ddilys, efallai na fydd digon o alw nas diwallwyd i gynnal darpariaeth annibynnol newydd a gall ehangu gwasanaethau sydd eisoes yn bodoli'n lleol fod yn ddull mwy cynaliadwy ac effeithiol o fynd i'r afael â'r galw
- Gall y dull hwn gael ei gyfyngu gan y safle y mae darparwyr presennol yn gweithredu ohono

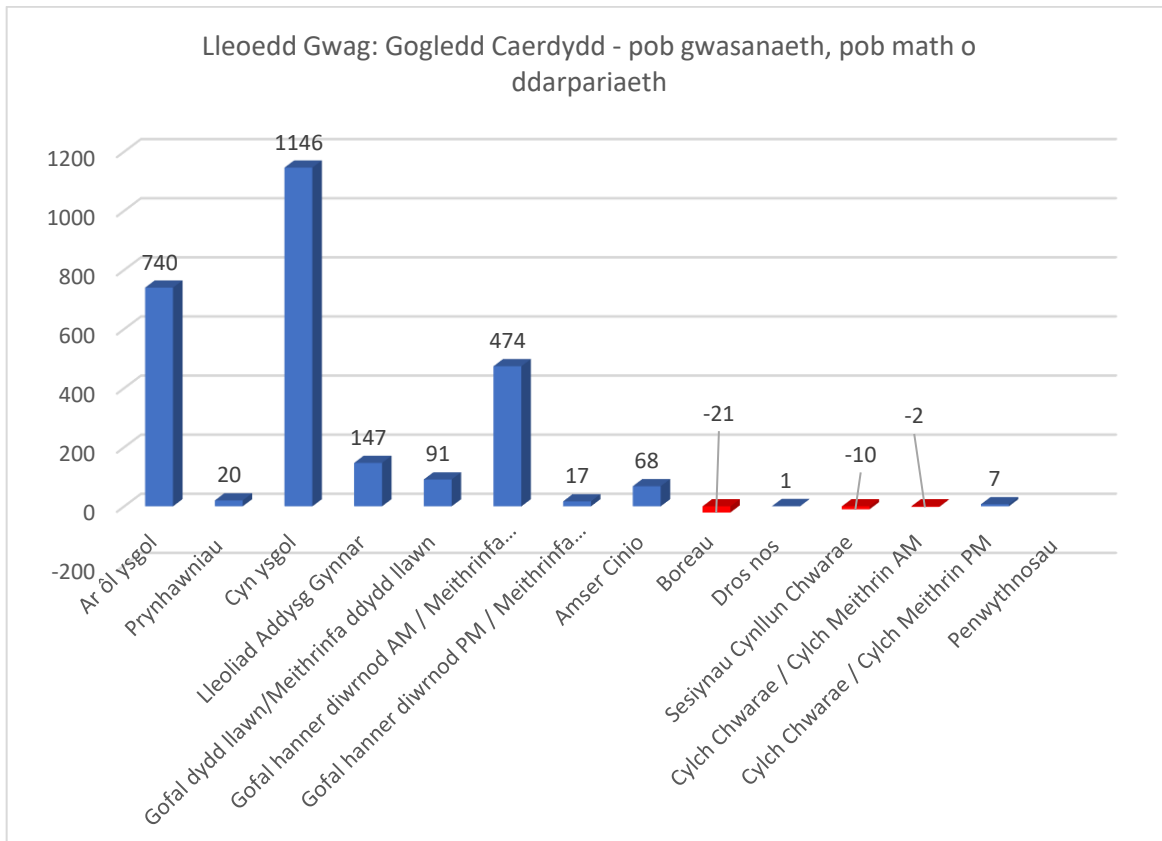
Tabl: Lleoedd gwag: Caerdydd - pob gwasanaeth, pob math o ddarpariaeth

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd
Ar ôl ysgol	740	25	156	63	103	172
Prynhawniau	20	0	4	17	28	238
Cyn ysgol	1146	34	20	88	255	222
Creche			18			
Lleoliad Addysg Gynnar	147	42	28	20	20	20
Gyda'r nos		13	15	45	2	7
Gofal dydd llawn/Meithrinfa ddydd llawn	91	20	480	660	13	-29
Gofal hanner diwrnod AM / Meithrinfa hanner diwrnod AM	474	23	866	527	-23	17
Gofal hanner diwrnod PM / Meithrinfa hanner diwrnod PM	17	8	12	-3	12	0
Cinio	68	8	18	0	55	0
Boreau	-21	10	27	16	36	151
Dros nos	1					
Sesiynau Cynllun Chwarae	-10					6
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	-2	2	0	-6	0	-5
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin PM	7	6	0	1	0	44
Penwythnosau			20		2	

Allwedd i'r tabl uchod:

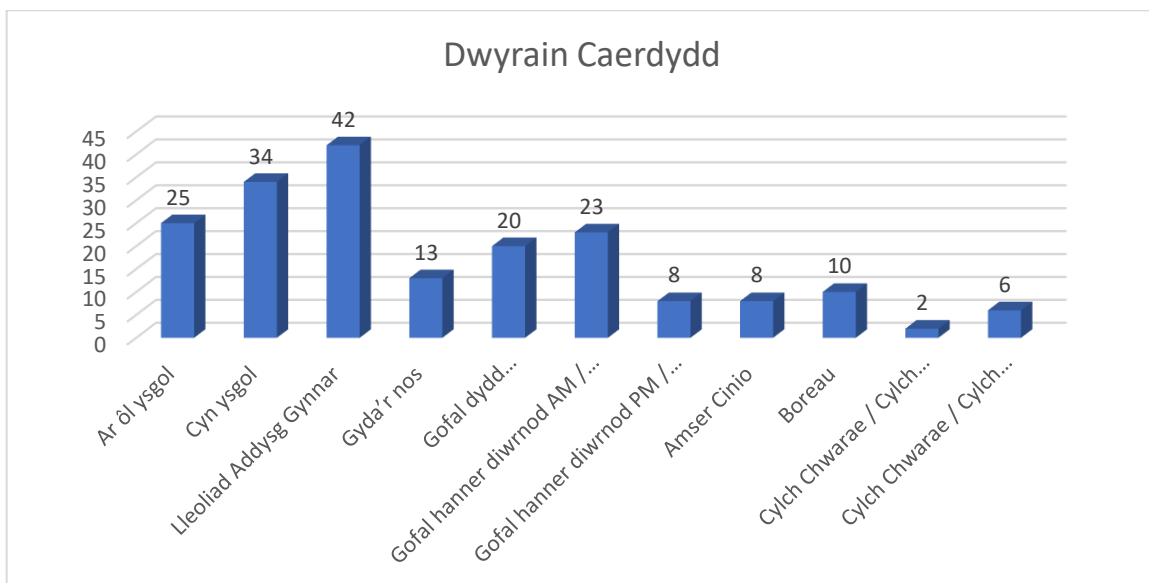
Nifer y lleoedd gwag net ar gyfer gwasanaethau yn yr ACC
Dim lleoedd gwag na rhestr aros (gwasanaeth a ddarperir)
Nifer y plant sydd ar restr aros am le ar unwaith (mae'r rhestr aros yn fwy na'r lleoedd gwag)
Nid yw'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu yn yr ACC

Siart: Gogledd Caerdydd - pob gwasanaeth, pob math o ddarpariaeth

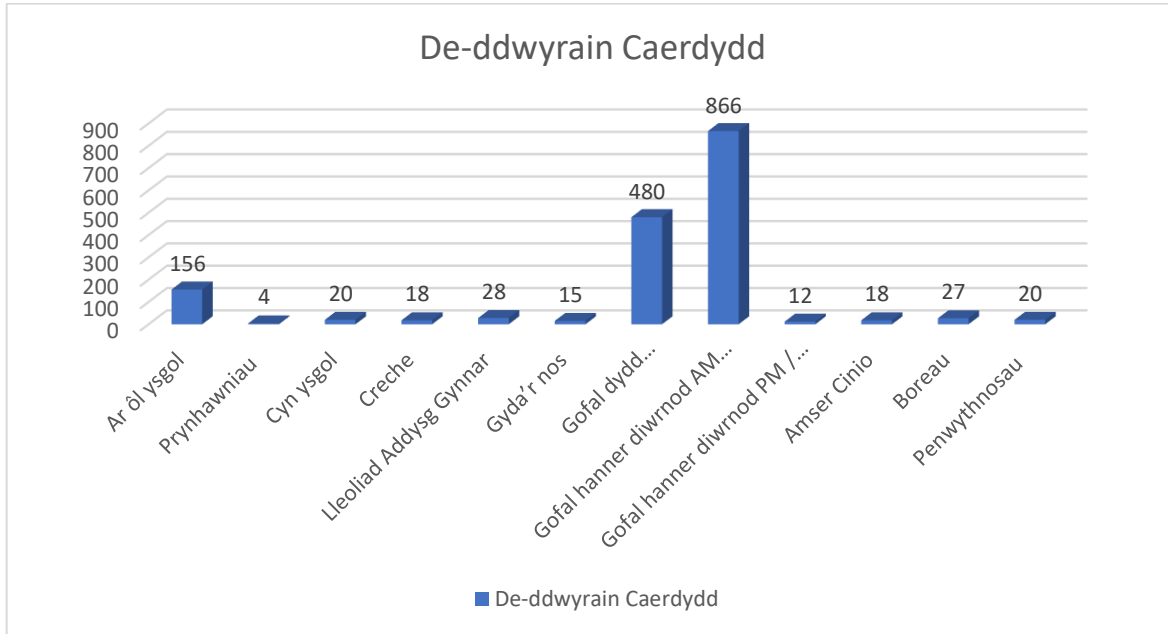
- Gogledd Caerdydd – 21 o blant yn aros am le boreuol, 10 plentyn yn aros am sesiwn cynllun chwarae, 2 ar gyfer Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM (DS: mae lleoedd gwag yn bodoli ar gyfer Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM)

Siart: Dwyrain Caerdydd - pob gwasanaeth, pob math o ddarpariaeth

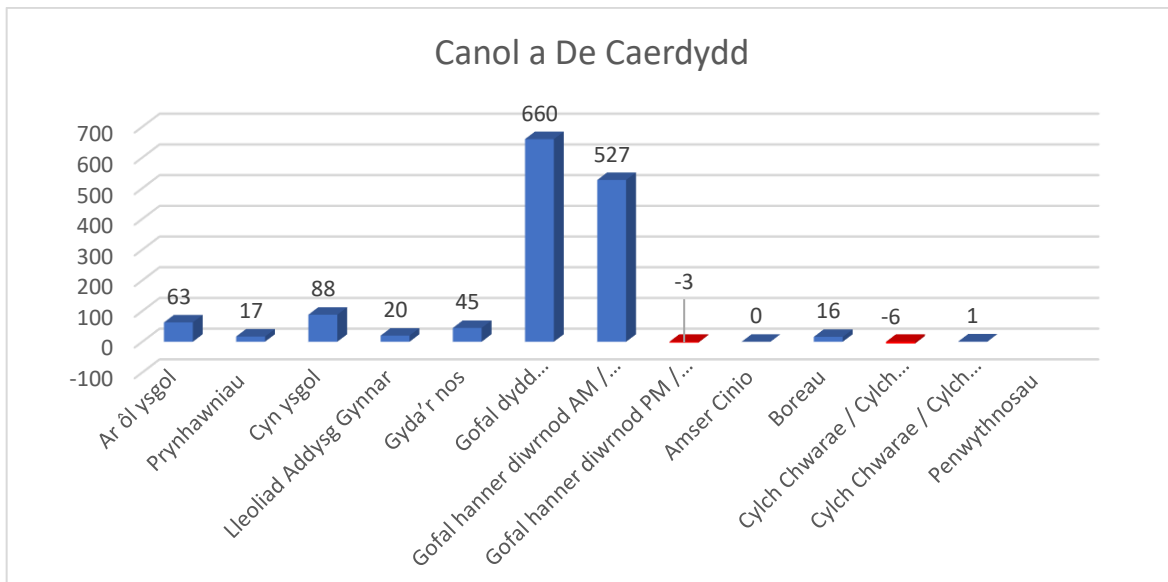
- Dwyrain Caerdydd - Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth

Siart: De-ddwyrain Caerdydd - pob gwasanaeth, pob math o ddarpariaeth

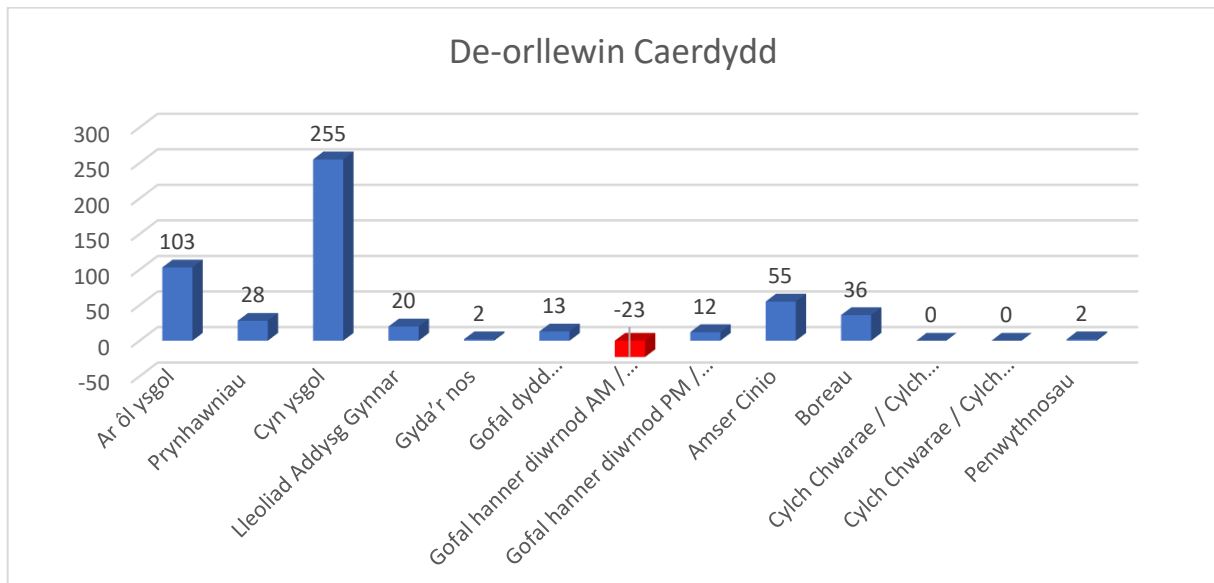
- De-ddwyrain Caerdydd - Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth

Siart: Canol a De Caerdydd - pob gwasanaeth, pob math o ddarpariaeth

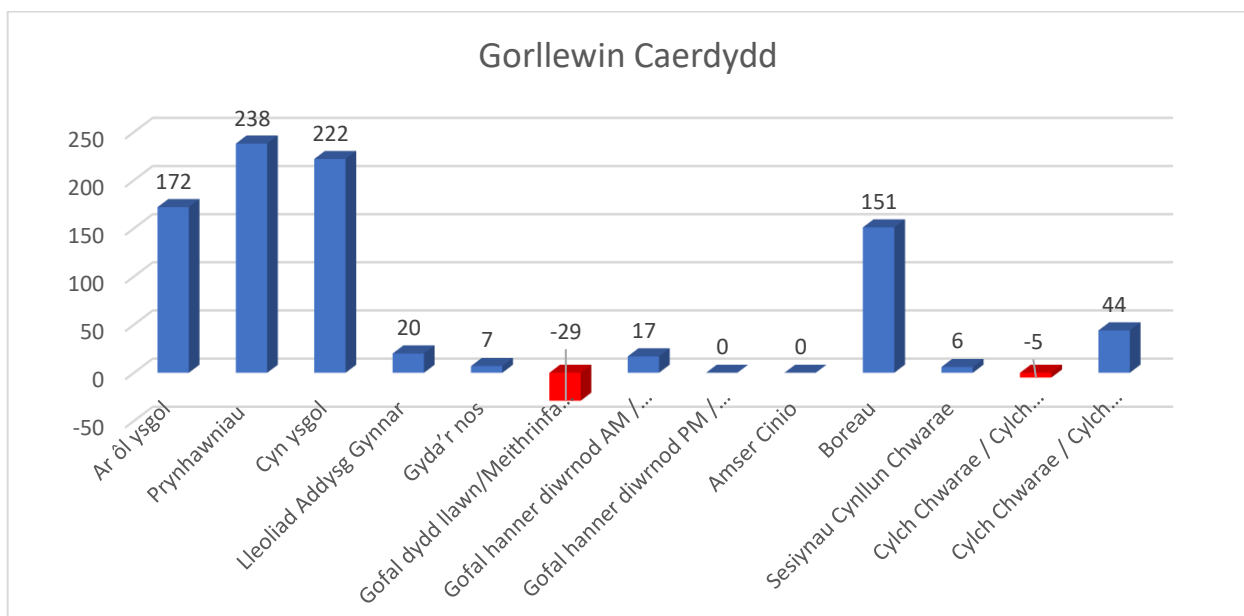
- Canol a De Caerdydd – 3 phlentyn yn aros am ofal hanner diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod PM (DS: 527 o leodd gwag ar gyfer Gofal Hanner Diwrnod/Meithrin Hanner Diwrnod AM). 6 o blant yn aros am le mewn Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM

Siart: De-orllewin Caerdydd - pob gwasanaeth, pob math o ddarpariaeth

- De-orllewin Caerdydd - 23 o blant yn aros am le mewn darpariaeth Gofal Hanner Diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod

Siart: Gorllewin Caerdydd - pob gwasanaeth, pob math o ddarpariaeth

- Gorllewin Caerdydd - Caerdydd Mae 29 o blant yn aros am le Gofal Dydd Llawn/Meithrinfa Ddydd Lawn (DS: Mae 151 o leoedd gwag ar gyfer y bore yn yr ACC hon). Mae 5 plentyn yn aros am le mewn Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM (DS: Adroddwyd am 151 o leoedd gwag ar gyfer y bore)

Tabl: Lleoedd gwag yn ôl gwasanaeth ac ACC

ACC	Gwasanaeth	Y galw heb ei fodloni (plant sy'n aros am le ar unwaith uwchlaw'r lleoedd gwag presennol, yn ôl gwasanaeth)	Sylwadau
Gogledd Caerdydd	Boreau	21	Mae 474 o leoedd gwag ar gyfer Gofal Hanner Dydd/Meithrinfa Hanner Dydd AM yn yr ACC
	Sesiynau cynllun chwarae	10	Darpariaeth adeg gwyliau – ansicr pa wyliau y mae'r rhestr aros ar eu cyfer
	Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	2	
Dwyrain Caerdydd	Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth		
De-ddwyrain Caerdydd	Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth		
Canol a de Caerdydd	Gofal hanner diwrnod / Meithrinfa hanner diwrnod PM	3	
	Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	6	527 o leoedd gwag am Ofal Hanner Diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod AM
De-orllewin Caerdydd	Gofal hanner diwrnod / Meithrinfa hanner diwrnod AM	23	DS: 36 o leoedd gwag boreol
Gorllewin Caerdydd	Lle mewn Gofal Dydd Llawn/Meithrinfa Ddydd Lawn	29	
	Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	5	151 o leoedd gwag boreol

- Gogledd Caerdydd – 21 o blant yn aros am le boreuol, 10 plentyn yn aros am sesiwn cynllun chwarae, 2 ar gyfer Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM (DS: mae lleoedd gwag yn bodoli ar gyfer Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM)
- Dwyrain Caerdydd - Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth
- De-ddwyrain Caerdydd - Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth

- Canol a De Caerdydd – 3 phlentyn yn aros am ofal hanner diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod PM (DS: 527 o leoedd gwag ar gyfer Gofal Hanner Diwrnod/Meithrin Hanner Diwrnod AM). 6 o blant yn aros am le mewn Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM
- De-orllewin Caerdydd - 23 o blant yn aros am le mewn darpariaeth Gofal Hanner Diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod (DS: mae 36 o leoedd gwag boreol ar gael)
- Gorllewin Caerdydd - Caerdydd Mae 29 o blant yn aros am le Gofal Dydd Llawn/Meithrinfa Ddydd Lawn. Mae 5 plentyn yn aros am le mewn Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM (DS: Adroddwyd am 151 o leoedd gwag ar gyfer y bore)

Cam Gweithredu: Ar gyfer y pedair ACC (Gogledd Caerdydd; Canol a De Caerdydd; De-orllewin Caerdydd; Gorllewin Caerdydd) lle mae'n ymddangos bod y galw'n fwy na'r capasiti, cynhelir ymchwiliad manwl i ganfod cadernid y data. Os oes galw, cysylltir â darparwyr gwasanaethau a nodwyd yn lleol i archwilio'r gallu i ehangu'r ddarpariaeth o safleoedd sy'n bodoli eisoes.

Dylid nodi, yn ôl y ffigurau hyn a ddarparwyd ar gyfer y ffurflen hunanasesu, ar draws yr holl ddarparwyr ac ar gyfer pob gwasanaeth, dim ond 99 o blant a adroddwyd eu bod yn aros am le ar unwaith.

7. Cyflenwad Gofal Plant

7.1. Gwarchodwr Plant

Mae'r tablau data a'r siartiau canlynol yn seiliedig ar ddata a gasglwyd drwy'r DHG

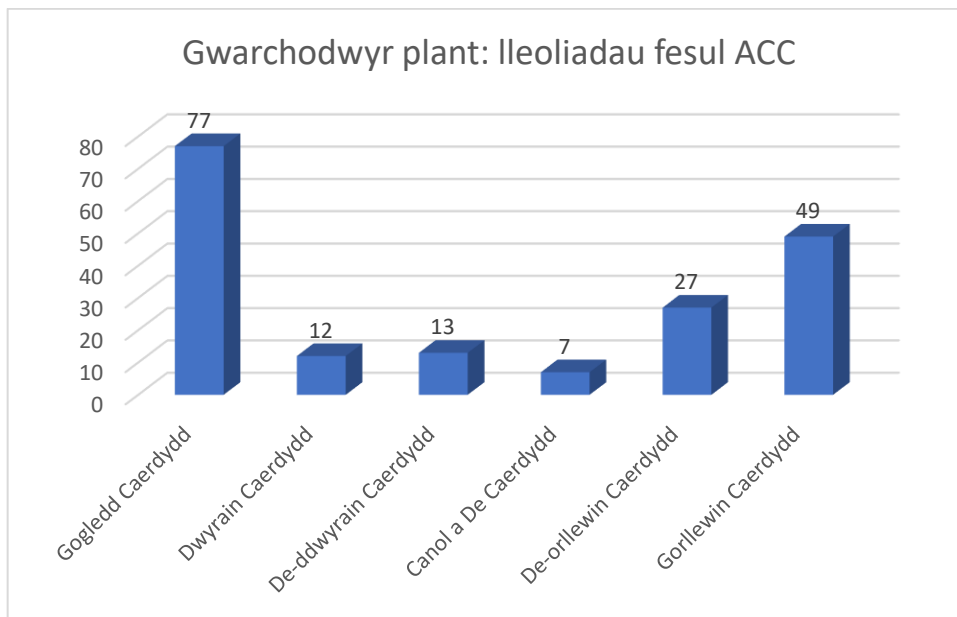
Tabl: Prif ddata gwarchodwyr plant

Nifer y Lleoliadau Cofrestredig	185	Yn ystod y tymor yn unig	32
		Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol	153
		Gwyliau ysgol yn unig	0
Nifer y Lleoedd Cofrestredig	1,557		
Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl oedran	1,461		
Nifer y plant yn ôl presenoldeb	1,461	Llawr amser	187
		Rhan-amser	1,225
		Ad hoc	49
Prif iaith y lleoliad			
Saesneg/y ddwy	175/4		
Cymraeg	4	Cynnig y cynnig rhagweithiol	13
		Gweithio tuag at gynnig y cynnig rhagweithiol	20
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant (Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant)	120 (65)		
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	149		

Tabl: Gwarchodwyr plant: lleoliadau fesul ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Cyfanswm	77	12	13	7	27	49	185

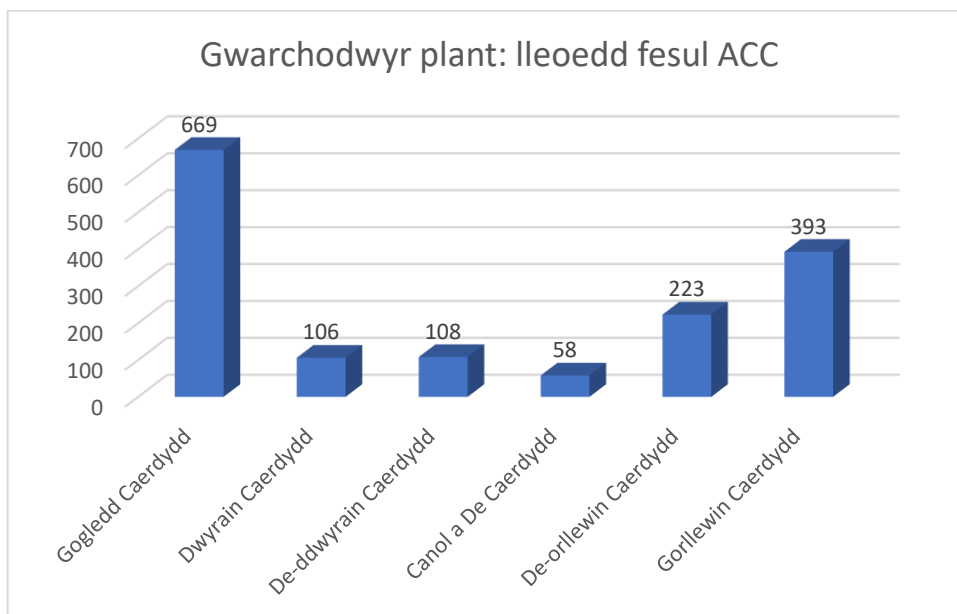
Siart: Gwarchodwyr plant: lleoliadau fesul ACC

Tabl: Gwarchodwyr plant: lleoedd fesul ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Cyfanswm	669	106	108	58	223	393	1557

Siart: Gwarchodwyr plant: lleoedd fesul ACC

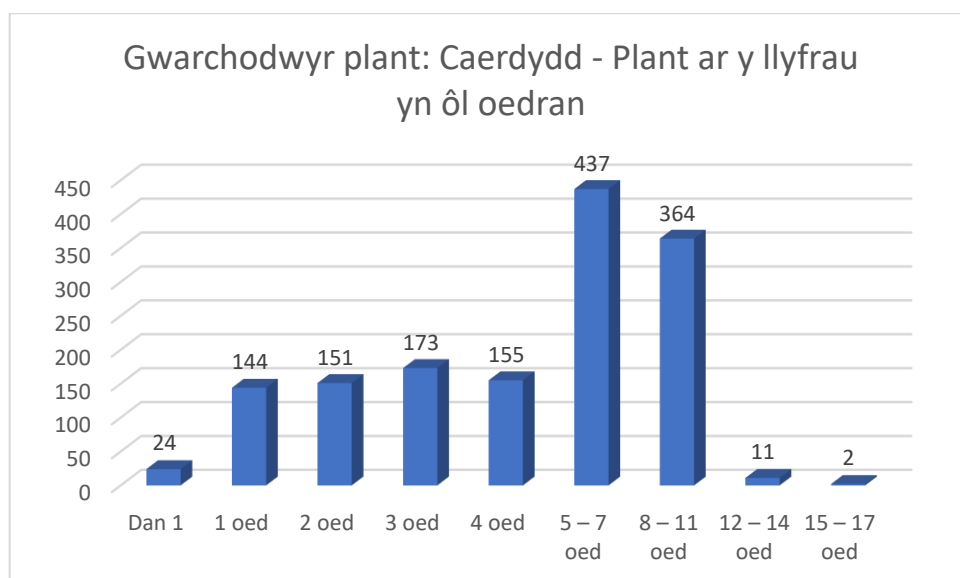
- Yng Ngogledd Caerdydd mae'r nifer fwyaf o warchodwyr plant (77 o leoliadau, 669 o leoedd). Mae'r nifer leiaf yng Nghanol a De Caerdydd (7 lleoliad, 58 o leoedd)

Gwarchodwyr plant: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Tabl: Gwarchodwyr plant: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Gwarchodwyr Plant	Nifer y plant
Dan 1	24
1 oed	144
2 oed	151
3 oed	173
4 oed	155
5 – 7 oed	437
8 – 11 oed	364
12 – 14 oed	11
15 – 17 oed	2

Siart: Gwarchodwyr plant: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran

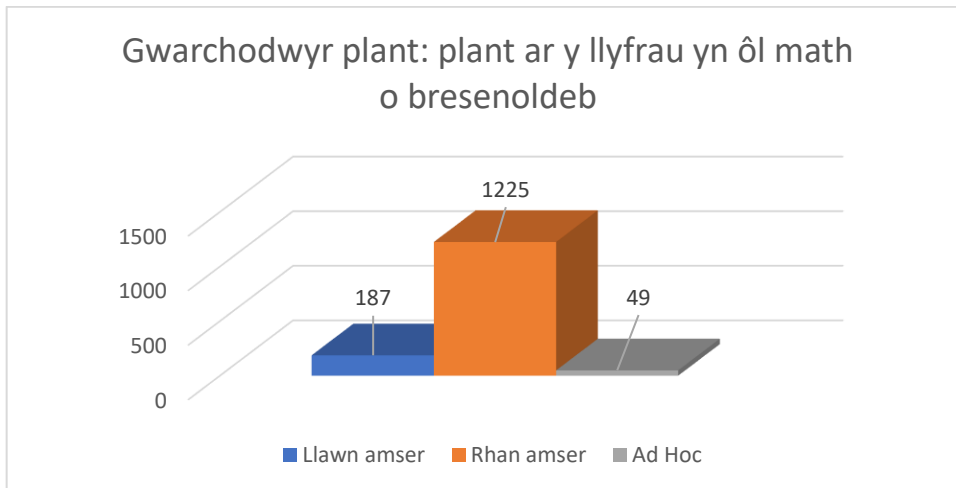

Gwarchodwyr plant: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Tabl: Y tu allan i'r ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Llawn amser	187
Rhan-amser	1225
Ad Hoc	49

Siart: Gwarchodwyr plant: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

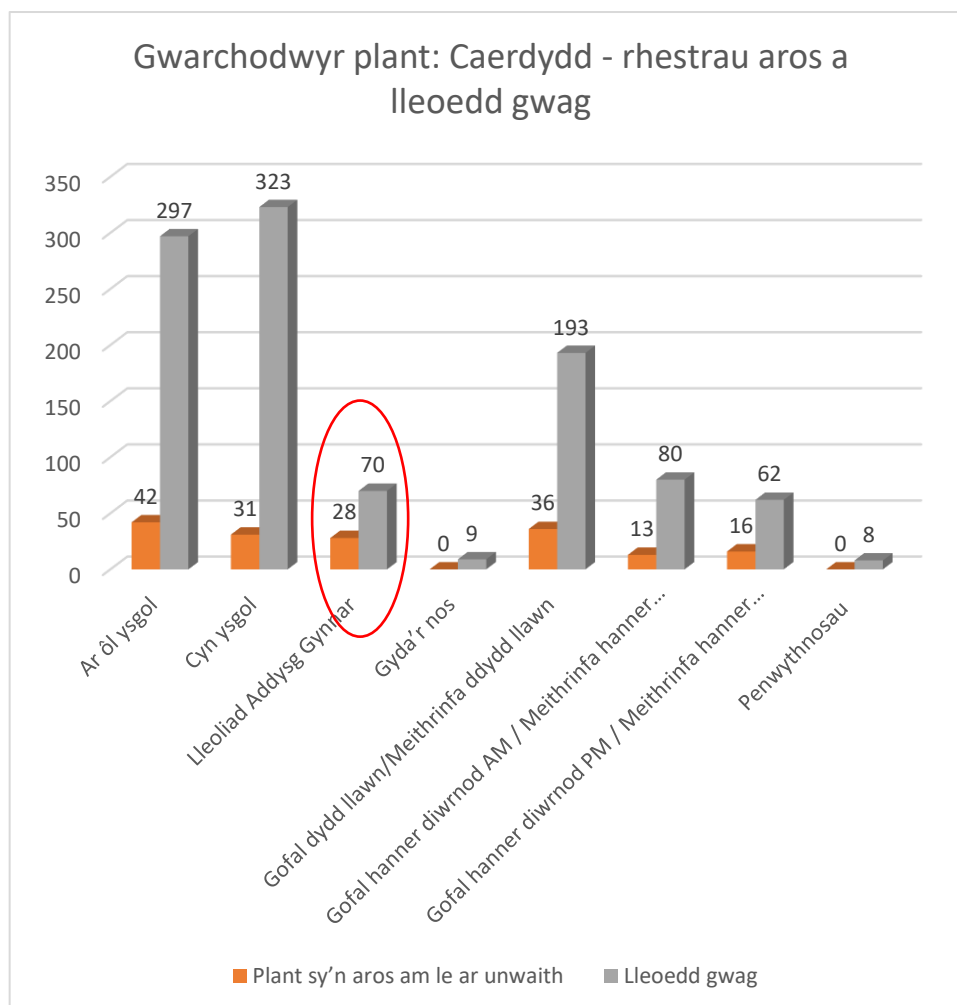
- Mae'r rhan fwyaf o'r plant (801 o'r 1461 a gofnodwyd yn ôl oedran) sy'n mynychu gwarchodwr plant o oedran ysgol gynradd (5-11 oed)
- Mae'r rhan fwyaf o'r plant (1225 o'r 1461 a gofnodwyd yn ôl math o bresenoldeb) yn mynychu'n rhan-amser

Gwarchodwyr plant: Caerdydd - Rhestrau aros a lleoedd gwag

Tabl: Gwarchodwyr plant: Caerdydd - Rhestrau aros a lleoedd gwag

Gwasanaeth	Plant sy'n aros am le ar unwaith	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	42	297
Cyn ysgol	31	323
Lleoliad Addysg Gyfnar	28	70
Gyda'r nos	0	9
Gofal dydd llawn/Meithrinfa ddydd llawn	36	193
Gofal hanner diwrnod AM / Meithrinfa hanner diwrnod AM	13	80
Gofal hanner diwrnod PM / Meithrinfa hanner diwrnod PM	16	62
Penwythnosau	0	8
	109	1043

Siart: Gwarchodwyr plant: Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

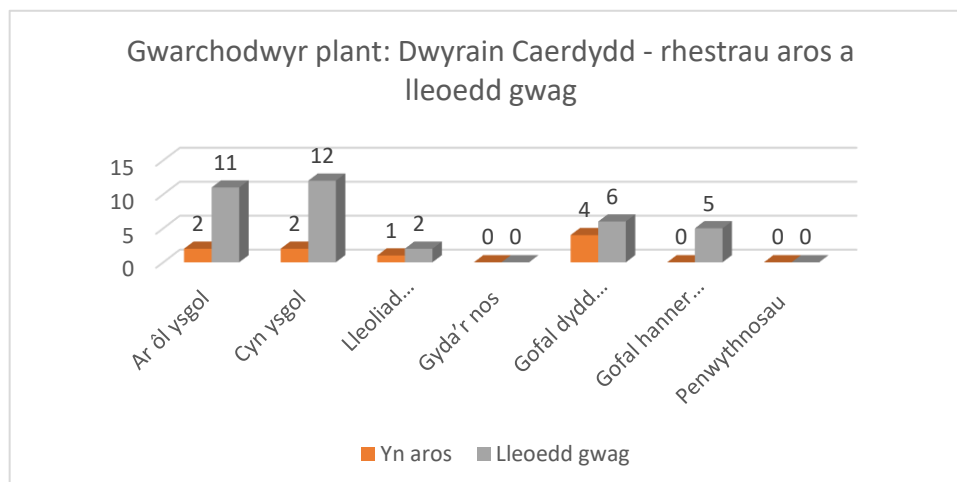
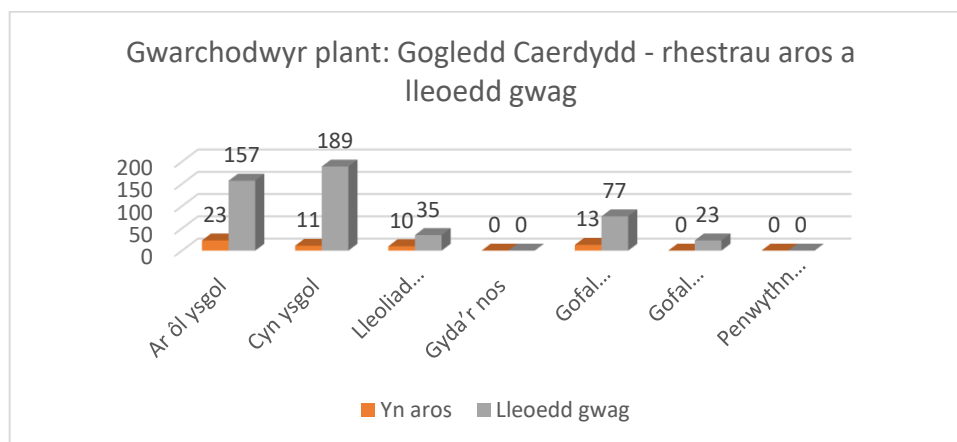

- Yn gyffredinol, mae mwy o leoedd gwag ar draws lleoliadau Gwarchod Plant Caerdydd (1,043) nag sydd o blant ar restrau aros (109)
- Mae hyn yn wir am yr holl wasanaethau a ddarperir ym mhob ACC, ac eithrio 3 phlentyn sy'n aros am leoedd hanner diwrnod ar gyfer y prynhawn yn ardal Canol a De Caerdydd

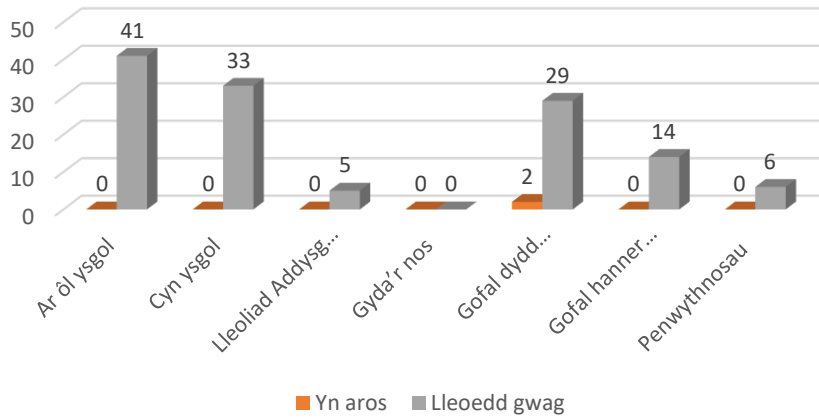
Tabl: Gwarchodwyr plant: Yn ôl ACC – rhestr aros a lleoedd gwag

Gwarchodwr Plant	Gogledd Caerdydd		Dwyrain Caerdydd		Caerdydd De-ddwyrain		Canol a De Caerdydd		Caerdydd De-orllewin		Gorllewin Caerdydd	
	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	23	157	2	11	0	41	0	4	6	39	11	45
Cyn ysgol	11	189	2	12	0	33	0	12	6	10	12	67
Lleoliad Addysg Gynnar	10	35	1	2	0	5	0	4	6	10	11	14
Gyda'r nos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	7
Gofal dydd llawn/ Meithrinfa ddydd llawn	13	77	4	6	2	29	0	4	3	31	14	46
Gofal Hanner Diwrnod AM / Meithrinfa Hanner Diwrnod AM	0	23	0	5	0	14	0	0	4	15	9	23
Gofal Hanner Diwrnod PM / Meithrinfa Hanner Diwrnod PM	0	17	0	8	1	13	3	0	4	16	8	8
Penwythnosau	0	0	0	0	0	6	0	0	0	2	0	0

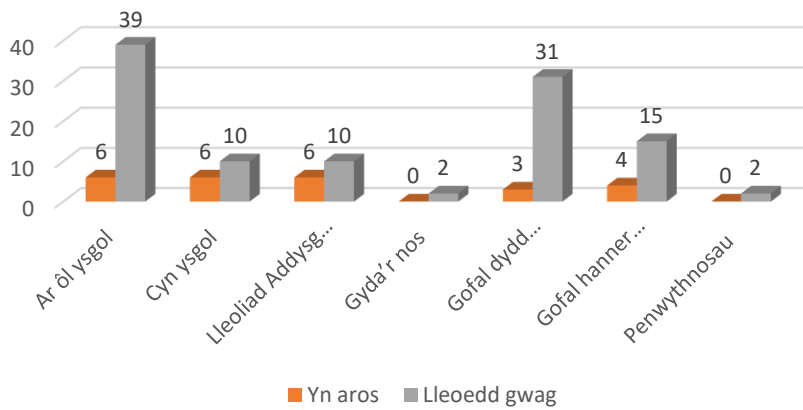
Siartiau: Gwarchodwyr plant – rhestrau aros a lleoedd gwag yn ôl ACC

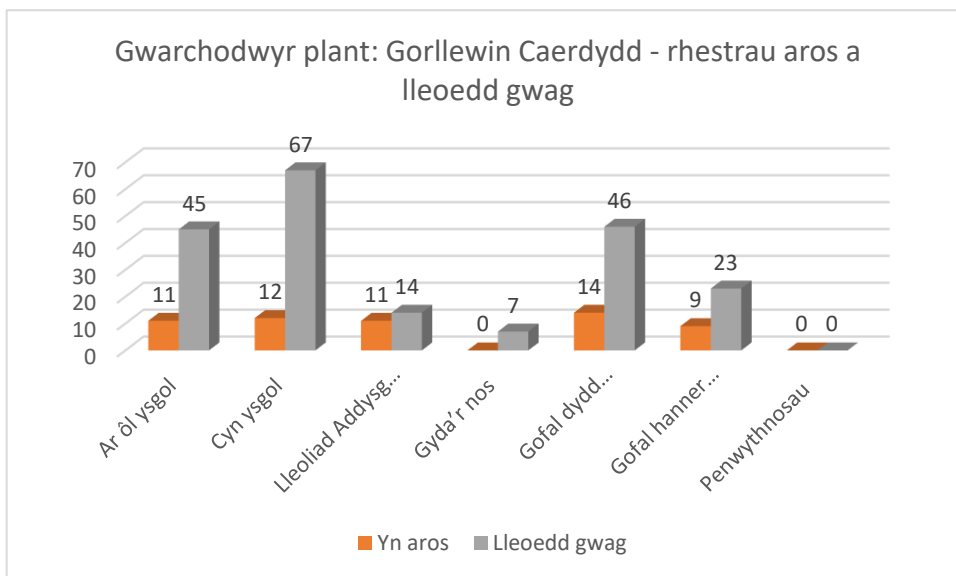
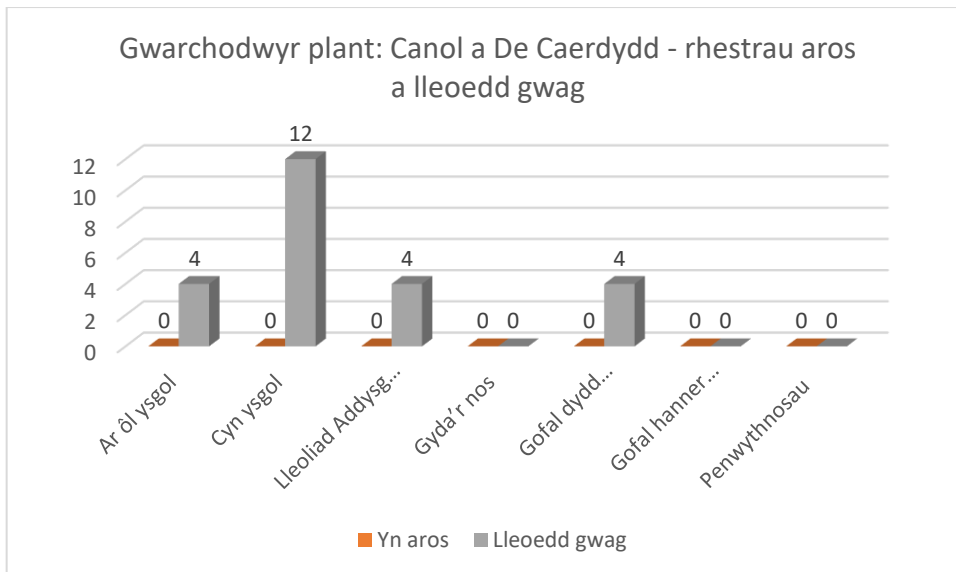

Gwarchodwyr plant: De-ddwyrain Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

Gwarchodwyr plant: De-orllewin Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

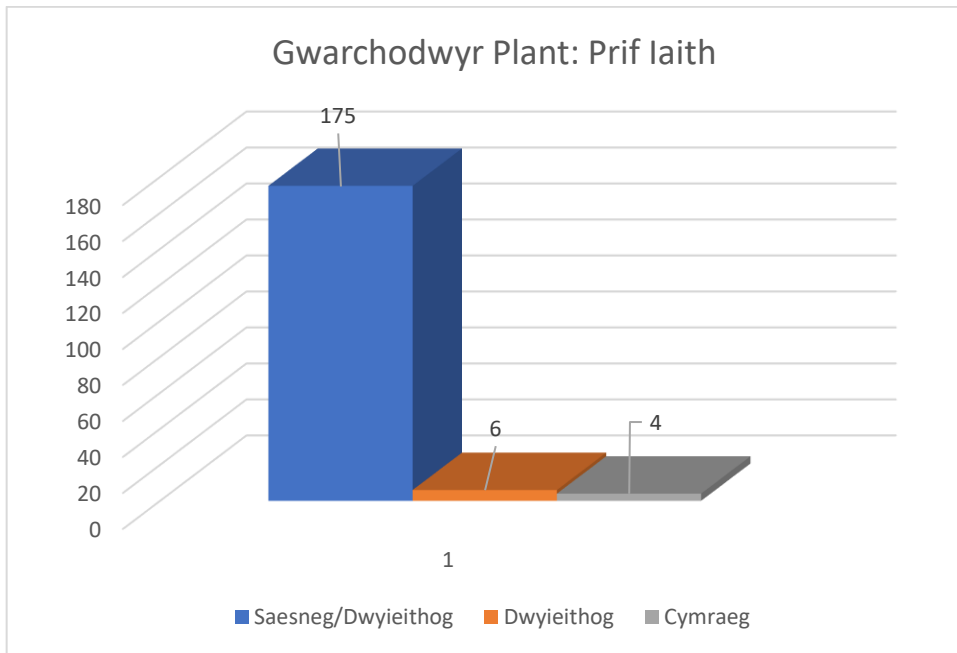

Gwarchodwyr plant: ieithoedd

Tabl: Gwarchodwyr plant: ieithoedd

Saesneg/y ddwy	175
Y ddwy	6
Cymraeg	4

Siart: Gwarchodwyr plant: ieithoedd

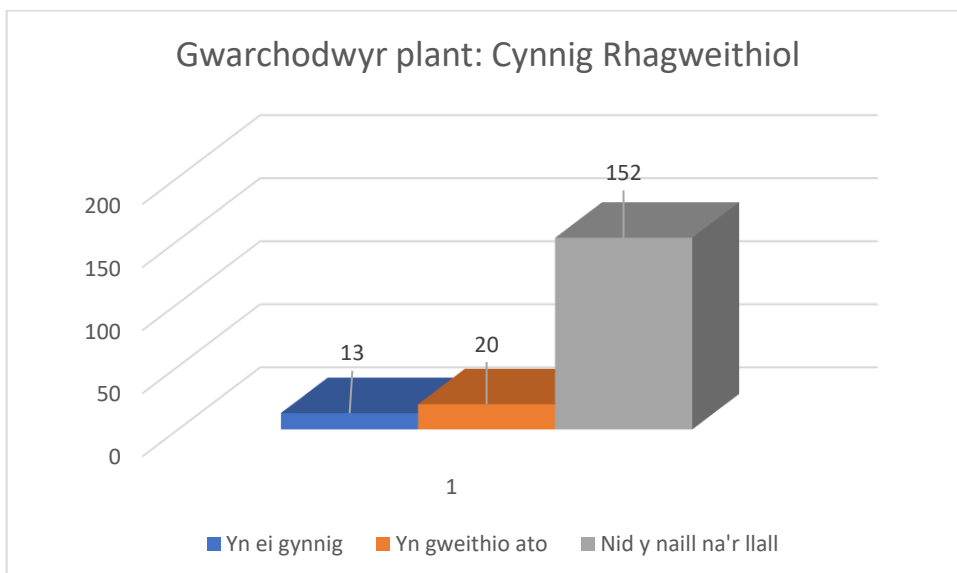

Gwarchodwyr plant: Cynnig Rhagweithiol

Tabl: Gwarchodwyr plant: Cynnig Rhagweithiol

Yn ei gynnig	13
Yn gweithio tuag ato	20
Nid y naill na'r llall	152

Siart: Gwarchodwyr plant: Cynnig Rhagweithiol

Gwarchodwyr plant – ieithoedd eraill

Tabl: Gwarchodwyr plant – ieithoedd eraill

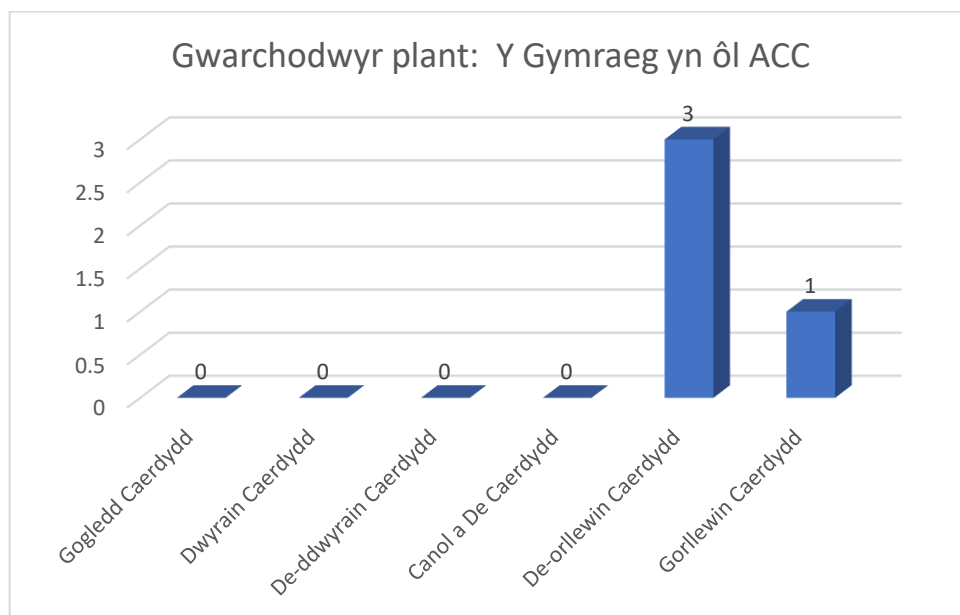
Unrhyw un yn ôl y gofyn	1
Ffrangeg/Cymraeg	2
Pwyleg	2
Portiwgaleg / Sbaeneg / Cymraeg	1
Pwnjabeg / Wrddw	1
Sbaeneg	1

Gwarchodwyr plant: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

Tabl: Gwarchodwyr plant Cymraeg yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Cyfanswm	-	-	-	-	3	1	4

Siart: Gwarchodwyr plant: Y Gymraeg yn ôl ACC

- Mae pedwar gwarchodwr plant yn darparu drwy gyfrwng y Gymraeg (3 yn Ne-orllewin Caerdydd, 1 yng Ngorllewin Caerdydd)
- Mae 13 yn darparu'r Cynnig Rhagweithiol, gydag 20 arall yn gweithio tuag at y Cynnig Gweithredol

Cam Gweithredu: Er mwyn annog mwy o warchodwyr plant i ddefnyddio'r Gymraeg, bydd Canolfan Datblygu'r Gweithlu ac Achredu Caerdydd yn parhau i hyrwyddo cwrs lefel mynediad Camau a ariennir gan Lywodraeth Cymru, sydd wedi'i deilwra ar gyfer Gweithlu'r Blynnyddoedd Cynnar a Gofal Plant

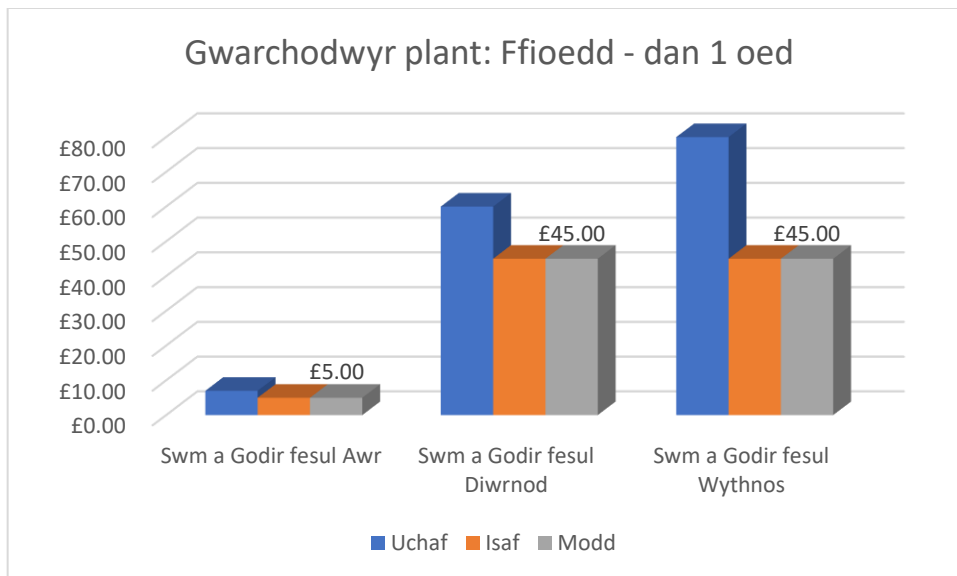
Cam Gweithredu: Bydd y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant yn mynd ati i dargedu unigolion sydd â sgiliau Cymraeg wrth farchnata'r hyfforddiant cymhwyso ar gyfer gwarchod plant.

Gwarchodwyr plant – Ffioedd yn ôl oedran

Tabl: Gwarchodwyr plant – ffioedd; dan 1 oed

	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Dan 1 oed					
Uchaf	£7.00	-	£60.00	£80.00	-
Isaf	£5.00	-	£45.00	£45.00	-
Modd	£5.00	-	£45.00	£45.00	-

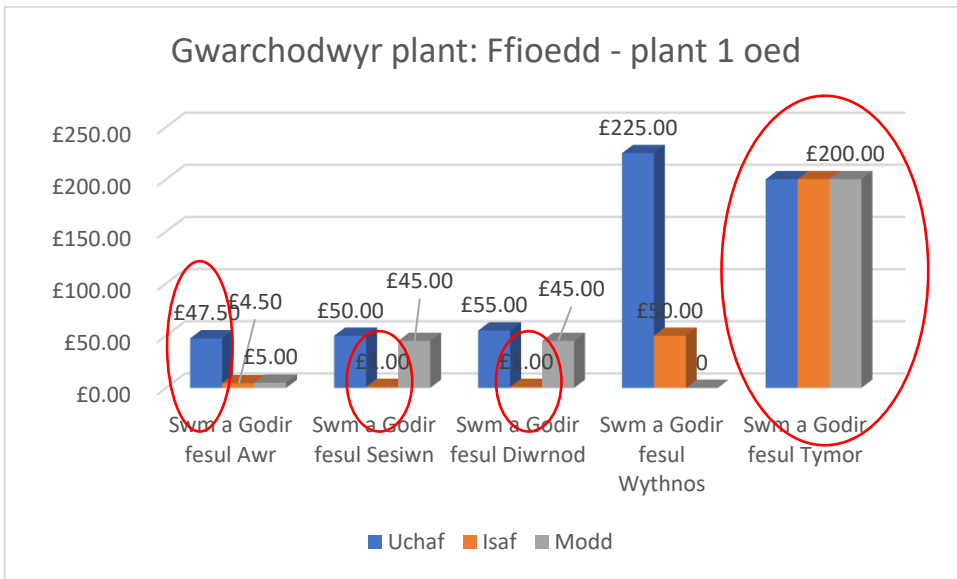
Siart: Gwarchodwyr plant – ffioedd; dan 1 oed

Tabl: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 1 oed

	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
1 oed					
Uchaf	£47.50	£50.00	£55.00	£225.00	£200.00
Isaf	£4.50	£1.00	£1.00	£50.00	£200.00
Modd	£5.00	£45.00	£45.00	Dd/B	£200.00

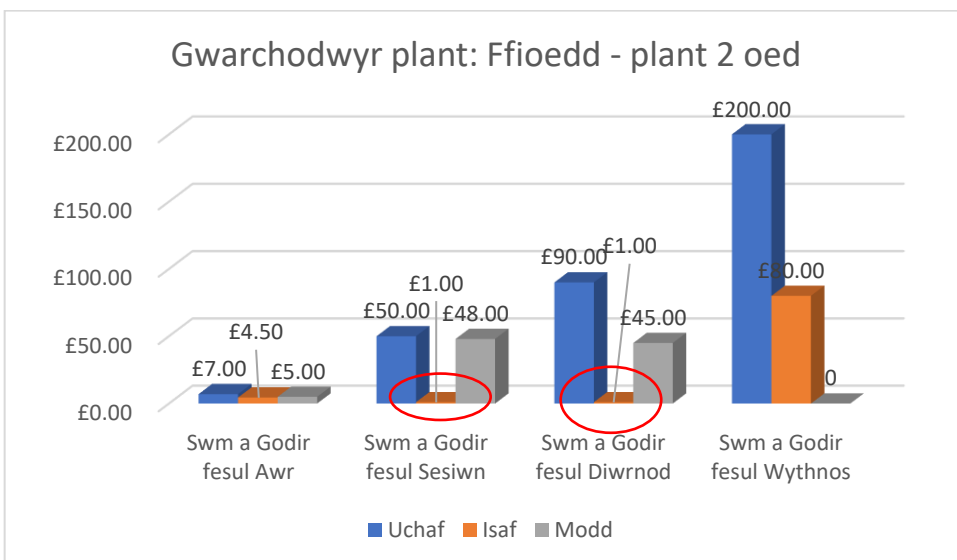
Siart: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 1 oed

Tabl: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 2 oed

2 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£7.00	£50.00	£90.00	£200.00	
Isaf	£4.50	£1.00	£1.00	£80.00	
Modd	£5.00	£48.00	£45.00	Dd/B	

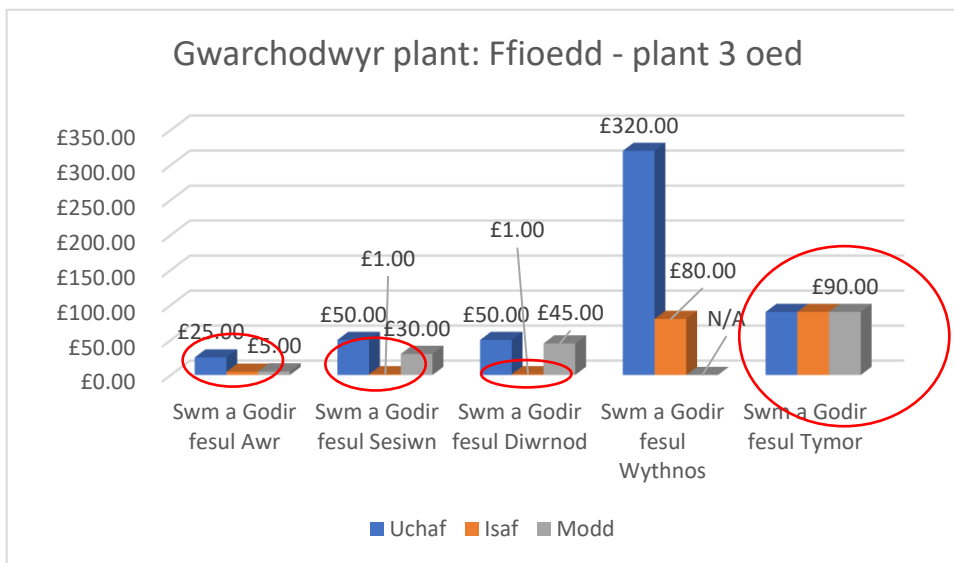
Siart: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 2 oed

Tabl: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 3 oed

3 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£25.00	£50.00	£50.00	£320.00	£90.00
Isaf	£4.50	£1.00	£1.00	£80.00	£90.00
Modd	£5.00	£30.00	£45.00	Dd/B	£90.00

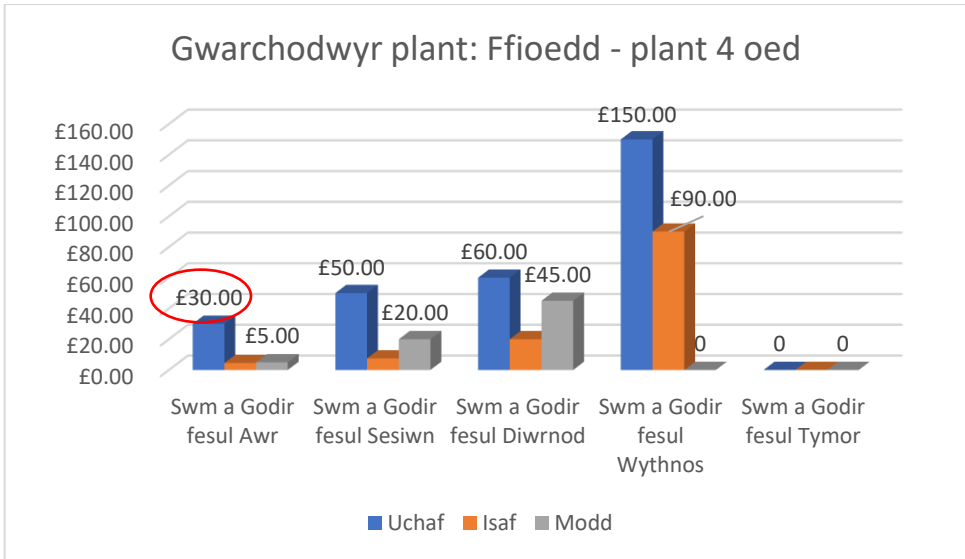
Siart: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 3 oed

Tabl: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 4 oed

4 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£30.00	£50.00	£60.00	£150.00	-
Isaf	£4.50	£7.50	£20.00	£90.00	-
Modd	£5.00	£20.00	£45.00	Dd/B	-

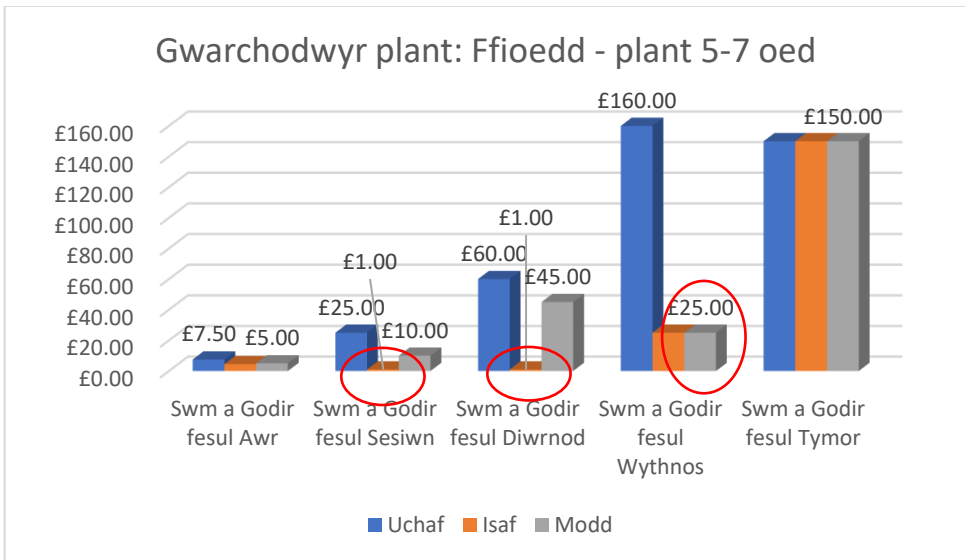
Siart: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 4 oed

Tabl: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 5-7 oed

5-7 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£7.50	£25.00	£60.00	£160.00	£150.00
Isaf	£4.50	£1.00	£1.00	£25.00	£150.00
Modd	£5.00	£10.00	£45.00	£25.00	£150.00

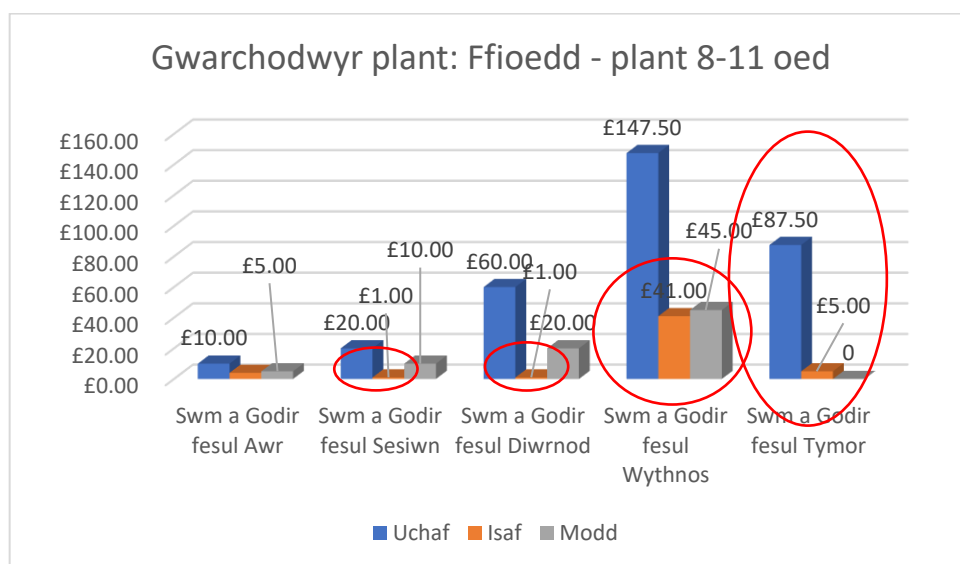
Siart: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 5-7 oed

Tabl: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 8-11 oed

8-11 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£10.00	£20.00	£60.00	£147.50	£87.50
Isaf	£4.00	£1.00	£1.00	£41.00	£5.00
Modd	£5.00	£10.00	£20.00	£45.00	Dd/B

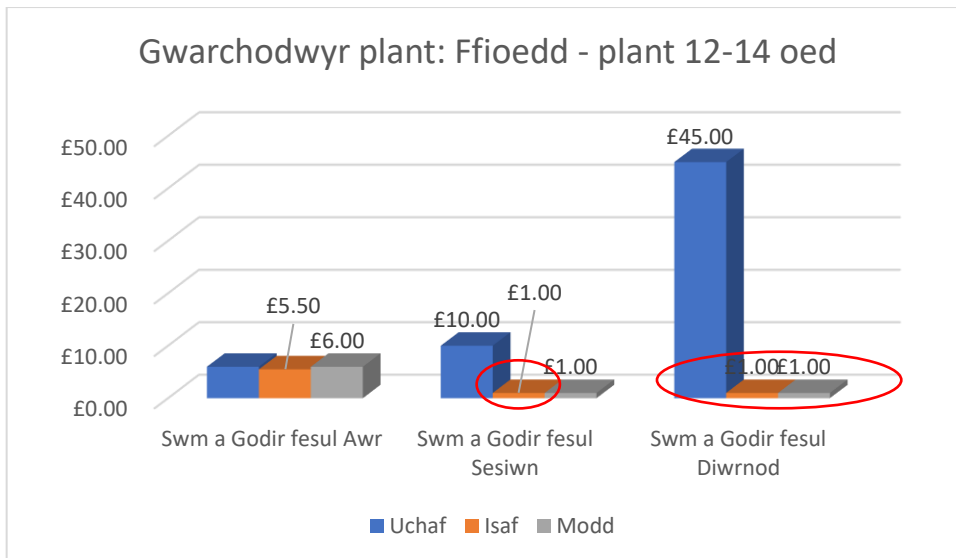
Siart: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 8-11 oed

Tabl: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 12-14 oed

12-14 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod
Uchaf	£6.00	£10.00	£45.00
Isaf	£5.50	£1.00	£1.00
Modd	£6.00	£1.00	£1.00

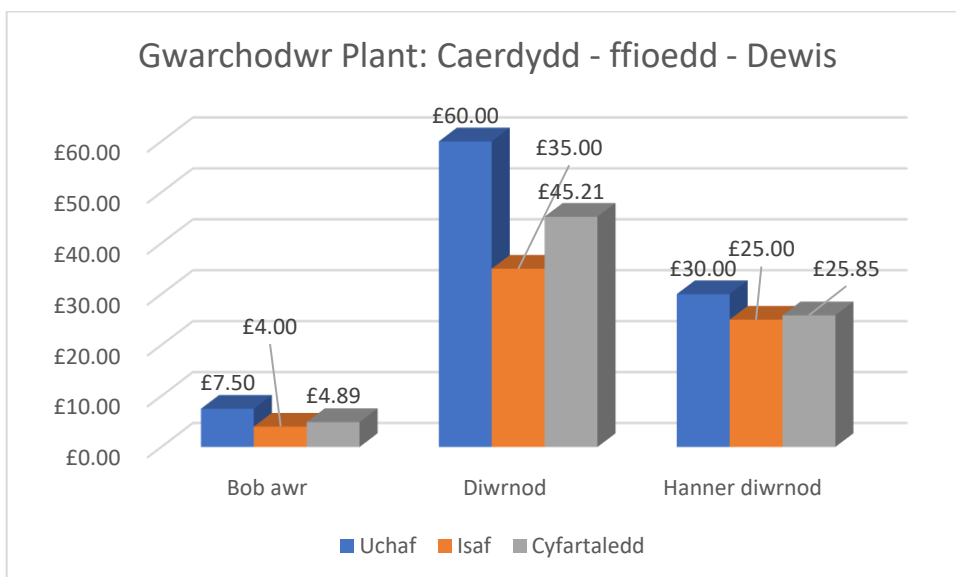
Siart: Gwarchodwyr plant – ffioedd; plant 12-14 oed

Tabl: Gwarchodwyr plant: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

Gwarchodwr Plant	Uchaf	Isaf	Cyfartaledd
Bob awr	£7.50	£4.00	£4.89
Diwrnod	£60.00	£35.00	£45.21
Hanner diwrnod	£30.00	£25.00	£25.85

Siart: Gwarchodwr Plant: Caerdydd - ffioedd yn ôl Dewis

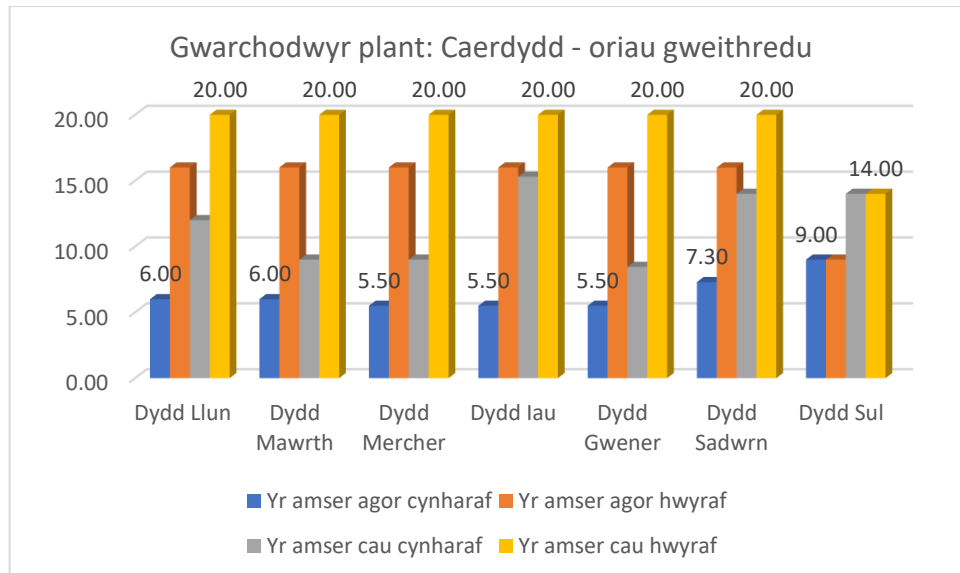
- Y gyfradd moddol fesul awr ar gyfer plant 0 – 11 oed ar draws pob ACC yw £5.00, ac mae'n codi i £6.00 i bobl ifanc 12-14 oed. Y gyfradd ddyddiol fwyaf cyffredin ar gyfer pob oedran yw £45.00
- Mae data Dewis yn dangos cyfradd gyfartalog fesul awr o £4.89 a chyfradd diwrnod gyfartalog o £45.21
- Oherwydd allanolynnau data ac anghysondebau posibl, nid oes modd cynhyrchu costau cadarn fesul sesiwn, wythnos na thymor.

Gwarchodwyr plant: Oriau agor ac oriau annodweddiadol

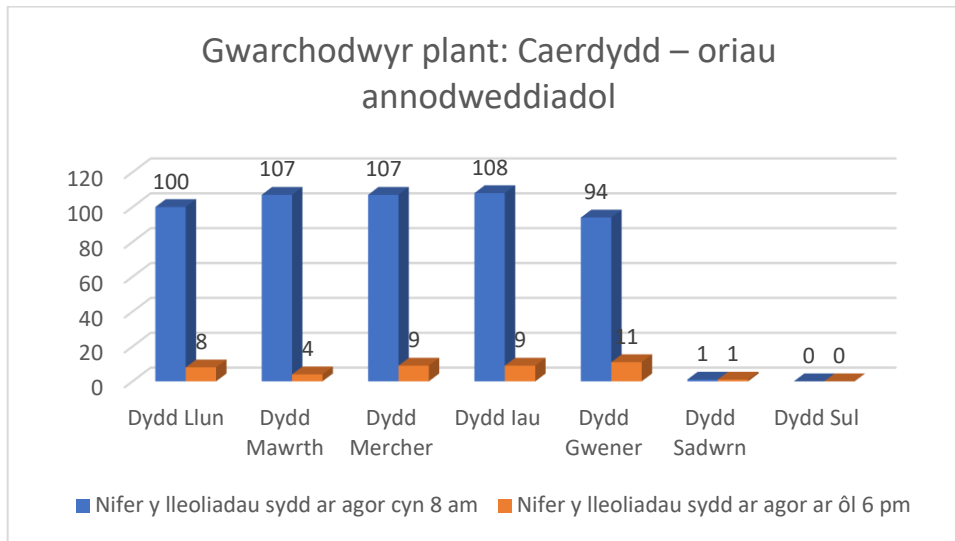
Tabl: Gwarchodwyr plant: Caerdydd – ystod yr oriau agor

Caerdydd	Yr amser agor cynharaf	Yr amser agor hwyraf	Yr amser cau cynharaf	Yr amser cau hwyraf	Nifer y lleoliadau sydd ar agor cyn 8 am	Nifer y lleoliadau sydd ar agor ar ôl 6 pm
Dydd Llun	6.00	16.00	12.00	20.00	100	8
Dydd Mawrth	6.00	16.00	9.00	20.00	107	4
Dydd Mercher	5.50	16.00	9.00	20.00	107	9
Dydd Iau	5.50	16.00	15.30	20.00	108	9
Dydd Gwener	5.50	16.00	8.45	20.00	94	11
Dydd Sadwrn	7.30	16.00	14.00	20.00	1	1
Dydd Sul	9.00	9.00	14.00	14.00	0	0

Siart: Gwarchodwyr plant: Caerdydd – ystod yr oriau agor

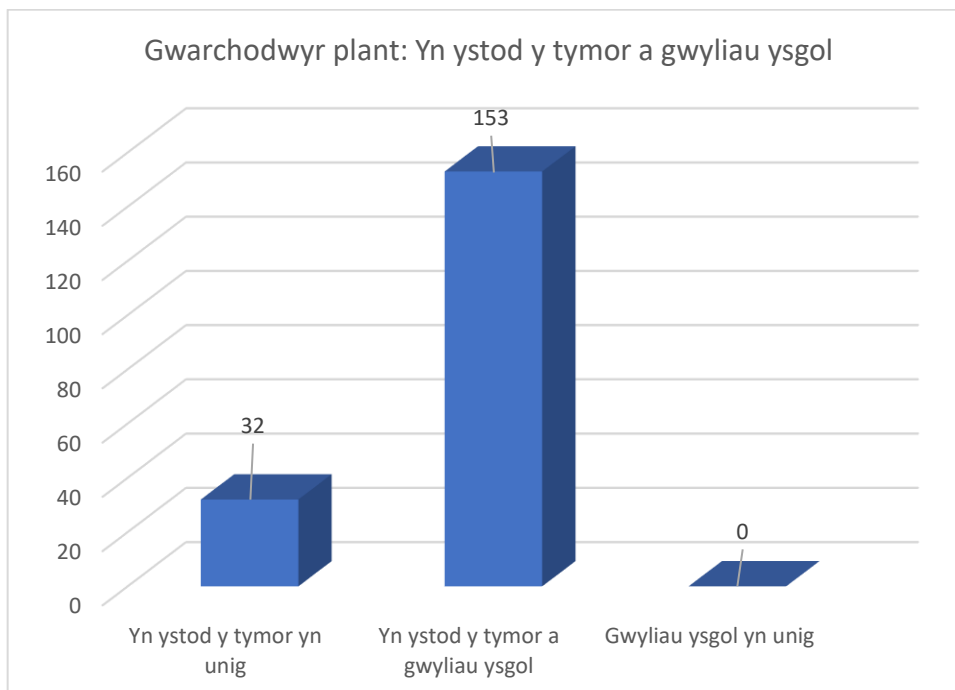

Siart: Gwarchodwyr plant; Caerdydd – oriau annodweddiadol lleoliadau

- Mae rhwng 94 a 108 o warchodwyr plant yn gweithredu yn ystod yr wythnos cyn 8am, ac mae rhwng 8 ac 11 o warchodwyr plant yn gweithredu yn ystod yr wythnos ar ôl 6pm. Yr amser dechrau cynharaf yw 5.50am, a'r amser cau hwyraf yw 8.00pm.
- Mae 6 gwarchodwr plant yn gweithredu ar benwythnosau, gan gynnwys un cyn 8am ac ar ôl 6pm ar ddydd Sadwrn.

Siart: Gwarchodwyr plant: Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol

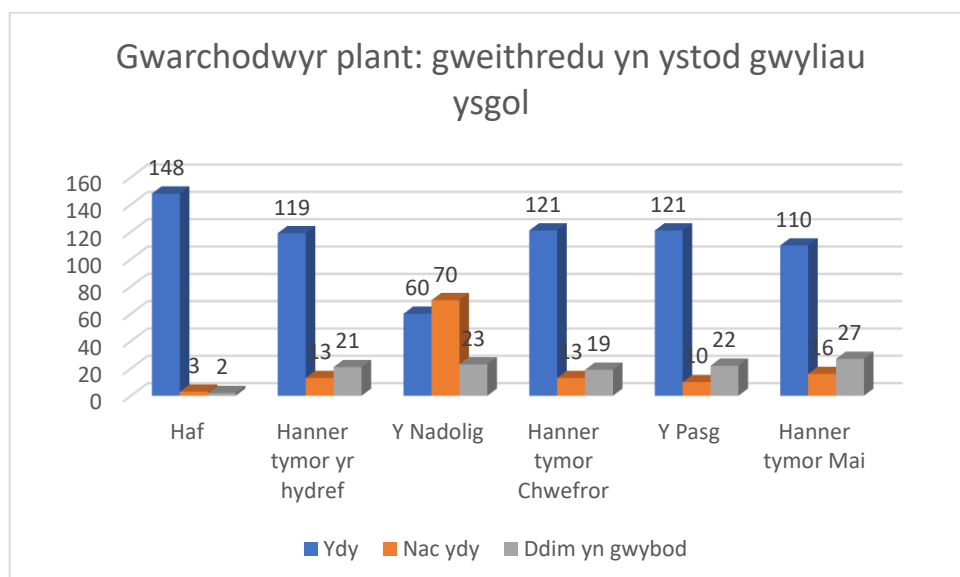

- Mae'r rhan fwyaf o warchodwyr plant yn gweithredu drwy gydol y flwyddyn (153)

Tabl: Gwarchodwyr plant: Gweithredu yn ystod gwyliau ysgol - ar agor

	Ydy	Nac ydy	Ddim yn gwybod
Haf	148	3	2
Hanner tymor yr hydref	119	13	21
Y Nadolig	60	70	23
Hanner tymor Chwefror	121	13	19
Y Pasg	121	10	22
Hanner tymor Mai	110	16	27

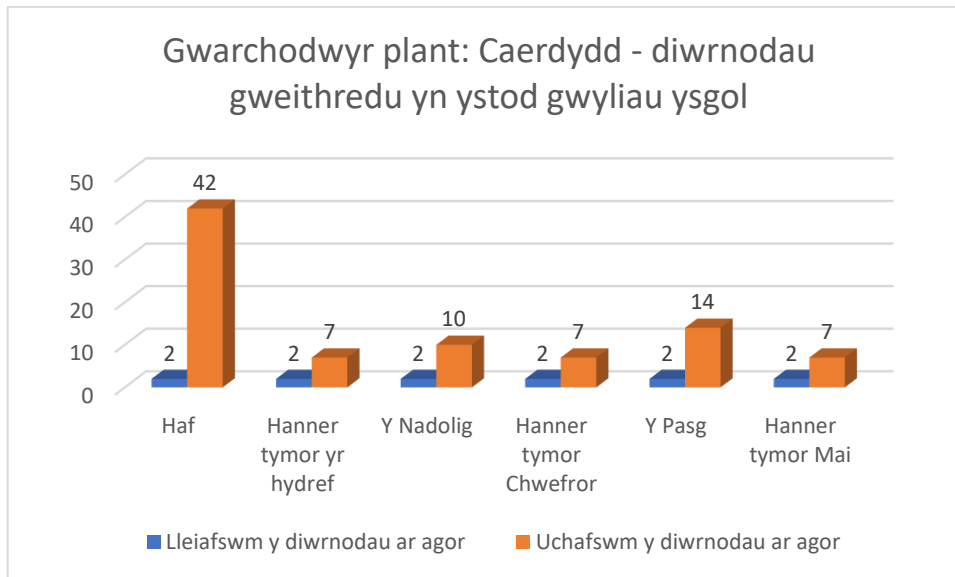
Siart: Gwarchodwyr plant: gweithredu yn ystod gwyliau ysgol – ar agor

Tabl: Gwarchodwyr plant: gwyliau ysgol – diwrnodau ar agor yn ystod gwyliau ysgol

	Lleiafswm y diwrnodau ar agor	Uchafswm y diwrnodau ar agor
Haf	2	42
Hanner tymor yr hydref	2	7
Y Nadolig	2	10
Hanner tymor Chwefror	2	7
Y Pasg	2	14
Hanner tymor Mai	2	7

Siart: Gwarchodwyr plant: gwyliau ysgol – diwrnodau ar agor yn ystod gwyliau ysgol

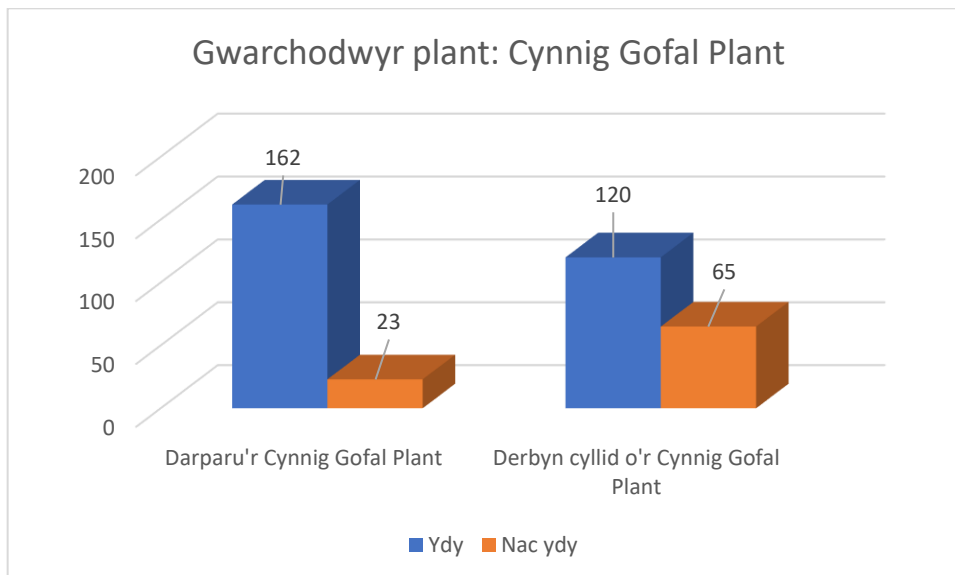

Gwarchodwyr plant: Cynnig Gofal Plant

Tabl: Gwarchodwyr plant: Cynnig Gofal Plant

	Ydy	Nac ydy
Darparu'r Cynnig Gofal Plant	162	23
Derbyn cyllid o'r Cynnig Gofal Plant	120	65

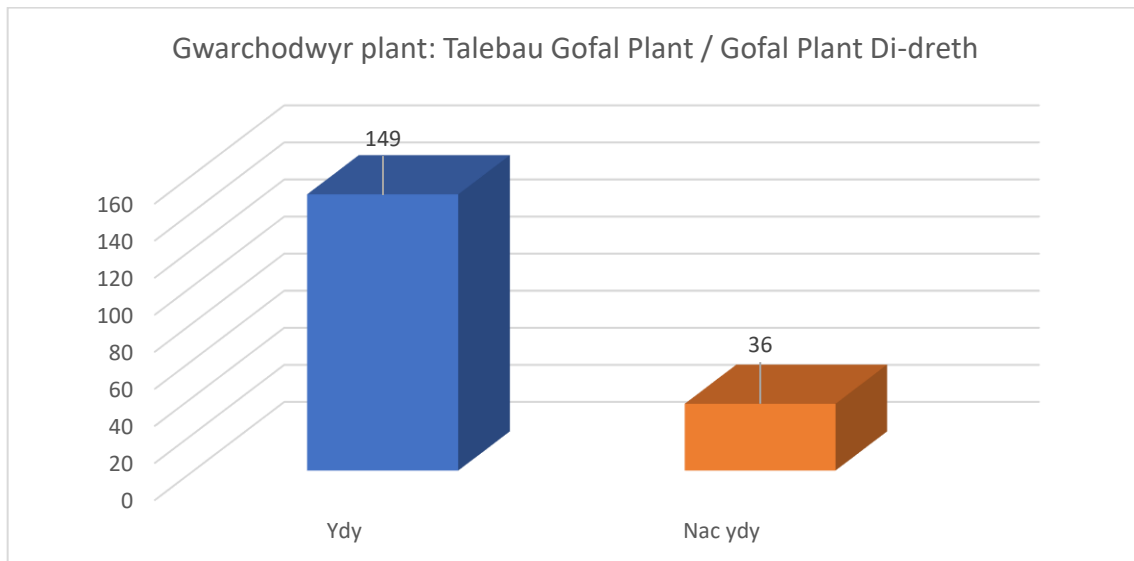
Siart: Gwarchodwyr plant: Cynnig Gofal Plant

Tabl: Gwarchodwyr plant sydd â rhieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.

Â rhieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.	
Ydyn	149
Nac ydyn	36

Siart: Gwarchodwyr plant sydd â rhieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.

Cryfderau:

- Mae gwarchodwyr plant yn gweithredu ym mhob ACC ledled Caerdydd
- Mae capasiti ar draws yr holl wasanaethau, ym mhob ACC, ac eithrio 3 phlentyn sy'n aros am ofal hanner dydd yn y prynhawn yn ardal Canol a De Caerdydd.

Gwendidau:

- Darpariaeth Gymraeg gyfyngedig ar draws holl yr ACCau
- Cadernid data: Nododd 86 o warchodwyr plant gyfartaledd o 197 o blant yr wythnos yn mynychu Lleoliad Addysg Gynnar (Lleoliad addysg feithrin a ariennir gan awdurdod lleol). Dywed yr Awdurdod Lleol nad oes unrhyw blant yn cael eu hariannu i fynychu gwarchodwyr plant ar gyfer y ddarpariaeth hon yng Nghaerdydd.

7.2 Meithrinfa Gofal Dydd llawn

Tabl: Prif ddata gofal dydd llawn

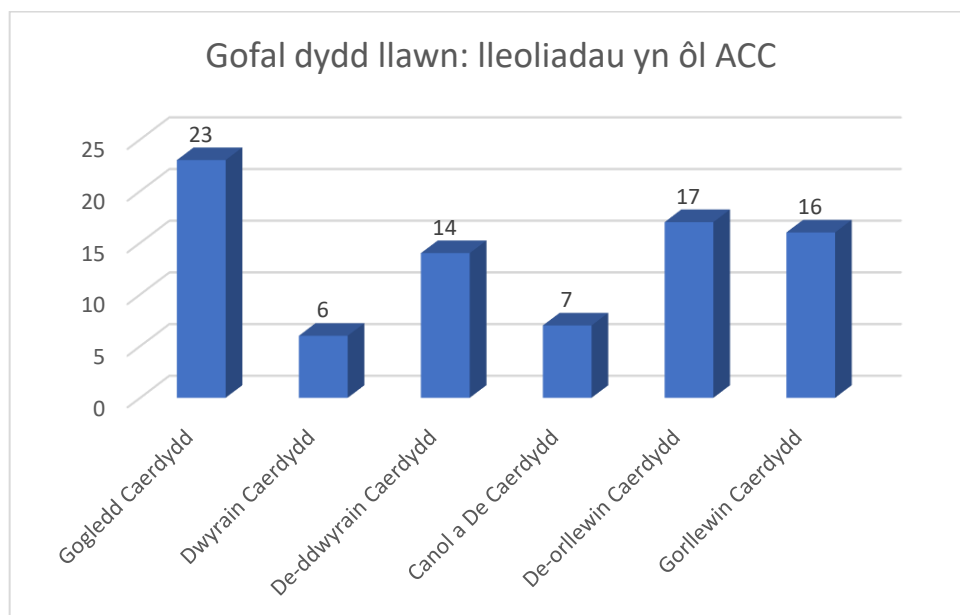
Mae'r tablau data a'r siartiau canlynol yn seiliedig ar ddata a gasglwyd drwy'r DHG

Nifer y Lleoliadau Cofrestredig	83	Yn ystod y tymor yn unig	13
		Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol	2
		Gwyliau ysgol yn unig	68
Nifer y Lleoedd Cofrestredig	4005		
Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl oedran	5379		
Nifer y plant yn ôl presenoldeb	5441	Llawn amser	708
		Rhan-amser	4551
		Ad hoc	182
Prif iaith y lleoliad			
Saesneg/y ddwy	64/6		
Cymraeg	13	Cynnig y cynnig rhagweithiol	20
		Gweithio tuag at gynnig y cynnig rhagweithiol	29
Darpariaeth Dechrau'n Deg	9		
Dechrau'n Deg ac yn talu ffioedd	7		
Dechrau'n Deg yn unig	2		
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant (Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant)	76 (75)		
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	79		

Tabl: Gofal dydd llawn: lleoliadau yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Gofal dydd llawn	23	6	14	7	17	16	83

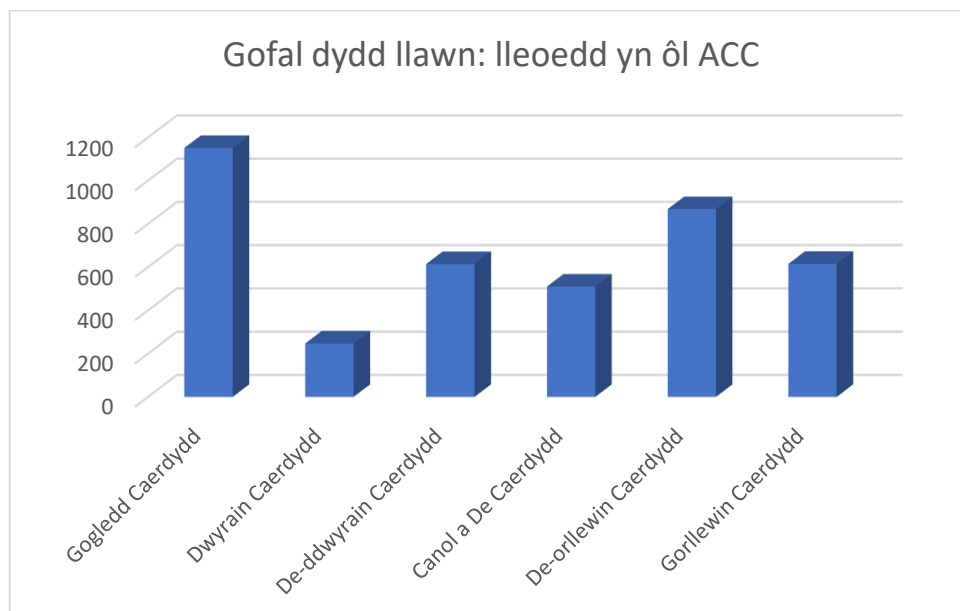
Siart: Gofal dydd llawn: lleoliadau yn ôl ACC

Tabl: Gofal dydd llawn: lleoedd yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Cyfanswm	1151	247	614	510	868	615	4005

Siart: Lleoedd gofal dydd llawn yn ôl ACC

- Yng Ngogledd Caerdydd mae'r nifer fwyaf o leoliadau gofal dydd llawn (23 o leoliadau, 1151 o leoedd) ac mae'r nifer leiaf yn Dwyrain Caerdydd (6 lleoliad, 247 o leoedd)

DS: er bod y math cofrestru yn awgrymu y gall plant fynychu'r ddarpariaeth drwy'r dydd, nid yw 17 o ddarparwyr gofal dydd llawn yn darparu gofal dydd llawn/meithrinfa ddydd llawn, ond yn hytrach maent yn darparu ystod o wasanaethau o ddarpariaeth sydd ar agor drwy'r dydd. Mae'r Safonau Gofynnol Cenedlaethol (SGC) ar gyfer Gofal Plant a Reoleiddir ar gyfer plant hyd at 12 oed yn nodi y gall cofrestriad gofal dydd llawn "gynnwys meithrinfeydd dydd, canolfannau plant, a rhai canolfannau teulu sy'n cynnig gofal llawn amser neu ran amser, gan gynnwys darpariaeth cyn ac ar ôl ysgol, gofal cofleidiol, darpariaeth yn ystod gwyliau'r ysgol, lleoedd addysg a ariennir a lleoedd gofal plant am ddim. Gall hefyd gynnwys lleoliadau sy'n cynnig amrywiaeth o wasanaethau gofal fesul sesiwn drwy gydol y diwrnod hwnnw. ("Darpariaeth Gymysg Gofal Fesul Sesiwn Diwrnod Llawn") Gall y rhain gynnwys cylchoedd chwarae cyfrwng Cymraeg a Saesneg, Cylchoedd Meithrin, gofal cofleidiol, lleoedd addysg a ariennir a lleoedd gofal plant am ddim."

Tabl: Gwasanaethau a ddarperir gan leoliadau sydd wedi'u cofrestru fel lleoliadau gofal dydd llawn lle na ddarperir 'gofal dydd llawn'

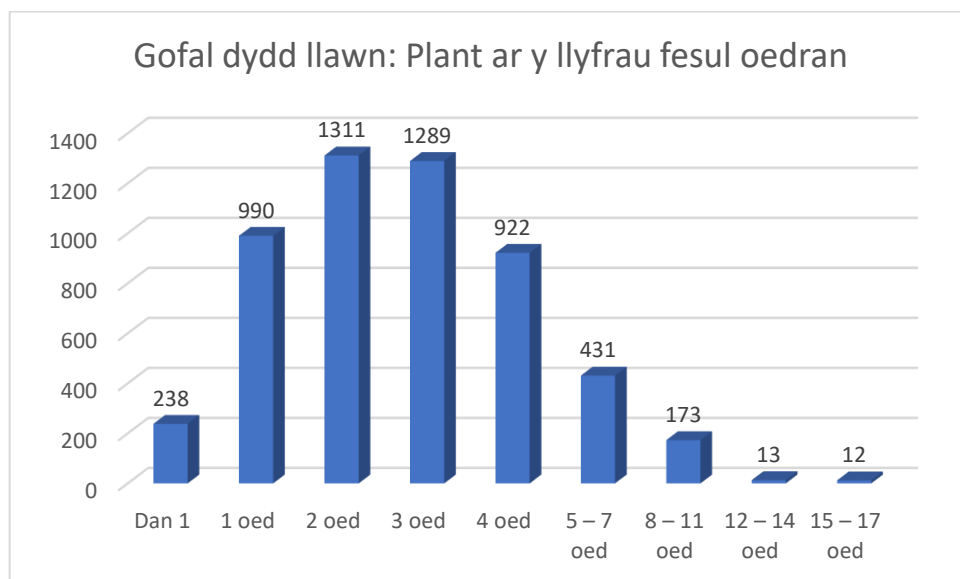
Gwasanaeth	Nifer sy'n darparu
Cyn ysgol	9
Meithrinfa hanner diwrnod / gofal hanner diwrnod AM	4
Grwp chwarae / Cylch meithrin AM	10
Lleoliad addysg gynnar	11
Amser Cinio	11
Meithrinfa hanner diwrnod / gofal hanner diwrnod PM	4
Grwp chwarae / Cylch meithrin PM	8
Ar ôl ysgol	8

Gofal dydd llawn: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Tabl: Gofal dydd llawn: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Gofal dydd llawn	Nifer y plant
Dan 1	238
1 oed	990
2 oed	1311
3 oed	1289
4 oed	922
5 – 7 oed	431
8 – 11 oed	173
12 – 14 oed	13
15 – 17 oed	12

Siart: Gofal dydd llawn: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran

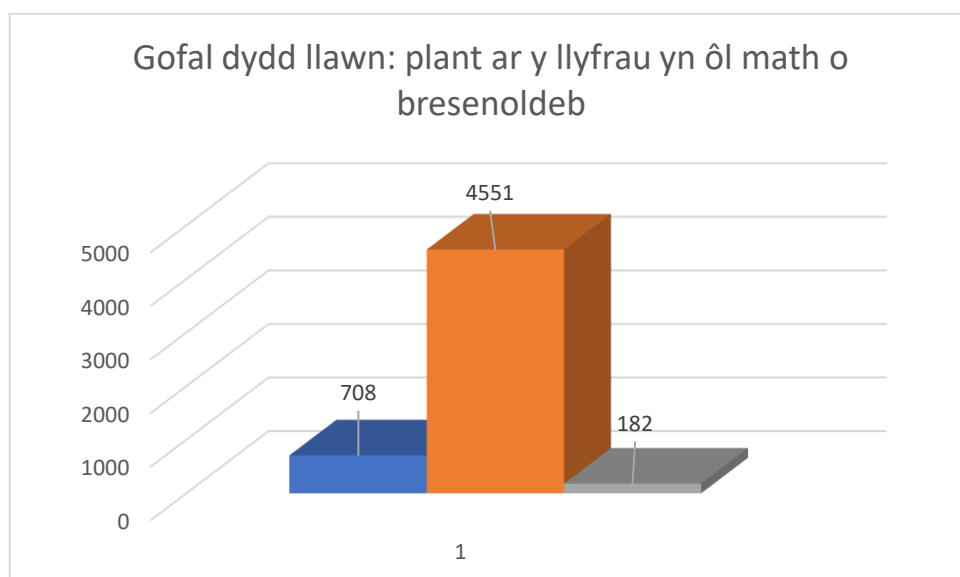

Gofal dydd llawn: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Tabl: Gofal dydd llawn: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Llawn amser	708
Rhan-amser	4551
Ad Hoc	182

Siart: Gofal dydd llawn: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

- Mae 4512 o'r 5379 o blant a gofnodwyd yn ôl oedran yn 1-4 oed, ac mae'r niferoedd uchaf yn blant 2 oed (1311) neu 3 oed (1289).

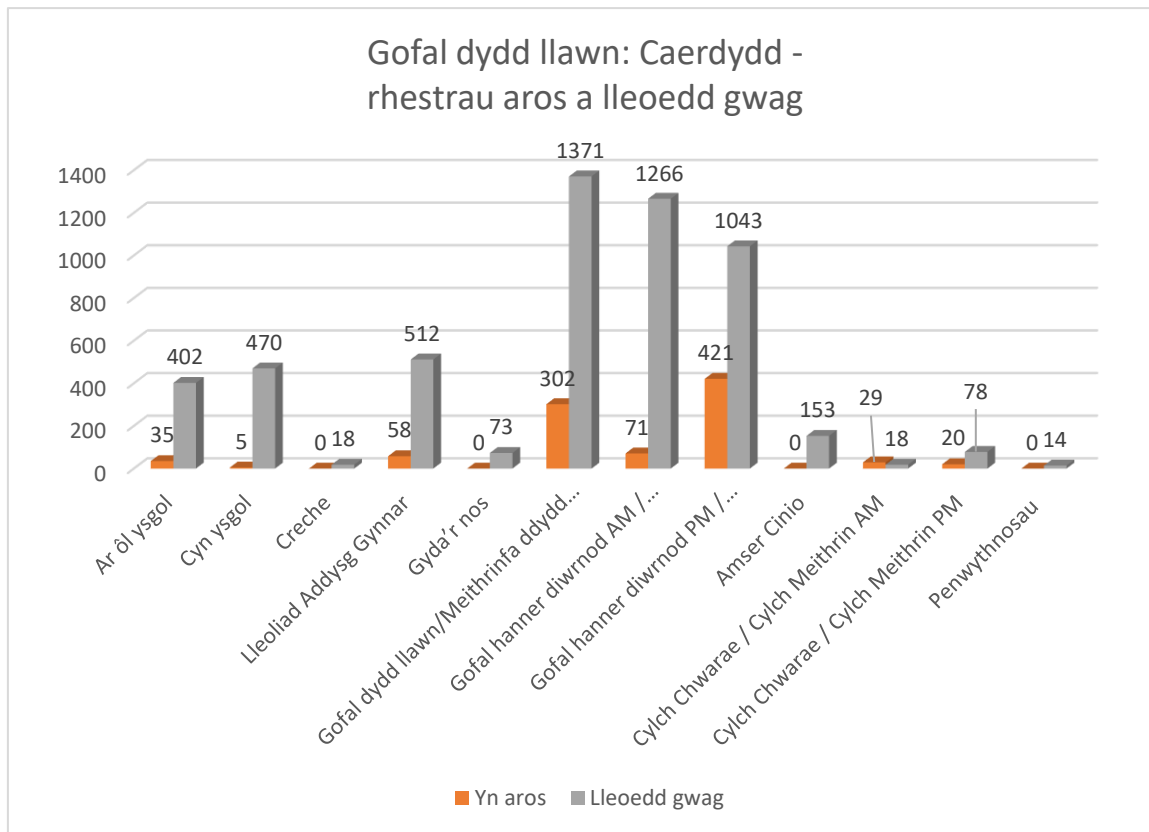
- Roedd y rhan fwyaf o'r plant (4551 o'r 5441 o blant yr adroddwyd amdanynt yn ôl math o bresenoldeb) yn mynychu'n rhan-amser

Gofal dydd llawn: Caerdydd - Rhestrau aros a lleoedd gwag

Tabl: Gofal dydd llawn: Caerdydd - Rhestrau aros a lleoedd gwag

Gofal dydd llawn	Yn aros	Lleoedd gwag
Prynhawniau	0	0
Ar ôl ysgol	35	402
Cyn ysgol	5	470
Creche	0	18
Lleoliad Addysg Gynnar	58	512
Gyda'r nos	0	73
Gofal dydd llawn/Meithrinfa ddydd llawn	302	1371
Gofal hanner diwrnod AM / Meithrinfa hanner diwrnod AM	71	1266
Gofal hanner diwrnod PM / Meithrinfa hanner diwrnod PM	421	1043
Amser Cinio	0	153
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	29	18
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin PM	20	78
Penwythnosau	0	14
Lleoliadau yn y ward	611	5251

Siart: Gofal dydd llawn: Caerdydd - Rhestrau aros a lleoedd gwag

- Yn gyffredinol, mae mwy o leoedd gwag ar draws lleoliadau Gofal Dydd Llawn Caerdydd (5,251) nag sydd o blant ar restrau aros (611)
- Fodd bynnag, mae'n ymddangos bod mwy o blant yn aros am le ar unwaith nag sydd o leoedd gwag ar gyfer rhai gwasanaethau mewn rhai ACCau, fel y dangosir yn y tabl isod.

Tabl: Plant ar restrau aros yn fwy na'r lleoedd gwag, yn ôl ACC a gwasanaeth.

ACC	Gwasanaeth	Plant ar restr aros am le ar unwaith	Lleoedd gwag	Diffyg
Dwyrain Caerdydd	Gofal hanner diwrnod PM / Meithrinfa hanner diwrnod PM	23	18	5
Canol a De Caerdydd	Gofal hanner diwrnod PM / Meithrinfa hanner diwrnod PM	318	276	42

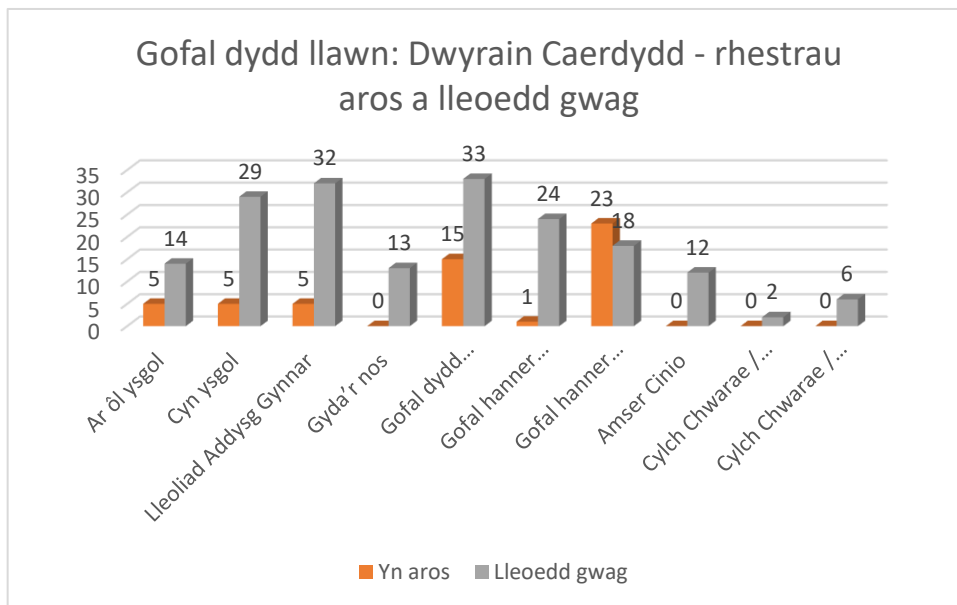
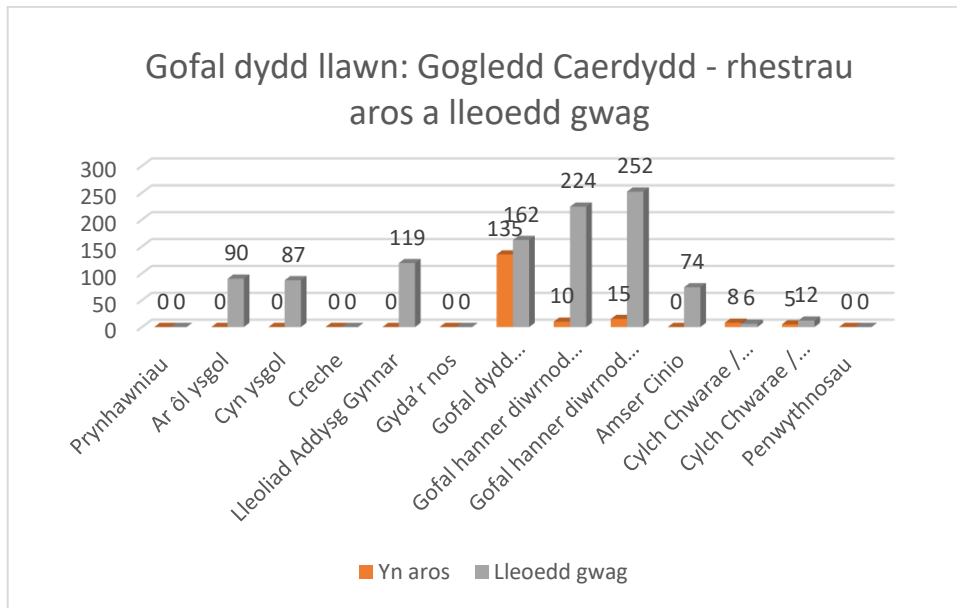
De-orllewin Caerdydd	Gofal dydd llawn/Meithrinfa ddydd llawn	86	62	24
	Gofal hanner diwrnod AM / Meithrinfa hanner diwrnod AM	49	31	18
	Gofal hanner diwrnod PM / Meithrinfa hanner diwrnod PM	49	33	16
Gorllewin Caerdydd	Addysg Gynnar	49	1	48
	Gofal dydd llawn/Meithrinfa ddydd llawn	66	5	61
	Gofal hanner diwrnod AM / Meithrinfa hanner diwrnod AM	7	5	2
	Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	15	10	5
Cyfansymiau		662	441	221

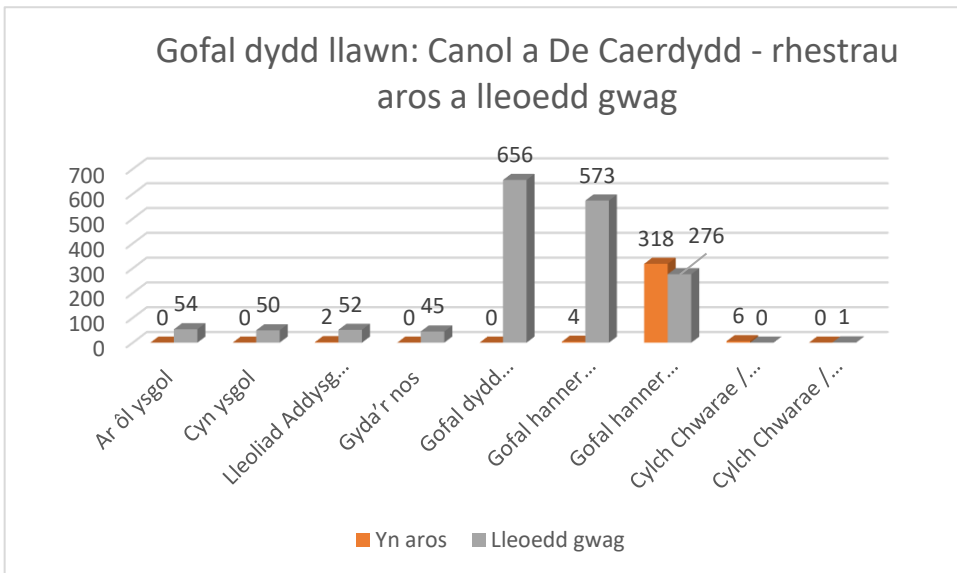
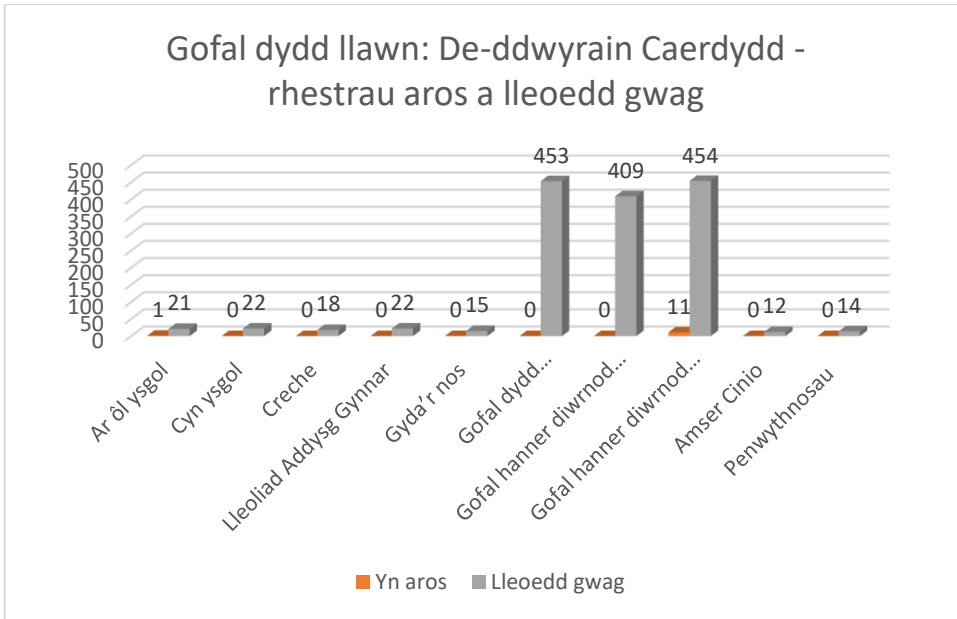
- Nid yw'n glir a yw'r ffigur diffyg o gyfanswm o 221 o leodd yn gywir.
- Efallai nad yw ymatebwyr wedi dilyn canllawiau i gynnwys plant sy'n aros am le ar unwaith yn unig (y galw uwchlaw capasiti) yn hytrach na phlant sy'n aros am le sy'n gysylltiedig ag oedran.
- Dywed yr adran addysg nad oes unrhyw blant yn aros am leoliad addysg gynnar mewn lleoliad gofal dydd llawn yng Ngorllewin Caerdydd (neu Gaerdydd)
- Gall plant fod yn mynychu lleoliad tra byddant ar y rhestr aros am le ar unwaith mewn lleoliad neu leoliad arall. Felly, efallai na fydd nifer y plant sy'n aros am le ar unwaith yn dangos y galw uwchlaw capasiti ond yn adlewyrchu dewis y rhieni.

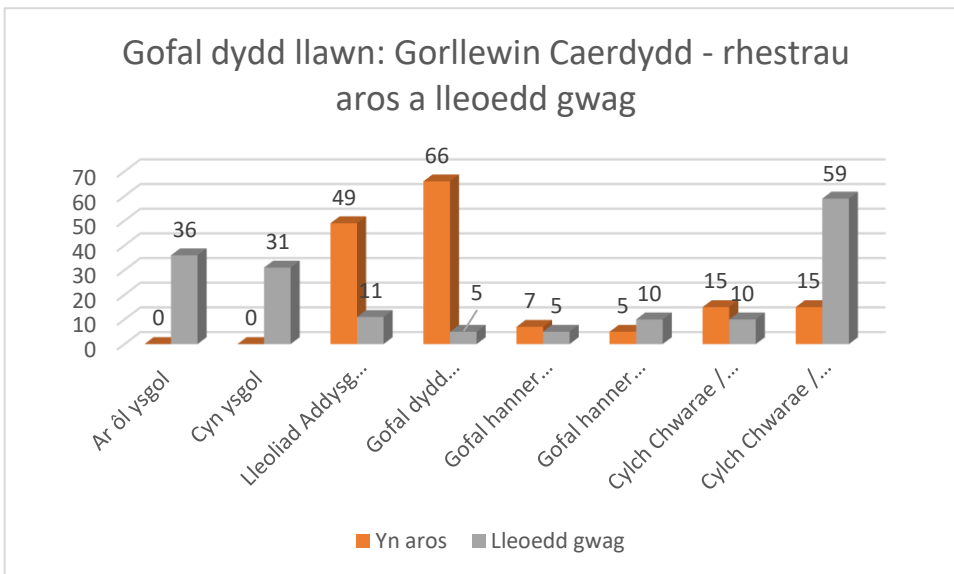
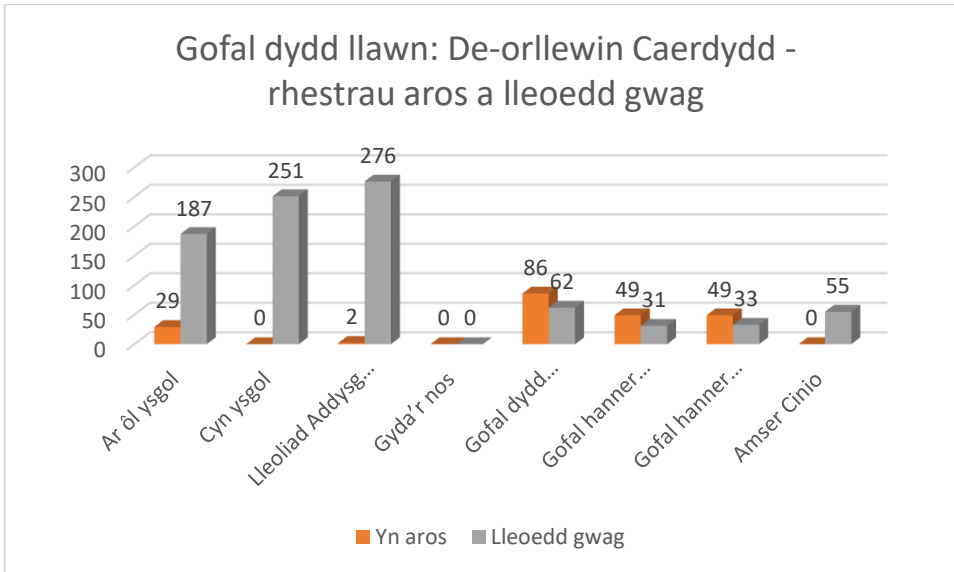
Tabl: Gofal dydd llawn: Yn ôl ACC – rhestrau aros a lleoedd gwag

Gofal dydd llawn	Gogledd Caerdydd		Dwyrain Caerdydd		De-ddwyrain Caerdydd		Canol a De Caerdydd		De-orllewin Caerdydd		Gorllewin Caerdydd	
	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag
Prynhawniau	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ar ôl ysgol	0	90	5	14	1	21	0	54	29	187	0	36
Cyn ysgol	0	87	5	29	0	22	0	50	0	251	0	31
Creche	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0
Lleoliad Addysg Gynnar	0	119	5	32	0	22	2	52	2	276	49	11
Gyda'r nos	0	0	0	13	0	15	0	45	0	0	0	0
Gofal dydd llawn/Meithrinfa ddydd llawn	135	162	15	33	0	453	0	656	86	62	66	5
Gofal hanner diwrnod AM / Meithrinfa hanner diwrnod AM	10	224	1	24	0	409	4	573	49	31	7	5
Gofal hanner diwrnod PM / Meithrinfa hanner diwrnod PM	15	252	23	18	11	454	318	276	49	33	5	10
Amser Cinio	0	74	0	12	0	12	0	0	0	55	0	0
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	8	6	0	2	0	0	6	0	0	0	15	10
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin PM	5	12	0	6	0	0	0	1	0	0	15	59
Penwythnosau	0	0	0	0	0	14	0	0	0	0		

Siartiau: Gofal dydd llawn – rhestrau aros a lleoedd gwag yn ôl ACC

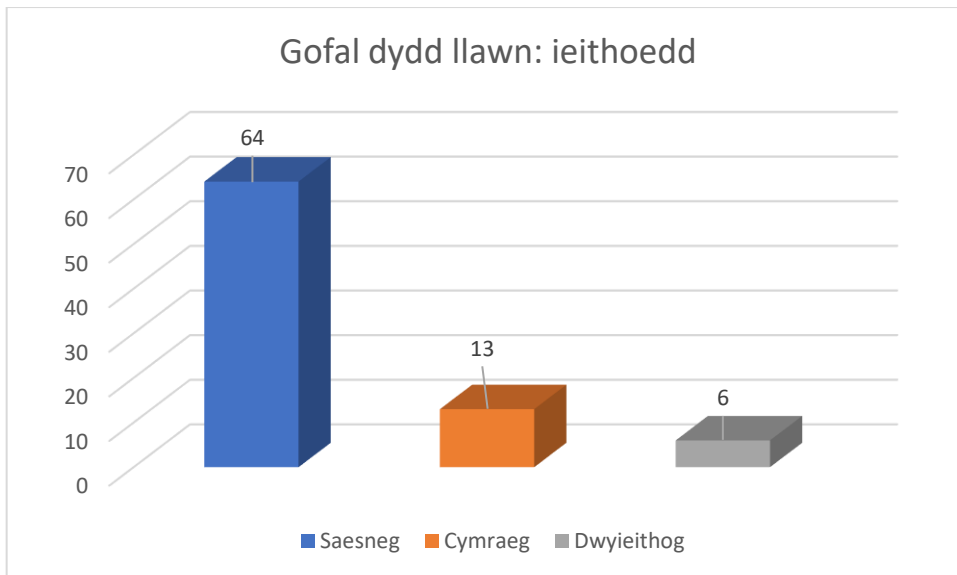

Gofal dydd llawn: ieithoedd

Tabl: Gofal dydd llawn: ieithoedd

Saesneg	64
Cymraeg	13
Y ddwy	6

Siart: Gofal dydd llawn: ieithoedd

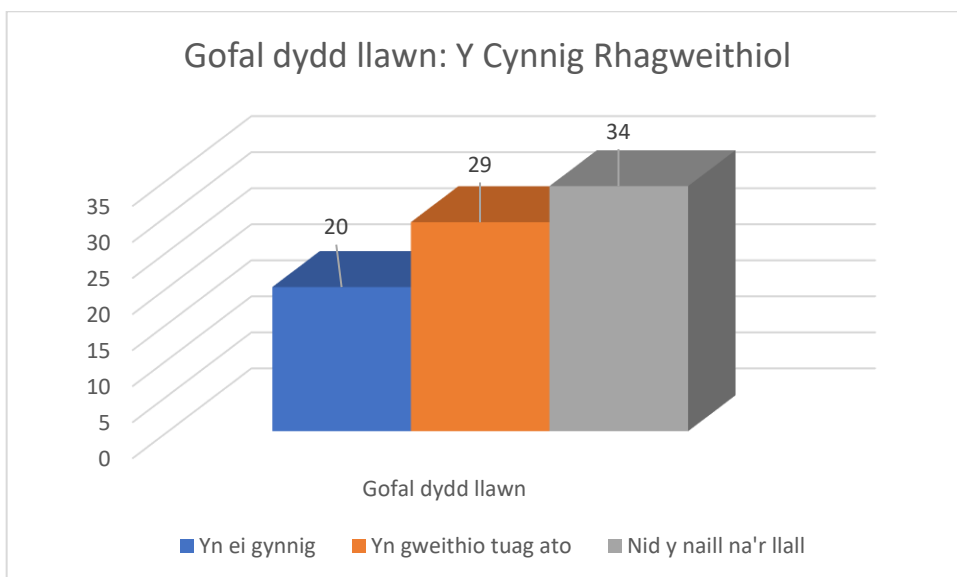

Gofal dydd llawn: Cynnig Rhagweithiol

Tabl: Gofal dydd llawn: Cynnig Rhagweithiol

	Gofal dydd llawn
Yn ei gynnig	20
Yn gweithio tuag ato	29
Nid y naill na'r llall	34

Siart: Gofal dydd llawn: Cynnig Rhagweithiol

Gofal dydd llawn – ieithoedd eraill

Tabl: Gofal dydd llawn – ieithoedd eraill

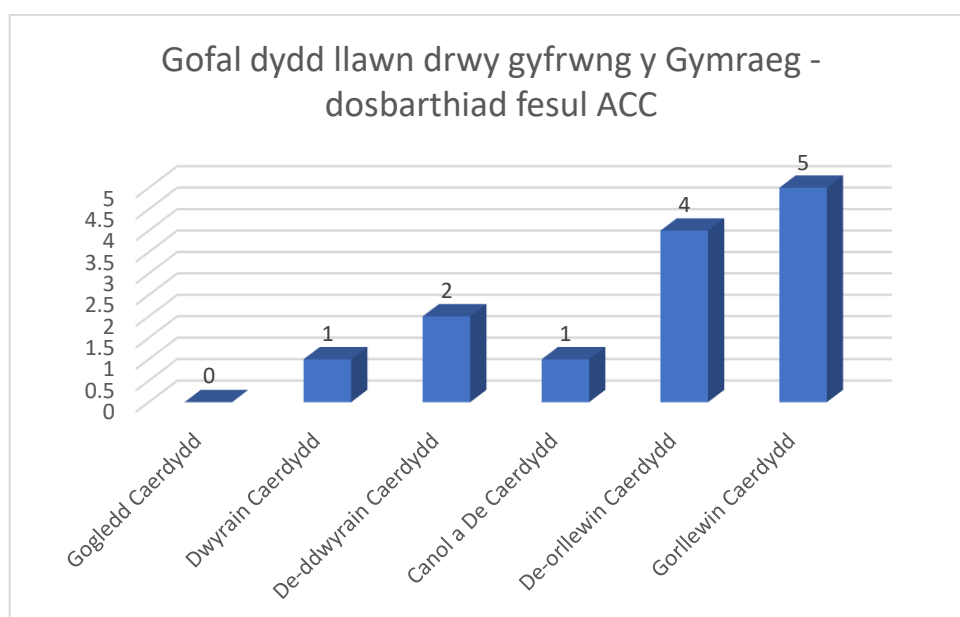
Cymraeg	23
Saesneg	5
Saesneg/Cymraeg	0
Makaton/Cymraeg	1
Bengaleg / Tsieineeg / Ffrangeg / Eidaleg / Pwyleg / Sbaeneg / Wrddw / Cymraeg	1
Saesneg / Cymraeg	1
Ffrangeg / Pwyleg / Cymraeg	1
Eidaleg / Sbaeneg	1

Gofal dydd llawn: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

Tabl: Gofal dydd llawn cyfrwng Cymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Gofal dydd llawn	-	1	2	1	4	5	13

Siart: Gofal dydd llawn cyfrwng Cymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

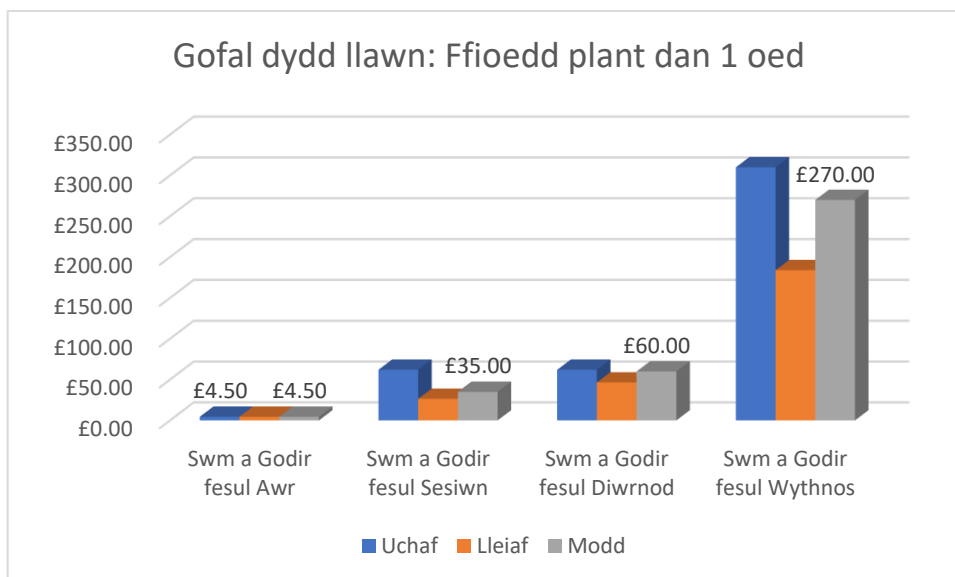
- Mae cyfanswm o 13 o leoliadau gofal dydd llawn cyfrwng Cymraeg yng Nghaerdydd, gyda 5 yng Ngorllewin Caerdydd, 4 yn Ne-orllewin Caerdydd, 2 yn Ne-ddwyrain Caerdydd, 1 yn Nwyrain Caerdydd a Chanol a De Caerdydd, ond dim yng Ngogledd Caerdydd
- Mae 20 o leoliadau gofal dydd llawn yn darparu'r Cynnig Rhagweithiol, gyda 29 arall yn gweithio tuag at gyflwyno'r Cynnig Rhagweithiol.

Gofal dydd llawn – ffioedd yn ôl oedran

Tabl: Gofal dydd llawn – ffioedd; dan 1

Dan 1 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£4.50	£62.00	£62.00	£310.00	-
Isaf	£4.50	£26.50	£46.50	£184.00	-
Modd	£4.50	£35.00	£60.00	£270.00	-

Siart: Gofal dydd llawn – ffioedd; dan 1

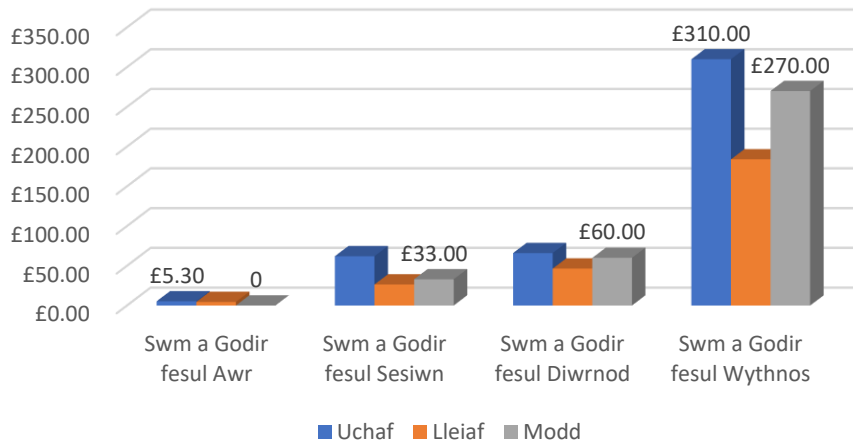

Tabl: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 1 oed

1 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£5.30	£62.00	£66.00	£310.00	-
Isaf	£4.50	£26.50	£46.50	£184.00	-
Modd	Dd/B	£33.00	£60.00	£270.00	-

Siart: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 1 oed

Gofal dydd llawn: Ffioedd plant 1 oed

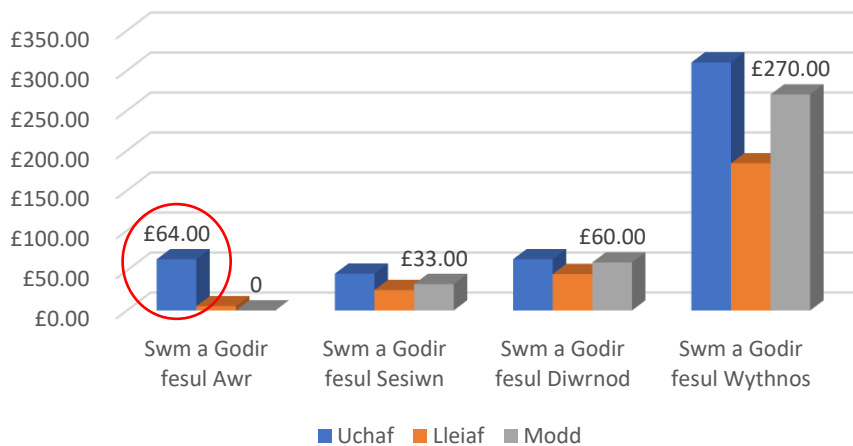

Tabl: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 2 oed

2 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£64.00	£46.00	£64.00	£310.00	-
Isaf	£5.30	£25.50	£45.50	£184.00	-
Modd	Dd/B	£33.00	£60.00	£270.00	-

Siart: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 2 oed

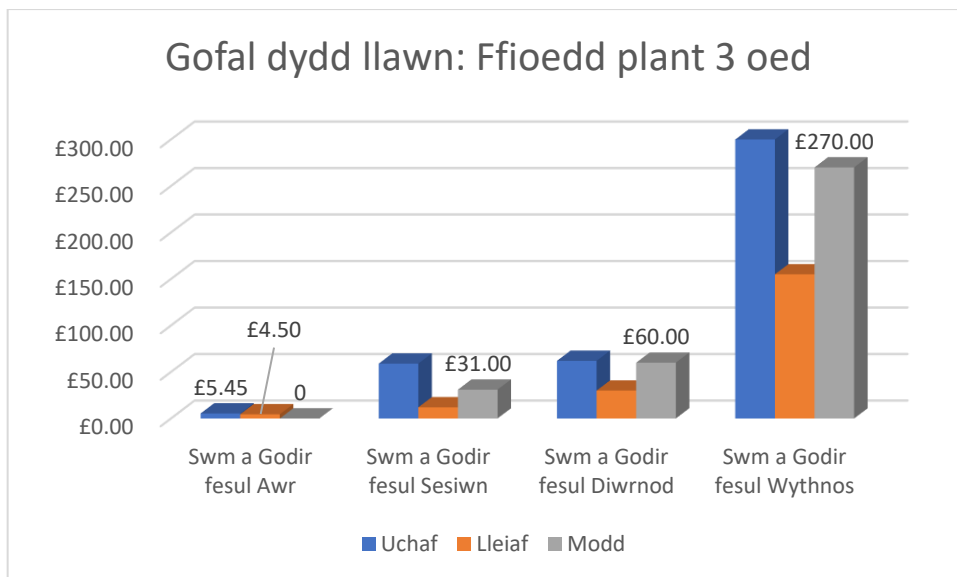
Gofal dydd llawn: Ffioedd plant 2 oed

Tabl: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 3 oed

	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
3 oed					
Uchaf	£5.45	£59.00	£62.00	£300.00	-
Isaf	£4.50	£12.00	£30.00	£155.00	-
Modd	Dd/B	£31.00	£60.00	£270.00	-

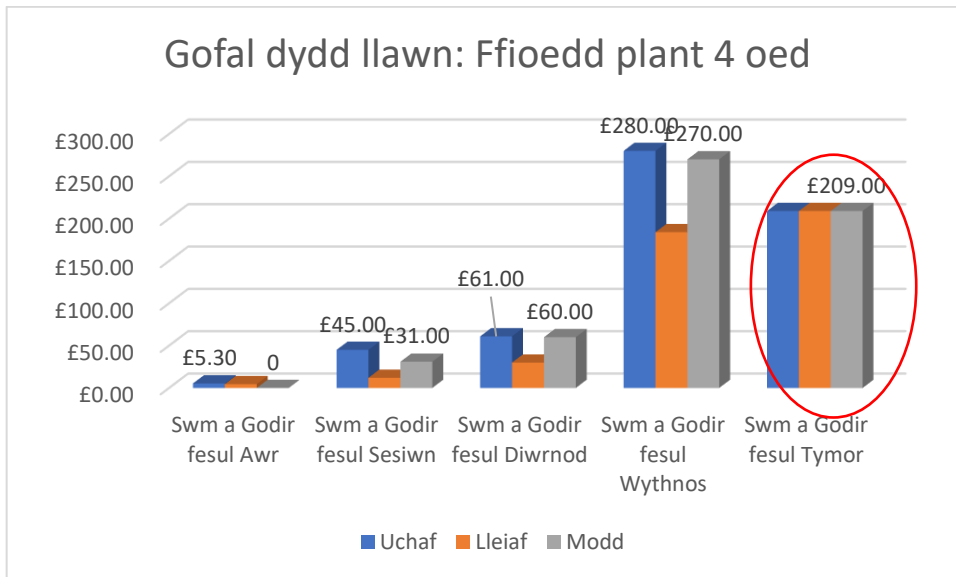
Siart: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 3 oed

Tabl: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 4 oed

	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
4 oed					
Uchaf	£5.30	£45.00	£61.00	£280.00	£209.00
Isaf	£4.50	£12.00	£30.00	£184.00	£209.00
Modd	Dd/B	£31.00	£60.00	£270.00	£209.00

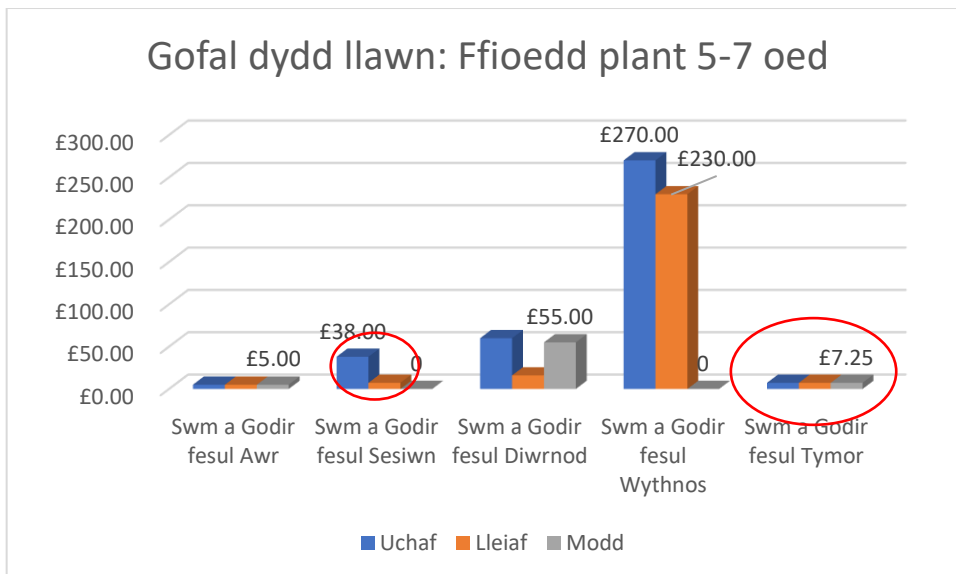
Siart: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 4 oed

Tabl: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 5-7 oed

	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
5-7 oed					
Uchaf	£5.00	£38.00	£59.95	£270.00	£7.25
Isaf	£5.00	£7.25	£16.00	£230.00	£7.25
Modd	£5.00	Dd/B	£55.00	Dd/B	£7.25

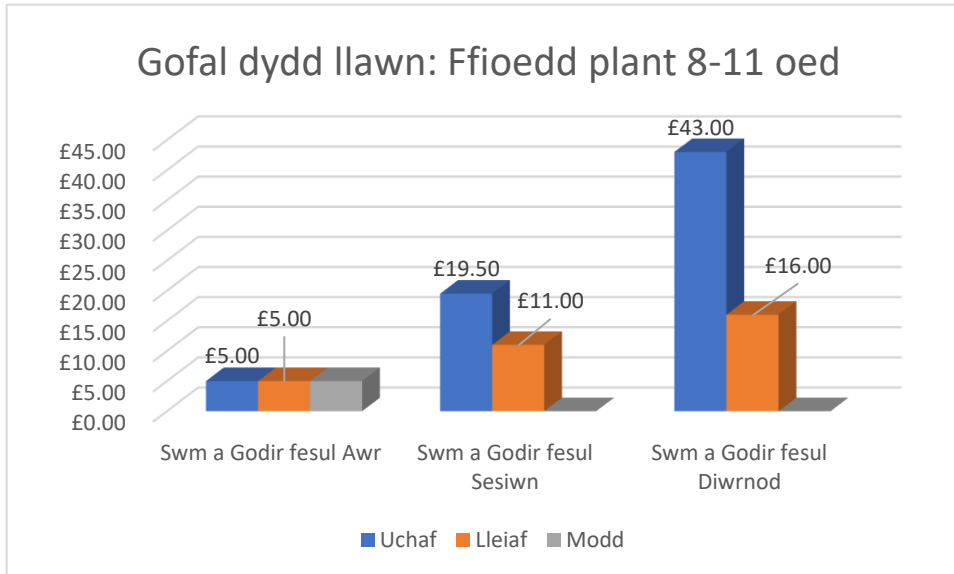
Siart: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 5-7 oed

Tabl: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 8-11 oed

8-11 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£5.00	£19.50	£43.00	-	-
Isaf	£5.00	£11.00	£16.00	-	-
Modd	£5.00	Dd/B	Dd/B	-	-

Siart: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 8-11 oed

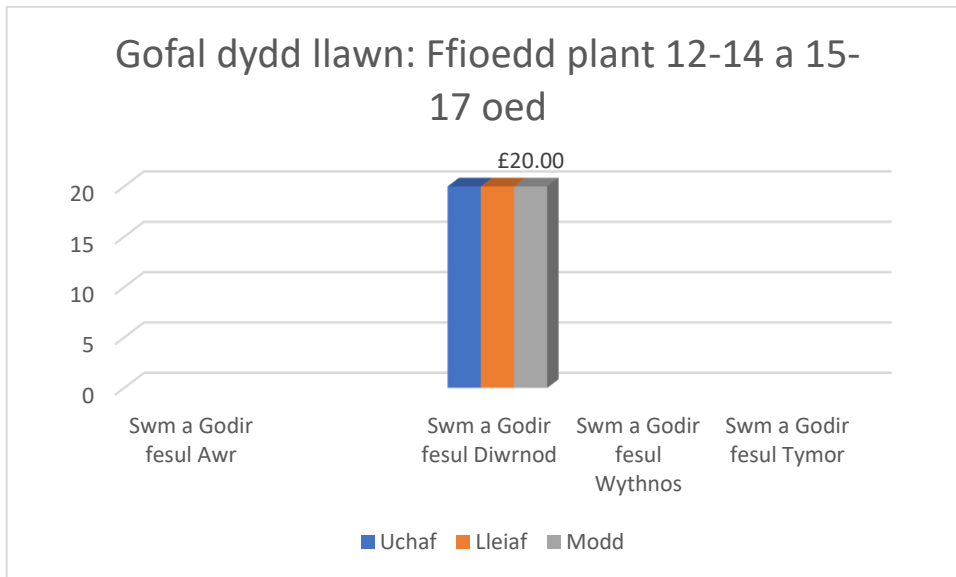

Tabl: Gofal dydd llawn –

ffioedd; Plant 12-14 oed a 15-17 oed

Plant 12-14 oed a 15-17 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	-	-	£20.00	-	-
Isaf	-	-	£20.00	-	-
Modd	-	-	£20.00	-	-

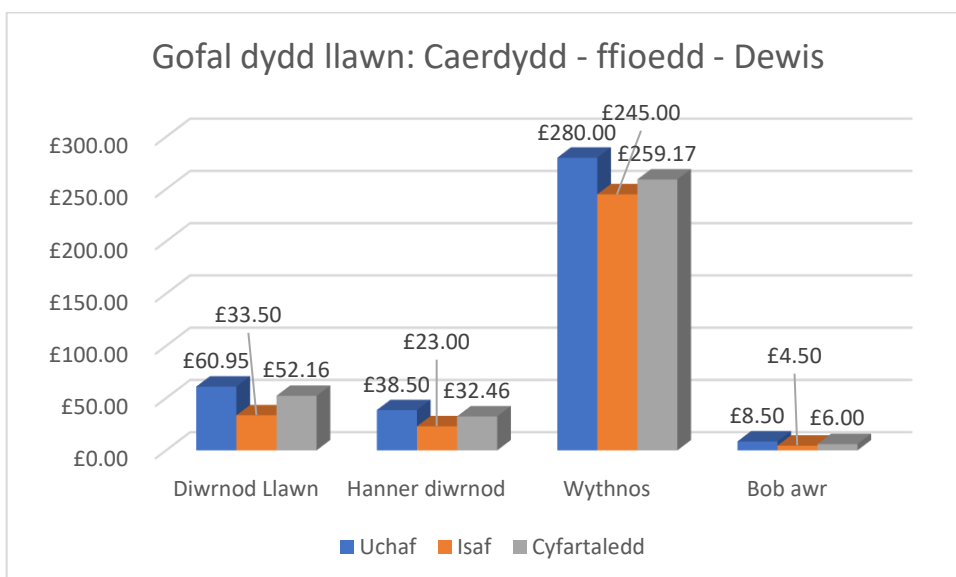
Siart: Gofal dydd llawn – ffioedd; Plant 12-14 oed a 15-17 oed

Gofal dydd llawn: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

Gofal dydd	Uchaf	Isaf	Cyfartaledd
Diwrnod Llawn	£60.95	£33.50	£52.16
Hanner diwrnod	£38.50	£23.00	£32.46
Wythnos	£280.00	£245.00	£259.17
Bob awr	£8.50	£4.50	£6.00

Siart: Gofal dydd llawn: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

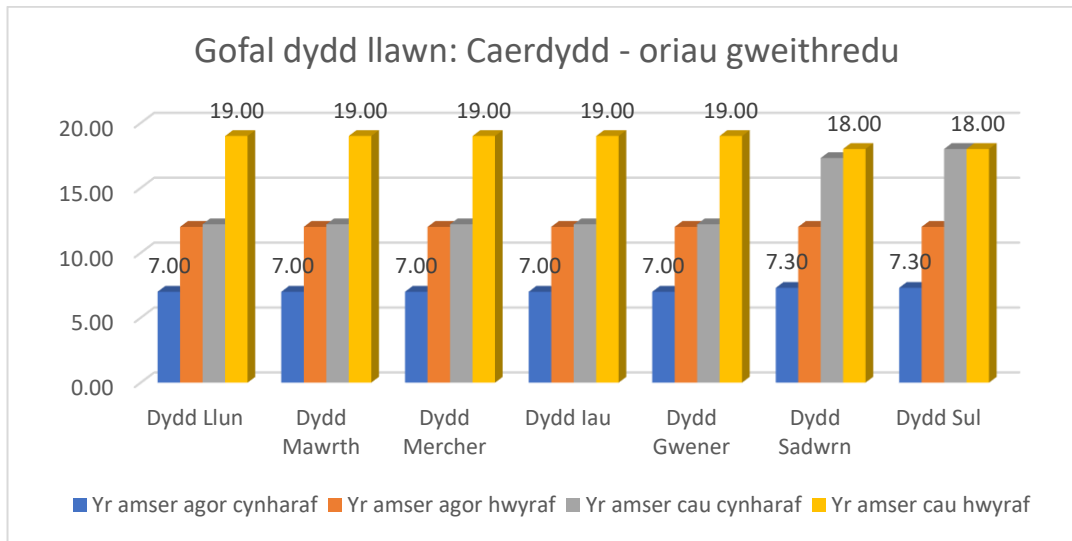
- Y gyfradd foddol fesul sesiwn ar gyfer plant 0-4 oed yw rhwng £33.00 a £35.00. Y cyfraddau moddol fesul diwrnod ac wythnos yw £60.00 a £270.00 yn y drefn honno. Oherwydd amrywiadau data a data coll, nid yw'n bosibl nodi cyfradd foddol fesul awr ar gyfer plant 0-4 oed er bod cyfraddau o rhwng £5.00 a £5.45 yn cael eu hadrodd yn aml. Gall hyn fod oherwydd bod rhieni'n tueddu i archebu sesiynau hanner diwrnod neu ddiwrnod llawn ar gyfer eu plant.
- Mae'r data sy'n ymwneud â phlant hŷn yn amrywiol, gyda chyfradd ddyddiol foddol o £55.00 ar gyfer plant 5-7 oed, gan ostwng i £20.00 ar gyfer pobl ifanc 12-17 oed, er nad yw'n arferol i ofal dydd llawn ddarparu ar gyfer plant o'r oedran hwn.
- Mae data Dewis yn dangos cyfradd gyfartalog fesul awr o £6.00, cyfradd ddyddiol gyfartalog o £52.16, a chyfradd wythnosol gyfartalog o £259.17. Nid yw data Dewis yn cael ei ddadansoddi yn ôl oedran.

Gofal dydd llawn: Oriau agor ac oriau annodweddiadol

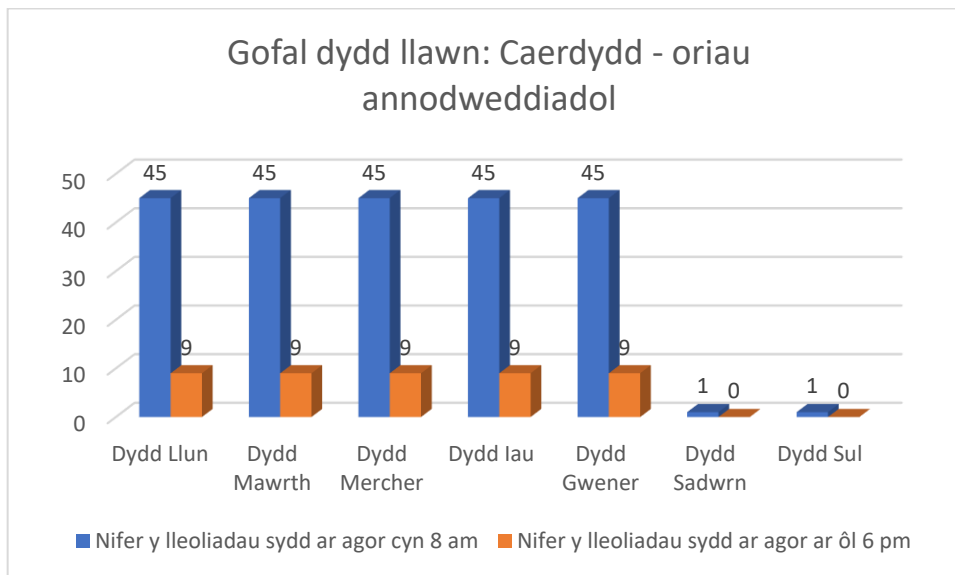
Tabl: Gofal dydd llawn: Caerdydd – ystod yr oriau agor

Caerdydd	Yr amser agor cynharaf	Yr amser agor hwyrhaf	Yr amser cau cynharaf	Yr amser cau hwyrhaf	Nifer y lleoliadau sydd ar agor cyn 8 am	Nifer y lleoliadau sydd ar agor ar ôl 6 pm
Dydd Llun	7.00	12.00	12.20	19.00	45	9
Dydd Mawrth	7.00	12.00	12.20	19.00	45	9
Dydd Mercher	7.00	12.00	12.20	19.00	45	9
Dydd Iau	7.00	12.00	12.20	19.00	45	9
Dydd Gwener	7.00	12.00	12.20	19.00	45	9
Dydd Sadwrn	7.30	12.00	17.30	18.00	1	0
Dydd Sul	7.30	12.00	18.00	18.00	1	0

Siart: Gofal dydd llawn: Caerdydd – ystod yr oriau agor

Siart: Gofal dydd llawn; Caerdydd – oriau agor annodweddiadol lleoliadau

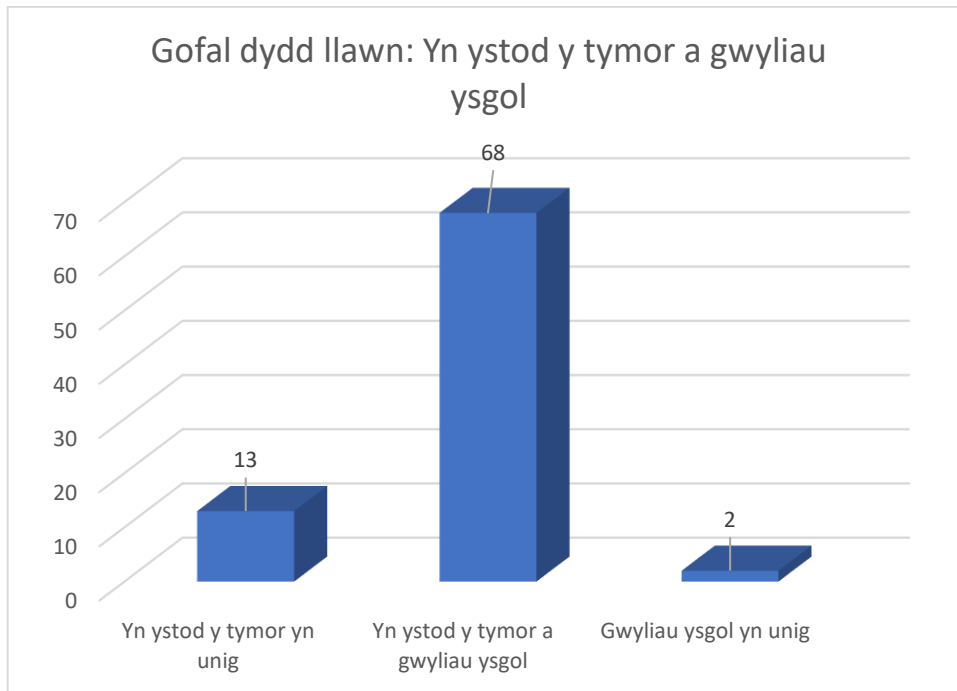
- Mae 45 o leoliadau gofal dydd llawn yn gweithredu yn ystod yr wythnos cyn 8am, ac mae 9 yn gweithredu yn ystod yr wythnos ar ôl 6pm. Yr amser dechrau cynharaf yw 7.00am, a'r amser cau hwyraf yw 7.00pm. Mae un lleoliad yn gweithredu ar ddydd Sadwrn a dydd Sul, ac ar agor o 7.30am tan 6.00pm.

Gwyliau

Tabl: Gofal dydd llawn Caerdydd

Yn ystod y tymor yn unig	13
Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol	68
Gwyliau ysgol yn unig	2

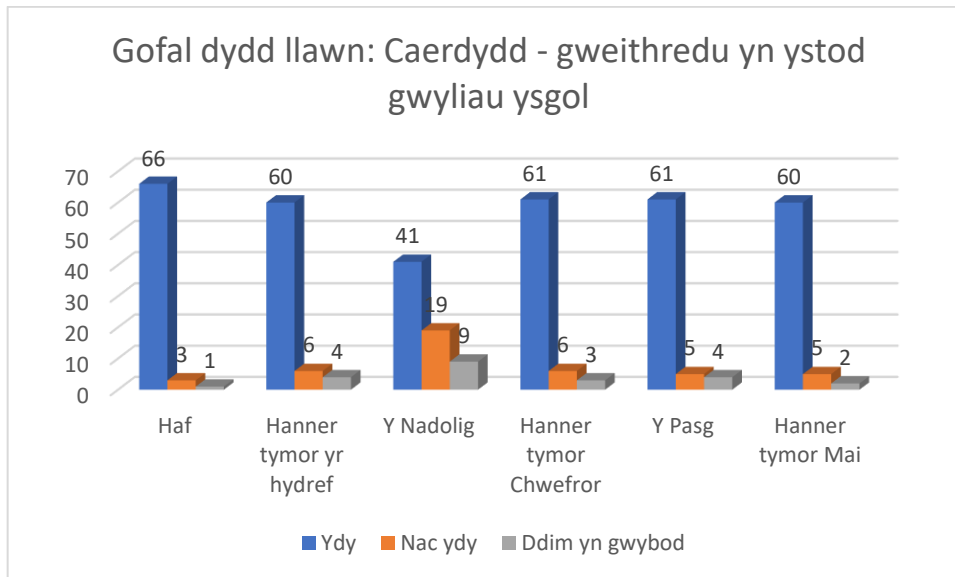
Siart: Caerdydd: Gofal dydd llawn - gwyliau

Tabl: Gofal dydd llawn: Gweithredu yn ystod gwyliau ysgol - ar agor

	Ydy	Nac ydy	Ddim yn gwybod
Haf	66	3	1
Hanner tymor yr hydref	60	6	4
Y Nadolig	41	19	9
Hanner tymor Chwefror	61	6	3
Y Pasg	61	5	4
Hanner tymor Mai	60	5	2

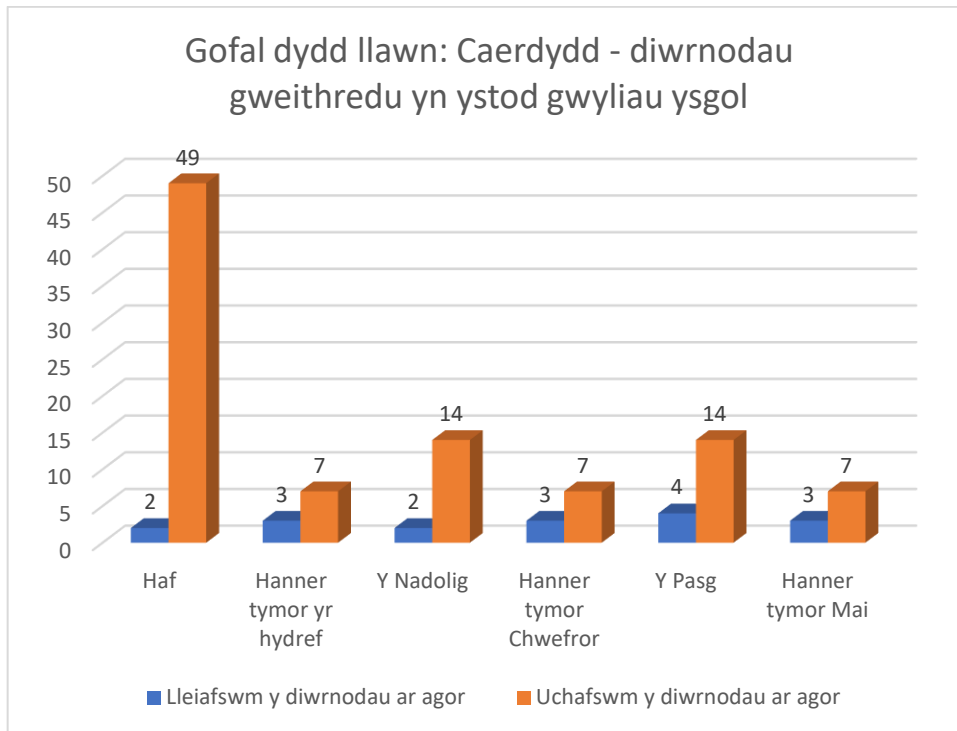
Siart: Gofal dydd llawn: oriau gweithredu yn ystod y gwyliau – ar agor

Tabl: Gofal dydd llawn: gwyliau – diwrnodau ar agor adeg gwyliau ysgol

	Lleiafswm y diwrnodau ar agor	Uchafswm y diwrnodau ar agor
Haf	2	49
Hanner tymor yr hydref	3	7
Y Nadolig	2	14
Hanner tymor Chwefror	3	7
Y Pasg	4	14
Hanner tymor Mai	3	7

Siart: Gofal dydd llawn: gwyliau – diwrnodau ar agor adeg gwyliau ysgol

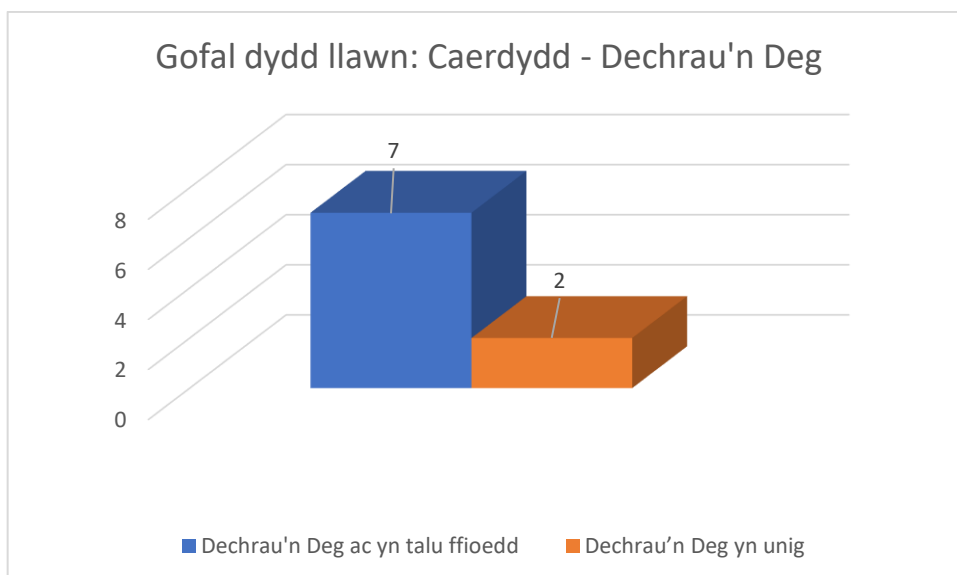

Gofal dydd llawn – Dechrau'n Deg

Tabl: Gofal dydd llawn – Dechrau'n Deg

Dechrau'n Deg ac yn talu ffioedd	7
Dechrau'n Deg yn unig	2

Siart: Gofal dydd llawn – Dechrau'n Deg

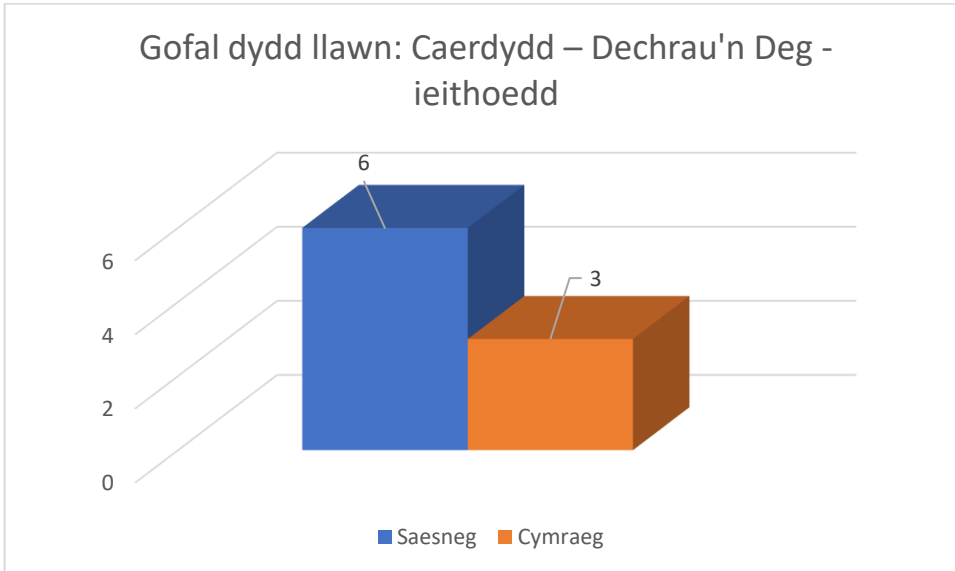

Gofal dydd llawn: Dechrau'n Deg – ieithoedd

Tabl: Gofal dydd llawn: Caerdydd – Dechrau'n Deg – ieithoedd

Saesneg	6
Cymraeg	3

Siart: Gofal dydd llawn: Caerdydd – Dechrau'n Deg – ieithoedd

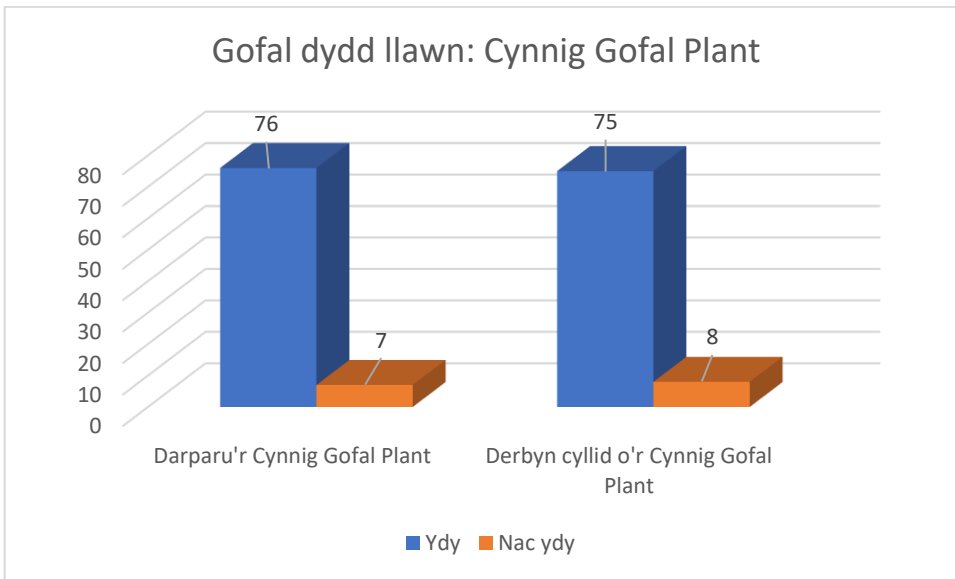

Gofal dydd llawn: Cynnig Gofal Plant

Tabl: Gofal dydd llawn: Cynnig Gofal Plant

	Ydy	Nac ydy
Darparu'r Cynnig Gofal Plant	76	7
Derbyn cyllid o'r Cynnig Gofal Plant	75	8

Siart: Gofal dydd llawn: Cynnig Gofal Plant

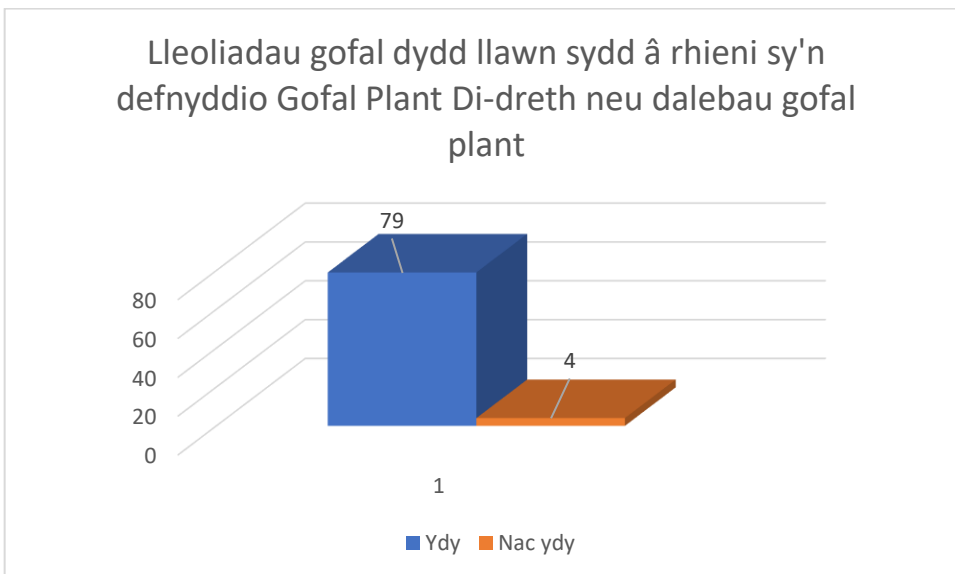

Gofal dydd llawn: Talebau Gofal Plant neu Ofal Plant Di-dreth

Tabl: Lleoliadau gofal dydd llawn sydd â rhieni sy'n defnyddio Talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.

Lleoliadau gofal dydd llawn sydd â rhieni sy'n defnyddio Talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth	
Ydyn	79
Nac ydyn	4

Siart: Lleoliadau sydd â rhieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.

Gofal dydd llawn: Addysg Gynnar

Tabl: Nifer y lleoliadau sy'n adrodd eu bod yn cael eu hariannu i ddarparu 'addysg ran-amser blynyddoedd cynnar' yn erbyn y rhai sy'n adrodd plant yn cael eu hariannu ar gyfer Lleoliadau Addysg Gynnar yn erbyn y rhai a ariennir gan yr Adran Addysg (data'r adran Addysg)

Yn adrodd eu bod yn cael eu hariannu i ddarparu 'addysg ran-amser blynyddoedd cynnar'/Lleoliadau Addysg Gynnar	4
Yn adrodd bod plant yn cael eu hariannu ar gyfer Lleoliadau Addysg Gynnar	47
Wedi'u cofrestru gyda'r adran Addysg i ddarparu Lleoliadau Addysg Gynnar	4
Wedi'u hariannu gan yr adran Addysg (data'r adran Addysg)	3

Gofal dydd llawn: Crynodeb o gryfderau a gwendidau.

Cryfderau:

- Mae lleoliadau gofal dydd llawn yn gweithredu ym mhob ACC ledled Caerdydd
- Mae capasiti sylweddol ar draws y rhan fwyaf o wasanaethau. Dywedodd pedwar lleoliad fod ganddynt 100 neu fwy o leoliadau gwag, gydag un yn nodi 342 o leoedd gwag.
- Mae'r rhan fwyaf o leoliadau (76 o 83) yn darparu'r Cynnig Gofal Plant, gyda 75 yn derbyn cyllid
- Mae gan y rhan fwyaf o leoliadau (79 o 83) rieni sy'n manteisio ar dalebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth

Gwendidau:

- Darpariaeth Gymraeg gyfyngedig ar draws holl yr ACCau
- Cadernid data: mae un lleoliad wedi nodi bod ganddo 342 o leoedd meithrin dydd llawn a 297 o leoedd meithrin hanner diwrnod gwag ar gyfer y bore, ond roedd 314 o blant yn aros am le mewn meithrinfa ddydd am hanner diwrnod ar unwaith ar gyfer y prynhawn. Mae'r lefel hon o wall data yn effeithio ar gywirdeb y darlun cyffredinol o'r galw a'r capasiti. Bydd y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant yn cysylltu â darparwyr gofal dydd llawn yn y ward a nodwyd ac yn ceisio cynnwys data cywir yn y fersiwn ar ôl ymgynghori.
- Cadernid data: Nododd 47 o wasanaethau gofal dydd gyfartaledd o 2,146 o blant yr wythnos yn mynychu Lleoliad Addysg Gynnar (lleoliad addysg feithrin a ariennir gan awdurdod lleol). Dywed yr Awdurdod Lleol fod 21 o blant yn cael eu hariannu i fynychu 3 lleoliad gofal dydd llawn ar gyfer y gwasanaeth hwn yng Nghaerdydd. Felly, y presenoldeb wythnosol mwyaf ar gyfer lleoliad addysg gynnar mewn lleoliadau gofal dydd llawn yw 105. (DS: Gan mai dim ond 56 o blant sy'n cael eu

hariannu i fynychu darpariaeth addysg gynnar nas cynhelir ar draws lleoliadau gofal dydd a fesul sesiwn llawn, y presenoldeb wythnosol mwyaf yw 280)

7.3. Gofal Dydd Fesul Sesiwn

Mae'r tablau data a'r siartiau canlynol yn seiliedig ar ddata a gasglwyd drwy'r DHG

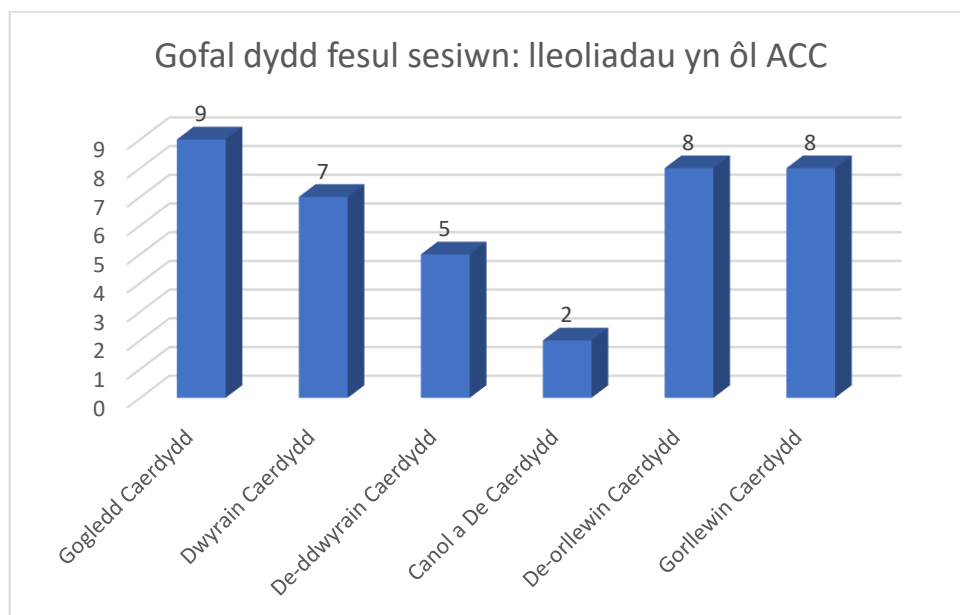
Tabl: Prif ddata gofal dydd fesul sesiwn

Nifer y Lleoliadau Cofrestredig	39	Yn ystod y tymor yn unig	36
		Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol	2
		Gwyliau ysgol yn unig	1
Nifer y Lleoedd Cofrestredig	1073		
Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl oedran	1336		
Nifer y plant yn ôl presenoldeb	1184	Llawr amser	257
		Rhan-amser	902
		Ad hoc	25
Prif iaith y lleoliad			
Saesneg/y ddwy	33(2)		
Cymraeg	4	Cynnig y Cynnig Rhagweithiol	
		Gweithio tuag at gynnig y Cynnig Rhagweithiol	
Darpariaeth Dechrau'n Deg	20		
Dechrau'n Deg ac yn talu ffioedd	5		
Dechrau'n Deg yn unig	15		
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant (Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant)	24 (19)		
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	13		

Tabl: Lleoliadau gofal dydd fesul sesiwn yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Cyfanswm	9	7	5	2	8	8	39

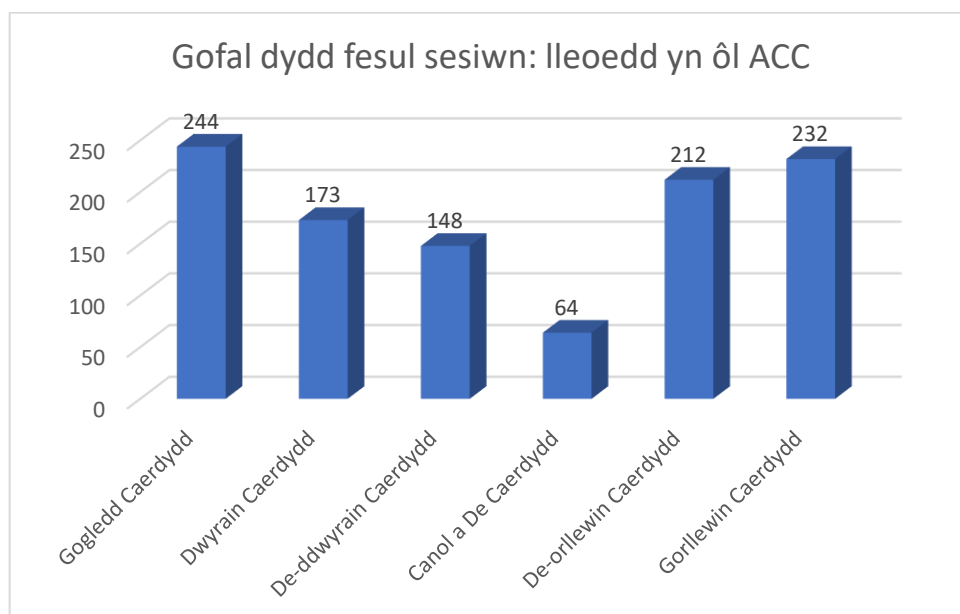
Siart: lleoliadau gofal dydd fesul sesiwn yn ôl ACC

Tabl: lleoedd gofal dydd fesul sesiwn yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Cyfanswm	244	173	148	64	212	232	1073

Siart: lleoedd gofal dydd fesul sesiwn yn ôl ACC

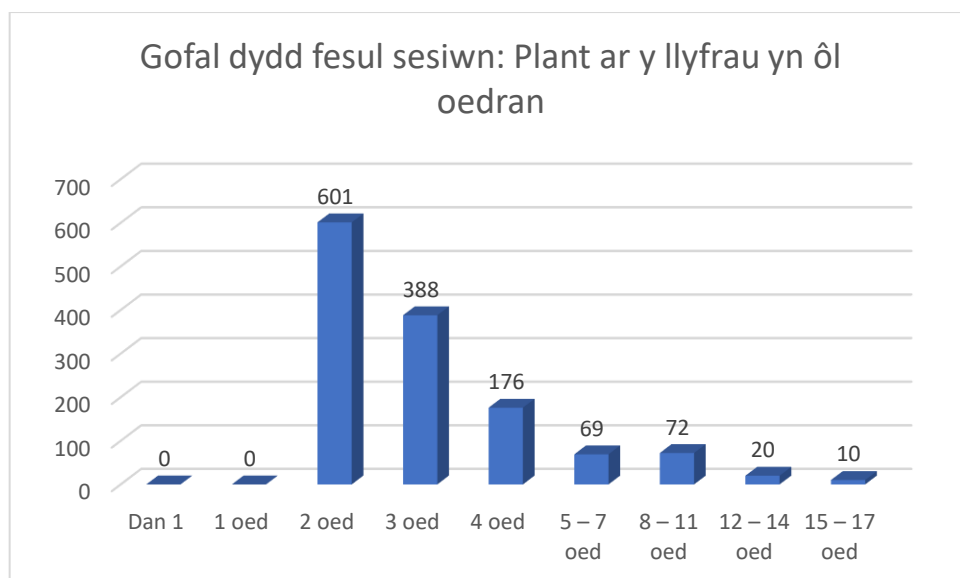
- Mae 9 darparwr gofal dydd fesul sesiwn yng Ngogledd Caerdydd, 8 yn Ne-orllewin Caerdydd a Gorllewin Caerdydd. Darperir dros 200 o leoedd gofal dydd fesul sesiwn ym mhob un o'r ACCau hyn, gyda dros 100 yn Nwyrain Caerdydd (7 lleoliad) a De-ddwyrain Caerdydd (5 lleoliad).

Gofal dydd fesul sesiwn: plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Oed	Nifer y plant
Dan 1	0
1 oed	0
2 oed	601
3 oed	388
4 oed	176
5 – 7 oed	69
8 – 11 oed	72
12 – 14 oed	20
15 – 17 oed	10

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: plant ar y llyfrau yn ôl oedran

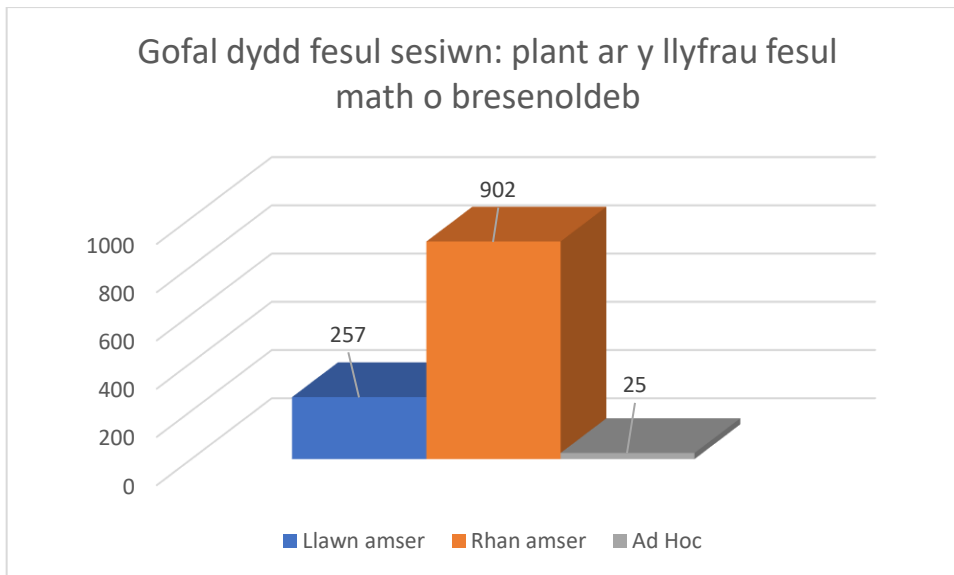

Gofal dydd fesul sesiwn: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Llawn amser	257
Rhan-amser	902
Ad Hoc	25

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

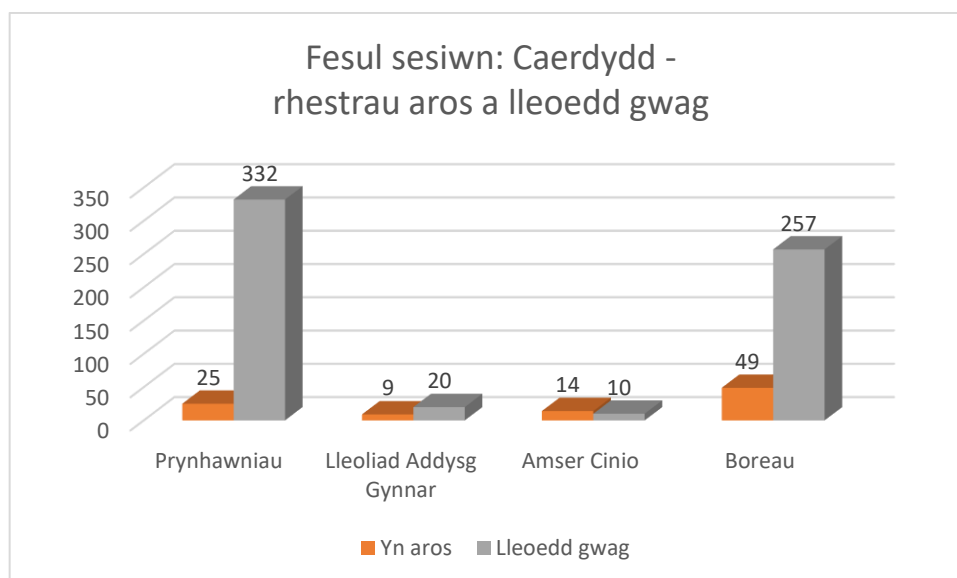
- Mae'r rhan fwyaf o'r plant sy'n defnyddio gofal dydd fesul sesiwn (989 o'r 1336 a gofnodwyd yn ôl oedran) yn 2 neu 3 oed.
- Mae'r rhan fwyaf o'r plant (902 o'r 1,184 o blant yr adroddwyd amdanynt yn ôl math o bresenoldeb) yn mynychu'n rhan-amser.

Gofal dydd fesul sesiwn: Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

Gofal Fesul Sesiwn	Yn aros	Lleoedd gwag
Prynhawniau	25	332
Lleoliad Addysg Gynnar	9	20
Amser Cinio	14	10
Boreau	49	257
Cyfanswm	97	619

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

- Yn gyffredinol mae mwy o leoedd gwag ar draws gofal dydd fesul sesiwn (619) nag sydd o blant ar restrau aros (97) ar gyfer pob gwasanaeth ac eithrio cinio, lle mae data'n dangos bod 14 o blant ar restr aros ar unwaith a dim ond 10 lle gwag sydd, sef diffyg net o 4 lle.
- Fodd bynnag, mae mwy o blant yn aros am le ar unwaith nag sydd o leoedd gwag ar gyfer rhai gwasanaethau mewn rhai ACCau (sesiynau bore a chinio yng Ngogledd Caerdydd; cinio yn Nwyrain Caerdydd; a Lleoliadau Addysg Gynnar yn Ne-orllewin Caerdydd), fel y dangosir yn y tabl isod.

Tabl: Plant ar restrau aros yn fwy na'r lleoedd gwag, yn ôl ACC a gwasanaeth.

ACC	Gwasanaeth	Plant ar restr aros am le ar unwaith	Lleoedd gwag	Diffyg
Gogledd Caerdydd	Boreau	40	19	21
		10	4	6
Dwyrain Caerdydd	Amser Cinio	4	0	4
De-orllewin Caerdydd	Addysg Gynnar	7	0	7
Cyfansymiau		61	23	38

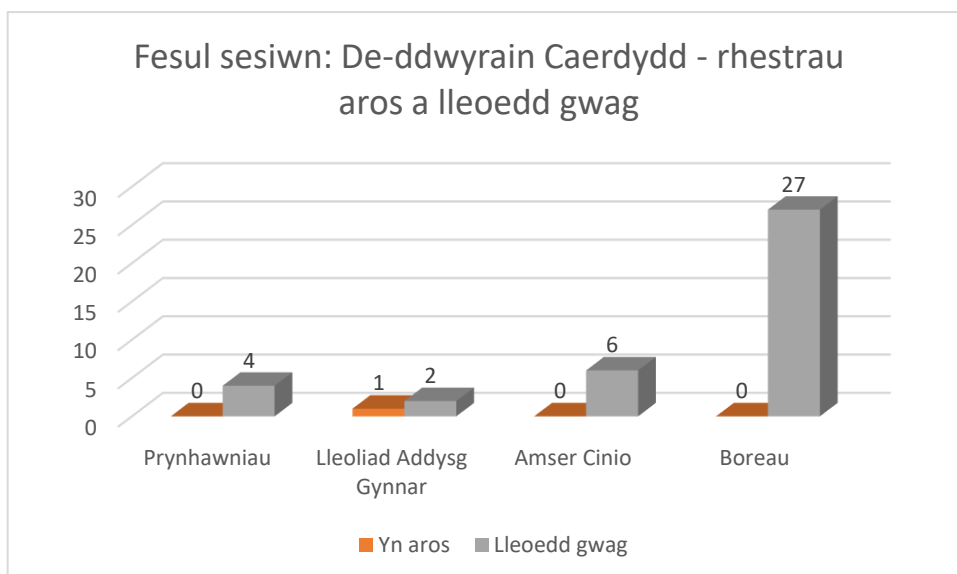
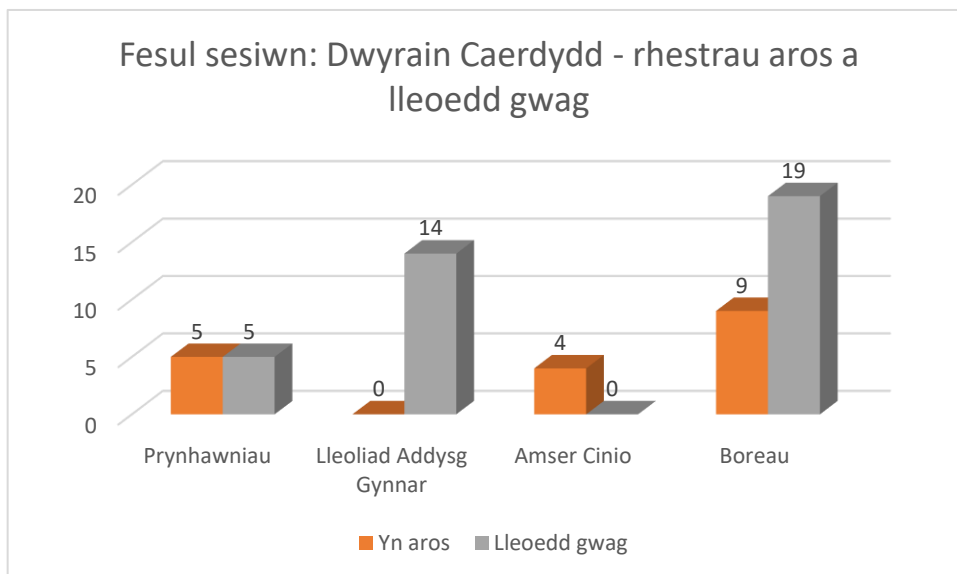
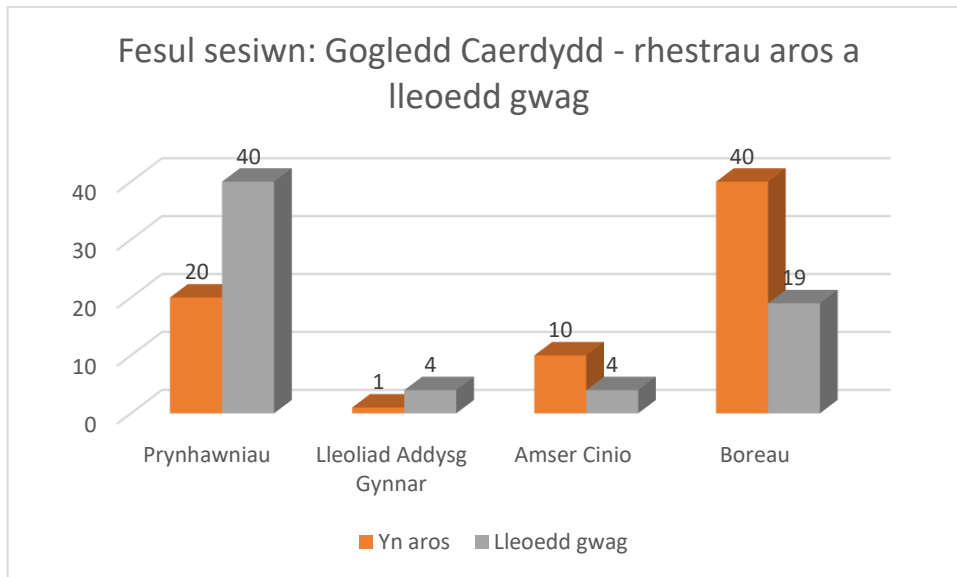
- Nid yw'n glir a yw'r ffigur diffyg yn gywir.
- Efallai nad yw ymatebwyr wedi dilyn canllawiau i gynnwys plant sy'n aros am le ar unwaith yn unig (y galw uwchlaw capasiti) yn hytrach na phlant sy'n aros am le sy'n gysylltiedig ag oedran.
- Mae'r adran addysg wedi cadarnhau nad oes unrhyw blant yn aros am leoliad addysg gynnar ar unwaith
- Gall plant fod yn mynychu lleoliad tra byddant ar y rhestr aros am le ar unwaith mewn lleoliad neu leoliad arall. Felly, efallai na fydd nifer y plant sy'n aros am le ar unwaith yn dangos y galw uwchlaw capasiti ond yn adlewyrchu dewis y rhieni.
- Mae data pellach mewn perthynas â darpariaeth drwy gyfrwng y Gymraeg wedi'i gynnwys ym mhennod 10, cyfrwng Cymraeg a CSCA

Cam Gweithredu: Ymchwilio i'r galw posibl am ddarpariaeth boreol a chinio yng Ngogledd Caerdydd.

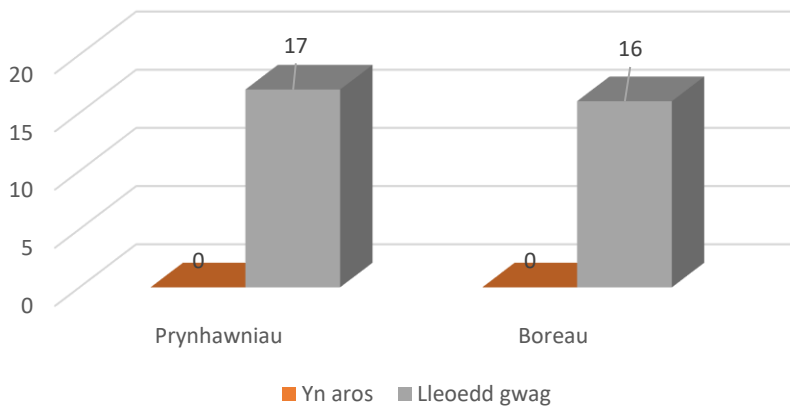
Tabl: gofal dydd fesul sesiwn; yn ôl ACC – rhestrau aros a gwasanaethau

	Gogledd Caerdydd		Dwyrain Caerdydd		Caerdydd De-ddwyrain		Canol a De Caerdydd		Caerdydd De-orllewin		Gorllewin Caerdydd	
	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag
Prynhawniau	20	40	5	5	0	4	0	17	0	28	0	238
Lleoliad Addysg Gynnar	1	4	0	14	1	2	0	0	7	0	0	0
Amser Cinio	10	4	4	0	0	6	0	0	0	0	0	0
Boreau	40	19	9	19	0	27	0	16	0	25	0	151

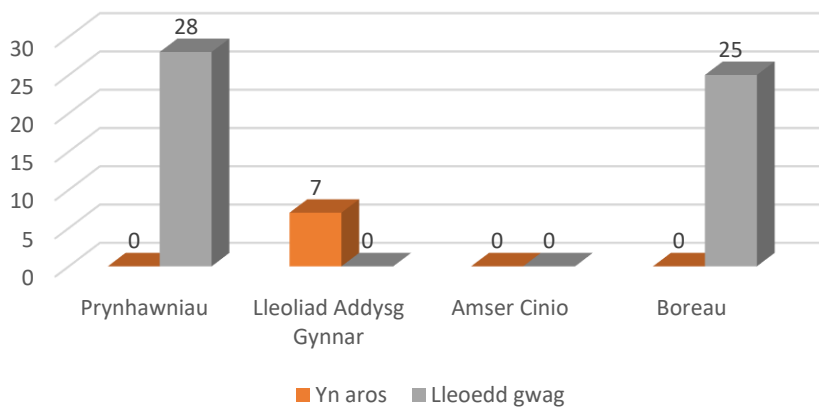
Siartiau: Gofal dydd fesul sesiwn – rhestrau aros a lleoedd gwag yn ôl ACC

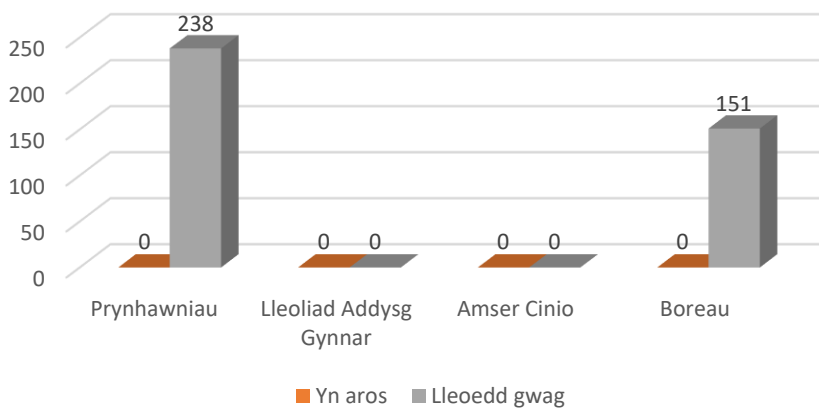
Fesul sesiwn: Canol a De Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

Fesul sesiwn: De-orllewin Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

Fesul sesiwn: Gorllewin Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

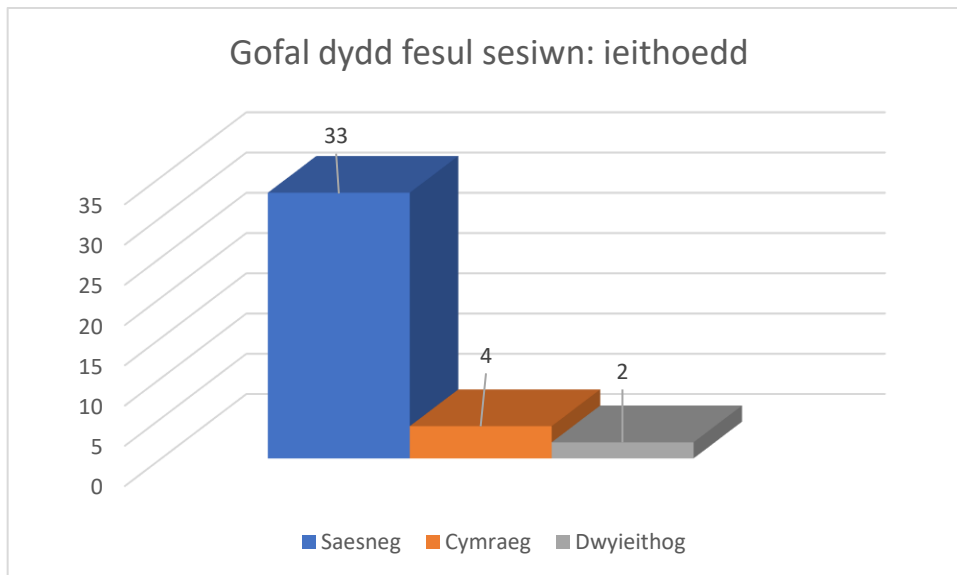

Gofal dydd fesul sesiwn: ieithoedd

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: ieithoedd

Saesneg	33
Cymraeg	4
Y ddwy	2

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: ieithoedd

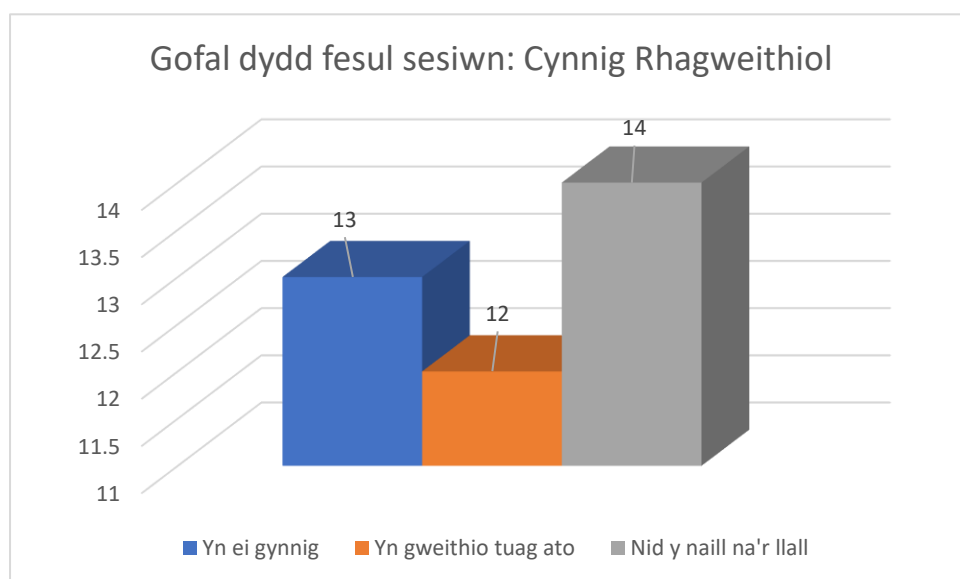

Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Rhagweithiol

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Rhagweithiol

Yn ei gynnig	13
Yn gweithio tuag ato	12
Nid y naill na'r llall	14

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Rhagweithiol

Gofal dydd fesul sesiwn: ieithoedd eraill

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: ieithoedd eraill

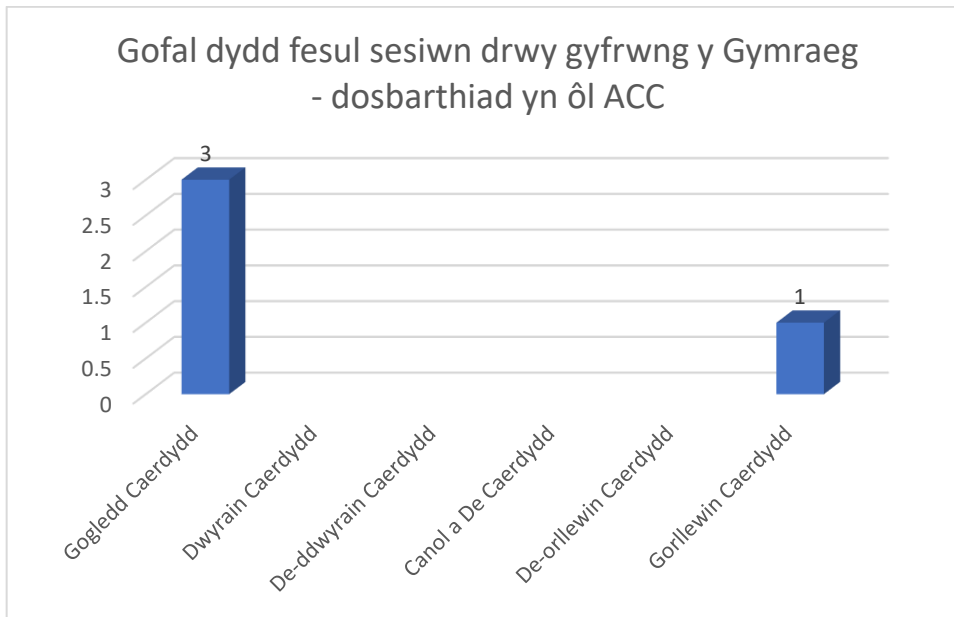
Cymraeg	13
Saesneg	1
Pwyleg / Cymraeg	2
Groeg / Eidaleg / Wrddw / Cymraeg	1
Tsieineeg / Cymraeg	1

Gofal dydd fesul sesiwn: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Fesul sesiwn	3					1	4

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

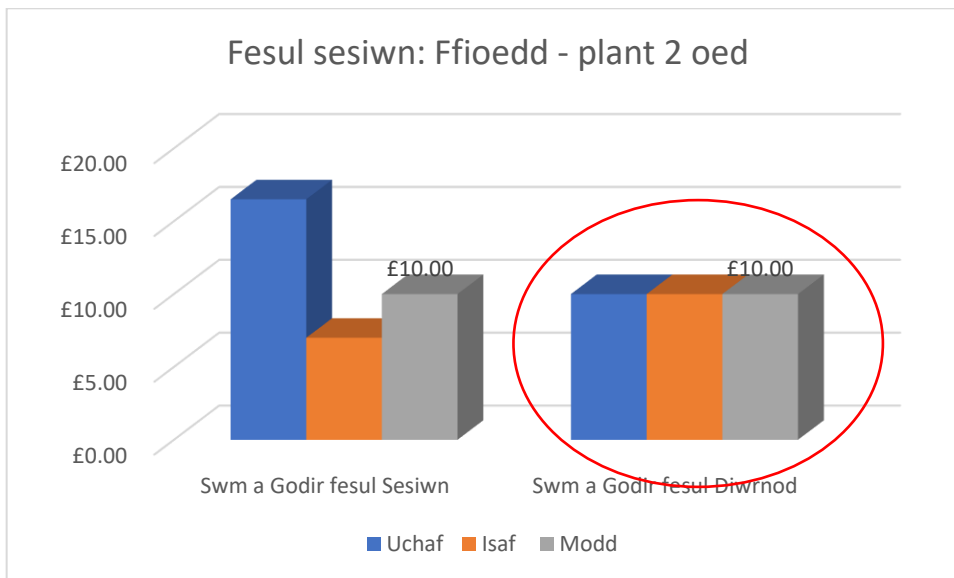
- Mae cyfanswm o 4 darparwr gofal dydd fesul sesiwn cyfrwng Cymraeg, gyda 3 yng Ngogledd Caerdydd ac un yng Ngorllewin Caerdydd.
- Mae 13 o ddarparwyr yn darparu'r Cynnig Rhagweithiol, ac mae 12 yn gweithio tuag at ddarparu'r Cynnig Rhagweithiol.

Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd yn ôl oedran

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd; Plant 2 oed

2 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	-	£16.50	£10.00	-	-
Isaf	-	£7.00	£10.00	-	-
Modd	-	£10.00	£10.00	-	-

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd; Plant 2 oed

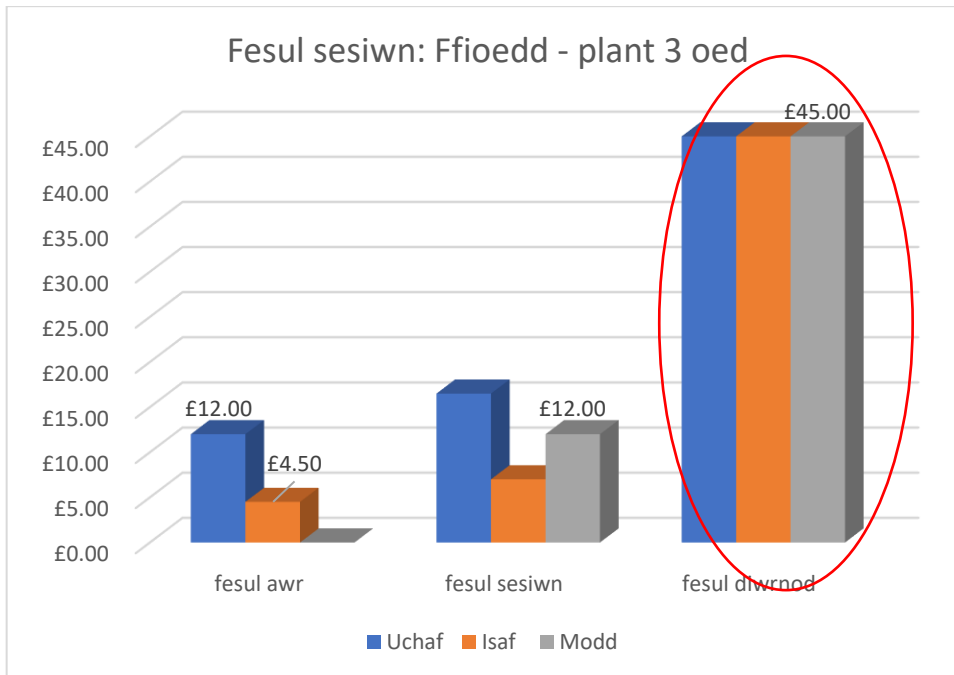

- Nid yw'n glir a yw ymatebwyr wedi defnyddio'r termau 'sesiwn' a 'diwrnod' yn gyfnewidiol

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd; Plant 3 oed

3 oed	Swm a godir fesul awr	Swm a godir fesul sesiwn	Swm a godir fesul diwrnod
Uchaf	£12.00	£16.50	£45.00
Isaf	£4.50	£7.00	£45.00
Modd	Dd/B	£12.00	£45.00

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd; Plant 3 oed

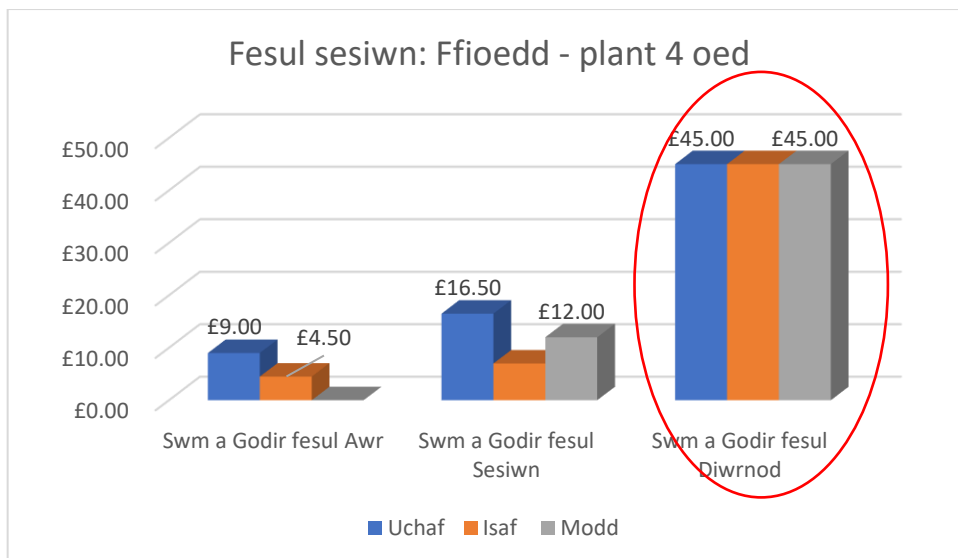

- Nid yw'n glir at beth y mae'r gyfradd ddydd yn cyfeirio, gan nad yw darparwyr fesul sesiwn yn darparu gofal dydd llawn. Mae'n bosibl bod ymatebwyr wedi defnyddio'r termau 'sesiwn' a 'diwrnod' yn gyfnewidiol

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd; Plant 4 oed

4 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£9.00	£16.50	£45.00	-	-
Isaf	£4.50	£7.00	£45.00	-	-
Modd	Dd/B	£12.00	£45.00	-	-

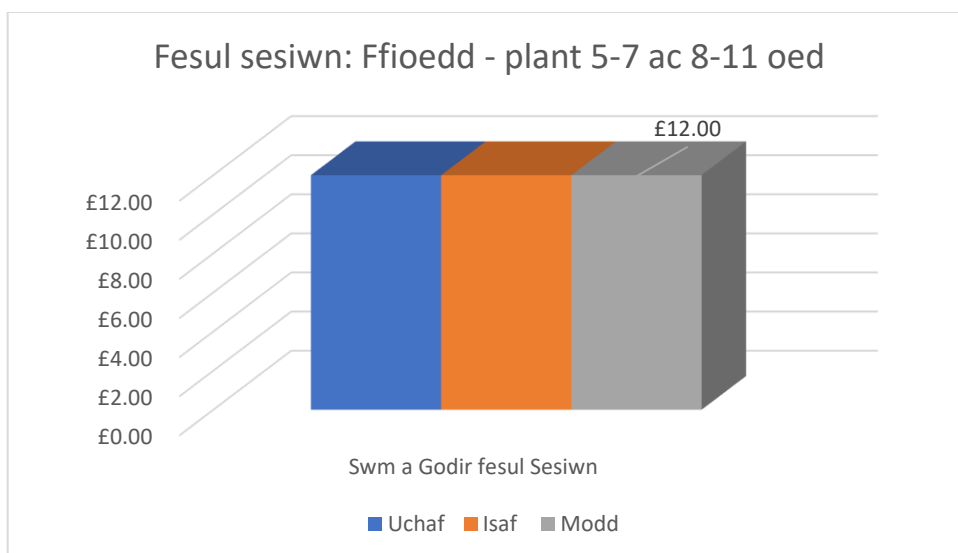
Siart: Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd; Plant 4 oed

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd; 5-7 oed ac 8-11 oed

	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
4 oed					
Uchaf	-	£12.00	-	-	-
Isaf	-	£12.00	-	-	-
Modd	-	£12.00	-	-	-

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn – ffioedd; 5-7 oed ac 8-11 oed

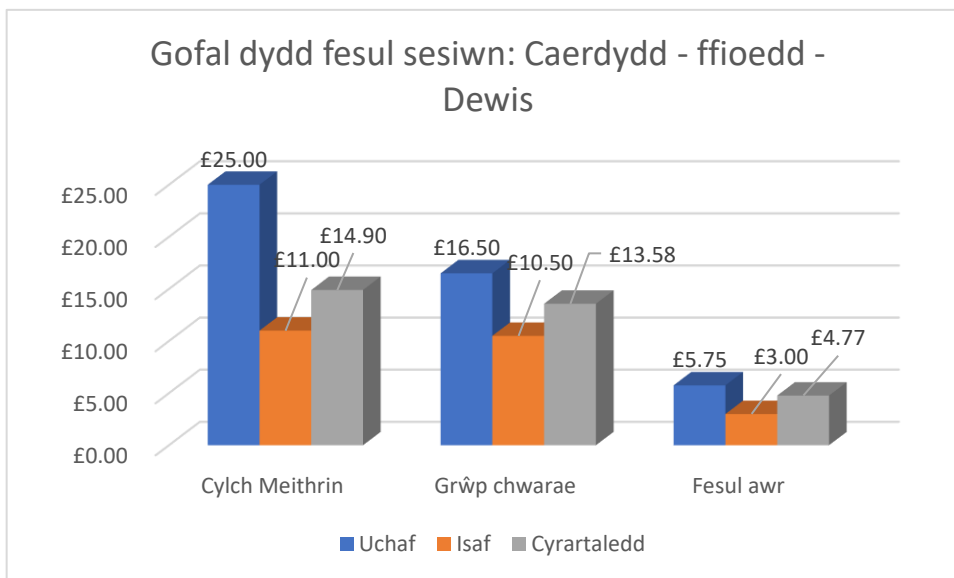
DS: Er bod yr ymatebion yn dangos bod plant 12-14 a 15-17 oed ar lyfrau darparwyr gofal dydd fesul sesiwn, ni chyflwynwyd unrhyw wybodaeth am ffioedd

Gofal dydd fesul sesiwn: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

Fesul sesiwn	Uchaf	Isaf	Cyfartaledd
Cylch Meithrin	£25.00	£11.00	£14.90
Cylch Chwarae	£16.50	£10.50	£13.58
Bob awr	£5.75	£3.00	£4.77

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

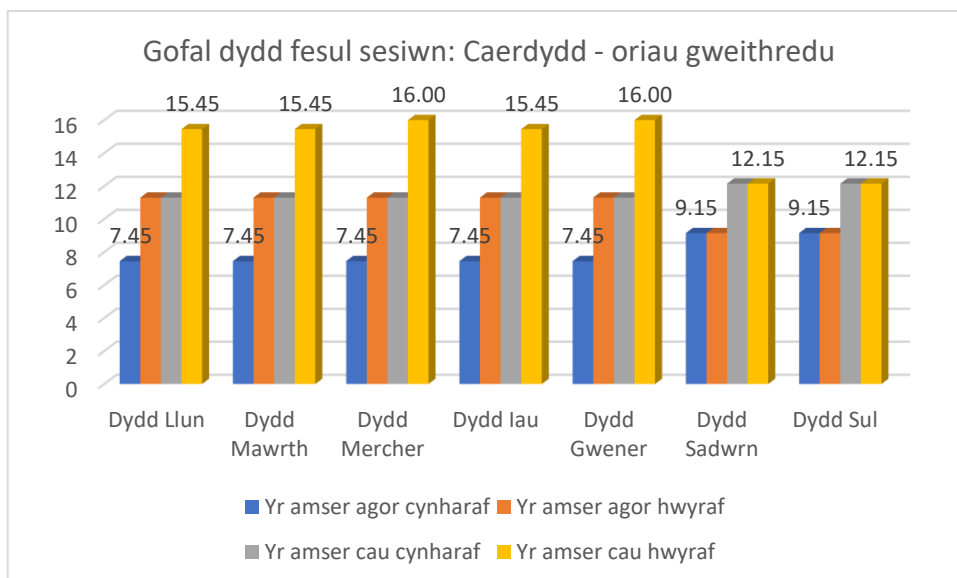
- Roedd y ffioedd moddol fesul sesiwn ar gyfer plant 3 a 4 oed a gofnodwyd drwy DHG (£12.00) yn is na'r cyfartaledd a gofnodwyd drwy Dewis ar gyfer cylchoedd chwarae (£13.58) a chylchoedd meithrin (14.90)

Gofal fesul sesiwn: Oriau agor ac oriau annodweddiadol

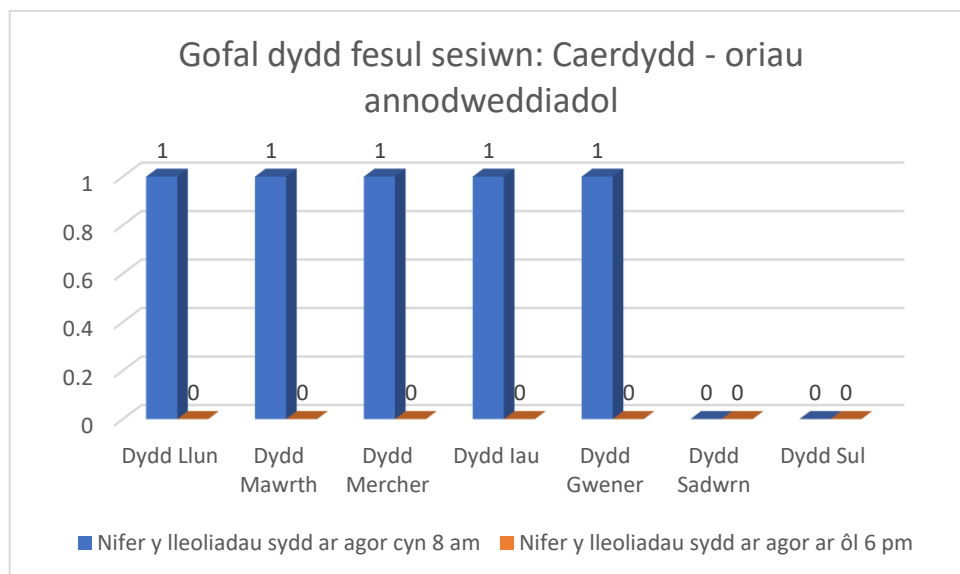
Tabl: Gofal fesul sesiwn: Oriau agor ac oriau annodweddiadol

	Yr amser agor cynharaf	Yr amser agor hwyraf	Yr amser cau cynharaf	Yr amser cau hwyraf	Nifer y lleoliadau sydd ar agor cyn 8 am	Nifer y lleoliadau sydd ar agor ar ôl 6 pm
Dydd Llun	7.45	11.30	11.30	15.45	1	0
Dydd Mawrth	7.45	11.30	11.30	15.45	1	0
Dydd Mercher	7.45	11.30	11.30	16.00	1	0
Dydd Iau	7.45	11.30	11.30	15.45	1	0
Dydd Gwener	7.45	11.30	11.30	16.00	1	0
Dydd Sadwrn	9.15	9.15	12.15	12.15	0	0
Dydd Sul	9.15	9.15	12.15	12.15	0	0

Siart: Gofal fesul sesiwn: Oriau agor ac oriau annodweddiadol

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn – oriau agor annodweddiadol lleoliadau

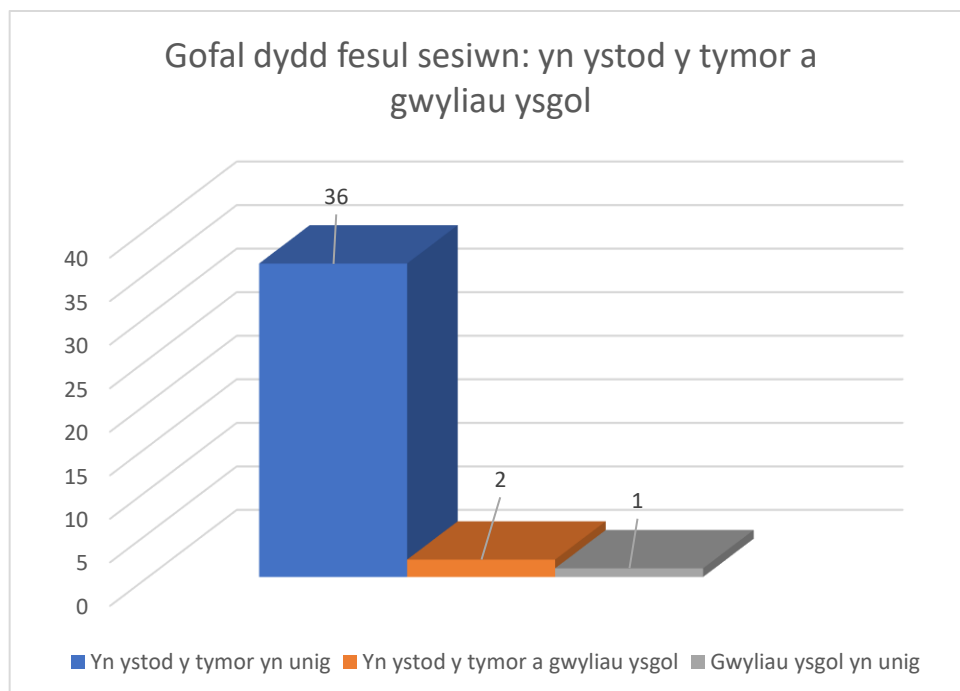
- Yn ôl natur eu darpariaeth, ni ddisgwyliid y byddai nifer fawr o leoliadau gofal dydd fesul sesiwn yn darparu ar gyfer oriau annodweddiadol. Mae un lleoliad yng Ngorllewin Caerdydd yn agor cyn 8.00am.

Gwyliau

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: yn ystod y tymor a gwyliau ysgol

Yn ystod y tymor yn unig	36
Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol	2
Gwyliau ysgol yn unig	1

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: yn ystod y tymor a gwyliau ysgol

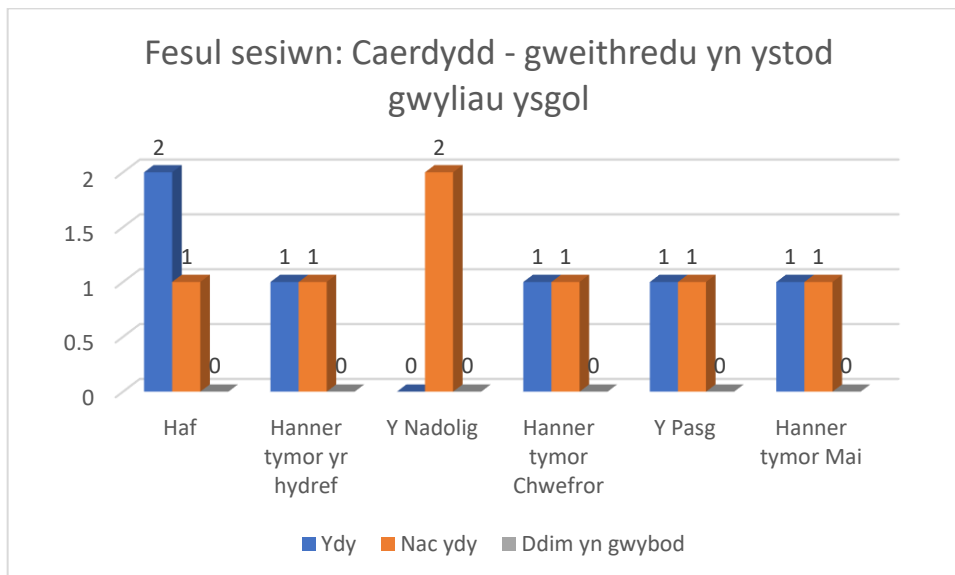

- Mae'r rhan fwyaf o leoliadau gofal dydd fesul sesiwn yn gweithredu yn ystod y tymor yn unig (36)

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: Gweithredu yn ystod gwyliau ysgol - ar agor

	Ydy	Nac ydy	Ddim yn gwybod
Haf	2	1	0
Hanner tymor yr hydref	1	1	0
Y Nadolig	0	2	0
Hanner tymor Chwefror	1	1	0
Y Pasg	1	1	0
Hanner tymor Mai	1	1	0

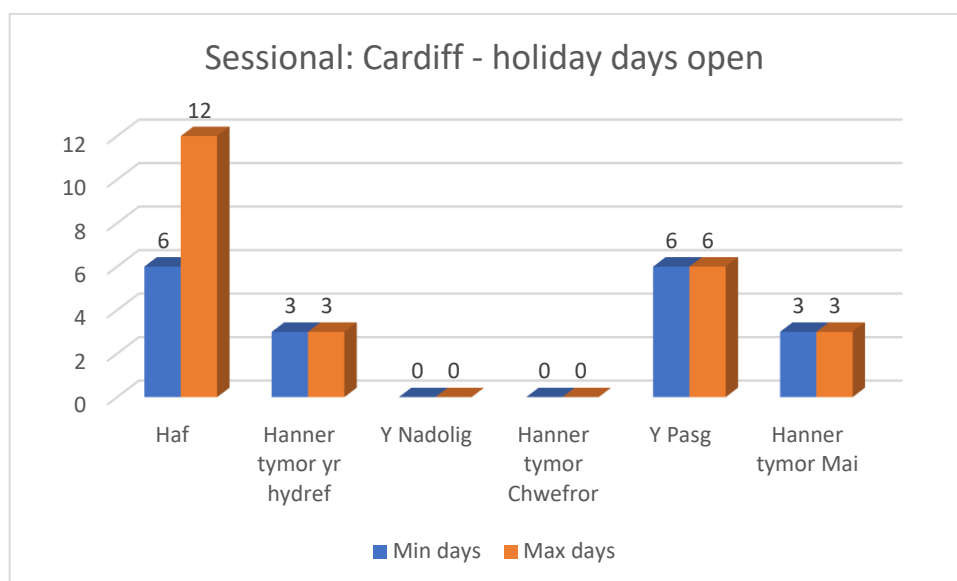
Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: gweithredu yn ystod y gwyliau – ar agor

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: gwyliau ysgol - diwrnodau ar agor yn ystod gwyliau ysgol

	Lleiafswm y diwrnodau ar agor	Uchafswm y diwrnodau ar agor
Haf	6	12
Hanner tymor yr hydref	3	3
Y Nadolig	0	0
Hanner tymor Chwefror	0	0
Y Pasg	6	6
Hanner tymor Mai	3	3

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: gwyliau ysgol - diwrnodau ar agor yn ystod gwyliau ysgol

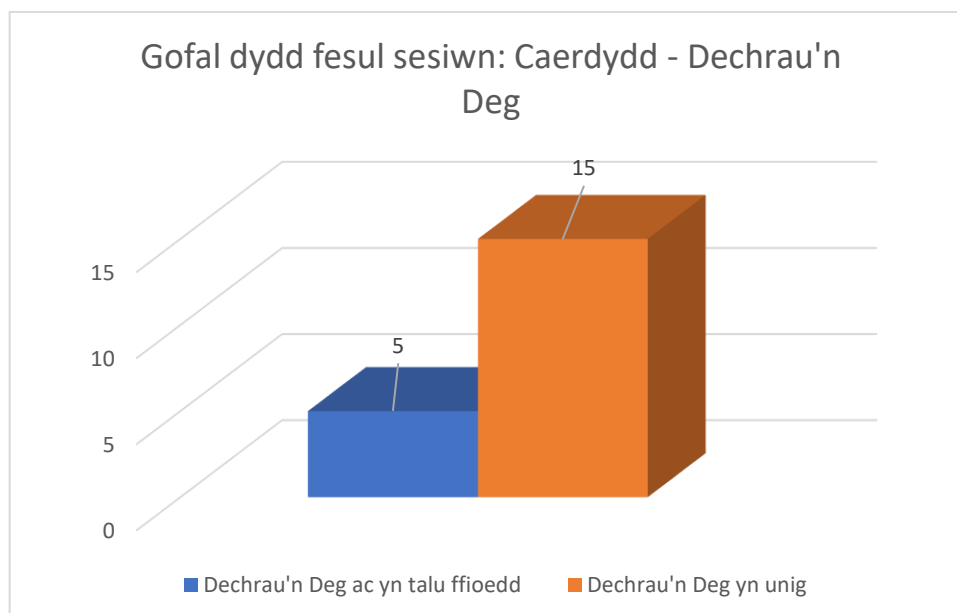

Gofal dydd fesul sesiwn – Dechrau'n Deg

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn – Dechrau'n Deg

Dechrau'n Deg ac yn talu ffioedd	5
Dechrau'n Deg yn unig	15

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn – Dechrau'n Deg

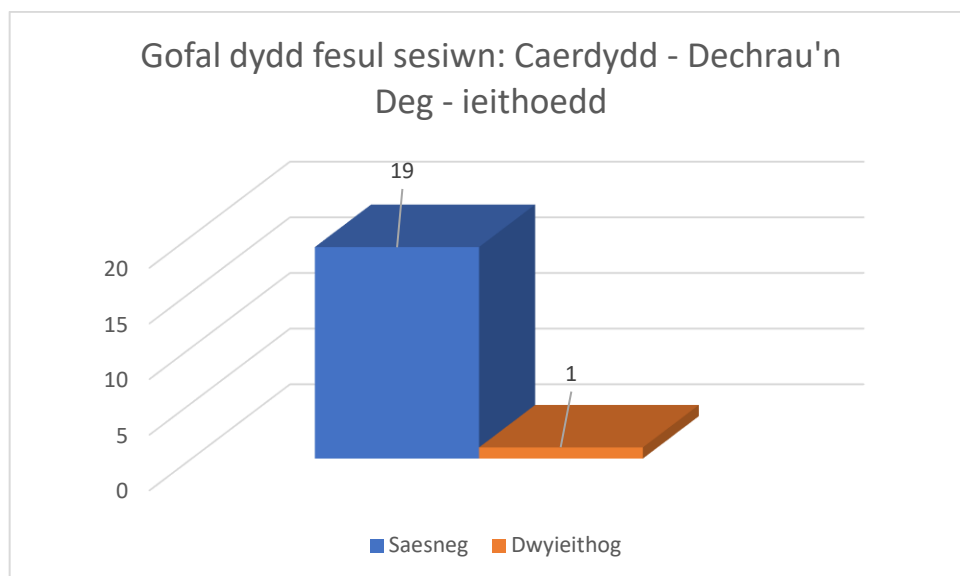

Gofal dydd fesul sesiwn: Dechrau'n Deg – ieithoedd

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn – Dechrau'n Deg - ieithoedd

Saesneg	19
Y ddwy	1

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn – Dechrau'n Deg - ieithoedd

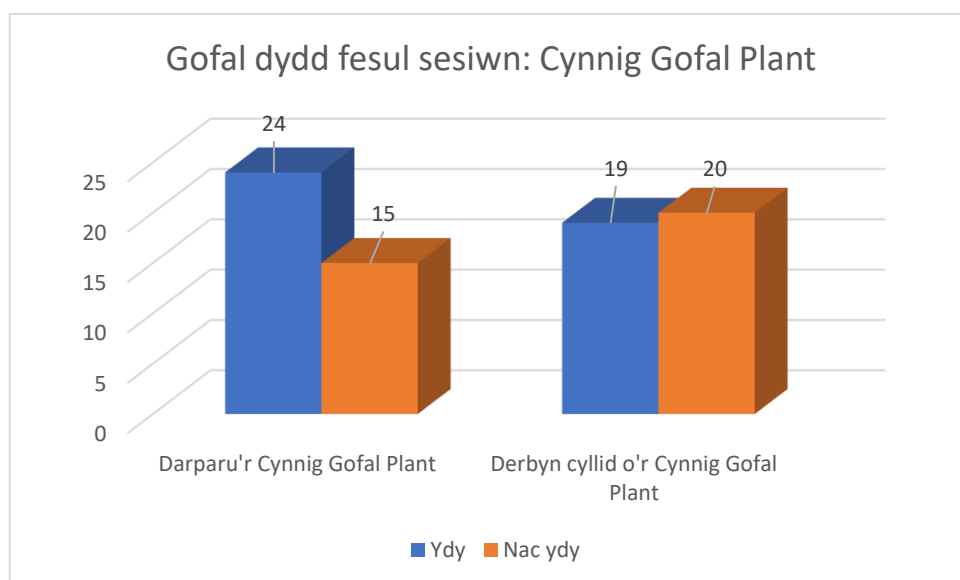

Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Gofal Plant

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Gofal Plant

	Ydy	Nac ydy
Darparu'r Cynnig Gofal Plant	24	15
Derbyn cyllid o'r Cynnig Gofal Plant	19	20

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Gofal Plant

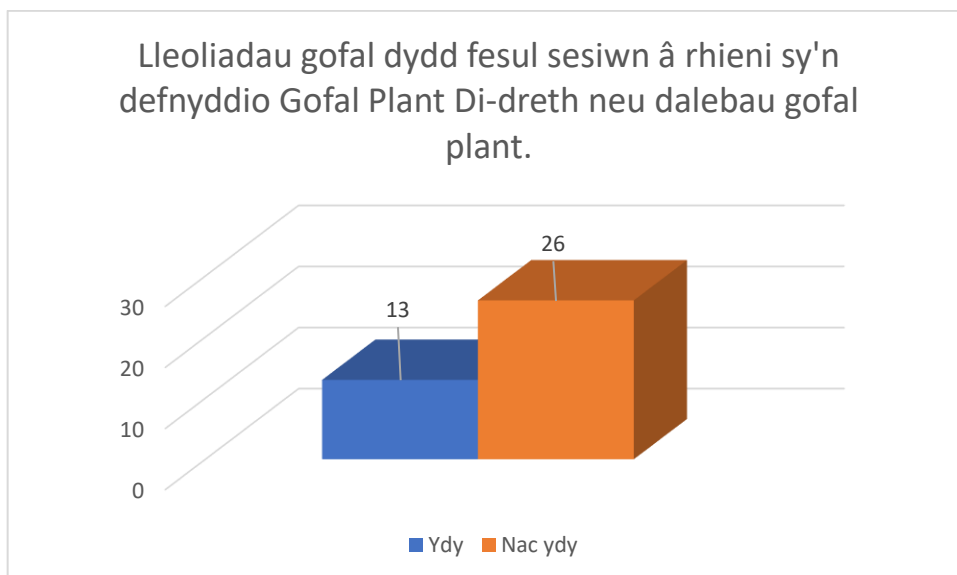

Gofal dydd fesul sesiwn: Talebau Gofal Plant neu Ofal Plant Di-dreth

Tabl: Lleoliadau gofal dydd fesul sesiwn sydd â rhieni sy'n defnyddio Talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.

Lleoliadau gofal dydd fesul sesiwn sydd â rhieni sy'n defnyddio Talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth	
Ydy	13
Nac ydy	26

Siart: Lleoliadau gofal dydd fesul sesiwn sydd â rhieni sy'n defnyddio Talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.

- **Annog mwy o leoliadau, gan dargedu gofal dydd fesul sesiwn i ddechrau, i gofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant. Dim ond 13 (33.3%) o ddarparwyr gofal dydd fesul sesiwn sydd wedi cofrestru ar hyn o bryd, y gyfran isaf o unrhyw fath o ddarparwr.**

Gofal dydd fesul sesiwn: Addysg Gynnar

Tabl: Nifer y lleoliadau sy'n adrodd eu bod yn cael eu hariannu i ddarparu 'addysg ran-amser blynyddoedd cynnar' yn erbyn y rhai sy'n adrodd plant yn cael eu hariannu ar gyfer Lleoliadau Addysg Gynnar yn erbyn y rhai a ariennir gan yr Adran Addysg (data'r adran Addysg)

Yn adrodd eu bod yn cael eu hariannu i ddarparu 'addysg ran-amser blynyddoedd cynnar'/Lleoliadau Addysg Gynnar	4
Yn adrodd bod plant yn cael eu hariannu ar gyfer Lleoliadau Addysg Gynnar	11

Wedi'u cofrestru gyda'r adran Addysg i ddarparu Lleoliadau Addysg Gynnar	4
Wedi'u hariannu gan yr adran Addysg (data'r adran Addysg)	4

Cryfderau a Gwendidau

- Mae 9 darparwr gofal dydd fesul sesiwn yng Ngogledd Caerdydd, 8 yn Ne-orllewin Caerdydd a Gorllewin Caerdydd. Darperir dros 200 o leoedd gofal dydd fesul sesiwn ym mhob un o'r ACCau hyn, gyda dros 100 yn Nwyrain Caerdydd (7 lleoliad, 173 o leoedd) a De-ddwyrain Caerdydd (5 lleoliad, 148 o leoedd).
- Canol a De Caerdydd sydd â'r nifer leiaf o leoliadau a lleoedd (2 leoliad, 64 o leoedd)
- Yn gyffredinol mae mwy o leoedd gwag ar draws gofal dydd fesul sesiwn (619) nag sydd o blant ar restrau aros (97) ar gyfer pob gwasanaeth ac eithrio cinio, lle mae data'n dangos bod 14 o blant ar restr aros ar unwaith a dim ond 10 lle gwag sydd, sef diffyg net o 4 lle.
- Fodd bynnag, mae mwy o blant yn aros am le ar unwaith nag sydd o leoedd gwag ar gyfer rhai gwasanaethau mewn rhai ACCau (sesiynau bore a chinio yng Ngogledd Caerdydd; cinio yn Nwyrain Caerdydd; a Lleoliadau Addysg Gynnar yn Ne-orllewin Caerdydd), fel y dangosir yn y tabl isod. Fodd bynnag, mae'r adran Addysg wedi nodi bod y data diwethaf hwn yn anghywir, ac nad oes unrhyw blant yn aros am le ar unwaith mewn Addysg Gynnar)

7.4. Y tu allan i oriau ysgol

Mae'r tablau data a'r siartiau canlynol yn seiliedig ar ddata a gasglwyd drwy'r DHG

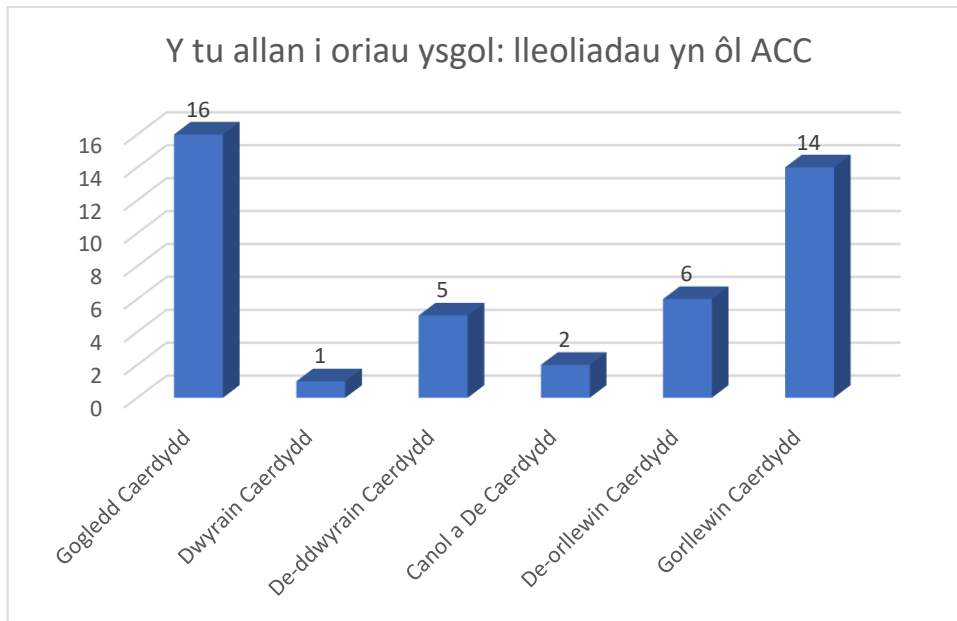
Tabl: Prif ddata y tu allan i'r ysgol

Nifer y Lleoliadau Cofrestredig	44	Yn ystod y tymor yn unig	30
		Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol	10
		Gwyliau ysgol yn unig	4
Nifer y Lleoedd Cofrestredig	2272		
Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl oedran	2757		
Nifer y plant yn ôl presenoldeb	2590	Llawn amser	176
		Rhan-amser	1862
		Ad hoc	552
Prif iaith y lleoliad			
Saesneg/y ddwy	37(2)		
Cymraeg	5	Cynnig y Cynnig Rhagweithiol	5
		Gweithio tuag at gynnig y Cynnig Rhagweithiol	4
Darpariaeth Dechrau'n Deg			
Dechrau'n Deg ac yn talu ffioedd	1		
Dechrau'n Deg yn unig	0		
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant (Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant)	19 (10)		
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	39		

Tabl: Lleoliadau y tu allan i oriau ysgol yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Cyfanswm	16	1	5	2	6	14	44

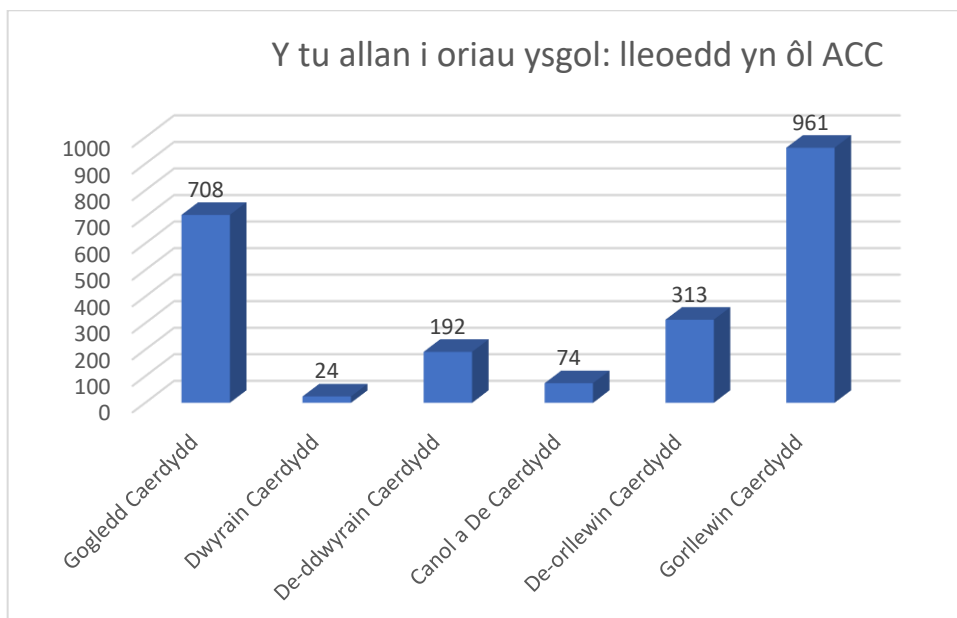
Siart: Lleoliadau y tu allan i oriau ysgol yn ôl ACC

Tabl: Lleoedd y tu allan i oriau ysgol yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Cyfanswm	708	24	192	74	313	961	2272

Siart: Lleoedd y tu allan i oriau ysgol yn ôl ACC

- Mae 14 o ddarparwyr y tu allan i'r ysgol yng Ngogledd Caerdydd, sy'n darparu 708 o leoedd, a 14 yng Ngorllewin Caerdydd, sy'n darparu 961 o leoedd.
- Fodd bynnag, dim ond un sydd yn Dwyrain Caerdydd (24 o leoedd) a 2 yn ardal Canol a De Caerdydd (74 o leoedd)

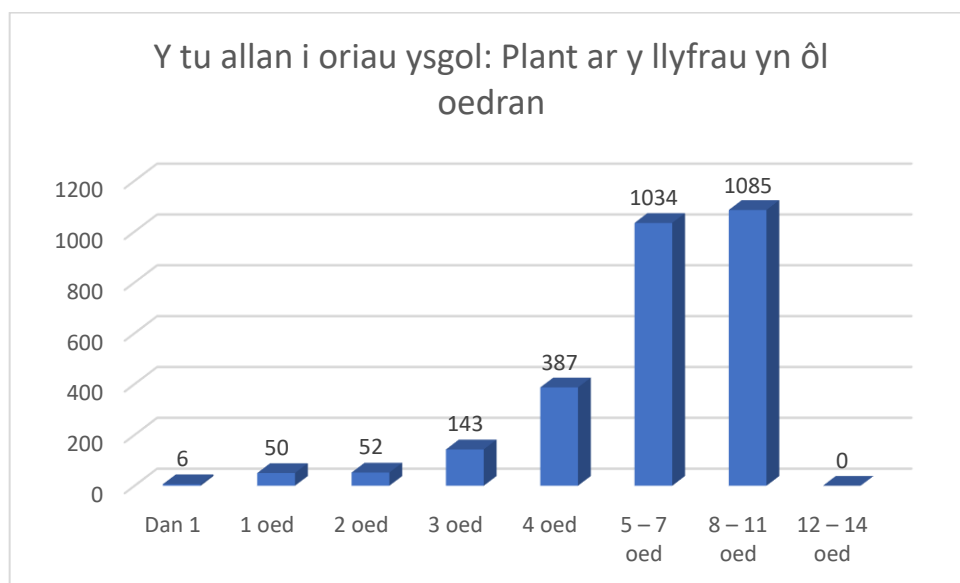
Cam Gweithredu: Nodi a oes unrhyw alw heb ei fodloni am ddarpariaeth y tu allan i oriau ysgol yn Nwyrain Caerdydd ac ardal Canol a De Caerdydd

Y tu allan i'r ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Tabl: Y tu allan i'r ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Oed	Nifer y plant
Dan 1	6
1 oed	50
2 oed	52
3 oed	143
4 oed	387
5 – 7 oed	1034
8 – 11 oed	1085
12 – 14 oed	0

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl oedran

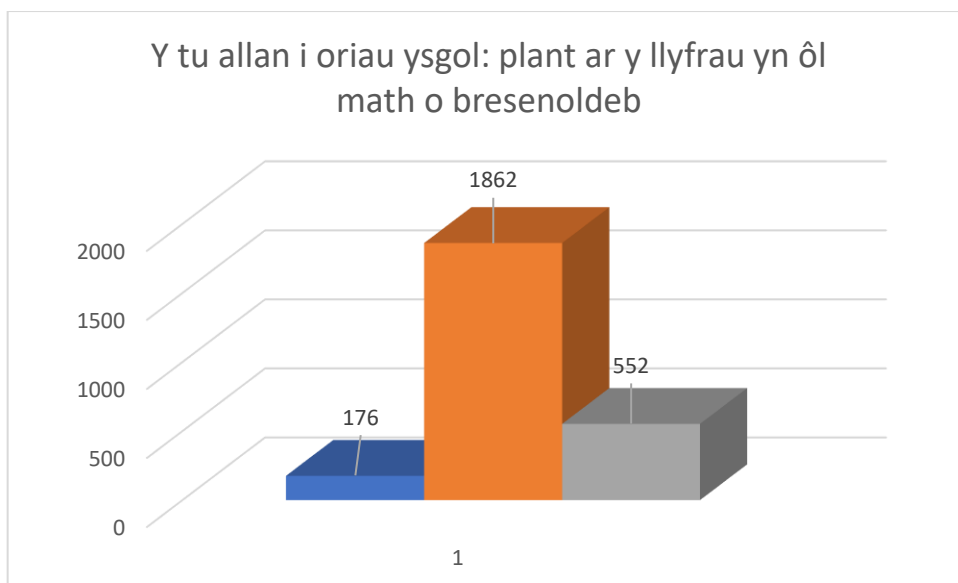

Y tu allan i oriau ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Llawm amser	176
Rhan-amser	1862
Ad Hoc	552

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

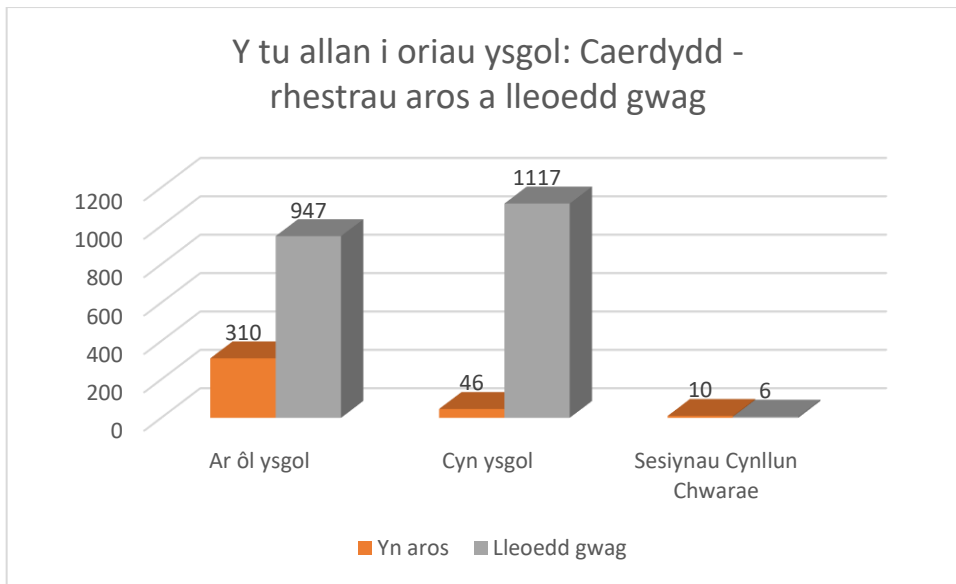
- Mae'r rhan fwyaf o'r plant sy'n mynychu gofal y tu allan i oriau ysgol (2119 o'r 2757 o blant a gofnodwyd yn ôl oedran) rhwng 5 ac 11 oed.
- Mae'r rhan fwyaf o'r plant yn mynychu'n rhan-amser (1862 o'r 2590 o blant a gofnodwyd yn ôl y math o bresenoldeb)

Y tu allan i oriau ysgol – rhestrau aros a lleoedd gwag

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

Y tu allan i oriau ysgol	Yn aros	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	310	947
Cyn ysgol	46	1117
Sesiynau Cynllun Chwarae	10	6

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

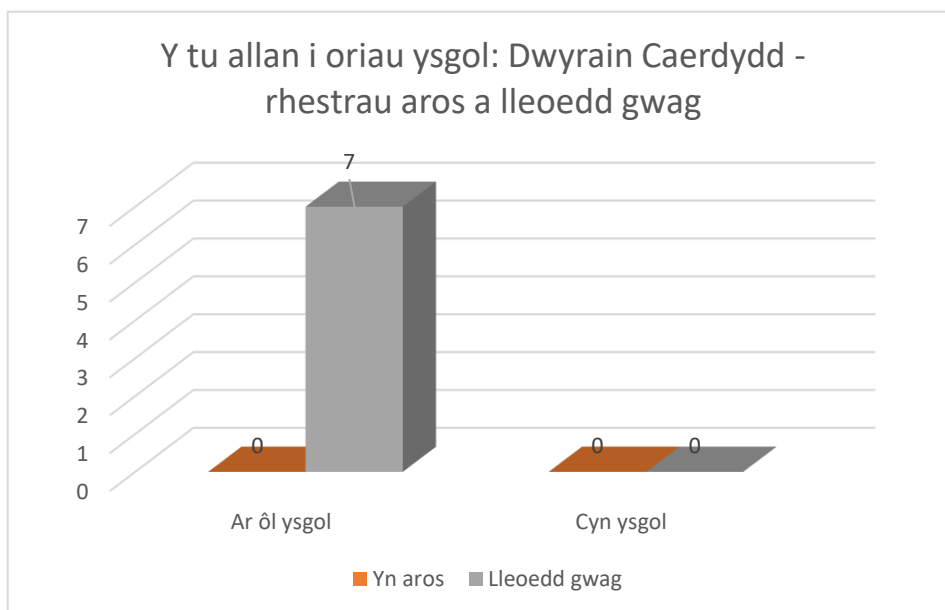
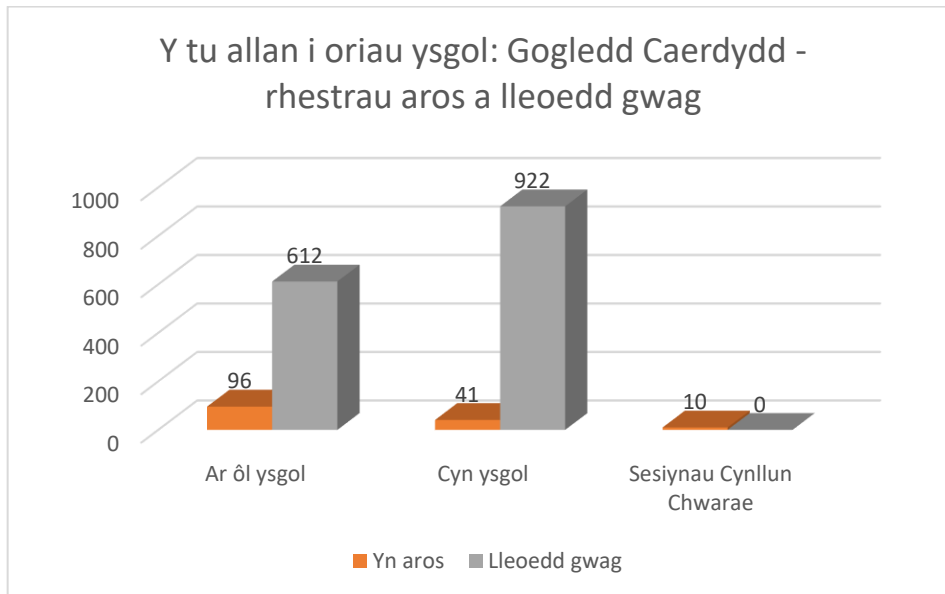
- Yn gyffredinol, mae mwy o leoedd gwag ar draws gofal y tu allan i oriau ysgol (2070) nag y mae plant yn aros am le ar unwaith (219) ac eithrio diffyg o 4 lle ar gyfer sesiynau cynlluniau chwarae (10 plentyn ar y rhestr aros; 6 lle gwag)
- Fodd bynnag, yn ôl y data, mae'n ymddangos bod diffyg o 88 o leoedd ar ôl ysgol (122 o blant yn aros; 34 o leoedd gwag) yn Ne-orllewin Caerdydd. DS: Gweler hefyd yr adran cyfrwng Cymraeg, gan fod y darparwr hwn yn lleoliad cyfrwng Cymraeg

Cam Gweithredu: Nodi a oes tystiolaeth ar gyfer y galw am ofal y tu allan i oriau ysgol cyfrwng Cymraeg sydd heb ei fodloni yn Ne-orllewin Caerdydd.

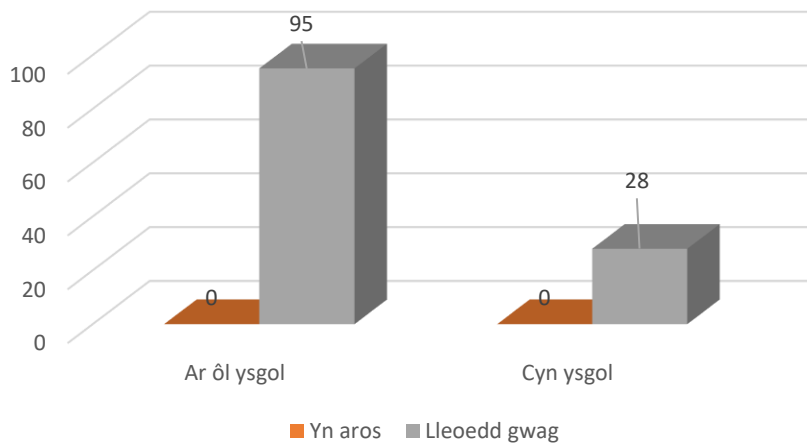
Tabl: Y tu allan i oriau ysgol – rhestrau aros a lleoedd gwag yn ôl ACC

Y tu allan i oriau ysgol	Gogledd Caerdydd		Dwyrain Caerdydd		De-ddwyrain Caerdydd		Canol a De Caerdydd		De-orllewin Caerdydd		Gorllewin Caerdydd	
	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	96	612	0	7	0	95	21	26	122	34	71	173
Cyn ysgol	41	922	0	0	0	28	0	26	0	0	5	141
Cynllun Chwarae Sesiynau	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6

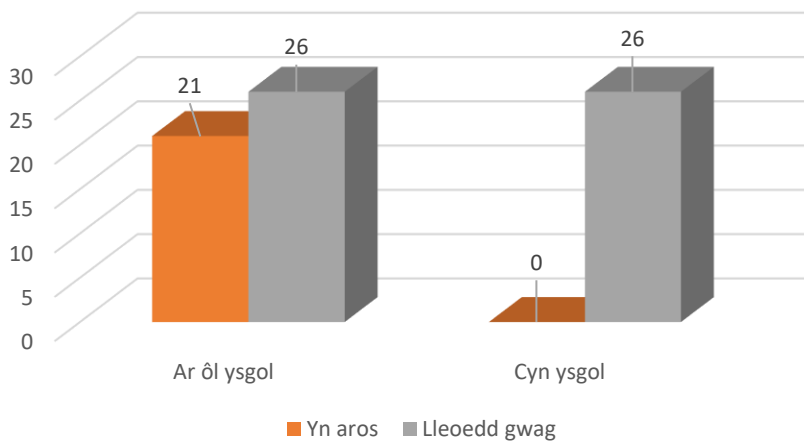
Siartiau: Y tu allan i oriau ysgol – rhestrau aros a lleoedd gwag yn ôl ACC

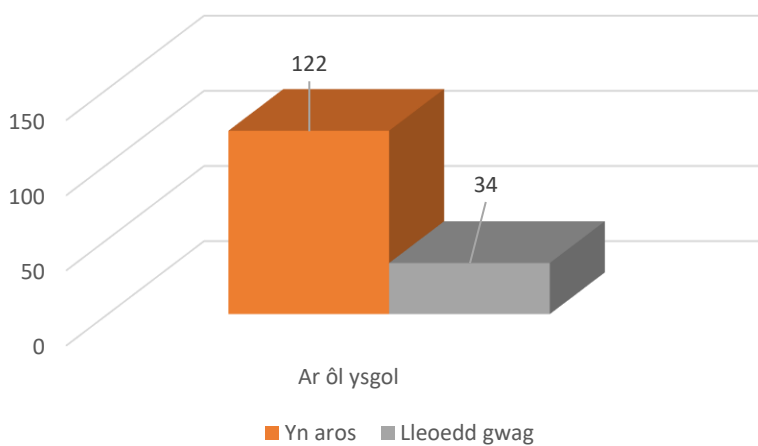
Y tu allan i oriau ysgol: De-ddwyrain Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

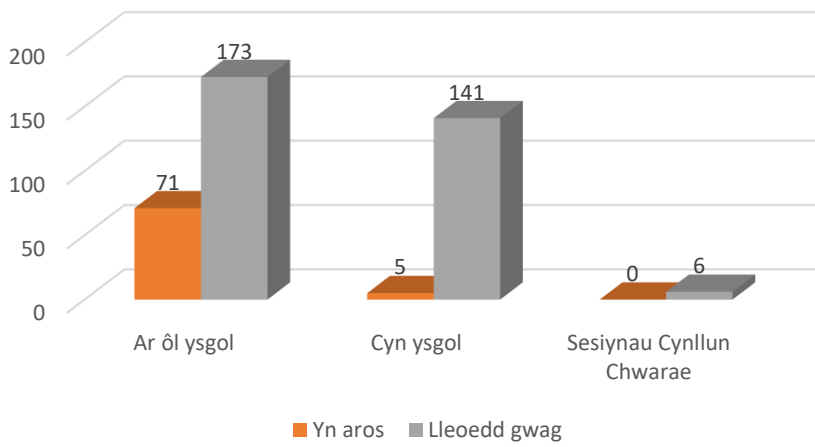
Y tu allan i oriau ysgol: Canol a De Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

Y tu allan i oriau ysgol: De-orllewin Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

Y tu allan i oriau ysgol: Gorllewin Caerdydd - rhestrau aros a lleoedd gwag

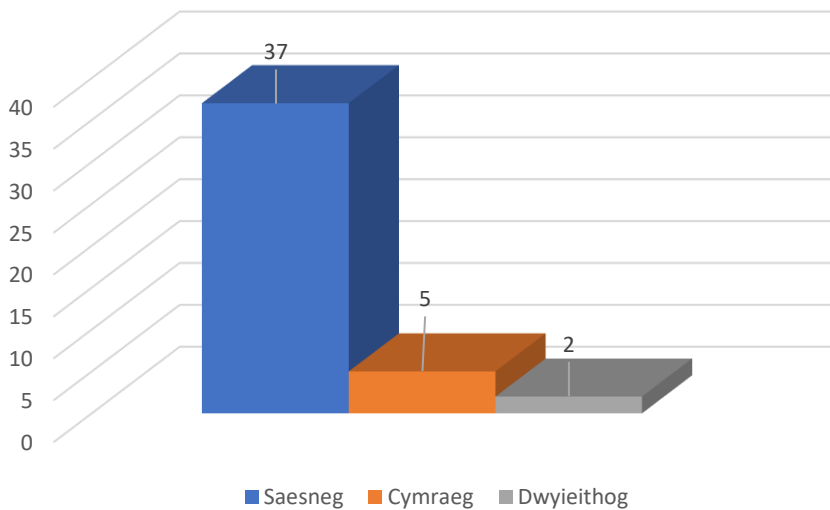
Y tu allan i oriau ysgol: ieithoedd

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: ieithoedd

Saesneg	37
Cymraeg	5
Y ddwy	2

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: ieithoedd

Y tu allan i oriau ysgol: ieithoedd

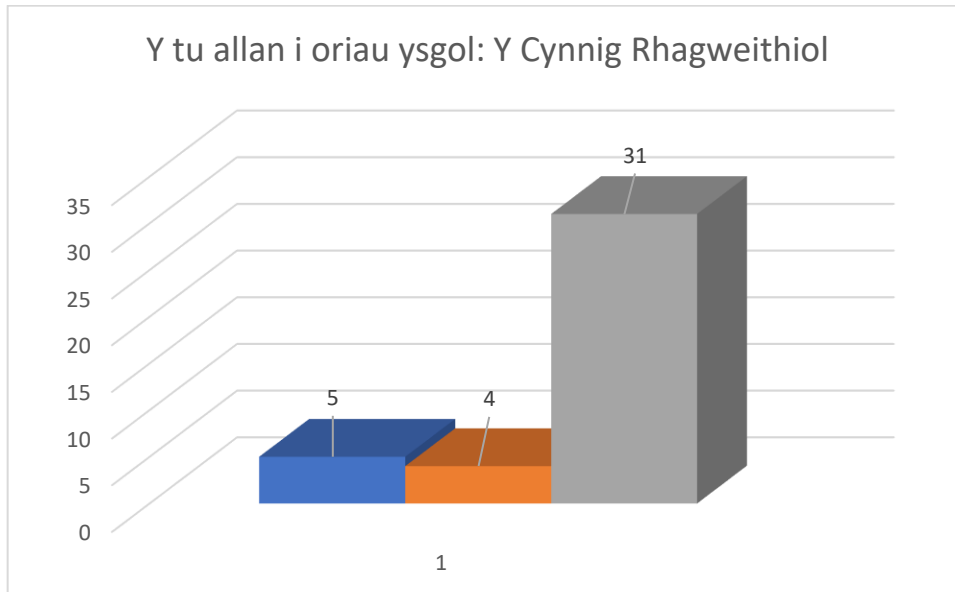

Y tu allan i oriau ysgol: Cynnig Rhagweithiol

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: Cynnig Rhagweithiol

Yn ei gynnig	5
Yn gweithio tuag ato	4
Nid y naill na'r llall	31

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: Cynnig Rhagweithiol

Y tu allan i oriau ysgol: ieithoedd eraill

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: ieithoedd eraill

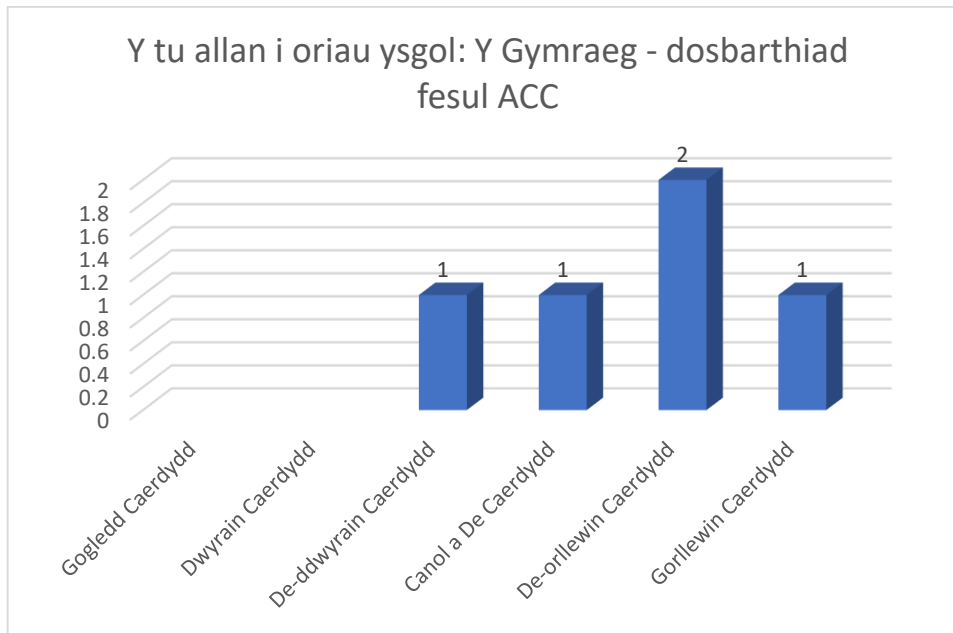
Cymraeg	9
Saesneg	2

Y tu allan i oriau ysgol: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Lleoliadau			1	1	2	1	5

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: Y Gymraeg – dosbarthiad yn ôl ACC

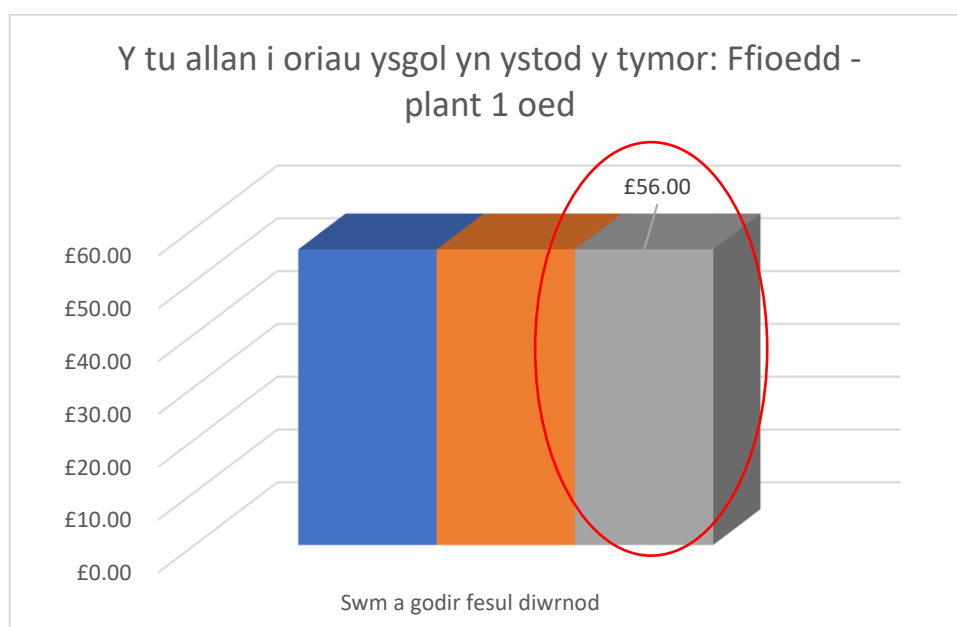
- Mae dau ddarparwr y tu allan i oriau ysgol cyfrwng Cymraeg yn Ne-orllewin Caerdydd, ac un yr un yn Ne-ddwyrain Caerdydd, Canol a De Caerdydd a Gorllewin Caerdydd.
- Nid oes unrhyw leoliadau gofal y tu allan i oriau ysgol cyfrwng Cymraeg yng Ngogledd Caerdydd na Dwyrain Caerdydd
- Mae 5 lleoliad y tu allan i oriau ysgol yn darparu'r Cynnig Rhagweithiol, ac mae 4 yn gweithio tuag at gyflwyno'r Cynnig Rhagweithiol.

Y tu allan i oriau ysgol - ffioedd yn ôl oedran: yn ystod y tymor

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 1 oed: yn ystod y tymor

1 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf			£56.00		
Isaf			£56.00		
Modd			£56.00		

Siart: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 1 oed: yn ystod y tymor

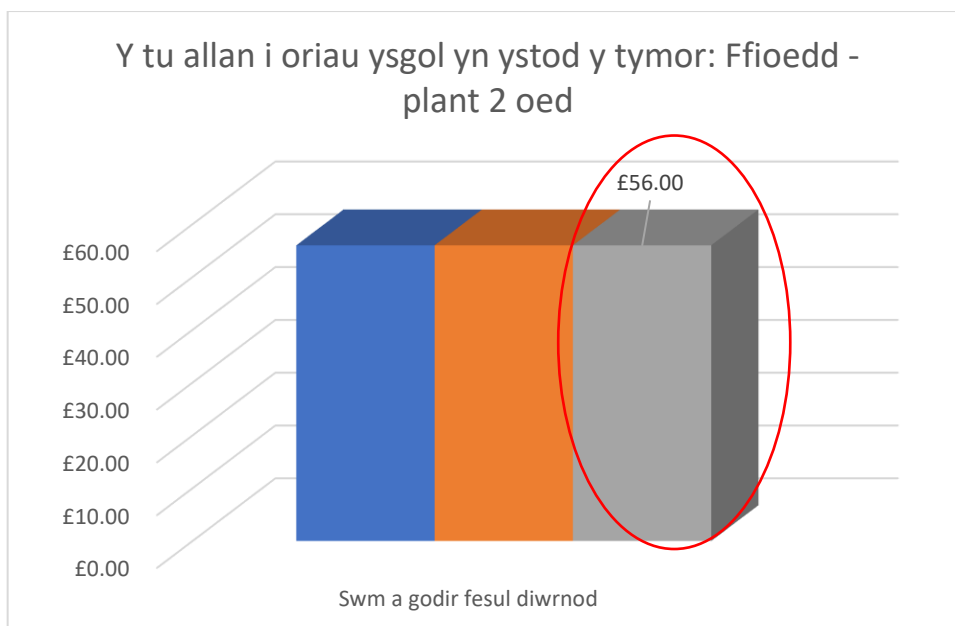

DS: Mae'n anarferol i ofal y tu allan i oriau ysgol ddarparu ar gyfer plant 1 oed. Gwall adrodd posibl.

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 2 oed: yn ystod y tymor

2 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf			£56.00		
Isaf			£56.00		
Modd			£56.00		

Siart: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 2 oed: yn ystod y tymor

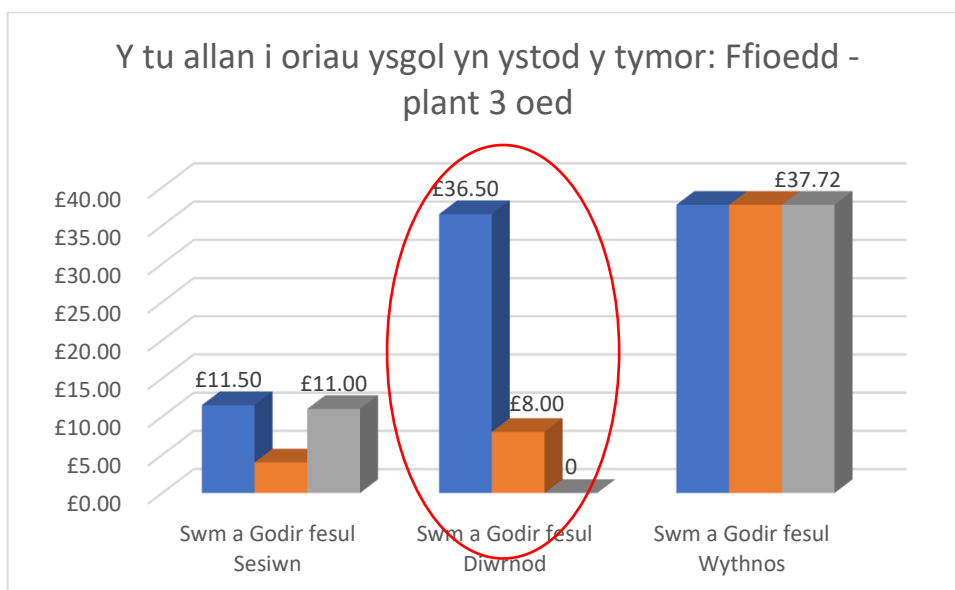

DS: Mae'n anarferol i ofal y tu allan i oriau ysgol ddarparu ar gyfer plant 2 oed. Gwall adrodd posibl.

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 3 oed: yn ystod y tymor

3 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	-	£11.50	£36.50	£37.72	-
Isaf	-	£4.00	£8.00	£37.72	-
Modd	-	£11.00	Dd/B	£37.72	-

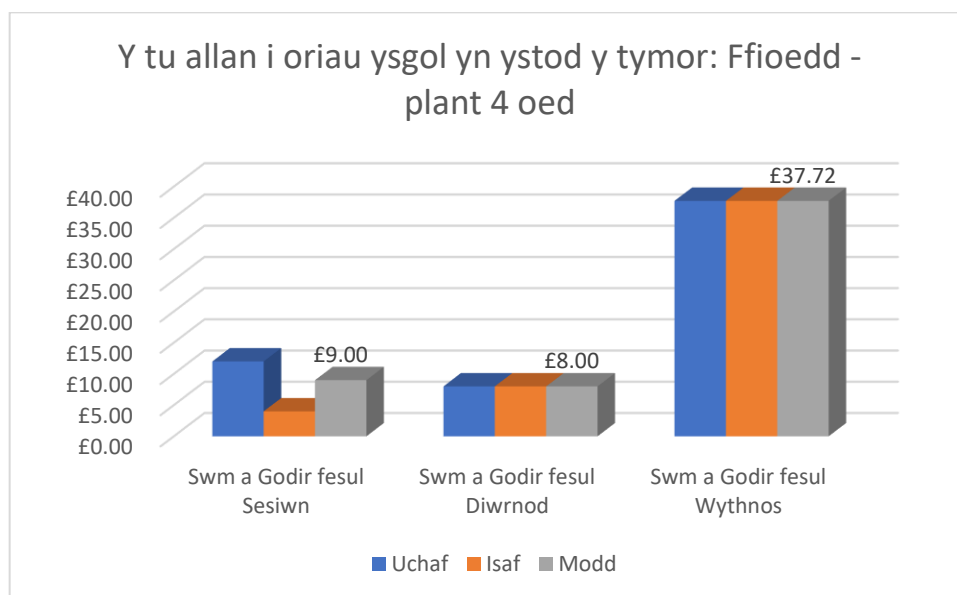
Siart: Y tu allan i oriau ysgol – plant 3 oed: yn ystod y tymor

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 4 oed: yn ystod y tymor

4 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	-	£12.00	£8.00	£37.72	-
Isaf	-	£4.00	£8.00	£37.72	-
Modd	-	£9.00	£8.00	£37.72	--

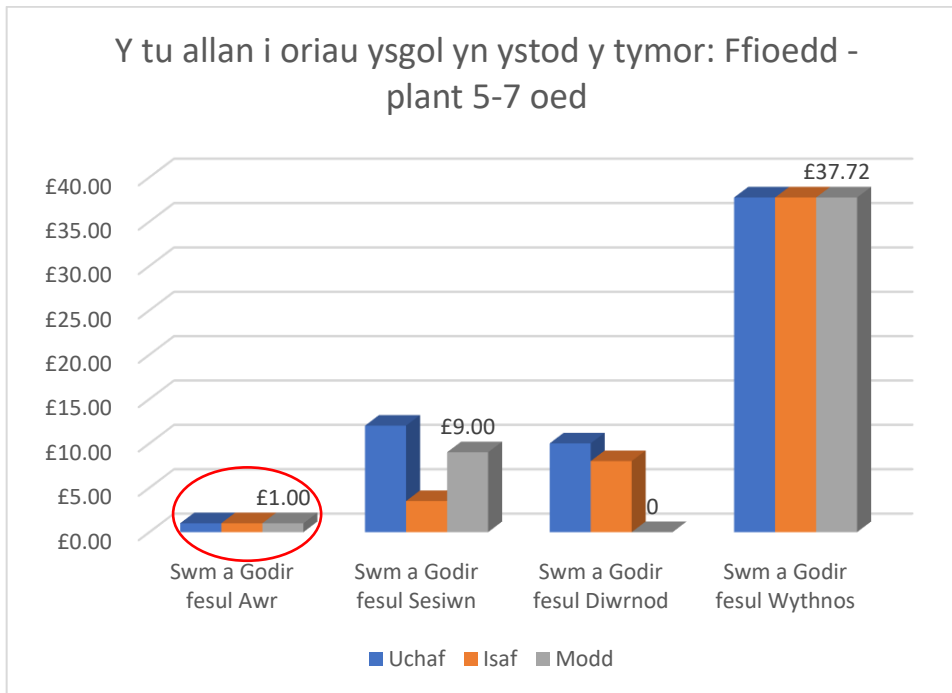
Siart: Y tu allan i oriau ysgol – plant 4 oed: yn ystod y tymor

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 5-7 oed: yn ystod y tymor

5-7 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	£1.00	£12.00	£10.00	£37.72	-
Isaf	£1.00	£3.50	£8.00	£37.72	-
Modd	£1.00	£9.00	Dd/B	£37.72	--

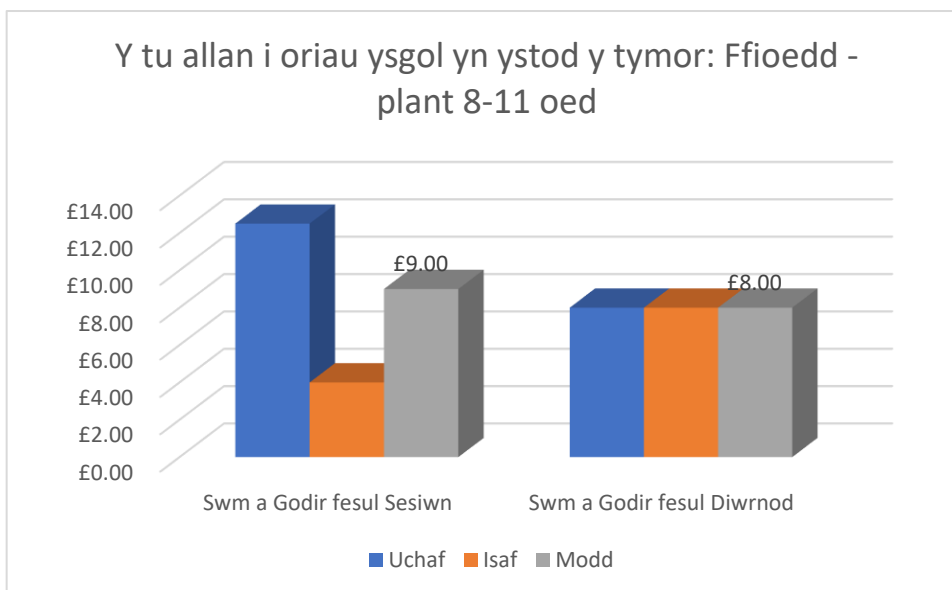
Siart: Y tu allan i oriau ysgol – plant 5-7 oed: yn ystod y tymor

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 8-11 oed: yn ystod y tymor

8-11 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	-	£12.50	£8.00	-	-
Isaf	-	£4.00	£8.00	-	-
Modd	-	£9.00	£8.00	-	--

Siart: Y tu allan i oriau ysgol – plant 8-11 oed: yn ystod y tymor

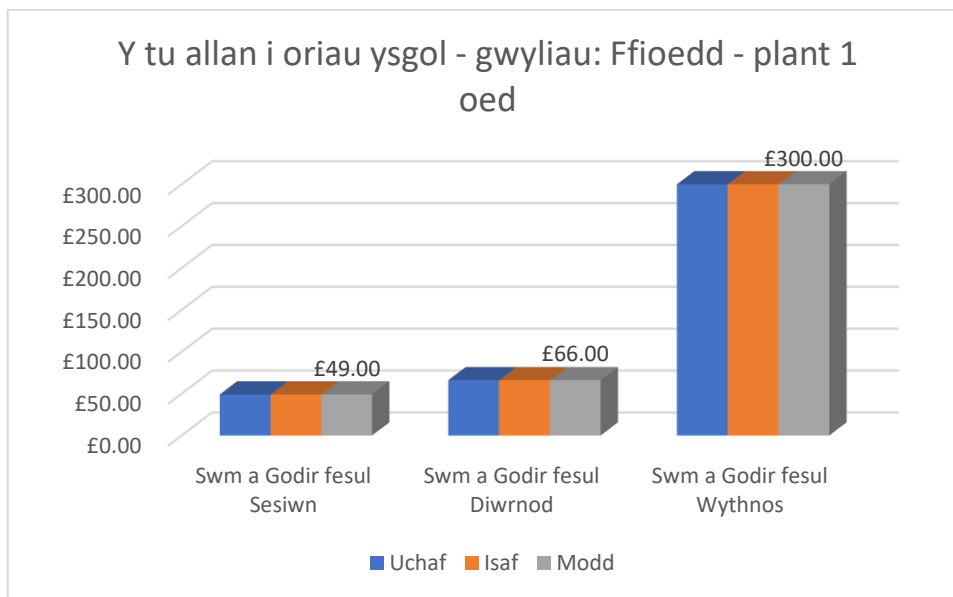
- Mae'n ymddangos o'r data uchod y gallai'r termau 'sesiwn' a 'diwrnod' fod wedi cael eu defnyddio'n gyfnewidiol

Y tu allan i oriau ysgol - ffioedd yn ôl oedran: gwyliau ysgol

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 1 oed: gwyliau ysgol

1 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	-	£49.00	£66.00	£300.00	-
Isaf	-	£49.00	£66.00	£300.00	-
Modd	-	£49.00	£66.00	£300.00	-

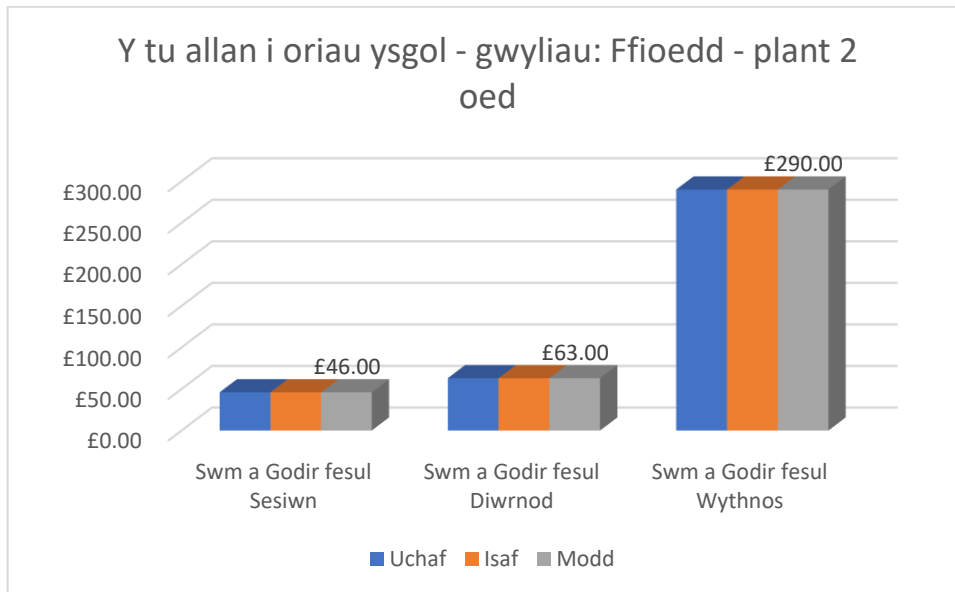
Siart: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 1 oed: gwyliau ysgol

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 2 oed: gwyliau ysgol

2 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	-	£46.00	£63.00	£290.00	-
Isaf	-	£46.00	£63.00	£290.00	-
Modd	-	£46.00	£63.00	£290.00	-

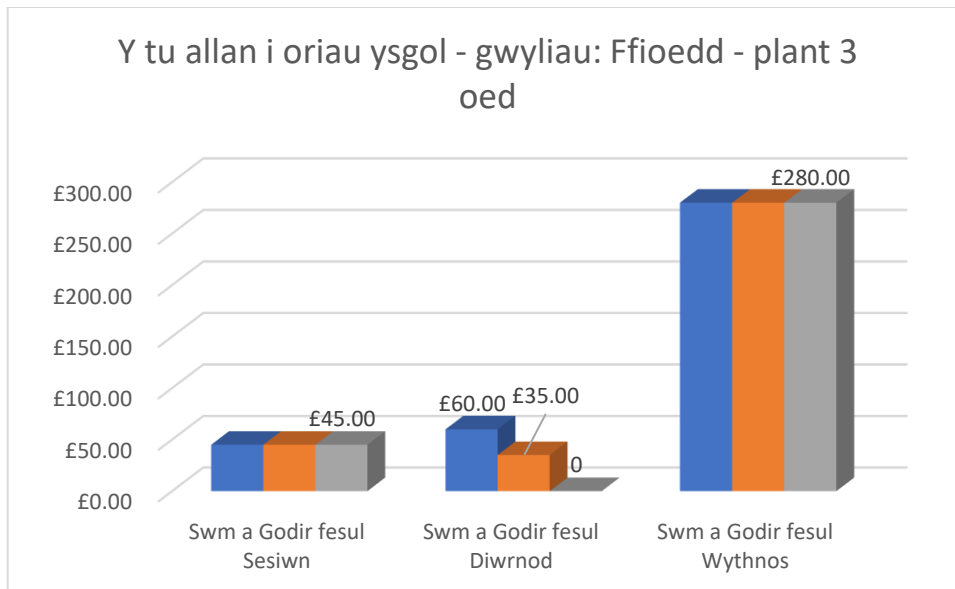
Siart: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 2 oed: gwyliau ysgol

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 3 oed: gwyliau ysgol

3 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf	-	£45.00	£60.00	£280.00	-
Isaf	-	£45.00	£35.00	£280.00	-
Modd	-	£45.00	Dd/B	£280.00	-

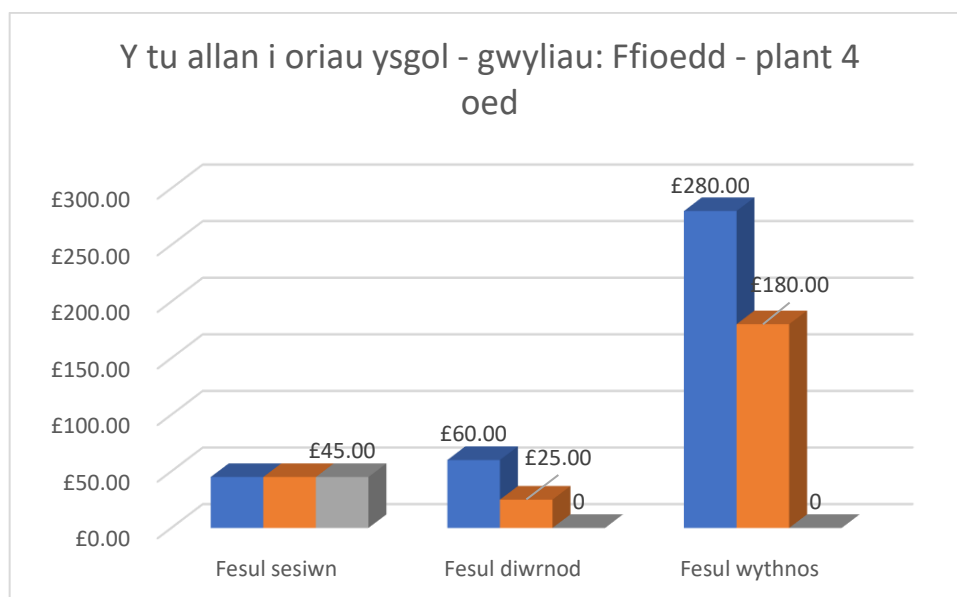
Siart: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 3 oed: gwyliau ysgol

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 4 oed: gwyliau ysgol

4 oed	Swm a godir fesul awr	Swm a godir fesul sesiwn	Swm a godir fesul diwrnod	Swm a godir fesul wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf		£45.00	£60.00	£280.00	-
Isaf		£45.00	£25.00	£180.00	-
Modd		£45.00	Dd/B	Dd/B	-

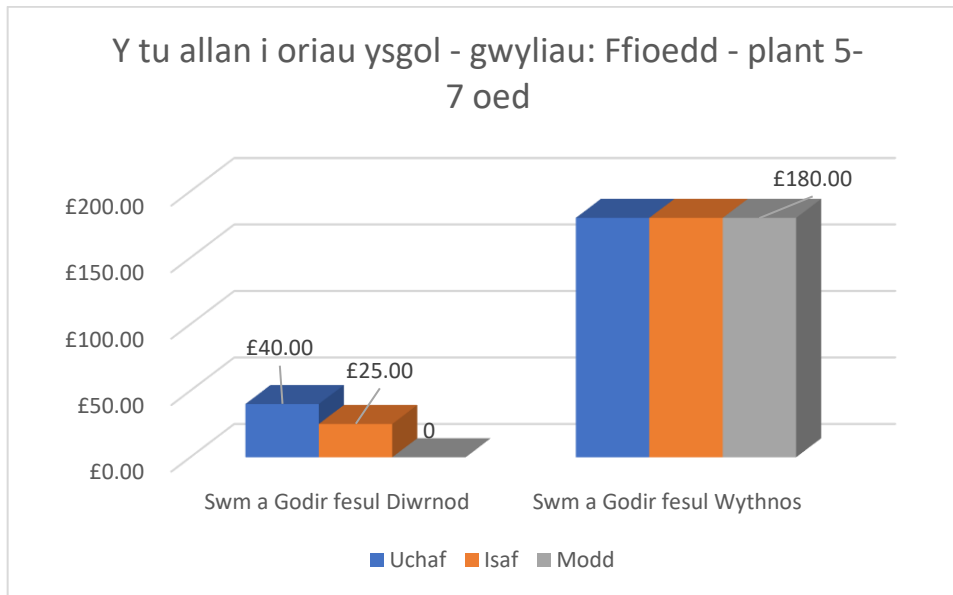
Siart: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 4 oed: gwyliau ysgol

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 5-7 oed: gwyliau ysgol

5-7 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf			£40.00	£180.00	
Isaf			£25.00	£180.00	
Modd			Dd/B	£180.00	

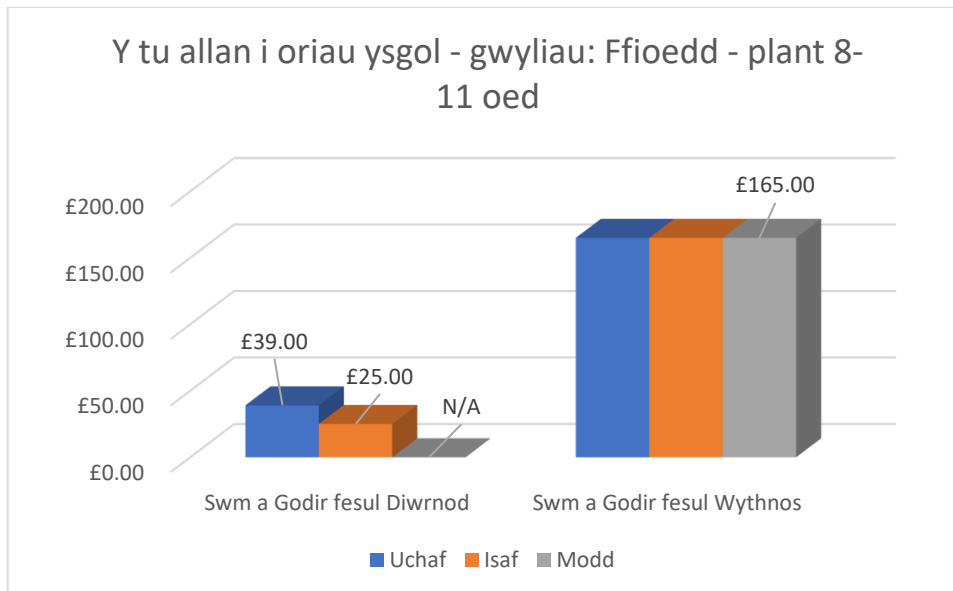
Siart: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 5-7 oed: gwyliau ysgol

Tabl: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 8-11 oed: gwyliau ysgol

8-11 oed	Swm a Godir fesul Awr	Swm a Godir fesul Sesiwn	Swm a Godir fesul Diwrnod	Swm a Godir fesul Wythnos	Swm a Godir fesul Tymor
Uchaf			£39.00	£165.00	
Isaf			£25.00	£165.00	
Modd			Dd/B	£165.00	

Siart: Gofal y tu allan i oriau ysgol – plant 8-11 oed: gwyliau ysgol

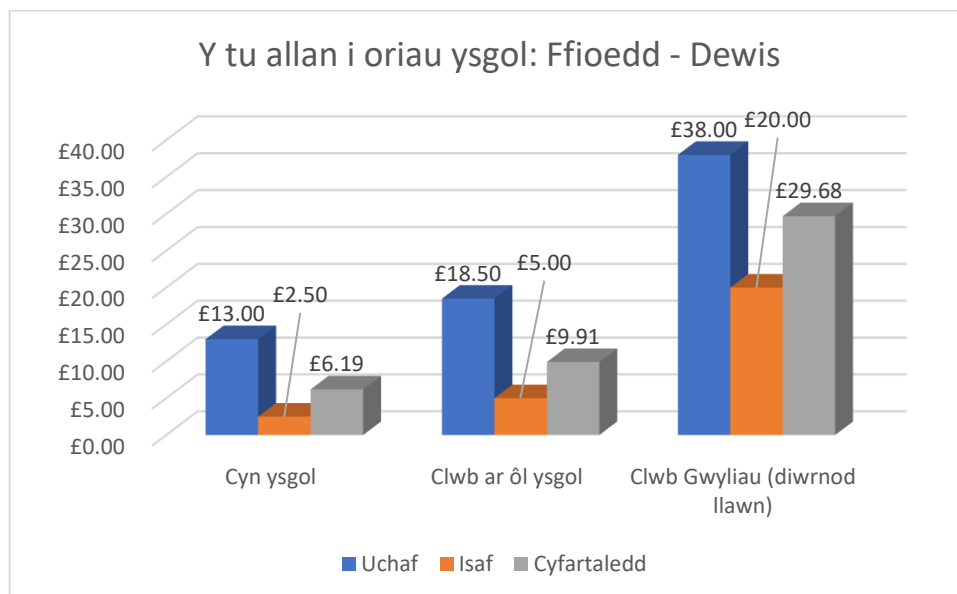

Y tu allan i oriau ysgol: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

Y tu allan i oriau ysgol	Uchaf	Isaf	Cyfartaledd
Cyn ysgol	£13.00	£2.50	£6.19
Clwb ar ôl ysgol	£18.50	£5.00	£9.91
Clwb Gwyliau (diwrnod llawn)	£38.00	£20.00	£29.68

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

- Y gyfradd foddol ar gyfer ffioedd a godir ar blant 5 – 11 oed am ofal ar ôl ysgol yw £9.00, sy'n is na'r cyfartaledd o £9.91 a ddangosir ar Dewis
- Y ffi gyfartalog am ofal yn ystod gwyliau ysgol yn ôl Dewis yw £29.68 y dydd, neu £148.40 yr wythnos, sy'n llai na'r ffi foddol a godir fesul wythnos yn ystod gwyliau ysgol, sef £180 i blant 5-11 oed

Y tu allan i oriau ysgol: oriau agor ac oriau annodweddiadol: yn ystod y tymor

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: oriau agor ac oriau annodweddiadol

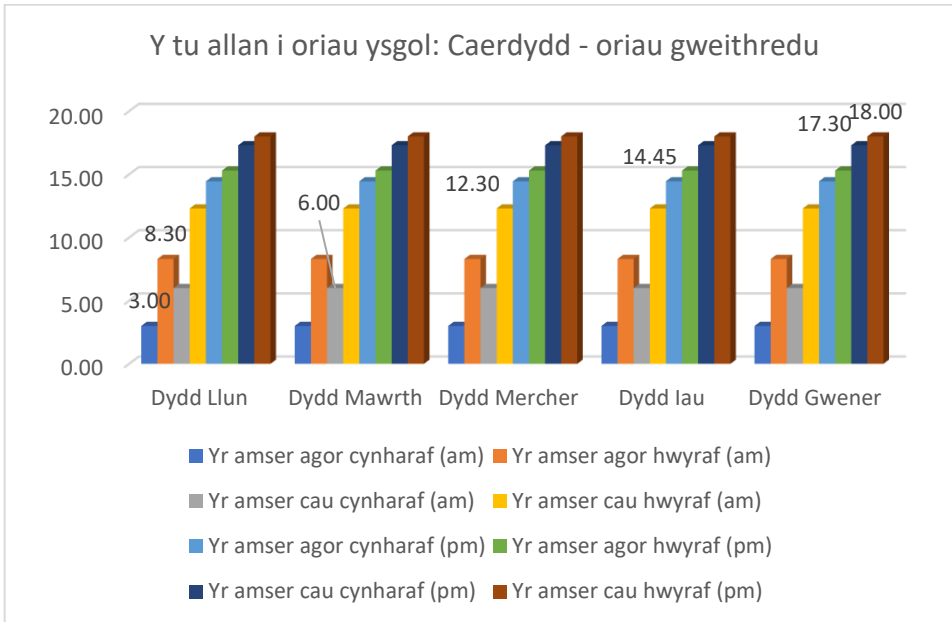
	Yr amser agor cynharaf (am)	Yr amser agor hwyraf (am)	Yr amser cau cynharaf (am)	Yr amser cau hwyraf (am)	Yr amser agor cynharaf (pm)	Yr amser agor hwyraf (pm)	Yr amser cau cynharaf (pm)	Yr amser cau hwyraf (pm)	Nifer cyn 8am	Nifer ar ôl 6pm
Dydd Llun	3.00	8.30	6.00	12.30	14.45	15.30	17.30	18.00	8	0
Dydd Mawrth	3.00	8.30	6.00	12.30	14.45	15.30	17.30	18.00	8	0
Dydd Mercher	3.00	8.30	6.00	12.30	14.45	15.30	17.30	18.00	8	0
Dydd Iau	3.00	8.30	6.00	12.30	14.45	15.30	17.30	18.00	8	0

Dydd Gwener	3.00	8.30	6.00	12.30	14.45	15.30	17.30	18.00	8	0
-------------	------	------	------	-------	-------	-------	-------	-------	---	---

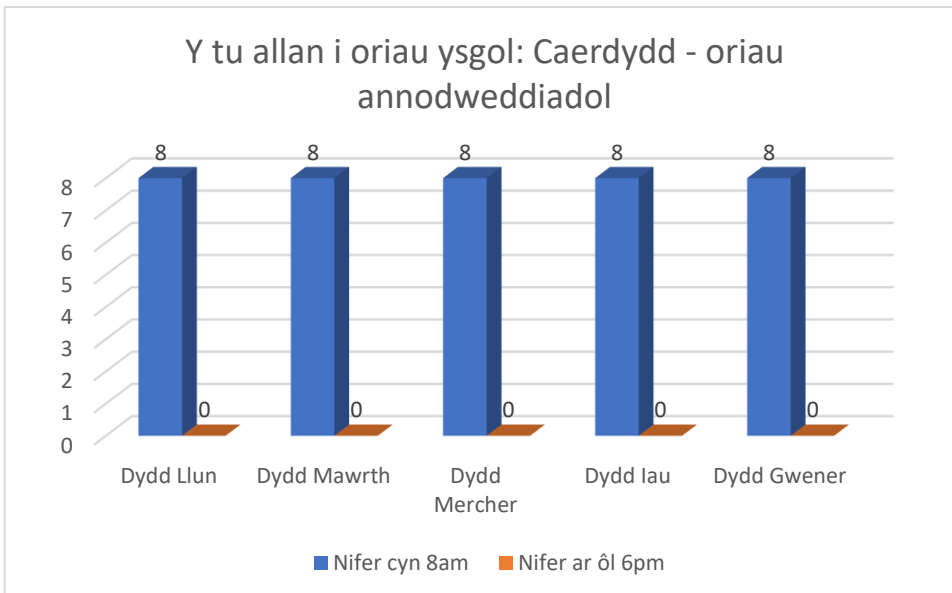
DS: Gan fod rhai lleoliadau y tu allan i'r ysgol yn gweithredu lleoliadau cyn ysgol ac ar ôl ysgol, mae'r amseroedd dechrau a gorffen cynharaf a diweddaraf ar gyfer y ddwy sesiwn wedi'u cynnwys.

- Mae'r cyfnod agor a chau a gofnodwyd o 3.00am i 6.00am yn debygol o fod yn anghywir (ar agor rhwng 15.00 a 18.00 yn fwy tebygol o fod yn gywir)

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: oriau agor ac oriau annodweddiadol: yn ystod y tymor

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: - oriau agor annodweddiadol lleoliadau: yn ystod y tymor

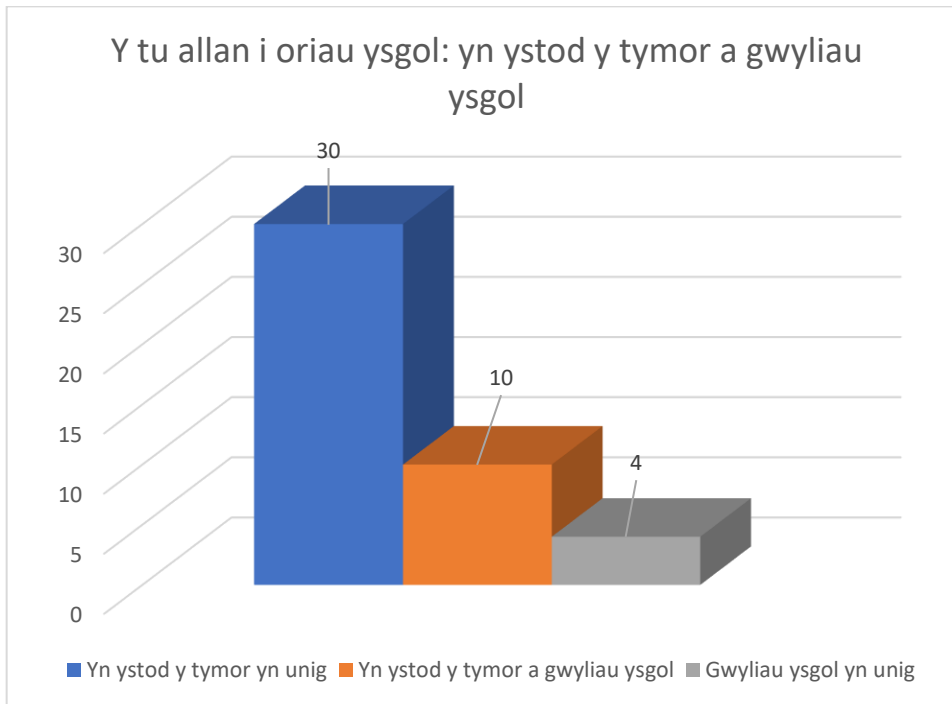
- Yn ôl natur eu darpariaeth, ni ddisgwylid y byddai nifer fawr o leoliadau y tu allan i oriau ysgol yn darparu ar gyfer oriau annodweddiadol yn ystod y tymor. Mae cyfanswm o 8 lleoliad ar agor cyn 8.00am, gyda 6 yng Nogledd Caerdydd a 2 yng Ngorllewin Caerdydd.

Gwyliau

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol – yn ystod y tymor a gwyliau ysgol

Yn ystod y tymor yn unig	30
Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol	10
Gwyliau ysgol yn unig	4

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: yn ystod y tymor a gwyliau ysgol

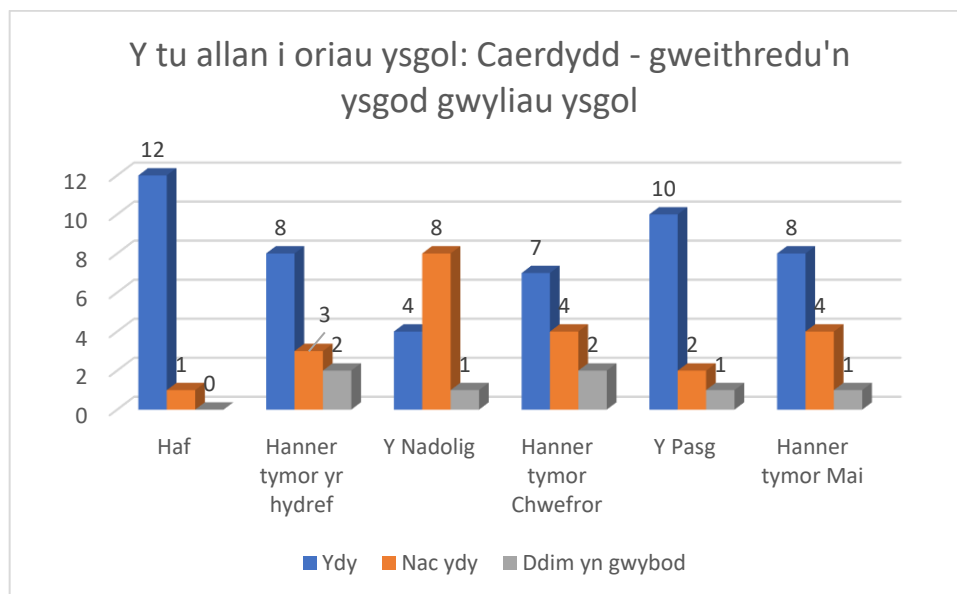

- Mae'r rhan fwyaf o'r lleoliadau tu allan i oriau ysgol yn gweithredu yn ystod y tymor yn unig (30)

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: Gweithredu yn ystod gwyliau ysgol - ar agor

	Ydy	Nac ydy	Ddim yn gwybod
Haf	12	1	0
Hanner tymor yr hydref	8	3	2
Y Nadolig	4	8	1
Hanner tymor Chwefror	7	4	2
Y Pasg	10	2	1
Hanner tymor Mai	8	4	1

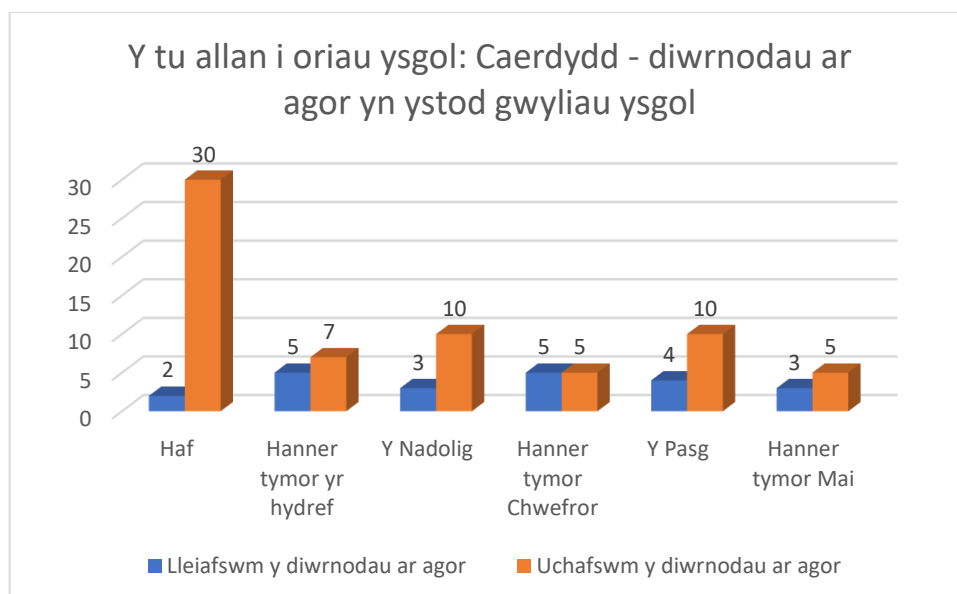
Siart: Y tu allan i oriau ysgol: gweithredu yn ystod gwyliau ysgol – ar agor

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol – diwrnodau ar agor yn ystod gwyliau ysgol

	Lleiafswm y diwrnodau ar agor	Uchafswm y diwrnodau ar agor
Haf	2	30
Hanner tymor yr hydref	5	7
Y Nadolig	3	10
Hanner tymor Chwefror	5	5
Y Pasg	4	10
Hanner tymor Mai	3	5

Siart: Y tu allan i oriau ysgol – diwrnodau ar agor yn ystod gwyliau ysgol

Y tu allan i oriau ysgol: oriau agor ac oriau annodweddiadol: gwyliau ysgol

Ni ddychwelodd y pedwar lleoliad 'gwyliau yn unig' ddata ynghylch amser dechrau a gorffen. Mae'r data a ddarparwyd gan 'ddarparwr yn ystod y tymor a gwyliau' yn dangos ei fod yn agor am 07.45 ac yn cau am 18.00. Roedd data arall a ddarparwyd yn cyfeirio at amseroedd gweithredu ar ôl ysgol.

Gofal y tu allan i oriau ysgol: Dechrau'n Deg

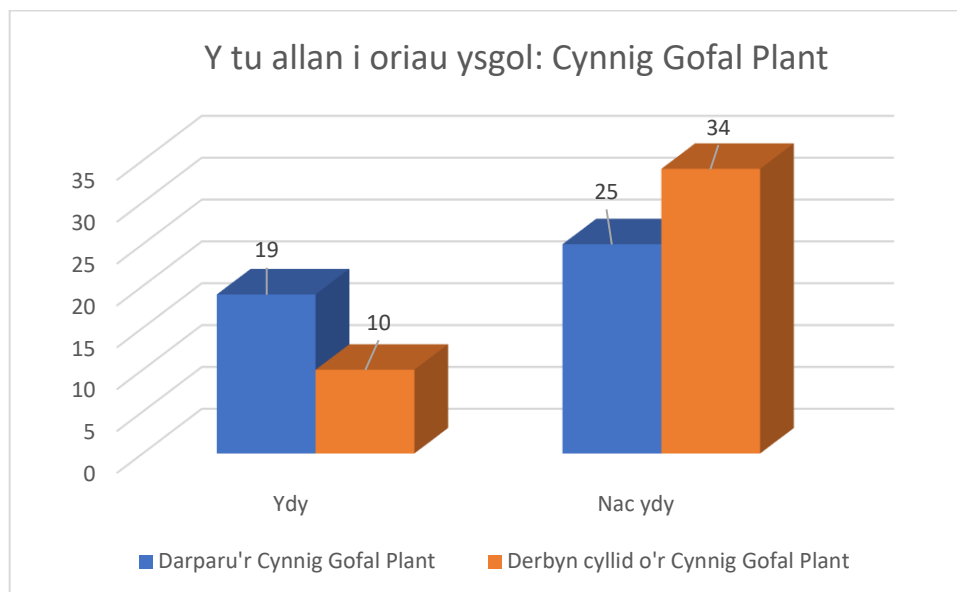
- Dywedodd un lleoliad y tu allan i oriau ysgol ei fod yn cael ei ariannu i ddarparu Dechrau'n Deg ond dywedodd nad oedd unrhyw blant yn mynychu. Nid oes unrhyw leoliad y tu allan i oriau ysgol wedi'i gontractio i ddarparu lleoedd Dechrau'n Deg yng Nghaerdydd.

Y tu allan i oriau ysgol: Cynnig Gofal Plant

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: Cynnig Gofal Plant

	Ydy	Na ydy
Darparu'r Cynnig Gofal Plant	19	25
Derbyn cyllid o'r Cynnig Gofal Plant	10	34

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: Cynnig Gofal Plant

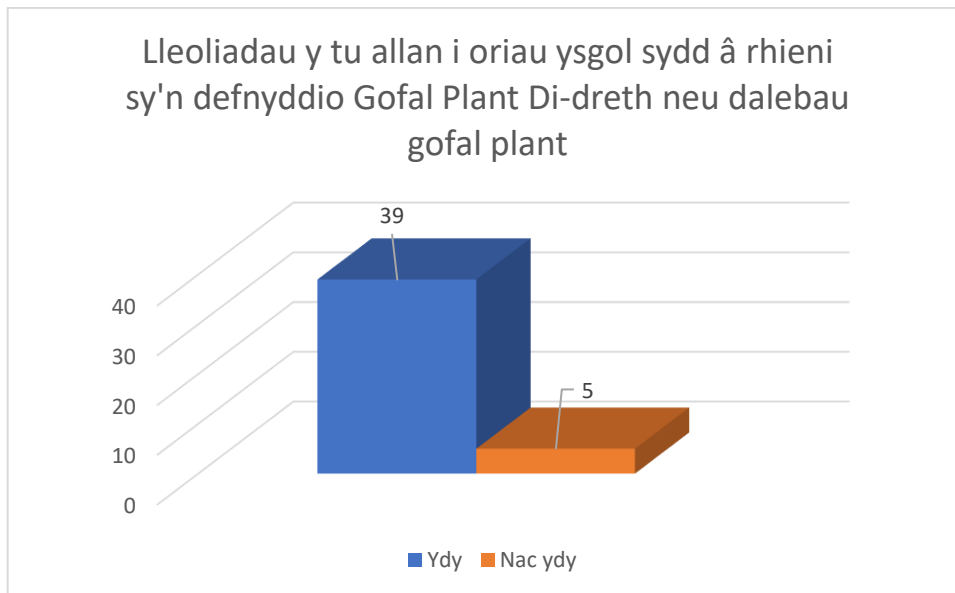

Y tu allan i oriau ysgol: Talebau Gofal Plant neu Ofal Plant Di-dreth

Tabl: Lleoliadau y tu allan i oriau ysgol sydd â rhieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.

Lleoliadau y tu allan i oriau ysgol sydd â rhieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth	
Ydy	39
Nac ydy	5

Siart: Lleoliadau y tu allan i oriau ysgol sydd â rhieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.

Y tu allan i oriau ysgol: addysg gynnar

Ni ddywedodd unrhyw ddarparwyr y tu allan i oriau ysgol eu bod wedi darparu lleoliadau addysg gynnar

Cryfderau a Gwendidau

- Yn gyffredinol, mae mwy o leoedd gwag ar draws gofal y tu allan i oriau ysgol (2070) nag y mae plant yn aros am le ar unwaith (219) ac eithrio diffyg o 4 lle ar gyfer sesiynau cynlluniau chwarae (10 plentyn ar y rhestr aros; 6 lle gwag)
- Fodd bynnag, yn ôl y data, mae'n ymddangos bod diffyg o 88 o leoedd ar ôl ysgol (122 o blant yn aros; 34 o leoedd gwag) yn Ne-orllewin Caerdydd. DS: Gweler pennod 10 hefyd: Cyfrwng Cymraeg a CSCA gan fod y darparwr hwn yn glwb ar ôl ysgol cyfrwng Cymraeg. Nodir bod y lleoliad hwn yn nodi presenoldeb wythnosol cyfartalog o tua 300 o blant a'i fod wedi'i gofrestru ar gyfer 80 o leoedd y dydd, 400 o leoedd yr wythnos. Mae'n bosibl bod y data sy'n ymwneud â 'lleoedd gwag' wedi'i roi yn y golofn 'plant sy'n aros am le ar unwaith' mewn camgymeriad.

7.5. Darpariaeth chwarae mynediad agored

Mae'r tablau data a'r siartiau canlynol yn seiliedig ar ddata a gasglwyd drwy'r DHG

Tabl: Prif ddata darpariaeth chwarae mynediad agored

Nifer y Lleoliadau Cofrestredig	1	Yn ystod y tymor yn unig	-
		Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol	1
		Gwyliau ysgol yn unig	-
Nifer y Lleoedd Cofrestredig	75		
Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl oedran	6		
Nifer y plant yn ôl presenoldeb	140	Llawn amser	40
		Rhan-amser	80
		Ad hoc	20
Prif iaith y lleoliad			
Saesneg/y ddwy	1 (-)		
Cymraeg	-	Cynnig y Cynnig Rhagweithiol	-
		Gweithio tuag at gynnig y	-
		Cynnig Rhagweithiol	-
Darpariaeth Dechrau'n Deg	-		
Dechrau'n Deg ac yn talu ffioedd	-		
Dechrau'n Deg yn unig	-		
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant (Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant)	-		
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	-		

DS: Gan mai dim ond data sy'n ymwneud ag un lleoliad sydd, lle bo'n symlach gwneud hynny, caiff gwybodaeth ei chyfleu ar ffurf pwyntiau bwled

Darpariaeth chwarae mynediad agored: yn ystod y tymor a gwyliau ysgol

- Mae'r ddarpariaeth chwarae mynediad agored yn adrodd am weithredu yn ystod y tymor a gwyliau ysgol.

Tabl: Lleoliadau darpariaeth chwarae mynediad agored yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Cyfanswm	-	-	1	-	-	-	1

Tabl: Lleoedd darpariaeth chwarae mynediad agored yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Cyfanswm	-	-	75	-	-	-	75

- Mae'r ddarpariaeth chwarae mynediad agored yn Ne-ddwyrain Caerdydd ac wedi cofrestru ar gyfer 75 o leoedd

Darpariaeth chwarae mynediad agored: plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Tabl: Darpariaeth chwarae mynediad agored: plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Oed	Nifer y plant
Dan 1	-
1 oed	-
2 oed	6
3 oed	-
4 oed	-
5 – 7 oed	-
8 – 11 oed	-
12 – 14 oed	-

Yr unig blant a gofnodwyd fel rhai ar y llyfrau yn ôl oedran oedd plant 6 oed. Mae'r data hwn yn debygol o fod yn anghywir.

Darpariaeth chwarae mynediad agored: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Llawn amser	40
Rhan-amser	80
Ad Hoc	20

- Mae'r rhan fwyaf o'r plant yn mynychu'n rhan-amser (80)

Darpariaeth chwarae mynediad agored – rhestrau aros a lleoedd gwag

- Ni nododd y gwasanaeth unrhyw restrau aros na lleoedd gwag

Darpariaeth chwarae mynediad agored: ieithoedd a'r Cynnig Rhagweithiol

- Mae'r lleoliad yn adrodd ei fod yn lleoliad Saesneg yn unig, ac nid oes unrhyw ieithoedd eraill yn cael eu defnyddio
- Nid yw'n gweithio tuag at y Cynnig Rhagweithiol

- Nid oes darpariaeth chwarae mynediad agored cyfrwng Cymraeg

Darpariaeth chwarae mynediad agored: ffioedd yn ôl oedran: yn ystod y tymor

- Ni ddarparwyd unrhyw wybodaeth am ffioedd

Darpariaeth chwarae mynediad agored: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

- Nid oedd gwybodaeth am ffioedd ar gael

Darpariaeth chwarae mynediad agored: oriau agor ac oriau annodweddiadol: yn ystod y tymor

- Ni ddarparwyd unrhyw wybodaeth am oriau agor

Darpariaeth chwarae mynediad agored: Dechrau'n Deg; Cynnig Gofal Plant; Talebau Gofal Plant a gofal plant di-dreth

- Dywedodd y lleoliad nad yw'n darparu Dechrau'n Deg, na'r Cynnig Gofal Plant, nid oes unrhyw rieni'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth, ac nid yw'n darparu lleoliadau addysg y blynyddoedd cynnar.

7.6. Creche

Mae'r tablau data a'r siartiau canlynol yn seiliedig ar ddata a gasglwyd drwy'r DHG

Tabl: Prif ddata ynghylch creche

Nifer y Lleoliadau Cofrestredig	1	Yn ystod y tymor yn unig	1
		Yn ystod y tymor a gwyliau ysgol	-
		Gwyliau ysgol yn unig	-
Nifer y Lleoedd Cofrestredig	20		
Nifer y plant ar y llyfrau yn ôl oedran	12		
Nifer y plant yn ôl presenoldeb	12	Llawn amser	-
		Rhan-amser	12
		Ad hoc	-
Prif iaith y lleoliad			
Saesneg/y ddwy	1 (-)		
Cymraeg	-	Cynnig y Cynnig Rhagweithiol	-
		Gweithio tuag at gynnig y Cynnig Rhagweithiol	1
Darpariaeth Dechrau'n Deg			
Dechrau'n Deg ac yn talu ffioedd	1		
Dechrau'n Deg yn unig	-		
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant (Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant)	1 (1)		
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	-		

DS: Gan mai dim ond data sy'n ymwneud ag un lleoliad sydd, lle bo'n symlach gwneud hynny, caiff gwybodaeth ei chyfleu ar ffurf pwyntiau bwled

Creche: yn ystod y tymor a gwyliau ysgol

- Yn ystod y tymor yn unig y mae'r creche yn gweithredu

Tabl: Lleoliadau y tu allan i oriau ysgol yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Cyfanswm	-	-	-	-	1	-	1

Tabl: Lleoedd y tu allan i oriau ysgol yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Cyfanswm
Cyfanswm	-	-	-	-	20	-	20

- Mae'r creche yn Ne-orllewin Caerdydd ac mae wedi'i gofrestru ar gyfer 20 lle

Creche: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Tabl: Creche: Plant ar y llyfrau yn ôl oedran

Oed	Nifer y plant
Dan 1	-
1 oed	-
2 oed	5
3 oed	7
4 oed	-
5 – 7 oed	-
8 – 11 oed	-
12 – 14 oed	-
15 – 17 oed	-

- Mae pob plentyn ar lyfrau'r creche yn 2 neu 3 oed

Creche: Plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Tabl: Creche: Plant ar y llyfrau yn ôl math o bresenoldeb

Llawn amser	-
Rhan-amser	12
Ad Hoc	-

- Mae pob plentyn ar lyfrau'r creche yn mynychu'n rhan-amser

Creche: rhestrau aros a lleoedd gwag

- Nid oes unrhyw restrau aros ar gyfer y lleoliad ac mae 11 lle gwag.

Creche: ieithoedd a'r Cynnig Rhagweithiol

- Mae'r lleoliad yn adrodd ei fod yn lleoliad Uniaith Saesneg, heb unrhyw ieithoedd eraill yn cael eu defnyddio, ond mae hefyd yn adrodd ei fod yn gweithio tuag at y Cynnig Rhagweithiol.
- Nid oes darpariaeth creche cyfrwng Cymraeg

Creche: ffioedd yn ôl oedran: yn ystod y tymor

- Y ffi a godir ar blant 2 a 3 oed yw £10.00 fesul sesiwn.

- Nid yw'r creche yn gweithredu yn ystod gwyliau'r ysgol, felly nid oes data ffioedd gwyliau

Creche: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

Tabl: Creche: Caerdydd - ffioedd yn unol â chofnodion Dewis

Creche	Uchaf	Isaf	Cyfartaledd
Sesiwn	£11.00	£11.00	£11.00

- Mae anghysondeb rhwng y data a ddarparwyd ar gyfer y ffurflen a'r hyn a gedwir ar Dewis

Creche: oriau agor ac oriau annodweddiadol: yn ystod y tymor

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: oriau agor ac oriau annodweddiadol

	Agor	Cau
Dydd Llun	9.15	11.45
Dydd Mawrth	9.15	11.45
Dydd Mercher	9.15	11.45
Dydd Iau	9.15	11.45
Dydd Gwener	9.15	11.45

- Mae'r creche yn gweithredu gwasanaeth 'boreau'. Nid yw'n gweithredu unrhyw oriau annodweddiadol.

Creche: Dechrau'n Deg

- Dywedodd y creche ei fod yn cael ei ariannu i ddarparu Dechrau'n Deg. Mae nifer y plant yr adroddir eu bod yn mynychu yn cyd-fynd â'r data lleoedd a ariennir gan Dechrau'n Deg.

Creche: Cynnig Gofal Plant

Tabl: Creche: Cynnig Gofal Plant

	Ydy	Nac ydy
Darparu'r Cynnig Gofal Plant	1	-
Derbyn cyllid o'r Cynnig Gofal Plant	1	-

Creche: Talebau Gofal Plant neu Ofal Plant Di-dreth

Tabl: Creche sydd â rhieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.

Lleoliadau creche sydd â rhieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth.	
Ydy	-
Nac ydy	1

- Mae'r creche yn darparu, ac yn derbyn cyllid drwy'r Cynnig Gofal Plant
- Ar hyn o bryd nid oes gan y creche unrhyw rieni sy'n defnyddio talebau Gofal Plant neu ofal plant di-dreth
- Nid yw'r creche yn darparu unrhyw leoliadau addysg gynnar

7.7. Nanis

O 1 Mehefin 2021, adroddodd AGC fod 14 o nanis wedi'u cofrestru ar y 'Cynllun Cymeradwyo Gwirfoddol Gofal Plant yn y Cartref'. Cysylltodd Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd â phob un ohonynt a rhoddwyd manylion iddynt am sut i greu cofnod Dewis ar gyfer eu gwasanaeth. Ar 1 Rhagfyr 2021, nid oedd yr un ohonynt wedi manteisio ar y cynnig hwn ac nid oes unrhyw gofnodion yn fyw ar Dewis ar gyfer nanis.

8. Deall Anghenion Rhieni/Gofalwyr

8.1. Defnydd presennol

Roedd y ffurflen ddata Hunanasesu Gwasanaeth yn ei gwneud yn ofynnol i ymatebwyr nodi nifer wythnosol gyfartalog y plant sy'n mynychu ar gyfer pob gwasanaeth a gynigir yn ystod y 4 wythnos rhwng yr wythnos yn dechrau 07.06.2021 a'r wythnos yn dechrau 04.07.2021. Er bod rhai pryderon ynghylch cadernid y data hwn – er enghraifft, nid yw'r ffigur cyfartalog a gofnodwyd bob amser yn cyfateb i'r cyfartaledd a gyfrifwyd o bresenoldeb y 4 wythnos – mae'r data isod yn dangos y defnydd wythnosol cyfartalog a gofnodwyd o'r gwasanaethau a gynigir gan bob math o ddarparwr.

Nid yw'n bosibl nodi cyfanswm nifer y lleoedd a gynigir yn ôl math o wasanaeth ar draws, neu yn ôl, mathau o ddarparwyr. Nododd darparwyr a ydynt yn darparu gwasanaeth (fel gofal dydd llawn; gofal hanner diwrnod/meithrinfa hanner diwrnod AM; ar ôl ysgol); ac uchafswm nifer y lleoedd cofrestredig gydag AGC, ond nid faint o leoedd a gynigir gan bob gwasanaeth. Felly, oni bai mai dim ond un math o wasanaeth y mae darparwr yn ei gynnig, nid yw'n bosibl nodi pa gyfran o'r lleoedd sydd ar gael *yn ôl gwasanaeth* sydd wedi'u llenwi.

Er enghraifft, byddai lleoliad y tu allan i oriau ysgol sydd wedi'i gofrestru ar gyfer 24 o leoedd, sydd dim ond darparu gofal ar ôl ysgol, yn darparu 24 lle 5 diwrnod yr wythnos, sef 120 lle yr wythnos. Os nododd y lleoliad bresenoldeb wythnosol cyfartalog o 80 (16 o blant y noson) mae'n bosibl cyfrifo bod 66% o gapasiti'r lleoliad yn cael ei ddefnyddio.

Ar gyfer lleoliadau sy'n cynnig gwasanaethau ar yr un pryd, fel lleoliad gofal dydd llawn sydd wedi'i gofrestru ar gyfer 80 o leoedd, sy'n darparu gofal dydd llawn i blant dan 2 flwydd oed, sesiwn cylch chwarae ar gyfer plant 2 i 3 oed a sesiwn gofal plant cofleidiol ar gyfer plant 3 i 4 oed a ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant), nid yw data'r Ffurflen Hunanasesu Gwasanaeth yn nodi faint o leoedd sy'n cael eu darparu ar gyfer pob gwasanaeth. Gan nad yw'n glir sut y cyfrifwyd y data am y lleoedd gwag, a pha gyfnod y mae'n ymwneud ag ef, ni ellir ystyried swm y presenoldeb a'r lleoedd gwag fel dull dilys o gyfrifo nifer y lleoedd sydd ar gael yn ôl y math o wasanaeth.

DS: Cyfrifwyd presenoldeb dyddiol cyfartalog drwy rannu'r presenoldeb wythnosol cyfartalog â 5. Mae'r ffigurau wedi'u talgrynnu a lle mae'r ffigurau presenoldeb wythnosol cyfartalog a gofnodwyd ac a gyfrifwyd yn wahanol, defnyddiwyd y nifer uwch. Dangosir nifer y lleoliadau cofrestredig sy'n darparu'r gwasanaeth

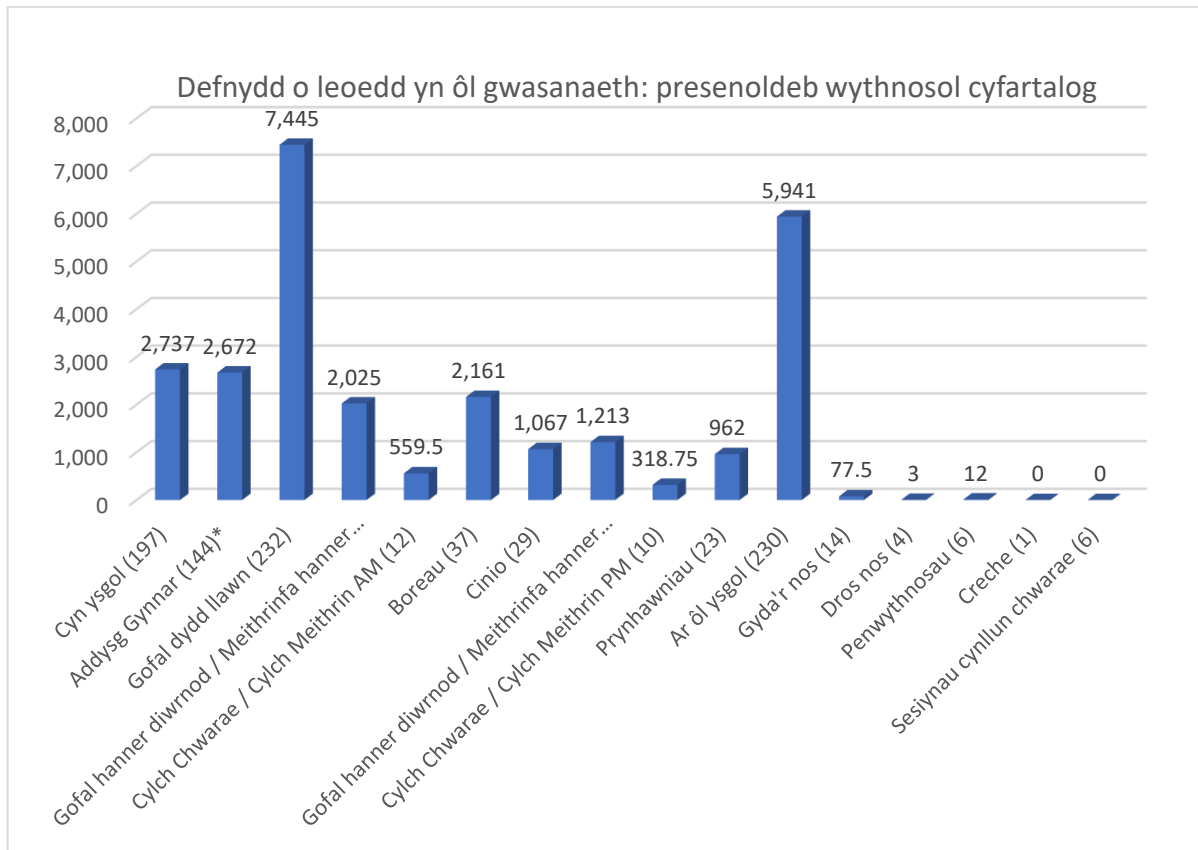
mewn cromfachau ar ôl y gwasanaeth. Mae dadansoddiad yn ôl y mathau o ddarparwyr sy'n darparu pob gwasanaeth hefyd wedi'i gynnwys.

Tabl: defnydd o leoedd yn ôl gwasanaeth: presenoldeb wythnosol cyfartalog

Gwasanaeth (nifer y darparwyr)	Presenoldeb cyfartalog wythnosol	Presenoldeb cyfartalog dyddiol
Cyn ysgol (197)	2,737	547.4
Addysg Gynnar (144)*	2,672	534.4
Gofal dydd llawn (232)	7,445	1,489
Gofal hanner diwrnod / Meithrinfa hanner diwrnod AM (135)	2,025	405
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM (12)	559.5	111.9
Boreau (37)	2,161	432.2
Cinio (29)	1,067	213.4
Gofal hanner diwrnod / Meithrinfa hanner diwrnod PM (127)	1,213	242.6
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin PM (10)	318.75	63.75
Prynhawniau (23)	962	192.4
Ar ôl ysgol (230)	5,941	1,188.2
Gyda'r nos (14)	77.5	15.5
Dros nos (4)	3	0.6
Penwythnosau (6)	12	2.4
Creche (1)	dim wedi'i gofnodi	-
Sesiynau cynllun chwarae (6)	dim wedi'i gofnodi (yn ystod y tymor)	-

* Fel y nodwyd eisoes, dim ond 7 lleoliad sy'n cael eu hariannu ar hyn o bryd i 56 o blant gael mynediad i'w lleoliad addysg gynnar. Felly, dim ond 56 o blant am 5 diwrnod, sef 280 allai'r uchafswm presenoldeb wythnosol ar gyfer y gwasanaeth hwn fod

Siart: defnydd o leodd yn ôl gwasanaeth: presenoldeb wythnosol cyfartalog

Tabl: gwasanaethau yn ôl math o ddarparwr

	Gofal dydd llawn	Gofal Dydd Fesul Sesiwn	Y tu allan i oriau ysgol	Gwarchodwyr Plant	Chwarae Mynediad Agored	Creche
Cyn ysgol (197)	28	-	20	149	-	-
Addysg Gynnar (144)	47	11		86	-	-
Gofal dydd llawn (232)	64	-	-	168	-	-
Gofal hanner diwrnod / Meithrinfa hanner diwrnod AM (135)	58	-	-	77	-	-
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM (12)	12	-	-	-	-	-
Boreau (37)		36				1
Cinio (29)	19	10	-	-	-	-
Gofal hanner diwrnod / Meithrinfa hanner diwrnod PM (127)	58	-	-	69	-	-
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin PM (10)	10	-	-	-	-	-
Prynhawniau (23)		23	-	-	-	-
Ar ôl ysgol (230)	28	-	38	164	-	-
Gyda'r nos (14)	6	-	-	8	-	-
Dros nos (4)		-	-	4	-	-
Penwythnosau (6)	1	-	-	5	-	-
Creche (1)	-	-	-	-	-	1
Sesiynau cynllun chwarae (6)	-	-	5	-	1	-

- Mae data arall a ddarparwyd drwy'r ffurflen hunanasesu'n dangos yn gryf bod y rhan fwyaf o blant yn mynychu gofal plant yn rhan-amser (o'r 10,828 o blant ar lyfrau darparwyr, cofnodir bod 8,632 yn

mynychu'n rhan-amser). Felly nid yw'n bosibl nodi faint o blant *gwahanol* sy'n mynychu gofal plant cofrestredig yn ystod cyfnod adrodd y Datganiad Hunanasesu Gwasanaethau (07.06.2021 – 04.07.2021)

- Ar draws gwarchodwyr plant, gofal dydd llawn, gofal dydd fesul sesiwn a gofal y tu allan i oriau ysgol, dim ond dau wasanaeth yn y sir gyfan a nododd alw net uwchlaw lleoedd gwag, gyda diffyg o 6 lle cinio mewn gofal dydd fesul, a 4 lle mewn gofal y tu allan i oriau ysgol. Mae rhywfaint o ddata ynghylch y math o ddarpariaeth, gwasanaethau neu ddata ACC benodol wedi nodi y gallai fod 'galw sy'n uwch na'r capasiti i gyflenwi', ond bydd angen ymchwilio ymhellach oherwydd pryderon am gadernid rhywfaint o'r data a ddarparwyd drwy'r DHG.
- Y gwasanaethau sy'n cael eu defnyddio fwyaf (gofal dydd llawn, gofal hanner diwrnod/meithrinfa hanner diwrnod AM a gofal hanner diwrnod/ meithrinfa hanner diwrnod PM, hefyd yw'r gwasanaethau lle mae gan ddarparwyr gofal dydd llawn y nifer uchaf o leoedd gwag ledled Caerdydd (1,371 ar gyfer gofal dydd llawn; 1,266 ar gyfer gofal hanner diwrnod AM, a 1,043 o leoedd gwag ar gyfer hanner diwrnod PM)
- Ar gyfartaledd, ar draws y cyfnod rhwng yr wythnos yn dechrau 07.06.2021 a'r wythnos yn dechrau 04.07.2021, adroddodd darparwyr **27,194** o bresenoldebau plant wythnosol. Byddai hyn yn cyfateb i gyfartaledd o **5,439** o bresenoldebau plant dyddiol (27,194/5). Fodd bynnag, nid yw hyn yn golygu bod 5,439 o blant gwahanol wedi cael gofal plant, gan y gallai'r un plentyn fynychu nifer o leoliadau a gwasanaethau o fewn un diwrnod.

8.2. Galw am Ofal Plant (arolwg rhieni)

Derbyniodd Caerdydd 406 o arolygon rhieni wedi'u cwblhau. Anfonwyd hysbysiad o'r arolwg at:

- bob lleoliad gofal plant,
- Ysgolion, drwy gylchlythyr a ddosbarthwyd i bob ysgol drwy'r adran Addysg,
- holl weithwyr y Cyngor, drwy 'restr ddosbarthu e-bost cyflogeion corfforaethol y Cyngor
- a chafodd ei hyrwyddo ar wefan y Cyngor.

O ystyried y nifer gymharol fach o ymatebion i'r arolwg, ni ellir ystyried bod y data'n gynrychioliadol o'r boblogaeth gyfan. Dylid ystyried yr arolwg fel ciplun, gan adlewyrchu barn a safbwyntiau'r rhieni a gwblhaodd yr arolwg ar adeg ei gwblhau. Dylid nodi hefyd gan nad oedd pob ymatebydd wedi ateb yr holl gwestiynau, mae nifer yr ymatebion a dderbyniwyd (n) wedi'i chynnwys.

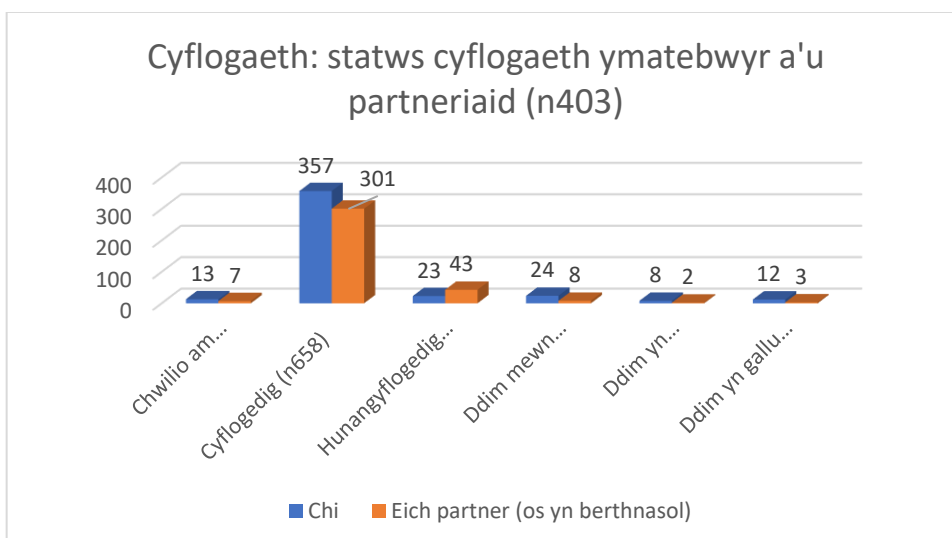
Canfyddiadau'r arolwg – ymatebwyr

Cyflogaeth

Tabl: statws cyflogaeth ymatebwyr a phartneriaid (n403)

	Chwilio am swydd ond ddim yn gweithio eto (n20)	Cyflogedig (n658)	Hunangyflogedig (n66)	Ddim mewn addysg na hyfforddiant (n32)	Ddim yn gweithio a ddim yn chwilio am swydd (n10)	Ddim yn gallu gweithio (n15)
Chi	13	357	23	24	8	12
Eich Partner (os yw'n berthnasol)	7	301	43	8	2	3

Siart: statws cyflogaeth ymatebwyr a phartneriaid (n403)

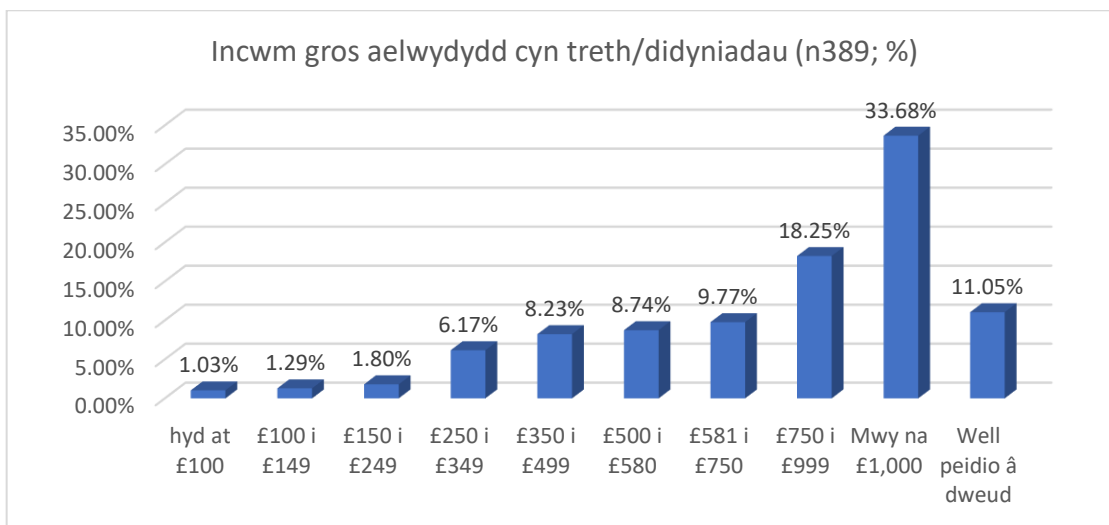
- Roedd y nifer fwyaf o ymatebwyr (357) a'u partneriaid (301) mewn cyflogaeth. Roedd y nifer leiaf o ymatebwyr (8) a'u partneriaid (2) wedi nodi nad oeddynt yn gweithio ac nid oeddent yn chwilio am swydd

Incwwm

Tabl: Incwwm gros aelwydydd yr wythnos (cyn didyniadau/treth) (n389)

Incwwm gros aelwydydd yr wythnos (cyn didyniadau/treth) (n389)	%	Nifer
hyd at £100	1.03%	4
£100 i £149	1.29%	5
£150 i £249	1.80%	7
£250 i £349	6.17%	24
£350 i £499	8.23%	32
£500 i £580	8.74%	34
£581 i £750	9.77%	38
£750 i £999	18.25%	71
Mwy na £1,000	33.68%	131
Mae'n well gennyf beidio â dweud	11.05%	43

Siart: Incwwm gros aelwydydd yr wythnos (cyn didyniadau/treth)

- Roedd y ganran fwyaf o ymatebwyr yn ennill dros £1,000 yr wythnos cyn didyniadau
- Dim ond 16 (4.12%) o ymatebwyr a nododd incwm aelwyd o £249 yr wythnos neu iau

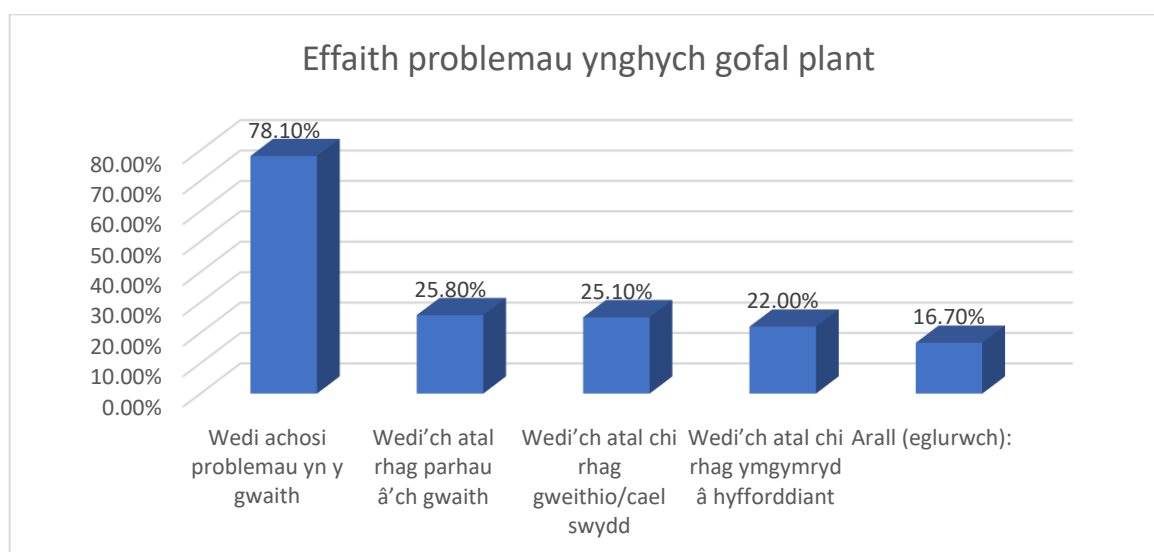
Problemau gofal plant: effaith ar gyflogaeth

Tabl: Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, a yw problemau'n ymwneud â gofal plant wedi effeithio arnoch chi neu'ch partner (os yw'n berthnasol) mewn unrhyw un o'r ffyrdd canlynol (ticiwch bob un sy'n berthnasol): (n287)

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, a yw problemau'n ymwneud â gofal plant wedi effeithio arnoch chi neu'ch partner (os yw'n berthnasol) mewn unrhyw un o'r ffyrdd canlynol (ticiwch bob un sy'n berthnasol): (n287)	%	Nifer
Wedi achosi problemau yn y gwaith	78.1%	224
Wedi'ch atal rhag parhau â'ch gwaith	25.8%	74
Wedi'ch atal chi rhag gweithio/cael swydd	25.1%	72
Wedi'ch atal chi rhag ymgymryd â hyfforddiant	22.0%	63
Arall (eglwurwch):	16.7%	48

- Nid yw'n bosibl nodi a gafodd y problemau gofal plant uchod eu hachosi neu eu gwaethygu gan Covid, neu a fyddai'r un lefel o ymateb wedi digwydd mewn amgylchedd heb Covid

Siart: Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, a yw problemau'n ymwneud â gofal plant wedi effeithio arnoch chi neu'ch partner (os yw'n berthnasol) mewn unrhyw un o'r ffyrdd canlynol (ticiwch bob un sy'n berthnasol): (n287)

Roedd y sylwadau a gafwyd i'r cwestiwn hwn yn cynnwys:

"Bu'n rhaid i mi newid diwrnodau ac oriau gan fod y gost yn ddrud iawn a ddim yn fforddiadwy"

"Cael ei anfon adref yn sâl. Ond y broblem fwyaf oedd gorfod lleihau oriau gwaith gan nad oedd yn werth chweil yn ariannol parhau i weithio llawn amser oherwydd y costau."

"Tarfus sylweddol ar fy ngwaith. Merch yn cael ei hanfon adref neu am brawf Covid ar fyr rybudd"

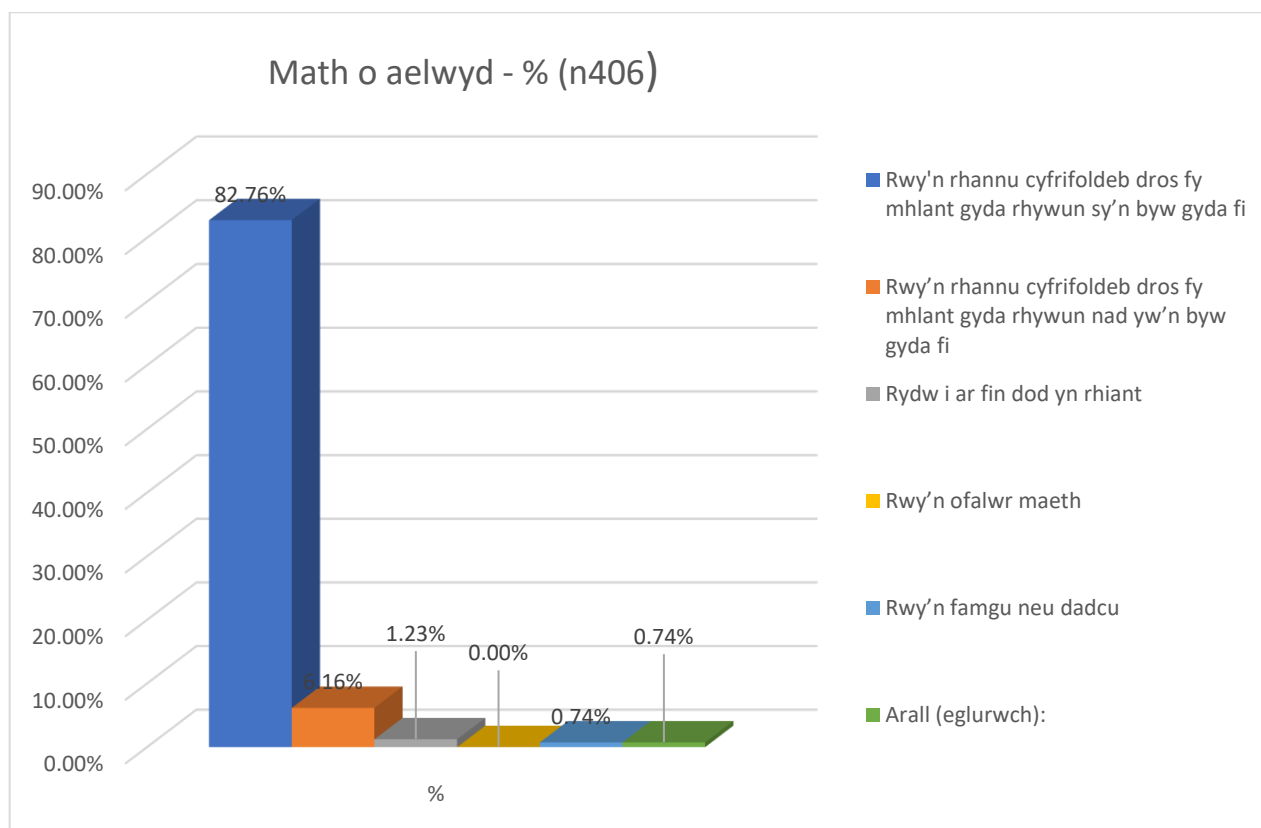
"Mae wedi fy atal rhag gwneud cais am swyddi newydd gan fy mod mewn swydd gwerthu sy'n rhoi comisiwn ar hyn o bryd. Fydda i ddim yn gallu ffordio gofal plant heb y comisiwn."

Math o aelwyd

Tabl: math o aelwyd (n406)

Math o Aelwyd	%	Nifer
Rwy'n rhannu cyfrifoldeb dros fy mhlant gyda rhywun sy'n byw gyda fi	82.76%	336
Rwy'n rhannu cyfrifoldeb dros fy mhlant gyda rhywun nad yw'n byw gyda fi	6.16%	25
Rydw i ar fin dod yn rhiant	1.23%	5
Rwy'n ofalwr maeth	0.00%	0
Rwy'n famgu neu dadcu	0.74%	3
Arall (eglwurwch):	0.74%	3

Siart: Math o aelwyd

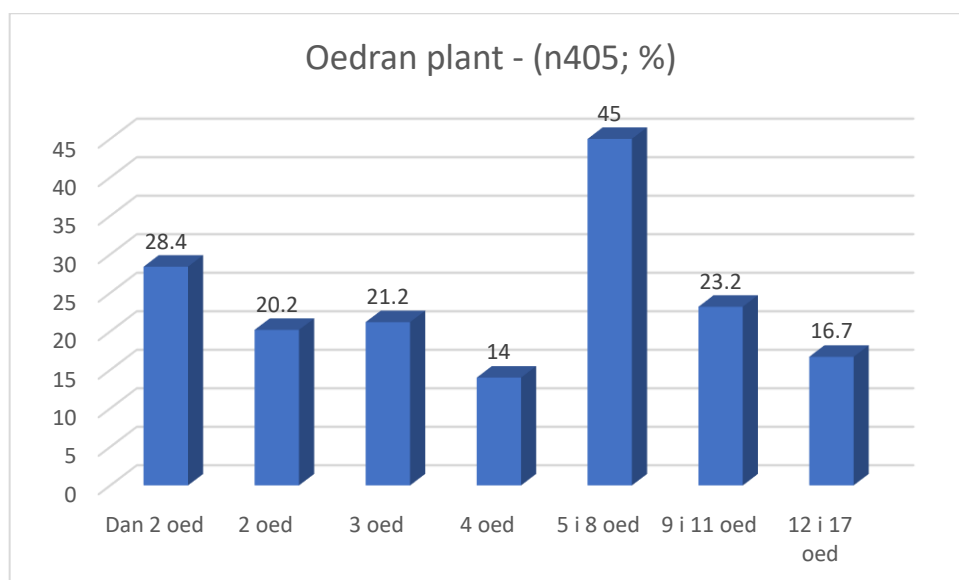
- Dywedodd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr (82.76%) eu bod yn rhannu cyfrifoldeb am eu plentyn gyda rhywun sy'n byw gyda nhw.
- Ni chyflwynodd unrhyw ofalwyr maeth arolwg wedi'i gwblhau, ac roedd llai nag 1% o'r ymatebion gan neiniau a theidiau

Oedran plant yr ymatebwyr

Tabl: Oedran plant yr ymatebwyr (n405)

Oed	%	Nifer
Dan 2 oed	28.4	165
2 oed	20.2	92
3 oed	21.2	82
4 oed	14.0	59
5 i 8 oed	45.0	150
9 i 11 oed	23.2	62
12 i 17 oed	16.7	33

Siart: Oedran plant yr ymatebwyr

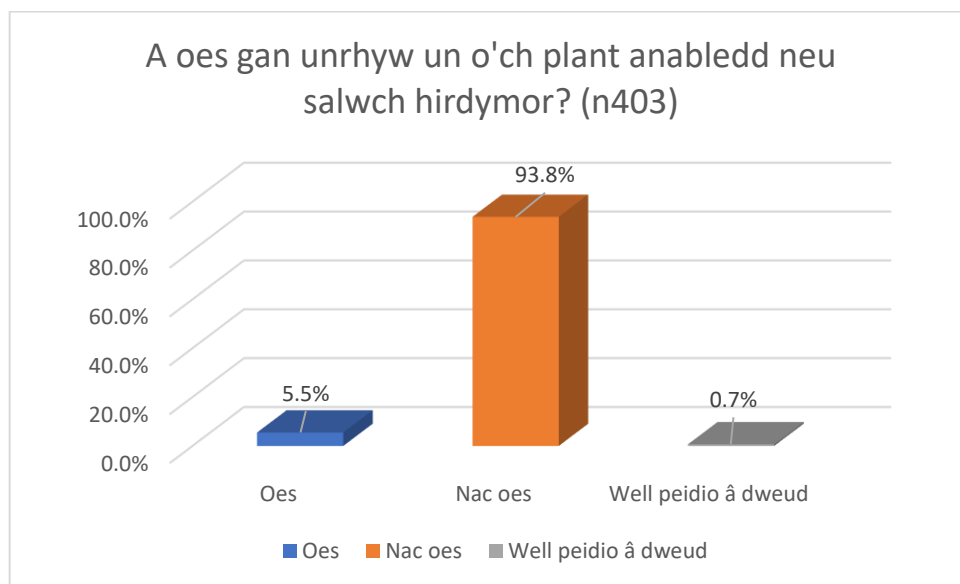
- Dywedodd 60.1% o ymatebwyr fod ganddynt o leiaf un plentyn 8 oed neu iau, o gymharu â 39.9% a ddywedodd fod ganddynt o leiaf un plentyn 9 oed neu'n hŷn

Plant: Anabledd neu salwch hirdymor

Tabl: Plant: Anabledd neu salwch hirdymor (n403)

A oes gan unrhyw un o'ch plant anabledd neu salwch hirdymor? (n403)	%	Nifer
Oes	5.5%	22
Nac oes	93.8%	378
Mae'n well gennyf beidio â dweud	0.7%	3

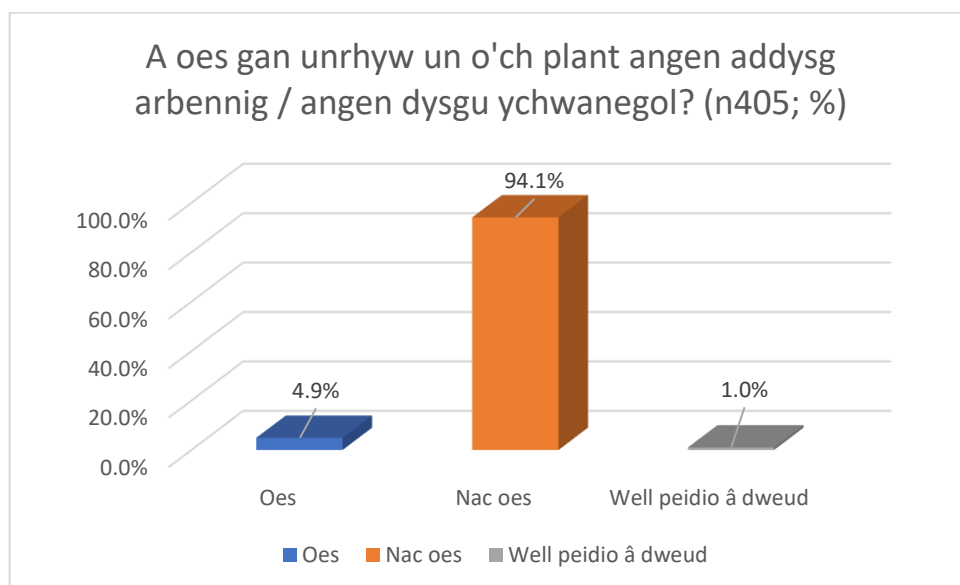
Siart: Plant ag anabledd neu salwch hirdymor (n403)

Tabl: Plant: Anghenion Addysgol Arbennig/Anghenion Dysgu Ychwanegol (n405)

A oes gan unrhyw un o'ch plant angen addysg arbennig / angen dysgu ychwanegol (mae angen cymorth ychwanegol arno gyda'i ddysgu)? (n405)	%	Nifer
Oes	4.9%	20
Nac oes	94.1%	381
Mae'n well gennyf beidio â dweud	1.0%	4

Siart: Plant: Anghenion Dysgu Ychwanegol/Anghenion Addysgol Arbennig

Crynodeb

Ar draws pob ysgol, mae 9,446 o ddisgyblion â datganiad AAA, neu ar gynllun Gweithredu gan yr Ysgol neu Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy, sy'n cynrychioli 16.6% o'r holl ddisgyblion. Mae hon yn gyfradd uwch nag a

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg / This document is available in English

gofnodwyd gan ddarparwyr gofal plant, a nododd cyfanswm o 265 o blant sydd wedi'u "nodi yn ffurfiol bod ganddynt anawsterau neu anabledau dysgu". Mae hyn yn 2.4% o'r 10,828 o blant ar lyfrau darparwyr gofal plant. Efallai na fydd rhieni'n hysbysu lleoliadau gofal plant bod plentyn wedi cael ei "nodi'n ffurfiol fel un ag anawsterau neu anabledau dysgu", a fyddai'n effeithio ar y niferoedd yr adroddir amdanynt. Nid yw'n glir ychwaith a fyddai plentyn ar AAA Gweithredu gan yr Ysgol neu AAA Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy yn bodloni'r meini prawf ar gyfer cael ei "nodi'n ffurfiol fel un sydd ag anawsterau neu anabledau dysgu".

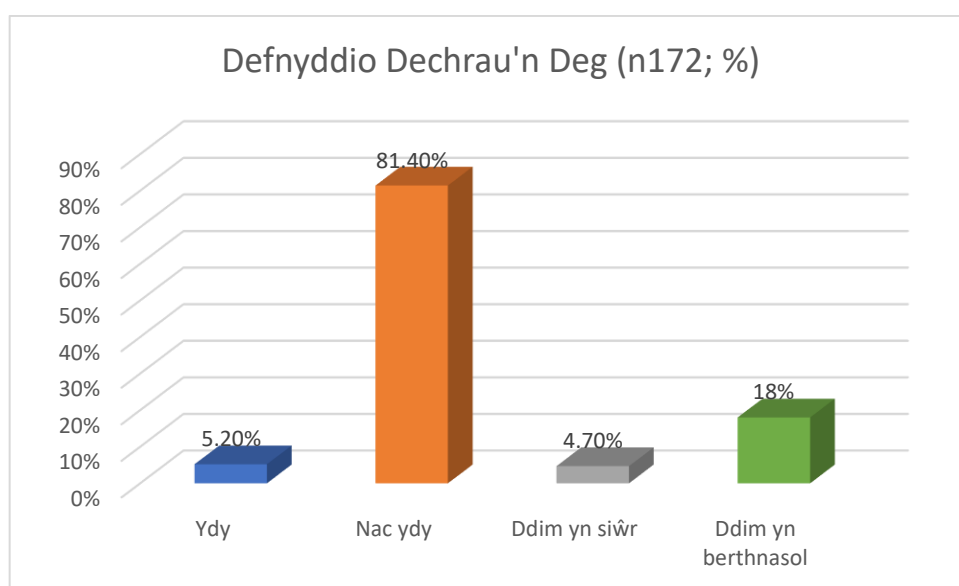
Defnyddio gwasanaethau a ariennir gan Lywodraeth Cymru

Dechrau'n Deg

Tabl: Cael mynediad at Dechrau'n Deg

A yw eich plentyn/plant 2 neu 3 oed yn defnyddio gofal plant Dechrau'n Deg? (n172)	%	Nifer
Ydy	5.2	9
Nac ydy	81.4	140
Ddim yn siŵr	4.7	8
Ddim yn berthnasol	18.0	31

Siart: Cael mynediad at Dechrau'n Deg

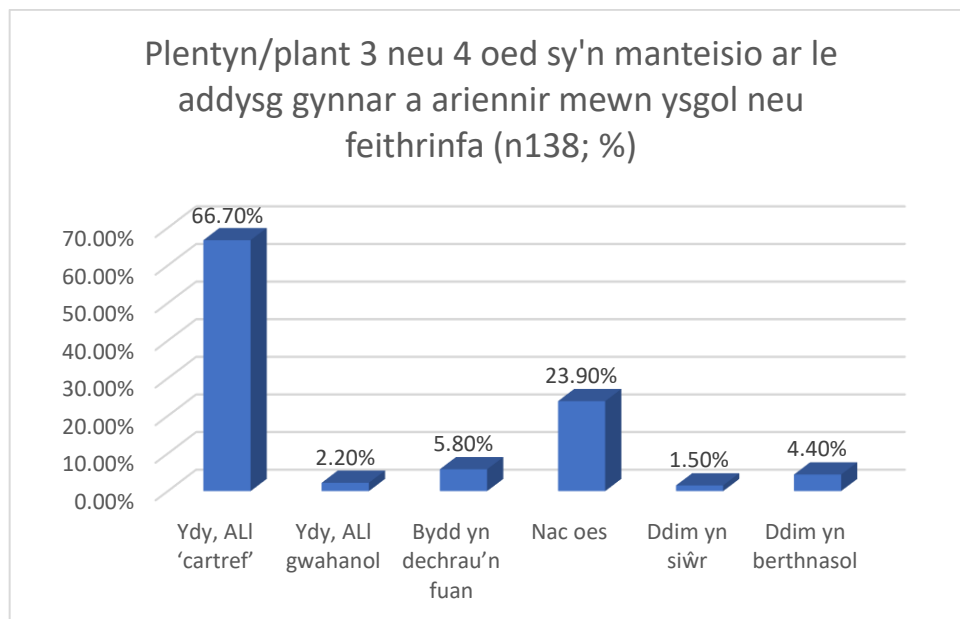
- Dim ond 9 o'r 172 o ymatebwyr a nododd eu bod yn defnyddio Dechrau'n Deg. Gall hyn adlewyrchu natur ddaearyddol darpariaeth Dechrau'n Deg.
- Efallai fod ymatebion Ddim yn Berthnasol wedi dod gan deuluoedd nad ydynt yn byw mewn ardal Dechrau'n Deg

Cael mynediad at addysg gynnar a ariennir (Meithrinfa'r Cyfnod Sylfaen)

Tabl: Cael mynediad at addysg gynnar a ariennir (Meithrinfa'r Cyfnod Sylfaen)

A yw eich plentyn/plant 3 neu 4 oed yn defnyddio lle addysg gynnar a ariennir yn yr ysgol neu'r feithrinfa? (n138)	%	Nifer
Ydy, ALL 'cartref'	66.7%	92
Ydy, ALL gwahanol	2.2%	3
Bydd yn dechrau'n fuan	5.8%	8
Nac ydy	23.9%	33
Ddim yn siŵr	1.5%	2
Ddim yn berthnasol	4.4%	6

Siart: Cael mynediad at addysg gynnar a ariennir (Meithrinfa'r Cyfnod Sylfaen)

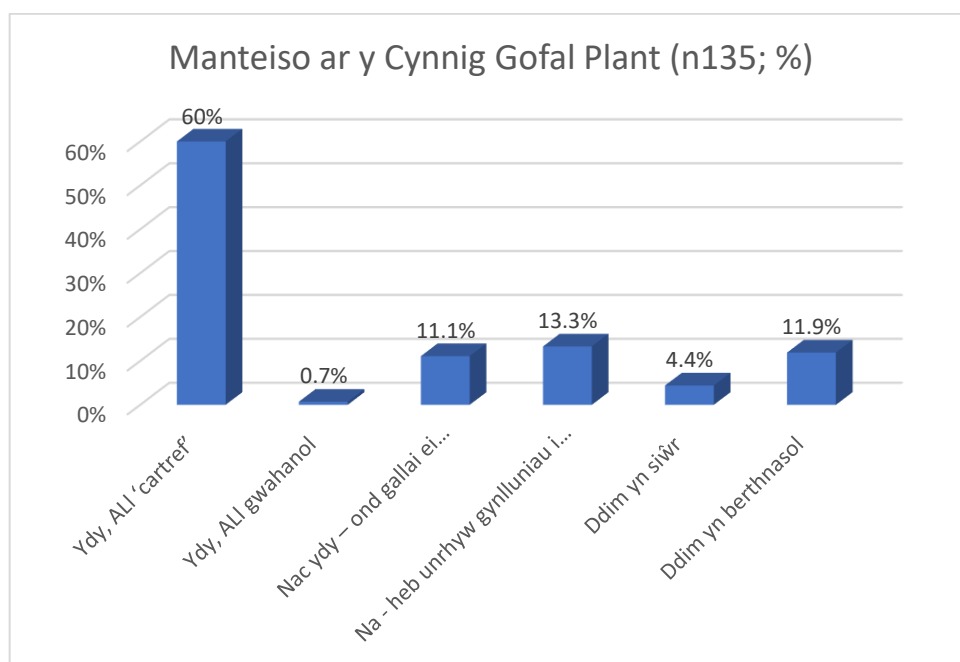
- Nododd 68.9% o'r 138 o ymatebwyr fod eu plentyn yn defnyddio lleoliad addysg gynnar wedi'i ariannu, naill ai yn eu hawdurdod cartref (66.7%, 92 o ymatebwyr) neu mewn awdurdod lleol gwahanol (2.2%, 3 ymatebydd)

Manteisio ar y Cynnig Gofal Plant

Tabl: Manteisio ar y Cynnig Gofal Plant

A yw eich plentyn/plant 3 neu 4 oed yn defnyddio gofal plant a ariennir gan y llywodraeth (y Cynnig Gofal Plant)? (n135)	%	Nifer
Ydy, ALL 'cartref'	60.0%	81
Ydy, ALL gwahanol	0.7%	1
Nac ydy – ond gallai ei ddefnyddio'n fuan / yn y dyfodol	11.1%	15
Na - heb unrhyw gynlluniau i wneud hynny	13.3%	18
Ddim yn siŵr	4.4%	6
Ddim yn berthnasol	11.9%	16

Siart: Manteisio ar y Cynnig Gofal Plant

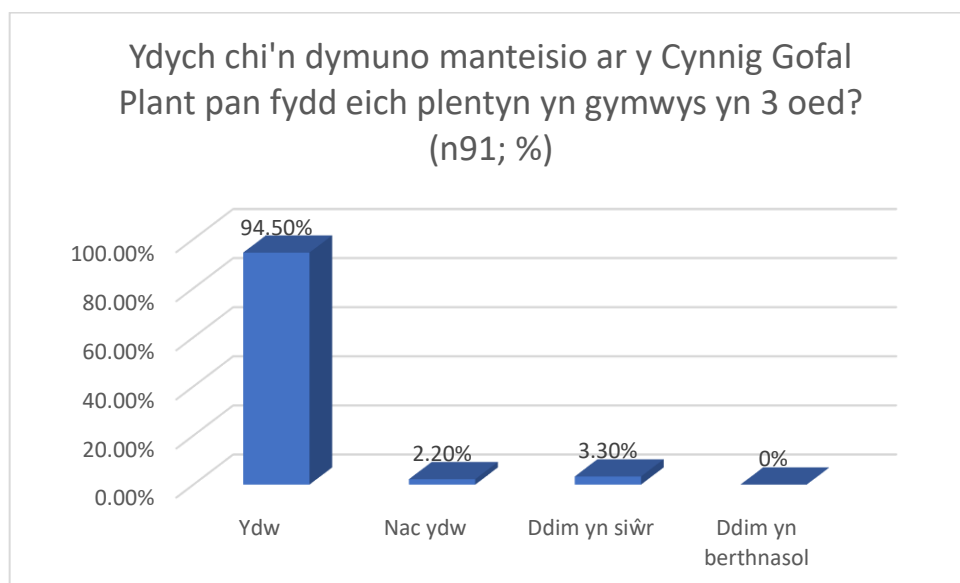
Yn dymuno manteisio ar y

Cynnig Gofal Plant

Tabl: Yn dymuno manteisio ar y Cynnig Gofal Plant

Ydych chi am ddefnyddio gofal plant a ariennir gan y llywodraeth (y Cynnig Gofal Plant) pan fydd eich plentyn yn dod yn gymwys yn 3 oed? (n91)	%	Nifer
Ydw	94.5%	86
Nac ydw	2.2%	2
Ddim yn siŵr	3.3%	3
Ddim yn berthnasol	0%	0

Siart: Yn dymuno manteisio ar y Cynnig Gofal Plant

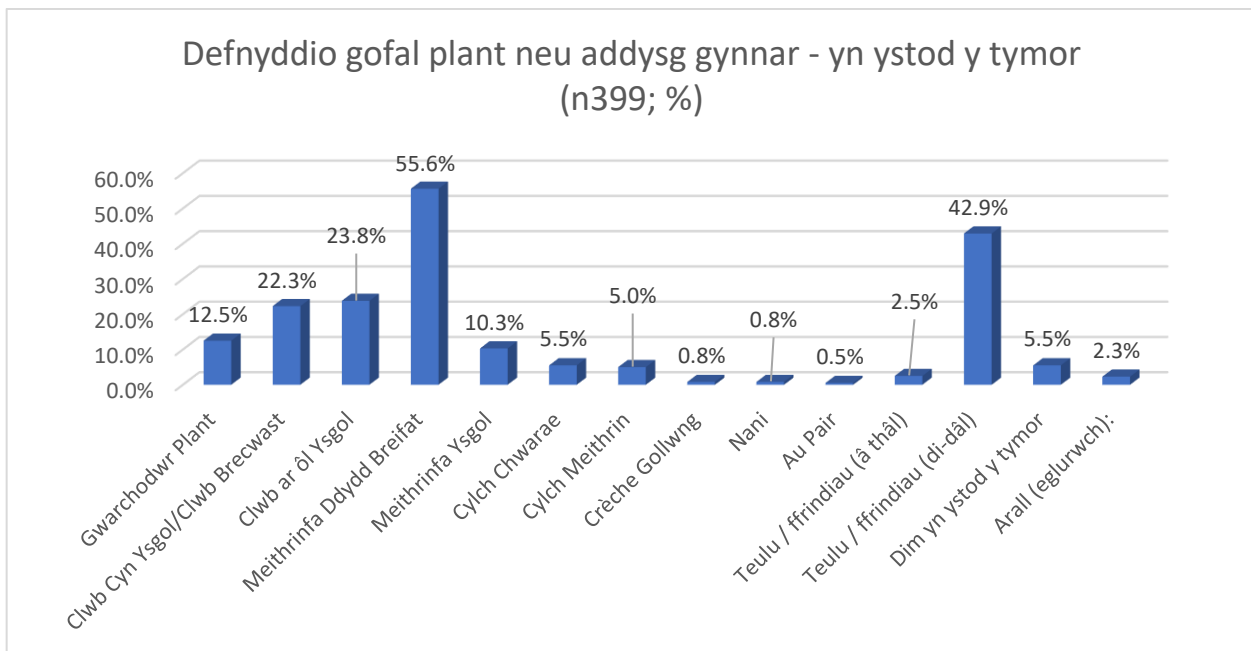
- Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr i'r cwestiynau hyn naill ai eisoes yn defnyddio'r Cynnig Gofal Plant (60%, n81) neu'n dymuno neu'n bwriadu defnyddio'r Cynnig Gofal Plant pan oedd eu plentyn yn ddigon hen (94.5%, n86).
- Nid yw'n glir a yw'r holl ymatebwyr yn gwbl ymwybodol o feini prawf y Cynnig Gofal Plant, felly efallai bod rhieni wedi nodi eu bod yn dymuno defnyddio'r Cynnig Gofal Plant, ond efallai na fyddant yn gymwys i wneud hynny

Defnyddio gofal plant: yn ystod y tymor

Tabl: Defnyddio gofal plant: yn ystod y tymor

Ydych chi ar hyn o bryd yn defnyddio unrhyw un o'r mathau canlynol o ofal plant neu addysg gynnar YN YSTOD Y TYMOR (Ticiwch bob un sy'n berthnasol)? (n399)	%	Nifer
Gwarchodwr Plant	12.5%	50
Clwb Cyn Ysgol/Clwb Brecwast	22.3%	89
Clwb ar ôl Ysgol	23.8%	95
Meithrinfa Ddydd Breifat	55.6%	222
Meithrinfa Ysgol	10.3%	41
Cylch Chwarae	5.5%	22
Cylch Meithrin	5.0%	20
Crèche Gollwng	0.8%	3
Nani	0.8%	3
Au Pair	0.5%	2
Teulu / ffrindiau (â thâl)	2.5%	10
Teulu / ffrindiau (di-dâl)	42.9%	171
Dim yn ystod y tymor	5.5%	22
Arall (eglwurwch):	2.3%	9

Siart: Defnyddio gofal plant: yn ystod y tymor

- O'r 399 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, dywedodd 22 (55.6%) o'r ymatebwyr eu bod yn defnyddio gofal dydd llawn, 89 (22.3%) yn defnyddio clwb brecwast/gofal cyn ysgol*, a 95 (23.8%) yn defnyddio clwb ar ôl ysgol.
- Dywedodd 181 o ymatebwyr eu bod yn defnyddio teulu a ffrindiau, gyda'r mwyafrif (171, 42.9%) yn dweud nad ydynt yn eu talu.

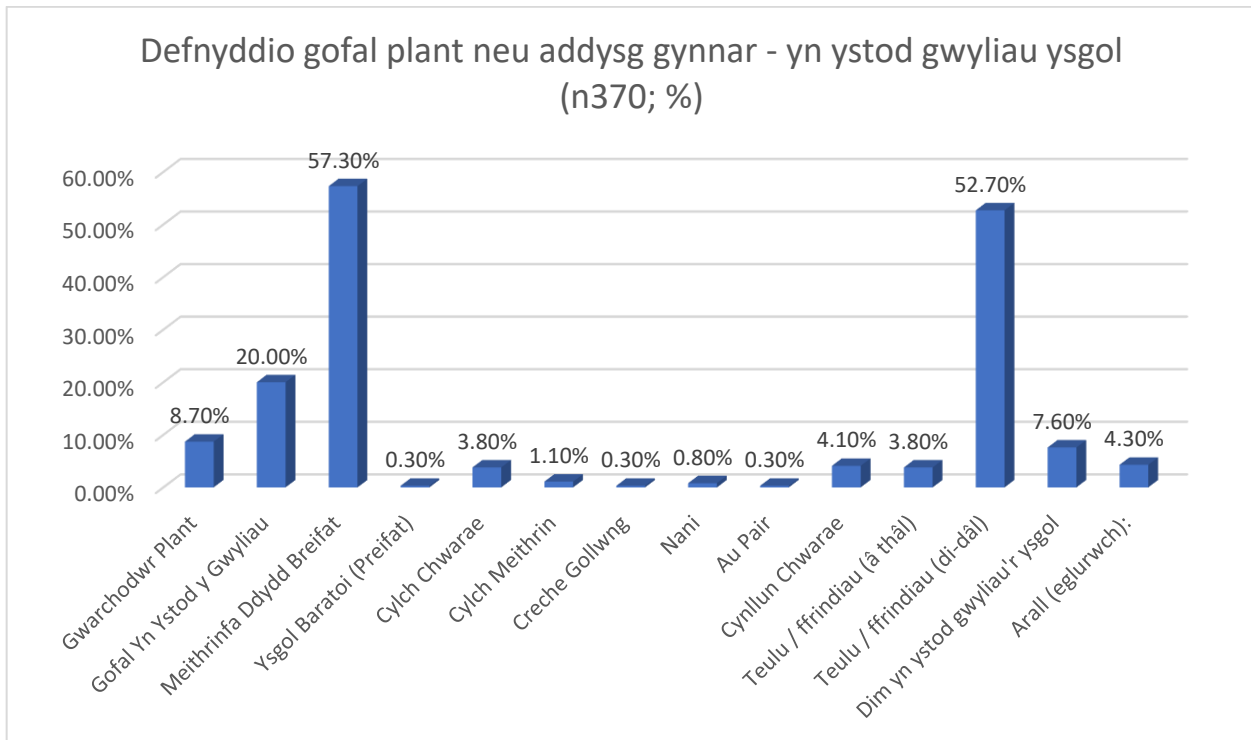
- *Rhaid bod yn ofalus wrth ddehongli'r canlyniadau, gan y gall ymatebwyr ddefnyddio diffiniadau gwahanol. Er enghraifft, gallai Clwb Cyn Ysgol/Clwb Brecwast olygu naill ai lleoliad gofal plant cofrestredig y codir ffioedd amdano, neu glwb brecwast am ddim a ddarperir gan yr ysgol. Er bod y ddau yn darparu gofal plant i rieni, nid yw'r clwb brecwast am ddim wedi'i gofrestru fel gofal plant gan AGC

Defnyddio gofal plant: gwyliau

Tabl: Defnyddio gofal plant: gwyliau

Ydych chi ar hyn o bryd yn defnyddio unrhyw un o'r mathau canlynol o ofal plant neu addysg gynnar YN YSTOD GWYLIAU'R YSGOL? (Ticiwch bob un sy'n berthnasol): (n370)	%	Nifer
Gwarchodwr Plant	8.7%	32
Gofal Yn Ystod y Gwyliau	20.0%	74
Meithrinfa Ddydd Breifat	57.3%	212
Ysgol Baratoi (Preifat)	0.3%	1
Cylch Chwarae	3.8%	14
Cylch Meithrin	1.1%	4
Crèche Gollwng	0.3%	1
Nani	0.8%	3
Au Pair	0.3%	1
Cynllun Chwarae	4.1%	15
Teulu / ffrindiau (â thâl)	3.8%	14
Teulu / ffrindiau (di-dâl)	52.7%	195
Dim yn ystod gwyliau'r ysgol	7.6%	28
Arall (eglwurwch):	4.3%	16

Siart: Defnyddio gofal plant neu addysg gynnar - yn ystod gwyliau ysgol

- Yn yr un modd â defnydd yn ystod y tymor, nododd y nifer fwyaf o ymatebwyr eu bod yn defnyddio gofal dydd llawn yn ystod gwyliau'r ysgol (212, 57.3%).
- Dywedodd 209 o ymatebwyr eu bod yn defnyddio teulu a ffrindiau, gyda'r mwyafrif (195, 52.7%) yn dweud nad ydynt yn eu talu. Dywedodd ychydig yn fwy o ymatebwyr (209 o gymharu â 181) eu bod yn defnyddio teulu a ffrindiau yn ystod gwyliau'r ysgol nag yn ystod y tymor.
- Nododd 15 (4.1%) eu bod yn defnyddio cynlluniau chwarae, nad ydynt fel arfer yn gweithredu yn ystod y tymor.
- Gostyngodd y defnydd a gofnodwyd o gylchoedd chwarae a Chylch Meithrin o 5.5% a 5% i 3.8% ac 1.1% yn y drefn honno, gan adlewyrchu mai yn ystod y tymor yn unig y mae'r rhan fwyaf o'r ddarpariaeth o'r math hwn.
- Gostyngodd y defnydd o warchodwyr plant o 50 o ymatebwyr (12.5%) i 32 (8.7%), er gwaethaf y ffaith bod y rhan fwyaf o warchodwyr plant (153 o 185 o ymatebion DHG, 82.7%) yn gweithredu drwy gydol y flwyddyn

Sawl awr o ofal plant a ddefnyddir

Gofynnwyd i ymatebwyr nodi'r oriau gofal plant wythnosol a ddefnyddir, gydag opsiynau i roi ffigur ar gyfer 'o leiaf'; 'ar gyfartaledd' a 'hyd at' o ran yr oriau a ddefnyddir bob wythnos yn ystod y tymor a gwyliau ysgol

Tabl: Oriau wythnosol cyfartalog a ddefnyddir – yn ystod y tymor, gwyliau

	Tymor; o leiaf	Tymor; ar gyfartaledd	Tymor; hyd at	Gwyliau; o leiaf	Gwyliau; ar gyfartaledd	Gwyliau; hyd at
Y nifer leiaf o oriau a nodwyd	0	0	0	0	0	0
Y nifer fwyaf o oriau a nodwyd	90	90	90	500	600	700
Modd	40	40	40	40	30	30
Cyfartaledd	23.5	14.4	28.1	25.7	30.2	34.4

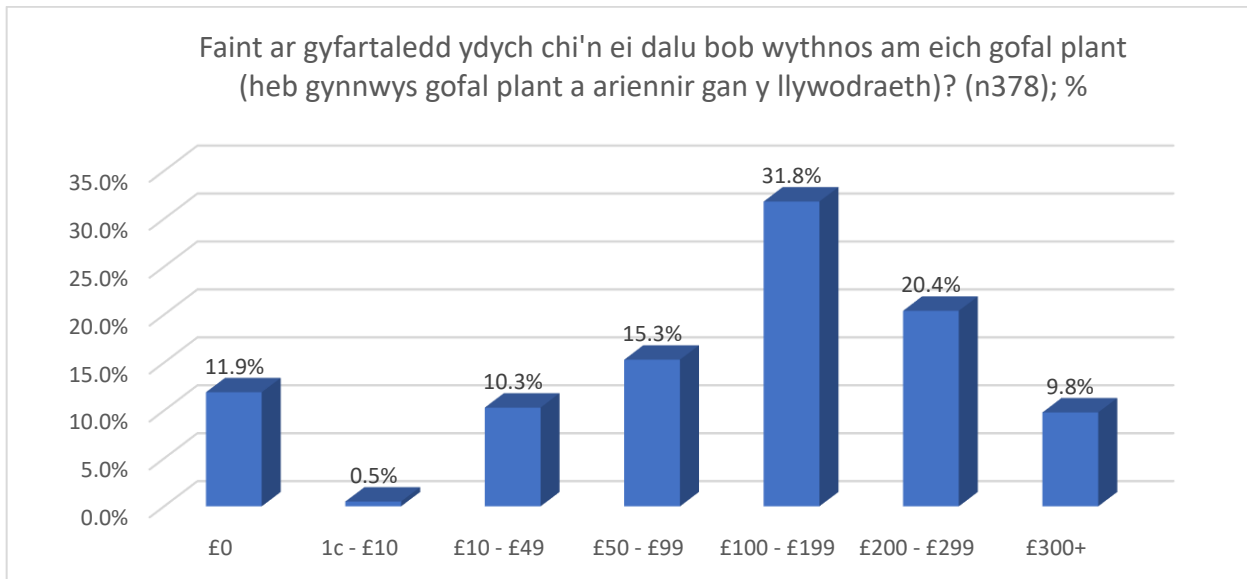
- Oherwydd yr ystod eang o oriau a roddwyd fel ymateb, defnyddiwyd ffigurau moddol a chyfartaledd. Adroddir mai 40 awr yw'r nifer foddol yn ystod y tymor ar gyfer pob categori (o leiaf, ar gyfartaledd a hyd at). Fodd bynnag, gan fod y rhan fwyaf o blant yn mynychu gofal plant yn rhan-amser, mae cywirdeb y data hwn yn amheus, yn enwedig ar gyfer plant oedran ysgol.
- Cofnodwyd oriau gwyliau wythnosol o rhwng 500 a 700 awr yr wythnos. Mae'r ffigur hwn yn llawer uwch na'r oriau gweithredu wythnosol hwyaf ar gyfer unrhyw ddarparwr gwyliau (07.00 – 18.00 = 11 awr y dydd, 55 awr yr wythnos) ac felly rhaid ei ystyried yn gamgymeriad

Costau gofal plant

Tabl: Faint ar gyfartaledd ydych chi'n ei dalu bob wythnos am eich gofal plant

Faint ar gyfartaledd ydych chi'n ei dalu bob wythnos am eich gofal plant (heb gynnwys gofal plant a ariennir gan y llywodraeth)? (n378)	%	Nifer
£0	11.9%	45
1c - £10	0.5%	2
£10 - £49	10.3%	39
£50 - £99	15.3%	58
£100 - £199	31.8%	120
£200 - £299	20.4%	77
£300+	9.8%	37

Siart: Faint ar gyfartaledd ydych chi'n ei dalu bob wythnos am eich gofal plant

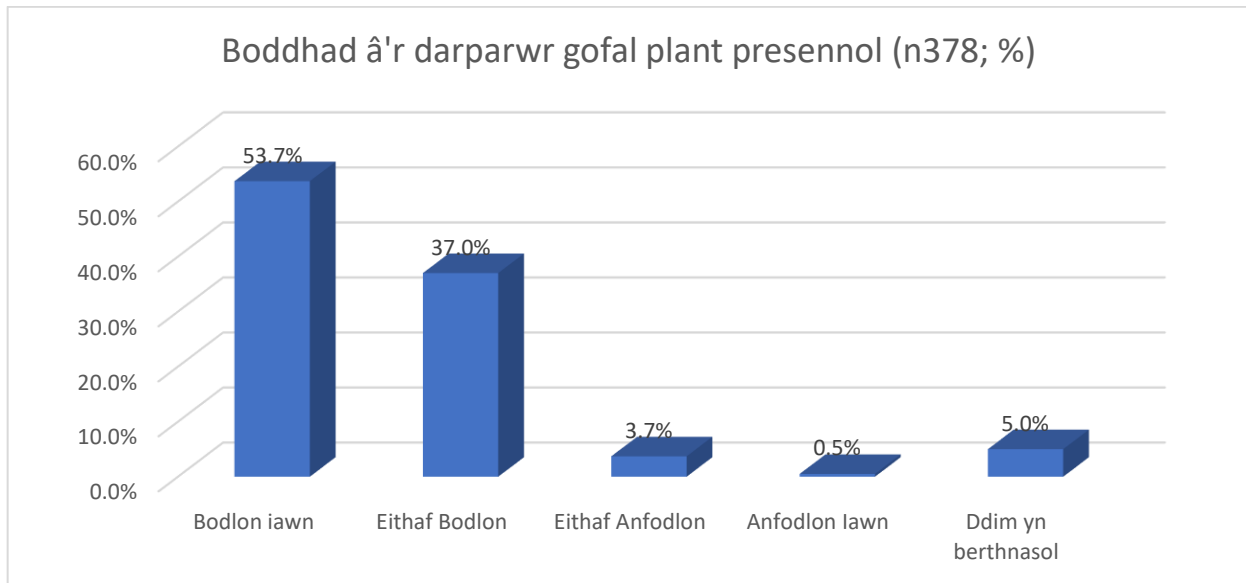
- Dywedodd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr (120, 31.8%) eu bod yn talu rhwng £100 a £200 yr wythnos am eu gofal plant
- Y ffi wythnosol foddol ar gyfer gofal dydd llawn (y math mwyaf cyffredin o ddarpariaeth a ddefnyddir) ar gyfer plentyn 3 oed neu iau yw £270. Mae'r ffigur uchod yn cyfateb i'r data sy'n dangos bod y rhan fwyaf o blant yn mynychu gofal plant yn rhan-amser
- Ar gyfer plentyn rhwng 4 a 12 oed mewn clwb y tu allan i oriau ysgol, adroddir yn gyffredin am ffioedd wythnosol o tua £40. Unwaith eto, mae data'n dangos bod y rhan fwyaf o blant yn mynychu gofal y tu allan i oriau ysgol yn rhan-amser.
- O'r costau uchod nid yw'n bosibl canfod faint o blant yr ymatebwyr sy'n mynychu gofal plant ar yr un pryd

Bodddhad â'r ddarpariaeth

Tabl: bodddhad â'r ddarpariaeth (n378)

Pa mor fodlon ydych chi gyda'ch darparwr gofal plant presennol? (n378)	%	Nifer
Bodlon iawn	53.7%	203
Eithaf Bodlon	37.0%	140
Eithaf Anfodlon	3.7%	14
Anfodlon iawn	0.5%	2
Ddim yn berthnasol	5.0%	19

Siart: boddhad â'r ddarpariaeth

- O'r 378 o ymatebwyr i'r cwestiwn hwn, roedd 343 (90.7%) naill ai'n 'fodlon iawn' neu'n 'eithaf bodlon' â'u darparwr gofal plant.
- Dim ond 2 oedd yn 'anfodlon iawn' â'u darparwr gofal plant

Trefniadau gofal plant: Meysydd i'w gwella

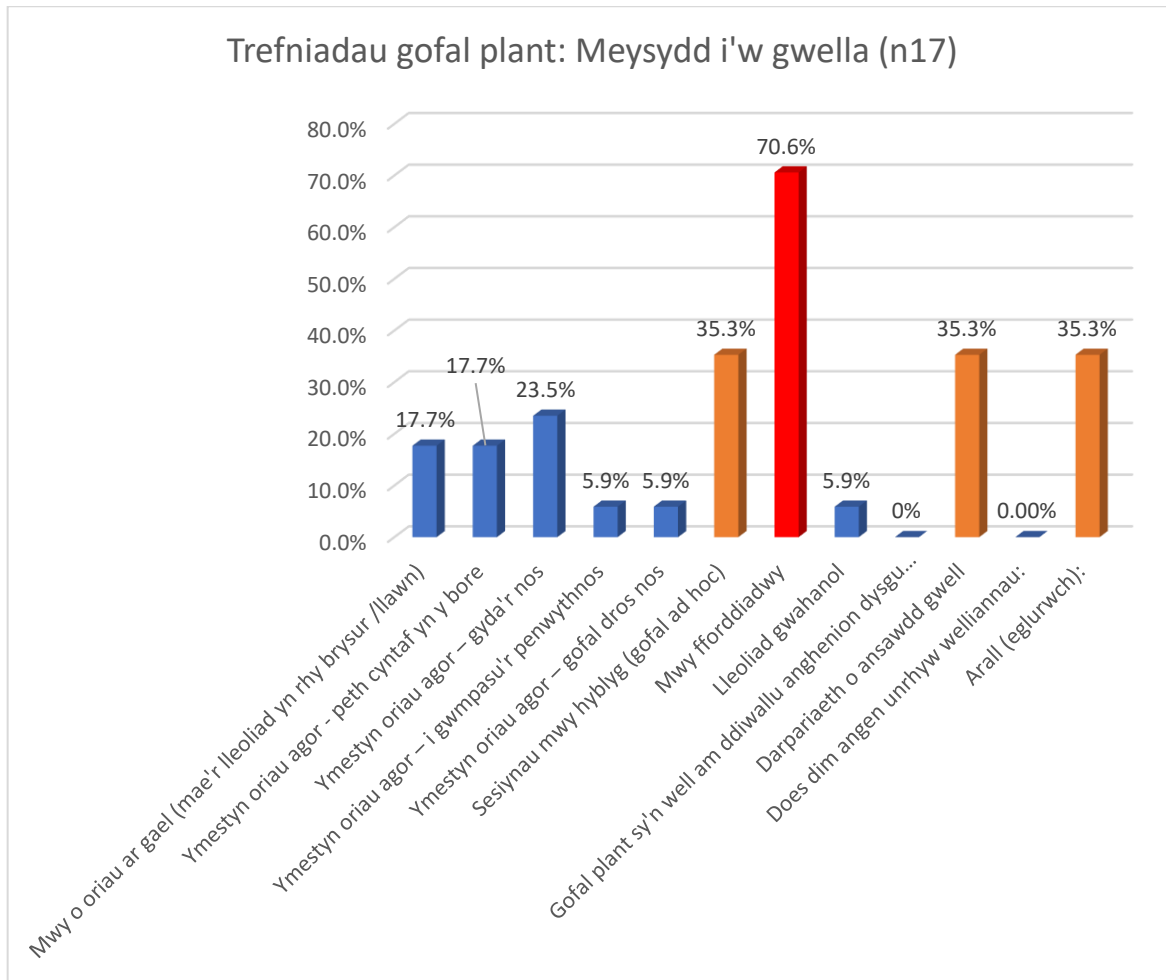
Tabl: Trefniadau gofal plant: Meysydd i'w gwella (n17)

DS: Sylwch ar y nifer fach o ymatebion

Os ydych yn anhapus ag agwedd benodol ar eich trefniadau gofal plant, dywedwch wrthym sut y gellid ei gwella: (n17)	%	Nifer
Mwy o oriau ar gael (mae'r lleoliad yn rhy brysur /llawn)	17.7%	3
Ymestyn oriau agor - peth cyntaf yn y bore	17.7%	3
Ymestyn oriau agor – gyda'r nos	23.5%	4
Ymestyn oriau agor – i gwmpasu'r penwythnos	5.9%	1
Ymestyn oriau agor – gofal dros nos	5.9%	1
Sesiynau mwy hyblyg (gofal ad hoc)	35.3%	6
Mwy fforddiadwy	70.6%	12
Lleoliad gwahanol	5.9%	1
Gofal plant sy'n well am ddiwallu anghenion dysgu ychwanegol fy mhientyn	0.0%	0
Darpariaeth o ansawdd gwell	35.3%	6
Does dim angen unrhyw welliannau:	0.0%	0
Arall (eglwch):	35.3%	6

Siart: Tabl: Trefniadau gofal plant: Meysydd i'w gwella (n17)

DS: Sylwch ar y nifer fach o ymatebion

- Gan mai dim ond 17 o ymatebion a gafwyd i'r cwestiwn hwn ni ellir ystyried bod y canlyniadau'n arwyddocaol yn ystadegol
- Nodwyd fforddiadwyedd yn fwyaf aml fel maes i'w wella (12, 70.6%), gyda mwy o hyblygrwydd o ran sesiynau ad hoc, ansawdd, ac 'arall' yn cael eu nodi 6 gwaith yr un (35.3%)
- Roedd y categori Arall yn cynnwys sylwadau gan gynnwys;
 - "Rwy'n teimlo eu bod yn annibynadwy, yn anfon fy mhlentyn adref yn sâl yn rheolaidd"
 - "Rheolau llai llym ynghylch profion PCR / covid, gan gydnabod y bydd plant dan 4 oed yn peswch ac yn dal annwyd"
 - Teilwra profiad yn well i'm plentyn unigol

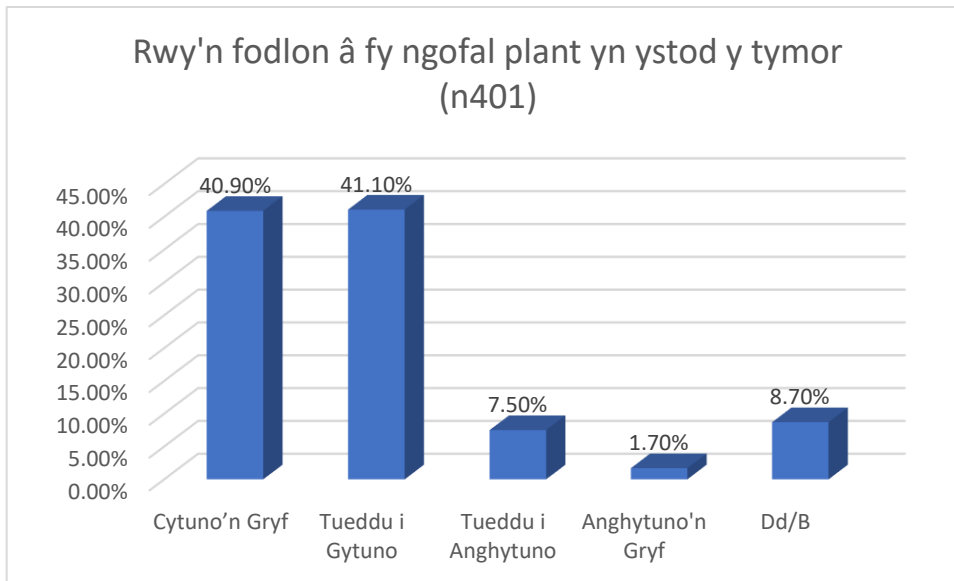
Cwestiynau barn rhieni: Graddfa Likert

Gofynnodd yr arolwg am farn ymatebwyr ar nifer o ddatganiadau. Nodir y canlyniadau isod.

Tabl: Rwy'n fodlon â'm gofal plant yn ystod y tymor (n401)

Rwy'n fodlon â'm gofal plant yn ystod y tymor (n401)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	40.9%	164
Tueddu i Gytuno	41.1%	165
Tueddu i Anghytuno	7.5%	30
Anghytuno'n Gryf	1.7%	7
Dd/B	8.7%	35

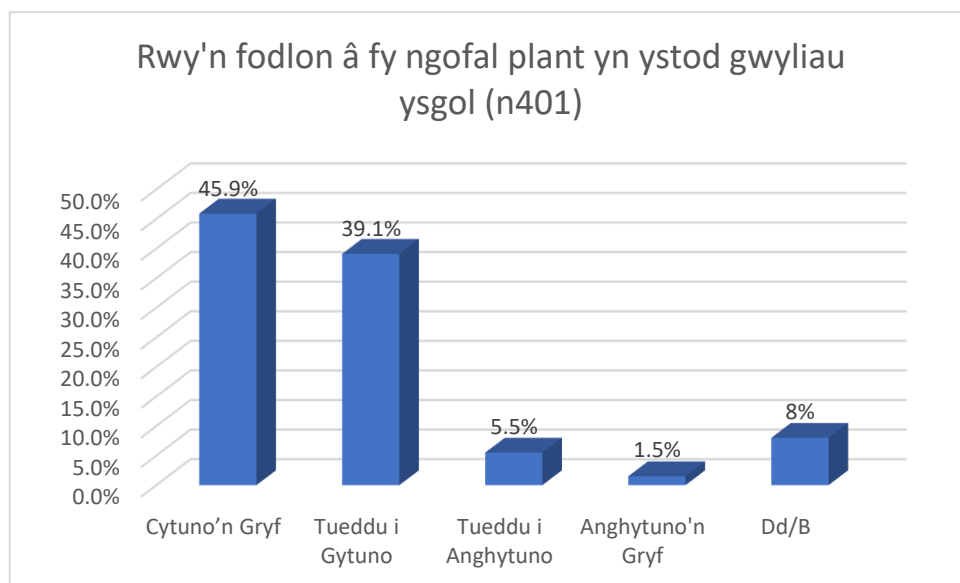
Siart: Rwy'n fodlon â'm gofal plant yn ystod y tymor (n401)

Tabl: Rwy'n fodlon â'm gofal plant yn ystod gwyliau'r ysgol (n401)

Rwy'n fodlon â'm gofal plant yn ystod gwyliau'r ysgol (n401)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	45.9%	183
Tueddu i Gytuno	39.1%	156
Tueddu i Anghytuno	5.5%	22
Anghytuno'n Gryf	1.5%	6
Dd/B	8%	32

Siart: Rwy'n fodlon â'm gofal plant yn ystod gwyliau'r ysgol (n401)

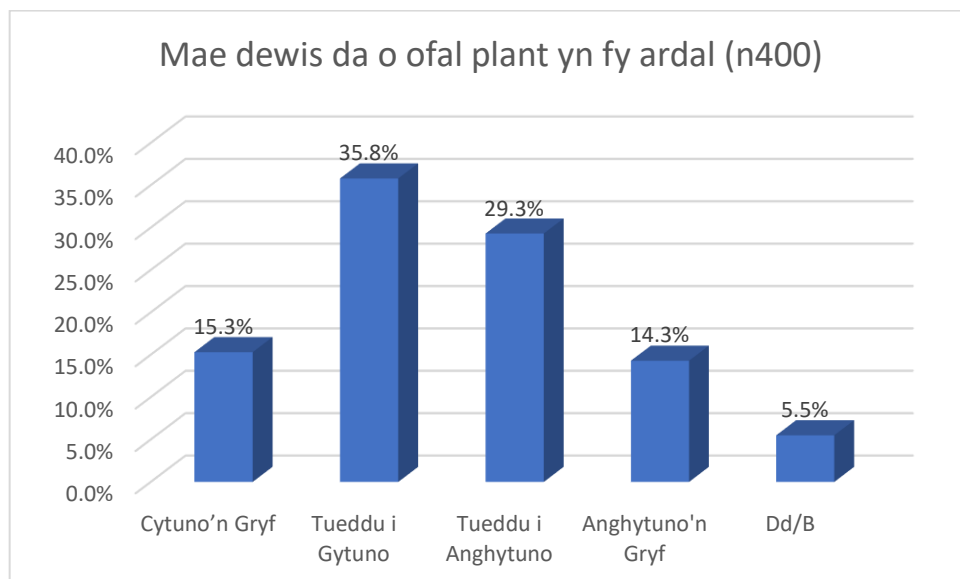
Tabl: Mae dewis da o ofal

plant yn fy ardal i (n400)

Mae dewis da o ofal plant yn fy ardal i (n400)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	15.3%	61
Tueddu i Gytuno	35.8%	143
Tueddu i Anghytuno	29.3%	117
Anghytuno'n Gryf	14.3%	57
Dd/B	5.5%	22

- Nid yw'n glir a yw'r ymatebion hyn yn cyfeirio at argaeledd, fforddiadwyedd neu ystod gofal plant, na'r hyn y mae ymatebwyr yn ei wybod am ofal plant e.e. Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd, Dewis, GGiD. Cymru, ac ati.

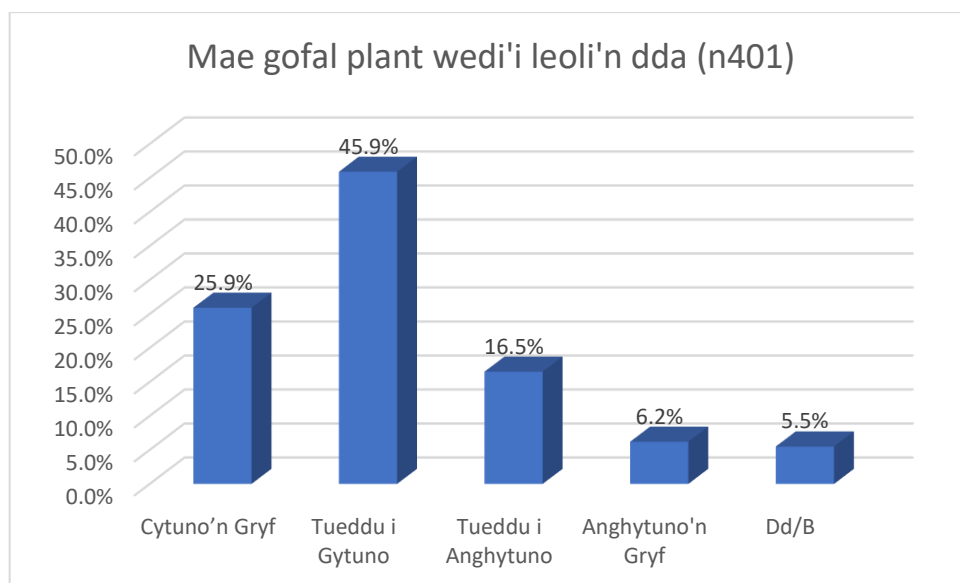
Siart: Mae dewis da o ofal plant yn fy ardal i (n400)

Tabl: Mae gofal plant wedi'i leoli'n dda (n401)

Mae gofal plant wedi'i leoli'n dda (n401)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	25.9%	104
Tueddu i Gytuno	45.9%	184
Tueddu i Anghytuno	16.5%	66
Anghytuno'n Gryf	6.2%	25
Dd/B	5.5%	22

Siart: Mae gofal plant wedi'i leoli'n dda (n401)

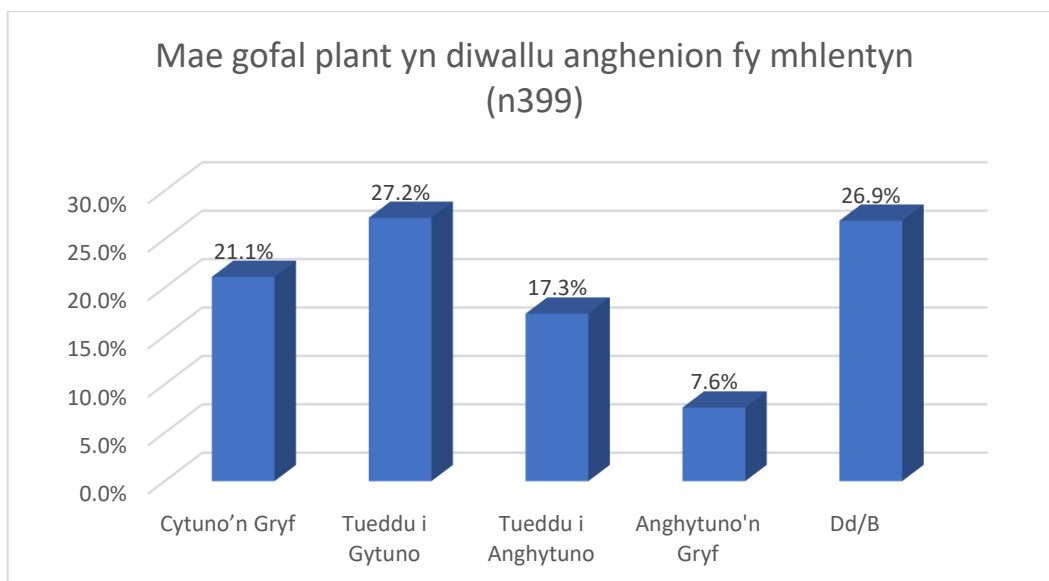

- Nid yw'n glir a yw'r ymatebion hyn yn adlewyrchu barn ymatebwyr ynghylch lleoliad o ran hygyrchedd neu gyfleustra i'r rhiant/gofalwr neu'n ymwneud â barn y rhiant/gofalwr am addasrwydd y safle y darperir y gofal plant ynddo.

Tabl: Mae gofal plant yn darparu ar gyfer anghenion fy mhlant (n399)

Mae gofal plant yn darparu ar gyfer anghenion fy mhlant (n399)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	21.1%	83
Tueddu i Gytuno	27.2%	107
Tueddu i Anghytuno	17.3%	68
Anghytuno'n Gryf	7.6%	30
Dd/B	26.9%	106

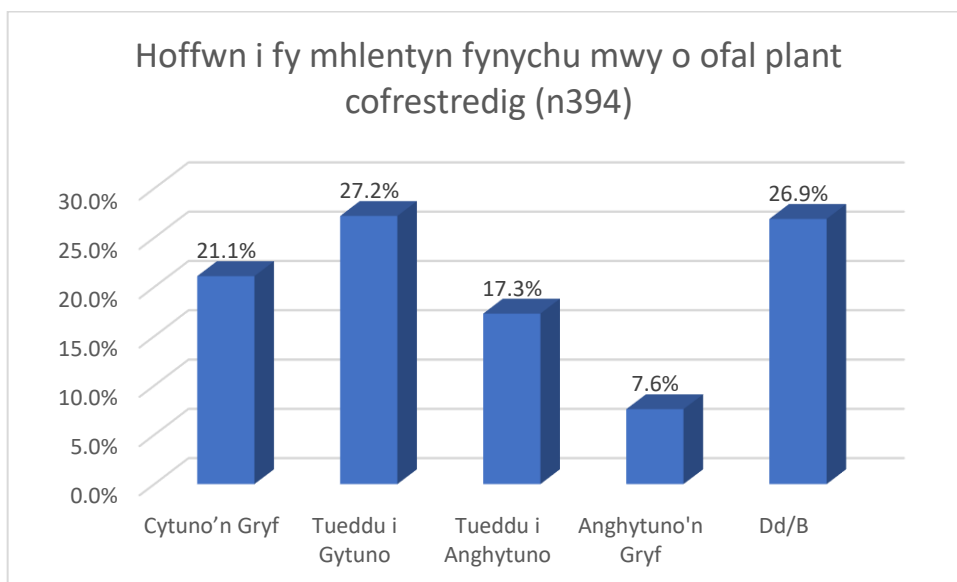
Siart: Mae gofal plant yn darparu ar gyfer anghenion fy mhlant (n399)

Tabl: Hoffwn i'm plentyn fynychu mwy o ofal plant cofrestredig (n394)

Hoffwn i'm plentyn fynychu mwy o ofal plant cofrestredig (n394)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	21.1%	83
Tueddu i Gytuno	27.2%	107
Tueddu i Anghytuno	17.3%	68
Anghytuno'n Gryf	7.6%	30
Dd/B	26.9%	106

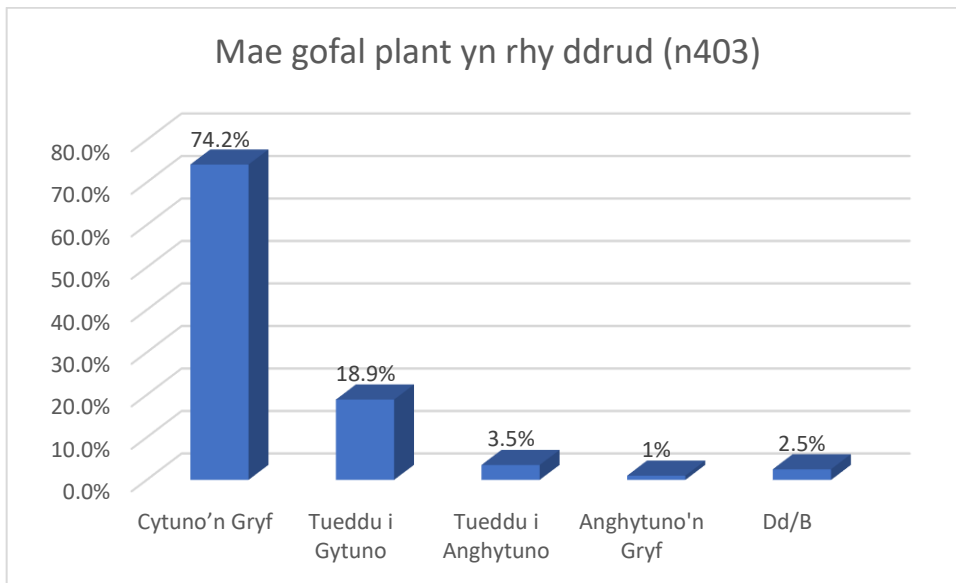
Siart: Hoffwn i'm plentyn fynychu mwy o ofal plant cofrestredig (n394)

Tabl: Mae gofal plant yn rhy ddrud (n403)

Mae gofal plant yn rhy ddrud (n403)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	74.2%	299
Tueddu i Gytuno	18.9%	76
Tueddu i Anghytuno	3.5%	14
Anghytuno'n Gryf	1.0%	4
Dd/B	2.5%	10

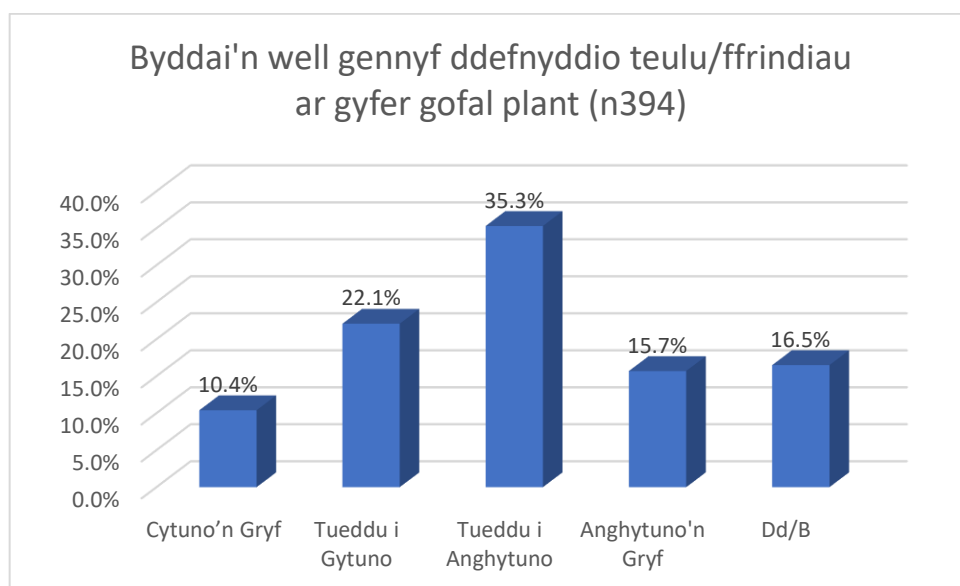
Siart: Mae gofal plant yn rhy ddrud (n403)

Tabl: Byddai'n well gennyf ddefnyddio teulu/ffrindiau ar gyfer gofal plant (n394)

Byddai'n well gennyf ddefnyddio teulu/ffrindiau ar gyfer gofal plant (n394)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	10.4%	41
Tueddu i Gytuno	22.1%	87
Tueddu i Anghytuno	35.3%	139
Anghytuno'n Gryf	15.7%	62
Dd/B	16.5%	65

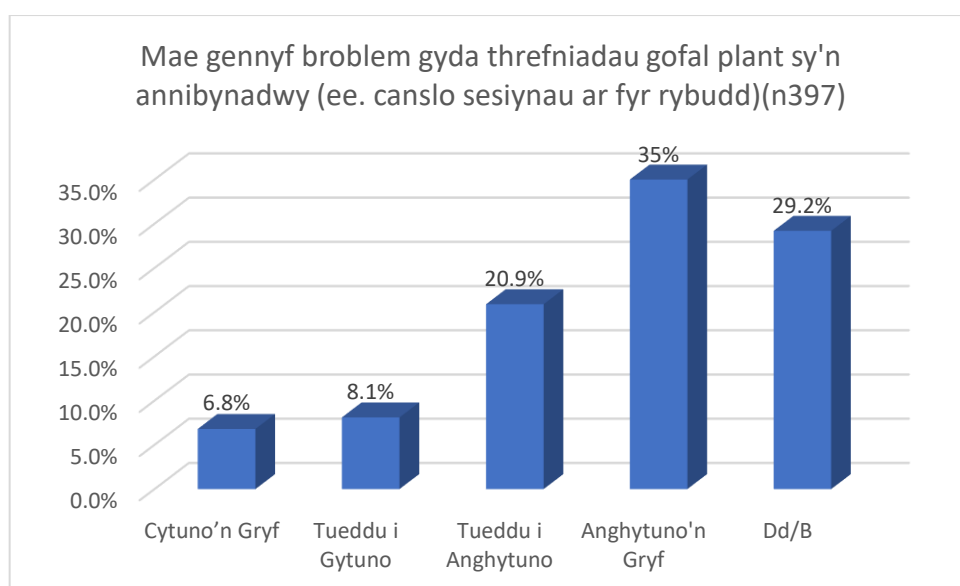
Siart: Byddai'n well gennyf ddefnyddio teulu/ffrindiau ar gyfer gofal plant (n394)

Tabl: Mae gennyf broblem gyda threfniadau gofal plant sy'n annibynadwy (ee. canslo sesiynau ar fyr rybudd) (n397)

Mae gennyf broblem gyda threfniadau gofal plant sy'n annibynadwy (ee. canslo sesiynau ar fyr rybudd) (n397)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	6.8%	27
Tueddu i Gytuno	8.1%	32
Tueddu i Anghytuno	20.9%	83
Anghytuno'n Gryf	35%	139
Dd/B	29.2%	116

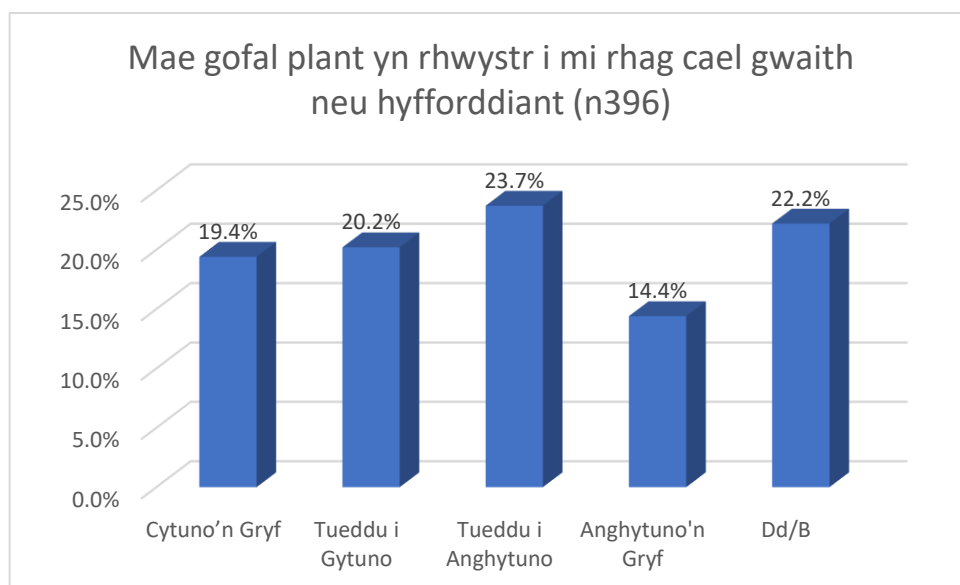
Siart: Mae gennyf broblem gyda threfniadau gofal plant sy'n annibynadwy (ee. canslo sesiynau ar fyr rybudd) (n397)

Tabl: Mae gofal plant yn rhwstr i mi gael gwaith neu hyfforddiant (n396)

Mae gofal plant yn rhwstr i mi gael gwaith neu hyfforddiant (n396)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	19.4%	77
Tueddu i Gytuno	20.2%	80
Tueddu i Anghytuno	23.7%	94
Anghytuno'n Gryf	14.4%	57
Dd/B	22.2%	88

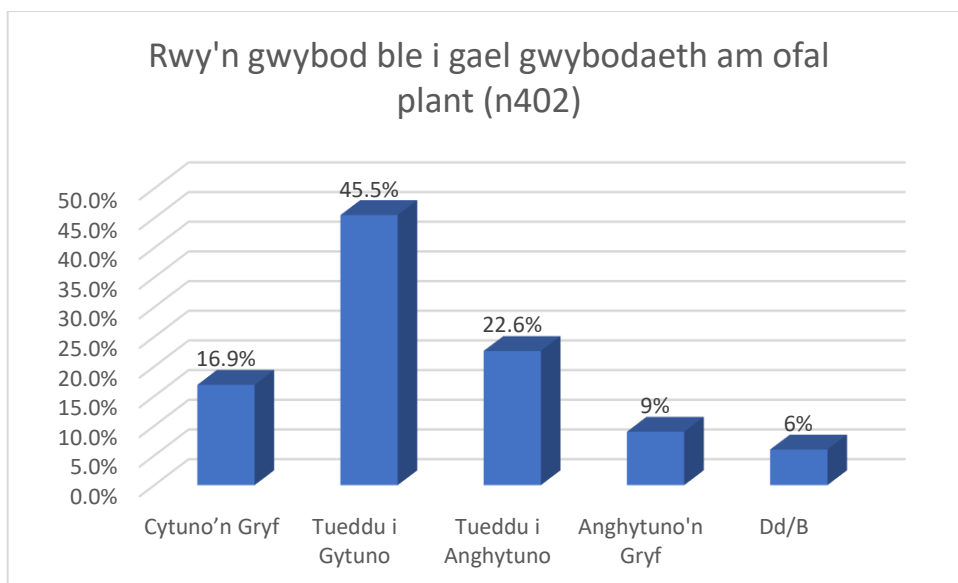
Siart: Mae gofal plant yn rhwstr i mi gael gwaith neu hyfforddiant (n396)

Tabl: Rwy'n gwybod ble i gael gwybodaeth am ofal plant (n402)

Rwy'n gwybod ble i gael gwybodaeth am ofal plant (n402)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	16.9%	68
Tueddu i Gytuno	45.5%	183
Tueddu i Anghytuno	22.6%	91
Anghytuno'n Gryf	9%	36
Dd/B	6%	24

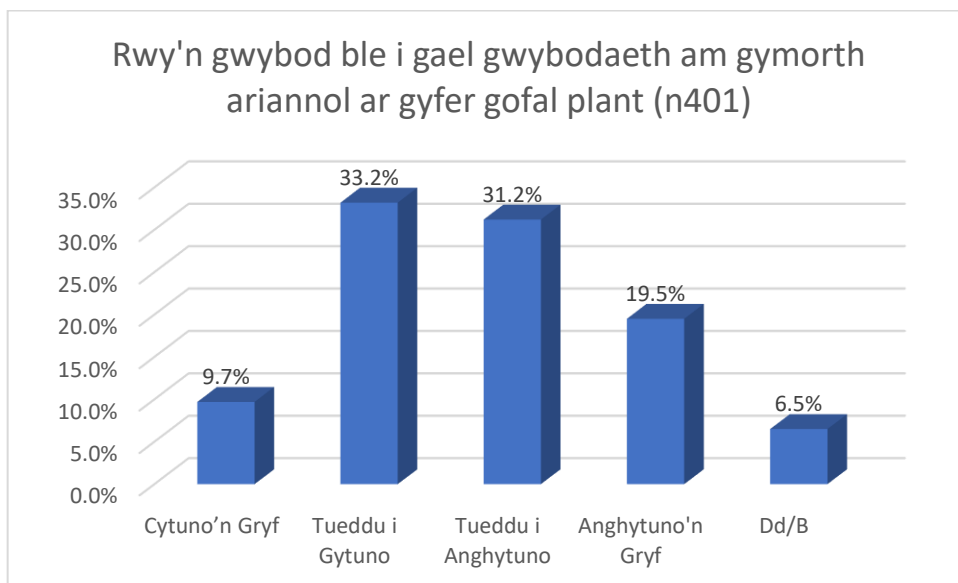
Siart: Rwy'n gwybod ble i gael gwybodaeth am ofal plant (n402)

Tabl: Rwy'n gwybod ble i gael gwybodaeth am gymorth ariannol ar gyfer gofal plant (n401)

Rwy'n gwybod ble i gael gwybodaeth am gymorth ariannol ar gyfer gofal plant (n401)	%	Nifer
Cytuno'n Gryf	9.7%	39
Tueddu i Gytuno	33.2%	133
Tueddu i Anghytuno	31.2%	125
Anghytuno'n Gryf	19.5%	78
Dd/B	6.5%	26

Siart: Rwy'n gwybod ble i gael gwybodaeth am gymorth ariannol ar gyfer gofal plant (n401)

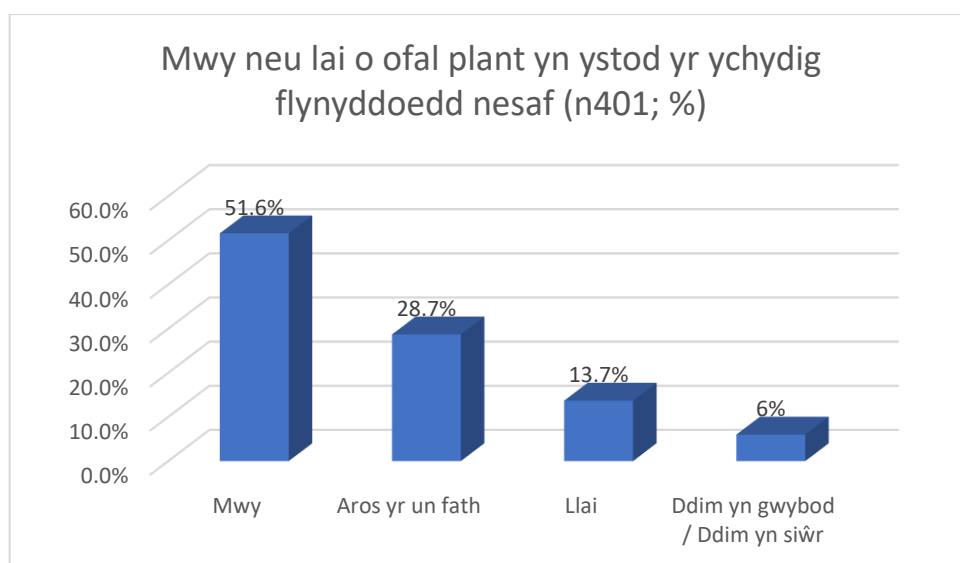

Defnyddio gofal plant yn y dyfodol

Tabl: Mwy neu lai o ofal plant yn ystod yr ychydig flynyddoedd nesaf (n401)

Mwy neu lai o ofal plant yn ystod yr ychydig flynyddoedd nesaf? (n401)		
Mwy	51.6%	207
Aros yr un fath	28.7%	115
Llai	13.7%	55
Ddim yn gwybod / Ddim yn siŵr	6%	24

Siart: Mwy neu lai o ofal plant yn ystod yr ychydig flynyddoedd nesaf

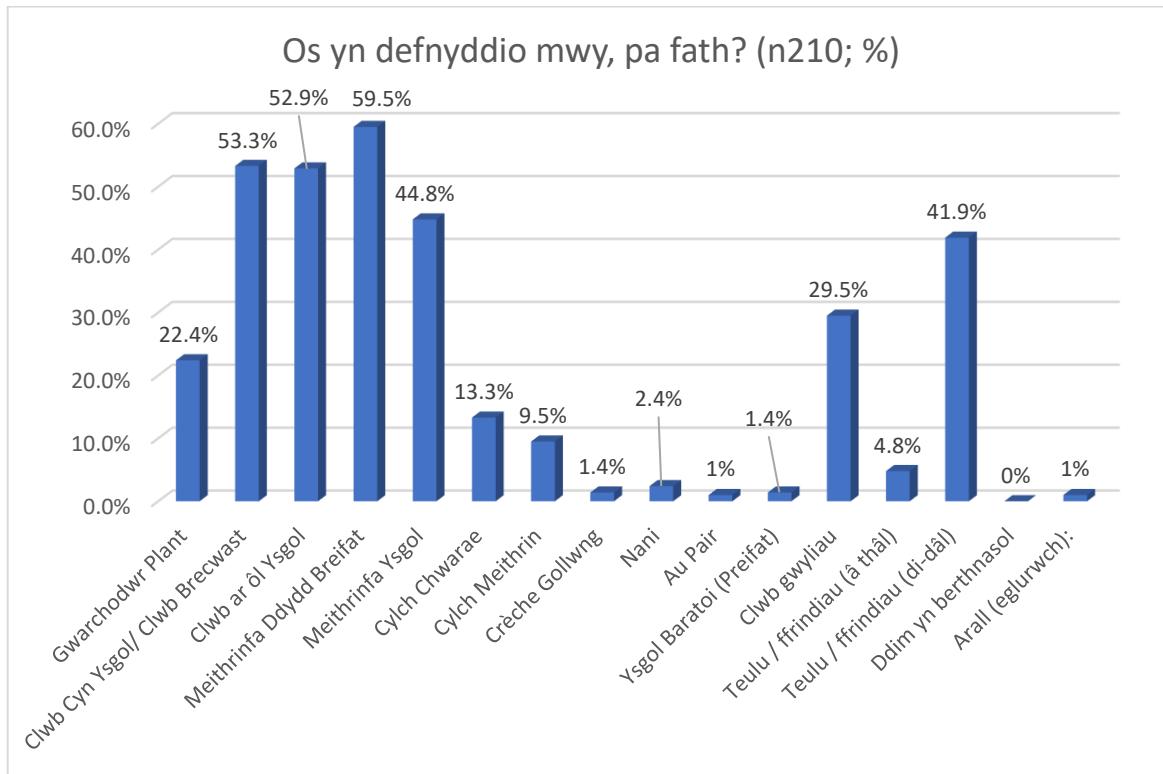

Os byddwch yn defnyddio mwy o ofal plant, pa fath?

Tabl: Os byddwch yn defnyddio mwy o ofal plant, pa fath? (n210; %)

Os byddwch yn defnyddio mwy o ofal plant, pa fath? (n210; %)	%	Nifer
Gwarchodwr Plant	22.4%	47
Clwb Cyn Ysgol/Clwb Brechwast	53.3%	112
Clwb ar ôl Ysgol	52.9%	111
Meithrinfa Ddydd Breifat	59.5%	125
Meithrinfa Ysgol	44.8%	94
Cylch Chwarae	13.3%	28
Cylch Meithrin	9.5%	20
Crèche Gollwng	1.4%	3
Nani	2.4%	5
Au Pair	1.0%	2
Ysgol Baratoi (Preifat)	1.4%	3
Clwb gwyliau	29.5%	62
Teulu / ffrindiau (â thâl)	4.8%	10
Teulu / ffrindiau (di-dâl)	41.9%	88
Ddim yn berthnasol	0.0%	0
Arall (eglwurwch):	1.0%	2

Siart: Os byddwch yn defnyddio mwy o ofal plant, pa fath? (n210; %)

- Nododd dros hanner yr ymatebwyr (207 o 401, 51.6%) y byddent yn defnyddio mwy o ofal plant yn ystod yr ychydig flynyddoedd nesaf. Nid yw'n glir a yw'r ymatebion hyn gan rieni sy'n defnyddio gofal plant ar hyn o bryd ac a fydd yn ceisio cynyddu'r oriau y maent yn eu defnyddio, neu a ydynt yn deuluoedd a fydd yn defnyddio gofal plant am y tro cyntaf. Nododd 94 o ymatebwyr mai'r gofal plant y byddent yn ei ddefnyddio fyddai meithrinfa ysgol.
- Nododd 170 o ymatebwyr (42.4%) y byddent yn defnyddio'r un faint, neu lai, o ofal plant yn ystod y blynyddoedd nesaf
- O'r rhain a nododd y byddent yn defnyddio mwy o ofal plant, nododd 98 o ymatebwyr y byddent yn defnyddio ffrindiau a theulu, naill ai â thâl neu'n ddi-dâl
- O'r ymatebwyr a nododd y byddant yn defnyddio mwy o ofal plant cofrestredig, nododd y nifer fwyaf (125, 59.5%) mai meithrinfa ddydd breifat (gofal dydd llawn) fyddai hyn. Dangosodd data fod lleoedd gwag net o (1,371 o leoedd gwag – 302 o blant yn aros) 1,069 o ofal dydd llawn; (1,266 o leoedd gwag – 711 yn aros) 1,195 gofal hanner diwrnod AM a (1,043 o leoedd gwag - 421 o blant yn aros) 622 o ofal hanner diwrnod PM ar draws y ddinas
- Y categorïau mwyaf nesaf oedd gofal cyn oriau ysgol (112, 53.3%) ac ar ôl oriau ysgol (111, 52.9%). Mae (1,117 o leoedd gwag – 46 o blant yn aros) 1,071 o leoedd gwag ar gyfer darpariaeth clybiau brecwast a (947 o leoedd gwag – 310 o blant yn aros) 637 o leoedd gwag ar gyfer darpariaeth clybiau ar ôl ysgol mewn darpariaeth y tu allan i oriau ysgol ledled Caerdydd. Mae lleoedd gwag net hefyd

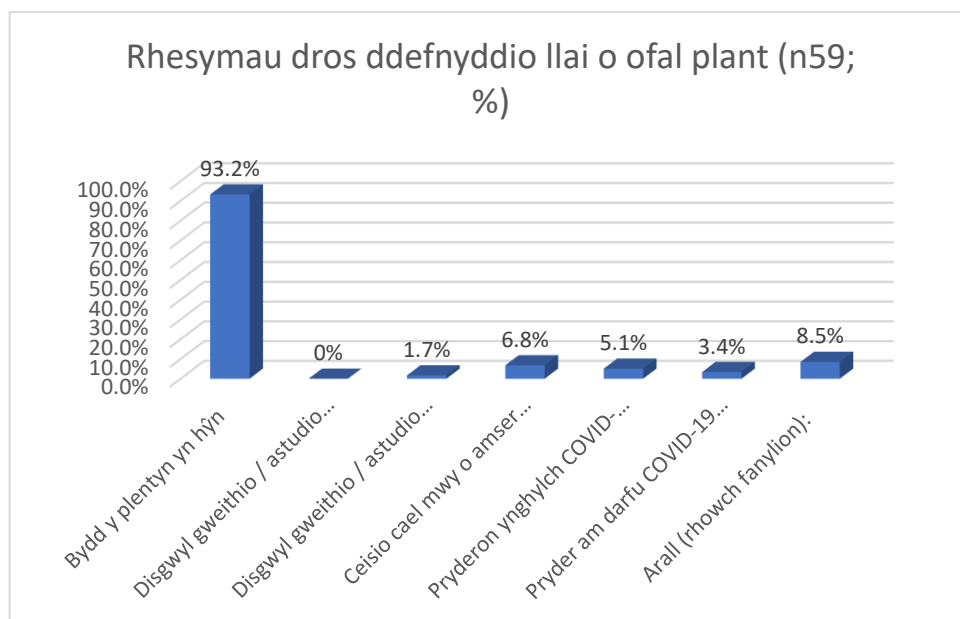
gyda gwarchodwyr plant ar gyfer dros 290 o leoedd cyn ysgol a thros 250 o leoedd ar ôl ysgol. DS: Fel y nodwyd, mae angen ymchwilio ymhellach i ganfod a yw data rhestrau aros y tu allan i oriau ysgol yn gadarn.

Rhesymau dros ddefnyddio llai o ofal plant

Tabl: Rhesymau dros ddefnyddio llai o ofal plant (n59)

Rheswm dros ddefnyddio llai o ofal plant (n59; %)	%	Nifer
Bydd y plentyn yn hŷn	93.2%	55
Disgwyl gweithio / astudio llai o oriau	0%	0
Disgwyl gweithio / astudio o gartref yn fwy	1.7%	1
Ceisio cael mwy o amser gyda'r teulu	6.8%	4
Pryderon ynghylch COVID-19 / heintiau	5.1%	3
Pryder am darfu COVID-19 ar wasanaethau / atal gwasanaethau	3.4%	2
Arall (rhowch fanylion):	8.5%	5

Siart: Rhesymau dros ddefnyddio llai o ofal plant

- Nododd 93.2% (55) o ymatebwyr y byddent yn defnyddio llai o ofal plant gan y byddai eu plentyn yn hŷn. Gall hyn olygu eu bod yn dechrau eu Meithrinfa Cyfnod Sylfaen yn rhan-amser, yn symud i addysg amser llawn, neu'n cyrraedd oedran pan nad yw rhieni'n teimlo bod angen iddynt ddefnyddio gofal plant.

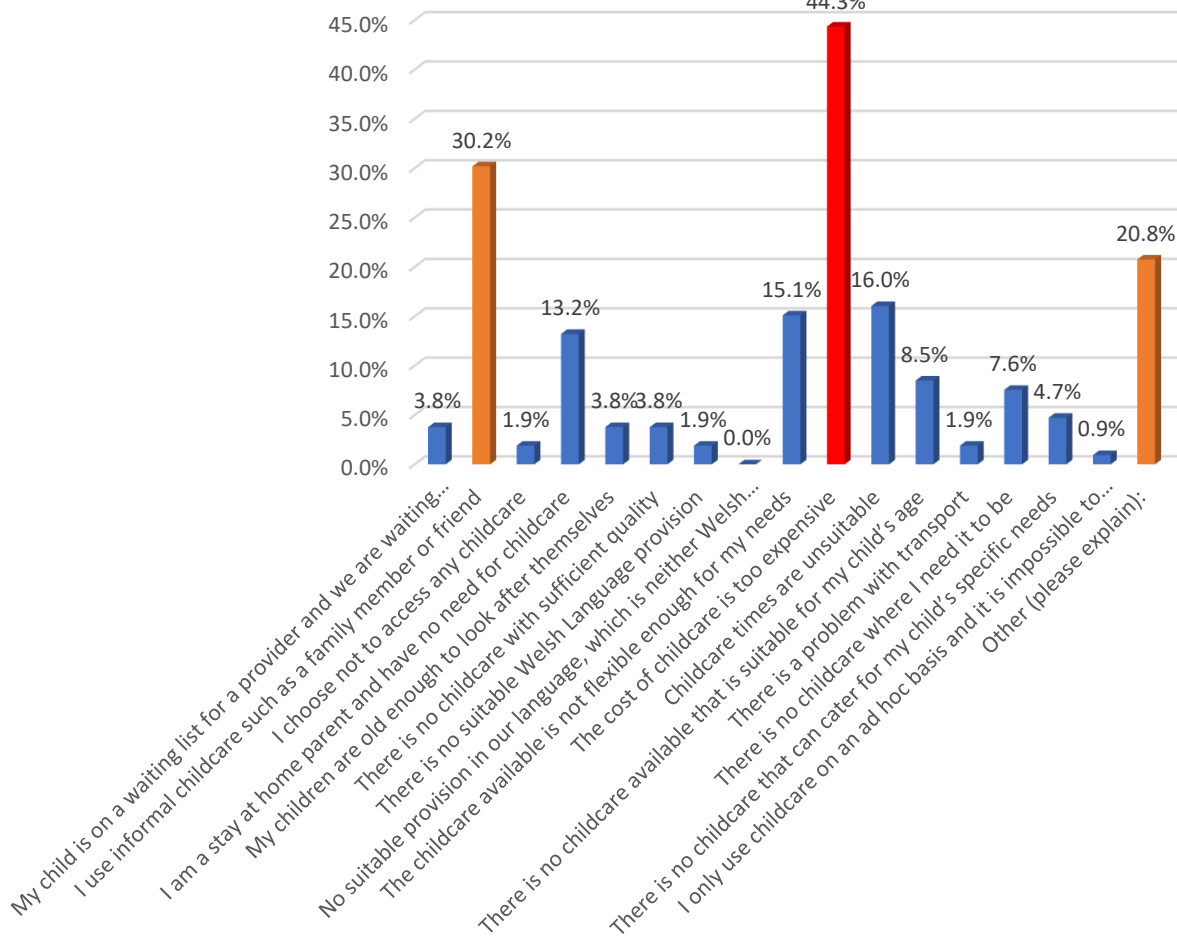
Rhesymau dros beidio â defnyddio gofal plant

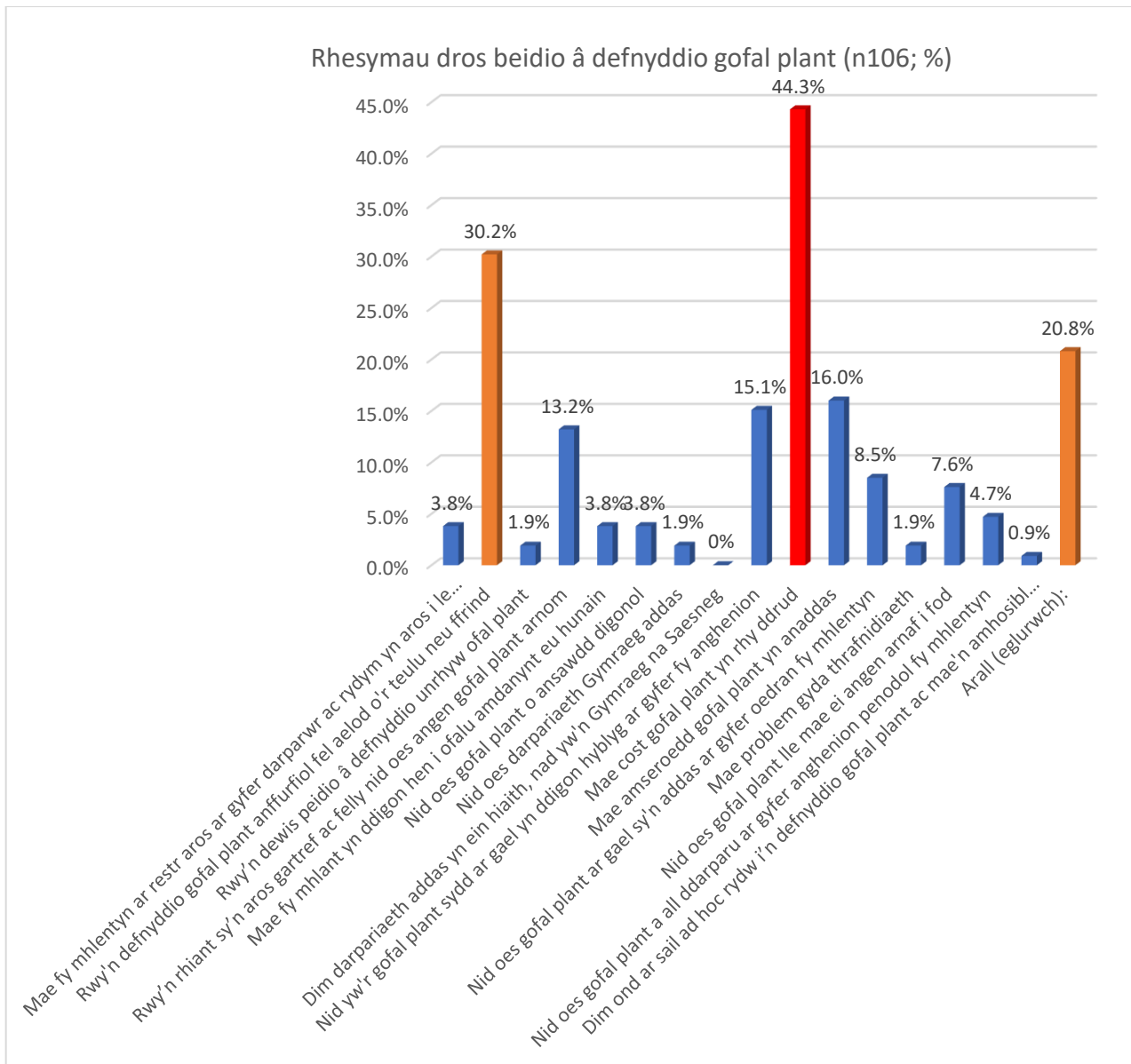
Tabl: Rhesymau dros beidio â defnyddio gofal plant (n106)

Os nad ydych yn defnyddio unrhyw ofal plant, ticiwch y rheswm/rhesymau pam: (n106)	%	Nifer
Mae fy mhlentyn ar restr aros ar gyfer darparwr ac rydym yn aros i le ddod ar gael	3.8%	4
Rwy'n defnyddio gofal plant anffurfiol fel aelod o'r teulu neu ffrind	30.2%	32
Rwy'n dewis peidio â defnyddio unrhyw ofal plant	1.9%	2
Rwy'n rhiant sy'n aros gartref ac felly nid oes angen gofal plant arnom	13.2%	14
Mae fy mhlant yn ddigon hen i ofalu amdanynt eu hunain	3.8%	4
Nid oes gofal plant o ansawdd digonol	3.8%	4
Nid oes darpariaeth Gymraeg addas	1.9%	2
Dim darpariaeth addas yn ein hiaith, nad yw'n Gymraeg na Saesneg	0.0%	0
Nid yw'r gofal plant sydd ar gael yn ddigon hyblyg ar gyfer fy anghenion	15.1%	16
Mae cost gofal plant yn rhy ddrud	44.3%	47
Mae amseroedd gofal plant yn anaddas	16.0%	17
Nid oes gofal plant ar gael sy'n addas ar gyfer oedran fy mhlentyn	8.5%	9
Mae problem gyda thrafnidiaeth	1.9%	2
Nid oes gofal plant lle mae ei angen arnaf i fod	7.6%	8
Nid oes gofal plant a all ddarparu ar gyfer anghenion penodol fy mhlentyn	4.7%	5
Dim ond ar sail ad hoc rydw i'n defnyddio gofal plant ac mae'n amhosibl cynllunio	0.9%	1
Arall (eglwurwch):	20.8%	22

Siart: Rhesymau dros beidio â defnyddio gofal plant (n106)

Reason for not accessing childcare (n106; %)

Cost gofal plant, a'r defnydd o ffrindiau teulu yw'r rhesymau mwyaf cyffredin dros beidio â defnyddio gofal plant (47,44.3% a 32,30.2%)

- Roedd y trydydd categori mwyaf cyffredin, Arall, yn cynnwys ymatebion gan gynnwys;
 - *"Rwyf ar absenoldeb mamolaeth"*
 - *"Ni allaf fforddio talu am ofal plant. Pe bawn i'n gwneud hynny, byddai unrhyw arian rwy'n ei ennill yn mynd ar ofal plant a mwy."*
 - *"Yn ystod dechrau Covid nid oedd unrhyw ofal plant na chymorth ar gael"*
 - *"Aros i glwb ar ôl ysgol fod ar gael"*

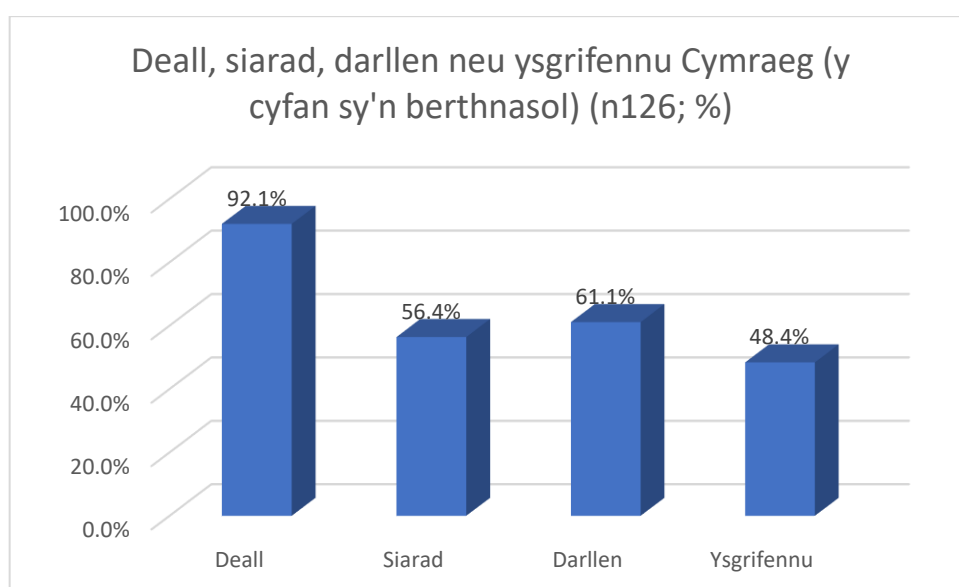
Gofal plant Cymraeg

Defnydd o'r Gymraeg

Tabl: defnydd o'r Gymraeg (n126)

Allwch chi ddeall, siarad, darllen neu ysgrifennu Cymraeg? Ticiwch bob un sy'n berthnasol (n126; %)	%	Nifer
Deall	92.1%	116
Siarad	56.4%	71
Darllen	61.1%	77
Ysgrifennu	48.4%	61

Siart: defnydd o'r Gymraeg (n126)

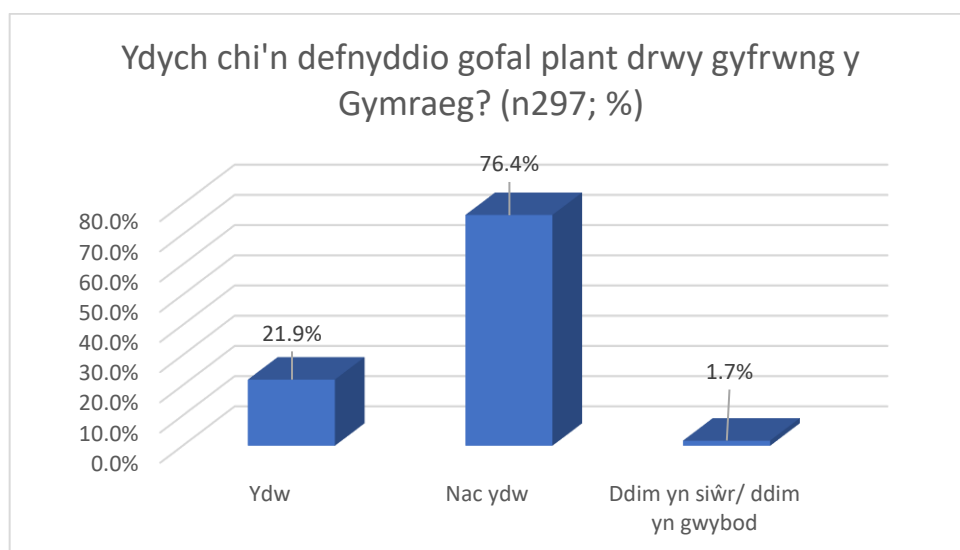
- Atebodd 126 o ymatebwyr y cwestiwn hwn. Mae hyn yn cynrychioli 31% o'r holl ymatebion a gafwyd.
- Mae hyn bron ddwywaith cyfradd y siaradwyr Cymraeg ym mhoblogaeth gyffredinol Caerdydd a nodwyd yng Nghyfrifiad 2011, a nododd fod gan 16.2% o boblogaeth Caerdydd un neu fwy o sgiliau yn y Gymraeg (gallu darllen, ysgrifennu neu/a deall Cymraeg), ac mae 36,735 neu 11.1% o boblogaeth y sir yn siaradwyr Cymraeg.

Defnyddio gofal plant cyfrwng Cymraeg (n297)

Tabl: defnyddio gofal plant cyfrwng Cymraeg (n297)

Ydych chi'n defnyddio gofal plant drwy gyfrwng y Gymraeg? (n297)	%	Nifer
Ydw	21.9%	65
Nac oes	76.4%	227
Ddim yn siŵr / ddim yn gwybod	1.7%	5

Siart: defnyddio gofal plant cyfrwng Cymraeg (n297)

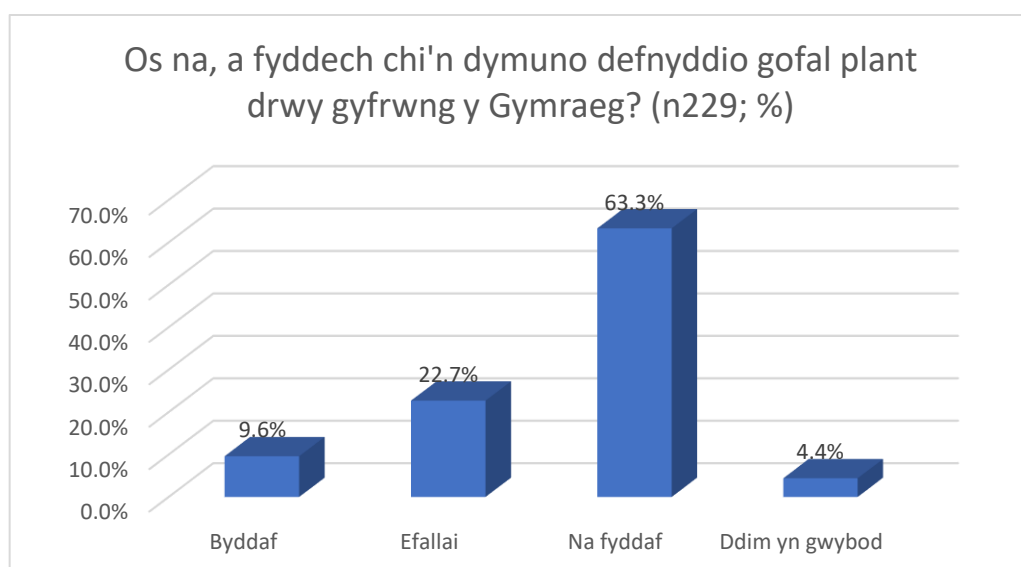

- Mae hyn yn uwch na chyfran y lleoliadau cyfrwng Cymraeg (26 o'r 353, 7.4%) neu o leodd cofrestredig (863 o'r 9,002, 9.6%), sy'n dangos bod teuluoedd sy'n defnyddio gofal plant cyfrwng Cymraeg yn fwy tebygol o gwblhau'r adran hon o'r arolwg nag ymatebwyr yn gyffredinol.

Tabl: Yn dymuno defnyddio gofal plant cyfrwng Cymraeg (n229)

Os na, a fydddech chi'n dymuno defnyddio gofal plant drwy gyfrwng y Gymraeg? (n229)	%	Nifer
Byddaf	9.6%	22
Efallai	22.7%	52
Na fyddaf	63.3%	145
Ddim yn gwybod	4.4%	10

Siart: Yn dymuno defnyddio gofal plant cyfrwng Cymraeg (n229)

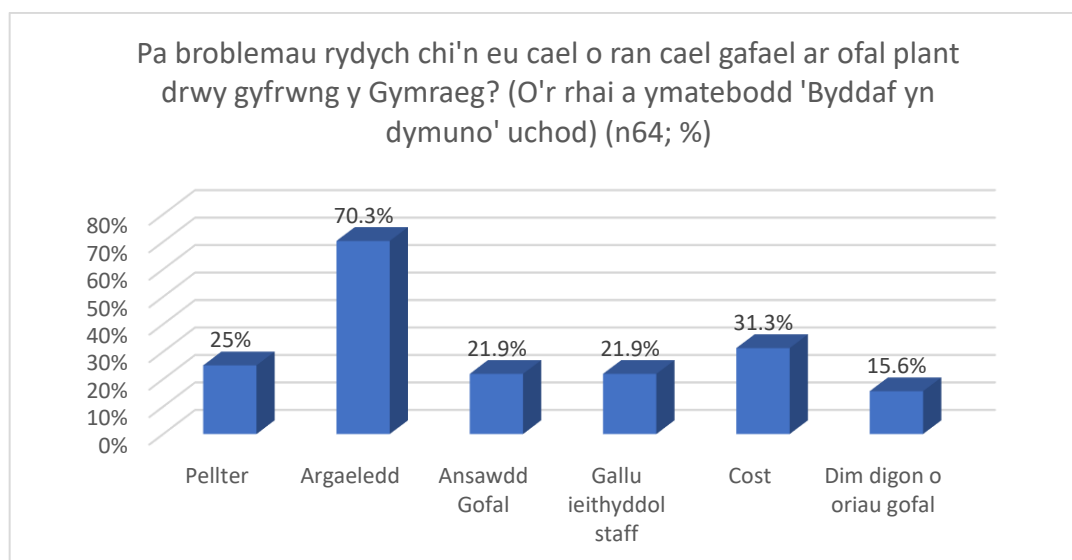
- Dywedodd 65 (21.9%) o'r 297 o ymatebwyr eu bod yn defnyddio gofal plant cyfrwng Cymraeg ar hyn o bryd, a nododd 74 o ymatebwyr y byddent (22, 9.6%) neu y gallent (52, 22.7%) ddefnyddio gofal plant cyfrwng Cymraeg yn y dyfodol.

Problemau cael gafael ar ofal plant cyfrwng Cymraeg

Tabl: Problemau cael gafael ar ofal plant cyfrwng Cymraeg

Pa broblemau rydych chi'n eu hwynebu wrth geisio cael gofal plant cyfrwng Cymraeg? (Wedi ymateb 'gallai ddymuno' uchod) (n64; %)	%	Nifer
Pellter	25%	16
Argaeledd	70.3%	45
Ansawdd Gofal	21.9%	14
Gallu ieithyddol staff	21.9%	14
Cost	31.3%	20
Dim digon o oriau gofal	15.6%	10

Siart: Problemau cael gafael ar ofal plant cyfrwng Cymraeg

- Argaeledd oedd y broblem a adroddwyd amlaf (45, 70.3%).
- Roedd y sylwadau a gafwyd yn cynnwys:
 - Mae rhestr hir iawn ar gyfer y clwb ar ôl ysgol
 - Dim meithrinfa Gymraeg sy'n darparu gwasanaeth cofleidiol ar gyfer yr ysgol maen nhw'n mynd iddi (ysgol cyfrwng Cymraeg) ar gyfer yr oriau dwi'n gweithio
 - Arferai fy mhlant fynd i warchodwr plant Cymraeg ond doedd dim modd iddi eu cael ar ôl iddynt ddechrau'r ysgol gan ei bod yn gollwng plant mewn ysgol wahanol.
 - Cymraeg yw ein hiaith gyntaf ac rydym yn siarad Cymraeg gartref ond nid oes gennym fynediad at feithrinfa cyfrwng Cymraeg

8.3. Rhwystrau i Ddarpariaeth Gofal Plant

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg / This document is available in English

Cafeat: Lle defnyddiwyd sylwadau o'r arolwg rhieni, rhaid cydnabod mai barn a phrofiadau'r ymatebydd unigol yw'r rhain ac nid ydynt o reidrwydd yn cynrychioli poblogaeth rhieni/gofalwyr Caerdydd yn gyffredinol.

Defnyddiwyd sylwadau fel y derbyniwyd a gallant gynnwys gwallau sillafu neu deipograffyddol.

Nid yw'r ymatebion yn ceisio herio na thanseilio dilysrwydd y safbwyntiau a fynegwyd ond maent yn ceisio cyflwyno data neu ddulliau posibl o wella neu fynd i'r afael â'r materion a godwyd.

(a) hygrychedd darpariaeth gofal plant.

Derbyniwyd y sylwadau canlynol drwy'r arolwg rhieni:

- *Dim digon o warchodwyr plant*
- *Ychydig iawn o ddarparwyr gofal plant yn yr ardal, yn enwedig os oes angen cynllunio ymlaen llaw a bydd angen gofal cofleidiol arnynt ar gyfer meithrinfa ysgol pan fyddant yn 3 oed. Teimlaf nad oes llawer o gefnogaeth i rieni sy'n gweithio, yn enwedig y rheini y mae angen iddynt deithio i weithle o hyd yn hytrach na chael yr opsiwn i weithio gartref. Rydw i wedi gorfod gwrthod diwrnodau ychwanegol o waith yn ddiweddar gan nad ydw i wedi gallu gwneud trefniadau gofal plant addas.*
- *Oes, mae prinder enfawr o ofal plant yn fy ardal leol. Pan fydd fy mab yn dechrau yn yr ysgol gynradd y flwyddyn nesaf, ni allaf ddod o hyd i unrhyw un (gwarchodwr plant neu feithrinfa ddydd breifat) a fydd yn gallu darparu gofal plant cofleidiol. Rwy'n teimlo dan bwysau mawr am hyn oherwydd gallai olygu bod yn rhaid i mi leihau fy oriau gwaith eto neu roi'r gorau i fy swydd. Rwy'n weithiwr proffesiynol ôl-radd cymwysedig felly dydw i ddim am roi'r gorau i'm gyrfa na gorfod rhoi'r gorau i'm horiau gwaith eto. Ar hyn o bryd rwy'n gweithio ar gontract 0.75 oherwydd problemau o ran argaeledd gofal plant.*
- *Diffyg amrywiaeth o ddarparwyr, bu'n rhaid i mi ddewis darparwr hynod o ddrud sy'n agos at weithle fy ngwr. Dim byd yn lleol.*
- *Does dim clwb gwyliau ar gael yn yr ysgol mae ein plentyn yn mynd iddi*
- *Yn gyntaf oll, mae'n anodd dod o hyd i'r wefan swyddogol i chwilio am ofal plant. Yna mae'n rhaid i chi chwilio am ofal plant sy'n gallu cynnig gwasanaeth cofleidiol ar gyfer yr ysgol ac yn addas i'ch anghenion gwaith*

Ymateb

Mae'r tablau isod yn dangos nifer y darparwyr a'r lleoedd, yn seiliedig ar ddata DHG ac AGC

Tabl: Lleoliadau a lleoedd cofrestredig; DHG, AGC, yn ôl math o ddarpariaeth

	Lleoliadau		Lleoedd	
	DHG	AGC 07.06.2021	DHG	AGC 07.06.2021
Gofal dydd llawn	83	87	4005	4,181
Fesul sesiwn	39	43	1073	1,169
Y tu allan i oriau ysgol	44	50	2272	2,452
Gwarchodwyr plant	185	234	1557	1,920
Chwarae Mynediad Agored	1	1	75	75
Creche	1	2	20	30
Cyfanswm	353	417	9002	9827

Er bod rhai lleoliadau wedi nodi rhestrau aros ar gyfer gwasanaethau penodol, gall hyn fod oherwydd bod plant ar restr aros ar gyfer un lleoliad, tra'n mynychu un arall. Fel y nodir isod, yn seiliedig ar gymhariaeth o restrau aros a lleoedd gwag wedi'u dadansoddi yn ôl gwasanaeth ac ACC, dywedwyd bod cyfanswm o 99 o blant ar restr aros lle nad oes capasiti ar gael o fewn y gwasanaeth hwnnw yn yr ACC.

- Gogledd Caerdydd – 21 o blant yn aros am le boreuol, 10 plentyn yn aros am sesiwn cynllun chwarae, 2 ar gyfer Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM (DS: mae lleoedd gwag yn bodoli ar gyfer Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM)
- Dwyrain Caerdydd - Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth
- De-ddwyrain Caerdydd - Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth
- Canol a De Caerdydd – 3 plentyn yn aros am ofal hanner diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod PM (DS: 527 o leoedd gwag ar gyfer Gofal Hanner Diwrnod/Meithrin Hanner Diwrnod AM). 6 o blant yn aros am le mewn Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM
- De-orllewin Caerdydd - 23 o blant yn aros am le mewn darpariaeth Gofal Hanner Diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod (DS: mae 36 o leoedd gwag boreol ar gael)
- Gorllewin Caerdydd - Caerdydd Mae 29 o blant yn aros am le Gofal Dydd Llawn/Meithrinfa Ddydd Lawn (DS: Mae 151 o leoedd gwag ar gyfer y bore yn yr ACC hon). Mae 5 plentyn yn aros am le mewn Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM (DS: Adroddwyd am 151 o leoedd gwag ar gyfer y bore)

(b) y rhwystrau a brofir gan—**(i) rhieni sy'n gweithio;**

Roedd y problemau a nodwyd gan rieni sy'n gweithio yn cynnwys costau uchel, gyda 299 o 393 o ymatebion, 74.2%, yn cytuno â'r datganiad "mae gofal plant yn rhy ddrud" (er y dylid nodi nad oedd yn bosibl nodi statws cyflogaeth yr ymatebwyr hyn); yr amser y mae gofal ar gael; problemau'n ymwneud â'r Cynnig Gofal Plant a'r "*diwylliant a disgwyliadau cyfredol ar y prif ofalwr i ddychwelyd i'r gwaith cyn i'r plentyn droi'n 2 oed*"

- *Meithrinfa ddrud iawn a'r angen o hyd i deulu ollwng a chasglu plant - fel gweithiwr allweddol rydw i'n dechrau gwaith am 7 a ddim yn gorffen tan 7.30pm*
- *Mae'r gost yn ormod, felly mae'n rhaid i un rhiant aros gartref yn hytrach na'r ddau'n gweithio (gan y byddem yn waeth ein byd pe bai'r ddau yn gweithio a phrin rydyn ni'n ymdopi fel y mae)*
- *Mae elfen hollt y cynnig 30 awr am ddim yng Nghymru (preifat/ysgol) bron yn anymarferol i lawer o rieni cyflogedig. Dim ond un lleoliad y gallwn ei ddefnyddio er mwyn manteisio ar y ddarpariaeth lawn. Os na fydd fy mhentyn yn cael lle mewn ysgol feithrin ym mis Ionawr yn yr un lle â'i frawd neu chwaer, ni fyddwn yn gallu defnyddio elfen yr ysgol. Mae gwir angen ailfeddwl am hyn.*
- *Dim anawsterau dod o hyd i ofal plant. Mae digon o feithrinfeydd preifat yn yr ardal gyfagos. Y broblem yw'r diwylliant a'r disgwyliad presennol ar y prif ofalwr i ddychwelyd i'r gwaith cyn i'r plentyn droi'n 2 oed pan fydd ymchwil yn dechrau dangos effaith emosiynol ac ymddygiadol y straen y mae'r gwahaniad hwn yn ei gael ar ein plant ifanc, ac felly'r effaith ar eu bywyd diweddarach (ymddygiad a sefydlogrwydd emosiynol). Daw'r pwysau o'r galw ariannol ar y teulu (mae teulu'n gofyn am ddau gyflog i fyw y tu allan i statws goroesi o fis i fis), cost enfawr gofal plant sy'n gwneud i deuluoedd gwestiynu gwerth cyflog ychwanegol, mae neiniau a theidiau yn gweithio'n ddiweddarach mewn bywyd oherwydd cynnydd mewn oedran ymddeol ac felly nid ydynt ar gael i ddarparu cymorth i deuluoedd a'r ofn bod cymryd unrhyw absenoldeb mamolaeth hirach yn cael effaith fawr ar allu'r fenyw i barhau â'i swydd a chael ei chymryd o ddifrif ar gyfer dyrchafiadau a chyfleoedd i ddatblygu yn y dyfodol.*

Ymateb

Nododd y gyfran fwyaf o ymatebwyr i'r cwestiwn ynghylch costau gofal plant, heb gynnwys gofal plant a ariennir gan y Llywodraeth megis y Cynnig Gofal Plant neu Dechrau'n Deg, yn yr arolwg i rieni eu bod yn talu rhwng £100 a £199 yr wythnos am eu gofal plant (120 o 378, 31.75%), gyda 77 arall (20.37%) yn talu rhwng £200 a £299 yr wythnos. O ystyried y cynnydd sydd ar ddod yn yr Isafswm Cyflog Cenedlaethol a chostau cyfleustodau, mae'n debygol y bydd costau gofal plant yn cynyddu yn y tymor byr i ganolig. Er y bydd y Tîm

Cymorth Busnes Gofal Plant, fel y nodwyd yn y cynllun gweithredu, yn ceisio annog mwy o leoliadau, yn enwedig gofal dydd fesul sesiwn, i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a derbyn talebau gofal plant, nid oes gan yr awdurdod lleol fawr ddim dylanwad, os o gwbl, dros y costau a godir gan ddarparwyr gofal plant.

(ii) rhieni sy'n chwilio am gyfleoedd gwaith neu hyfforddiant;

- *Rydym yn gweithio ein horiau yn ystod yr wythnos mewn ffordd gyddwysedig ac yn gweithio ar ddydd Sul yn lle dydd Gwener dim ond am na allwn fforddio'r diwrnod ychwanegol o ofal plant yr wythnos. Rwy'n hyfforddi fel seicolegydd ac oherwydd fy mod yn cael bwrsariaeth ni allwn gael mynediad at unrhyw gymorth ariannol e.e. tâl atodol gan y llywodraeth. Mae'r ddau ohonom wedi blino fel rhieni a dim ond yn gweld ein gilydd ar ddydd Sadwrn gan ein bod yn gofalu am ein plentyn bob dydd Gwener ac yn gweithio diwrnod yn ychwanegol ar y penwythnos gan na allwn fforddio ei roi mewn gofal plant am ddiwrnod ychwanegol. Rydyn ni wedi blino'n lân.*
- *Doedd dim hawl gen i gael grant gofal plant fel myfyriwr. Mae'r terfyn ar gyfer cyflog partneriaid yn rhy isel o lawer o gymharu â phris gofal plant. Roedd yn rhaid i mi astudio gartref gyda fy mab gan na allwn fforddio bod mewn addysg lawn amser a thalu ffioedd meithrinfa*

Ymateb

Nododd adroddiad ymchwil diweddar Llywodraeth Cymru "Adolygiad o'r cymorth gofal plant sydd ar gael i rieni mewn addysg, hyfforddiant neu wrth ddychwelyd i'r gwaith" y canlynol:

"Bylchau a rhwystrau

Er gwaethaf amrywiaeth o raglenni a ffynonellau ariannu, mae grwpiau o hyd a allai golli allan ar gymorth neu nad ydynt yn cael eu cefnogi'n ddigonol gan rai cynlluniau i'r graddau bod hyn yn rhwystr iddynt ddilyn addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth. Ymhlith y grwpiau hyn mae:

- *myfyrwyr ôl-raddedig*
- *myfyrwyr gofal iechyd*
- *aelwydydd dau riant lle mae un mewn gwaith (er y gall enillion y riant arall fod yn isel)*
- *rhieni â nifer o blant*
- *grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol megis cymunedau Pobl Dduon, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig*
- *dysgwyr anabl*
- *ffoaduriaid a cheiswyr lloches"*

Daeth yr adroddiad i'r casgliadau canlynol gan wneud yr argymhellion a nodir isod:

"Mae'r ymchwil wedi dangos, er gwaethaf effaith gadarnhaol cymorth gofal plant, y gallai grwpiau gollu allan ar y cyfle i ddychwelyd i addysg, hyfforddiant a chyflogaeth, yn ogystal â wynebu heriau ychwanegol sy'n creu rhwystrau i rieni.

Er bod angen ymchwilio ymhellach i sut y gellid cefnogi'r rhai sy'n colli allan ar gymorth ariannol ar gyfer gofal plant yn well, ni argymhellir ailgynllunio'r Cynnig Gofal Plant i letya myfyrwyr a'r rhai sydd ar fin cael gwaith. Fel dewis arall, dylid mynd i'r afael â'r bylchau yn y cymorth drwy adolygu cwmpas y rhaglenni presennol a chreu gwell cysylltiadau rhyngddynt.

Mae angen cymryd camau i leihau cymhlethdod cynlluniau cymorth gofal plant a gofynion cymhwyso. Dylid adolygu'r dulliau cyfathrebu â dysgwyr er mwyn mynd i'r afael â hyrwyddo'r pecyn cymorth i'r grwpiau targed hyn ac egluro'r cymorth sydd ar gael."

Gellir gweld yr adroddiad llawn yn,

<https://llyw.cymru/adolygiad-or-cymorth-gofal-plant-sydd-ar-gael-i-rieni-mewn-addysg-hyfforddiant-neu-wrth-ddychwelyd-gwaith-crynodeb-html>

RhGPCh (Rhieni, Gofal Plant a Chyflogaeth)

Mae RhGPCh yn brosiect ar y cyd dan arweiniad Llywodraeth Cymru mewn partneriaeth â'r Adran Gwaith a Phensiynau ac mae'n cael ei ariannu gan Gronfa Gymdeithasol Ewrop (CGE). Mae'n gweithredu mewn awdurdodau lleol y tu allan i hen glystyrau Cymunedau yn Gyntaf. Mae'r Prosiect yn darparu cymorth gofal plant i rieni sy'n ymgymryd â hyfforddiant neu'n chwilio am waith, lle mai gofal plant yw eu prif rwystr. Nod y Prosiect yw cefnogi rhieni rhwng 16 a 24 oed nad ydynt yn ymwneud ag addysg, hyfforddiant na chyflogaeth a rhieni economaidd anweithgar 25 oed a hŷn.

Nid yw'n glir sut y bydd Brexit a mynediad at ffrydiau ariannu Ewropeaidd yn effeithio ar barhad y Prosiect.

(iii) aelwydydd di-waith;

Mae'r canllawiau statudol a gyhoeddwyd i awdurdodau lleol ynghylch y ADGP yn gofyn am ganolbwyntio ar "*rieni sy'n gweithio neu rieni sy'n ymgymryd ag addysg neu hyfforddiant,*" ac yn gofyn i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried "*anghenion lleol rhieni... i'w cynorthwyo i gael gwaith*". Nodwyd bod y newid i gyflogaeth a'r angen cysylltiedig am ofal plant yn cyflwyno heriau, fel y gwelir o'r ymatebion isod:

- *Nid oes cynlluniau Dechrau'n Deg yn fy ardal i, hefyd ni allaf fforddio talu i ddau blentyn fynd i ofal plant*
- *Yn bendant, nid oes cefnogaeth gan y llywodraeth i famau os ydynt am ddychwelyd i'r gwaith pan fydd eu plentyn yn iau na 2 oed. Nid yw'r llywodraeth yn cefnogi menywod fel hyn! Yn ogystal, mae'r*

gefnogaeth pan fydd plentyn rhwng 3 a 4 oed yn hurt. Nid oes gan bob ysgol glybiau brecwast a phrynhawn felly os yw'r ddau riant eisiau gweithio mae angen i chi dalu am ofal plant preifat. Dylai fod mwy o ddewisiadau sy'n annog rhieni i ddychwelyd i'r gwaith

Ymateb

Yn ogystal â phrosiect RhGPCh (gweler uchod), mae'r Cynnig Gofal Plant yn darparu cyllid gofal plant i rieni cymwys sy'n symud i gyflogaeth, a all, ynghyd â Meithrinfa Cyfnod Sylfaen y plentyn, ddarparu hyd at 30 awr yr wythnos o ofal plant ac addysg, gyda rhieni'n talu am fwyd a lluniaeth a chostau cludiant yn unig.

I rieni plant 2 i 3 oed sy'n byw mewn ardaloedd Dechrau'n Deg, mae elfen gofal plant y rhaglen yn darparu 12.5 awr yr wythnos o ofal plant am ddim. Gallai hyn helpu i hwyluso symud i gyflogaeth, er y cydnabyddir y codir tâl ar deuluoedd am unrhyw oriau gofal plant sy'n uwch na hawl Dechrau'n Deg.

(iv) teuluoedd incwm isel;

- *Methu fforddio gweithio - mae ennill cyflog o bosibl yn golygu y byddai cyflog cyfan (ynghyd ag ychydig mwy efallai wrth ystyried costau teithio ac ati) yn mynd ar ofal plant. Nid yw'n bosibl nawr gydag un plentyn, ac os byddaf yn cael mwy o blant yn y dyfodol byddai'n gwbl amhosibl gyda mwy nag un plentyn. Rwy'n awyddus iawn i weithio a chyfrannu ond alla i ddim. Does gen i ddim hawl i unrhyw fudd-daliadau gan fod fy mhartner yn ennill ychydig yn uwch na'r terfyn am unrhyw gymorth (mewn sefyllfa anodd lle nad oes hawl gennym gael unrhyw fudd-daliadau ychwanegol ond nid ydym yn gallu fforddio'r rhan fwyaf o bethau)*
- *Oes - anodd dod o hyd i ofal plant sy'n cael am bris rhesymol. Mae rhai sesiynau bron yn £40 y plentyn y dydd.*

Ymateb

Fel y nodwyd uchod, gall RhGPCh, Dechrau'n Deg, y Cynnig Gofal Plant, Gofal Plant Di-dreth, talebau gofal plant a chymorth gofal plant Credyd Treth Gwaith/Credyd Cynhwysol, i gyd ddarparu rhywfaint o gymorth tuag at gostau gofal plant.

Yn ogystal, dywedodd 42.9% (172 o 401) o ymatebwyr eu bod yn "cytuno'n gryf" neu'n "tueddu i gytuno" â'r datganiad "*Rwy'n gwybod ble i gael gwybodaeth am gymorth ariannol ar gyfer gofal plant*"

Cam Gweithredu: Gweithio gyda gwasanaeth Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd i wella hygyrchedd gwybodaeth am gymorth ariannol gyda chostau gofal plant i rieni/gofalwyr.

Cam gweithredu: gweithio gyda lleoliadau gofal dydd fesul sesiwn i annog mwy o leoliadau i gofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant. Dim ond 13 (33.3%) o ddarparwyr gofal dydd fesul sesiwn sydd wedi cofrestru ar hyn o bryd, y gyfran isaf o unrhyw fath o ddarparwr.

(v) teuluoedd unig rieni;

Wrth chwilio am y term 'unig riant' yn yr arolwg i rieni, dim ond un canlyniad a gafwyd, er i 52 o ymatebwyr (12.8%) nodi mai nhw yn unig oedd yn gyfrifol am eu plentyn neu eu plant.

- *Rwyf wedi esbonio yn y paragraff diwethaf na allwn adael gwaith i fynd â nhw i ysgol ymhell i ffwrdd am yr hyn rydych chi'n ei gynnig. Mae angen i chi gynnig gofal plant llawn amser i rieni unigol sy'n gweithio llawn amser mewn meithrinfa breifat fel 'lleoliad gofal plant' i lawr y bae sy'n cynnig oriau hir i rieni sy'n gweithio*

Ymateb

Mae'r gwasanaethau, y polisiau a'r problemau a nodwyd uchod i gyd yr un mor berthnasol i unig rieni ag i ddau riant. Mae'n debygol bod problemau'n ymwneud â chost gofal plant yn effeithio'n yr un modd neu'n fwy difrifol ar rai aelwydydd unig riant. Gyda'r rhan fwyaf o wasanaethau gofal plant yn gweithredu mewn economi marchnad, nid yw eu ffioedd yn ystyried incwm aelwydydd.

Teuluoedd o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig;

Tabl: leithoedd eraill sy'n cael eu defnyddio mewn lleoliadau

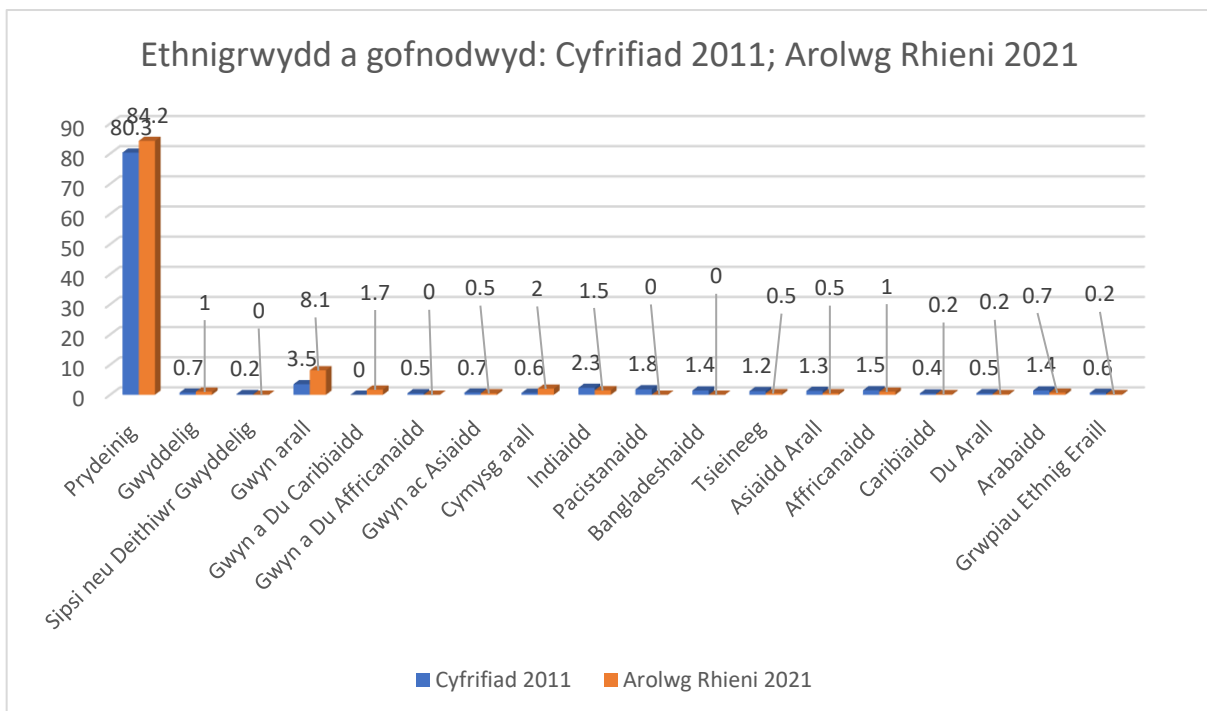
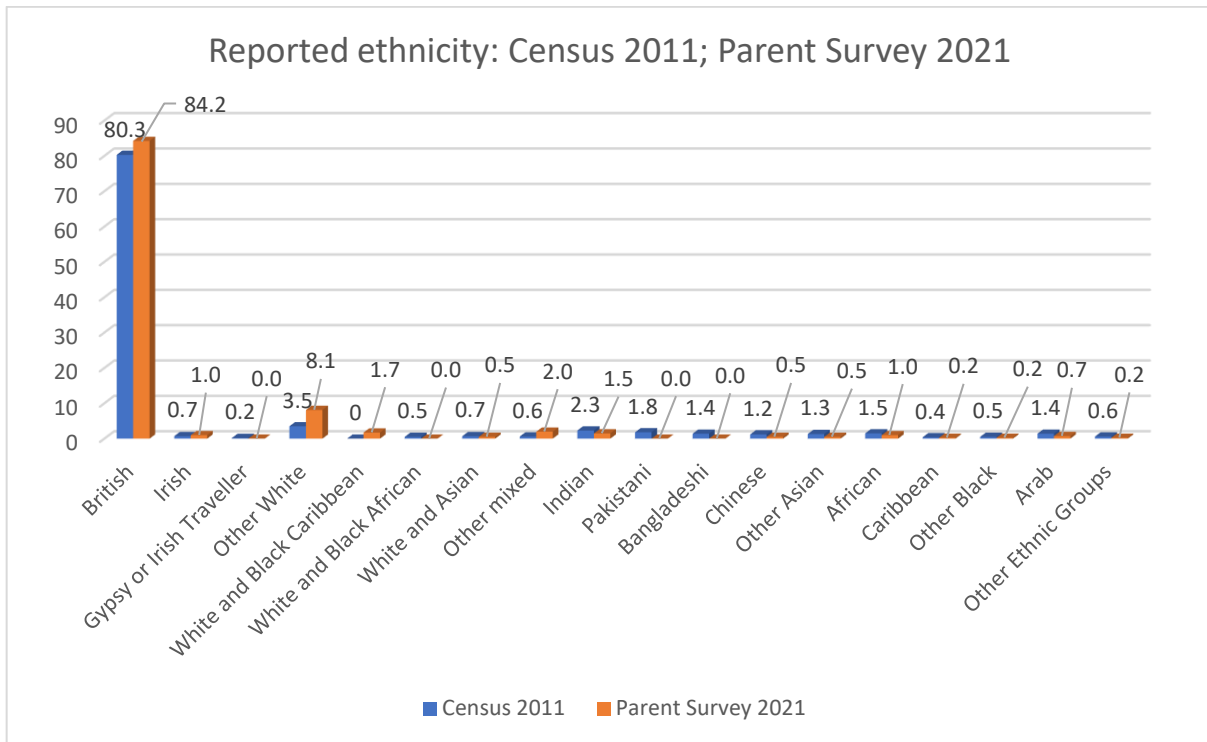
	Bengal eg	Tsieine eg	Ffrang eg	Groegai dd	Eidale g	Makato n	Portiwgal eg	Pwyle g	Pwnjab eg	Sbaen eg	Wrd w
Gwarchodwyr Plant			2				1	2	1	1	1
Gofal dydd llawn	1	1			2	1		2		2	
Gofal Dydd Fesul Sesiwn		1		1	1			1			1

- Dywedwyd bod deg iaith ar wahân i'r Gymraeg neu'r Saesneg yn cael eu defnyddio mewn lleoliadau, ynghyd â Makaton.

Tabl: Ethnigrwydd a gofnodwyd: Cyfrifiad 2011; Arolwg Rhieni 2021

Cyfanswm Preswylwyr Arferol	Cyfrifiad 2011	Arolwg Rhieni 2021
Gwyn	84.7	93.3
Prydeinig	80.3	84.2
Gwyddelig	0.7	1.0
Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig	0.2	0.0
Gwyn arall	3.5	8.1
Ethnigrwydd Cymysg	2.9	2.2
Gwyn a Du Caribiaidd	1.1.	1.7
Gwyn a Du Affricanaidd	0.5	0.0
Gwyn ac Asiaidd	0.7	0.5
Cymysg arall	0.6	2.0
Asiaidd	8	2.5
Indiaidd	2.3	1.5
Pacistanaidd	1.8	0.0
Bangladeshaid	1.4	0.0
Tsieineaidd	1.2	0.5
Asiaidd Arall	1.3	0.5
Du	2.4	1.5
Affricanaidd	1.5	1.0
Caribiaidd	0.4	0.2
Du Arall	0.5	0.2
Grwpiau Ethnig Eraill	2	1.0
Arabaidd	1.4	0.7
Grwpiau Ethnig Eraill	0.6	0.2
Cyfanswm	100	100

Tabl: Ethnigrwydd a gofnodwyd: Cyfrifiad 2011; Arolwg Rhieni 2021

- Mae ymatebwyr yr arolwg rhieni sy'n nodi eu bod yn Wyn wedi'u gorgynrychioli ychydig o gymharu â data'r Cyfrifiad ar gyfer y boblogaeth gyfan (93.3% o'r ymatebwyr o gymharu ag 84.7% o'r boblogaeth gyfan)
- Mae pob grŵp ethnig arall wedi'i dangynrychioli yn yr ymatebion, gyda'r gwahaniaeth mwyaf yn y rhai sy'n nodi eu bod yn Asiaidd (2.5% o'r ymatebion o gymharu ag 8% o boblogaeth Caerdydd).

- Nid oes unrhyw wybodaeth am ethnigrwydd y gweithlu gofal plant, er mwyn gallu asesu i ba raddau y mae'n adlewyrchu'r gymuned ehangach

Teuluoedd â phlant sydd ag anghenion addysgol arbennig, neu anabledd.

Gofynnodd yr arolwg rhieni i ymatebwyr "A oedd unrhyw anawsterau arbennig wrth ddod o hyd i ofal plant i un neu fwy o'ch plant? Os felly pam? Llenwch y blwch hwn hefyd os ydych wedi cael anhawster dod o hyd i ofal plant ar gyfer plentyn anabl sy'n 18 oed neu'n hŷn?"

Chwiliwyd ymhlith yr holl ymatebion am y geiriau neu'r ymadroddion canlynol:

"AAA"; "Anghenion Addysgol Arbennig"; "anabledd"; "anabl"; "ADY"; "anghenion ychwanegol" a chanfuwyd y 4 ymateb canlynol:

- *Oedd, nid ydych yn cynnig digon o oriau hir na lleoedd cywir ar gyfer gofal plant. Mae plant anabl fel fy un i angen gofal plant a chlybiau gwyliau drwy gydol y flwyddyn a dim ond drwy feithrinfeydd preifat y gellir eu defnyddio felly ystyriwch roi lleoedd gofal plant llawn amser i feithrinfeydd preifat fel darling buds yn y bae sy'n agor am oriau hir*
- *Nid yw llawer o bobl wedi'u hyfforddi ar gyfer plant ag anghenion ychwanegol, yn enwedig gan fod ymddygiad treisgar yn gyffredin*
- *Mae fy mhlentyn 2 oed newydd orffen cemotherapi ac rwy'n poeni am gostau ac mae future chums yn gofalu amdano gyda'i anghenion ychwanegol.*
- *Mae fy mhlentyn yn anabl ac mae ganddo anghenion meddygol cymhleth. Mae diffyg darpariaeth gofal plant/darpariaeth gynhwysol enfawr ar gyfer plant ag anghenion o'r fath. Mae'n anodd iawn dod o hyd i gynorthwyyr personol ac yna brinder ohonynt. Mae angen iddynt hefyd allu gyrru a darparu ar gyfer cadair olwyn yn eu car - mae gan rai geir bach iawn ac felly nid yw hyn bob amser yn bosibl. Mae'n ymddangos bod cynorthwyyr personol yn gwybod nad oes ots os ydynt yn eich siomi ar y funud olaf gan fod galw mawr amdanynt... rydych yn annhebygol iawn o gael gwared arnynt neu ddod o hyd i rywun arall yn gyflym oherwydd bod eu hangen arnoch mor wael. Maent hefyd yn tueddu i symud ymlaen o'u rolau'n gyflym iawn. Mae dod o hyd i ofal plant yn ystod gwyliau'r haf yn amhosibl - mae'r ysgol yn cynnig 3 diwrnod yr wythnos am ddim ond pythefnos. Hyd yn oed pan fydd gennych gynorthwy-ydd personol, fel arfer mae ganddo swydd arall y mae'n rhaid i chi weithio o'i chwmpas. Hefyd, nid ydych yn cael digon o oriau i ddiwallu eich anghenion, yn enwedig yn ystod gwyliau'r ysgol. Er enghraifft, cafwyd 7 wythnos yn ystod gwyliau'r haf diwethaf a dim ond 9 awr yr wythnos yw ein dyraniad ar gyfer cynorthwyydd personol. Mae fy ngŵr yn gweithio'n llawn amser ac rwy'n gweithio 3 diwrnod yr wythnos. Felly mae ein hamser gyda chynorthwyydd personol yn caniatáu i ni gael gwasanaeth gofal plant o 1 diwrnod a 1awr 30min - pan fydd angen 3 diwrnod arnom. Felly mae'n rhaid i ni ddibynnu ar neiniau a theidiau, neu gylchdroi ein*

gwyliau blynyddol, sy'n golygu nad ydym i ffwrdd o'r gwaith gyda'n gilydd nac yn gallu gwneud pethau neis gyda'n gilydd.

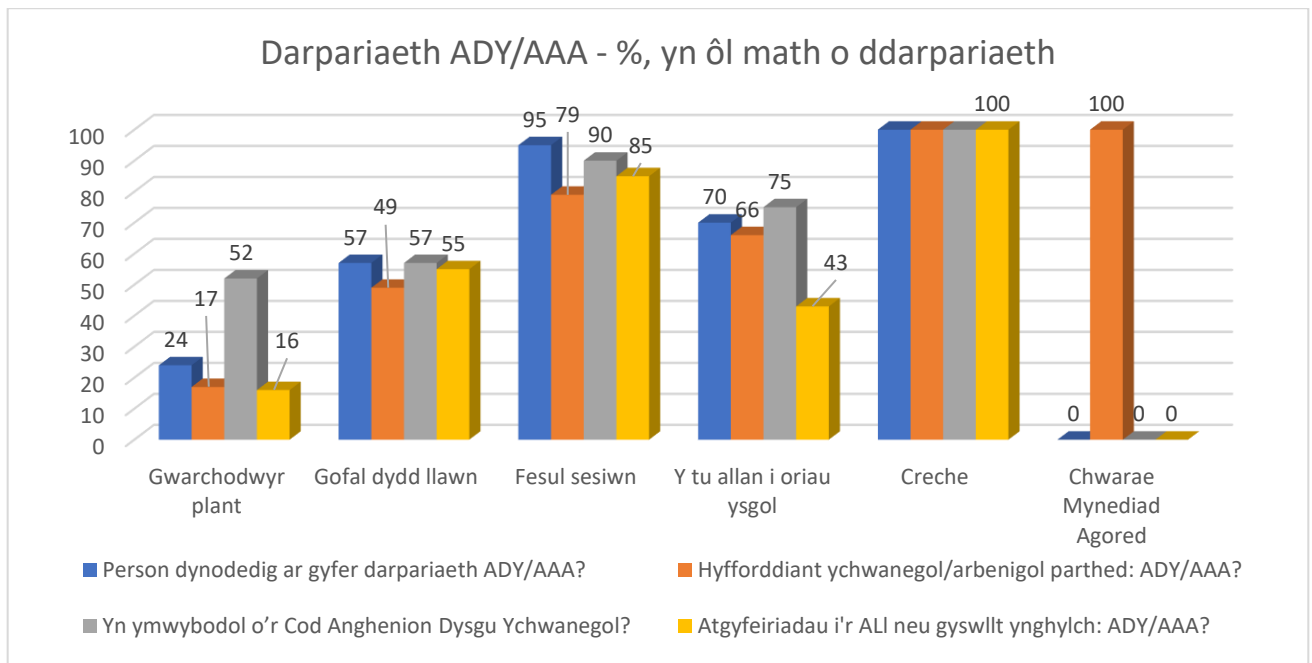
Er ei bod yn amlwg y gall gofal plant fod yn broblem i rai teuluoedd â phlentyn anabl neu angen ychwanegol, gofynnodd yr arolwg rhieni i rieni roi rhesymau pam nad oeddent yn defnyddio gofal plant. O'r 106 o ymatebwyr, nododd 5 (4.7%) fod hyn oherwydd "*Nid oes gofal plant a all ddarparu ar gyfer anghenion penodol fy mhleintyn.*" Pan ofynnwyd iddynt roi sylwadau ar y datganiad "*Mae gofal plant yn darparu ar gyfer anghenion fy mhlant*", roedd 38.6% (154) o ymatebion yn cytuno'n gryf, ac roedd 42.1% arall (168) yn tueddu i gytuno.

Darparwyr gofal plant: Darpariaeth ADY/AAA

Tabl: Darpariaeth ADY/AAA, yn ôl math o ddarpariaeth

		Person dynodedig ar gyfer darpariaeth ADY/AAA?	Hyfforddiant ychwanegol/arbenigol parthed: ADY/AAA?	Yn ymwybodol o'r Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol?	Atgyfeiriadau i'r ALL neu gyswllt ynghylch: ADY/AAA?
Gwarchodwyr plant	Nifer	44	31	96	30
	%	24	17	52	16
Gofal dydd llawn	Nifer	47	41	47	46
	%	57	49	57	55
Fesul sesiwn	Nifer	37	31	35	33
	%	95	79	90	85
Y tu allan i oriau ysgol	Nifer	31	29	33	19
	%	70	66	75	43
Creche	Nifer	1	1	1	1
	%	100	100	100	100
Chwarae Mynediad Agored	Nifer	0	1	0	0
	%	-	100	-	-

Siart: Darpariaeth ADY/AAA, yn ôl math o ddarpariaeth

- Er bod 37 o 39 (95%) o leoliadau gofal dydd fesul sesiwn yn dweud bod ganddynt aelod staff dynodedig ar gyfer ADY/AAA, mae hyn yn gostwng i 70% ar gyfer gofal y tu allan i oriau ysgol; 57% ar gyfer gofal dydd llawn, a 24% ar gyfer gwarchod plant. DS: Er bod 100% ar gyfer Creche, mae pob sgôr yn seiliedig ar un ymateb)

- Dywedodd 79% o leoliadau gofal dydd fesul sesiwn a 66% o ddarparwyr y tu allan i oriau ysgol eu bod wedi cael hyfforddiant ychwanegol neu arbenigol. Mae hyn yn lleihau i lai na hanner y lleoliadau gofal dydd llawn (49%) a dim ond 17% o warchodwyr plant
- Mae ymwybyddiaeth o'r Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol yn amrywio o 90% mewn gofal dydd fesul sesiwn; 75% yng ngofal y tu allan i oriau ysgol; 57% mewn gofal dydd llawn a 52% mewn gwarchodwyr plant
- Mae gofal dydd fesul sesiwn a llawn yn adrodd am y rhan fwyaf o atgyfeiriadau i'r awdurdod lleol a chyswllt â'r awdurdod lleol (85% a 55% yn y drefn honno), gyda 43% o leoliadau y tu allan i oriau ysgol ac 16% o warchodwyr plant yn nodi'r math hwn o gyswllt

Cam Gweithredu: Gweithio gyda phartneriaid Gwasanaethau Cynhwysiant Caerdydd, Datblygu'r Gweithlu a Chwlwm i barhau i hyrwyddo'r hyfforddiant a gynigir i ddarparwyr gofal plant. Mae'r hyfforddiant yn darparu gwybodaeth a chyngor i gynyddu ymwybyddiaeth o'r Cod Anghenion Ychwanegol a gwella ymarfer ADY/AAA

Cam Gweithredu: Gweithio gyda darparwyr gofal plant a phartneriaid i nodi unrhyw rwystrau rhag cael gafael ar hyfforddiant a chyngor ynghylch ADY/AAA

Cam Gweithredu: Parhau i hyrwyddo'r Grant Lleoedd â Chymorth, sy'n darparu cyllid ar gyfer cymorth staffio ychwanegol i ganiatáu mynediad at ofal plant i blant rhieni sy'n gweithio na allent fynychu'n ddiogel fel arall.

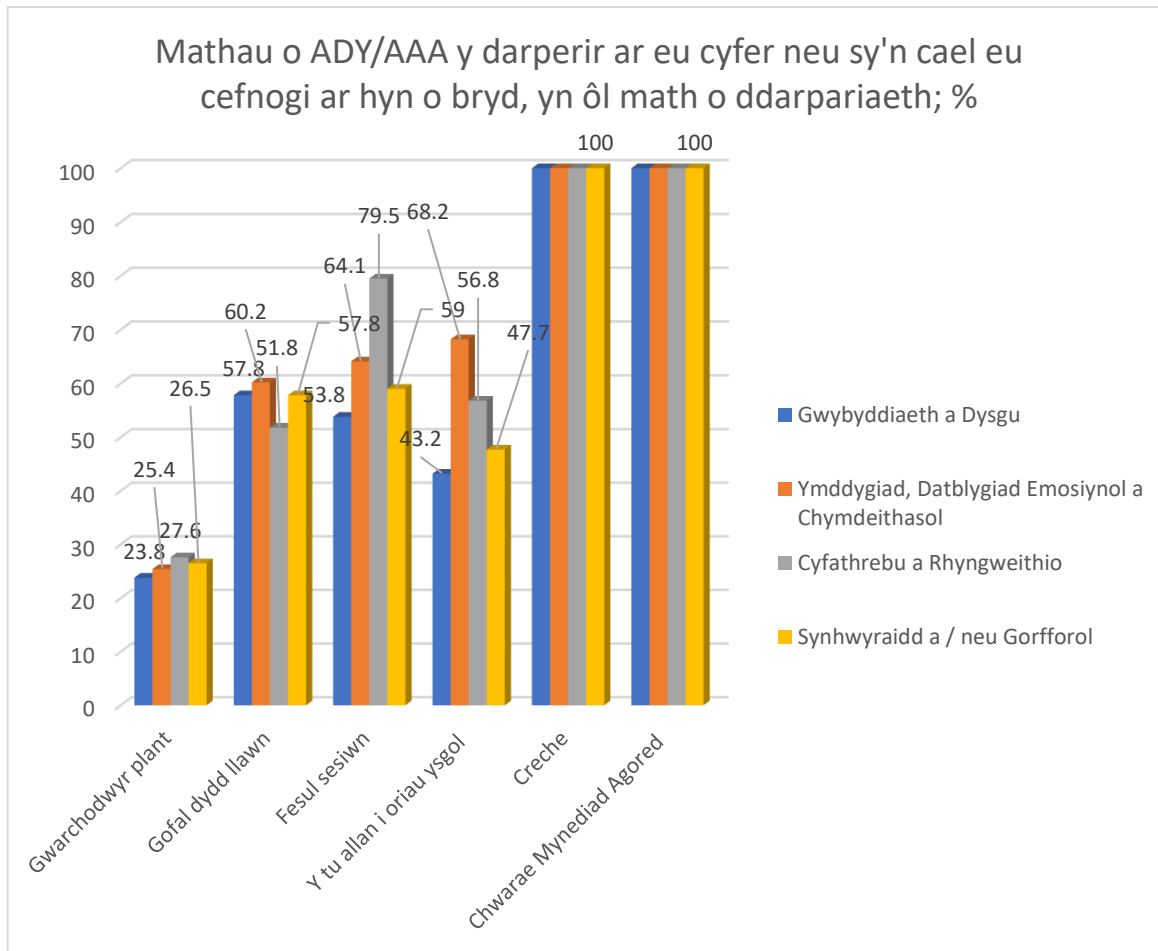
Mathau o ADY/AAA y darperir ar eu cyfer ar hyn o bryd / a gefnogir gan y gwasanaeth

Tabl: Mathau o ADY/AAA y darperir ar eu cyfer/a gefnogir ar hyn o bryd, yn ôl y math o ddarpariaeth; nifer, %

		Gwybyddiaeth a Dysgu	Ymddygiad, Datblygiad Emosiynol a Chymdeithasol	Cyfathrebu a Rhyngweithio	Synhwyrdaidd a / neu Gorfforol
Gwarchodwyr plant	Nifer	44	47	51	49
	%	23.8	25.4	27.6	26.5
Gofal dydd llawn	Nifer	48	50	43	48
	%	57.8	60.2	51.8	57.8
Fesul sesiwn	Nifer	21	25	31	23
	%	53.8	64.1	79.5	59.0
Y tu allan i oriau ysgol	Nifer	19	30	25	21
	%	43.2	68.2	56.8	47.7
Creche	Nifer	1	1	1	1
	%	100	100	100	100
	Nifer	1	1	1	1

Chwarae Mynediad Agored	%	100	100	100	100
-------------------------	---	-----	-----	-----	-----

Siart: Mathau o ADY/AAA y darperir ar eu cyfer/a gefnogir ar hyn o bryd, yn ôl y math o ddarpariaeth; nifer, %

- Mae'r ddarpariaeth a gofnodwyd ar gyfer plant ag ADY/AAA ar draws y 4 categori ar ei hisaf ymhlith gwarchodwyr plant, gyda dim mwy na 51 (27.5% ar gyfer Cyfathrebu a Rhyngweithio) yn nodi'r gallu i ddarparu cymorth ar gyfer unrhyw gategori.
- Mae dros hanner y lleoliadau gofal dydd fesul sesiwn (21, 53.8%) a lleoliadau gofal dydd llawn (48, 57.8%) yn dweud eu bod yn gallu cefnogi plant ag ADY/AAA mewn perthynas â Gwybyddiaeth a Dysgu, a thros 60% o leoliadau gofal dydd llawn (50, 60.2%); gofal dydd fesul sesiwn (25, 64.1%) a lleoliadau y tu allan i oriau ysgol (30, 68.2%) yn darparu cymorth ynghylch Ymddygiad, Datblygiad Emosiynol a Chymdeithasol. Mae hyn yn gostwng i 25.4% ymhlith gwarchodwyr plant.
- Adroddwyd am y gallu i gefnogi plant o amgylch materion synhwyrdd a/neu gorfforol gan 23 (59%) o leoliadau gofal dydd fesul sesiwn a 48 (57.8%) o leoliadau gofal dydd llawn, gyda 21 (47.7%) o leoliadau y tu allan i oriau ysgol yn gallu darparu hynny.

9. Addysg Feithrin am ddim a darpariaeth Dechrau'n Deg

Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen - ysgolion

Mae'r tablau canlynol yn nodi nifer y plant sy'n derbyn addysg gynnar a ariennir mewn ysgolion meithrin, cynradd ac arbennig, yn ôl oedran disgyblion ac yn ôl ACC.

Tabl: Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen – ysgolion: Gogledd Caerdydd

ACC	Enw'r Ysgol Gynradd	Cyfanswm	2/3 oed Rhan-amser	3/4 oed Rhan-amser	4/5 oed Llawn amser
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Bryn Celyn	32	12	20	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Crist y Brenin	32	7	25	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Coed Glas	70	15	55	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Glyncoed	41	12	29	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Howardian	91	27	64	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Lakeside	79	23	56	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Llanedern	65	19	46	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Llanisien Fach	69	23	46	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Llys-faen	44	1	43	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Marlborough	62	0	61	1
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Pontprennau	79	24	55	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Rhiwbeina	80	0	80	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Rhydypennau	75	14	61	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Springwood	31	10	21	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Bernadette	53	17	36	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Dewi Sant	37	12	25	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Philip Evans	48	14	34	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Draenen Pen-y-graig	62	16	46	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Ton-yr-Ywen	79	17	62	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol Gynradd Gymraeg Pen-y-Groes	16	3	13	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol y Berllan Deg	61	25	36	0
Gogledd Caerdydd	Ysgol y Wern	79	0	79	0
Cyfanswm		1285	291	993	1

Tabl: Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen – ysgolion: Dwyrain Caerdydd

ACC	Enw'r Ysgol Gynradd	Cyfanswm	2/3 oed Rhan-amser	3/4 oed Rhan-amser	4/5 oed Llawn amser
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Bryn Hafod	57	16	41	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Glan-yr-Afon	22	5	17	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Greenway	48	13	35	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Meadowlane	51	14	37	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Oakfield	96	37	59	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Pen-y-Bryn	42	13	29	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Tredelerch	77	20	57	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sain Cadog	49	19	30	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant John Lloyd	47	16	31	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Trowbridge	25	11	14	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Willowbrook	64	0	64	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Bro Eirwg	64	12	52	0
Dwyrain Caerdydd	Ysgol Pen y Pîl	41	15	26	0
Cyfanswm		683	191	492	0

Tabl: Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen – ysgolion: De-ddwyrain Caerdydd

ACC	Enw'r Ysgol Gynradd	Cyfanswm	2/3 oed Rhan-amser	3/4 oed Rhan-amser	4/5 oed Llawn amser
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Adamsdown	60	15	45	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Albany	51	17	34	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Allensbank	28	9	19	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Baden Powell	31	8	23	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gladstone	55	20	35	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Moorland	53	20	33	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Parc y Rhath	63	16	47	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Joseff	26	8	18	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Pedr	53	15	38	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd Stacey	37	12	25	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Tredegarville	33	11	22	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Feithrin Tremorfa	62	18	44	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Glan Morfa	36	14	22	0
De-ddwyrain Caerdydd	Ysgol Mynydd Bychan	53	19	34	0
Cyfanswm		641	202	439	0

Tabl: Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen – ysgolion: Canol a De Caerdydd

ACC	Enw'r Ysgol Gynradd	Cyfanswm	2/3 oed Rhan-amser	3/4 oed Rhan-amser	4/5 oed Llawn amser
Canol a De Caerdydd	Ysgol Feithrin Grangetown	134	38	96	0
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Mount Stuart	74	23	51	0
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Parc Ninian	91	30	61	0
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru'r Forwyn Fair	30	4	26	0
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru'r Sant Paul	24	8	16	0
Canol a De Caerdydd	Ysgol Gynradd Gymraeg Hamadryad	67	24	43	0
Cyfanswm		420	127	293	0

Tabl: Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen – ysgolion: De-orllewin Caerdydd

ACC	Enw'r Ysgol Gynradd	Cyfanswm	2/3 oed Rhan-amser	3/4 oed Rhan-amser	4/5 oed Llawn amser
De-orllewin Caerdydd	Canolfan Blant Trelái a Chaerau	109	54	54	1
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Herbert Thompson	80	22	58	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Hywel Dda	56	17	39	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Kitchener	70	19	51	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Lansdowne	60	22	38	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Millbank	46	16	30	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Pencaerau	49	14	35	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Severn	125	38	87	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Yr Eglwys yng Nghymru Sain Ffagan	14	0	14	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig Sant Ffrancis	48	15	33	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair	29	7	22	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Trelái	47	15	32	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Tŷ Gwyn	4	1	3	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Windsor Clive	64	19	45	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gymraeg Nant Caerau	48	7	41	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gymraeg Pwll Coch	57	23	34	0
De-orllewin Caerdydd	Ysgol Gymraeg Treganna	96	10	85	1
Cyfanswm		1002	299	701	2

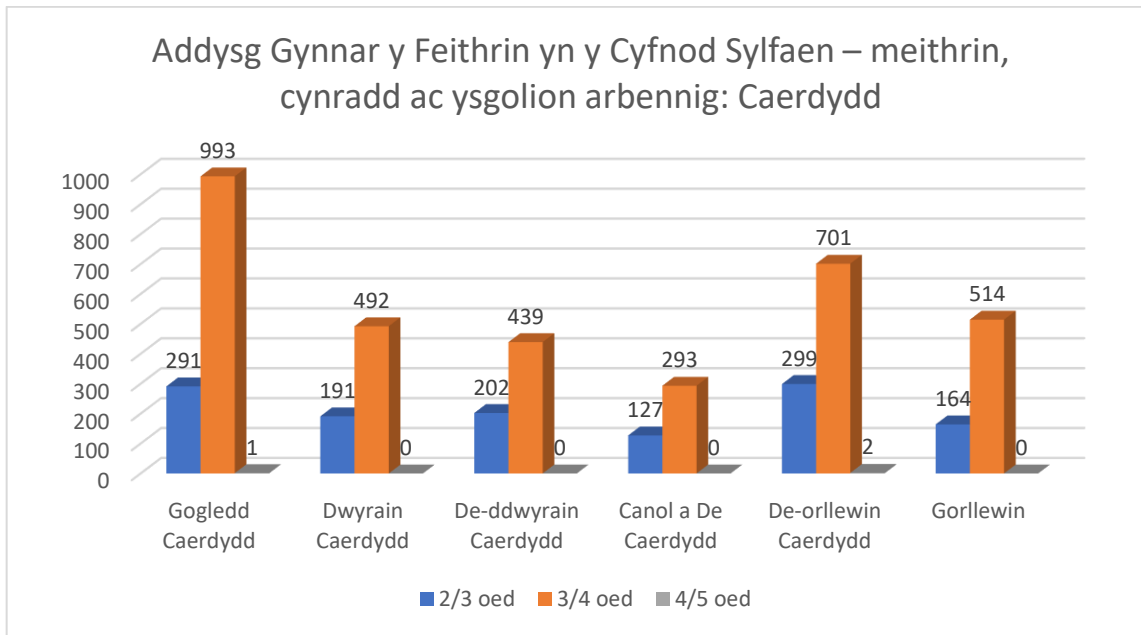
Tabl: Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen – ysgolion: Gorllewin Caerdydd

ACC	Enw'r Ysgol Gynradd	Cyfanswm	2/3 oed Rhan-amser	3/4 oed Rhan-amser	4/5 oed Llawn amser
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Bryn Deri	43	18	25	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Coryton	24	10	14	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Creigiau	53	15	38	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Danescourt	62	14	48	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Gabalfa	38	13	25	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Hawthorn	35	12	23	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Pentre-baen	44	9	35	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Peter Lea	59	19	40	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Radur	47	7	40	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Tongwynlais	39	9	30	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Yr Eglwys Newydd	80	0	80	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Glan Ceubal	47	16	31	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gymraeg Melin Gruffydd	64	0	64	0
Gorllewin Caerdydd	Ysgol Gynradd Gwaelod-y-Garth	43	22	21	0
Cyfanswm		678	164	514	0

Tabl: Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen – meithrin, ysgolion cynradd ac arbennig: Caerdydd

ACC	Cyfanswm	2/3 oed Rhan-amser	3/4 oed Rhan-amser	4/5 oed Llawn amser
Gogledd Caerdydd	1285	291	993	1
Dwyrain Caerdydd	683	191	492	0
De-ddwyrain Caerdydd	641	202	439	0
Canol a De Caerdydd	420	127	293	0
De-orllewin Caerdydd	1002	299	701	2
Gorllewin	678	164	514	0
Caerdydd	4709	1274	3432	3

Siart: Tabl: Addysg Gynnar y Feithrin yn y Cyfnod Sylfaen – meithrin, ysgolion cynradd ac arbennig: Caerdydd

- Mae cyfanswm o 4,706 o blant rhwng 2 a 3, a 3 i 4 oed yn cael mynediad i addysg rhan-amser yn y blynyddoedd cynnar drwy ysgolion a gynhelir, ysgolion ffydd ac ysgolion arbennig

Lleoliadau addysg gynnar nas cynhelir

Tabl: Lleoliadau addysg gynnar nas cynhelir – ACC; math o gofrestrriad AGC; prif iaith; lleoedd cofrestredig; plant a ariennir ar gyfer lleoliad addysg gynnar rhan-amser (tymor yr haf 2021)

ACC	Math y cofrestrriad AGC	Prif iaith	Lleoedd cofrestredig	Nifer y plant sy'n cael eu hariannu
Gogledd Caerdydd	Gofal Dydd Fesul Sesiwn	Cymraeg	33	12
De-orllewin Caerdydd	Gofal Dydd Fesul Sesiwn	Cymraeg	19	2
	Gofal dydd llawn	Cymraeg	32	3
Gorllewin Caerdydd	Gofal dydd llawn	Cymraeg	36	0
	Gofal dydd llawn	Cymraeg	33	16
	Gofal dydd llawn	Cymraeg	58	2
	Gofal Dydd Fesul Sesiwn	Cymraeg	24	3
	Gofal Dydd Fesul Sesiwn	Cymraeg	36	18
Cyfanswm			271	56

- Ariannwyd cyfanswm o 56 o blant i fynychu 6 lleoliad nas cynhelir ar gyfer lle addysg gynnar a ariennir.
- Mae pob lleoliad yn un cyfrwng Cymraeg

- DS: Dywedodd cyfanswm o 144 o leoliadau (86 o warchodwyr plant, 47 o leoliadau gofal dydd llawn ac 11 o leoliadau gofal dydd fesul sesiwn fod ganddynt blant yn mynychu rhwng 7 Mehefin a 4 Gorffennaf ar gyfer lleoliad addysg gynnar, er na ddywedodd llawer eu bod wedi cael eu hariannu i'w darparu.
- Adroddwyd am y presenoldeb wythnosol cyfartalog canlynol ar gyfer lleoliadau addysg gynnar: gwarchodwyr plant – 197; gofal dydd llawn – 2146, fesul sesiwn – 314.

Tabl: Lleoliadau addysg gynnar a gofnodwyd ac a ariennir, pob math o ddarpariaeth

Math o ddarparwr	Presenoldeb cyfartalog wythnosol a gofnodwyd ar gyfer lleoliad addysg gynnar	Presenoldeb cyfartalog dyddiol wedi'i gyfrifo (wythnosol/5)	Presenoldeb dyddiol gwirioneddol (plant a ariennir ar gyfer addysg gynnar yn ôl adran Addysg)	Gwahaniaeth
Gwarchodwr Plant	197	39	0	39
Gofal dydd llawn	2146	429	21	408
Gofal fesul sesiwn	314	62	35	27
Cyfanswm	2657	530	56	474

- Gan dybio mai'r presenoldeb cyfartalog dyddiol ar draws yr holl ddarparwyr a ddywedodd fod ganddynt blant yn bresennol ar gyfer lle addysg gynnar yw 530 o blant y dydd, roedd $530 - 56 = 474$ o blant y dydd yn cael eu cofnodi o dan y categori presenoldeb anghywir.

Cam Gweithredu: Gweithio gyda chydweithwyr Addysg, Llywodraeth Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru, i sicrhau bod darparwyr gofal plant yn deall yn gywir y defnydd o derminoleg sy'n ymwneud â lleoliadau addysg gynnar ac ystyr y derminoleg yn gywir, er mwyn gwella cywirdeb y DHG ac ymarferion casglu data eraill yn y dyfodol

Dechrau'n Deg

Tabl: Dechrau'n Deg: Caerdydd: lleoliadau – pob darparwr; ieithoedd (DHG)

Lleoliadau	
Gofal dydd llawn - Saesneg	6
Gofal dydd llawn - Cymraeg	3
Fesul sesiwn - Saesneg	19
Fesul sesiwn - Cymraeg	1
Creche - Saesneg	1
Gwarchodwr Plant - Saesneg	2
Y tu allan i oriau ysgol	1

Tabl: Dechrau'n Deg: Caerdydd: lleoliadau – pob darparwr; ieithoedd (Dechrau'n Deg)

Lleoliadau	
Gofal dydd llawn - Saesneg	4
Gofal dydd llawn - Cymraeg	3
Fesul sesiwn - Saesneg	22
Fesul sesiwn - Cymraeg	3
Creche - Saesneg	1
Gwarchodwr Plant - Saesneg	0
Y tu allan i oriau ysgol	0

- Mae'n ymddangos na chafodd data DHG ei gyflwyno gan 3 darparwr gofal dydd fesul sesiwn cyfrwng Saesneg a 3 darparwr gofal dydd fesul sesiwn cyfrwng Cymraeg
- Mae'n ymddangos bod dau leoliad gofal dydd llawn (cyfrwng Saesneg) ac un lleoliad gofal dydd fesul sesiwn (y ddwy iaith) wedi adrodd yn anghywir am ddarparu lleoedd Dechrau'n Deg.
- Mae'r tabl isod yn dangos nifer y lleoliadau a nododd eu bod yn ddarparwr Dechrau'n Deg mewn du, a data a ddarparwyd gan dîm Dechrau'n Deg Cyngor Caerdydd mewn coch

Tabl: Lleoliadau Dechrau'n Deg – math o ddarpariaeth ac ACC; DHG (Dechrau'n Deg)

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd
Gofal dydd llawn - Saesneg	-	2 (1)	1 (0)	1 (1)	2 (2)	-
Gofal dydd llawn - Cymraeg	-	1 (1)	-	-	2 (2)	-
Fesul sesiwn - Saesneg	1 (2)	6 (7)	3 (4)	2 (2)	6(6)	1 (1)
Fesul sesiwn - Cymraeg	1 (0)	-	0 (1)	-	0	-
Fesul sesiwn - Cymraeg	0 (1)	-	-	-	-	-
Creche - Saesneg	-	-	-	-	1 (1)	-

Tabl: Lleoedd a brynwyd fesul lleoliad Dechrau'n Deg yn ôl ACC a math o gofrestrriad

ACC	Math o leoliad	Lleoedd a brynwyd bob dydd
Dwyrain Caerdydd	Gofal dydd llawn	9
	Gofal dydd llawn	20
	Fesul sesiwn	16
	Fesul sesiwn	28
	Fesul sesiwn	32
	Fesul sesiwn	56
	Fesul sesiwn	40
	Fesul sesiwn	12
	Fesul sesiwn	12
Gogledd Caerdydd	Fesul sesiwn	8
	Fesul sesiwn	48
	Fesul sesiwn	32
De-ddwyrain Caerdydd	Fesul sesiwn	12
	Fesul sesiwn	56
	Fesul sesiwn	36
	Fesul sesiwn	56
	Fesul sesiwn	12

ACC	Math o leoliad	Lleoedd a brynwyd bob dydd
De-orllewin Caerdydd	Gofal dydd llawn	24
	Gofal dydd llawn	32
	Gofal dydd llawn	22
	Gofal dydd llawn	24
	Fesul sesiwn	56
	Fesul sesiwn	48
	Fesul sesiwn	40
	Fesul sesiwn	48
	Fesul sesiwn	56
	Fesul sesiwn	20
	Creche	15
Gorllewin Caerdydd	Fesul sesiwn	40
Canol a De Caerdydd	Gofal dydd llawn	12
	Fesul sesiwn	40
	Fesul sesiwn	56

Dechrau'n Deg: presenoldeb

- Ar gyfer y cyfnod diweddaraf yr adroddir arno, o'r 3,802 o leoedd a brynwyd, llenwyd 3,077. Mae hyn yn cynrychioli cyfradd defnydd o 81%. Gall diffyg presenoldeb fod o ganlyniad i salwch, hunanynysu sy'n gysylltiedig â Covid neu achosion eraill.
- Dywedodd dau ddarparwr y tu allan i oriau ysgol ac un garchodwr plant eu bod yn lleoliadau Dechrau'n Deg. Nid yw hyn yn gywir gan nad oes unrhyw leoliadau y tu allan i oriau ysgol na gwarchodwyr plant yn darparu lleoedd Dechrau'n Deg

Gofynnwyd am ofal plant ond gwrthodwyd y lle a gynigiwyd.

Roedd 254 o blant yn gymwys ac roedd 10 Ffurflen Mynediad Gofal Plant Dechrau'n Deg heb eu cwblhau o'r cychwyn cyntaf. O'r 241 o gynigion a wnaed ar gyfer plant sy'n gymwys ac a anwyd rhwng 1/1/2019 a 31/3/2018, gwrthodwyd 19, er y gwnaed ail gynnig ym mhob achos neu sgysrwyd â rhieni. Mae hyn yn hafal i 7.8%.

Tabl: Gofynnwyd am ofal plant Dechrau'n Deg ond gwrthodwyd y lle a gynigiwyd.

Rhesymau dros wrthod lle	Eisoes yn mynychu mewn mannau eraill/ddim angen y lle gofal plant mwyach	Newid meddw l ar iaith	Mae'r plenty n yn rhy ifanc	Symud cyfeiriad	Sesiwn addas ddim ar gael	Dim ymateb i gynnig	Brawd neu chwaer mewn ysgol wahanol	Cyfanswm
Nifer y lleoedd a wrthodwyd	3/7	0	5	0	2	1	1	19

Rhieni a wrthododd ofal plant o'r cychwyn i blant sy'n gymwys ac a anwyd rhwng 1/1/2019 – 31/3/2019.

Gwrthododd rieni 16 o blant allan o'r 254 cymwys ofal plant = 6%.

Ym mhob achos, roedd yr Ymwelwyr Iechyd wedi rhoi rhesymau dilys.

Tabl: Rhieni a wrthododd ofal plant o'r cychwyn i blant sy'n gymwys ac a anwyd rhwng 1/1/2019 – 31/3/2019.

Rhesymau dros wrthod lle	Eisoes yn mynychu rhywle arall	Rhy ifanc	Symud cyfeiriad	Symud cartref/Arall	Cyfanswm
Nifer y lleoedd a wrthodwyd	5	2	5	4	16

Dechrau'n Deg cyfrwng Cymraeg

- Cynigiwyd 34 o leoedd Dechrau'n Deg cyfrwng Cymraeg newydd. Gwrthodwyd dau gan rieni a ddywedodd eu bod wedi "newid eu meddwl". Ynghyd â'r lleoedd cyfrwng Cymraeg presennol sy'n cael eu hariannu, mae hyn bellach yn dod â'r cyfanswm i 78 o leoedd gofal plant Dechrau'n Deg cyfrwng Cymraeg.

Cryfderau a Gwendidau

- At ei gilydd, mae digon o leoedd gofal plant Dechrau'n Deg ar gael i bob plentyn cymwys.
- Mae gweithio mewn partneriaeth, gyda chefnogaeth cydleoli Dechrau'n Deg a'r Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant, yn darparu cyfleoedd i rannu sgiliau, gwybodaeth a phrofiad, ac i arfer gorau a nodwyd mewn lleoliadau Dechrau'n Deg gael ei rannu gyda darparwyr gofal plant eraill.
- Mae'r dull cydleoli a gweithio ar y cyd yn gwella mynediad Dechrau'n Deg at wasanaeth Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd ac at hyfforddiant a ddarperir drwy'r Ganolfan Datblygu'r Gweithlu ac Achrededu Cymorth Cynnar
- Mae'r cymorth busnes a'r dulliau sicrhau ansawdd a ddarperir gan y Tîm CBS hefyd yn cefnogi lleoliadau Dechrau'n Deg

Cam Gweithredu: Gyda chydweithwyr Dechrau'n Deg, Llywodraeth Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru, sicrhau bod darparwyr gofal plant yn deall yn gywir y defnydd o derminoleg sy'n ymwneud â Dechrau'n Deg ac ystyr y derminoleg yn gywir, er mwyn gwella cywirdeb DHG ac ymarferion casglu data eraill yn y dyfodol

Ehangu Gofal Plant Dechrau'n Deg (Y Cytundeb Cydweithio)

Cyhoeddwyd y Cytundeb Cydweithio rhwng Llywodraeth Cymru a Phlaid Cymru ym mis Tachwedd 2021, ac roedd yn cynnwys ymrwymiad i "*Ehangu gofal plant am ddim i bob plentyn dwy flwydd oed gan ganolbwyntio'n benodol ar ddarparu a chryfhau gofal plant cyfrwng Cymraeg.*"

Ni chadarnhawyd y manylion y byddai'r ehangu arfaethedig yn cael eu darparu drwy Ddechrau'n Deg tan ar ôl i'r Aseiad Digonolrwydd Gofal Plant drafft gael ei anfon at y Pwyllgor Craffu ar Blant a Phobl Ifanc, ac felly ni chawsant eu cynnwys yn y drafft cyntaf. Mae'r adran isod yn nodi'r dull arfaethedig o ddarparu gofal plant yn yr Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Is (ACEHI) a ddewiswyd, yn amodol ar gytundeb Llywodraeth Cymru ar Gynllun Ehangu Dechrau'n Deg Caerdydd, a gyflwynwyd ym mis Ionawr 2022.

Ehangu Gofal Plant Dechrau'n Deg:

Wrth gynllunio ar gyfer yr ehangu ym mis Medi, mae'n bwysig ein bod yn cydnabod yr anawsterau presennol o ran recriwtio a chadw staff sy'n cael eu profi yn y sector gofal plant ledled Cymru. Gallai'r heriau hyn effeithio ar allu plant sydd newydd gymhwyso i gael mynediad at ddarpariaeth. Efallai y bydd lleoliadau'n

gallu darparu ar gyfer niferoedd cynyddol, ond byddai diffyg staff yn atal darparwr rhag cynyddu ei nifer cofrestredig.

Er mwyn cefnogi'r gwaith o ddarparu gofal plant ar gyfer Cam un, mae Cyngor Caerdydd yn bwriadu defnyddio'r llacio gwasanaeth dros dro fel yr amlinellir yn y ddogfen '*Darpariaeth Blynnyddoedd Cynnar – Canllawiau Cam Un*', yn ôl yr angen, i gefnogi darparwyr ac i alluogi plant i gael mynediad at ddarpariaeth. Gallai hyn gynnwys:

- Llacio elfennau ansawdd uwch gofal plant Dechrau'n Deg yn y tymor penodol, gan gynnwys y cymwysterau.
- Cyfnodau amser estynedig i ddarparwyr derbyn sicrwydd ansawdd.

Bydd disgwyl i ddarparwyr sydd newydd gael eu contractio weithio tuag at gydymffurfio'n llawn â'r canllawiau ar adeg benodol, a fydd yn cael eu trafod fel rhan o'u contract newydd.

Yn y lle cyntaf, a lle bo'n bosibl, y bwriad yw defnyddio unrhyw gapasiti dros ben gyda'r ddarpariaeth dan gontract presennol yn yr ardaloedd a nodwyd, drwy amrywio eu contract presennol.

Bydd timau caffael a chyfreithiol y Cyngor yn sicrhau bod prosesau caffael a chomisiynu'r awdurdod lleol yn cael eu dilyn wrth gaffael y lleoedd angenrheidiol pellach mewn lleoliadau Cyfrwng Cymraeg a Saesneg.

Byddwn hefyd yn gweithio gyda chaffael a chyfreithiol i gyflwyno fframwaith comisiynu newydd ar gyfer gwarchodwyr plant fel darparwyr gofal plant Dechrau'n Deg a byddwn yn ceisio gwneud hyn ar gyfer ardaloedd presennol a'r ardaloedd cam un ehangu arfaethedig.

10. Darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg a'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA)

10.1. Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg – CSCA

Cymraeg 2050

Yn 2017, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei strategaeth Gymraeg *Cymraeg 2050: Miliwn o Siaradwyr Cymraeg* yn unol ag Adran 78 Deddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r strategaeth yn cefnogi 'hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg' a'i nod hirdymor yw i Gymru gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae'r strategaeth yn enwi addysg drochi cyfrwng Cymraeg fel y 'prif ddull o sicrhau bod plant yn gallu datblygu eu sgiliau Cymraeg, ac o greu siaradwyr newydd' (Cymraeg 2050: Miliwn o Siaradwyr Cymraeg, tud 21). Felly, bydd argaeledd addysg Gymraeg yn allweddol i gyrraedd y targed o filiwn o siaradwyr Cymraeg.

CSCA

Mae Rheoliadau Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg (Cymru) 2019 yn ei gwneud yn ofynnol i Awdurdodau Lleol osod targed deng mlynedd yn amlinellu'r cynnydd disgwylidig yn y plant Blwyddyn 1 sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg yn ardal yr awdurdod lleol yn ystod oes Cynllun. Mae Caerdydd wedi ymrwmo i sicrhau graddfa o dwf yn unol â'r 25-29% fel ag a roddwyd gan Lywodraeth Cymru. Fodd bynnag, rhaid i'r targed lleol gydbwysu uchelgais gyda dealltwriaeth o'r tueddiadau sy'n bodoli, sy'n cynnwys gostyngiad yn y cyfraddau geni ac ansicrwydd cynyddol yn ymwneud â dewisiadau derbyn i ysgolion oherwydd y pandemig. Targed deng mlynedd Caerdydd felly yw cynyddu canran y plant Blwyddyn 1 sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg yng Nghaerdydd gan 9% i 27% o'r garfan gymwys.

Mae CSCA Caerdydd 2022-2031, sy'n destun ymgynghoriad ar hyn o bryd, yn nodi:

"Ar hyn o bryd mae 18.5% o blant meithrin / plant tair oed sy'n cymryd lle mewn addysg feithrin yng Nghaerdydd yn derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg." Mae ein targedau ar gyfer y deng mlynedd nesaf wedi'u nodi yn y tabl isod:

Tabl: CSCA

Niferoedd a % y plant 3 oed sy'n derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg									
2022 - 2023		2023 - 2024		2024 - 2025		2025 - 2026		2026 - 2027	
698 –	19.0 -	733 -	19.8 -	755 -	20.5 -	778 -	21.3 -	803 -	22 - 24.4%
740	19.8%	790	21%	826	22.1%	863	23.3%	902	
2027 - 2028		2028 - 2029		2029 - 2030		2030 - 2031		2031 - 2032	
830 –	22.8 -	857 -	23.5 -	883 -	24.3 -	911 -	25 -	931 -	25.8 - 30.2%
943	25.6%	984	26.7%	1024	27.9%	1066	29%	1090	

Er mwyn cyflawni'r canlyniad hwn a thyfu'r nifer sy'n manteisio ar leoedd addysg feithrin Cymraeg o 18.5% i rhwng 25-30% o'r garfan poblogaeth gymwys yn y 5 mlynedd cyntaf byddwn yn:

1. Datblygu opsiynau gofal plant cofleidiol cyfrwng Cymraeg i gefnogi rhieni i fanteisio ar y Cynnig Gofal Plant i Gymru ar y cyd â'n partneriaid, gan gynnwys Mudiad Meithrin, drwy sefydlu lleoliadau Cylch Meithrin newydd ar gyfer Ysgol Melin Gruffydd a'r ysgol newydd i'w sefydlu ym Mhlasdŵr.

Erbyn diwedd y cynllun 10 mlynedd byddwn yn

8. Datblygu rhagor o opsiynau gofal plant cofleidiol Cymraeg er mwyn cefnogi rhieni i fanteisio ar y Cynnig Gofal Plant i Gymru 30 awr ar y cyd â'n partneriaid gan gynnwys Mudiad Meithrin drwy:

- Archwilio dichonoldeb adeiladu gofod a chyfleusterau ar gyfer darparu gofal plant cyfrwng Cymraeg (fel darpariaeth Cylch Meithrin) i'w gynnwys ym mhob ysgol gynradd Gymraeg newydd.
- Archwilio cyfleoedd i adeiladu gofod a chyfleusterau ar gyfer darparu gofal plant cyfrwng Cymraeg (fel darpariaeth Cylch Meithrin) i'w cynnwys mewn ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg sydd eisoes yn bod gan ddefnyddio grantiau cyfalaf Cymreig.

Mae'r camau uchod yn cyd-fynd â dogfen ddiweddaraf Llywodraeth Cymru *Cymraeg 2050: ein cynllun ar gyfer 2021 i 2026*, sy'n nodi'r meysydd gweithredu canlynol

1. *Buddsoddi pob blwyddyn dros y pum mlynedd nesaf i ehangu ein darpariaeth blynyddoedd cynnar cyfrwng Cymraeg, gan gynnwys cylchoedd meithrin a sesiynau rhagflas i rieni, drwy:*
 - *Cefnogi agor 60 o Gylchoedd Meithrin newydd a 60 o Gylchoedd Ti a Fi newydd mewn lleoliadau newydd i helpu i ehangu addysg Gymraeg.*
 - *Ehangu'r rhaglen hyfforddi ar gyfer ymarferwyr y blynyddoedd cynnar drwy gynyddu prentisiaethau, ehangu'r rhaglen Academi ac ehangu rhaglen Croesi'r Bont sy'n trochi ymarferwyr newydd yn y Gymraeg.*
8. *Datblygu targedau o ran nifer y plant mewn cylchoedd meithrin cyfrwng Cymraeg a chanran y plant mewn cylchoedd meithrin cyfrwng Cymraeg sy'n trosglwyddo i ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg.*

Y Cytundeb Cydweithio

Mae'r Cytundeb Cydweithio rhwng Llywodraeth Cymru a Phlaid Cymru, a gyhoeddwyd ar 22 Tachwedd 2021, yn nodi ymrwymiad i:

"Ehangu gofal plant am ddim i bob plentyn dwyflwydd oed gan ganolbwyntio'n benodol ar ddarparu a chryfhau gofal plant cyfrwng Cymraeg."

Ar hyn o bryd nid oes rhagor o fanylion am y cyhoeddiad polisi hwn, fodd bynnag, er mwyn cyflawni'r canlyniad hwn bydd angen ehangu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg, naill ai drwy geisio cynyddu nifer y

lleoedd a ddarperir gan ddarparwyr cyfrwng Cymraeg presennol, neu drwy greu lleoliadau cyfrwng Cymraeg newydd.

Fel gyda phob datblygiad gofal plant, rhaid ystyried hyfywedd parhaus darparwyr presennol, gan y bydd cynnydd yn y ddarpariaeth o leoedd gofal plant heb gynnydd yn y galw yn lleihau nifer y plant sy'n mynychu fesul lleoliad, o bosibl i'r pwynt lle nad yw rhai lleoliadau'n hyfyw mwyach.

10.2. Darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg

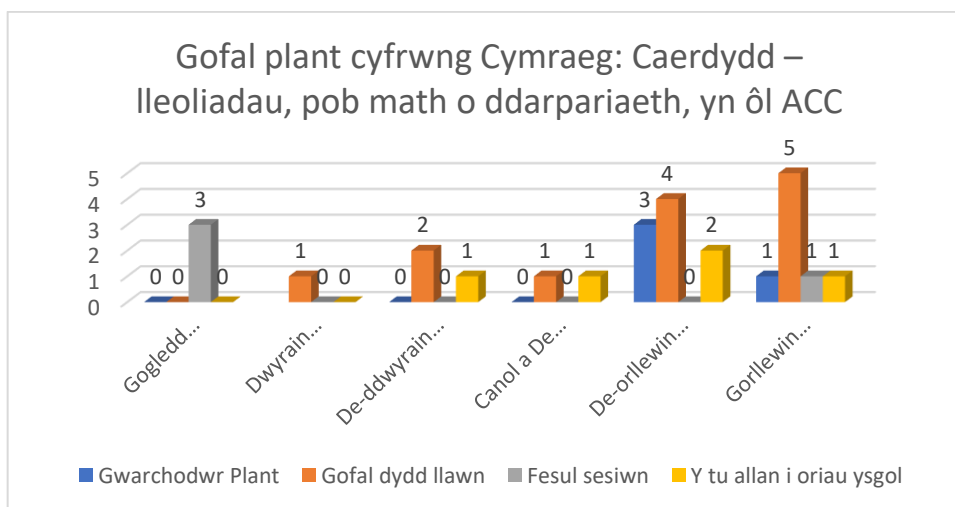
Bydd yr adran hon o'r ADGP ond yn cyflwyno data a dynnwyd o'r DHG gan ddarparwyr a nododd mai Cymraeg oedd y "Brif laith y darperir eich gwasanaeth drwyddi" yn eu hymateb i'r DHG.

Bydd pob adran yn cynnwys trosolwg o'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg ar draws pob math o ddarparwr, ac yna crynodeb byr o'r ddarpariaeth, capasiti, rhestrau aros a lleoedd gwag yn ôl mathau perthnasol o ddarparwyr.

Tabl: Gofal plant Cymraeg: Caerdydd – lleoliadau, pob math o ddarparwr, yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Gwarchodwr Plant	-		-	-	3	1	4
Gofal dydd llawn	-	1	2	1	4	5	13
Fesul sesiwn	3	-	-	-	-	1	4
Y tu allan i oriau ysgol	-	-	1	1	2	1	5
Cyfanswm	3	1	3	2	9	8	26

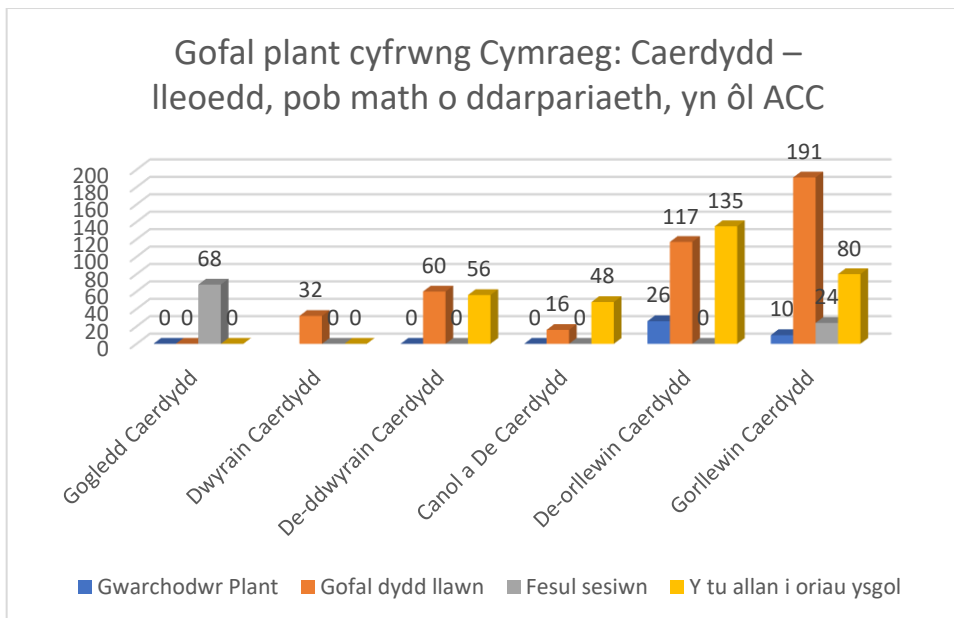
Siart: Gofal plant Cymraeg: Caerdydd – lleoliadau, pob math o ddarparwr, yn ôl ACC

Tabl: Gofal plant Cymraeg: Caerdydd – lleoedd, pob math o ddarparwr, yn ôl ACC

	Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd	Caerdydd
Gwarchodwr Plant	-		-	-	26	10	36
Gofal dydd llawn	-	32	60	16	117	191	416
Fesul sesiwn	68	-	-	-	-	24	92
Y tu allan i oriau ysgol	-	-	56	48	135	80	319
Cyfanswm	68	32	116	64	278	305	863

Siart: Gofal plant Cymraeg: Caerdydd – lleoedd, pob math o ddarparwr, yn ôl ACC

- O gymharu â ADGP 2016, mae un lleoliad cyfrwng Cymraeg arall
- Mae dosbarthiad gofal plant cyfrwng Cymraeg yn amrywio ar draws yr ACCau o un lleoliad gofal dydd llawn sy'n darparu 32 o leoedd yn Nwyrain Caerdydd i 8 darparwr yng Ngorllewin Caerdydd (305 o leoedd) a 9 yn Ne-orllewin Caerdydd (278 o leoedd)
- Mae rhywfaint o aliniad rhwng y dosbarthiad a chrynodiadau o siaradwyr Cymraeg. Mae'r nifer fwyaf o siaradwyr Cymraeg yn Nhreganna yn Ne-orllewin Caerdydd, a'r Eglwys Newydd yng Ngorllewin Caerdydd. Cofnodir niferoedd isel o siaradwyr Cymraeg yn Llanrhymni a Tredelerch, yn Nwyrain Caerdydd.
- Yn gyffredinol, cofnodir y rhestrau aros mwyaf ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg yn yr ACCau sydd â'r nifer fwyaf o ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg.

- Yng Ngorllewin Caerdydd, mae'n ymddangos bod 25 o blant yn aros am le meithrin llawn amser, gyda 15 yn aros am le mewn Cylch Meithrin ar gyfer y bore, ac mae'r un nifer yn aros am le mewn Cylch Meithrin ar gyfer y prynhawn.
- Dywedir bod 146 o blant yn aros am le ar ôl ysgol ar unwaith, gyda 95 yn Ne-orllewin Caerdydd a 30 yng Ngorllewin Caerdydd. Nodir bod 21 o blant eraill yn aros am le cyfrwng Cymraeg yn ardal Canol a De Caerdydd

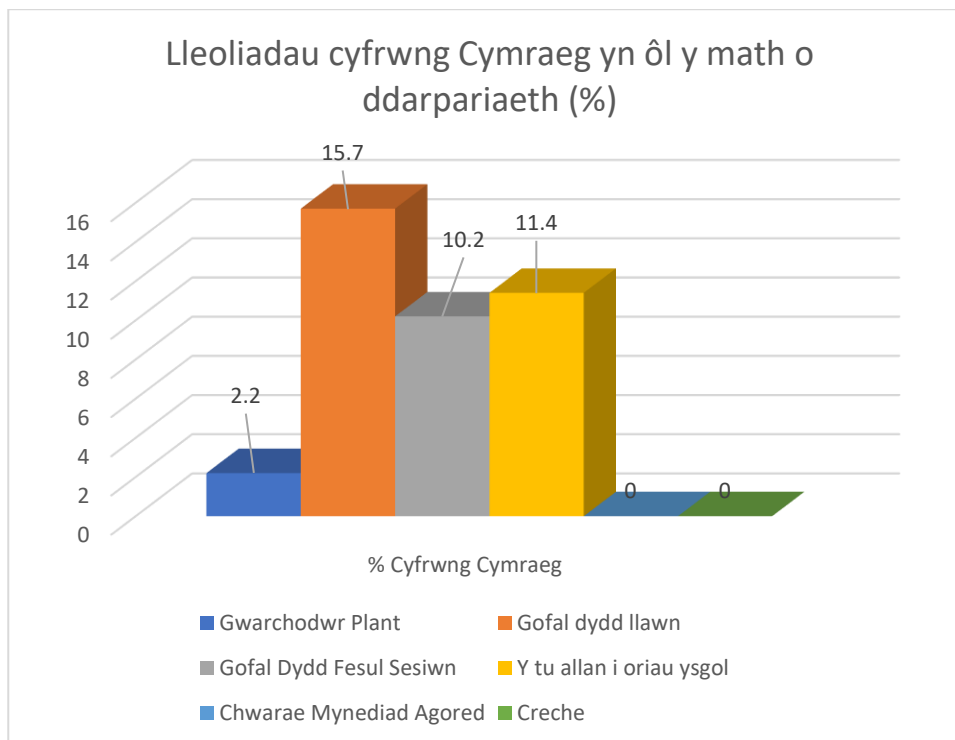
Lleoliadau cyfrwng Cymraeg (%) yn ôl math o ddarparwr

DS: yn seiliedig ar ffurflenni DHG

Tabl: Lleoliadau cyfrwng Cymraeg (%) yn ôl math o ddarparwr

Math o ddarparwr	Saesneg	Cymraeg	Ddau	Cyfanswm	% cyfrwng Cymraeg
Gwarchodwr Plant	4	175	6	185	2.2
Gofal dydd llawn	13	64	6	83	15.7
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	4	33	2	39	10.2
Y tu allan i oriau ysgol	5	37	2	44	11.4
Chwarae Mynediad Agored	0	1	0	1	0
Creche	0	1	0	1	0

Siart: Lleoliadau cyfrwng Cymraeg (%) yn ôl math o ddarparwr

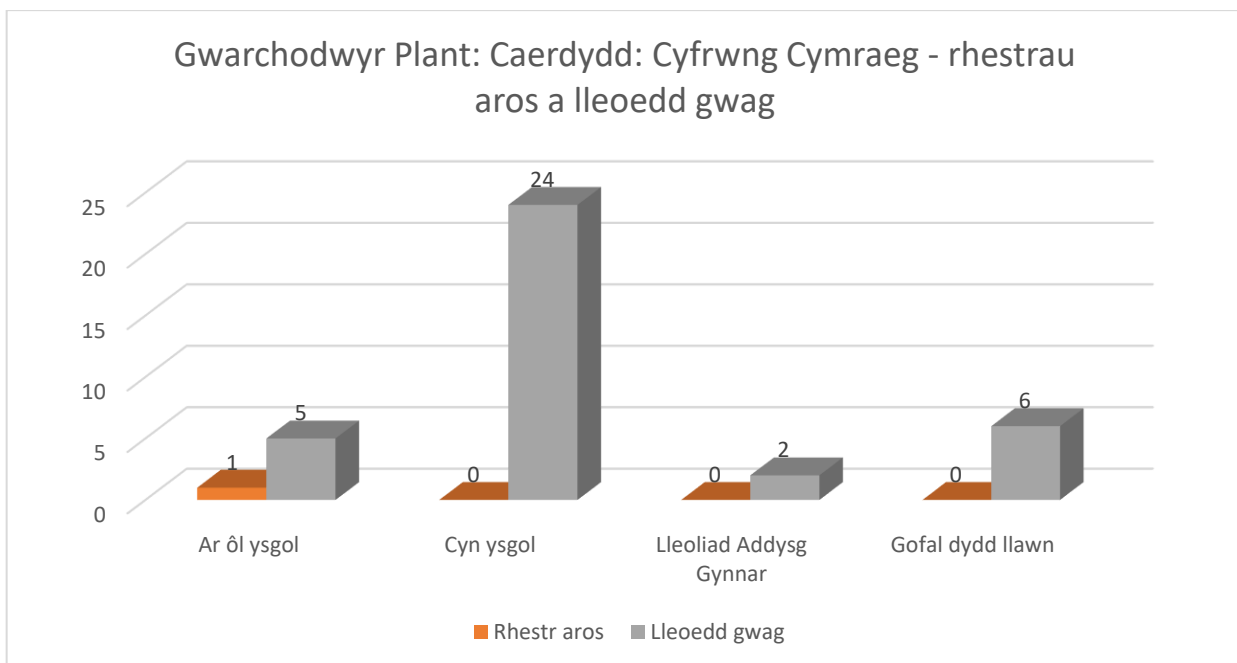
- Mae'r nifer (13 o 83) a % (15.7%) uchaf o leoliadau cyfrwng Cymraeg wedi'u cofrestru fel gofal dydd llawn
- Mae yna bedwar darparwr fesul sesiwn cyfrwng Cymraeg (10.2% o ddarparwyr), a phedwar gwarchodwr plant cyfrwng Cymraeg (2.2% o ddarparwyr)
- Mae 5 o'r 44 o ddarparwyr y tu allan i oriau ysgol yn gweithredu drwy gyfrwng y Gymraeg (11.4%)
- Nid oes creche na darpariaeth chwarae mynediad agored cyfrwng Cymraeg

Gwarchodwyr plant: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

Tabl: Gwarchodwyr plant: Caerdydd: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

	Rhestr aros	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	1	5
Cyn ysgol	0	24
Lleoliad Addysg Gynnar	0	2
Gofal dydd llawn	0	6

Siart: Gwarchodwyr plant: Caerdydd: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

- At ei gilydd, mae mwy o leoedd gwag na phlant sy'n aros am le ar unwaith ar gyfer yr holl wasanaethau a ddarperir gan warchodwyr plant cyfrwng Cymraeg

Tabl: Gwarchodwyr plant: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag, yn ôl ACC

Gwarchodwr Plant	Caerdydd De-orllewin		Caerdydd Gorllewin	
	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	0	5	1	0
Cyn ysgol	0	4	0	20
Lleoliad Addysg Gynnar	0	2	-	-
Gofal dydd llawn/Meithrinfa ddydd llawn	0	6	-	-

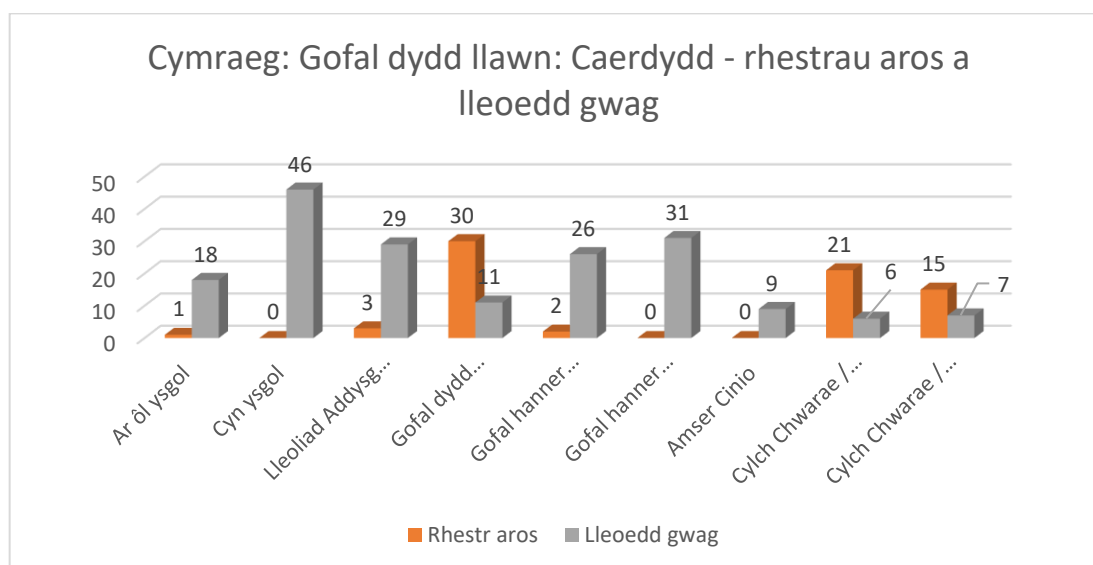
- Drwy ddadansoddi'r data yn ôl ACC, mae un plentyn yn aros am le ar ôl ysgol yng Ngorllewin Caerdydd lle nad oes lleoedd gwag wedi'u hadrodd.

Gofal dydd llawn: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

Tabl: Gofal dydd llawn: Caerdydd: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

	Rhestr aros	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	1	18
Cyn ysgol	0	46
Lleoliad Addysg Gynnar	3	29
Gofal dydd llawn/Meithrinfa ddydd llawn	30	11
Gofal hanner diwrnod AM / Meithrinfa hanner diwrnod AM	2	26
Gofal hanner diwrnod PM / Meithrinfa hanner diwrnod PM	0	31
Amser Cinio	0	9
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	21	6
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin PM	15	7

Siart: Gofal dydd llawn: Caerdydd: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

- Mae rhestrau aros yn fwy na lleoedd gwag ar gyfer gofal dydd llawn cyfrwng Cymraeg (diffyg 30 - 11 = 19 lle); Cylch Chwarae/Cylch Meithrin ar gyfer y bore(diffyg 21 – 6 = 15 lle) a Cylch Chwarae/Cylch Meithrin ar gyfer y prynhawn (diffyg 15 – 7 = 8 lle)

Tabl: Gofal dydd llawn: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag, yn ôl ACC

Gofal dydd llawn	Dwyrain Caerdydd		De-ddwyrain Caerdydd		Canol a De Caerdydd		De-orllewin Caerdydd		Gorllewin Caerdydd	
	Yn	Lleoedd	Yn aros	Lleoedd	Yn	Lleoedd	Yn aros	Lleoedd	Yn	Lleoedd
Ar ôl ysgol	-	-	1	0	-	-	0	6	0	12
Cyn ysgol	0	20	-	-	-	-	0	16	0	10
Creche		-	-	-	-	-		-	-	
Lleoliad Addysg Gynnar	0	22	0	7	1	0	2	0		
Gofal dydd llawn/ Meithrinfa ddydd llawn	-	-	-	-	-	-	0	6	30	5
Gofal Hanner Diwrnod AM / Meithrinfa Hanner Diwrnod AM	-	-	-	-	-	-	0	21	2	5
Gofal Hanner Diwrnod PM / Meithrinfa Hanner Diwrnod PM	-	-	-	-	-	-	0	21	0	10
Amser Cinio	-	-	-	-	-	-	0	9	-	-
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	0	2	0	4	6	0	-	-	15	0
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin PM	0	6			0	1	-	-	15	0

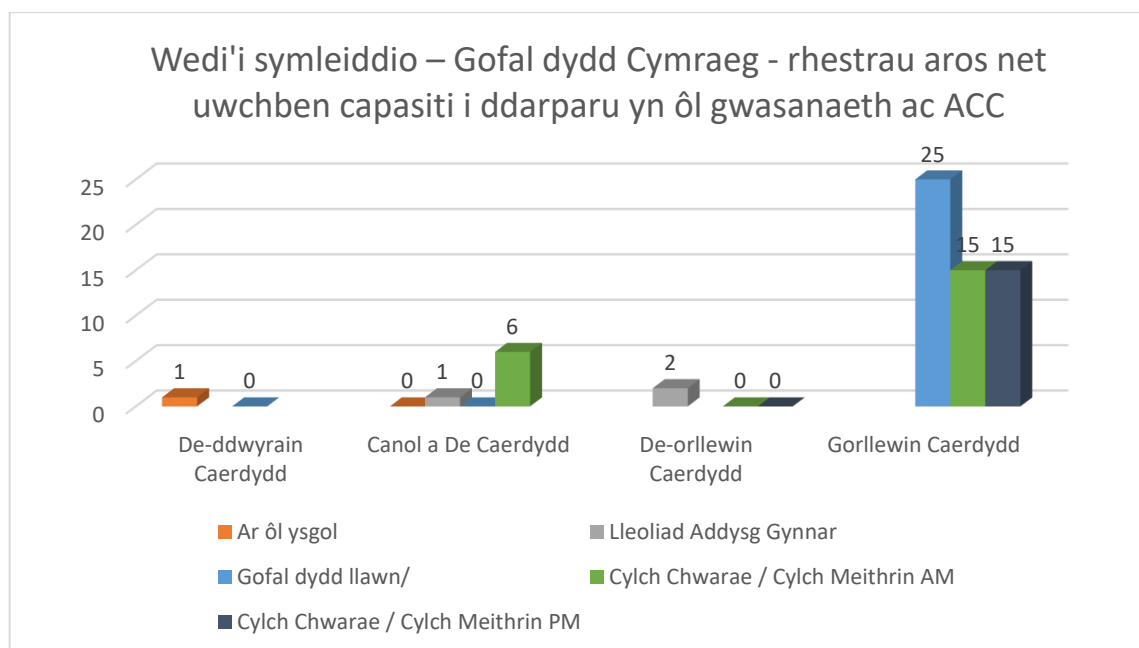
Tabl: Gofal dydd llawn: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag, yn ôl ACC

	De-ddwyrain Caerdydd		Canol a De Caerdydd		Caerdydd Gorllewin	
	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	1	0	-	-	-	-
Lleoliad addysg gynnar			1	0		
Gofal dydd llawn/Meithrinfa ddydd llawn					30	5
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM			6	0	15	0
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin PM					15	0

Tabl: Wedi'i symleiddio – gofal dydd llawn - rhestrau aros net uwchlaw'r capasiti i gyflenwi yn ôl gwasanaeth

	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd
Gofal dydd llawn	Yn aros	Yn aros	Yn aros	Yn aros
Ar ôl ysgol	1	-		
Lleoliad Addysg Gynnar		1	2	
Gofal dydd llawn/	-	-		25
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM		6	-	15
Cylch Chwarae / Cylch Meithrin PM			-	15

Siart: Wedi'i symleiddio – gofal dydd llawn - rhestrau aros net uwchlaw'r capasiti i gyflenwi yn ôl gwasanaeth ac ACC

- Drwy ddadansoddi'r data yn ôl ACC, mae un plentyn yn aros am le ar ôl ysgol yn Ne-ddwyrain Caerdydd lle nad oes lleoedd gwag wedi'u hadrodd. Yn Ninas a De Caerdydd, adroddir bod un plentyn yn aros am le addysg gynnar, er na chofnodir bod unrhyw blant yn aros am le gan yr adran Addysg. Adroddir bod chwech o blant yn aros am wasanaeth Cylch Meithrin AM. Yng Ngorllewin Caerdydd, mae'n ymddangos bod 25 o blant yn aros am le meithrin llawn amser, gyda 15 yn aros am le mewn Cylch Meithrin ar gyfer y bore, ac mae'r un nifer yn aros am le mewn Cylch Meithrin ar gyfer y prynhawn

Cam Gweithredu: Ymchwilio ymhellach a yw'r galw yn fwy na'r capasiti ar gyfer gofal dydd llawn cyfrwng Cymraeg neu sesiynau Cylch Meithrin yng Ngorllewin Caerdydd

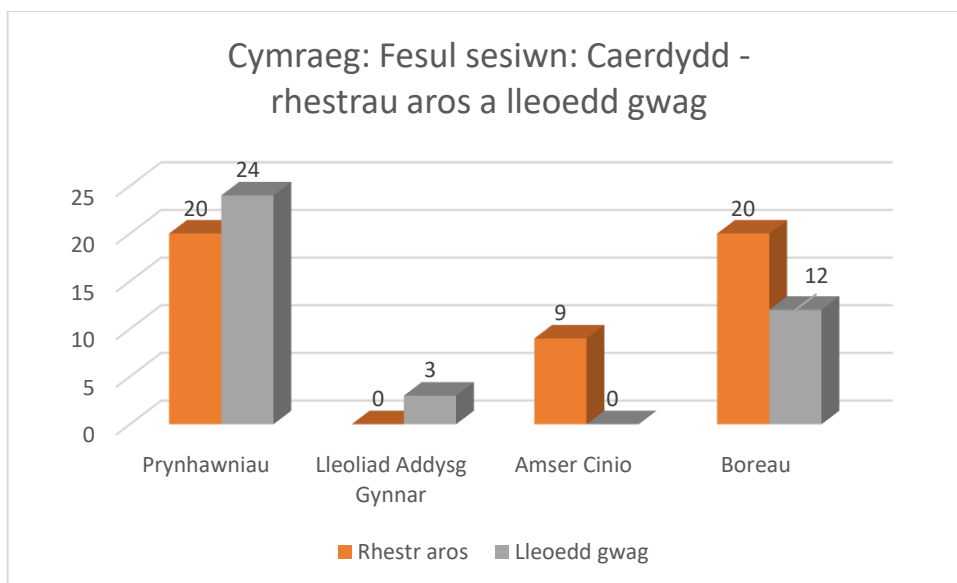
Archwilio gyda darparwyr presennol o fewn ardaloedd lle mae'r galw'n fwy na'r capasiti i weld a oes posibiliadau i ehangu'r ddarpariaeth bresennol.

Gofal fesul sesiwn: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: Caerdydd: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

	Rhestr aros	Lleoedd gwag
Prynhawniau	20	24
Lleoliad Addysg Gynnar	0	3
Amser Cinio	9	0
Boreau	20	12

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: Nghaerdydd: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

- Mae rhestrau aros ond yn fwy na lleoedd gwag ar gyfer darpariaeth foreol (20 ar restr aros, 12 o leoedd gwag = diffyg o 8) yn ACC Gogledd Caerdydd.

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn:

	Gogledd Caerdydd	
	Rhestr aros	Lleoedd gwag
Prynhawniau	20	24
Lleoliad Addysg Gynnar	0	3
Amser Cinio	9	0
Boreau	20	12

Cam Gweithredu: Ymchwilio ymhellach a yw'r galw yn fwy na'r capasiti ar gyfer sesiynau Bore cyfrwng Cymraeg yng Ngogledd Caerdydd

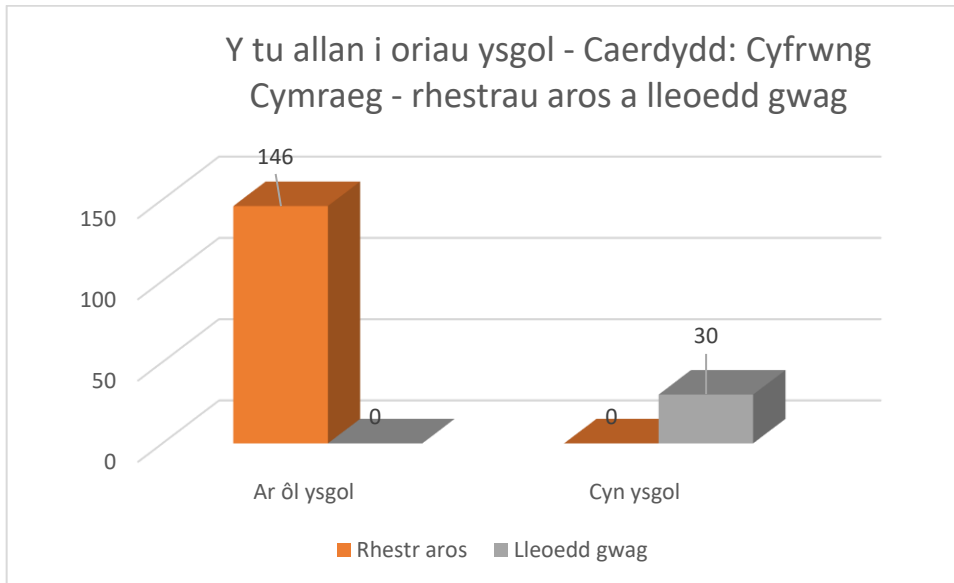
Archwilio gyda darparwyr presennol o fewn ardaloedd lle mae'r galw'n fwy na'r capasiti i weld a oes posibiladau i ehangu'r ddarpariaeth bresennol.

Y tu allan i oriau ysgol: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol: Caerdydd: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

	Rhestr aros	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	146	0
Cyn ysgol	0	30

Siart: Y tu allan i oriau ysgol: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag

- Yn gyffredinol, er bod 30 o leoedd gwag wedi'u cofnodi ar gyfer lleoliadau cyn ysgol, mae 146 o blant yn aros am le ar ôl ysgol ar unwaith, gyda 95 yn Ne-orllewin Caerdydd a 30 yng Ngorllewin Caerdydd. Nodir bod 21 o blant eraill yn aros am le cyfrwng Cymraeg yn ardal Canol a De Caerdydd

Tabl: Cyfrwng Cymraeg – rhestrau aros a lleoedd gwag, yn ôl ACC

Y tu allan i oriau ysgol	Canol a De Caerdydd		Caerdydd De-orllewin		Gorllewin Caerdydd	
	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag	Yn aros	Lleoedd gwag
Ar ôl ysgol	21	0	95	0	30	0

- Er bod galw uwch na'r capasiti i gyflenwi yn cael ei gofnodi ar gyfer gwasanaethau ar ôl ysgol cyfrwng Cymraeg mewn 3 ACC, bydd angen ymchwilio ymhellach i asesu a yw'r data hwn yn gywir.
- Er enghraifft, mae un lleoliad sy'n nodi rhestr aros ar unwaith wedi'i gofrestru i ddarparu 400 o leoedd yr wythnos ac mae wedi nodi presenoldeb wythnosol cyfartalog o tua 300 o blant, ond adroddodd fod 95 o blant yn aros am le ar unwaith. Mae'n bosibl bod y data sy'n ymwneud â 'lleoedd gwag' wedi'i roi yn y golofn 'plant sy'n aros am le ar unwaith' mewn camgymeriad.

Cam Gweithredu: Nodi a oes tystiolaeth gadarn ar gyfer y galw am ofal y tu allan i oriau ysgol cyfrwng Cymraeg heb ei fodloni yn Ninas a De Caerdydd, Gorllewin Caerdydd a De-orllewin Caerdydd.

Cam Gweithredu: Nodi a oes gan ddarparwyr presennol y tu allan i'r ysgol y gallu i ehangu'r lleoedd a gynigir.

Cam Gweithredu: Gweithio gyda phartneriaid gan gynnwys Llywodraeth Cymru, yr adran Addysg a Mudiad Meithrin i gyflawni'r camau a nodwyd yn CSCA Caerdydd 2022 – 2031

11. Darpariaeth Clwb Brecwast am ddim

Ers ADGP 2016, mae'r ysgolion canlynol wedi dechrau darparu'r ddarpariaeth Brecwast am Ddim: Ysgol Gynradd yr Holl Seintiau, Ysgol Gynradd Coryton, Ysgol Gynradd Kitchener ac Ysgol Y Wern. Mae Ysgol Gynradd Heol Marlborough wedi rhoi'r gorau i'w ddarparu. Tabl: Darpariaeth clwb brecwast ysgol

Gogledd Caerdydd	Dwyrain Caerdydd	De-ddwyrain Caerdydd	Canol a De Caerdydd	De-orllewin Caerdydd	Gorllewin Caerdydd
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru yr Holl Seintiau	Ysgol Gynradd Bishop Childs	Ysgol Gynradd Adamsdown	Ysgol Gynradd Grangetown	Ysgol Gynradd Creigiau	Ysgol Gynradd Bryn Deri
Ysgol Gynradd Llwynbedw	Ysgol Gynradd Bryn Hafod	Ysgol Gynradd Albany	Ysgol Gynradd Mount Stuart	Ysgol Gynradd Danescourt	Ysgol Gynradd Coryton
Ysgol Gynradd Bryn Celyn	Ysgol Gynradd Glan-yr-Afon	Ysgol Gynradd Allensbank	Ysgol Gynradd Parc Ninian	Canolfan Blant Trelái a Chaerau	Ysgol Gynradd y Tyllgoed
Ysgol Gynradd Coed Glas	Ysgol Gynradd Greenway	Ysgol Gynradd Baden Powell	Ysgol Gynradd Sant Cuthbert	Ysgol Gynradd Herbert Thompson	Ysgol Gynradd Gabalfa
Ysgol Gynradd Glyncoed	Ysgol Gynradd Meadowlane	Ysgol Gynradd Gladstone	Ysgol Gynradd y Forwyn Fair	Ysgol Gynradd Hywel Dda	Ysgol Gynradd Gwaelod y Garth
Ysgol Gynradd Llanedern	Ysgol Gynradd Oakfield	Ysgol Gynradd Moorland	Ysgol Gynradd Sant Padrig	Ysgol Gynradd Kitchener	Ysgol Gynradd Hawthorn
Ysgol Gynradd Llanisien Fach	Ysgol Gynradd Pen-y-Bryn	Ysgol Gynradd Saint Alban	Ysgol Gynradd Sant Paul	Ysgol Gynradd Lansdowne	Ysgol Gynradd y Teulu Sanctaidd
Ysgol Gynradd Llysfaen	Ysgol Fabanod Tredelerch	Ysgol Gynradd Sant Joseff		Ysgol Gynradd Millbank	Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llandaf
Ysgol Gynradd Rhiwbeina	Ysgol Iau Tredelerch	Ysgol Gynradd Santes Monica		Ysgol Gynradd Pencaerau	Ysgol Meadowbank
Ysgol Gynradd Dewi Sant	Ysgol Gynradd Sant Cadog	Ysgol Gynradd Stacey		Ysgol Gynradd Radnor	Ysgol Gynradd Pentre-baen
Ysgol Sant Philip Evans	Ysgol Gynradd Sant John Lloyd	Ysgol Gynradd Tredegarville		Ysgol Gynradd Sain Ffagan	Ysgol Gynradd Pentyrch

Ysgol Gynradd Springwood	Ysgol Gynradd Llaneirwg	Meithrinfa Tremorfa		Ysgol Gynradd Sant Ffransis	Ysgol Gynradd r Lea
Ysgol The Court	Ysgol Gynradd Trowbridge	Ysgol Glan Morfa		Ysgol Gynradd Severn	Ysgol Riverbank
Ysgol The Hollies	Ysgol Gynradd Willowbrook	Ysgol Mynydd Bychan		Ysgol Gynradd Trelái	Ysgol Gynradd Tongwynlais
Ysgol Gynradd Draenen Pen-y-graig	Ysgol Bro Eirwg			Ysgol Tŷ Gwyn	Ysgol Gynradd yr Eglwys Newydd
Ysgol Gynradd Ton-yr-Ywen	Ysgol Pen y Pîl			Ysgol Gynradd Windsor Clive	Ysgol Coed y Gof
Ysgol Pen y Groes				Ysgol Nant Caerau	Ysgol Glan Ceubal
Ysgol y Berllan Deg				Ysgol Pwll Coch	Ysgol Melin Gruffydd
Ysgol y Wern				Ysgol Treganna	Ysgol Pencae

12. Credyd Treth Gwaith/ Credyd Cynhwysol a Gofal Plant â Chymorth Cyflogwyr/ Gofal Plant di-dreth

Credyd Treth Gwaith/ Credyd Cynhwysol

Efallai y bydd rhieni/gofalwyr yn gallu hawlio hyd at 85% o'u costau gofal plant os ydynt yn gymwys i gael Credyd Cynhwysol ac yn bodloni rhai amodau ychwanegol. Y symiau y gallai rhiant/gofalwr eu derbyn mewn costau gofal plant yw:

- hyd at £646.35 y mis ar gyfer un plentyn
- hyd at £1108.04 y mis ar gyfer dau blentyn neu fwy

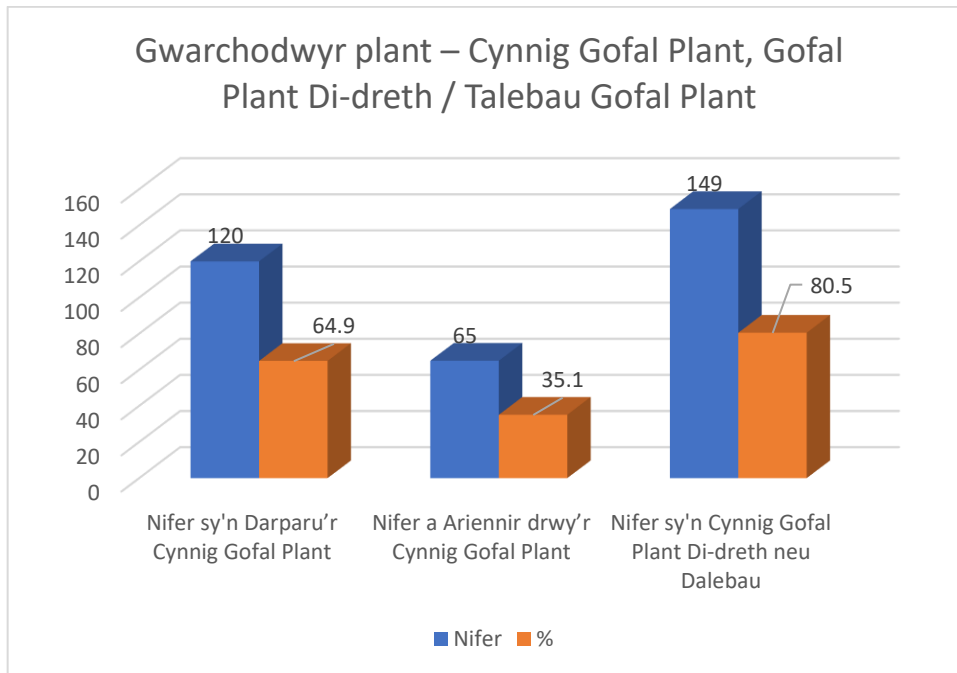
Telir cymorth gofal plant mewn ôl-ddyledion ac mae'n berthnasol i gostau gofal plant a ysgwyddir mewn gwasanaeth gofal plant cofrestredig gydag AGC yn unig. Mae'r holl ddata a gyflwynir drwy'r Datganiad Hunanasesu Gwasanaeth ac a ddefnyddir yn y ddogfen hon, oni nodir yn benodol fel arall, wedi'i gyflenwi gan wasanaethau cofrestredig AGC.

Gwarchodwyr plant (n185)

Tabl: Gwarchodwyr Plant – Cynnig Gofal Plant, Gofal Plant Di-dreth/talebau gofal plant

	Nifer	%
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant	120	64.9
Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant	65	35.1
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	149	80.5

Siart: Gwarchodwyr Plant – Cynnig Gofal Plant, Gofal Plant Di-dreth/talebau gofal plant

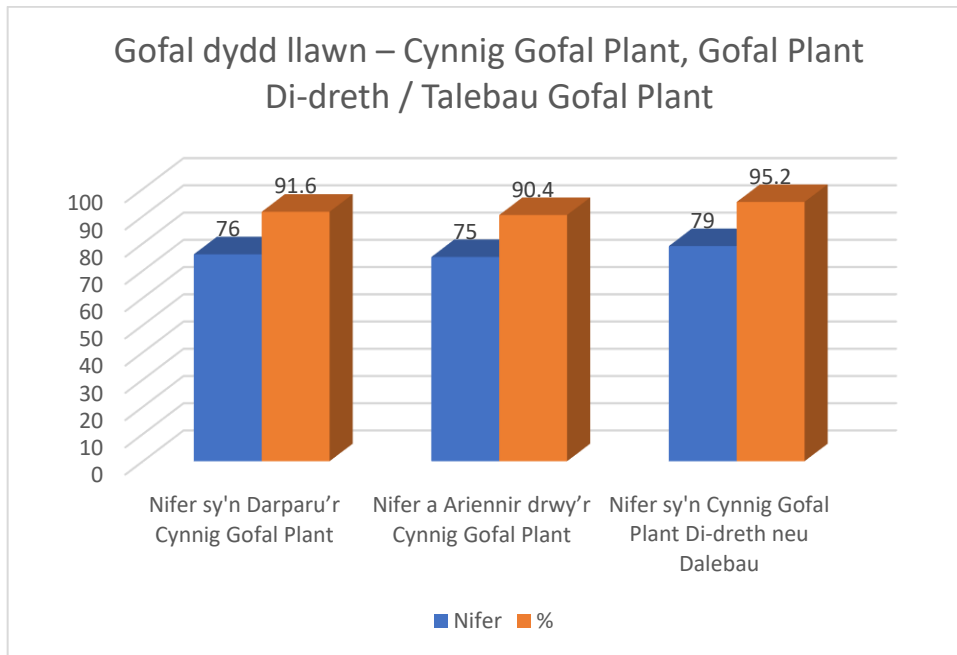
- Er bod bron i 65% (120 o 185) o warchodwyr plant wedi cofrestru i ddarparu'r Cynnig Gofal Plant, dim ond 65 (35.1%) a ddywedodd eu bod yn derbyn cyllid ar hyn o bryd
- Mae 149 (80.5%) o warchodwyr plant wedi cofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant

Gofal dydd llawn (n83)

Tabl: Gofal dydd llawn – Cynnig Gofal Plant, Gofal Plant Di-dreth/talebau gofal plant

	Nifer	%
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant	76	91.6
Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant	75	90.4
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	79	95.2

Siart: Gofal dydd llawn – Cynnig Gofal Plant, Gofal Plant Di-dreth/talebau gofal plant

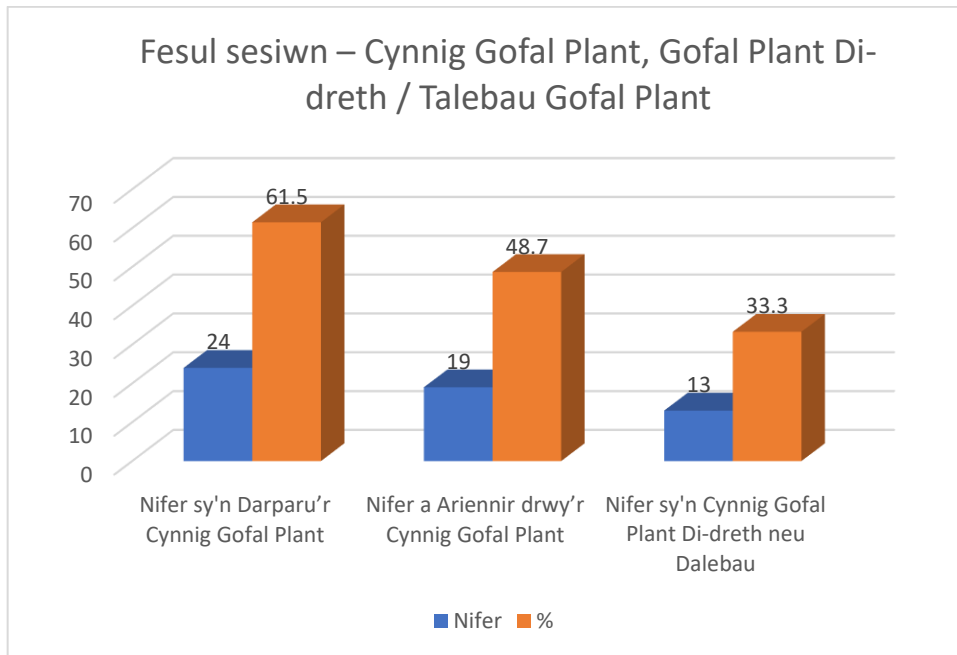
- Mae dros 90% o leoliadau gofal dydd llawn yn darparu ac yn derbyn cyllid gan y Cynnig Gofal Plant (76 a 75 o 83 yn y drefn honno)
- Mae dros 95% o leoliadau gofal dydd llawn (79 o 83) wedi cofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant

Gofal dydd fesul sesiwn (n39)

Tabl: Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Gofal Plant, Gofal Plant Di-dreth/Talebau Gofal Plant

	Nifer	%
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant	24	61.5
Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant	19	48.7
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	13	33.3

Siart: Gofal dydd fesul sesiwn: Cynnig Gofal Plant, Gofal Plant Di-dreth/Talebau Gofal Plant

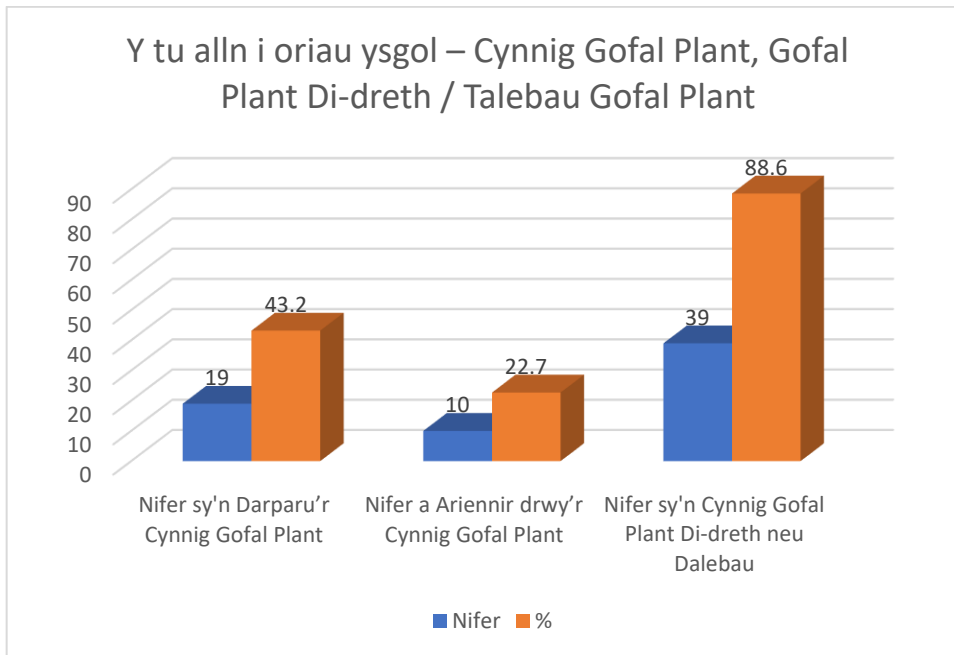
- Mae 24 o 39 (61.5%) o ddarparwyr gofal dydd fesul sesiwn wedi cofrestru i ddarparu'r Cynnig Gofal Plant
- Dywedodd 19 (48.7%) eu bod yn derbyn cyllid ar hyn o bryd
- Dim ond 13 (33.3%) o ddarparwyr gofal dydd fesul sesiwn sydd wedi cofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant. Dyma'r gyfran isaf o unrhyw fath o ddarparwr

Gofal y tu allan i oriau ysgol (n44)

Tabl: Y tu allan i oriau ysgol – Cynnig Gofal Plant, Gofal Plant Di-dreth/ Talebau Gofal Plant

	Nifer	%
Nifer sy'n Darparu'r Cynnig Gofal Plant	19	43.2
Nifer a Ariennir drwy'r Cynnig Gofal Plant	10	22.7
Nifer sy'n Cynnig Gofal Plant Di-dreth neu Dalebau	39	88.6

Siart: Y tu allan i oriau ysgol – Cynnig Gofal Plant, Gofal Plant Di-dreth/ Talebau Gofal Plant

- Mae 19 o 44 (43.2%) o ddarparwyr y tu allan i oriau ysgol wedi cofrestru ar gyfer y Cynnig Gofal Plant
- Dim ond 10 o'r rhain (22.7%) a ddywedodd eu bod wedi derbyn cyllid
- Mae 39 o leoliadau y tu allan i oriau ysgol wedi cofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant

Chwarae mynediad agored (n1)

- Nid yw'r lleoliad a ymatebodd yn darparu'r Cynnig Gofal Plant, ac nid yw wedi ymrwymo i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant

Creche (n1)

- Mae'r lleoliad a ymatebodd yn darparu, ac yn cael ei ariannu gan, y Cynnig Gofal Plant, ond nid yw wedi ymrwymo i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant

Cam Gweithredu: Targeddu darparwyr gofal dydd fesul sesiwn i annog mwya i gofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant

Cam Gweithredu: Ystyried gyda phartneriaid (Llywodraeth Cymru, AGC) sut y gellid casglu a monitro data ynghylch defnydd darparwyr gofal plant o Gredydau Treth Gwaith/Cymorth Credyd Cynhwysol ar gyfer costau gofal plant

13. Cynaliadwyedd

Gofynnwyd i ddarparwyr gofal plant drwy'r DHG "Yn seiliedig ar y sefyllfa bresennol, a ydych yn weddol hyderus y byddai'n gynaliadwy yn ariannol i barhau i gynnal eich darpariaeth gofal plant?"

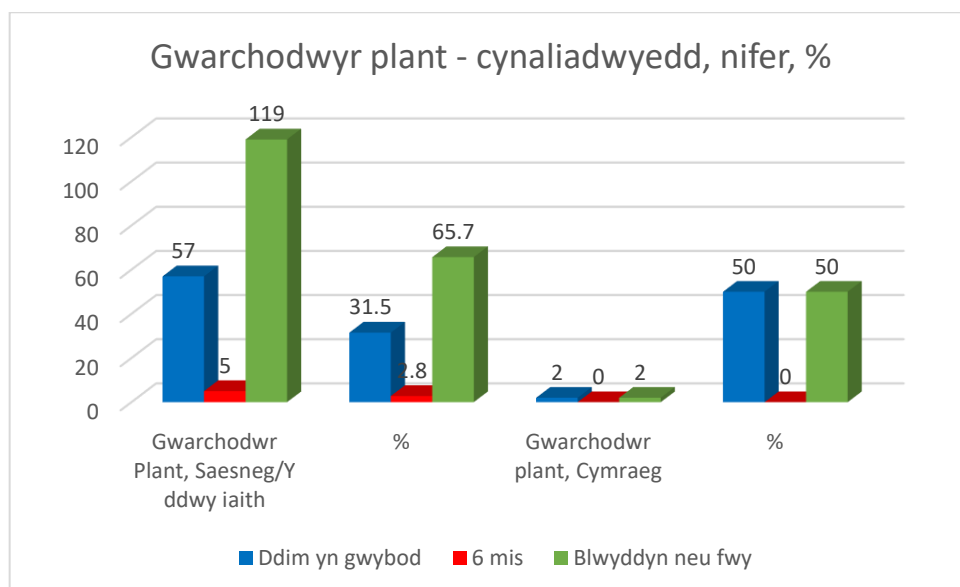
Mae'r data wedi'i rannu'n ddarparwyr 'Saesneg/Y ddwy iaith' a 'Chymraeg' i archwilio a oes unrhyw wahaniaethau sylweddol.

Gwarchodwyr plant (n185)

Tabl: cynaliadwyedd gwarchodwyr plant

	Ddim yn gwybod	6 mis	Blwyddyn neu fwy	Cyfanswm
Gwarchodwr Plant, Saesneg/Y ddwy iaith	57	5	119	181
%	31.5	2.8	65.7	
Gwarchodwr plant, Cymraeg	2	0	2	4
%	50	0	50	

Siart: cynaliadwyedd gwarchodwyr plant

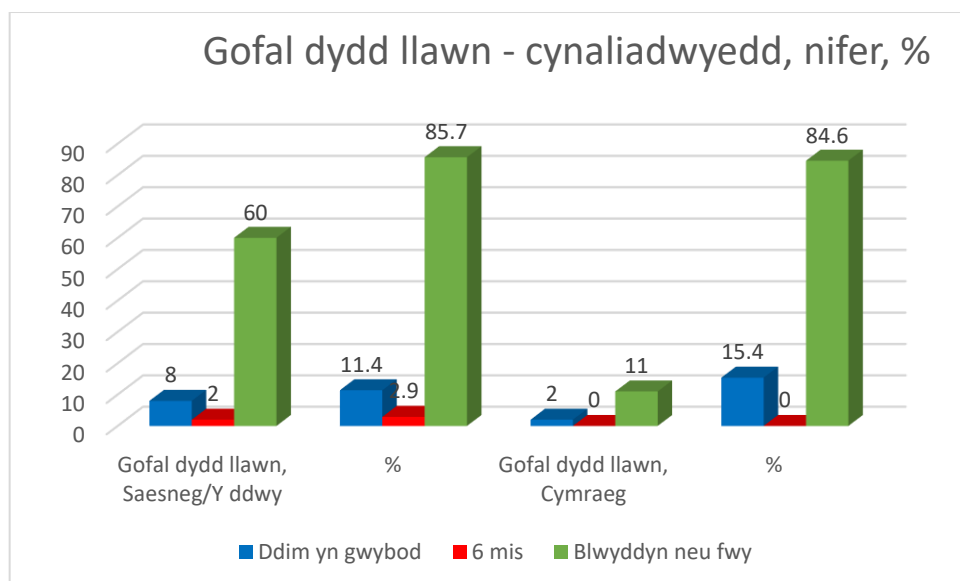
- Roedd % uwch o warchodwyr plant 'Saesneg/Y ddwy iaith' yn hyderus y byddent yn gynaliadwy am flwyddyn neu fwy na gwarchodwyr plant cyfrwng Cymraeg (65.7% o gymharu â 50%), er bod angen cymryd gofal gan mai dim ond 4 darparwr cyfrwng Cymraeg oedd wedi ymateb.

Gofal dydd llawn (n83)

Tabl: cynaliadwyedd gofal dydd llawn

	Ddim yn gwybod	6 mis	Blwyddyn neu fwy	Cyfanswm
Gofal dydd llawn, Saesneg/Y ddwy iaith	8	2	60	70
%	11.4	2.9	85.7	
Gofal dydd llawn, Cymraeg	2	0	11	13
%	15.4	-	84.6	

Siart: cynaliadwyedd gofal dydd llawn

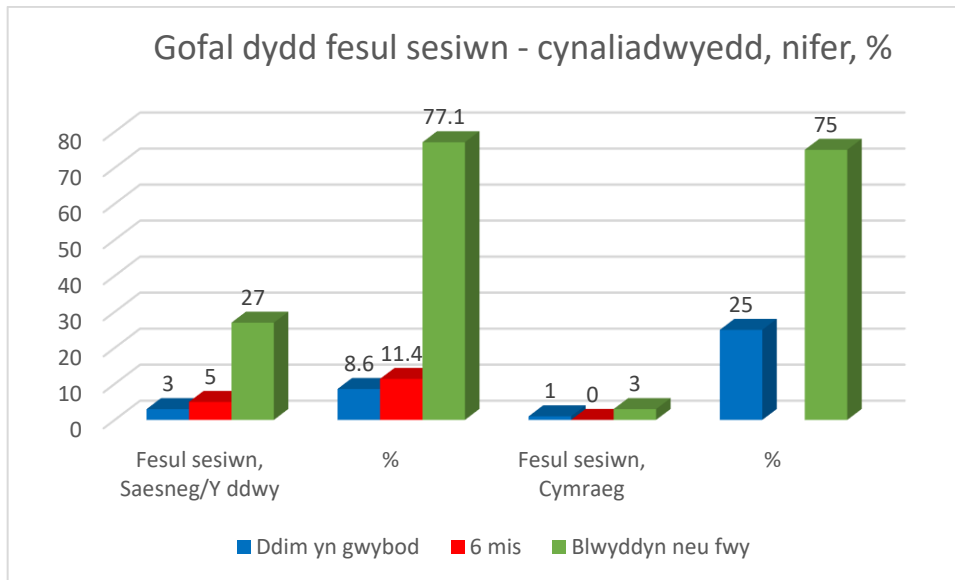
- Roedd y cynaliadwyedd ariannol a ragwelwyd ar gyfer cyfrwng Saesneg/y ddwy iaith a chyfrwng Cymraeg yn debyg iawn (85.7% ac 84.6%)
- Roedd 2 ddarparwr Saesneg/Y ddwy iaith (2.9%) ond yn hyderus yn eu cynaliadwyedd am y 6 mis nesaf

Gofal dydd fesul sesiwn (n39)

Tabl: Cynaliadwyedd gofal dydd fesul sesiwn

	Ddim yn gwybod	6 mis	Blwyddyn neu fwy	Cyfanswm
Gofal dydd fesul sesiwn, Saesneg/y ddwy iaith	3	5	27	35
%	8.6	11.4	77.1	
Gofal dydd fesul sesiwn, Cymraeg	1	0	3	4
%	25		75	

Siart: Cynaliadwyedd gofal dydd fesul sesiwn

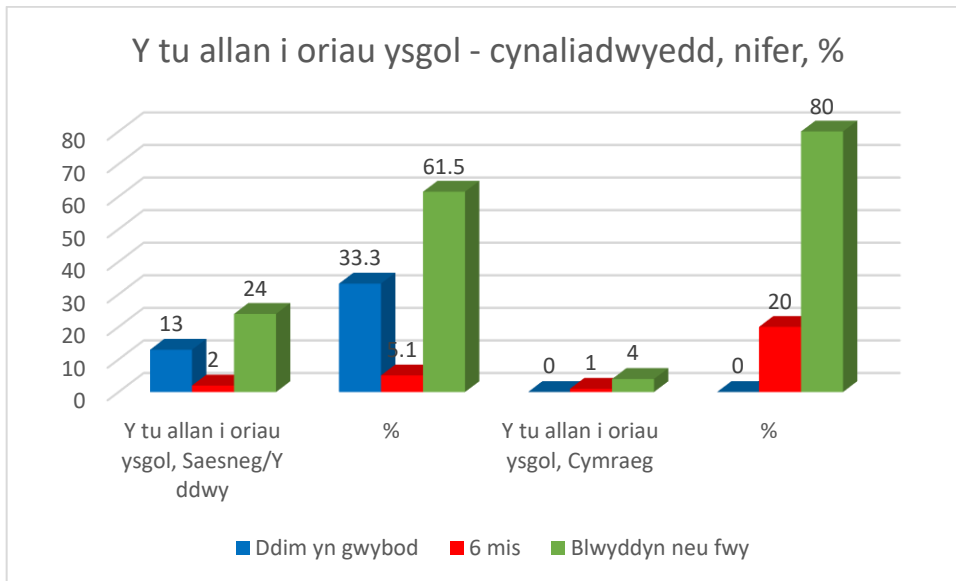
- Roedd y cynaliadwyedd ariannol a ragwelwyd ar gyfer 'Saesneg/y ddwy iaith' a chyfrwng Cymraeg yn debyg iawn (77.1% a 75%), er bod angen cymryd gofal gan mai dim ond 4 darparwr cyfrwng Cymraeg oedd wedi ymateb
- Roedd 5 lleoliad Saesneg/Y ddwy iaith ond yn hyderus yn eu cynaliadwyedd am y 6 mis nesaf

Gofal y tu allan i oriau ysgol (n44)

Tabl: Cynaliadwyedd y tu allan i oriau ysgol

	Ddim yn gwybod	6 mis	Blwyddyn neu fwy	Cyfanswm
Y tu allan i oriau ysgol, Saesneg/Y ddwy iaith	13	2	24	39
%	33.3	5.1	61.5	
Y tu allan i oriau ysgol, Cymraeg	0	1	4	5
%	0	20	80	

Siart: Cynaliadwyedd y tu allan i oriau ysgol

- Nododd canran ychydig yn uwch o leoliadau cyfrwng Cymraeg y tu allan i oriau ysgol eu bod yn hyderus yn eu hyfywedd am flwyddyn neu fwy (80% o gymharu â 61.5%), er bod angen cymryd gofal gan mai dim ond 5 darparwr cyfrwng Cymraeg oedd
- Roedd un lleoliad cyfrwng Cymraeg ond yn hyderus yn eu hyfywedd am y 6 mis nesaf

Chwarae mynediad agored; Creche

Dyweddodd y ddau leoliad (un o bob math) nad oeddent yn gwybod am ba hyd y byddent yn gynaliadwy.

Y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant

Mae'r Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant yn rhoi cyngor, arweiniad a chymorth i ddarparwyr gofal plant newydd a phresennol i wella hyfywedd ac ansawdd y gofal plant a ddarperir. Gall gwasanaethau gynnwys cymorth gyda pholisïau a gweithdrefnau, ceisiadau cofrestru Arolygiaeth Gofal Cymru, marchnata, recriwtio staff, cynhyrchu incwm, cynaliadwyedd a cheisiadau am arian grant.

Mae'r tîm yn gweinyddu grantiau a ariennir gan Lywodraeth Cymru i gefnogi cynaliadwyedd y sector gofal plant a ddarperir drwy'r Grant Gofal Plant a Chwarae ac yn gweithio'n agos gyda Thîm y Cynnig Gofal Plant, Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd, Dechrau'n Deg Caerdydd a Chanolfan Datblygu'r Gweithlu ac Achredu i sicrhau bod darparwyr gofal plant yng Nghaerdydd yn gallu cael gafael ar hyfforddiant, cyfleoedd marchnata a chymorth ariannol i wella ansawdd a chynaliadwyedd eu darpariaeth.

Cam Gweithredu: Yn dilyn y cyllid grant ychwanegol diweddaraf (Ch3, Ch4 20231-22) a ddarparwyd drwy'r Grant Gofal Plant a Chwarae/Plant a Chymunedau, cysylltir â darparwyr i gynhyrchu data cynaliadwyedd wedi'i ddiweddarau i'w gynnwys yn y ADGP terfynol a gyflwynir i Lywodraeth Cymru ym mis Mehefin 2022

14. Trawsffiniol/Daearyddol

Drwy gydol y ADGP hwn, mae dosbarthiad y ddarpariaeth gofal plant ledled Caerdydd wedi'i ddadansoddi yn ôl Ardaloedd Cynllunio Poblogaeth. Fel y nodwyd yn y cynllun gweithredu, yn Nwyrain Caerdydd, yr ACC sydd â'r nifer fwyaf o blant 0-14 oed fesul lle gofal plant cofrestredig, bydd ymchwiliad pellach i'r ffactorau lleol sy'n dylanwadu ar y galw a'r cyflenwad yn cael ei gynnal. Fodd bynnag, dylid nodi nad yw'n ymddangos nad oes gan unrhyw wasanaeth yn yr ACC hon unrhyw blant sy'n aros am le ar unwaith.

O ran teuluoedd Caerdydd sy'n defnyddio gofal plant neu addysg gynnar y tu allan i'r sir, nododd 3 ymatebydd i'r arolwg rhieni (2.17% o ymatebwyr) eu bod yn cael mynediad i'w haddysg gynnar y tu allan i Gaerdydd.

Ar hyn o bryd, mae'r Cynnig Gofal Plant yng Nghaerdydd yn nodi bod 68 o'r 413 o leoliadau a ymunodd i ddarparu'r Cynnig mewn ardal awdurdod lleol arall. Mae hyn yn cynrychioli 16% o'r lleoliadau. Fodd bynnag, dim ond un rhiant (0.74% o'r ymatebwyr i'r cwestiwn hwnnw) a ddywedodd eu bod wedi defnyddio'r cynnig gofal plant y tu allan i Gaerdydd.

Dylid nodi nad yw'n bosibl canfod o'r data a yw plant sy'n mynychu gofal plant, neu ar restrau aros, yn dod o deuluoedd sy'n preswyllo y tu allan i Gaerdydd.

15. Hyfforddi a Datblygu'r Gweithlu

Lefelau staffio, trosiant, swyddi gwag

Tabl: Lefelau staffio, trosiant, swyddi gwag, yn ôl math o ddarpariaeth

	Gofal Dydd Llawn	Gofal Dydd Fesul Sesiwn	Y tu allan i oriau ysgol	Gwarchodwyr plant	Chwarae Mynediad Agored	Creche	Cyfansymiau
Nifer y staff unigol sy'n gweithio yn y gwasanaeth ar hyn o bryd	1175	224	306	131	3	5	1844
Nifer y staff sy'n gweithio llai nag 16 awr yr wythnos	47	41	139	14	0	0	241
Nifer y staff sydd wedi gadael y gwasanaeth yn y 12 mis diwethaf	216	28	32	1	0	2	279
Nifer y swyddi gofal plant sy'n wag ar hyn o bryd	78	22	10	40	0	0	150
Nifer yr oriau gofal plant neu chwarae yr wythnos y mae'r swyddig gwag hyn yn cyfateb iddynt	2221	469	191	655	0	0	3536
Nifer y staff sy'n cael eu cyflogi ar hyn o bryd ar gontractau dim oriau	66	18	110	6	0	0	200
Ydych chi'n ei chael hi'n anodd cynnig contractau 16 awr neu fwy i'ch staff?	0	0	0	0	0	0	0
Ydych chi'n ymgymryd â Chynllunio'r Gweithlu?	0	0	0	0	0	0	0
Os ydych yn ymgymryd â Chynllunio'r Gweithlu, faint o staff ychwanegol yr ydych yn rhagweld y bydd eu hangen yn ystod y 24 mis nesaf?	174	18	46	1	0	0	239

- Adroddwyd am 1,844 o bobl sy'n gweithio ym maes gofal plant drwy'r DHG. Er i 185 o warchodwyr plant ymateb, dim ond data am 131 ohonynt sydd wedi'i gasglu uchod
- Dywedwyd bod cyfanswm o 279 o staff wedi gadael gwasanaeth. Nid yw'n bosibl canfod a oeddent yn gadael y sector neu'n gadael i ymgymryd â swydd wahanol ym maes gofal plant.
- Ar hyn o bryd mae 150 o swyddi'n wag, sy'n cyfateb i 3,536 o oriau gofal plant yr wythnos
- Mae gwasanaethau sy'n ymgymryd â chynllunio'r gweithlu wedi nodi y bydd angen 239 aelod o staff arnynt dros y 24 mis nesaf. Nid yw'n glir a yw'r rhain yn ychwanegol at y 150 o swyddi gwag presennol.

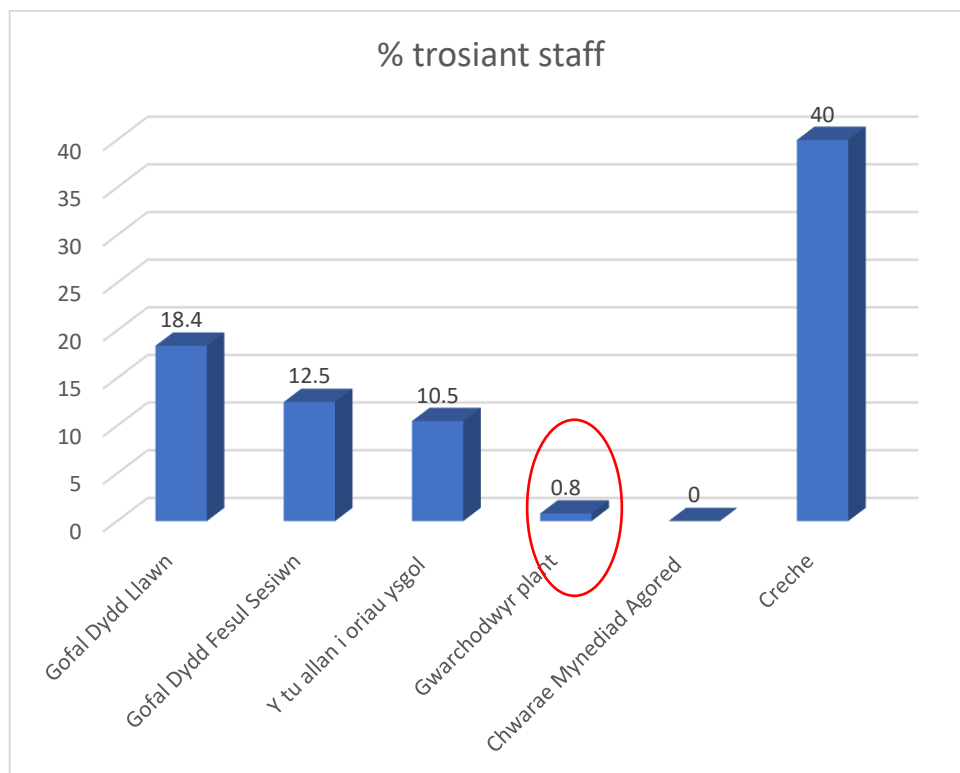
Trosiant staff yn ôl math o ddarpariaeth

Tabl: Trosiant staff yn ôl math o ddarpariaeth, %

	Nifer y staff unigol sy'n gweithio yn y gwasanaeth ar hyn o bryd	Nifer y staff sydd wedi gadael y gwasanaeth yn y 12 mis diwethaf	% trosiant staff
Gofal Dydd Llawn	1175	216	18.4
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	224	28	12.5
Y tu allan i oriau ysgol	306	32	10.5
Gwarchodwyr Plant	131	1	0.8
Chwarae Mynediad Agored	3	0	0
Creche	5	2	40
Cyfansymiau	1844	279	15.1

DS: mae'r data sy'n ymwneud â gwarchodwyr plant yn anghywir, gan na fyddai'n ofynnol i warchodwyr plant sydd wedi rhoi'r gorau i fasnachu gwblhau DHG ac felly ni fyddent yn cael eu cyfrif. Mae data arall yn awgrymu bod 21 o warchodwyr plant wedi rhoi'r gorau i weithredu rhwng 31.03.2021 a 07.06.2021. Mae'r gyfradd uchel (40%) a nodwyd gan y creche yn ymwneud â 2 o'r 5 aelod o staff sy'n gadael yn ystod y 12 mis diwethaf.

Siart: Trosiant staff yn ôl math o ddarpariaeth, %

- Mae cyfraddau trosiant staff ar eu uchaf ar gyfer gofal dydd llawn (18.4%), y ddarpariaeth sydd hefyd yn cyflogi'r rhan fwyaf o bobl (1175)
- O'r 270 o unigolion sydd wedi gadael gwasanaeth, nid ydym yn ymwybodol faint sy'n cael eu 'hail-gylchu' i swyddi gwag eraill yn y sector, a faint a allai fod wedi gadael gofal plant yn gyfan gwbl.
- Mae'n ymddangos, gyda 150 o swyddi gwag ar hyn o bryd, a 50% o alw cynllunio'r gweithlu o 239/2 = 119.5, fod tua 270 o swyddi gwag wedi'u nodi ar gyfer y 12 mis nesaf. Eto, nid yw'n glir faint o'r rhain y byddai angen iddynt fod yn bobl sy'n newydd i'r sector.

Rhesymau dros adael

Rhwng mis Mehefin 2020 a mis Mehefin 2021, cynhaliodd Tîm Datblygu'r Gweithlu Caerdydd wybodaeth am 175 o bobl a adawodd o lleoliadau gofal plant cofrestredig, heb gynnwys gwarchodwyr plant. Mae'r tabl isod yn dangos y rhesymau a roddwyd dros adael. *Gan fod y ddau leoliad lle'r oedd y rhai a adawodd wedi nodi bod y 'Lleoliad wedi cau' yn ymwneud â lleoliadau sydd wedi ailgofrestru rhaid cymryd gofal wrth ddehongli'r data hwn.

Tabl: Rhesymau dros adael, Datblygu'r Gweithlu Caerdydd

Rheswm	Nifer
Gweithio mewn lleoliad gofal plant arall	50
Dychwelyd i addysg	3

Ymrwymïadau teulu	20
Ymddeol	9
Symud allan o'r ardal	10
Contract dros dro wedi dod i ben	4
Lleoliad wedi cau*	4
Wedi gadael y proffesiwn gofal plant	39
Anhysbys	24
Mae'n well gennyf beidio â dweud	12
Cyfanswm	175

Mae adborth gan ddarparwyr gofal plant a gasglwyd gan y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant, ac ymatebion Cwlwm ym mhennod 21 yn dangos bod y sector yn wynebu heriau mawr o ran recriwtio a chadw staff. Mae hyn yn arbennig o wir am staff cymwysedig, a hyd yn oed yn fwy amlwg i staff cymwysedig cyfrwng Cymraeg. Ar ôl cysylltu ag ardaloedd awdurdodau lleol eraill, mae'n ymddangos bod hyn yn broblem ar draws Cymru yn hytrach nag ar lefel leol. Gallai hyn fod yn risg i ddarparu gofal plant wedi'i ariannu ar gyfer plant 2 flwydd oed ac ehangu gofal plant cyn ysgol cyfrwng Cymraeg i gefnogi Cymraeg 2050 a CSCA Caerdydd.

Cam Gweithredu: Parhau i hyrwyddo gofal plant fel gyrfa o ddewis drwy Addewid Caerdydd a Gwasanaeth i Mewn i Waith Caerdydd i annog mynediad i brentisiaethau a chyfleoedd hyfforddiant cymhwyso i bobl ifanc, pobl ddi-waith ac unigolion o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol

Staff: Y Gymraeg

DS: Mae cyfanswm nifer y staff a gofnodwyd dan y cwestiwn hwn yn is na nifer y staff yr adroddwyd eu bod yn gweithio mewn lleoliadau. Cyfanswm y staff sy'n gweithio mewn lleoliadau = 1844. Staff a gofnodwyd yn ôl gallu ieithyddol = 1807

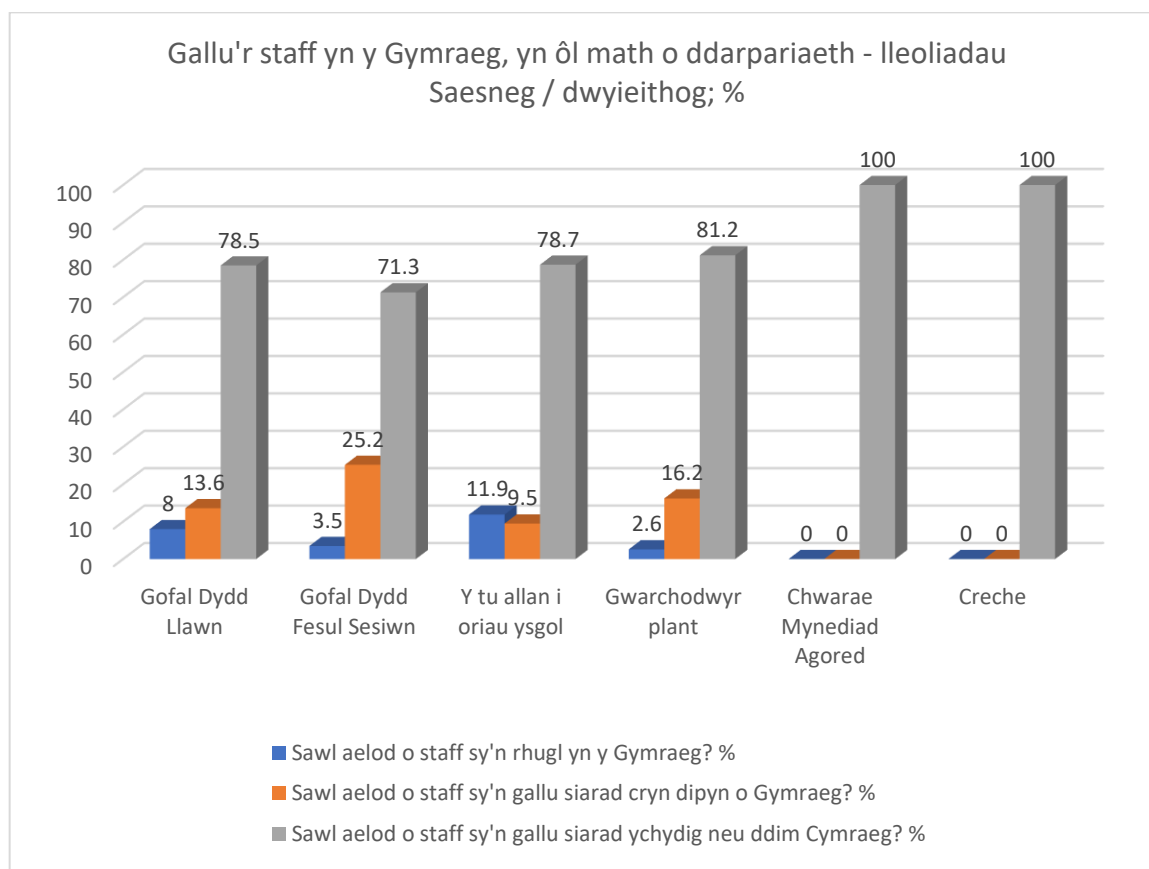
Tabl: Gallu staff yn y Gymraeg, yn ôl math o ddarpariaeth – lleoliadau Saesneg / Y ddwy iaith

	Faint o staff sy'n rhugl yn y Gymraeg?	%	Faint o staff sy'n gallu siarad cryn dipyn o Gymraeg?	%	Faint o staff sy'n gallu siarad ychydig neu ddim Cymraeg?	%
Saesneg/y ddwy						
Gofal Dydd Llawn	84	8.0	143	13.6	828	78.5
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	7	3.5	51	25.2	144	71.3
Y tu allan i oriau ysgol	30	11.9	24	9.5	199	78.7
Gwarchodwyr Plant	3	2.6	19	16.2	95	81.2
Chwarae Mynediad Agored	0	0	0	0	3	100
Creche	0	0	0	0	5	100

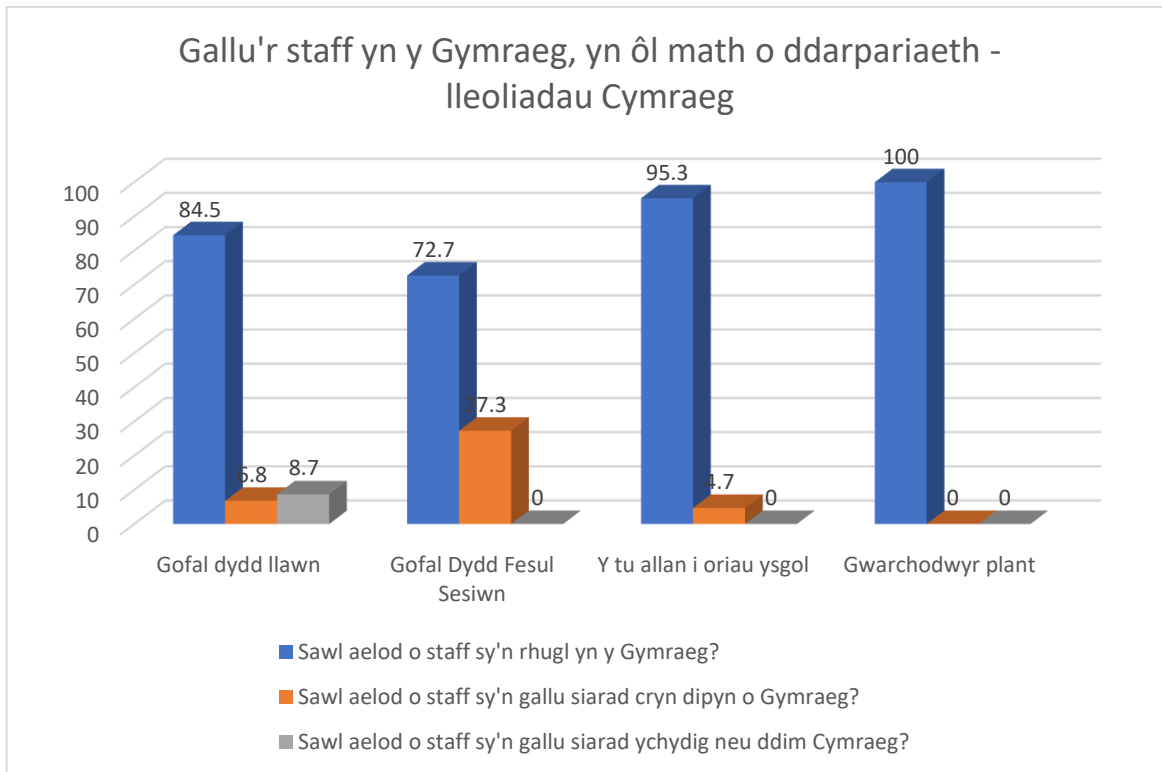
Tabl: Gallu staff yn y Gymraeg, yn ôl math o ddarpariaeth – lleoliadau Cymraeg

Saesneg	Faint o staff sy'n rhugl yn y Gymraeg?	%	Faint o staff sy'n gallu siarad cryn dipyn o Gymraeg?	%	Faint o staff sy'n gallu siarad ychydig neu ddim Cymraeg?	%
Gofal Dydd Llawn	87	84.5	7	6.8	9	8.7
Gofal Dydd Fesul Sesiwn	16	72.7	6	27.3	0	0
Y tu allan i oriau ysgol	41	95.3	2	4.7	0	0
Gwarchodwyr Plant	4	100	0	0	0	0

Siart: Gallu staff yn y Gymraeg, yn ôl math o ddarpariaeth – lleoliadau Saesneg / Y ddwy iaith; %

Siart: Gallu staff yn y Gymraeg, yn ôl math o ddarpariaeth – lleoliadau Cymraeg; %

- Mewn lleoliadau Saesneg / y ddwy iaith, mae rhwng 71.3% (gofal dydd fesul sesiwn) ac 81.2% (gwarchodwyr plant) o'r staff yn dweud eu bod yn gallu siarad 'ychydig neu ddim Cymraeg o gwbl'. Mae'r data ar gyfer creche a lleoliadau chwarae mynediad agored yn ymwneud ag un lleoliad yn unig.
- Mewn lleoliadau cyfrwng Cymraeg, mae rhwng 72.7% (gofal dydd fesul sesiwn) a 95.3% (y tu allan i oriau ysgol) o staff yn dweud eu bod yn rhugl yn y Gymraeg.

Cam Gweithredu: Cyfeirio'r rhaglen hyfforddi estynedig ar gyfer ymarferwyr y blynyddoedd cynnar (cynyddu prentisiaethau, rhaglen yr Academi a rhaglen Croesi'r Bont sy'n trochi ymarferwyr newydd yn y Gymraeg) fel y nodwyd yng Nghynllun Gweithredu Cymraeg 2020-2026, er mwyn cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg o fewn y gweithlu gofal plant, yn enwedig mewn lleoliadau Saesneg / y ddwy iaith.

Cam Gweithredu: Er mwyn annog mwy o weithwyr gofal plant i ddefnyddio'r Gymraeg, bydd Canolfan Datblygu'r Gweithlu ac Achredu Caerdydd yn parhau i hyrwyddo cwrs lefel mynediad Camau a ariennir gan Lywodraeth Cymru, sydd wedi'i deilwra ar gyfer Gweithlu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant

16. Ymatebion i'r ymgynghoriad

Ymatebion gan bartneriaid Cwlwm

Mae'r camau a argymhellir gan bartneriaid Cwlwm sydd wedi'u cynnwys yng nghynllun gweithredu'r ADGP mewn print trwm

A oes gennyh unrhyw sylwadau ynglŷn â'r Farchnad Gofal Plant ym mhob Awdurdod Lleol unigol?	
Clybiau Plant Cymru Kids' Clubs	<p>Fel y sefydliad gofal plant cenedlaethol sy'n cefnogi Gofal Plant y Tu Allan i Oriau Ysgol, mae ein partneriaid CWLWM sy'n cefnogi meysydd gofal plant eraill (e.e. darpariaeth y blynyddoedd cynnar a gwarchodwyr plant) mewn sefyllfa well i roi sylwadau ar ddigonolrwydd, ansawdd a fforddiadwyedd y mathau hyn o ofal plant yng Nghaerdydd. O ran ein gwybodaeth am ofal y tu allan i oriau ysgol yng Nghaerdydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae nifer uchel o ddarparwyr gofal y tu allan i oriau ysgol wedi'u lleoli mewn meithrinfeydd dydd yng Nghaerdydd, ond mae'n ymddangos bod llawer o'r rhain wedi lleihau'r lleoedd a gynigir i blant oedran ysgol dros y ddwy flynedd ddiwethaf wrth i'r galw am leoedd blynyddoedd cynnar gynyddu. Gallai hyn arwain at ddiffyg lleoedd i ddiwallu anghenion teuluoedd â phlant oedran ysgol mewn rhai ardaloedd • Er bod rhai lleoliadau cyfrwng Cymraeg cofrestredig yng Nghaerdydd, mae lle o hyd i dwf mewn gofal plant cyfrwng Cymraeg cofrestredig i gefnogi nod Cymraeg 2050. Gall cael gofal plant cofrestredig ar safle'r ysgol fod yn ffactor sy'n cyfrannu at ddewisiadau rhieni (e.e. wrth ddewis addysg cyfrwng Cymraeg). • Ar hyn o bryd mae 8 darparwr gofal y tu allan i oriau ysgol nad ydynt wedi'u cofrestru yng Nghaerdydd a byddai'n dda gweld y rhain yn cael eu cofrestru gydag AGC i sicrhau bod rhieni'n cael sicrwydd o ansawdd drwy reoleiddio, a hefyd i gefnogi fforddiadwyedd. • Mae rhai aml-ddarparwyr gofal y tu allan i oriau ysgol yng Nghaerdydd. Mae angen bod yn ymwybodol o'r bwch sylweddol a fyddai'n cael ei greu pe bai unrhyw un o'r aml-ddarparwyr hyn yn mynd allan o fusnes yn dilyn effaith Covid-19 • Mae cynaliadwyedd yn bryder parhaus i'r sector gofal y tu allan i oriau ysgol, yn enwedig wrth i fwy o bobl weithio gartref yn sgil y Pandemig. Gallai hyn achosi problem o ran digonolrwydd gofal plant pe na bai darparwyr yn gallu cynnig eu gwasanaethau mwyach. Mae nifer o ddarparwyr wedi mynegi pryder am eu cynaliadwyedd parhaus (gweler yr ystadegau yn ein hadroddiad Cyflwr y Sector, a anfonwyd ar wahân.) • Mae angen ystyried a oes galw am ofal plant mewn ysgolion nad ydynt yn cael eu gwasanaethu ar hyn o bryd gan ddarpariaeth gofal plant y tu allan i oriau ysgol. Ar hyn o bryd, gall rhieni/gofalwyr fod yn defnyddio opsiynau gofal plant anffurfiol heb eu rheoleiddio os nad oes gofal plant cofrestredig ar gael • Mae recriwtio staff cymwysedig yn peri pryder ac mae nifer o ddarparwyr yng Nghaerdydd yn ei chael hi'n anodd dod o hyd i staff sydd â chymwysterau addas i fodloni'r cymarebau sy'n ofynnol o fewn y Safonau Gofynnol Cenedlaethol. Mae hyn yn bryder o ran y gallu i aros ar agor/ar y gofrestr, a gall hefyd arwain at gyfyngu opsiynau darparwyr wrth gyfweld â staff newydd, a allai effeithio ar ansawdd y ddarpariaeth.

A oes gennych unrhyw sylwadau ynglŷn â'r Farchnad Gofal Plant ym mhob Awdurdod Lleol unigol? Cyfeiriwch at ddigonolrwydd, ansawdd a fforddiadwyedd pob math o ofal plant sydd ar gael yn eich atebion.	
Blynyddoedd Cynnar Cymru	<p>Mae gennym ystod eang o aelodau yn y sir hon gan gynnwys Meithrinfeydd Dydd, cylchoedd chwarae, gwarchodwyr plant a chlybiau ar ôl ysgol. Rydym yn gweithio'n galed gyda'n haelodau i'w helpu i adfer yn sgil effeithiau Covid ar eu busnesau. Rydym yn cefnogi aelodau gydag ystod enfawr o faterion gan gynnwys cynaliadwyedd, recriwtio, asesiadau risg ac ansawdd.</p> <p>Ar hyn o bryd mae'r sector yn ei chael hi'n anodd recriwtio a chadw staff cymwysedig ac mae hyn yn effeithio ar ansawdd a chynaliadwyedd, mae diffyg staff i rai wedi arwain at orfod lleihau capasiti a chynnydd mewn rhestrau aros. (Nodwyd hyn yn yr ADGP)</p>
Mudiad Meithrin	<p>Yn gyffredinol, ni allwn drafod materion yn ymwneud â digonolrwydd, ansawdd, fforddiadwyedd ac ati.</p> <p>Ein gweledigaeth fel Mudiad yw y dylai pob plentyn yng Nghymru gael y cyfle i chwarae, dysgu a thyfu drwy gyfrwng y Gymraeg. Felly, lle bynnag y bo plant bach yng Nghymru, dylai Mudiad Meithrin (ac felly'r iaith Gymraeg) fod yn bresennol hefyd. Mae angen mapio ardaloedd Caerdydd lle mae angen datblygu darpariaethau cyfrwng Cymraeg. Gallwn i gyd weithio dan gynllun Sefydlu a Symud Mudiad Meithrin sef prosiect datblygu'r Cylch Meithrin mewn ymateb i raglen waith #Cymraeg 2050 – miliwn o siaradwyr.</p> <p>Ni ddylid cyfuno darpariaethau dwyieithog â darpariaethau trochi yn y Gymraeg. Mae angen i rieni ddeall y canlyniadau ieithyddol gwahanol iawn i'w plant ac mae perygl yma o gamarwain rhieni. Mae ymchwil fyd-eang yn dangos bod angen trochi plant mewn iaith pan fo'r iaith yn y cartref yn wahanol i iaith y ddarpariaeth/dosbarth.</p> <p>Mae arnom angen gwarchodwyr plant sy'n fwy hyderus wrth siarad Cymraeg yn y sir.</p>
Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd	<p>Mae Covid 19 a'r mesurau amddiffynnol a gymerwyd gan feithrinfeydd wedi arwain at ddiffyg incwm sylweddol i lawer o feithrinfeydd ac wedi creu ansicrwydd am y dyfodol. Mae llawer o leoliadau'n wynebu problemau cynaliadwyedd a fydd yn effeithio ar argaeledd lleoedd gofal plant yn y dyfodol.</p> <p>Mae recriwtio, yn enwedig staff cymwysedig, yn broblem fawr i'r sector. Bydd costau staffio uwch yn anochel yn effeithio ar fforddiadwyedd gofal plant i rieni.</p> <p>Mae pryder y gallai agor lleoliadau newydd ar safleoedd ysgolion ddisodli'r lleoedd gofal plant presennol mewn meithrinfeydd, a bydd hyn yn y pen draw yn arwain at feithrinfeydd yn mynd yn anghynaliadwy neu'n faich ariannol mwy ar deuluoedd plant iau/heb eu hariannu.</p>
PACEY Cymru	<p>Nid oes gan PACEY Cymru wybodaeth leol fanwl am y farchnad gofal plant gyfan yng Nghaerdydd i roi sylwadau ar hyn.</p>

	<p>Mae PACEY Cymru yn awyddus i nodi gostyngiad cyffredinol yn nifer y gwarchodwyr plant ledled Cymru, ac maent wedi bod yn adrodd ar hyn dros y pum mlynedd diwethaf. Yng Nghaerdydd, deallwn fod 15 o sefydliadau wedi dadgofrestru yn y chwe mis rhwng mis Ebrill 2021 a mis Medi 2021. Rydym hefyd yn pryderu am y nifer isel o gofrestriadau newydd ledled Cymru, yng Nghaerdydd bu 1 cofrestrriad newydd yn ystod yr un cyfnod.</p> <p>O fis Ebrill 2021, mae PACEY Cymru wedi bod yn canolbwyntio ar hyrwyddo gwarchod plant fel dewis gyrfa ac opsiwn gofal plant i deuluoedd er mwyn cefnogi cynaliadwyedd, niferoedd gwarchodwyr plant ac argaeledd dewis gofal plant i rieni.</p>
--	---

Gwelliannau i deuluoedd incwm isel	
Clybiau Plant Cymru Kids' Clubs	<p>Mae gweithwyr ar gyflogau is yn aml yn gweithio patrymau shifft annodweddiadol, ac felly gall diffyg gofal plant cofrestredig yn ystod yr oriau hyn waethygu'r broblem. Mae angen gweithio i ddatblygu, cynnal a hyrwyddo darpariaeth gofal plant sy'n cynnig oriau annodweddiadol.</p> <p>Bydd cefnogi datblygiad gofal plant cofrestredig, ac annog cofrestru gofal plant presennol, hefyd yn cefnogi teuluoedd incwm isel drwy sicrhau eu bod yn gallu elwa ar gynlluniau cymorth ariannol (e.e. Cynnig Gofal Plant / Gofal Plant Di-dreth) lle bo'n gymwys (gan sicrhau bod y cynlluniau cymorth hyn yn cael eu hyrwyddo hefyd i sicrhau bod teuluoedd yn ymwybodol ohonynt)</p> <p>Ystyried ehangu'r cynlluniau cymorth ariannol presennol o ran cymhwysedd ac ystodau oedran er mwyn sicrhau y gellir cael effaith hirdymor ar gynifer o deuluoedd â phosibl (gweler y nodiadau ychwanegol isod ar y pwynt hwn). Mae rhai cynlluniau cyfredol yn dibynnu ar feini prawf cymhwysedd penodol (e.e. Dechrau'n Deg sy'n defnyddio cod post fel procsi ar gyfer cymhwysedd) sydd felly'n eithrio rhai teuluoedd incwm isel a fyddai'n elwa ar gael manteisio ar gyfleoedd o'r fath.</p>
Blynyddoedd Cynnar Cymru	<p>Rydym yn cefnogi darparwyr gofal plant i gefnogi teuluoedd i gael mynediad i'w gwasanaethau ac ni roddwyd gwybod i ni am unrhyw broblemau yn y maes hwn.</p> <p>Byddem yn croesawu ymestyn darpariaethau Dechrau'n Deg lle mae capasiti a phocedi o angen gyda rhieni sydd y tu allan i ardaloedd Dechrau'n Deg</p>
Mudiad Meithrin	<p>Hyrwyddo manteision gofal cofleidiol ac addysg cyfrwng Cymraeg - e.e. manteision addysgol, economaidd a gyrfaol. Gall hyn helpu teuluoedd sydd wedi dioddef ers cenedlaethau mewn cylch o anfantais.</p> <p>Sicrhau hygyrchedd i ofal addysg cyfrwng Cymraeg drwy'r cynllun Dechrau'n Deg.</p>
Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd	<p>Sicrhau bod teuluoedd yn cael y wybodaeth ddiweddaraf am y mathau o ofal plant a'r dewisiadau sydd ar gael iddynt a sicrhau y rhoddir gwybod am y cymorth ariannol sydd ar gael</p>
PACEY Cymru	<p>Nid yw PACEY Cymru yn ymwybodol o unrhyw warchodwyr plant a ariennir i ddarparu naill ai darpariaeth Dechrau'n Deg neu'r Cyfnod Sylfaen yng Nghaerdydd. Mae PACEY Cymru yn credu y dylai'r Awdurdod Lleol ystyried cyfleoedd i roi cyllid Dechrau'n Deg ac Addysg Gynnar i leoliadau gwarchod plant os yw lleoliadau'n bodloni meini prawf diffiniedig. Credwn y byddai hyn yn sicrhau cyfleoedd cyfartal ar draws y sector, yn</p>

	cefnogi cynaliadwyedd lleoliadau gwarchod plant ac yn ystyried dewis rhieni. Mae hyn hefyd yn debygol o gefnogi gwell canlyniadau i blant drwy ddarparu dilyniant gofal sy'n diwallu anghenion plant sy'n gysylltiedig â lles. Mae PACEY Cymru yn deall goblygiadau ariannol defnyddio gwarchodwyr plant i ddarparu gwasanaethau a ariennir ond mae'n credu y dylai'r canlyniadau i blant fod yn ganolog i unrhyw benderfyniadau a wneir
--	--

Gwelliannau i deuluoedd â phlant anabl	
Clybiau Plant Cymru Kids' Clubs	Sicrhau bod cyllid ar gael a chymorth i ddatblygu a chynnal darpariaeth ar gyfer plant ag anghenion cymhleth, yn ogystal â chyllid a chymorth i sicrhau y gall yr holl ddarpariaeth gofal plant fod yn gynhwysol ac yn hygyrch (e.e. cyllid ar gyfer cymorth un i un / hyfforddiant ychwanegol i staff).
Blynyddoedd Cynnar Cymru	Rydym yn cefnogi darparwyr ac ymarferwyr gofal plant i ddarparu gwasanaethau i bob plentyn sy'n defnyddio eu lleoliadau ond nid ydym yn ymwneud yn uniongyrchol â'r grŵp hwn o bobl. Nid oes gennym unrhyw fewnbwn i gynlluniau lleol yn y sir hon, ond hoffem weld llwybrau atgyfeirio a gwybodaeth glir ar gael drwy Awdurdodau Lleol
Mudiad Meithrin	Sicrhau hygyrchedd i ofal ac addysg cyfrwng Cymraeg waeth beth fo anabledd pob plentyn.
Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd	Sicrhau bod teuluoedd yn cael y wybodaeth ddiweddaraf am eu dewisiadau. Dealltwriaeth a hyfforddiant llawn yn y systemau ADY newydd a'r gofynion ar ddarparwyr.
PACEY Cymru	<p>Mae PACEY Cymru yn croesawu'r system ADY newydd yng Nghymru, sy'n cynnwys darpariaeth i blant dan oedran ysgol a phob darparwr gofal plant gael gafael ar wybodaeth, cyngor ac arweiniad cynnar drwy dîm ADY Blynyddoedd Cynnar yr Awdurdod Lleol. Byddem yn croesawu'r cyfle i ddysgu mwy am sut mae'r cyfnod pontio hwn yn mynd rhagddo'n lleol ar gyfer gwarchodwyr plant.</p> <p>Yn ogystal, mae PACEY Cymru yn credu y gallai Nanis Cymeradwy fod yn opsiwn i gefnogi teuluoedd sy'n gweithio yn arbennig ar gyfer y teuluoedd hynny sydd â phlant ag anabledau, gan y byddent yn gofalu am blant yn eu cartrefi eu hunain, a gall rhieni barhau i fanteisio ar elfen gofal plant di-dreth a thalebau gofal plant cyflogwyr. Byddai hyn yn helpu i sicrhau cyfleoedd cyfartal ar draws y sector ac ystyriaeth o ddewis rhieni. Mae hyn hefyd yn debygol o gefnogi gwell canlyniadau i blant drwy ddarparu dilyniant gofal sy'n diwallu anghenion plant sy'n gysylltiedig â lles. Mae PACEY Cymru yn credu y dylai'r canlyniadau i blant fod yn ganolog i unrhyw benderfyniadau a wneir ac y byddent yn</p>

	croesawu'r cyfle i weithio mewn partneriaeth â'r Awdurdod Lleol i drafod modelau posibl o weithio gyda nanis i ddiwallu anghenion plant a'u teuluoedd.
--	--

Gwelliannau i deuluoedd sy'n gweithio	
Clybiau Plant Cymru Kids' Clubs	<p>Mae angen sicrhau bod digon o gyfleoedd gofal plant cofrestredig o ansawdd da ar gael i bob oedran (blynyddoedd cynnar a chyn-ysgol, a gofal cofleidiol o amgylch y diwrnod ysgol i blant hŷn) ac yn yr iaith o'u dewis (Cymraeg/Saesneg/dwyieithog – ehangu cyfrwng Cymraeg yn arbennig i adlewyrchu'r bwch o 11% yn y ddarpariaeth a nodwyd gan Arad*) i ddiwallu anghenion rhieni a phlant sy'n gweithio.</p> <p><i>*Angen eglurhad</i></p> <p>Ymestyn yr ystod oedran y gall plant fanteisio ar leoedd gofal plant a ariennir (e.e. Cynnig Gofal Plant i Gymru) – gall costau gofal plant gyfrannu at y tlodi mewn gwaith y mae rhai teuluoedd sy'n gweithio yn ei brofi, ac nid yw anghenion gofal plant wedi'u cyfyngu i'r ystod oedran 3-4. Mae Gofal Plant Di-dreth (sydd ynddo'i hun angen ei hyrwyddo'n well i sicrhau bod y teuluoedd hynny sy'n gymwys yn ei ddefnyddio) yn cael effaith gadarnhaol ar fforddiadwyedd gofal plant, ond gall y balans sy'n weddill barhau i greu pwysau ariannol i deuluoedd sy'n gweithio ac atal rhieni/gofalwyr rhag cynyddu eu horiau gwaith, neu gyfleoedd i ddatblygu gyrfa.</p> <p>Yn sgil Covid-19, mae hefyd yn hanfodol bod y ddarpariaeth gofal plant sy'n parhau ar agor yn cael ei chefnogi i barhau i gynnig gwasanaethau i deuluoedd lleol, a bod digon o gyllid a chymorth i atal codi ffioedd yn ddiangen (a fyddai'n cael effaith negyddol ar deuluoedd) – mae hyn yn cynnwys cadw ethos sy'n canolbwyntio ar y gymuned pan fydd ysgolion/adeiladau cymunedol/awdurdodau lleol yn ystyried taliadau rhent i ddarparwyr gofal plant.</p> <p>Er mwyn parhau i alluogi teuluoedd i fod yn economaidd weithgar, mae angen sicrhau bod gofal plant digonol, fforddiadwy o ansawdd da ym mhob cymuned y mae angen mynediad iddi. Mae pob cymuned yn wahanol, ac mae dewis o ddarpariaeth gofal plant sy'n adlewyrchu'r amrywiaeth yn y cymunedau hyn yn cefnogi cydlyniant cymunedol (math o wasanaeth, math o iaith, math o reolaeth).</p>

	<p>Mae nifer y lleoliadau gwirfoddol a gynhelir gan y gymuned wedi lleihau o flwyddyn i flwyddyn, gan effeithio y arbennig ar ardaloedd gwledig/difreintiedig (lle mae llai o ofal plant eisoes ar gael), gan arwain at effeithio'n anghymesur ar deuluoedd incwm isel/gwledig o ran y gallu i ddechrau/aros/gwneud cynnydd yn eu gwaith (lle mae darpariaeth a reolir yn breifat yn disodli'r lleoliadau hyn, bydd yn aml yn gofyn am ffioedd uwch i dalu costau).</p> <p>Gall hygyrchedd a chost gofal yn ystod gwyliau'r ysgol yn arbennig fod yn her i rieni/gofalwyr sy'n gweithio.</p> <p>Gall mentrau a rhaglenni eraill a ddefnyddir fel gofal plant heb ei reoleiddio megis gwersylloedd chwaraeon, RhCGY, Rhaglen Gwaith Chwarae yn ystod Gwyliau Ysgol, effeithio ar hyfywedd tymor byr a chynaliadwyedd hirdymor lleoliadau presennol sydd wedi'u cofrestru gydag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) yn enwedig y rhai sy'n cynnig gofal plant yn ystod y gwyliau, oni bai bod gwasanaethau'n cydweithio wrth gynllunio, ac oni bai bod gofal plant cofrestredig yn cael ei ystyried ar lefel strategol.</p>
--	---

Gwelliannau i deuluoedd sy'n gweithio	
Blynyddoedd Cynnar Cymru	Rydym yn cefnogi darparwyr gofal plant i ddarparu gwasanaethau i deuluoedd yn arbennig drwy'r cynnig gofal plant. Nid ydym yn gweithio'n uniongyrchol gyda theuluoedd yn y sir hon.
Mudiad Meithrin	Amrywiaeth o opsiynau ar gyfer gofal plant gan gynnwys gofal plant yn y cartref, a chymorth ariannol digonol ar gyfer cynlluniau chwarae cyfrwng Cymraeg yn ystod gwyliau'r ysgol.
Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd	Sicrhau bod digon o leoedd mewn lleoliadau gofal dydd llawn gan fod y rhain yn diwallu anghenion teuluoedd sy'n gweithio yn well ac mae angen sicrhau bod y Cynnig Gofal Plant yn cael ei gyfathrebu'n effeithiol.
PACEY Cymru	Gall gwarchodwyr plant fod mewn sefyllfa dda i ddarparu gofal plant hyblyg o safon i deuluoedd sy'n gweithio oriau annodweddiadol, sifftiau, neu hyd yn oed ddarparu gofal dros nos. Gall gwarchodwyr plant hefyd ofalu am blant o enedigaeth hyd at 14 oed (neu 16 oed os oes gan blant anghenion dysgu ychwanegol). Gall gwarchodwyr plant ddarparu gofal y tu allan i oriau ysgol a gofal yn ystod gwyliau ysgol, yn ogystal â'r Chynnig Gofal Plant a darpariaeth Dechrau'n Deg - yn enwedig mewn ardaloedd lle gallai'r galw fod yn fwy na'r lleoedd sydd ar gael.

	Mae PACEY Cymru yn credu y gallai Nanis Cymeradwy fod yn opsiwn i gefnogi rhai teuluoedd sy'n gweithio gan y gall rhieni barhau i gael gofal plant di-dreth.
--	--

Gwelliannau i deuluoedd sy'n chwilio am waith	
Clybiau Plant Cymru Kids' Clubs	Dylai Llywodraeth Cymru ystyried ehangu'r cynlluniau cymorth ariannol presennol o ran cymhwysedd i gynnwys rhieni/gofalwyr sy'n chwilio am waith. Hefyd, dylai archwilio i'r posibilrwydd o ehangu ystod oedran y plant sy'n gallu cael gofal plant a ariennir (e.e. Cynnig Gofal Plant) – nid yw anghenion gofal plant yn dechrau ac yn gorffen o fewn yr ystod oedran 3-4 a gall byrder y cymorth presennol gyfyngu ar gyfleoedd cyflogaeth i deuluoedd. Gall costau gofal plant oedran ysgol barhau i fod yn rhwystr i rieni/gofalwyr sydd am gynyddu oriau gwaith / gwneud cynnydd yn eu gyrfaedd / dechrau gweithio.
Blynyddoedd Cynnar Cymru	Rydym yn cefnogi darparwyr gofal plant i ddarparu gwasanaethau i deuluoedd yn arbennig drwy'r cynnig gofal plant. Nid ydym yn gweithio'n uniongyrchol gyda theuluoedd. Rydym yn fodlon gweithio gyda sefydliadau eraill i helpu i gyfleu negeseuon
Mudiad Meithrin	Gweler uchod
Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd	Darparu cymorth ariannol gyda chostau gofal plant am gyfnod cychwynnol pan fydd rhiant yn dechrau gweithio.
PACEY Cymru	Mae PACEY Cymru yn gweithio mewn partneriaeth â'r JCP, PaCE, Gyrfa Cymru ac asiantaethau eraill i greu diddordeb a recriwtio mwy o bobl i ddod yn warchodwr plant, sydd nid yn unig yn darparu opsiynau gofal plant ehangach i deuluoedd yn eu hardal leol ond sy'n cefnogi pobl yn ôl i waith. Rydym yn croesawu'r cyfle i weithio gyda'r Awdurdod Lleol a phartneriaid i hyrwyddo gwarchod plant fel opsiwn gyrfa.

Unrhyw sylwadau eraill	
Clybiau Plant Cymru Kids' Clubs	Er mwyn diwallu anghenion cymunedau lleol, mae angen cyfathrebu a chydweithredu'n effeithiol rhwng lleoliadau gofal plant a'r adran addysg. Mae gofal plant mewn ysgolion (o gymharu ag opsiynau mewn lleoliadau cymunedol) yn aml yn well i rieni/gofalwyr ac yn opsiwn mwy cynaliadwy i Ddarparwyr (cludiant). Fodd bynnag, mae mynediad i safleoedd ysgolion gan ddarparwyr gofal plant yn aml yn cael ei rwystro gan y canlynol: <ul style="list-style-type: none"> - Problemau gydag agor/cloi'r safle - Diffyg ystyried gofal plant yn ddigonol yn y camau cynllunio wrth adeiladu ysgolion newydd - Galw cynyddol am leoedd mewn ysgolion gan arwain at ddiffyg lle ar gyfer gofal plant ar y safle Pryderon parhaus ynghylch Covid-19 ac amharodrwydd i ganiatáu cymysgu grwpiau blwyddyn

	<p>Mae angen ystyried gofal plant ar safleoedd ysgolion o'r camau cynllunio cynnar, gan ymgysylltu â rhanddeiliaid perthnasol i sicrhau bod y gofod wedi'i gynllunio mewn ffordd sy'n galluogi cofrestru gydag AGC ac mae angen parhau i weithio mewn partneriaeth rhwng Addysg a Gofal Plant er mwyn sicrhau y gellir diwallu anghenion y gymuned o ran addysg a gofal plant. Mae angen i hyn gynnwys ystyried Gofal Plant lleol nad yw'n gallu gweithredu o safleoedd ysgolion er mwyn sicrhau nad yw plant yn cael eu dadleoli.</p> <p>Hoffem weld ymrwymiad parhaus i gydnabod statws proffesiynol y gweithlu (fel yr amlinellir yng Nghynllun Gweithlu Gofal Plant, Chwarae a'r Blynyddoedd Cynnar, 2017) ac ystyried ffyrdd o gyflwyno tâl i adlewyrchu hyn, yn ogystal â hyrwyddo statws proffesiynol y gweithlu yn gyhoeddus.</p> <p>Mae problemau cadw/recrwtio staff yn golygu bod rhaid i leoliadau weithredu ar gapasiti llai, cau dros dro, ystyried dadgofrestru neu gau'n barhaol. Mae angen ymdrech ar lefel leol a chenedlaethol i annog pobl i ddod i mewn i'r sector ac i helpu i gadw'r rhai sy'n gweithio yn y sector ar hyn o bryd.</p>
Blynyddoedd Cynnar Cymru	<p>Mae gwefannau a chyfryngau cymdeithasol Awdurdodau Lleol yn ffynhonnell bwysig o wybodaeth i rieni, gofalwyr a lleoliadau ac fel sefydliad rydym bob amser yn hapus i rannu gwybodaeth gyda'n haelodau.</p> <p>Gall teuluoedd fynd i wefan Blynyddoedd Cynnar Cymru i ddod o hyd i'r lleoliadau sy'n aelodau yn eu hardal yn ogystal â'n tudalennau Rhianta a Chymraeg Rhagweithiol y blynyddoedd cynnar sy'n cynnwys canllawiau ar Ddewis Gofal Plant.</p> <p>Mae Blynyddoedd Cynnar Cymru hefyd yn cynnig amrywiaeth o hyfforddiant a gweithdai i gefnogi'r sector yn ogystal â rhaglenni rhianta. Mae'r holl wybodaeth ar gael ar ein gwefannau.</p>

Unrhyw sylwadau eraill	
Mudiad Meithrin	<p>Rydym wedi cynnal darn o waith 'Y Prosiect Cwsmer Cudd' ar wefan a gwefannau cymdeithasol y sir. Ein canfyddiadau yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysgolion a Dysgu / Y Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant / Chwilio am Feithrinfa neu ddarparwr gofal plant – yn y frawddeg agoriadol, byddai'n dda nodi yma bod y rhestr hefyd yn cynnwys darpariaeth cyfrwng Cymraeg, er mwyn plannu'r had, ac o bosibl ychwanegu brawddeg syml am ddarpariaeth Mudiad Meithrin a dolen i'r wefan. • O dan Ysgolion a Dysgu / Ysgolion / Manteision Addysg Cyfrwng Cymraeg - rhestr ddefnyddiol o Gwestiynau Cyffredin yn nodi pam y dylid addysgu'r Gymraeg ac ateb pryderon rhieni di-Gymraeg am anfon eu plant i ysgolion cyfrwng Cymraeg. O dan y cwestiwn Felly beth mae addysg Gymraeg yn ei wneud? Mae'n nodi bod yna nod syml iawn i addysg Gymraeg – galluogi plant i ddod yn gwbl rugl yn y Gymraeg a'r Saesneg tra'n

derbyn addysg yn y pynciau eraill i gyd ar draws y cwricwlwm. Mae plant ifanc yn dysgu ieithoedd yn hynod rwydd – trwy wneud y gorau o'r potensial hwn y daeth addysg Gymraeg mor boblogaidd. A oes cyfle yma i ddweud y cynharaf y bydd y plant yn dechrau siarad Cymraeg, gorau oll ac i sôn am CiB, Ti a Fi a'r cylchoedd meithrin fel bod y plant wedi'u paratoi yn well ar gyfer symud i ysgol Gymraeg, a darparu dolen i wefan Mudiad Meithrin?

- O dan Ysgolion a Dysgu / Ysgolion / Gwneud Cais am Le mewn Ysgol / Derbyn i Ysgolion Meithrin – mae'n nodi: Mae gan blant yr hawl i gael lle meithrin rhan-amser am bum sesiwn addysgol hanner diwrnod o ddechrau'r tymor sy'n dilyn eu pen-blwydd yn dair oed. Byddant yn aros yn yr ysgol feithrin tan y mis Medi ar ôl eu pen-blwydd yn bedair oed pan fyddant yn dechrau yn y dosbarth derbyn yn yr ysgol gynradd.

Oes cyfle yma i ychwanegu brawddeg i egluro bod meithrinfeydd Cymraeg ar gael i'r rhai sydd wedi cyrraedd yma heb fod yn ymwybodol o CiB a Ti a Fi, a dolen i wefan y Mudiad?

- O dan Ysgolion a Dysgu / Ysgolion / Gwneud Cais am Le mewn Ysgol / Dewis Ysgol – Mae'r frawddeg agoriadol yn dangos nifer yr ysgolion a'r meithrinfeydd ac ati. Byddai'n ddefnyddiol crybwyll bod addysg cyfrwng Cymraeg ar gael fel bod rhieni'n ymwybodol o'r dewis cyn dechrau eu hymchwil.

- Mae Caerdydd Ddwyeithog yn dod o dan y pennawd Strategaethau, Cynlluniau a Pholisiau. Mae'n drueni nad yw Caerdydd Ddwyeithog mewn lle mwy amlwg ar y wefan, hyd yn oed ar y dudalen flaen, gan atodi dogfennau fel y Llyfryn Bod yn Ddwyeithog, a Llyfryn y Llywodraeth Dy Ganllaw i Addysg Gymraeg.

O dan y pennawd Y Gymraeg yng Nghaerdydd (sydd ar y diwedd), mae'n nodi mai'r prif reswm dros dwf yn yr iaith yw bod cymaint o ddisgyblion yn yr ysgolion Cyfrwng Cymraeg ac yn y frawddeg olaf dywedir bod gan y ddinas dair ysgol uwchradd Cyfrwng Cymraeg ar hyn o bryd, pymtheg ysgol gynradd a dwy uned cyfrwng Cymraeg. Mae tua 4,700 o ddisgyblion yn mynychu ysgolion cynradd ac mae dros 2,350 yn mynychu ysgolion uwchradd. Byddai'n dda gallu ychwanegu yma faint o grwpiau/cynlluniau meithrin sydd yn y ddinas a faint o blant sy'n eu mynychu.

- Cyngor Caerdydd – dim dolen i wefan Mudiad Meithrin. Ochr Saesneg – dim canlyniadau o gwbl. Ochr Gymraeg – 3 chanlyniad, gan arwain yn uniongyrchol at y dudalen Ysgolion a Dysgu.

- Facebook – dim manylion am grwpiau/cynlluniau, ond yn cyhoeddi rhai straeon am ysgolion ar ei dudalen.

- Facebook – wrth chwilio am ofal plant Caerdydd, mae Cynnig Gofal Plant Caerdydd yn ymddangos ac mae wedi rhannu tudalen Cymraeg i Blant

- Facebook – Ti a Fi Caerdydd – rhannu llawer o wybodaeth am y grwpiau/cynlluniau a Chymraeg i Blant hefyd ond yn anffodus dim ond 38 o ffrindiau.

- Edrychwyd ar Facebook ac Instagram hefyd o dan wahanol feysydd ee:

Gofal Plant a Meithrinfeydd Bae Caerdydd, Gofal Plant Treganna, Gofal Plant Parc Fictoria, Gofal Plant Creigiau. Canlyniadau amrywiol – nid oes llawer o grwpiau/cynlluniau meithrin yn ymddangos, ond mae gwefannau Dechrau'n Deg a Gofal Plant bellach yn codi'n aml. Roedd y grwpiau/cynlluniau a ymddangosodd yn isel iawn ar y rhestr.

	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'n dda bod gwefan GGiD yn sôn am MM, ond mae'n drueni nad yw'r holl grwpiau/cynlluniau yn dod o dan Ddarparwr Gofal Plant, yn enwedig y 3 a restrir o dan Feithrinfeydd Dydd, gan y gellir dewis un sesiwn. Nid yw 4 grŵp/cynllun o Gaerdydd wedi'u rhestru o gwbl ac mae angen cynnwys y rhain - Maes y Morfa, Creigiau, Nant Lleucu, yr Eglwys Newydd. Byddai hefyd yn braf cael dolen i wefan y Mudiad oddi yma. • O dan Caerdydd Ddwieithog, byddai'n dda gallu ychwanegu faint o grwpiau/cynlluniau meithrin sydd yn y ddinas a faint o blant sy'n eu mynychu. • Gwefan www.childcare.co.uk – A oes cyfle i bob cylch meithrin hysbysebu ar hyn? Mae pob un yn dilyn yr un fformat – gwybodaeth, tabl o'r hyn sy'n cael ei gynnig, costau ac ati. Byddai modd nodi manteision dysgu Cymraeg i blant ifanc yn y paragraff agoriadol, yn Saesneg.
Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd	Ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau ychwanegol
PACEY Cymru	<p>Mae PACEY Cymru yn teimlo bod yr Asesiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant yn gyfle amserol i ystyried unrhyw faterion lleol a allai fod yn effeithio ar warchodwyr plant megis ffioedd gwastraff masnach neu os oes terfynau wedi'u gosod drwy gynllunio ar nifer y plant yn y lleoliad cyn bod angen caniatâd cynllunio. Cred PACEY Cymru mai'r fframwaith rheoleiddio gofal plant yw'r mecanwaith rheoli priodol ar gyfer nodi uchafswm nifer y plant sy'n derbyn gofal yn yr eiddo, gan gynnwys y rhai sy'n byw yno. Mae PACEY Cymru hefyd yn teimlo y dylid adolygu'r broses a'r ffioedd a godir gan yr awdurdod cynllunio ar gyfer y rhai sy'n ceisio sefydlu gwasanaeth gofal plant yn y cartref.</p> <p>Os oes unrhyw faterion lleol yn effeithio ar warchodwyr plant, cysylltwch â PACEY Cymru i drafod ymhellach.</p>

Cyflogwyr

Dosbarthodd cydweithwyr yng ngwasanaeth i Mewn i Waith Cyngor Caerdydd arolwg ar-lein i weithwyr yng Nghaerdydd ar eu cronfa ddata. Dychwelwyd un ymateb, a dangosir yr ymatebion isod.

Statws y sefydliad	Preifat
Faint o bobl ydych chi'n eu cyflogi yn eich sefydliad?	100
Tua pha ganran o'ch staff sy'n byw yng Nghaerdydd?	0-20%
Tua pha ganran o'ch gweithlu sy'n rhieni â phlant 18 oed neu iau?	41-60%
Ydych chi'n cynnig unrhyw un o'r trefniadau gweithio hyblyg canlynol i weithwyr?	Llai o oriau am gyfnod dros dro
Rhowch fanylion unrhyw drefniadau gweithio hyblyg eraill sydd gennych ar waith	Oherwydd natur ein gwaith, nid ydym yn cynnig trefniadau gweithio hyblyg er ein bod yn ceisio bod yn hyblyg wrth gefnogi ein gweithlu.
Yn ystod pandemig COVID-19 ydych chi wedi gweld newid yn y ffordd y mae eich gweithwyr yn defnyddio trefniadau gweithio hyblyg?	Ydyn
Dywedwch wrthym pa newidiadau rydych wedi'u gweld	Gweithio gartref mewn rolau lle mae hyn wedi bod yn bosibl er bod cydweithwyr bellach yn dychwelyd i'r gweithle yn rheolaidd.
Yn ystod pandemig Covid-19, pa ganran o'ch gweithlu a ddefnyddiodd y Cynllun Ffyrlo?	81-100%
Bu'n anodd cadw neu ddenu gweithwyr newydd	Anghytuno
Bu gofal plant yn ffactor mawr wrth atal cyflogeion rhag dechrau gweithio neu barhau i weithio yn y sefydliad	Anghytuno
Yn ystod y pandemig Covid-19, a oedd gofal plant yn ffactor mawr wrth atal cyflogeion rhag dechrau gweithio neu barhau i weithio yn y sefydliad?	Anghytuno
Dywedwch wrthym am eich profiadau o ofal plant a sut mae'n effeithio ar gadw neu gyflogi staff	Mae'r rhan fwyaf o'n gweithlu yn gweithio sifftiau ac felly'n rheoli gofal plant o amgylch hyn. Yn ystod y pandemig, roedd ein holl weithlu ac eithrio uwch reolwyr a chriw sgerbwd bach ar ffyrlo a oedd yn helpu gweithwyr gyda theuluoedd.
Ydych chi'n meddwl bod digon o ddarpariaethau gofal plant yng Nghaerdydd i fodloni gofynion eich gweithwyr?	Ddim yn siŵr

Pa welliannau sydd eu hangen eu gwneud i ofal plant yn eich barn chi er mwyn helpu i wella'r broses o recriwtio a chadw staff?	Sesiynau mwy hyblyg, e.e. galw heibio neu ychydig oriau; Mwy fforddiadwy; Ar gael ar wahanol adegau;
Pa adegau fyddai'n gweithio orau?	Cyn 7am; ar ôl 6pm;
Pa leoliadau fyddai'n gweithio orau?	Yn nes at ysgol y plentyn; Yn nes at y gwaith neu'r lleoliad astudio;
Pa fathau o ofal plant fyddai'n gweithio orau?	Clwb gwyliau <i>Nid yw'r cwestiynau uchod yn gadael i mi ateb popeth sy'n berthnasol.</i>
Pa mor aml ydych chi'n cael problemau gyda gweithwyr nad ydynt yn dychwelyd i weithio yn eich sefydliad yn dilyn cyfnod Mamolaeth/Tadolaeth?	Yn anaml
Dywedwch wrthym unrhyw bryderon sydd gennych am y farchnad gofal plant ar hyn o bryd ac yn y dyfodol	Mae gofal plant mor ddrud mae'n afresymol o gostus ac mae llawer o rieni'n gadael gwaith am gyfnod i fagu eu plant. Rhaid i hyn ddod i ben. Ar yr un pryd, rwy'n sylweddoli bod yn rhaid i weithwyr gofal plant ennill cyflog teilwng gan fod y rôl mor bwysig ac fel rhieni mae angen darpariaeth gofal plant arnom o ansawdd da. Byddwn yn awgrymu bod angen i'r llywodraeth roi cymhorthdal i hyn i ryw raddau er mwyn sicrhau bod y DU yn gallu cynnig cyfleoedd gyrfa gwych
Talebau gofal plant	Wedi darparu yn y gorffennol ond nid mwyach
Meithrinfa ar y safle	Nac oes
Crèche ar y safle	Nac oes
Cynllun chwarae ar y safle yn ystod gwyliau ysgol	Nac oes
Clwb ar ôl ysgol ar y safle	Nac oes
Cymorth ariannol tuag at ofal plant	Nac oes
Gwybodaeth am ddarpariaeth gofal plant	Ystyried ei darparu
Gwybodaeth am gredydau treth	Ystyried ei darparu

Ysgolion

Anfonwyd arolwg sy'n benodol i ysgolion, ynghyd â gwybodaeth am yr arolwg rhieni a dolen iddo, i bob ysgol yng Nghaerdydd fel rhan o ddiweddariad e-bost wythnosol gan yr adran Addysg.

PACEY Cymru

1. Mae'n ymddangos o'r tabl sydd wedi'i gynnwys yma (ac ar dudalen 79 o'r DSG) mai dim ond galw heb ei ateb sydd am ofal dydd llawn yn ardal Gorllewin Caerdydd. Byddai'n fuddiol egluro lle byddai cyfeiriadau at ofal dydd llawn (fel yma) yn cynnwys gwarchodwyr plant cofrestredig yn ogystal â meithrinfeydd dydd, yn enwedig gan fod rhannau eraill o'r DSG lle nad yw gofal dydd llawn yn cynnwys gwarchodwyr plant (fel tudalen 126). Gellid gwneud hyn yn glir hefyd o fewn y camau gweithredu ar dudalen 6 o'r ddogfen DSG lawn.

Byddai PACEY Cymru yn awgrymu dull wedi'i dargedu o recriwtio gwarchodwyr plant i gefnogi digonolrwydd lleoedd gofal plant mewn ardaloedd penodol yng Nghaerdydd, a byddem yn hapus i drafod sut y gallem gefnogi hyn. Gallai hyn hefyd gefnogi'r galw am fwy o warchodwyr plant fel yr amlinellir ar dudalen 224 o'r DSG.

Fel y nodwyd ar dudalennau 64 – 67 a 270 mewn perthynas â'r gostyngiad yn nifer y gwarchodwyr plant, byddai PACEY Cymru yn cytuno bod y gostyngiad hwn yn bryder. Rydym wedi bod yn adrodd ar y dirywiad mewn lleoedd gwarchodwyr plant ers nifer o flynyddoedd a gobeithiwn y bydd yr adolygiad annibynnol sydd ar y gweill o warchod plant yng Nghymru yn archwilio dirywiad gwarchodwyr plant ymhellach ac yn llywio camau gweithredu yn y dyfodol i fynd i'r afael â hyn.

Mae'r eglurhad o ran cynnydd yn nifer y lleoedd gofal plant mewn lleoliadau gwarchodwyr plant mewn lleoliadau gwarchodwyr plant yn bwysig gan fod hyn yn ymwneud â'r newid a ddaeth i rym yn 2016 a oedd yn ymestyn rheoleiddio gofal plant cofrestredig o ofal plant hyd at 8 oed i gynnwys plant hyd at 12 oed.

2. Fel yr amlygwyd yma ac ar dudalen 6 o'r DSG, byddai PACEY Cymru yn croesawu'r cyfle i archwilio a allwn weithio mewn partneriaeth â chi i gefnogi ymgyrch i recriwtio siaradwyr Cymraeg i ystyried gwarchod plant fel gyrfa. Mae gennym amrywiaeth o adnoddau dwyieithog a Chymraeg i gefnogi ymgyrch recriwtio ac mae ein cyn-gofrestru ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg.

Byddai PACEY Cymru yn croesawu'r cyfle i weithio mewn partneriaeth â'r awdurdod lleol i hyrwyddo hyfforddiant iaith Gymraeg Camau a'r cymorth sydd ar gael i ymarferwyr a lleoliadau sy'n awyddus i ddatblygu eu sgiliau iaith a'u defnydd o'r iaith gyda phlant yn eu lleoliad. Mae gwybodaeth am y cymorth

sydd ar gael i warchodwyr plant o PACEY Cymru yn <https://www.pacey.org.uk/welsh-language-development/>

Mae tudalen 95 yn cyfeirio at nifer y gwarchodwyr plant cofrestredig sy'n darparu neu'n gweithio tuag at y Cynnig Rhagweithiol. Gyda'r ffigurau hyn mewn golwg, efallai y byddai'n fuddiol cynnwys codi ymwybyddiaeth o'r Cynnig Rhagweithiol o fewn y cynlluniau i hyrwyddo datblygiad y Gymraeg gyda lleoliadau, gan gynnwys gwarchodwyr plant cofrestredig yng Nghaerdydd. Byddem yn hapus i archwilio a allwn eich cefnogi i godi ymwybyddiaeth o hyn.

3. Mae PACEY Cymru yn cytuno bod codi ymwybyddiaeth o'r cymorth ariannol sydd ar gael tuag at gost gofal plant yn bwysig.

Mae'n ymddangos, ar dudalen 7 o'r DSG, fod rhai pwyntiau gweithredu yn ymwneud ag ADY sydd wedi'u hailadrodd yn yr adran ar fforddiadwyedd drwy gamgymeriad.

Ar dudalen 229 o'r DSG cyfeirir at godi ymwybyddiaeth gyda rhieni, gallai hefyd fod yn fuddiol codi ymwybyddiaeth gyda darparwyr gofal plant o'r gwasanaeth hwn i gyfeirio rhieni at wybodaeth am gyllid gofal plant a chymorth ariannol.

Gan fyfyrir ar nifer y gwarchodwyr plant sydd wedi cofrestru i ddarparu'r Cynnig Gofal Plant ar dudalen 260, a fyddai'n fuddiol codi ymwybyddiaeth gyda'r rhai nad ydynt wedi ymuno â'r Cynnig ar hyn o bryd ac archwilio pam nad ydynt wedi cofrestru eto. Oherwydd y niferoedd isel o blant y gall gwarchodwr plant ofalu amdanynt ar unrhyw un adeg, nid yw'n syndod nad oes gan lawer o'r rhai sydd eisoes wedi cofrestru blentyn cymwys yn eu gofal ar adeg benodol, ond mae'n gadarnhaol eu bod yn barod i gynnig hyn os/unwaith y bydd plentyn yn dod yn gymwys.

3. Byddai PACEY Cymru yn croesawu'r cyfle i archwilio gyda'r awdurdod lleol sut mae'r system ADY yn datblygu'n lleol ac i ddysgu mwy am y cymorth, yr hyfforddiant a'r arweiniad i warchodwyr plant yn yr ardal. Byddem yn hapus i archwilio sut y gallwn weithio gyda chi i godi ymwybyddiaeth o hyn gyda gwarchodwyr plant o ystyried y ffigurau a adroddwyd ar dudalen 235 o'r DSG gyda dim ond 52% o warchodwyr plant yn ymwybodol o'r cod ADY.

Mae PACEY Cymru hefyd yn croesawu'r camau i "*weithio gyda darparwyr gofal plant a phartneriaid i nodi unrhyw rwystrau i gael mynediad at hyfforddiant a chyngor ynghylch ADY/AAA*" Mae hyn yn bwysig, gan ein bod yn ymwybodol o wahanol lefelau o ddisgwyliadau mewn gwahanol ardaloedd yng Nghymru mewn perthynas â rôl darparwyr gofal plant yn y system ADY a'r gofynion hyfforddi a osodir arnynt, Byddem yn croesawu'r cyfle i ddysgu mwy am ddisgwyliadau lleol yng Nghaerdydd yn enwedig ar gyfer lleoliadau nad ydynt yn cael eu hariannu ar hyn o bryd i ddarparu addysg gynnar neu wasanaethau Dechrau'n Deg. Mae

PACEY Cymru yn awyddus i weithio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol i sicrhau bod unrhyw ddisgwyliadau yn gymesur â'r lleoliad, a bod cymorth a gwybodaeth berthnasol am y gwasanaeth ADY blynyddoedd cynnar lleol ar gael.

Nodir bod y wybodaeth mewn perthynas ag ADY ar dudalen 42 o fewn y DSG llawn yn cyfeirio at nifer y plant cyn-ysgol sydd ag ADY ac yna'n is na'r tabl nifer y plant sydd wedi'u hatgyfeirio. Mae'r [Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol Cymru 2021](#) yn cyfeirio at rôl LO ADY BC fel "*mewn perthynas â phlant o dan oedran ysgol gorfodol nad ydynt yn mynychu ysgolion a gynhelir*" (pennod 10). Gan fod pwynt gweithredu i godi ymwybyddiaeth o system ADY y blynyddoedd cynnar a chynyddu mynediad i'r cymorth hwn gan leoliadau gofal plant, efallai y byddai'n fuddiol adolygu'r geiriad ar dudalen 42 i egluro bod y gwasanaeth hwn ar gael i grŵp ehangach o blant a lleoliadau gofal plant a'r blynyddoedd cynnar, gan fod y term 'plant cyn ysgol' yn aml yn gysylltiedig â'r rhai sy'n cael mynediad i addysg gynnar a ariennir.

4. Byddai PACEY Cymru yn croesawu'r cyfle i archwilio gyda'r awdurdod lleol sut mae'r system ADY yn datblygu'n lleol ac i ddysgu mwy am y cymorth, yr hyfforddiant a'r arweiniad i warchodwyr plant yn yr ardal. Byddem yn hapus i archwilio sut y gallwn weithio gyda chi i godi ymwybyddiaeth o hyn gyda gwarchodwyr plant o ystyried y ffigurau a adroddwyd ar dudalen 235 o'r DSG gyda dim ond 52% o warchodwyr plant yn ymwybodol o'r cod ADY.

Mae PACEY Cymru hefyd yn croesawu'r camau i "weithio gyda darparwyr gofal plant a phartneriaid i nodi unrhyw rwystrau i gael mynediad at hyfforddiant a chynghor ynghylch ADY/AAA" Mae hyn yn bwysig, gan ein bod yn ymwybodol o wahanol lefelau o ddisgwyliadau mewn gwahanol rannau o Gymru mewn perthynas â rôl darparwyr gofal plant yn y system ADY a'r gofynion hyfforddi a osodir arnynt, Byddem yn croesawu'r cyfle i ddysgu mwy am ddisgwyliadau lleol yng Nghaerdydd yn enwedig ar gyfer lleoliadau nad ydynt yn cael eu hariannu ar hyn o bryd i ddarparu addysg gynnar neu wasanaethau Dechrau'n Deg. Mae PACEY Cymru yn awyddus i weithio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol i sicrhau bod unrhyw ddisgwyliadau yn gymesur â'r lleoliad, a bod cymorth a gwybodaeth berthnasol am y gwasanaeth ADY blynyddoedd cynnar lleol ar gael. Nodir bod y wybodaeth mewn perthynas ag ADY ar dudalen 42 o fewn y DSG llawn yn cyfeirio at nifer y plant cyn-ysgol sydd ag ADY ac yna'n is na'r tabl nifer y plant sydd wedi'u hatgyfeirio. Mae Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol Cymru 2021 yn cyfeirio at rôl LO ADY BC "*mewn perthynas â phlant o dan oedran ysgol gorfodol nad ydynt yn mynychu ysgolion a gynhelir*" (pennod 10). Gan fod pwynt gweithredu i godi ymwybyddiaeth o system ADY y blynyddoedd cynnar a chynyddu mynediad i'r cymorth hwn gan leoliadau gofal plant, efallai y byddai'n fuddiol adolygu'r geiriad ar dudalen 42 i egluro bod y gwasanaeth hwn ar gael i grŵp ehangach o blant a lleoliadau gofal plant a'r blynyddoedd cynnar, gan fod y term 'plant cyn ysgol' yn aml yn gysylltiedig â'r rhai sy'n cael mynediad i addysg gynnar a ariennir.

5. Byddai PACEY Cymru yn hapus i weithio gyda'r awdurdod lleol a phartneriaid allweddol i gefnogi'r defnydd o derminoleg glir a champau eraill i helpu i gynyddu cywirdeb gweithgareddau casglu data.

Mewn ymateb i'r sylwadau ar dudalen 242 o'r DSG. Gan fod cyfeiriad at gymhwyso egwyddorion y cyfnod sylfaen mewn lleoliadau gofal plant o fewn y Safonau Gofynnol Cenedlaethol, gall fod dryswch o fewn lleoliadau ynghylch a ydynt yn cyflwyno'r Cyfnod Sylfaen, er eglurder byddem yn awgrymu cyfeiriadau clir megis 'a ariennir gan yr awdurdod lleol i ddarparu addysg gynnar a ariennir'.

Byddai PACEY Cymru yn croesawu'r cyfle i archwilio gyda'r awdurdod lleol y potensial ar gyfer cynnwys gwarchodwyr plant cofrestredig wrth gynllunio'r gwaith o gomisiynu gwasanaethau a ariennir fel addysg gynnar a Dechrau'n Deg os ydynt yn bodloni meini prawf diffiniedig. Credwn y byddai hyn yn sicrhau cyfleoedd cyfartal ar draws y sector, yn cefnogi cynaliadwyedd lleoliadau gwarchod plant ac yn ystyried dewis rhieni. Mae hyn hefyd yn debygol o gefnogi gwell canlyniadau i blant drwy ddarparu dilyniant gofal sy'n diwallu anghenion plant sy'n gysylltiedig â lles. Mae PACEY Cymru yn deall goblygiadau cost defnyddio gwarchodwyr plant i ddarparu gwasanaethau a ariennir ond mae'n credu y dylai'r canlyniadau i blant fod yn ganolog i unrhyw benderfyniadau a wneir.

6. Mae dirywiad gwarchodwyr plant ledled Cymru yn bryder parhaus ac mae'r pandemig wedi effeithio'n sylweddol ar hyn. Byddai PACEY Cymru yn croesawu'r cyfle i gyfrannu tuag at drafodaethau ynghylch recriwtio a chadw gwarchodwyr plant i'w helpu i weithredu mewn perthynas â hyn. Gallai'r [adolygiad annibynnol o warchod plant yng Nghymru](#) hefyd lywio gwaith pellach i helpu i gadw gwarchodwyr plant wrth symud ymlaen.

Tudalen 57 - mynediad at hyfforddiant. Mae'n galonogol nodi bod 95.7% o warchodwyr plant yn gallu cael hyfforddiant angenrheidiol er bod 20 o warchodwyr plant yn "*Methu dod o hyd i hyfforddiant/Hyfforddiant addas ddim ar gael*". Byddai gan PACEY Cymru ddiddordeb mewn archwilio anghenion hyfforddi ymhellach, os oes unrhyw wybodaeth am y mathau o hyfforddiant y mae hyn yn berthnasol iddynt.

Mae tudalennau 89-90 yn cyfeirio at swyddi gwag a rhestr aros 'lleoliadau addysg gynnar' gwarchodwyr plant, sydd hefyd yn cael ei amlygu o dan wendidau ar dudalen 107. Mae PACEY Cymru yn deall nad oes unrhyw warchodwyr plant yng Nghaerdydd yn cael eu comisiynu ar hyn o bryd i ddarparu addysg gynnar wedi'i hariannu, ond efallai bod rhywfaint o ddryswch yn yr ymatebion yn ymwneud â gofal plant cofleidiol a ariennir gan y Cynnig Gofal Plant ar gyfer plant 3-4 oed. Byddai PACEY Cymru yn croesawu'r cyfle i archwilio gyda'r awdurdod lleol y potensial i gomisiynu gwarchodwyr plant cofrestredig i ddarparu addysg gynnar a ariennir gan FPN.

Mae tudalen 107 yn cyfeirio at gryfderau a gwendidau gwarchod plant yng Nghaerdydd, gellid cyfeirio yma at yr oriau agor estynedig a gynigir gan warchodwyr plant i deuluoedd fel yr amlinellir ar dudalen 104 cymaint sydd ar agor cyn 8am a rhai ar agor ar ddydd Sadwrn. O gymharu â chrynodebau gofal plant eraill, byddai'n fuddiol crynhoi fel cryfder faint o warchodwyr plant sy'n cynnig gofal plant di-dreth yng Nghaerdydd gan fod hyn yn debyg i ffigurau meithrinfeydd dydd.

Tudalen 186 nanis, byddai PACEY Cymru yn awgrymu bod y gair "cofrestredig" yn cael ei newid i adlewyrchu mai cynllun cymeradwyo gwirfoddol yw hwn ac osgoi unrhyw ddryswch gyda gofal plant cofrestredig. Byddai PACEY Cymru yn croesawu'r cyfle i archwilio gyda chi gefnogaeth i nannedd a chodi proffil dod yn nani fel dewis gyrfa. Byddem hefyd yn hapus i archwilio'r potensial ar gyfer gweithio mewn partneriaeth i godi proffil y cynllun cymeradwyo gwirfoddol fel yr amlinellir ar dudalen 291.

Mae PACEY Cymru yn croesawu'r gydnabyddiaeth ar dudalen 287 o'r potensial ar gyfer darpariaeth newydd i ddisodli'r ddarpariaeth gofal plant bresennol, byddem yn annog ystyriaeth o'r farchnad gofal plant leol wrth archwilio cynlluniau ar gyfer unrhyw ddarpariaeth newydd ar safleoedd ysgolion

Rhagor o wybodaeth:

Mae PACEY Cymru yn croesawu'r cyfle hwn i roi adborth a sylwadau ar Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant drafft Caerdydd 2022-2027. Cyn yr ymateb hwn, sylwch, rhoddodd PACEY Cymru rywfaint o wybodaeth i'r awdurdod lleol ym mis Tachwedd 2021, yn dilyn eu cais i gwblhau arolwg ar gyfer partneriaid Cwlwm i gefnogi datblygiad yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant hwn.

Sylwer rhoddir pwyntiau i'w hystyried yn ddiwyll er mwyn hwyluso trafodaeth, adborth ac i agor deialog pellach sy'n cefnogi darparwyr gofal plant yn yr Awdurdod Lleol. Ni ddylid defnyddio'r wybodaeth a ddarperir yn yr ymateb hwn i'r ymgynghoriad y tu allan i'w chyd-destun na'i hystyried yn ddyfarniad ar ddarpariaeth gan ddarparwyr unigol neu'r Awdurdod Lleol ei hun.

Cefndir

Yn ôl y gyfraith, mae angen i gynghorau arolygu faint o ofal plant sydd yn yr ardal ac adrodd a oes digon o ofal plant i gefnogi rhieni i weithio neu hyfforddi. Os oes bylchau, rhaid i'r Cyngor ddangos sut mae'n bwriadu cefnogi darparwyr gofal plant i sefydlu gwasanaethau gofal plant newydd i lenwi'r bylchau hyn. Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant neu ADGP yw hyn.

Beth a wnaethom ni

Anfonwyd gwybodaeth at Gyngor Caerdydd am ddarpariaeth gofal plant gan gynnwys manylion am leoliadau, nifer a math y lleoliadau gofal plant; yr iaith a ddefnyddir yn y lleoliadau gofal plant; nifer y plant sy'n mynychu ac unrhyw leoedd gwag neu restrau aros. Roedd gwybodaeth hefyd am fathau o ddarparwyr gofal plant (e.e. gwarchodwyr plant, meithrinfeydd) a'r gwasanaethau y maent yn eu darparu (e.e. sesiwn y bore, ar ôl yr ysgol, gofal dydd llawn) i ddeall a oes rhestrau aros ar

gyfer gwasanaethau neu fathau penodol o ddarparwyr gofal plant, a ble yng Nghaerdydd y mae unrhyw restrau aros.

Yr hyn a ganfuwyd gennym a'r hyn rydym yn bwriadu ei wneud

Mae canfyddiadau'r ADGP yn dangos bod digon o ofal plant ar draws Caerdydd gan fwyaf i fodloni anghenion rhieni sy'n gweithio neu'n ymgymryd â hyfforddiant. Fodd bynnag, mae'r data'n dangos bod rhywfaint o alw heb ei ateb mewn rhai ardaloedd, ar gyfer rhai mathau o ddarpariaeth gofal plant ac o ran gwasanaethau gofal plant penodol.

Methodoleg

- Datblygwyd arolwg ar-lein dwyieithog gan y Tîm Tai a Chymunedau ar y cyd â Chanolfan Ymchwil Caerdydd.
- Cafodd yr arolwg ei hyrwyddo trwy gyfrifon Facebook, Twitter ac Instagram corfforaethol y Cyngor trwy gydol y cyfnod ymgynghori.
- Cynhaliwyd nifer o gyfweiliadau wyneb yn wyneb yn ystod y cyfnod ymgynghori.
- Cynhaliwyd yr arolwg ar wefan y Cyngor, a'i hyrwyddo i weithwyr y Cyngor trwy DigiGov, y Fewnrwyd a Gwybodaeth i Staff.

Canlyniadau

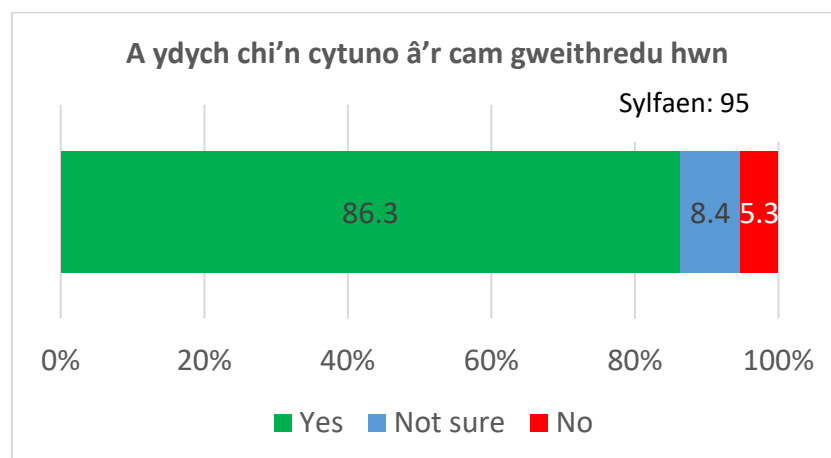
Cafwyd 95 o ymatebion i'r arolwg.

Galw posibl heb ei ateb

Ein cam cyntaf fydd cynnal ymchwil fanwl bellach gyda'r darparwyr gofal plant yn yr ardaloedd hyn i wirio bod yr wybodaeth yn gywir, ac i weld a all darparwyr gofal plant presennol gynyddu nifer y lleoedd y maent yn eu cynnig i fodloni'r angen hwn. Lle nad yw hyn yn bosibl, byddwn yn ceisio annog darparwyr gofal plant i agor lleoliad newydd.

A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?

Roedd dros bedair rhan o bump (86.9%) o'r ymatebwyr yn cytuno â'r cam gweithredu hwn. Os caiff ymatebion 'ddim yn siŵr' eu tynnu o'r dadansoddiad, mae'r ganran sy'n cytuno'n cynyddu i 94.3%.

Ydw Ddim yn siŵr Nac ydw

A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?

Gwahoddwyd yr ymatebwyr i roi unrhyw sylwadau a oedd ganddynt mewn perthynas â'r cam gweithredu. Penderfynodd 15 o'r ymatebwyr roi adborth; gellir gweld y sylwadau hyn isod/drosodd:

- Mae'n well cipio cymaint o ddata â phosibl er mwyn gwneud y penderfyniad.
- Rwy'n ei chymryd yn ganiataol y bydd pob darparwr gofal plant yn cael ei annog i gynnig lleoliad newydd.
- Darpariaeth yn ystod y gwyliau i rieni sy'n awyddus i weithio a llawer ar agor yn ystod y tymor yn unig!
- Dylai'r arian ar gyfer hon fod yn ychwanegol at yr hyn a roddir eisoes i ddarparwyr gofal plant, gan fod diffyg yn aml yn yr hyn y mae llywodraeth leol yn ei roi a'r gost fesul awr wirioneddol. Mae angen mynd i'r afael â'r mater hwn ar yr un pryd, oherwydd fel arall ni fydd darparwyr yn gallu cynnig mwy o ddarpariaeth oherwydd eu costau sefydlog nad yw arian gan y llywodraeth leol yn talu amdanynt.
- Nid lleoedd yn unig yw'r mater yma ond hyblygrwydd y lleoedd a sicrhau darpariaeth y tu allan i ddyddiau ac amserau arferol.
- Ar yr amod nad yw'r cynnydd yn y niferoedd mewn darpariaeth yn arwain at ostyngiad yn y cymarebau staffio. Dydw i ddim yn credu mewn cael yr un nifer o staff yn rheoli mwy o blant.
- Mae angen sicrhau bod y gofal plant sydd ar gael yn hygyrch i blant ag AAA ac i rieni ag anabledau, felly mae angen opsiynau trafnidiaeth hawdd.
- Yn hytrach na chynyddu nifer y lleoedd yn y lleoliad presennol, byddai'n well buddsoddi mwy. Mae fy mab mewn meithrinfa llawn amser, ac rwy'n teimlo bod y gymhareb 4:1 bresennol yn dda i'w ofal, a hoffwn i bob plentyn mewn gofal fod yn ddiogel ac yn hapus mewn amgylchedd di-straen. Ni fydd modd gwarantu hynny os bydd y gymhareb yn cynyddu.
- Rwy'n credu bod angen gofal plant mwy cynhwysol. Roedd cynllun chwarae SPICE yn enghraifft wych o sut i wneud hyn yn dda.
- Mae'n annheg fy mod yn byw ar Windway Road ac nad wyf yn cael gofal plant am ddim. Dylai dewis gofal plant fod yn 30 awr - rydych yn dewis lle bynnag rydych ei eisïau, nid ei rhannu'n ddwy.
- Allwch chi sicrhau bod plant bob amser yn cael mynediad i'r awyr agored?
- Byddwn hollol yn erbyn cynyddu'r gymhareb plant i ofalwyr gan na fyddai'n ddiogel i ofalwyr ofalu am fwy o blant.
- Mae hefyd angen sicrhau bod darpariaeth Gymraeg ar gael.

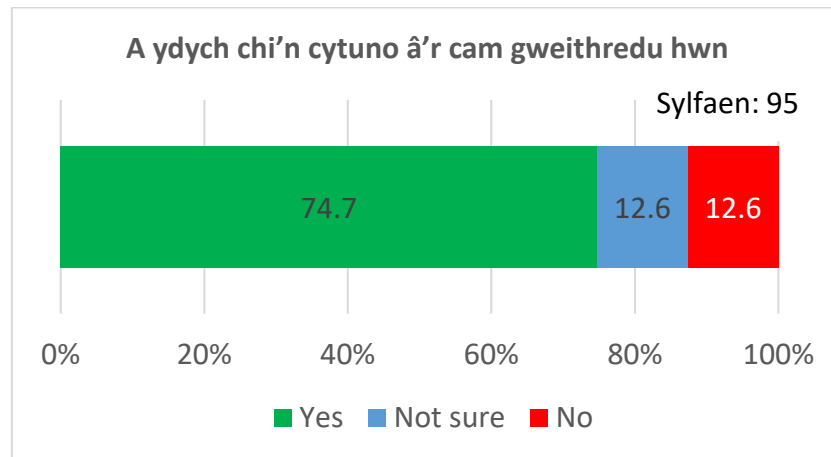
Darpariaeth Gymraeg

Mae cyfleoedd ac arian, sy'n gysylltiedig â chynllun Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru a Chynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Cyngor Caerdydd i ddatblygu neu ehangu gofal plant Cymraeg sy'n gysylltiedig ag ysgolion cynradd Cymraeg.

Byddwn yn hyrwyddo cyrsïau blas ar y Gymraeg ar gyfer y gweithlu gofal plant a blynyddoedd cynnar er mwyn ceisio mynd i'r afael â'r niferoedd isel o warchodwyr plant Cymraeg a'r sgiliau Cymraeg cyfyngedig sydd gan lawer o staff gofal plant.

A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?

Roedd tri o bob pedwar ymatebwyr (74.7%) yn cytuno â'r cam gweithredu hwn. Os caiff ymatebion 'ddim yn siŵr' eu tynnu o'r dadansoddiad, mae'r ganran sy'n cytuno'n cynyddu i 85.5%.

Ydw Ddim yn siŵr Nac ydw

A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?

Gwahoddwyd yr ymatebwyr i roi unrhyw sylwadau a oedd ganddynt mewn perthynas â'r cam gweithredu. Penderfynodd wyth ymatebwyr roi adborth; gellir gweld y sylwadau hyn isod/trosodd:

- A ydych chi'n ymateb i'r galw gwirioneddol am ddarpariaeth Gymraeg, neu ai ymarfer ticio blychau yn unig yw hwn i wthio cynllun 2050 Llywodraeth Cymru?
- Gall darpariaeth Gymraeg eithrio'r nifer uwch o blant sy'n siarad Saesneg - efallai y byddai'n well cefnogi darpariaeth ddwyieithog yn hytrach nag annog darpariaeth Gymraeg yn unig. Hefyd, gallai rhai rhannau o Gaerdydd elwa o ddarpariaeth yn eu hieithoedd cartref. Beth yw'r broses ar gyfer annog amlieithrwydd?
- Nid oes angen mwy o ddarpariaeth Gymraeg arnom yng Nghaerdydd. Mae angen mwy o ddarpariaeth Saesneg arnom.
- Mae'n bwysig bod siaradwyr Cymraeg iaith gyntaf yn gallu cael mynediad i ofal plant Cymraeg, yn enwedig plant iau.
- Byddai mwy o ofal ar gyfer plant iau yng Nghymru yn gadarnhaol.
- Mae angen sicrhau cefnogaeth ddigonol i rieni nad ydynt yn siaradwyr Cymraeg hyderus ond sydd am i'w plant fod yn hyderus yn siarad yr iaith ac felly eisiau eu helpu.
- Mae yna blant sy'n cael trafferth gyda'r Saesneg bob dydd. Ac eto maen nhw'n cael eu gorfodi i ddysgu Cymraeg!!

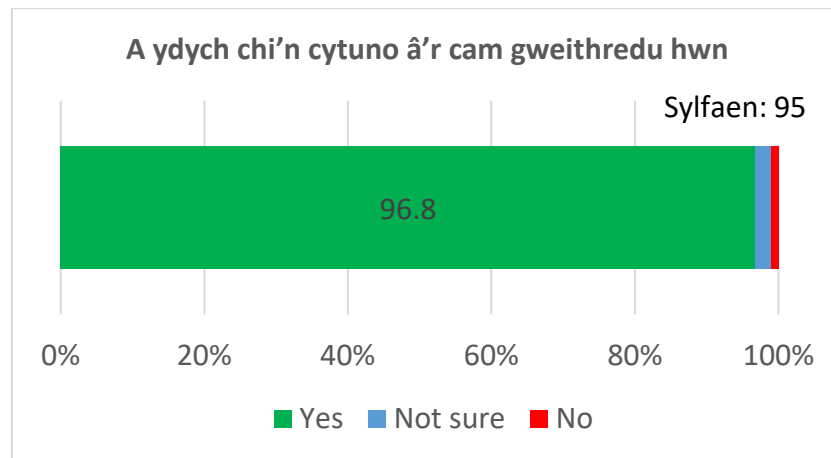
Fforddiadwyedd

Mae Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd yn bartneriaid allweddol wrth wella gwybodaeth rhieni a gofaluwr am yr amrywiaeth o gymorth ariannol sydd ar gael i helpu gyda chostau gofal plant. Byddwn yn sicrhau bod y wybodaeth sydd ei hangen ar rieni ar gael ar wefan Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd ac mewn llyfryn i rieni.

Caiff mwy o leoliadau eu hannog i gofrestru i gynnig Gofal Plant di-dreth i helpu rhieni sy'n gweithio.

A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?

Roedd bron pob un (96.8%) o'r ymatebwyr yn cytuno â'r cam gweithredu hwn.

Ydw Ddim yn siŵr Nac ydw

A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?

Gwahoddwyd yr ymatebwyr i roi unrhyw sylwadau a oedd ganddynt mewn perthynas â'r cam gweithredu. Penderfynodd 25 o'r ymatebwyr roi adborth; gellir gweld y sylwadau hyn isod/trosodd:

- Cymorthdalw'r ddarpariaeth ymhellach.
- Dylid rhoi peth hyfforddiant i staff yn y lleoliadau eraill hyn i ddeall y wybodaeth hon er mwyn iddynt allu rhoi'r wybodaeth gywir ar eu cyfer.
- Hyd yn oed gyda gofal plant di-dreth, mae'r gost yn dal yn uchel iawn ac mae ffioedd meithrinffeydd yn codi gan roi llawer o bwysau ar deuluoedd ifanc.
- Mae angen i'r wefan gofal plant di-dreth fod yn haws ei defnyddio.
- Mae'r system ddi-dreth yn feichus i warchodwyr plant sy'n unig fasnachwyr.
- Mae costau uchel gofal plant yn ei gwneud yn anodd i rieni ddychwelyd i'r gwaith. Nid yw'r cymorth di-dreth yn mynd yn ddigon pell; mae angen adolygu'r ffordd y caiff gofal plant ei godi a'i ariannu.
- Gwneud gofal plant yn fwy fforddiadwy.
- Yn ogystal â gofal plant di-dreth, mae angen gwneud mwy i wneud gofal plant yn fforddiadwy. I lawer, mae cost gofal plant yn fwy na'u cyflogau neu'n golygu nad yw gweithio'n hyfyw yn ariannol. Nid mewn ardaloedd cychwyn cadarn yn unig y mae hyn yn broblem - mae hyd yn oed yn effeithio ar weithwyr proffesiynol.
- Byddwch yn onest ynghylch sut mae'r "help" hwn yn effeithio ar fudd-daliadau, e.e. trwy ad-dalu rhywfaint o gostau gofal dydd mae'n edrych fel eich bod yn ennill mwy ac yna mae'n rhaid i chi dalu mwy o'r dreth gyngor.
- Nid yw'n ymwneud â rhannu gwybodaeth am gynlluniau sydd ar gael yn unig, ond mae angen i fwy o gymorth ariannol fod ar gael cyn i'r plentyn droi'n 3 oed. Mae cost gofal plant i fabanod dan 3 oed yn afresymol o uchel ac mae'n effeithio ar fy ngallu i weithio.
- Nid yw hyn yn mynd yn ddigon pell. Mae angen i'r gofal plant 30 awr am ddim ddechrau o 2 oed ymlaen.

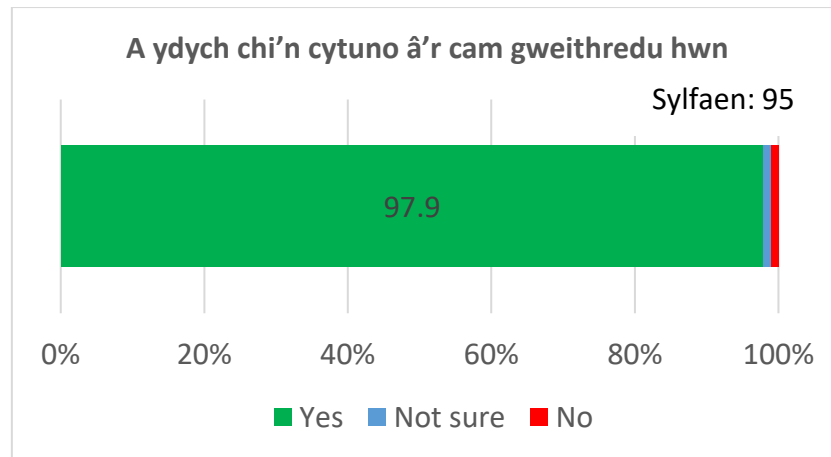
- Ni all rhieni gael cymorth gan Gyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd. Anwybyddir atgyfeiriadau ac ni allwch siarad ag unrhyw un. Mae angen mwy o gymorth ymarferol ar rieni.
- Mae'n dda bod â'r holl wybodaeth mewn un lle.
- Rhaid i'r wybodaeth gynnwys holl amgylchiadau'r rhieni a rhaid gallu ei defnyddio fel 'map ffordd'.
- Mae angen mwy o help ar rieni. Rwy'n gwario mwy ar ofal plant nag yr wyf ar filiau, a does dim arian gen i hanner yr amser oherwydd bod rhaid i mi dalu £1000 a mwy y mis hanner yr amser. Rwy'n meddwl tybed pam ydw i'n gweithio.
- Mae gofal plant di-dreth yn gamarweiniol. Dim ond £500 mewn 3 mis y mae plant mewn gofal llawn amser yn ei gael, ac nid yw hynny'n talu'r gost. Yn wir, mae gofal plant yn y DU yn un o'r rhai drutaf. Dim ond y dosbarth canol a all ei fforddio. Rhaid i hynny newid; dylai o leiaf 50 o'r gost gael ei hysgwyddo gan y llywodraeth i roi cyfle cyfartal i blant ar gyfer eu dyfodol.
- Os ydych chi eisiau i bobl weithio, mae angen i chi ddarparu mwy na gofal plant di-dreth yn unig a beth am y plant dan 3 oed!
- Mae angen mwy o help. Mae angen canolfannau dydd sy'n cael eu rhedeg gan y Cyngor.
- Yn ogystal â gofal plant di-dreth, byddai'n fuddiol pe bai mwy o ddarparwyr yn cynnig y 30 awr o ofal plant am ddim o dair oed, a/neu'n darparu gwasanaethau cofleidol i feithrinfeydd ysgolion.
- Angen mwy o gymorth i atal cost gynyddol gofal plant (wedi codi dros 10% mewn 2 flynedd). Nid yw'n fforddiadwy i'r rhan fwyaf.
- Byddai angen hysbysebu/rhannu mewn mannau eraill hefyd.
- Dylid hysbysebu'r opsiynau'n fwy helaeth, Nid dibynnu ar bobl i wybod ble i edrych yn unig.
- Beth yw ystyr 'gofal plant di-dreth'??.
- Byddai gostwng yr oedran ar gyfer cymorth gofal plant o 3 i 1/2 yn hynod ddefnyddiol i gynyddu'r gweithlu (yn enwedig o ran y bwlch rhwng y rhywiau). Mae gan fy rhieni a minnau swyddi sy'n talu'n weddol dda ac roedd yn rhaid i mi wario ein cynilion ar gyfer tŷ yn y dyfodol er mwyn i mi ddychwelyd i'r gwaith - nid yw fy swydd yn un y gallwch gael seibiant ohoni am flwyddyn wrth aros am gymorth ychwanegol.

Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY), Anghenion Addysgol Arbennig (AAA) ac Anabledd

Byddwn yn cynyddu ymwybyddiaeth darparwyr gofal plant a'i gwneud yn haws iddynt gael cyngor, cymorth, arweiniad a hyfforddiant, er mwyn ymateb i anghenion plant.

A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?

Roedd bron pob un (97.9%) o'r ymatebwyr yn cytuno â'r cam gweithredu hwn.

Ydw Ddim yn siŵr Nac ydw

A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?

Gwahoddwyd yr ymatebwyr i roi unrhyw sylwadau a oedd ganddynt mewn perthynas â'r cam gweithredu. Penderfynodd 13 o'r ymatebwyr roi adborth; gellir gweld y sylwadau hyn isod/trosodd:

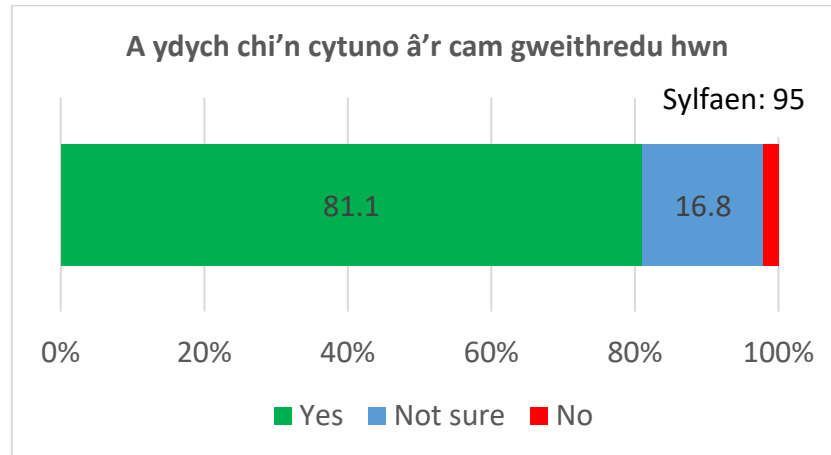
- Byddai'n ddefnyddiol cael adborth fel rhiant ynglŷn â'r mathau o hyfforddiant y mae staff darparwyr gofal plant yn ei gael.
- Dylid rhoi cymaint o gymorth i blant AAA ag y bo modd. Mae gen i Anhwylder Diffyg Canolbwytio a Gorfywiogrwydd ac rwy'n teimlo wedi fy siomi gan y system addysg.
- Rydym yn gwybod trwy brofiad bywyd bod llawer o ddarparwyr gofal plant yn brin eu dealltwriaeth o ADY. Roedd yn ei gwneud yn anodd gweithio a darparu ar gyfer y teulu a sicrhau bod anghenion ein plant yn cael eu bodloni. Dylai ymwybyddiaeth ac addysg yn y maes hwn fod yn rhan orfodol o unrhyw hyfforddiant/safonau gofal plant.
- Efallai cynnig hyfforddiant ychwanegol mewn pynciau fel datblygu iaith, cyfathrebu swyddogaethol, datblygiad sain lleferydd ac agweddau corfforol a synhwyrdd ar ddatblygiad. Hefyd, datblygu cysylltiadau ag ymwelwyr iechyd a chanolfannau plant ar gyfer cymorth cysgu/toiled/AAA.
- Mae nifer y plant ag ADY difrifol a chymhleth yn cynyddu ac nid yw gwasanaethau'n cadw i fyny.
- Ystyriwch rieni a gofalwyr ag anghenion ychwanegol hefyd.
- Nid yr ymwybyddiaeth sydd ei hangen ond y cymorth. Mae diffyg arian a diffyg cymorth.
- Nid oes digon o ddarpariaeth ar gyfer plant AAA ledled y ddinas. Mae hyn yn atal rhieni rhag cael yr opsiwn i weithio neu gael hyfforddiant.
- Mae hyn yn hanfodol.
- Mae angen i hyn gynnwys hyfforddiant i ddarparwyr ar ADY ac yn enwedig niwro-abledau. Ychydig iawn o ddarpariaeth ar gyfer plant hŷn ôl-11 oed.
- Ystyriwch gynnwys gwersi BSL mewn ysgolion ac ar gyfer athrawon.
- Rwy'n gwerthfawrogi hyn. Roedd angen help ar fy merch gyda'r nam ar ei chlyw.

Cymorth i'r Sector Gofal Plant

Mae cyfleoedd i weithio gyda Gwasanaeth i Mewn i Waith y Cyngor ac Addewid Caerdydd i gyfrannu at gefnogi'r sector.

A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?

Roedd pedwar o bob pump (86.9%) o'r ymatebwyr yn cytuno â'r cam gweithredu hwn. Os caiff ymatebion 'ddim yn siŵr' eu tynnu o'r dadansoddiad, mae'r ganran sy'n cytuno'n cynyddu i 97.5%.

Ydw Ddim yn siŵr Nac ydw

A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?

Gwahoddwyd yr ymatebwyr i roi unrhyw sylwadau a oedd ganddynt mewn perthynas â'r cam gweithredu. Gadawyd sylwadau gan ddeg ymatebwr; gellir gweld y sylwadau hyn isod/trosodd:

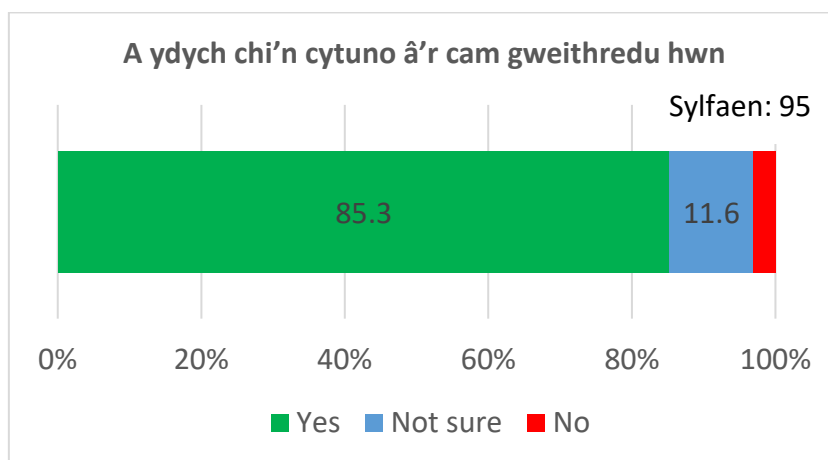
- Yn hanesyddol, mae gofal plant yn broffesiwn â chyflog isel, sy'n gofyn am gymhwyster 2 flynedd gweddol ddwys. Hyd nes y ceir gwobr ariannol fwy am ymrwymiad o'r fath, rwy'n ofni na fydd ymgeiswyr o safon uchel yn cael eu denu i'r proffesiwn heb fuddsoddiad yn y sector (sydd fyw neu lai'n golygu cymorthdal'u'r sector preifat).
- Gan fy mod yn gweithio yn yr IWS, byddwn yn fwy na pharod i gyfrannu unrhyw amser neu arbenigedd y gallaf.
- Dw i ddim yn deall beth mae hyn yn ei feddwl.
- Bydd annog menywod Du, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol yn benodol i'r maes hwn trwy gynnig sgiliau llythrennedd/rhifedd ar ôl bod yn y swydd yn grymuso menywod sydd wedi bod allan o'r gweithlu neu nad oes ganddynt sgiliau a hyfforddiant a chymwysterau angenrheidiol yn draddodiadol i gael gwaith arall.
- Dw i ddim yn deall y cwestiwn hwn mewn gwirionedd.
- Nid yw gofal plant yn rhywle lle gall unrhyw un weithio; byddwch yn rhoi plant mewn perygl trwy roi'r gwaith i unrhyw un, ni waeth pwy ydyw.
- Dw i ddim yn siŵr beth mae hyn yn ei olygu? Byddai rhagor o wybodaeth yn ddefnyddiol.
- Dim syniad beth yw'r cyfleoedd.
- Mae angen mwy o fanylion arnaf!!

Gwella ansawdd, cywirdeb a chysondeb data

Mae angen gwaith i sicrhau bod y diweddariadau blynyddol ac Asesiadau Digonolrwydd Gofal Plant yn y dyfodol yn cael eu llywio gan y data mwyaf cywir posibl. Felly er nad yw'n fater i Gaerdydd yn unig, byddwn yn gweithio gyda phartneriaid allweddol i wella cywirdeb data.

A ydych chi'n cytuno â'r cam gweithredu hwn?

Roedd dros bedair rhan o bump (85.3%) o'r ymatebwyr yn cytuno â'r cam gweithredu hwn. Os caiff ymatebion 'ddim yn siŵr' eu tynnu o'r dadansoddiad, mae'r ganran sy'n cytuno'n cynyddu i 96.4%.

Ydw Ddim yn siŵr Nac ydw

A oes gennych unrhyw sylwadau eraill ar y cam gweithredu hwn?

Gwahoddwyd yr ymatebwyr i roi unrhyw sylwadau a oedd ganddynt mewn perthynas â'r cam gweithredu. Gadawyd sylwadau gan ddau ymatebwr; gellir gweld y sylwadau hyn isod/trosodd:

- Dylid sicrhau bod y broses o gofnodi data yn syml er mwyn sicrhau bod y broses o'i chwblhau'n gywir.

A oes unrhyw beth arall yn gysylltiedig â gofal plant yr hoffech wneud y Cyngor yn ymwybodol ohono?

Rhodddwyd cyfle i'r ymatebwyr adael adborth/sylwadau pellach am faterion a oedd yn ymwneud â gofal plant yr hoffent wneud y Cyngor yn ymwybodol ohonynt.

Gadawyd sylwadau gan 52 o'r ymatebwyr; yna dosbarthwyd y sylwadau hyn yn ôl themâu. Gellir gweld y themâu hyn ynghyd â sylwadau enghreifftiol isod/drosodd:

Thema	Nifer	%	Sylwadau Enghreifftiol
Mae gofal plant yn rhy ddrud	21	40.4	<ul style="list-style-type: none"> • Ar hyn o bryd, ni all fy ngŵr weithio oherwydd ni allwn fforddio iddo fynd yn ôl i'r gwaith gan fod gofal plant yn rhy ddrud. • Mae cost gofal plant yn uchel iawn sy'n golygu bod llawer o deuluoedd sy'n gweithio fel fi yn ei chael hi'n anodd gallu ei ddefnyddio. • Mae cost gofal plant yng Nghaerdydd yn afresymol o uchel. Mae angen gwneud mwy i gefnogi teuluoedd fel nad oes rhaid iddynt weithio dim ond i dalu am ofal plant.

			<ul style="list-style-type: none"> • Mae cost gofal plant i blant dan 3 oed yn rhwysr i famau sy'n dychwelyd i'r gwaith yn bennaf. Er bod 20% yn ddi-dreth, mae'n dal yn ddud iawn ac yn ffactor i fenywod sy'n dychwelyd i'r gwaith. Pe baem yn gwneud mwy i wneud gofal plant yn fwy fforddiadwy, yna byddai hyn yn cynyddu nifer y menywod yn y gweithlu, gan hybu'r economi o ganlyniad. • Mae cost gofal plant yn cynyddu o hyd ac mae'n mynd yn anodd ei fforddio.
Dechrau o oedran iau	10	19.2	<ul style="list-style-type: none"> • Mae gofal plant yn ddud iawn. Rwy'n gweithio'n llawn amser ac mae gennyf un plentyn yn y dosbarth derbyn ac un sy'n 2 oed. Mae'n costio £1200 y mis gyda gwarchodwr plant. I lawer, bydd hyn yn ormod o lawer. Mae angen cyflwyno cymorth gofal plant i blant dan 3 oed yn gyflymach. • Lleihau oedran oriau gofal plant am ddim yn unol â Lloegr. • Mae gofal plant yn ddud, yn enwedig i rieni sy'n gweithio ac sydd ill dau mewn gwaith llawn amser. Rwy'n credu y dylid estyn y cynnig gofal plant i rieni gan ddechrau o 2 oed os nad ydynt yn byw mewn ardal Dechrau'n Deg.
Nid yw nifer yr oriau a ariennir yn ddigonol	9	17.3	<ul style="list-style-type: none"> • Nid oedd yr arolwg hwn yn ymdrin ag unrhyw un o'm pryderon fel rhiant. Nid yw lleoliad mewn ysgol feithrin ar gyfer plant 3 oed a hŷn yn helpu rhieni sy'n gweithio o gwbl. Gan mai dim ond 2.5 awr y mae'n ei ddarparu bob dydd, mae rhieni'n cael eu gorfodi i gael gofal cofleidiol nad yw bob amser ar gael neu'n gadael gwaith yng nghanol y dydd i gasglu'r plentyn ac i fynd ag ef i ofal plant amgen a allai fod sawl gwaith y dydd gan ddibynnu ar amserlen yr ysgol; nid yw hyn yn gyson â gwaith. Yn ogystal, os nad yw plentyn yn mynd i'r ysgol feithrin, caiff yr oriau hynny heb ofal plant eu colli. Rwy'n genfigennus o deuluoedd yn Lloegr sy'n cael 30 awr am ddim yn y feithrinfa o'u dewis. Nid yw'r system yng Nghaerdydd yn helpu teuluoedd.

			<ul style="list-style-type: none"> • Diffyg darparwyr gofal plant cyn ysgol, yn enwedig yn ardal Rhiwbeina. Dim clwb brecwast yn yr ysgol. Diffyg gwarchodwyr plant a diffyg lleoliadau sy'n gallu mynd â phlant i'r ysgol. Anodd iawn i rieni sy'n gweithio. • Mae ffioedd a godir gan ddarparwyr gofal plant yn golygu bod biliau, hyd yn oed gyda 15 awr o ofal plant am ddim, yn dal i fod yn anhygoel o uchel. Mae sesiwn foreol yn ein meithrinfa yn costio £50 heb ddefnyddio unrhyw oriau, ond hyd yn oed gyda 5 awr o ofal am ddim mae'n dal i gostio £25 y sesiwn! Mae hynny'n wahanol iawn i'r gofal plant 'am ddim' a nodir pan hysbysebir y cynnig.
Oriau agor estynedig - Oriau anghymdeithasol/gwylia u'r ysgol	8	15.4	<ul style="list-style-type: none"> • Byddai oriau agor estynedig i weithwyr allweddol, e.e. athrawon/staff gofal iechyd, yn wych. • Dylid dechrau'r 30 awr (neu rai oriau) o oedran iau. Dylid helpu hefyd yn ystod gwyliau'r ysgol; ychydig iawn o swyddi sy'n rhoi digon o wyliau blynyddol. • Nid yw pob ysgol yn cynnig y clwb brecwast am ddim. Nid oes digon o opsiynau gofal plant ar agor tan 6.
Mae angen mwy o wybodaeth am arian a gofal plant	5	9.6	<ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau bod rhieni'n ymwybodol o'r holl arian a sut i ddod o hyd i ddarparwyr gofal plant addas gan gynnwys meithrinfeydd a gwarchodwyr plant. • Nid yw gwefan Dewis yn gyfredol wrth chwilio am ddarpariaethau sy'n cynnig 30 awr o ofal plant am ddim.
Gofal Plant Cymraeg	4	7.7	<ul style="list-style-type: none"> • Mae angen mwy o leoliadau Cymraeg ar gyfer y blynyddoedd cynnar. Roedd fy mhlentyn yn mynychu meithrinfa Saesneg gan nad oedd unrhyw leoliadau Cymraeg yn yr ardal leol. • Dim ond mewn ardaloedd cyfoethocach y mae darpariaeth Gymraeg ac nid yw byth ar gael mewn clybiau ar ôl yr ysgol ac ati. Mae Meithrin yn gwneud gwaith gwych, ond does dim byd

			cyn neu ar ôl hynny mewn gwirionedd heb deithio.
Hyfforddiant anghenion ychwanegol	3	5.8	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes gan nyrsys meithrinfeydd hyfforddiant na gwybodaeth am anghenion ychwanegol. Mae gan lawer o feithrinfeydd bolisiau hen ffasiwn ar gyfer rheoli ymddygiad ac ychydig iawn o wybodaeth sydd ganddynt am ddatblygiad cynnar plant. Mae angen gofal plant cyn ac ar ôl yr ysgol ar gyfer plant ADY mewn ysgolion uwchradd, yn enwedig pobl ifanc mewn ysgolion prif ffrwd sydd â niwro-anableddau.
Arall	13	25.0	<ul style="list-style-type: none"> Arolwg diwerth oedd hwn. Ymgyrch tuag at hylendid digidol. Mae'r gofal plant am ddim sydd ar gael yn fy ardal i yn ased gwych a dylid annog mwy o rieni i'w ddefnyddio. Nid oes digon o ysgolion uwchradd.
Cyfanswm yr Ymatebwyr	52	-	

DS: Nid yw'r canrannau'n creu cyfanswm o 100% gan y gallai sylwadau'r ymatebwyr fod yn berthnasol i sawl thema.

17: Dadansoddiad o'r Bylchau a Meysydd i'w Gwella

Dadansoddiad o'r bylchau

Yn ôl dadansoddiad manwl o ddata'r DHG, a thrwy gymharu nifer y plant sy'n aros am le ar unwaith yn erbyn y lleoedd gwag yn ôl gwasanaeth ym mhob ACC, dim ond 99 o blant y nodwyd eu bod yn aros am le mewn gwasanaeth nad oedd lle gwag ar ei gyfer yn yr ACC honno. Y dull yw asesu digonolrwydd *gwasanaethau* yn ôl ardal ddaearyddol, yn hytrach na chanolbwyntio ar fathau o ddarparwyr.

Er y cydnabyddir y gall fod gan rai rhieni ddewisiadau ar gyfer y math o ddarparwr y maent yn ei ddefnyddio, er enghraifft, clwb ar ôl ysgol, gallai gofal ar ôl ysgol ar gyfer eu plentyn oedran ysgol gael ei ddarparu gan glwb y tu allan i oriau ysgol, lleoliad gofal dydd llawn neu warchodwr plant. Mae creu lleoedd ychwanegol y tu allan i oriau ysgol, ar ôl oriau ysgol mewn ardal lle mae gwasanaeth eisoes yn cael ei ddarparu, a lle mae lleoedd gwag yn bodoli, yn debygol o danseilio hyfywedd darparwyr presennol oherwydd yr angen i unrhyw leoliad gyrraedd 'màs critigol' o blant sy'n mynychu er mwyn mantoli'r gyllideb a thalu costau.

Fel y nodwyd yng nghorff yr asesiad, mae pryderon ynghylch cywirdeb rhywfaint o'r data a dynnwyd o ymatebion y ffurflenni DHG. O ganlyniad, mewn llawer o achosion, yr ymateb cychwynnol a gynhyrchwyd gan yr ADGP yn y Cynllun Gweithredu yw ymchwilio ymhellach i ba lefel o alw heb ei fodloni sy'n bodoli, os o gwbl. Mewn rhai achosion, er bod y data'n awgrymu bod rhestr aros ar gyfer un gwasanaeth, e.e. sesiynau boreol yng Ngogledd Caerdydd, mae'r data hefyd yn dangos bod lleoedd gwag yn yr ACC mewn gwasanaethau sy'n ymddangos yn debyg iawn e.e. Gofal Hanner Diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod AM. Mae angen gwneud rhagor o waith i ddeall yn llawn a all darparwyr sy'n cynnig y gwasanaethau hyn amsugno'r galw, neu a yw amseru, oedrannau plant neu ffactorau eraill yn golygu nad yw'r gwasanaethau hyn yn addas ar gyfer y plant a nodir ar y rhestrau aros.

Os caiff y galw heb ei fodloni ei gadarnhau, bydd y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant yn gweithio gyda darparwyr yn yr ardal, ysgolion, teuluoedd a rhanddeiliaid eraill i asesu'r ffordd orau o ddiwallu'r angen hwn. Cyfleoedd i ddarparwyr presennol ehangu naill ai nifer y lleoedd, neu'r mathau o wasanaethau a gynigir fydd y dull a ffefrir, gan y dylai hyn gael yr effaith leiaf ar ddadleoli ac mae'n fwy cynaliadwy yn y tymor hwy.

Tabl: Lleoedd gwag yn ôl gwasanaeth ac ACC

ACC	Gwasanaeth	Y galw heb ei fodloni (plant sy'n aros am le ar unwaith uwchlaw'r lleoedd gwag presennol, yn ôl gwasanaeth)	Sylwadau
Gogledd Caerdydd	Boreau	21	Mae 474 o leoedd gwag ar gyfer Gofal Hanner Dydd/Meithrinfa Hanner Dydd AM yn yr ACC
	Sesiynau cynllun chwarae	10	Darpariaeth adeg gwyliau – ansicr pa wyliau y mae'r rhestr aros ar eu cyfer
	Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	2	
Dwyrain Caerdydd	Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth		
De-ddwyrain Caerdydd	Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth		
Canol a de Caerdydd	Gofal hanner diwrnod / Meithrinfa hanner diwrnod PM	3	
	Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	6	527 o leoedd gwag am Ofal Hanner Diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod AM
De-orllewin Caerdydd	Gofal hanner diwrnod / Meithrinfa hanner diwrnod AM	23	DS: 36 o leoedd gwag boreol
Gorllewin Caerdydd	Lle mewn Gofal Dydd Llawn/Meithrinfa Ddydd Lawn	29	
	Cylch Chwarae / Cylch Meithrin AM	5	151 o leoedd gwag boreol

- Gogledd Caerdydd – 21 o blant yn aros am le boreuol, 10 plentyn yn aros am sesiwn cynllun chwarae, 2 ar gyfer Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM (DS: mae lleoedd gwag yn bodoli ar gyfer Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM)
- Dwyrain Caerdydd - Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth
- De-ddwyrain Caerdydd - Dim plant yn aros am unrhyw wasanaeth
- Canol a De Caerdydd – 3 phlentyn yn aros am ofal hanner diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod PM (DS: 527 o leoedd gwag ar gyfer Gofal Hanner Diwrnod/Meithrin Hanner Diwrnod AM). 6 o blant yn aros am le mewn Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM
- De-orllewin Caerdydd - 23 o blant yn aros am le mewn darpariaeth Gofal Hanner Diwrnod/Meithrinfa Hanner Diwrnod (DS: mae 36 o leoedd gwag boreol ar gael)

- Gorllewin Caerdydd - Caerdydd Mae 29 o blant yn aros am le Gofal Dydd Llawn/Meithrinfa Ddydd Llawn (DS: Mae 151 o leoedd gwag ar gyfer y bore yn yr ACC hon). Mae 5 plentyn yn aros am le mewn Cylch Chwarae/Cylch Meithrin AM (DS: Adroddwyd am 151 o leoedd gwag ar gyfer y bore)

(a) darpariaeth gofal plant i blant rhieni sy'n gweithio oriau annodweddiadol;

Yn ôl data DHG, mae 162 o leoliadau gofal plant ar agor cyn 8.00am ar o leiaf rai dyddiau o'r wythnos. Mae 108 o warchodwyr plant yn gweithredu cyn 8.00am, gyda'r cynharaf yn dechrau am 5.50am. Mae 45 gofal dydd llawn, 8 y tu allan i oriau ysgol ac 1 darparwr gofal dydd fesul sesiwn ar agor cyn 8.00am, gan ddarparu 4,080 o leoedd.

Darperir gofal ar ôl 6.00pm rhwng 4 gwarchodwr plant ar ddydd Mawrth, gan godi i 11 ar ddydd Gwener. Gall hyn fod oherwydd bod gwarchodwyr plant yn addasu eu gwasanaeth i ddiwallu anghenion rhieni sy'n defnyddio eu gwasanaeth.

Mae 9 lleoliad gofal dydd llawn hefyd yn gweithredu ar ôl 6.00pm, gyda'r diweddaraf yn cau am 7.00pm DS: mae'r data uchod yn seiliedig ar yr oriau agor a gofnodwyd. Yn ôl yr ymatebion uniongyrchol i'r cwestiwn yn ymwneud â darparu gwasanaethau ar ôl 6.00pm ('Gyda'r nos' ar holiadur DHG) dim ond 8 gwarchodwr plant a 6 lleoliad gofal dydd llawn a ddywedodd eu bod yn darparu'r gwasanaeth hwn.

Mae 4 gwarchodwr plant yn darparu gofal dros nos, ac mae 6 gwarchodwr plant yn gweithredu ar benwythnosau, gan gynnwys un cyn 8pm ac ar ôl 6pm ar ddydd Sadwrn.

Roedd yr arolwg rhieni yn cynnwys un sylw yn ymwneud â diffyg gofal plant hyblyg i weithwyr shift, ond nid yw'n glir a yw hyn yn ymwneud ag oriau agor gwahanol fathau o ofal plant all cyd-fynd â phatrymau gwaith shiftiau newidiol. Cafwyd nifer fach o sylwadau gan rieni yn ymwneud ag oriau agor y gofal plant yr oeddent yn ei ddefnyddio, gan nodi ei bod weithiau'n anodd gollwng plant a chyrraedd y gwaith yn brydlon, ond ni themlir bod hyn yn fwch sylweddol yn y ddarpariaeth.

(b) darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg;

Yn seiliedig ar ddata DHG, mae 4 gwarchodwr plant cyfrwng Cymraeg, 13 lleoliad gofal dydd llawn (8 ohonynt yn darparu gofal dydd llawn h.y. gall plentyn aros yn y lleoliad drwy'r dydd), 4 gofal dydd fesul sesiwn a 5 lleoliad y tu allan i oriau ysgol. Mae cyfanswm o 863 o leoedd cofrestredig cyfrwng Cymraeg yng Nghaerdydd.

Gwarchod plant

Drwy ddadansoddi'r data yn ôl ACC, mae un plentyn yn aros am le ar ôl ysgol yng Ngorllewin Caerdydd lle nad oes lleoedd gwag wedi'u hadrodd.

Gofal dydd llawn

Drwy ddadansoddi'r data yn ôl ACC, mae un plentyn yn aros am le ar ôl ysgol yn Ne-ddwyrain Caerdydd lle nad oes lleoedd gwag wedi'u hadrodd. Yn Ninas a De Caerdydd, adroddir bod un plentyn yn aros am le addysg gynnar, er na chofnodir bod unrhyw blant yn aros am le gan yr adran Addysg. Adroddir bod chwech o blant yn aros am wasanaeth Cylch Meithrin AM. Yng Ngorllewin Caerdydd, mae'n ymddangos bod 25 o blant yn aros am le meithrin llawn amser, gyda 15 yn aros am le mewn Cylch Meithrin ar gyfer y bore, ac mae'r un nifer yn aros am le mewn Cylch Meithrin ar gyfer y prynhawn.

Gofal Dydd Fesul Sesiwn

Mae rhestrau aros ond yn fwy na lleoedd gwag ar gyfer darpariaeth foreol (20 ar restr aros, 12 o leoedd gwag = diffyg o 8) yn ACC Gogledd Caerdydd.

Y tu allan i oriau ysgol

Yn gyffredinol, er bod 30 o leoedd gwag wedi'u cofnodi ar gyfer lleoliadau cyn ysgol, mae 146 o blant yn aros am le ar ôl ysgol ar unwaith, gyda 95 yn Ne-orllewin Caerdydd a 30 yng Ngorllewin Caerdydd. Nodir bod 21 o blant eraill yn aros am le ar ôl ysgol cyfrwng Cymraeg yn ardal Canol a De Caerdydd

Er bod galw uwch na'r capasiti i gyflenwi yn cael ei gofnodi ar gyfer gwasanaethau ar ôl ysgol cyfrwng Cymraeg mewn 3 ACC, bydd angen ymchwilio ymhellach i asesu a yw'r data hwn yn gywir. Er enghraifft, mae un lleoliad sy'n nodi rhestr aros ar unwaith wedi'i gofrestru i ddarparu 400 o leoedd yr wythnos ac mae wedi nodi presenoldeb wythnosol cyfartalog o tua 300 o blant, ond adroddodd fod 95 o blant yn aros am le ar unwaith. Mae'n bosibl bod y data sy'n ymwneud â 'lleoedd gwag' wedi'i roi yn y golofn 'plant sy'n aros am le ar unwaith' mewn camgymeriad.

Nid oes unrhyw leoliadau chwarae mynediad agored na meithrinfeydd cyfrwng Cymraeg yng Nghaerdydd. Er bod rhai ymatebion i'r arolwg rhieni wedi nodi heriau o ran dod o hyd i ofal plant cyfrwng Cymraeg, ni chafwyd unrhyw ymatebion penodol ynghylch chwarae mynediad agored na darpariaeth creche. Cofnodwyd un ymateb yn nodi'r defnydd o weithgareddau cyfrwng Cymraeg yr Urdd yn ystod gwyliau'r ysgol.

Fel y nodwyd ym mhennod 10: *Cyfrwng Cymraeg a CSCA*, mae'r camau a nodwyd yn yr ADGP o ran gofal plant cyfrwng Cymraeg yn cyd-fynd â chyflawni'r targedau yn CSCA Caerdydd ac yn cyfrannu atynt.

(c) darpariaeth gofal plant ar gyfer gwahanol gategorïau iaith.

Yn ôgystal â'r Gymraeg a'r Saesneg, dywedodd darparwyr fod yr ieithoedd canlynol yn cael eu defnyddio mewn lleoliadau: Ffrangeg, Pwyleg, Portiwgaleg, Sbaeneg, Pwnjabeg, Wrddw, Bengaleg, Tsieinëeg, Eidaleg a Makaton.

Crynodeb o anghenion heb eu bodloni

(a) mathau o ofal plant sydd ar gael;

Yn ôl data'r DHG ac asesiad o restrau aros a lleoedd gwag, wrth edrych ar y ddinas gyfan mae'n ymddangos bod y ddarpariaeth o ofal dydd llawn, gofal fesul sesiwn, gofal y tu allan i oriau ysgol a gwarchodwyr plant bron yn ddigonol. Fel y nodwyd, mae'n ymddangos bod gan nifer cyfyngedig o wasanaethau o fewn ACCau restrau aros ar hyn o bryd, ac mae camau i ymchwilio ymhellach a datblygu mwy o gapasiti os oes angen, wedi'u nodi.

Dim ond un ddarpariaeth chwarae mynediad agored a nodwyd yn y DHG. Nid yw'r gwasanaeth, sydd wedi'i gofrestru fel crèche, yn gweithredu yn y modd a ddisgrifir yn y Safonau Gofynnol Cenedlaethol, gan ei fod yn darparu gwasanaeth yn ystod y tymor, 5 bore'r wythnos, ar gyfer plant Dechrau'n Deg a Chynnig Gofal Plant y codir tâl amdanynt.

Nid oes unrhyw nanis yn cymryd rhan yn y Cynllun Cymeradwyo Gwirfoddol yng Nghaerdydd, sy'n dileu gallu unrhyw deulu sy'n defnyddio nani i gael cymorth ariannol drwy elfen gofal plant credydau treth gwaith neu'r cynllun gofal plant di-dreth.

Mae cyfleoedd, yn unol â pholisi Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru a CSCA Caerdydd, i ddatblygu gofal dydd llawn cyfrwng Cymraeg, gofal fesul sesiwn a gwarchodwyr plant cyfrwng Cymraeg ymhellach.

Er bod nifer o rieni a ymatebodd i'r arolwg rhieni wedi nodi bod diffyg gofal plant addas yn eu hardal, nid yw Cyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd wedi adrodd bod y mater hwn yn cael ei godi gan rieni sy'n

cysylltu â'r gwasanaeth. Yn yr un modd, er bod rhai ymatebwyr i'r arolwg rhieni wedi nodi diffyg darpariaeth oriau annodweddiadol, mae 162 o leoliadau'n darparu gofal cyn 8.00am, a hyd at 20 ar ôl 6.00pm.

Meysydd i'w gwella

- Ymchwilio ymhellach i leoliadau lle mae'n ymddangos bod gan wasanaethau alw uwch na chapasiti (rhestrau aros). Os caiff ei gadarnhau, gweithio gyda darparwyr lleol i ddatblygu capasiti ychwanegol gan sicrhau'r effaith leiaf posibl ar ddadleoli.
- Ymchwilio ymhellach i leoliadau lle mae'n ymddangos bod gan wasanaethau cyfrwng Cymraeg alw uwch na chapasiti (rhestrau aros). Os caiff ei gadarnhau, gweithio gyda darparwyr lleol i ddatblygu capasiti ychwanegol gan sicrhau'r effaith leiaf posibl ar ddadleoli.
- Annog nanis i ymuno â'r Cynllun Cymeradwyo Gwirfoddol, i gefnogi eu cleientiaid i gael cymorth ariannol gyda chostau gofal plant
- Annog darparwyr sy'n gweithredu oriau annodweddiadol i farchnata a hyrwyddo eu gwasanaethau ymhellach

(b) oedran y plant y mae gofal plant ar gael iddynt;

Nododd data'r DHG 10,951 o blant ar lyfrau darparwyr gofal plant, wedi'u dadansoddi yn ôl oedran y plentyn. Er mai dim ond 268 o blant dan 1 oed a adroddwyd, cododd hyn i 2,126 ar gyfer plant 2 oed (neu 52.7% o'r garfan) a 2,000 ar gyfer plant 3 oed (48% o'r garfan).

Dim ond 68 o blant dros 12 oed a adroddwyd. Efallai fod gan rai o'r plant hyn anghenion ychwanegol ac y gall y darparwyr hyn ddiwallu'r anghenion hyn, ond nid yw'n bosibl cadarnhau hyn o'r data sydd ar gael. Mae'n ymddangos nad oes llawer o alw am ofal plant ar gyfer plant o'r oedran hwn.

Nid oes unrhyw feysydd arwyddocaol i'w gwella.

(c) fforddiadwyedd gofal plant;

Roedd 74.2% (299 o'r 403 o ymatebwyr i'r cwestiwn hwn) yn cytuno'n gryf bod gofal plant yn rhy ddrud, gyda 76 arall (18.9%) yn tueddu i gytuno. Fforddiadwyedd hefyd oedd y categori ymateb mwyaf cyffredin i'r cwestiwn Meysydd i'w Gwella yn yr arolwg rhieni, a ddewiswyd gan 70.6% o'r ymatebwyr, dim ond 17 o ymatebion i'r cwestiwn hwn a gafwyd.

Amlygwyd fforddiadwyedd hefyd yn yr ymatebion naratif gan nifer sylweddol o rieni, ac efallai fod y costau uwch ar gyfer gofal plant i fabanod dan 1 oed yn effeithio ar nifer y plant ifanc iawn mewn gofal plant. Yn yr un modd, efallai fod y niferoedd cymharol uchel o blant 2, 3 a 4 oed ar lyfrau darparwyr gofal plant yn gysylltiedig â gofal plant a ariennir gan Lywodraeth Cymru a ddarperir drwy Dechrau'n Deg a'r Cynnig Gofal Plant.

Mae'r effaith y gall yr awdurdod lleol ei chael ar y ffioedd a godir ar rieni am le gofal plant yn gyfyngedig. Fodd bynnag, gallai sicrhau bod rhieni'n ymwybodol o'r hawliau ariannol y gallent eu cael, yn dibynnu ar eu sefyllfa cyflogaeth ac economaidd, ac annog darparwyr i gofrestru ar gyfer Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn talebau gofal plant helpu rhai teuluoedd â chostau gofal plant. Nododd yr arolwg rhieni fod bron i hanner (172 o 401, 42.9%) o rieni yn gwybod ble i ddod o hyd i wybodaeth am gymorth ariannol ar gyfer gofal plant.

Meysydd i'w gwella

- Parhau i roi gwybodaeth am gymorth ariannol i rieni/gofalwyr gyda chostau gofal plant drwy Gyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd. Bydd y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant a Chyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd yn datblygu ac yn marchnata adnodd gwybodaeth sy'n nodi'r amrywiaeth o ffynonellau cymorth ariannol gyda chostau gofal plant.
- Annog mwy o leoliadau, gan dargedu gofal dydd fesul sesiwn i ddechrau, i gofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant. Dim ond 13 (33.3%) o ddarparwyr gofal dydd fesul sesiwn sydd wedi cofrestru ar hyn o bryd, y gyfran isaf o unrhyw fath o ddarparwr.

(ch) yr adegau y mae gofal plant ar gael; ac

Fel y nodwyd uchod, mae 162 o leoliadau'n darparu gofal plant cyn 8.00am, a hyd at 20 ar ôl 6.00 pm.

Nid oes unrhyw feysydd arwyddocaol i'w gwella.

(d) lleoliad gofal plant.

Mae dosbarthiad gofal plant ledled Caerdydd, mewn perthynas â ble mae'r galw, yn dda ar y cyfan. Fel y nodwyd yn y cynllun gweithredu, cynhelir ymchwiliad pellach i'r ffactorau sy'n ymwneud â Dwyrain Caerdydd, sydd â'r gymhareb uchaf o ran plant:lleoedd cofrestredig ar gyfer plant 0-14 oed.

Meysydd i'w gwella

- O ystyried bod y gwahaniaeth mwyaf rhwng lleoedd gofal plant cofrestredig a nifer y plant 0-14 oed yn Dwyrain Caerdydd, bydd ymchwiliad pellach i'r ffactorau lleol sy'n dylanwadu ar y galw a'r cyflenwad yn cael ei gynnal. Os bydd angen, bydd cynllun gweithredu lleol yn cael ei ddatblygu.

18: Cynllun Gweithredu

Darpariaeth: galw posibl heb ei fodloni	O ystyried bod y gwahaniaeth mwyaf rhwng lleoedd gofal plant cofrestredig a nifer y plant 0-14 oed yn Nwyrain Caerdydd, bydd ymchwiliad pellach i'r ffactorau lleol sy'n dylanwadu ar y galw a'r cyflenwad yn cael ei gynnal. Fodd bynnag, dylid nodi nad yw'n ymddangos nad oes gan unrhyw wasanaeth yn yr ACC hon unrhyw blant sy'n aros am le ar unwaith. Os bydd angen, bydd cynllun gweithredu lleol yn cael ei ddatblygu.
	Ar gyfer y pedair ACC (Gogledd Caerdydd; Canol a De Caerdydd; De-orllewin Caerdydd; Gorllewin Caerdydd) lle mae'n ymddangos bod y galw'n fwy na'r capasiti, cynhelir ymchwiliad manwl i ganfod cadernid data. Os oes galw, cysylltir â darparwyr gwasanaethau a nodwyd yn lleol i archwilio'r gallu i ehangu'r ddarpariaeth o safleoedd sy'n bodoli eisoes.
	Ymchwilio i'r galw posibl am ddarpariaeth gofal dydd fesul sesiwn, Boreau a Chinio, yng Ngogledd Caerdydd
	Nodi a oes unrhyw alw heb ei fodloni am ddarpariaeth y tu allan i oriau ysgol yn Nwyrain Caerdydd ac ardal Canol a De Caerdydd
Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a'r Gymraeg	Bydd y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant yn mynd ati i dargedu unigolion sydd â sgiliau Cymraeg wrth farchnata'r hyfforddiant cymhwyso ar gyfer gwarchod plant
	Nodi a oes tystiolaeth gadarn ar gyfer y galw am ofal y tu allan i oriau ysgol cyfrwng Cymraeg heb ei fodloni yn Ne-orllewin Caerdydd.
	Ymchwilio ymhellach a yw'r galw yn fwy na'r capasiti ar gyfer gofal dydd llawn cyfrwng Cymraeg neu sesiynau Cylch Meithrin yng Ngorllewin Caerdydd. Archwilio gyda darparwyr presennol o fewn ardaloedd lle y cadarnheir bod y galw'n fwy na'r capasiti i weld a oes posibiladau i ehangu'r ddarpariaeth bresennol
	Ymchwilio ymhellach a yw'r galw yn fwy na'r capasiti ar gyfer sesiynau Bore cyfrwng Cymraeg yng Ngogledd Caerdydd. Archwilio gyda darparwyr presennol o fewn ardaloedd lle y cadarnheir bod y galw'n fwy na'r capasiti i weld a oes posibiladau i ehangu'r ddarpariaeth bresennol.
	Nodi a oes tystiolaeth gadarn ar gyfer y galw am ofal y tu allan i oriau ysgol cyfrwng Cymraeg heb ei fodloni yn Ninas a De Caerdydd, Gorllewin Caerdydd a De-orllewin Caerdydd. Nodi a oes gan ddarparwyr presennol y tu allan i'r ysgol y gallu i ehangu'r lleoedd a gynigir.
	Gweithio gyda phartneriaid gan gynnwys Llywodraeth Cymru, Addysg a Mudiad Meithrin i gyflawni'r camau a nodwyd yn CSCA Caerdydd 2022 – 2031

	Cyfeirio'r rhaglen hyfforddi estynedig ar gyfer ymarferwyr y blynyddoedd cynnar (cynyddu prentisiaethau, rhaglen yr Academi a rhaglen Croesi'r Bont sy'n trochi ymarferwyr newydd yn y Gymraeg) fel y nodwyd yng Nghynllun Gweithredu Cymraeg 2050 2021-2026, er mwyn cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg o fewn y gweithlu gofal plant, yn enwedig mewn lleoliadau Saesneg / y ddwy iaith.
Fforddiadwyedd	Annog mwy o leoliadau, gan dargedu gofal dydd fesul sesiwn i ddechrau, i gofrestru i ddarparu Gofal Plant Di-dreth a/neu dderbyn Talebau Gofal Plant. Dim ond 13 (33.3%) o ddarparwyr gofal dydd fesul sesiwn sydd wedi cofrestru ar hyn o bryd, y gyfran isaf o unrhyw fath o ddarparwr. Parhau i roi gwybodaeth am gymorth ariannol i rieni/gofalwyr gyda chostau gofal plant drwy Gyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd. Bydd y Tîm Cymorth Busnes Gofal Plant a Chyngor a Chymorth i Deuluoedd Caerdydd yn datblygu ac yn marchnata adnodd gwybodaeth sy'n nodi'r amrywiaeth o ffynonellau cymorth ariannol gyda chostau gofal plant.
ADY, AAA ac anabledd	Gweithio gyda phartneriaid Gwasanaethau Cynhwysiant Caerdydd, Datblygu'r Gweithlu a Chwlmwm i barhau i hyrwyddo'r hyfforddiant a gynigir i ddarparwyr gofal plant. Mae'r hyfforddiant yn darparu gwybodaeth a chyngor i gynyddu ymwybyddiaeth o'r Cod Anghenion Ychwanegol a gwella ymarfer ADY/AAA Gweithio gyda darparwyr gofal plant a phartneriaid i nodi unrhyw rwystrau rhag cael gafael ar hyfforddiant a chyngor ynghylch ADY/AAA Parhau i hyrwyddo'r Grant Lleuedd â Chymorth, sy'n darparu cyllid ar gyfer cymorth staffio ychwanegol i ganiatáu mynediad i ofal plant i blant rhieni sy'n gweithio na allent fynychu'n ddiogel fel arall.
Cymorth i'r sector gofal plant	Yn dilyn y cyllid grant ychwanegol diweddaraf (Ch3, Ch4 20231-22) a ddarparwyd drwy'r Grant Gofal Plant a Chwarae/Plant a Chymunedau, cysylltir â darparwyr i gynhyrchu data cynaliadwyedd wedi'i ddiweddarau i'w gynnwys yn y ADGP terfynol a gyflwynir i Lywodraeth Cymru ym mis Mehefin 2022 Parhau i hyrwyddo gofal plant fel gyrfa o ddewis drwy Addewid Caerdydd a Gwasanaeth i Mewn i Waith Caerdydd i annog mynediad i brentisiaethau a chyfleoedd hyfforddiant cymhwysio i bobl ifanc, pobl ddi-waith ac unigolion o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol
Gwella ansawdd, cywirdeb a chysondeb data	Gweithio gyda chydweithwyr Addysg, Llywodraeth Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru, i sicrhau bod darparwyr gofal plant yn deall yn gywir y defnydd o derminoleg sy'n ymwneud â lleoliadau addysg gynnar ac ystyr y derminoleg yn gywir, er mwyn gwella cywirdeb DHG ac ymarferion casglu data eraill yn y dyfodol Gyda chydweithwyr Dechrau'n Deg, Llywodraeth Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru, sicrhau bod darparwyr gofal plant yn deall yn gywir y defnydd o derminoleg sy'n ymwneud â Dechrau'n Deg ac ystyr y derminoleg yn gywir, er mwyn gwella cywirdeb DHG ac ymarferion casglu data eraill yn y dyfodol

19: Nodiadau esboniadol

Canllaw i'r ADGP

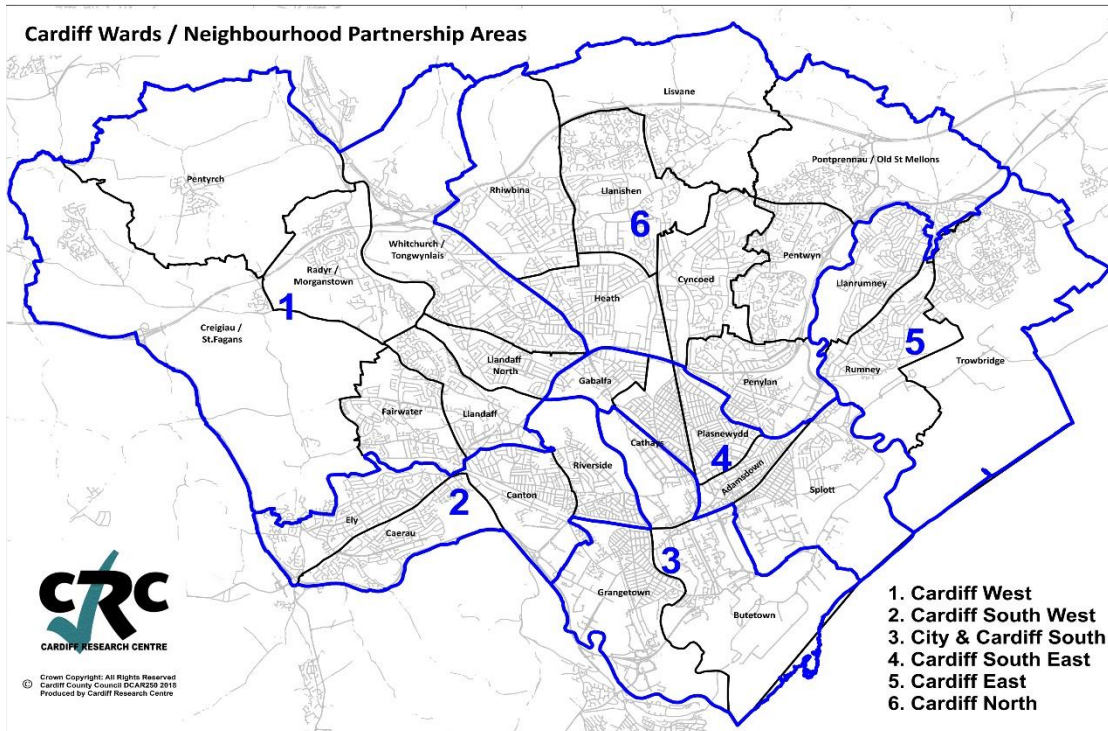
Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau

Aildrefnodd Papur Gwyn 2013, "**Creu Cymunedau: Dull Newydd o Weithio yn y Gymdogaeth**"¹ y 29 ward yn 6 Ardal Partneriaeth Cymdogaeth, sydd bellach yn Ardaloedd Cynllunio Cymdogaethau (ACCau). Nodir y wardiau ym mhob un o'r Awdurdodau Cynllunio Cymdogaethau hyn isod ac fe'u defnyddir drwy weddill yr ADGP hwn.

Ar ôl cwblhau'r ADGP, bydd dadansoddiad fesul ward o'r cyflenwad gofal plant, y galw a ffactorau economaidd-gymdeithasol allweddol yn cael ei gynhyrchu fel adnodd ar gyfer potensial; darparwyr gofal plant, cynllunwyr a rhanddeiliaid allweddol.

Ardal Cynllunio Cymdogaethau	Wardiau
Gogledd Caerdydd	Rhiwbeina, Y Mynydd Bychan, Llys-faen, Llanisien, Cyncoed, Pen-y-lan, Pentwyn, Pontpennau a Phentref Lloneirwg
Dwyrain Caerdydd	Llanrhymni, Rhymni, Trowbridge
De-ddwyrain Caerdydd	Gabalfa, Cathays (rhan ohoni), Plasnewydd, Adamsdown, Y Sblot
Canol a De Caerdydd	Canol y Ddinas, Butetown, Grangetown, Cathays (rhan ohoni)
De-orllewin Caerdydd	Trelái, Caerau, Treganna a Glan-yr-afon
Gorllewin Caerdydd	Creigiau / Sain Ffagan, Pentyrch, Radur a Phentre-poeth, Yr Eglwys Newydd a Thongwynlais, Y Tyllgoed, Llandaf, Ystum Taf

¹<https://www.cardiffpartnership.co.uk/wp-content/uploads/Final-White-Paper.pdf>

Y Cynnig Rhagweithiol

Mae Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC), sy'n arolygu gwasanaethau gofal, gan gynnwys gofal plant cofrestredig, yn cynnwys yn ei hadroddiadau arolygu os yw gwasanaeth yn darparu, neu'n gweithio tuag at ddarparu, y Cynnig Rhagweithiol.

Cyhoeddwyd 'Fframwaith Strategol ar gyfer Hyrwyddo'r Gymraeg mewn lechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Gofal Cymdeithasol' yn 2016 gan y Dirprwy Weinidog Gwasanaethau Cymdeithasol.

Nod y fframwaith oedd sicrhau bod sefydliadau'n cydnabod bod iaith yn rhan annatod o ofal a bod pobl sydd angen gwasanaethau yn Gymraeg yn cael cynnig y gwasanaethau hynny. Gelwir hyn y 'Cynnig Rhagweithiol'. Mae 'Cynnig Rhagweithiol' yn golygu bod gwasanaeth yn cael ei ddarparu yn Gymraeg heb i rywun orfod gofyn amdano.

[Mwy na geiriau: cynllun gweithredu ar gyfer Gwasanaethau Cymraeg ym maes lechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Gofal Cymdeithasol | Arolygiaeth Gofal Cymru](#)

Codio data

Rhaid i ddarparwyr gofal plant gyflwyno data'n flynyddol i AGC yn eu Datganiad Hunanasesu Gwasanaeth (DHG). Caiff y wybodaeth hon ei rhannu wedyn mewn fformat dienw gydag awdurdodau lleol er mwyn hysbysu eu ADGPau.

Daeth yn amlwg bod rhywfaint o'r data a gyflwynwyd gan ddarparwyr gofal plant yn anghywir (e.e. lleoliad y tu allan i oriau ysgol yn agor am 03.00 ac yn cau am 06.00. Dylai hyn fod wedi bod yn 15.00 – 18.00; a gwarchodwr plant yn codi £1.00 am wythnos gyfan o bresenoldeb).

Lle mae'r gwallau hyn (neu wallau tebygol) wedi'u nodi, o ystyried nad yw'n bosibl diwygio na chywiro'r data, defnyddiwyd ffont coch mewn tablau, mae data gwallus wedi'i gylchu'n goch ar siartiau, a sylwadau wedi'u cynnwys ar ddiwedd pob adran sy'n cynnwys gwallau tebygol.

Data DHG a Dewis

Fel y nodwyd uchod, darparwyd y rhan fwyaf o'r data sy'n ymwneud â darpariaeth gofal plant (gan gynnwys gwasanaethau a ddarperir, ffioedd, lefelau presenoldeb a lleoedd gwag, oriau agor ac ati) i awdurdodau lleol gan AGC, ar ôl cael eu cyflwyno gan ddarparwyr gofal plant yn eu DHG blynyddol.

Dewis Cymru yw cronfa ddata Cymru gyfan a sefydlwyd o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru i roi gwybodaeth i deuluoedd a gweithwyr proffesiynol am wasanaethau sy'n cefnogi lles. Anogir ddarparwyr gofal plant i greu a chynnal cofnod cyfredol ar Dewis Cymru o'u gwasanaethau. Defnyddir Dewis Cymru hefyd fel ffynhonnell ddata ar gyfer yr ADGP gan y gall fod yn ddefnyddiol cymharu'r data a gedwir ar Dewis Cymru â'r hyn a ddarparwyd drwy'r DHG. Gan fod y ddau yn dibynnu ar ddarparwyr gofal plant yn cofnodi gwybodaeth gywir, gall y ddwy ffynhonnell gynnwys gwallau. Fodd bynnag, gall croesgyfeirio'r ddwy ffynhonnell ddata fod yn ddefnyddiol wrth dynnu sylw at aliniad a gwahaniaethau.

Iaith a therminoleg a ddefnyddiwyd

Mae rhywfaint o ddata wedi'i gyflwyno gan ddefnyddio penawdau sydd wedi'u cynnwys yn y DHG. Er enghraifft, mae '*plant o'r oedran hwn ar y llyfrau*' yn cyfeirio at blant sydd ar gofrestr ddarparwyr

gofal plant o fewn grwpiau oedran a bennwyd ymlaen llaw (plant dan 1, 1 oed, plant 2 oed, plant 3 oed, plant 4 oed, plant 5-7 oed, plant 8-11 oed, ac ati). Disgrifir patrymau presenoldeb fel '*llawn amser; rhan amser neu ad hoc*'. Er nad yw'r derminoleg hon yn cael ei defnyddio bob dydd o bosibl, penderfynwyd defnyddio'r ymadroddion a ddefnyddir yn y DHG drwy gydol yr ADGP.

Oriau agor/cau

Mae'r ADGP yn gofyn am adrodd ar ystod oriau agor darparwyr. Yn y DHG, ac yn yr ADGP, adlewyrchir hyn yn y modd canlynol:

- Amser agor cynharaf (yn yr ACC): amser cychwyn cynharaf unrhyw ddarparwr o'r math hwnnw (e.e. gwarchodwr plant)
- Yr amser agor hwyrach: amser cychwyn hwyrach unrhyw ddarparwr o'r math hwnnw (e.e. gwarchodwr plant)
- Amser cau cynharaf: amser gorffen cynharaf unrhyw ddarparwr o'r math hwnnw (e.e. gwarchodwr plant)
- Amser cau hwyrach: amser gorffen hwyrach unrhyw ddarparwr o'r math hwnnw (e.e. gwarchodwr plant)
- Mae'r data hefyd yn dangos y nifer o leoliadau sydd ar agor cyn 8am, a/neu ar agor ar ôl 6pm

Dylid nodi y dylid ystyried y data ym mhob set o ymatebion ar wahân. Er enghraifft, er y gall fod gwarchodwyr plant mewn ACC yn agor am 6.00am, a gwarchodwyr plant sydd ar agor tan 18.00, nid yw hyn o reidrwydd yn golygu bod gwarchodwyr plant ar agor rhwng 6.00am a 18.00.